

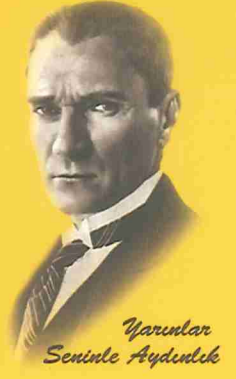

E G İ A D

Yarın

Ocak 2007 Sayı: 17

EGE GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ YAYIN ORGANI

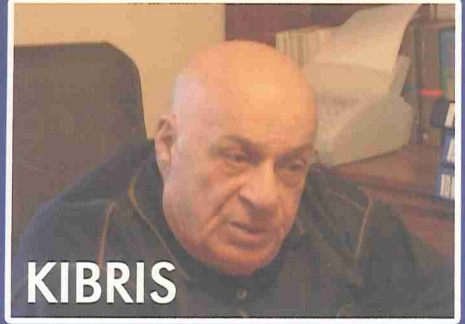

*Yarınlar
Seninle Aydınlar*

ISSN 1304-3269

KAPAK KONUSU

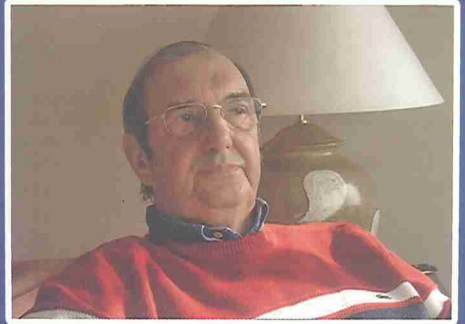

KIBRIS

Rauf DENKTAŞ

"Türk gençliği uyanık olmalı,
bu oyunlara gelmemeli"

İZMİR'İN PENCERESİNDEN

Ersin FARALYALI

İzmirliiler bölünürken
diğerleri birleşiyordu...

BABALAR VE OGULLARI

Lucien ve Bernard ARKAS

Birbirlerini
tamamlıyorlar...

**Bazı hayaller
gerçeğe
dönüşür.**

Gençlik dönemlerindeki bazı hayaller, uygun koşullar sağlandığında çoğu zaman gerçeğe dönüşür. Göz alıcı, yüksek performanslı bir otomobile sahip olmak gibi...

Bugün Avrupa'nın 5 büyük jant üreticisinden biri olan CMS, alüminyum alaşımlı jantları ile yıllardır otomobil tutkunlarının hayallerini gerçeğe dönüştürüyor.

Tüketicilerin % 88'i; daha düşük yakıt tüketimi, daha güvenli fren sistemi ve otomobile çok daha etkileyici bir görünüm sağlayan alüminyum alaşımlı CMS jantlarını kullanıyor.*

*GFK Procon Şirketi'nin Ekim 2005 tarihli araştırmasından alınmıştır.

CMS

www.cms.com.tr

Yaşama dair her şey bu konteynerin* içinden geçiyor...

Seyrettiğiniz televizyon, yediğiniz çikolata,
bindiğiniz araba, oturduğunuz koltuk,
hediye aldığınız oyuncak, giydiğiniz ayakkabı...

Günlük hayata dair ne varsa.
Kısaca... hayat bu konteynerin içinden geçiyor,
sizi hayallerinize kavuşturuyor...

ARKAS
www.arkas.com

* Konteyner; deniz, kara ya da demiryolu ile bir ve birden fazla taşıma yöntemi kullanılarak, yüklerin yolda boşaltılması gerekmeden nakliyesini sağlayan çelik bir kutu. Standart iki farklı boyuta sahip konteynerler 20'lik ya da 40'lık olarak adlandırılıyor.

20'lik (uzunluk : 5,8m, genişlik : 2,33m, yükseklik : 2,38m, hacim : 33m³)
40'lık (uzunluk : 12,02m, genişlik : 2,33m, yükseklik : 2,38m, hacim : 67 m³)

İÇİNDEKİLER

10

Ersin
Faralyalı

İzmirliler
bölünürken diğerleri
birleşiyordu...

İZMİR PENCERESİNDEN

KIBRIS

KAPAK KONUSU

97

Fahri Gökyayla,
EGİAD Enginliği'nden
yararlanın çağrısı

ONUR KULÜBÜ

Amiral gemisinin kaptanları
Lucien ve Bernard ARKAS;

58

Birbirlerini
tamamlıyorlar...

BABALAR VE OĞULLARI

Cristiane Maria Prandini Sakıpağa ile Tevfik Sakıpağa
ABD-Brezilya-Türkiye Hattı'ndaki

Aşk Trafiği...

EŞLER ANLATIYOR

Profesyonellere uzatılan dost eli

İZELTAŞ, 1968 yılından beri otomotiv ve savunma sanayiinde, tarım aletleri, elektronik, inşaat, havacılık ve denizcilik sektörlerinde, ağır iş makinaları endüstrisinde, barajlar ve oto yollar gibi altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere modern teknolojisi ve üstün kalitesiyle 30 gr.'dan 10 kg.'a kadar sıcak dövme parçaları ve el aletleri üretiyor.

TÜV GS, ISO 9001:2000 ve TSE belgeleriyle onaylanmış kalitesiyle İZELTAŞ, profesyonellere uzatılan dost eli.

116

PORTRE

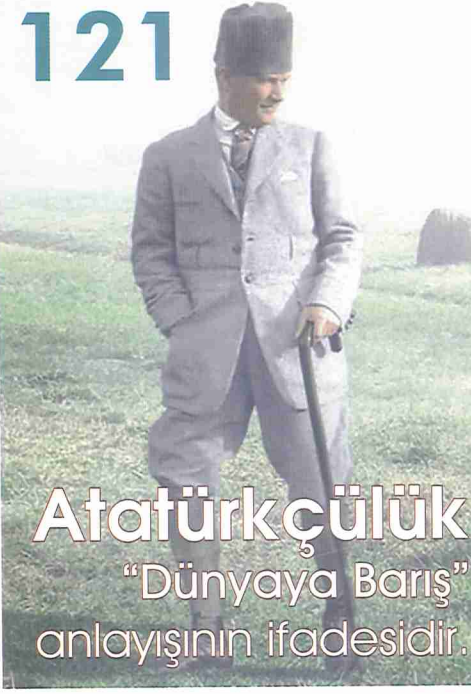
Filiz Eczacıbaşı Sarper

Zorları başarıya mücadelesi veren;
Festivaller kraliçesi...

Prof. Dr. Ergün AYBARS

121

Atatürkçülük
"Dünyaya Barış"
anlayışının ifadesidir.

BAŞARI
ÖYKÜSÜ

145

126

Hayri Dürsunoğlu
Hipokrat, rotasını güneşin
doğduğu yöne çevirdi...

BİR ÜLKE: KIRGIZISTAN

142

'Uzaktardan Kumanda'

TEKNOLOJİ

152

GÖKYÜZÜNDE
SANAT

Yıl: 5 Sayı: 17 OCAK 2007

İmtiyaz Sahibi:
EGİAD adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cemal ELMASOĞLU

Yayın Kurulu Başkanı:
Orkan SÖZER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ve Yayın Koordinatörü:
Doç. Dr. Mustafa TANYERİ

Yayın Kurulu:
Ali DİZDAR, Başar KARCIOĞLU,
Baturalp BERBEROĞLU,
Betül ELMASOĞLU,
Cemal TÜKEL, Eldem ESEN
Figen TAHİROĞLU
İlhan BİLGEHAN, M. Şener ÖZTERZİ,
Pervin MISIRLIOĞLU,
Reha ATAKAN, Sunay AKÇA SUN
Temal Aycan ŞEN, Uygur MESUDİYELİ
Nesrin ŞİRVAN, Seda GÖK

Yayın Danışma Kurulu:
Ali Ekber YILDIRIM,
Bülent ZARİF
Cemalettin ÖZDOĞAN
Deniz SİPAHİ, Dilek GAPPI
Hakan TARTAN
Halit TUNÇ,
Hamdi TÜRKMEN
İlyas ÖZGÜVEN
İsmail UÇURAL
Mehmet KARABEL, Merih AK
Muammer BAŞKAN
Münir KOÇARSLAN
Necati BAHÇECİ
Nedim ATILLA, Nurten AKYAZILILAR
Osman GENCER
Rengin ASLAN
Rıza Serdar ÇINAR
Serap ZEYBEK IHLAMUR,
Serdar KIZIK
Yunus KARAKAYA

Yönetim Yeri:
Punta İş Merkezi 1456 Sokak No:10 Kat:8
Alsancak / İZMİR
Tel-Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiadd@superonline.com
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

Grafik Tasarım ve Baskı:
Tükemat A.Ş.
1571 Sokak No:16 Çınarlı/İZMİR
Tel: (232) 461 96 42

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın
organıdır. Dergide yayınlanan
görüşler ilgili yazarlara ait olup
EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz.
İzinsiz alıntı yapılamaz.
ISSN 1304 - 3269

Baskı Tarihi: 08. Şubat 2007

Cemal ELMASOĞLU
EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

EGİAD Yarın Dergisi'nin Değerli Okurları,

Dergimizin 17.sayısında yine okurlarımızla buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. EGİAD'ın yönetim ve temsil hizmetini birbirinden değerli arkadaşlarımız ile birlikte iki yıl için üstlendik. Bu çok onurlu bir görev ama aynı zamanda çok büyük bir sorumluluk. Bunun bilinci içinde toplumun bizler gibi genç işadamlarından ve EGİAD gibi sivil toplum kuruluşlarından beklentileri doğrultusunda kollarımızı sıvadık. EGİAD'ın çeşitli sektörlerden üyelerinin sorunları yanı sıra kurumsal sosyal sorumluluk anlayışı çerçevesinde ülkemizin ve toplumun sorunlarıyla da yakından ilgilenmeyi hedefliyoruz. Önümüzdeki dönem sivil toplum kuruluşlarının daha etkin olması ve toplumsal bilincin gelişmesine önderlik etmesi gerekiyor. Bu olgu, EGİAD'ın bütün etkinliklerinde göz önünde tutulacaktır.

Bu sayı, yine ilginç röportajlar, yazılar, konuk yazarlar ve haberlerle size ulaşıyor. Dergimizin ismine yakışır şekilde geleceği şekillendirmede topluma örnek ve öncü olacak konulara eğilmek, kentimiz, bölgemiz ve ülkemiz için önemli sorunlara dikkat çekmek bizim önceliklerimiz arasında. Bu bağlamda, Yarın dergimizin bu sayısında ülkemiz ve toplumumuz için çok duyarlı olmamız gerektiğine inandığımız iki konuyu ana dosya konuları olarak seçtik. İlk olarak ülkemizin ulusal davası olan ve giderek çok hassas bir noktaya sürüklenen Kıbrıs dosyasını açıyoruz. Çeşitli röportajlar ve analizlerle sorunun bugün geldiği noktayı bütün yönleri ile en yetkili ağızlardan sunuyoruz. İkinci dosyamızda ise toplumsal yaşamın vazgeçilmez kavramlarından biri olan hukuk ve yargı sistemimiz ele alınıyor.

Hukuk devleti kavramının bütün öğeleriyle toplum yaşamının düzenlenmesinde belirleyici bir rol oynaması esastır. Bunu sağlamanın yolu sistemin işler kılınmasından ve adaletin hızlı tecellisinden geçmektedir. Bu nedenle, yargının sorunlarının ivedilikle çözülmesi, hızlı, adil ve çağın gerçeklerine uygun bir adalet dağıtım sisteminin oluşturulması gerekmektedir. Yasaların günün koşullarına uygun çözümler getirecek şekilde değiştirilmesi hukukun çeşitli alanlarında bugün yaşanan sıkıntıları aşmada önemli bir adım olacaktır. Aksi takdirde, sisteme karşı oluşmaya başlayan güvensizlik toplumda adalet dışında meşru olmayan başka arayışlara yol açmaktadır. Hukuk dosyası, tamamı EGİAD üyesi olan birbirinden değerli hukukçularımız tarafından hazırlandı. Kendilerine bu güzel çalışma için teşekkür ederim. Hukukçu Gözüyle isimli yeni köşemizi dergimizin gelecek sayılarında da ilgiyle okuyacağınıza inanıyorum.

17 yılını geride bırakan EGİAD'ın vizyonunu topluma taşıyan bu derginin her sayıda daha da zengin bir içerikle ve daha nitelikli bir yayın olarak elinize ulaşmasına çalışıyoruz. Başta Yayın Kurulumuzun değerli üyeleri olmak üzere Yarın'a emeği geçen herkese ve titiz bir çalışma ile yeni dönemin ilk sayısını yeniliklerle hazırlayan Yayın Kurulu Başkanımız Orkan Sözer'e teşekkürlerimi sunuyorum.

2007 yılının EGİAD Ailesi'ne, ülkemize ve ulusumuza barış, huzur ve esenlikler getirmesi dilekleriyle şahsım ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız adına EGİAD Yarın dergisinin değerli okurlarına sevgi ve saygılar sunarım.

Daha Hızlı.

Dünya çapındaki tüm ekspres gönderi ihtiyaçlarınız için ideal bir ortak olan DHL Express, 220'den fazla ülkede size daha üstün performans sağlamak amacıyla, 'Aynı Gün', 'Zaman' ve 'Gün Garantili Teslimat' seçenekleriyle, Ekspres Doküman ve Paket Taşımacılığı hizmetlerini tek bir noktadan sunuyor. İşinizi, hızlı hava taşımacılığı sektöründe dünya lideri olan DHL Express'in gücü ile desteklemek ve ihtiyaçlarınıza uygun hizmetlerimiz hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için www.dhl.com.tr'yi ziyaret edin veya 444 00 40'ı arayın.

Orkan SÖZER
EGİAD YARIN Yayın Kurulu Başkanı

Yeni bir "Yarın"

Değerli Okurlarımız,

Yarın Dergisinin ilk sayısını hazırlarken, Sevgili Fatih Dalan'ın Başkanlığında 7. Yönetim Kurulu olarak yaşadığımız heyecan ve gece yarılara kadar süren çalışmalarımız sanki dün gibi aklımızda. Aradan geçen 4.5 yılda çok şey değişti. Öncelikle Derneğimiz çok daha büyük ve kuvvetli bir aile oldu, yönetim sorumluluğunu Sevgili Cemal Elmasoğlu Başkanımız ve çoğu genç arkadaşlarımızdan oluşan yeni bir Yönetim Kurulu devraldı. Bu arada yeni dernek merkezimize de taşındık. Doğal olarak Yayın Kurulumuz da değişti. Sonuçta değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Ama değişmeyen başka bir şey de o ilk gün duyulan heyecan. Yeni Yayın Kurulumuz ve Yönetim Kurulumuz ile beraber bu dergiyi hazırlarken 4.5 yıl önceki o ilk derginin heyecanını tekrar yaşadığımızı samimiyetle söyleyebilirim.

Dergimizin bu sayısı ile beraber, okurlarımıza Ulu Önder Atatürk'ün Nutuk'unu dağıtıyoruz. Ayrıca bundan sonraki her sayımızda Ulu Önder'den ve onun evrensel vizyonundan detaylı bir şekilde bahsedeceğiz. Şehrimiz ve bölgemiz için çok önemli bir konu olan EXPO 2015 adaylığımız ile ilgili süreç konusunda da mümkün olan en güncel bilgileri sizlerle paylaşacağız.

Dergimizin bu sayısında iki önemli dosyamız var. Bun-

lardan biri Kıbrıs, birisi de Hukuk Sistemimiz. Şüphesiz bu kadar derin iki konuyu değil bir dergiye kitaplara bile sığdırmak güç. Bu bağlamda Kıbrıs konusunu adanın gerçek tarihçesi ve bugünkü durumuyla ilgili görüşler olarak işledik. Hukuk dosyamızda ise avukat üyelerimizin sistemi ve sistemdeki değişiklikleri değerlendirmeleri şeklinde işlerken, kendilerinden uzmanlık alanlarıyla ilgili konularda da fikirler aldık.

Derneğimizin yaşı artarken, Fahri üyelerimizin sayısı da artıyor. Dergimizde, Fahri üyelerimizin oluşturduğu EGIAD Onur Kulübü'ne yer vererek özellikle yeni üyelerimizin bu değerli büyüklerimizi daha iyi tanımalarını ve onların tecrübelerinden yararlanmalarını hedefliyoruz. Aynı şekilde bundan sonraki her sayımızda önceki Başkanlarımızdan birinin kaleminden Derneğimizin tarihi ve bugünü ile ilgili değerlendirmeleri yayınlayacağız.

Sonuçta bazı değişiklikler ve eklemeler yaparken, dergimizin beğeniyle izlenen çizgisini aynı şekilde devam ettirmeye de özen gösteriyoruz. Dergimizin ülkemizdeki en iddialı sivil toplum örgütü yayınlarından biri haline gelmesinde emeği geçen tüm dostlarımıza ve siz okurlarımıza da tekrar teşekkür ediyoruz.

Umarız yeni Yarın'ı beğenirsiniz.

Onlar erdi muradına...

**"Toplu konutta Milenyum 60 Serisi
hepimizin kurtarıcısı!"**

Osman Çolakoğlu / Müteahhit

PENZEDE OLMAK YA DA OLMAMAK; İŞTE BÜTÜN MESELE BUI

İnsanlar ev sahibi olmak için neden toplu konuta girer? Çünkü hem ekonomiktir hem de ödemeler uzun vadeye yayılır. Ama şimdi eğri oturup doğru konuşalım: Bir müteahhit, tüketiciyi gözettiği kadar kendini de kollar; yani

kazanmayacağı hiçbir işe girmez, değil mi? Kazanmalıyız ki kazandırabilelim... İşte o nedenle, diğer kalemlerde yaptığımız "kalite - maliyet" dengesi PVC sistemlerde de geçerlidir. Geçer not alan problemsiz her mal, bizim tercihimizdir yani. İyi ki varsın Esen!..

Bu ilandaki sözlerin Osman Çolakoğlu'na ait olduğu İzmir - Karşıyaka 3. Noteri Aynur Erdem tarafından onaylanmıştır.

Doç.Dr. Mustafa TANYERİ
EGİAD Genel Sekreteri

Mülkün temeli

Hukuk herkese lazım olan bir kavram. Hele toplumsal yaşamın giderek daha karmaşık bir hal aldığı, iletişim dünyasındaki gelişmelerin hızlı bir değişimi körüklediği günümüzde eskiden hukukun ilgi alanına girmeyen birçok konuda artık yeni düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor. Örneğin, bilgisayar suçları giderek artan oranda özel ve tüzel kişilerin haklarına saldırı niteliğinde yayılıyor. Kredi kartlarının ve internet bankacılığının yaygınlaşması yeni nesil korsanlıklara zemin hazırlıyor. Ağ güvenliğindeki en küçük bir zaaf şirketlere veya kişilere çok ciddi zararlar veriyor.

EGİAD Yarın, 17. sayısında iki önemli konuyu yeniden tartışma zeminine taşıyor. Adalet sistemimiz ve Kıbrıs Ulusal davamız ve onurumuz yavru vatan yarım yüzyıldır huzur yüzü görmedi. Kıbrıs dosyamızda farklı görüşleri ve yaklaşımları ilgiyle okuyacağınıza inanıyorum. Diğer konumuza gelince. Adalet mülkün yani vatanın temelidir. Bugün iyi işlemeyen bir adalet sistemi ve gelir dağılımındaki adaletsizlik toplumdaki bozulmanın temel nedenleri olarak sayılıyor. Dikkat edilecek olursa her ikisinde de ortak payda adalet daha doğrusu adaletsizlik. İşsizlik başta olmak üzere suça yönelen bütün koşullar mevcut. Ayrıca, geciken adalet ve yetersiz cezalar da buna eklendiğinde suç işlemek neredeyse cazip hale geliyor. Hakkını arayanların ise peygamber sabrına sahip olmaları gerekiyor. Ya da başka bazı çözümlere yöneliyorlar.

Yargı sistemimizin aktörlerine baktığımızda sıkıntıları diz boyu. Çok zor koşullar altında hukuk dağıtmaya çalışıyorlar. Ayrıca, çoğu batıdan tercüme edilmiş, o günün koşullarında sorunları çözen ama hızla gelişen ve büyüyen

bugünün Türkiye'sinin değişen taleplerini karşılayamayan mevzuat, adalet mensuplarının elini kolunu bağlıyor. Özel hayatın gizliliği, verilerin gizlice elde edilmesi, soykırım, organ ticareti, çevreye karşı işlenen suçlar, çocuklara karşı işlenen cinsel suçlar, radyasyon ve imar suçları ile trafik suçlarında çağdaş düzenlemeler getiren ve bu alanlardaki yasal boşlukları bir ölçüde dolduran Ceza Yasamız gibi süratle değişmesi gereken çok sayıda yasamız var. Gıda terörünü önleyecek yasal düzenlemeler bunlardan en acil olanıdır.

Değerli Yarın Okurları,

2007 seçim yılı. Türkiye'yi önümüzdeki yıllarda yönetecek kadroları seçeceğiz. Siyasetin dürüst, vizyonu olan, eğitimli ve çağdaş dünya görüşüne sahip ülkesini seven yeni isimlere ihtiyacı var. Genç kesim bu dönemde siyaseti daha ağırlıklı olarak düşünmeli. Özellikle kadınların siyaset sahnesinde daha etkin olmaları gerekiyor. Geçtiğimiz günlerde Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda Anadolu'daki ticaret ve sanayi odalarının yöneticilerinin, belediye meclislerinin fotoğraflarından oluşan bir albüm elime geçti. O yılların oda ve belediye yönetimlerindeki hanım üyelerin çokluğunu gördüğümde şaşırımdım. Bugün erkek egemen toplumumuzda çok düşündürücü bir tablo ile karşı karşıyayız. Bu nedenle, kadını ve erkeği ile Cumhuriyet Türkiye'sinin gençleri siyasette, meslek örgütlerinde, sivil toplum kuruluşlarının yönetimlerinde görev almalı. Atamızın bıraktığı emanete sahip çıkmamızdan daha doğal ne olabilir?

EGİAD Yarın Dergisi'nin değerli okurlarına mutlu, huzurlu ve barış dolu bir yıl dileklerimle sevgi ve saygılar sunarım.

İzmirliler bölünürken diğerleri birleşiyordu...

TOBB Eski Başkanı.. EBSO Eski Başkanı...

Türkiye'nin ilk entegre deri sanayicisi...

Enerjide bürokrasiyi sıfıra indiren Bakan...

Türkiye de bir çok ilkin öncüsü

Ersin Faralyalı, İzmirlilerin **"azıcık aşım ağrısız başım"** sözünden dolayı bugün bir çok ilin gerisinde kaldığına dikkat çekiyor..

Ve **"benim de hatam rotamı İstanbul ya da Ankara' dan uzaklaştırmam"** oldu diyor.

Genç işadamlarına **"yeni sektörlerle girin baba mesleğini bırakın ve profesyonelce hareket edin, İzmir'in yarınları sizlerin elinde"** diyor.

Bazı işadamlarının son İstanbul çıkışlarını ise **"çok geç kalmış bir uygulama"** olarak nitelendiriyor.

İzmir'in yetiştirdiği ender işadamı ve politikacılardan biri o. Hani hep söyleriz ya "İzmirli işadamı az çalışır hafta sonu dinlenir" diye... Bu deyim hiç ama hiç uymuyor.. Ankara'nın o eskimiş ve sıkıcı bürokratik havasını 4 yıl da olsa değiştirmeyi başarmış az sayıda politikacı-ışadamından biri. Kısacası el attığı her işin üstesinden alınun akıyla çıkmış bir işadamından Ersin Faralyalı'dan sözediyoruz.. Dünün işadamı ve politikacısı sağlık sorunlarına rağmen hala yeni projeler peşinde..hala dinamik hayat dolu..ve elbette siz gençlere çok güveniyor...aşağıdaki keyifli röportajı sizlerden önce dinlemek bana daha da büyük keyif verse de sizlerle harika bir röportajı paylaşmak istiyorum...Başlıyoruz.....

HAYATINDA HEP İLKLER VARDI

YARIN: Sizinle 40 yıl öncesine gitmeye ne dersiniz? Ersin Faralyalı o yıllarda neler yapıyordu? Tüm idealleriniz gerçekleşti mi?

FARALYALI: İstanbul da Robert Koleji bitirdikten sonra yurt dışında okumak istedim. Ancak maddi imkansızlıklar nedeniyle gidemedim. O dönemde özel üniversiteler açılmıştı fakat birden kapandı. Ege Üniversitesi İşletme Bölümünden mezun oldum. Bu arada babamla çalışmaya devam ediyordum.

Babam İzmir'in en büyük pamuk tüccarlarından biriydi. Ben pamuk balyaları üzerinde büyüdüm. Babam nedense İhracat yapmadı. Türkiye'deki tüm İplik fabrikalarına pamuk verirdi. Ben ise ihracat yapacağım diye işe başladım. İlk etapta 25 ton pamuk ihracatı yaptım. Başarılı da oldum. Daha sonra büyük miktarlar istediler.

Babamın ofisine bir gün bir işadamı geldi. Kendisi tabak keçi kılı almaya gelmiş ve ihracat yapmak istiyormuş. Babam da "ihracat yapmak istiyordun ya artık yapabilirsin"-dedi. Ayda 5 ton ile başladık. İş büyüttük ve Hayvan ürünleri ihracatına başladık. Keçi kılını yıkayarak sattım daha çok kazandık. Yıkama kurutma tesisi kurduk fakat Kızıl Çin ile rekabet edemedik. Derken deri konfeksiyon ürünleri işini büyüttüm ve Türkiye'nin ilk deri konfeksiyon fabrikasını kurdum.

SİYASETE GİRECEKSENİZ ARKANIZA İYİ BAKIN

YARIN: En güzel döneminde iken TOBB Başkanlığı'nı seçtiniz. İşleriniz aksamadı mı?

FARALYALI: İşlerim çok aksadı. TOBB Başkanlığı ve siyaset. Ben her zaman şunu söylerim. Siyasete girecekseniz, arkanızda çok güveneceğiniz kişiler olmalı. Ben de güvenmişim ama demek ki yeterince güvende değilmişim. Yanımda çalışan profesyonel kişilerle birlikte bir şirket kurdum. Fakat baktım ki ben Ankara'da iken birbirlerine giriyorlar. Döndüğümde şirket eskisi gibi değildi. Kimse de bana haber vermemişti. TOBB Başkanlığı'nı bu nedenle bıraktım. Ama çok geçti. Sonra yeniden Ankara'ya döndüm bu kez siyasetin içindeyim.

ENERJİDE BÜROKRASİYİ SIFIRLADIM

YARIN: TOBB mu yoksa Enerji Bakanlığı mı daha zevkliydi?

FARALYALI: Her ikisinin de benim için ayrı bir yeri ve önemi var. TOBB Başkanlığı çok önemli bir görev. Ayrıca sayın Hisarcıklıoğlunu da buradan kutlamak isterim. Bir kere Anadolu nun her yerinde teşkilatı var ve gönüllü yönetiliyor. Çok güzel projeler gerçekleştirdik. Başarılı olduğuma inanıyorum. Benim için çok büyük zevkti.

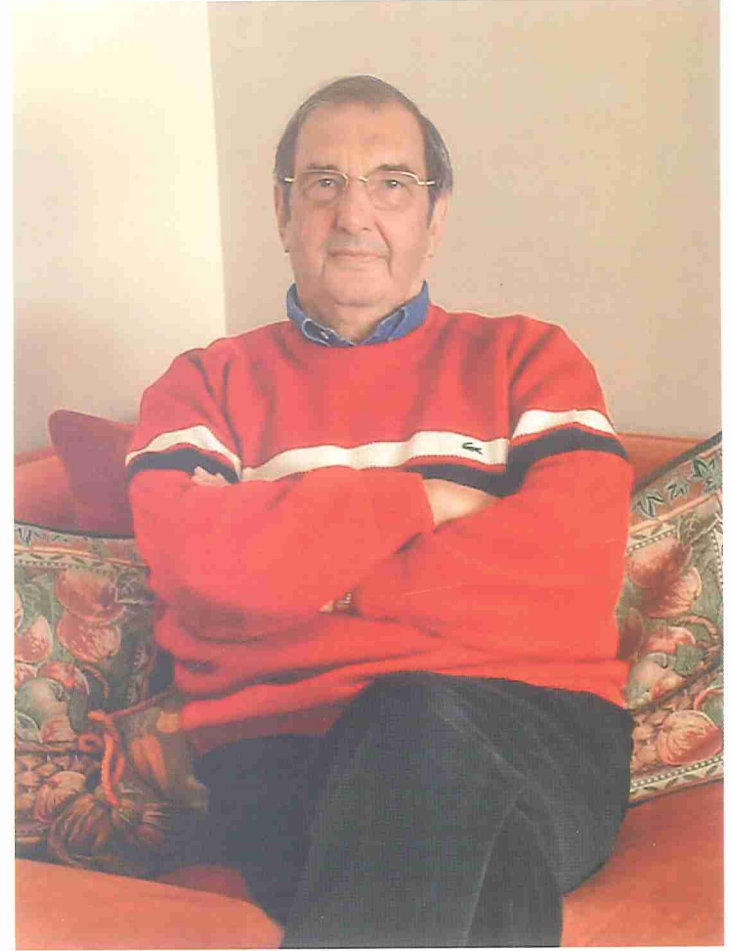
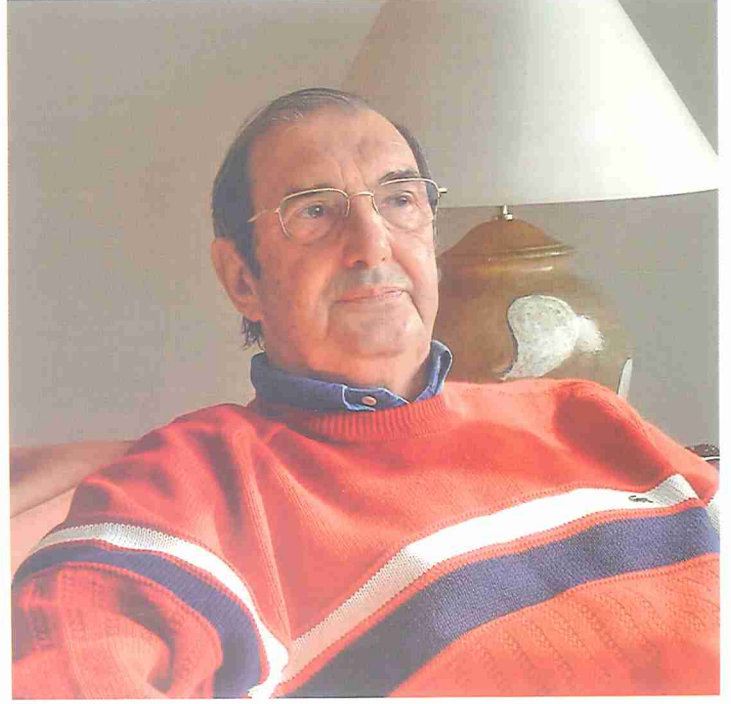
Bana Enerji Bakanlığı görevi verildiğinde 18 KİT bana bağlıydı. Böyle olması daha iyiydi. Nitekim Özal zamanında böyle değildi. Benim dönemimde tüm şirketler tek elde toplanmıştı. Bu şekilde işler daha iyi gidiyordu. Bugün ise otoritenin kimde olduğu belli değil. Örneğin TEDAŞ bakanlıktan ayrıldı ve ÖİB'ye bağlandı. EPDK herşeye karışıyor. EPDK'nın olması güzel ama bakanlık ne yapacak? İhalelere bile EPDK karışıyor. Kısacası enerji sektöründe bu nedenle bir karmaşa yaşanıyor. Ben enerjide bürokrasiyi sıfırladım.

BİRLEŞMEYİ ÖĞRENEMEDİK

YARIN: İzmir iş dünyasının klasikleşmiş yapısı hakkında eminim çarpıcı cümleler kuracaksınız...

FARALYALI: İzmir de 20 yıl önce profesyonel yönetime hiç önem verilmiyordu hala da öyle. Hiç unutmam. EĞİAD'ın ilk kuruluşunda Bülent Şenocak başkandı. Beni danışma kuruluna seçtiler. Ben de kabul ettim. Şunu farketmişim. Toplantıda olan tüm gençlerin babalarını tanıyordum. Onlara ne iş yaptıklarını sorduğumda hepsi de babamla çalışıyor cevabını verdiler. Bu demode iş süreci değişmeli İzmirli-ler kabuğunu kırmalıydı.

O günden bu yana profesyonelleşme konusunda önerilerde bulunuyorum. İzmir in iş dünyasında geri kalmasının en büyük nedenlerinden biri bu bana göre. Baba oğul çe-

kişmeleri baba kardeş çekişmelerinden işimizi doğru dürüst büyütmedik. Şirketler bölündü. Aynı sektörde birbirine rakip kardeşler ortaya çıktı. Oysa tam tersi herkes birleşmeliydi bölünmemeliydik.

YENİ SEKTÖRLERE GİRİN

YARIN: O halde Genç işadamlarına acil tavsiyeleriniz neler olacak? Eminim note- pad lerine yazıp sık sık bakmak isteyeceklerdir.

FARALYALI: Gençlere tavsiyem öncelikle ekonomik bağımsızlığınızı kazanın. Aile şirketinde olmak zorunda değilsiniz. Dünyadaki değişime ayak uydurmaları şart. Yeni sektörlerle girin. Klasik sektörlerden uzak durun. Tabii izmirin havası toprağı güzel. Böyle olunca da tembellik ortaya çıkı-

yor. Peki ben niye İzmir'e döndüm değil mi? Sanırım hata yaptım. Rotam Ankara ya da İstanbul olmalıydı.

YARIN: Sayın Kemal Zorlu geç mi kaldı sizce? Ya da diğer gruplar?

FARALYALI: Herşey zamanında yapılmalı. Geç ya da erken diyemem ama geç olduğu kesin. Umarım daha iyi yerlerde görürüz arkadaşlarımızı..

AZICIK AŞIM AĞRISIZ BAŞIM DÖNEMİ BİTTİ

YARIN: İzmirli işadamları nerede hata yaptı? Telifisi olmayan hatalarmıydı bunlar?

FARALYALI: İzmirli tüccar tarımında ve ihracatta başarılı oldu zamanında. Bir zamanlar izmir en büyük limandı. 700 milyon dolarlık ihracatımızın 400 milyon doları buradan yapılırdı. Klasik tarım ürünleri ihraç ediyorduk. Mevsimlik. Sonra yan gelip yatıyorduk. Yeni sektörler girmeyi hiç düşünmedik. EBSO bünyesindeki Denizli bile bizi solladı. Onlar birleşmeyi biz ise bölünmeyi tercih ettik. Şimdi tablo ortada. İzmir artık Türkiye'nin ikinci büyük sanayi şehri değil. Biz EGS modelini de yürütemedik. Bana göre İzmir'in olduğu yerde saymasını iki sözle açıklayabiliriz. Birincisi "Azıcık aşım ağrısız başım" ikincisi ise "İzmir in en güzel tarafı nereye gidersen git izmir' e geri

"Bana göre İzmir'in olduğu yerde saymasını iki sözle açıklayabiliriz.

Birincisi "Azıcık aşım ağrısız başım" ikincisi ise "İzmir in en güzel tarafı nereye gidersen git İzmir'e geri dönmektir".

dönmektir". Ben Ankara'da iken İzmirliyle yalvarıyordum. Burada kalın ve bürokratlarla tanışın diye. Tüm illerden bir çok işadamı ankarada çadır kurmuşken bizimkiler bir ofis bile açmadılar. Sabah uçağı ile gelip akşam uçağı ile döndüler. Ankara da onlara sırtını döndü..Bana son 10 yılda kurulmuş olan Türkiye çapında bir şirket gösterebilir misiniz? Bazı işadamlarımız da iyi birşeyler yapmaya çalışıyorlar. Fakat fazla hırslı olmamak gerekir.

YARIN: Her başarılı erkeğin arkasında başarılı bir eş vardır sözüne katılıyor musunuz?

FARALYALI: İşadamların başarılı olması için mutlu ailesi olması şart. Fakat her başarılı erkeğin arasında bir kadın vardır sözüne katılmıyorum. Aile düzeni bir bütündür. İşadamı başarılı olabilir ama mutsuzdur. Bu da olmaz.

SAĞLIK SORUNLARINA RAĞMEN DEVAM

YARIN: İş yaşamı ve politikayı bıraktınız. Günleriniz nasıl geçiyor?

FARALYALI: Son 5 yılda ciddi sağlık problemleri ile uğraşıyorum. Önce açık kalp ameliyatı oldum. Şimdi de pankreas kanseri ile savaşıyorum. Bugünlerde ESBAŞ a danışmanlık yapıyorum. Ama sosyal hayatıma devam etmeyi düşünüyorum. Belki önümüzdeki günlerde kurucusu olduğum Alsancak Rotary'e geri döneceğim.

AB AMAÇ DEĞİL ARAÇ OLMALI

YARIN: Türkiye'nin AB politikasını nasıl buluyorsunuz?

FARALYALI: Gerek IKV de gerekse EBSO da 18 yıl boyunca bu konuda çok uğraş verdim. O zamandan beri şunu söylerim. AB hiçbir zaman amaç değil araç olmalıdır. Üye olmuşuz ya da olmamışız önemli değil. Biz zaten gümrük birliğine sahibiz. Uzun yıllardan bu yana transformasyon peşinde koştuk. Herşeyden önemli olan zihniyet değişimi. Bunu gerçekleştirmek önemli olan.

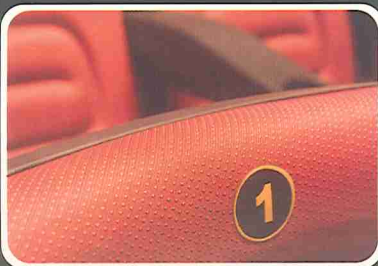
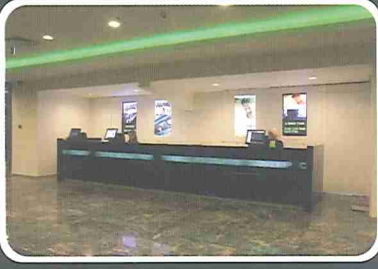
YARIN: ESBAŞ 'ta neler yapıyorsunuz?

FARALYALI: Kaya Bey'e danışmanlık yapıyorum. Türkiye de zihniyet değişikliği ne demek diye soruyorsanız Esbaş a gelin. Sonra da Kocaeli Serbest Bölgesine gidin zihniyet farkını görün. Tabii serbest bölgelerde teşviğin kaldırılması kötü oldu. Yılda 100 kişi bilgi alıyordu şimdi 10 kişi alıyor. Bu nedenle aslında yapacağım çok az iş var...Bakanlıklarla ilişkilerde faydalı olabiliyorum.

BİR ÇOK İLKE İMZA ATTIM

YARIN: Siz bugüne kadar bir çok ilke imza attınız...

FARALYALI: Evet iş yaşamında bir çok ilke imza attım. 1981 de EBSO'da iken Ege üniversitesi ortaklığında ÜSİ-GEM' i kurdum. TÜBİTAK da bize destek verdi daha sonra TÜBİTAK'ın izmir ofisini açtık. Sonra Teknopark A.Ş. yi kurduk. Fakat yürümedi. Şimdi başka illerde teknopark çalışmaları var. Enerji Bakanlığı dönemimde de bir çok ilke imza attım. Bana bağlı KİT lerin genel müdürlerine ilk kez tam yetki verdim. Sadece siyasi bir sorun olduğunda bana danışıyorlardı. Beni tarihte ilk kez böyle bir uygulamaya imza attığım için tüm bürokratlar tebrik etti. Böylece bürokratik sorunlar kısa sürede aşıyor ve tüm konular kısa sürede sonuçlanıyordu. Benden sonra ise yavaşladı benden önce ki dönemde olduğu gibi. Yine bir başka ilk..EBSO da başkan olduğum dönemde 1. Ve 2. Katlarda sanayi ürünleri sergisi açtım. Kuveyttilerden Almanya'ya kadar bir çok ülkeden ziyaretçi Ege Bölgesi hakkında bilgi edinmiş oldu.

YKM[®]

cinebonus

İzmir'in nostaljik Çınar Sineması'nın
unutulan sinema keyfi,
600 kişilik dev salonuyla

cinebonus YKM[®]'de
yeniden hayat buluyor!

Türkiye'nin en büyük ve en modern sinema komplekslerinden biri olan
cinebonus YKM[®], 600 ve 200 kişilik salonları, dev sinema perdesi,
son teknoloji sinema ses sistemi, modern koltukları, geniş fuaye alanı,
zengin büfeleri, ısı-havalandırma sistemi ve sinema yerleşimi ile
özlenilen gerçek sinema keyfini yeniden yaşıyor!

İzmir, cinebonus YKM[®] ile
aynı zamanda yepyeni bir gala ve gösteri mekanı da kazanıyor!

Rezervasyon ve bilgi için 0 232 425 01 25

MARS[®] THE CINEMA
PROFESSIONALS

KIBRIS, 50 yıllık bitmeyen senfoni...

Hazırlayan: Nesrin ŞİRVAN

*Akdeniz'in ortasında bir gitar...
Gitarın tellerine vurdukça,
50 yıllık bitmeyen senfoni çalmaya
başlıyor birden...
2000 yıllık tarihinde nice savaşlar gördü,
paylaşamadı
En huzurlu dönemini **Osmanlı** ile yaşadı
Son 50 yılda, bu yaşlı adada,
Gitarın alt ve üst telleri arasında,
akord bozukluğundan
kulağa hoş gelen bir senfoni olamadı
hiçbir zaman... **Akdeniz**'in ortasında
coğrafyası gitara benzeyen Kıbrıs Adası'nda,
Yıllardır bitmeyen senfoni çalınıyor...
Tüm dünya dinliyor ama,
acıklı senfoni kimseye huzur vermiyor...
Kıbrıs ve Türk Halkı mutluluk melodisi
bekliyor;
AB ve Rumlar bu senfoniyi
bozmaya çalışsa da...
KKTC barışa davet eden melodisiyle,
Gitarını herşeye rağmen çalmaya
devam ediyor...*

ABD den AB kadar bir çok ülke için Stratejik öneme sahip olan Kıbrıs aradan 50 yıl geçse de hala Türkiye'nin en önemli dış politika sorunlarından biri olmayı sürdürüyor. Bu sorun, Rum kesiminin 1 Mayıs 2004'te AB'ye tam üye olmasıyla daha da alevlendi. 17 aralıktan müzakerelerin resmen başladığı 3 ekim 2005'e kadar geçen sürede Kıbrıs konusu, Ankara Anlaşması Ek Protokolü ve Türkiye'nin Kıbrıs Deklarasyonu ile gündemin ilk sıralarında yer aldı.

Eski adı Alasya olan Kıbrıs' a Mısır firavunları, Asurlular, Persler hakim oldu. Yunanlılar da ticari üsler kurdu. M.Ö. 4. yy 'da Persler den Makedonyalı İskender 'e sonra da Roma hakimiyetine geçen Kıbrıs, 395 yılında Doğu Roma (Bizans)' nın payına düştü. VII. yüzyılda İslam Emevi Halifesi Muaviye, Adayı ele geçirmiş olmasına rağmen Bizanslılar geri almayı başardı. III.Haçlı Seferinde İngiliz Kralı Richard Bizans Valisini Ada'dan kovarak Fransız Lusignan hanedanını yönetime getirdi.(1191) Böylece Katolik yönetim kurulmuş oldu. Bu dönemde Kıbrıs Mısır Türk Memluklu Sultanlığına bağlandı.(-1250-1517) 15.yy' da Venedikliler Adayı işgal ederek sömürgeleştirdiler.

Yavuz Sultan Selim 'in 1517'de Mısır 'ı alarak Doğu Akdeniz 'i ele geçirmesiyle Kıbrıs; İstanbul-Mısır yolunun güvenliğini tehlikeye düşüren bir konuma geldi. Venedikliler Osmanlılara vergi ödeyeceklerini bildirmelerine rağmen Kıbrısta üslenen korsanlar Türk gemilerine saldırıyordu. Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa ' nın karşı çıkmasına rağmen , Padişah II.Selim, Şeyülislam Ebusuud Efendi, Piyale Paşa ve Lala Mustafa Paşa Ada 'nın fethine karar verdiler. 1571 de Lala Mustafa Paşa ko-

mutasındaki donanma Kıbrıs'ı ele geçirdi. Anadolu'dan binlerce Türkmen Kıbrıs'a yerleştirildi. Venediklilerin Ortadoks Rum halka yaptıkları kötü muameleye ve mezhep baskısına son verildi. Kıbrıs Osmanlı devletinin bir İli (Sancak) durumuna getirildi.

OSMANLI İLİ KIBRIS

Osmanlı devleti ile Rusya arasında savaş çıkması üzerine 1878 'de İngiltere Osmanlılardan yana tavır koyacağını ileri sürerek, hukuken Osmanlılara kalmak kaydıyla Ada 'nın kendisine verilmesini istedi. Anlaşmaya göre Kıbrıs Osmanlı devletinin hukuki bir parçası olacak, İstanbul' a vergisini ödeyecek fakat İngiltere tarafından yönetilecekti. Bunun sonunda İngiltere Berlin antlaşması' nda Türkiye' yi destekleyecekti. Ruslar işgal ettikleri Kars ve Artvin'i Türkiye'ye geri verdikleri zaman Kıbrıs'ın yönetimi yeniden Osmanlılara bırakılacaktı. Ancak 1914 yılında Osmanlı Devleti İngiltere'ye karşı Almanya ile birlikte savaşa girince İngiltere Osmanlılarla yaptığı antlaşmayı tanımadığını ileri sürerek Kıbrıs 'ı sömürgeleri arasına kattı. İngilizler Kıbrıs'taki Türk vakıf arazisine ve gayri menkullerine el koyarak Türkleri yoksullaştırma ve Ada dan göç etmeye zorladı. Bunun sonucunda Türklerin mülkiyetindeki topraklar azalmış oldu. 1878 sonrası on binlerce Türk, Kıbrıs'tan ayrılarak Türkiye ve İngiltere'ye göç edince Ada'daki Türkler azınlığa düşmüş oldular.

Türkiye 1923 yılında Lozan Antlaşması ile (Madde-23) adanın İngiltere'ye bırakılmasını kabul etti. Anlaşmada yer alan bir madde ile adanın statüsünde meydana gelecek değişikliklerde söz sahibi oldu. Ayrıca 2 yıl süre ile adadaki Türkler'e Türkiye'ye göç etme ve Türk Vatandaşı olma hakkı tanındı. Bu sürede çok sayıda Türk Türkiye'ye göç etti. Kalanlar ise İngiliz idaresine girdi.

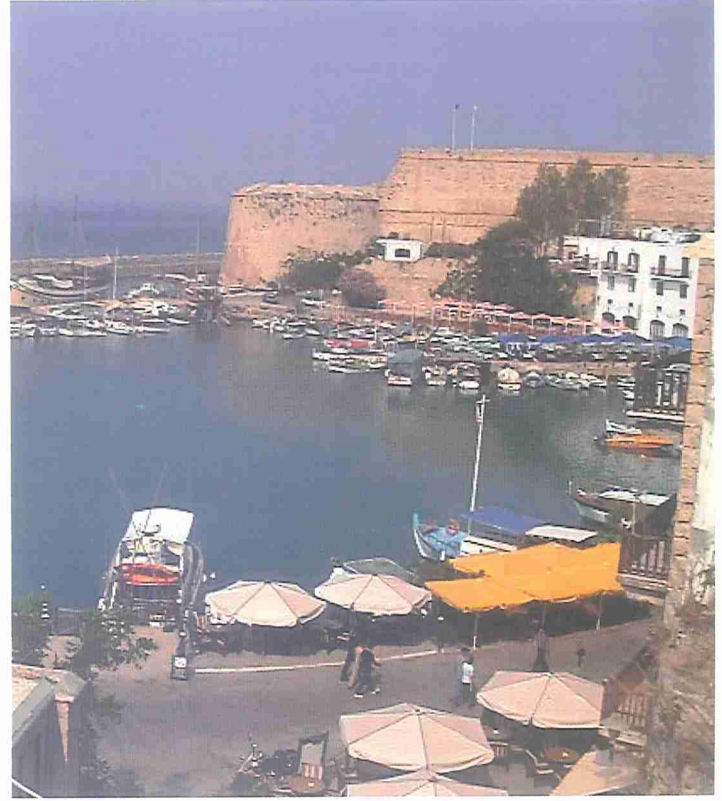
KIBRIS SORUNU BAŞLIYOR

Kıbrıs sorununun asıl nedenleri 1950'li yıllarda Ada'daki Rumlar arasında 'enosis' idealinin canlanmasına dayanıyor. Bugüne kadar olaylar KKTC halkı aleyhine gelişti. Referandumda Annan Planı'na 'evet' diyen Kıbrıslı Türkler, bugün uygulanan ambargolar ve tecrit politikasının ağırlığı altında ezilmeye devam ediyor. KKTC Türkleri barışa uzanan yoldan çıkarılarak dar yollara sapıtılıyor. KKTC bir gün sesinin duyulacağına inanıyor herşeye rağmen..

ENOSİS İDEALİ

Osmanlı İmparatorluğu'nun 1571 yılında Kıbrıs'ı Venedikliler'den almasıyla ilk Türk cemaati Kıbrıs adasına yerleşmiş oldu. 307 yıl boyunca Osmanlı yönetimi altında kalan Kıbrıs, 1878 yılında mülkiyet hakkı Osmanlı'da kalmak şartıyla İngiltere'ye devredildi. 1914 de I. Dünya Savaşı sırasında İngiltere tarafından alındı. Türkiye'nin Ada'daki İngiliz egemenliğini tanıması ancak 1923 yılında Lozan Andlaşması imzalanmasıyla mümkün olabildi.

1931 sonrası Kıbrıslı Rumlar'ın anavatan Yunanistan ile birleşme isteği ağır basmaya başladı. Bu dönemde Kıbrıs'ın bir Yunan adası haline getirilmesi(enosis) fikrini savunan Rumlar, ilk şiddet eylemini gerçekleştirdi. Kıbrıstaki İngiliz Valisi'nin konağını yakan Rumlara İngiltere'den sert tepki geldi. Türkler de baştan beri 'enosis' fikrine karşı çıkıyordu. Tüm çekişmelere rağmen Kıbrıslı rumlar adanın iki toplumluluğunu onaylamasa da kaderine razı olmaya başladı.

1954 DE BM'E TAŞINAN SORUN

Kıbrıs Rum Ortodoks Liderliği'ne seçilen Başpiskopos Makarios, 'enosis'i halkın oylamasına sundu. Rumlar 'enosis'e 'evet' dedi. Bu oylama İngiltere'de tepkiyle karşılandı. Kıbrıslı Rumların Kıbrıs Türklerine karşı şiddet eylemleri başlamış oldu. Yunanistan, Kıbrıslı Rumları savunarak 1954'te konuyu Birleşmiş Milletler'e (BM) götürdü, ancak bu talep BM'den döndü.

İngiltere ise, 1956'da Ada'daki Türk halkının da 'aynı haklara sahip olduğunu belirterek, paylaşma talebini gündeme taşıdı. Bu sırada ise Kıbrıstaki şiddet eylemleri Yunanistan'dan gelen bir askerinin kurduğu EOKA adlı terör örgütü nedeniyle tırmanmaya başladı. Kıbrıs'taki şiddet olaylarından Başpiskopos Makarios'u sorumlu tutan İngiltere, onu Seyshelles Adaları'na sürdü.

GEÇİCİ ATEŞKES İŞE YARAMADI

Öte yandan NATO da bölgede arabuluculuk görevini üstlendi. Bunun üzerine EOKA, geçici ateşkes ilan etmek zorunda kaldı. Makarios da serbest bırakıldı. Ada'daki şiddet olaylarının son bulması amacıyla Zürih'te bir araya gelen İngiltere Başbakanı ile İngiltere, Türkiye ve Yunanistan dışişleri bakanları 19 şubatta Zürih Anlaşması'nı imzaladı. Toplantıya Kıbrıs'taki Türk ve Rum toplumları liderleri çağrılmazken, halkın görüşüne de başvurulmadı. Makaryos için, bu anlaşmaya imza atmak zor bir karardı. Zira

Makaryos, anlaşmayı imzalamaktan son anda vazgeçti, daha sonra bir günlük bir beklemenin ardından anlaşmayı imzalayacağını açıkladı. Zürih Anlaşması'nda Ada'nın bağımsızlığı, Türk ve Rum toplumlarının ortaklığı, toplumsal alanda otonomi ile garantör ülkeler Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'ye dayandırılıyordu.

Bu anlaşmalar çerçevesinde Kuruluş, Garanti ve İttifak

**"Türkiye 1923 yılında
Lozan Antlaşması ile
(Madde-23) adanın İngiltere'ye
bırakılmasını kabul etti.
Anlaşmada yer alan bir madde ile
adanın statüsünde meydana gelecek
değişikliklerde söz sahibi oldu.
Ayrıca 2 yıl süre ile adadaki Türkler'e
Türkiye'ye göç etme ve Türk Vatandaşı
olma hakkı tanındı.
Bu sürede çok sayıda Türk
Türkiye'ye göç etti. Kalanlar ise
İngiliz idaresine girdi."**

Anlaşmaları da imzalandı. Böylece 'fonksiyonel federasyon'a dayalı bir anayasa temeli, İngiltere'ye de iki ege-men üs bölgesi bırakılması ve Türkiye ve Yunanistan'ın da Ada'da asker bulundurmaları sağlandı.

KIBRIS CUMHURİYETİNİN KURULUŞU

Rauf Denktaş, 1960 yılında 'Kıbrıs Cumhuriyeti' anayasasına imza attı. 16 ağustosta uluslararası anlaşmalara dayalı olarak ve 'iki toplumlu' yasa çerçevesinde bir ortaklık devleti olan 'Kıbrıs Cumhuriyeti' kuruldu ve 1960 Anayasası imzalandı. Bu devlette Türk toplumunun lideri Cumhurbaşkanı Yardımcısı'na, tüm temel konularda Cumhurbaşkanı'na eşit haklarla veto yetkisi tanınıyor ve Türkiye'nin Ada'nın tümünü garanti altına alması sağlanıyordu. Ancak Rum tarafı, kendilerine haksızlık yapıldığını ve söz konusu uluslararası anlaşmalarla Kıbrıslı Türklere adil olanın ötesinde haklar verildiğini ileri sürdü.

1960 yılında imzalanan anayasa Ada'daki milliyetçi ke-

simleri rahatsız ediyordu. Zürih Anlaşması'nın altına zorlukla imza koyan Rum yönetici Makarios, anayasada değişiklik yapılması için Türk Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın veto hakkının kaldırılmasını da içeren önerilerini Türk tarafına ilettiler. Türk tarafı ve Türkiye ise, Makarios'un önerilerini reddetti.

YEŞİL HAT ÇİZİLİYOR

Hızla tırmanan gerginlik, yıl sonunda şiddete dönüştü. Rum tarafı, 'Akritas Planı'na (Türklerin imhası veya Ada'dan atılmasını öngören plan) dayanarak Türk toplumu karşı sistematik şiddete başladı. Korku içindeki 30 bin Kıbrıslı Türk 103 köyü terk etti ve Ada yüzölçümünün sadece yüzde 3'üne denk gelen bölgelere kaçtı, buralarda da kuşatma yaşandı.

EOKA'nın kanlı eylemleri 21 aralıkta 'Noel katliamı' ile doruğa ulaştı. Altı gün sonra garantör ülke askerlerinden oluşan 'Barışı Koruma Kuvveti' oluşturuldu ve Ada'nın kuzeyi ile güneyini birbirinden ayıran 'Yeşil Hat' çizildi. Bir İngiliz generalin yeşil bir kalemle harita üzerinde çizdiği bir çizgiyle kent 30 aralıkta ikiye ayrıldı. BM kararıyla mart ayında Ada'ya uluslararası barış gücü (UNFICYP) konuşlandırıldı. Yunanistan'ın adaya gizlice asker yollama girişimleri de başladı.

Garantör devlet Yunanistan'da ordu yönetime el koydu ve 1974'e kadar iktidarda kaldı. Bu arada Yunan birlikleri, EOKA'ya desteği artırdı. Türklerin yaşadığı köylere saldırılar düzenlenirken, gayri resmi olarak 15 bin Yunan askeri Ada'ya yerleştirildi. Yunanlı yetkililerle görüşen Türkiye'nin girişimleri sonuçsuz kaldı. TBMM hükümete askeri müdahale yetkisi verdi. Bunun üzerine Türk donanma ve çıkarma birlikleri harekete geçti. Yunan birlikleri ABD'nin de arabuluculuğuyla BM gözetiminde Ada'dan, arkalarında Türk köylerinde 24 ölü bırakarak, geri çekildi. 1964'ten beri Türkiye'de bulunan Rauf Denktaş gizlice Ada'ya geçti. Yunanlılar, Denktaş'ı tutukladı, ancak Türkiye ve ABD'nin baskısıyla iade etti.

Şiddetin hızla tırmandığı Kıbrıs'ta taraflar arasındaki ilk görüşmeler 1968'de başladı ve 1971 sonuna kadar sürdü. Görüşmelerde Türk toplumu 'yerel özerklik' talebini ortaya koydu. Türkiye ve Yunanistan'ın da katıldığı müzakere süreci, 15 temmuz 1974'teki Rum-Yunan darbesiyle sonuç-

landı. EOKA içindeki ayrılıklar sonucu, Ulusal Muhafız Örgütü Cumhurbaşkanı Makarios'u devirdi ve EOKA-B önderi Nikos Sampson'u 'Cumhurbaşkanı' ilan etti. Makarios, Kıbrıs'ı terk etti.

KIBRIS BARIŞ HAREKATI

Türkiye, Ada'da 'enosis' idealinin tekrar canlandığını farkedince, Garanti Anlaşması uyarınca İngiltere'yi ortak hareket etmeye çağırdı. Ancak bu çağrıya İngiltere olumsuz yanıt verdi. Bunun üzerine, Türk çıkarma gemileri 20 temmuzda deniz ve hava çıkarmasıyla Girne bölgesini kontrol altına aldı. Yunan birliklerinin Ada'da 'garantör' olarak bulunan Türk birliğine saldırması ise, çarpışmaların Ada geneline yayılmasına neden oldu. 22 temmuzda BM'nin çağrısına uyularak ateşkes ilan edildi. Türkiye'nin 'Kıbrıs Barış Harekati' adını verdiği çıkarma sonrası Kıbrıs'ta Sampson, Yunanistan'da da askeri cunta devrildi.

Türkiye'nin Kıbrıs Barış Harekati'nin perde arkasında, Ada halkını korumak kadar Türkiye'nin stratejik çıkarlarının Yunanistan'a karşı korunması da yatıyordu. Harekat, Kıbrıs Türk toplumunun varlığını güvence altına alması açısından önemliydi ve bu sayede 'enosis'in gerçekleşmesi, bir başka deyişle Ada'nın Yunanistan'a geçmesi önledi.

CENEVRE ANLAŞMASI

30 temmuzda imzalanan Cenevre Anlaşması'nda Kıbrıs'ta fiili olarak 'iki ayrı ve otonom yönetim' bulunduğu altı çizildi. 1960 Anlaşmaları ve BM'nin 20 temmuz 1974 tarihli kararları dikkate alınarak, Kıbrıs'ta yeni önlemler alınacaktır denildi. Her iki tarafın askerleri de 30 temmuz 1974 de buldukları yerlerde kalacaklar ve genişlemeyeceklerdir. Türk kuvvetleri etrafında, genişliği sonradan belirlenecek bir tampon bölge kurulacak ve bu bölgeye BM Barış Gücü hariç, hiçbir kuvvet girmeyecektir. Yunan ve Kıbrıs kuvvetleri, işgal ettikleri Türk yerleşim bölgelerinden derhal çıkacaktır. Bu bölgeler BM Barış Gücü'nün kontrolüne verilecektir. Karma köylerde güvenlik, BM Barış Gücü tarafından sağlanacaktır. Bütün esirler değiştirilecektir. Kıbrıs'ta bulunan yabancı kuvvetler, karşılıklı barış, güvenlik ve karşılıklı itimat tesis edildiği ölçüde azaltılacaktır.

ANAYASAL DEVLET GÖRÜŞMELERİ

Kıbrıs'ta anayasal bir hükümetin kurulması için bundan sonraki görüşmelere 8 ağustos 1974 günü başlanacak, buna Türk ve Rum Kıbrıs Temsilcileri de katılacaktır. Müzakere sürecinin de tekrar başlatılmasına atıfta bulunulan anlaşmaya karşın Yunanistan, uzlaşmaya yanaşmadı ve şiddet eylemlerine devam etti. Bunun üzerine Türkiye, dönemin Dışişleri Bakanı Turan Güneş'in kızı 'Ayşe'yi tatile göndermeye karar verdi ve ikinci Barış Harekati 14 ağustosta bu şifreyle başladı. Türk ordusu Ada'nın yüzde 37'sini kontrol altına alacak kadar ilerledikten sonra ikinci harekati 16 ağustosta sona erdirdi.

KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİNİN KURULUŞU

13 şubatta 'Kıbrıs Türk Federe Devleti' (KTFD) kuruldu. İlan sonrası BM Güvenlik Konseyi, sorunun çözümü için BM Genel Sekreteri'ne 'iyi niyet misyonu' veren kararı kabul etti. İyi niyet misyonu, sorunun çözümünde arabuluculuk ve hakemlikten çok, müzakere sürecini kolaylaştırmayı amaçlıyordu. Ayrıca nüfus mübadelesi de gerçekleşti. 2 ağustosta Avusturya'nın başkenti Viyana'da BM, Türk ve Rum liderleri arasında bir Nüfus Mübadele Anlaşması ya-

pıldı ve BM Barış Gücü aracılığıyla uygulandı. Nüfus mübadelesi anlaşmasıyla Ada'nın kuzeyinden güneyine yaklaşık 120 bin Rum, güneyden kuzeye de 65 bin Türk geçti. Bu tarihten sonra Ada'nın kuzeyi ve güneyi bir 'ara bölge'yle birbirinden ayrıldı.

ANLAŞMALAR DÖNEMİ BAŞLIYOR

12 şubattaki Denктаş-Makarios görüşmesi sonucunda, dört maddeden oluşan ve Ada'da 'iki toplumlu federal bir cumhuriyet' kurulmasını öngören ilk Zirve Anlaşması kabul edildi. Bu anlaşmayla, Kıbrıs Rum Kesimi ilk kez iki kesimli, iki toplumlu federal bir çözümü benimsiyordu. 1979 da II. Zirve Anlaşması imzalandı. Türk tarafının çağrısı üzerine mayısta Denктаş ile Kiprianu arasında bir görüşme yapıldı. Bu görüşme sonrası da II. Zirve Anlaşması imzalandı. İlkini teyit eden bu anlaşma, 'iyi niyet ve karşılıklı güven ortamı'nın önemine işaret ediyordu. 198 de Ada'da 'iki kesimlilik ve güvenlik' kavramları ilk kez açıkça belirtildi. Federal anayasa ve iki kesimli toplum formülü belgelendi. 1982 de BM'den 'işgal ordusu' kararı alındı. Yunanistan'daki seçimleri kazanan Papandreu, şubatta Kıbrıs'a giderek 'Kıbrıs'ın Helenizmin bir parçası' olduğunu söyledi.

Bu arada BM Genel Kurulu, Rum tarafının başvurusu üzerine Ada'daki 'işgal ordusunun derhal çekilmesini ve mültecilerin isteğe bağlı olarak geri dönmelerini' tavsiye eden bir karar aldı. KTFD Meclisi de, 'Kıbrıs toplumunun self-determinasyon hakkı'na ilişkin bir karar aldı.

KKTC KURULUYOR

15 kasım 1983'te 'self-determinasyon'a dayalı 'Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti' (KKTC) ilan edildi. Bu karar, Rum kesimi ve Yunanistan başta olmak üzere Batılı devletlerin ve BM Güvenlik Konseyi'nin tepkisine yol açtı. BM Güvenlik Konseyi, bağımsızlık kararını kınadı, KKTC ise, Rum kesimine barış ve çözüm çağrısında bulundu. KKTC'nin kurulması kararını 'ayrılıkçı hareket' ilan eden BM, diğer taraftan

'iyi niyet misyonu' çerçevesinde Kıbrıslı Türk ve Rum yetkilileri ayrı ayrı görüşmek üzere Viyana'ya davet etti. BM Genel Sekreteri, Viyana'da taraflara 'Viyana Çalışma Noktaları' olarak bilinen belgeyi sundu. Bu tarih sonrası, Kıbrıs sorununun çeşitli noktaları 'ayrılmaz bir bütün' olarak ele alınmaya başlandı.

1986 da BM Genel Sekreteri, taraflara 1984 yılının ağustos ayından itibaren üzerinde uzlaşılan noktaları içeren 'Taslak Çerçeve Anlaşması'nı sundu. Bu anlaşma şunları içeriyordu: İki uluslu bir federal devlet kurulması, Rum Cumhurbaşkanı ve Türk Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın veto yetkilerinin olması, Türk tarafının toprağının yüzde 29'un üzerinde bir oranla sınırlandırılması.

KKTC Cumhurbaşkanı Denktaş, paketi kabul ettiğini bildirirken, Rum lider Kipriyanu önerileri yanıtızsız bıraktı. BM Genel Sekreteri, Rum tarafının bu uzlaşmaz tutumunu eleştirerek, bu tavrı ilgili raporuna geçirdi. 1987 de AB ve 'Kıbrıs' (Rum kesimi), Gümrük Birliği protokolünü başlattı. 1988'de ise anlaşmanın tüm Ada'yı kapsamasına karar verildi.

1990da Kıbrıs Rum Yönetimi 'Kıbrıs' adına Avrupa Birliği'ne üyelik başvurusu yaptı. BM ve Türk tarafının uyarılarına karşın, AB başvurusu değerlendirmeye aldı. 1992de Fikirler Dizisi'ni de Rum Kesimi reddetti. New York'ta müzakereler tekrar başladı. 'İki federe devletli, federal bir yapı'yı öngören 100 paragraflık 'Fikirler Dizisi'nin 91 paragrafı Türk tarafınca kabul edildi, diğer 9 paragraf için ise 'müzakereye hazırız' sinyali verildi. Rum tarafı ise kararını yine çözümsüzlükten yana kullanarak, 'Kıbrıs Türklerinin federe bir birim olarak da olsa, ayrı bir yapıya sahip olmalarını ve Garanti Andlaşması'nın devam edecek olması'nı kabul etmedi.

1993 de Güney Kıbrıs'ta yapılan seçimlerden Klerides zaferle çıktı. Rum lider Avrupa Birliği üyeliğine yoğunlaşmayı amaçlıyordu. Bu arada, Yunanistan ile Rum yönetimi arasında 'Ortak Savunma Doktrini' uygulanmaya başlandı. Doktrinin amaçları şunlardı: İki ülke arasında ortak

askeri strateji, operasyonlar planlanması, ortak tatbikatlar yapılması, Girit, Oniki Adalar ve 'Kıbrıs'ın savunma alt yapılarının yeniden düzenlenmesi, Yunanistan'ın Orta Akdeniz'de somut bir rol oynamasına imkan verecek şekilde Güney Kıbrıs'ta hava ve deniz üsleri kurması, Güvenilir bir telekomünikasyon sistemi oluşturulması. Kıbrıslı Rumların eğitimlerinin iyileştirilmesi ve askeri harcamaların artırılması. Bu doktrin kapsamında Rusya'dan S-300 füzeleri ile yeni tip tanklar alınmasına karar verildi. Yunanistan, AMX-30 tanklarından bir bölümün Ada'ya gönderdi ve Leonidas tipi zırhlı personel taşıyıcıları sattı.

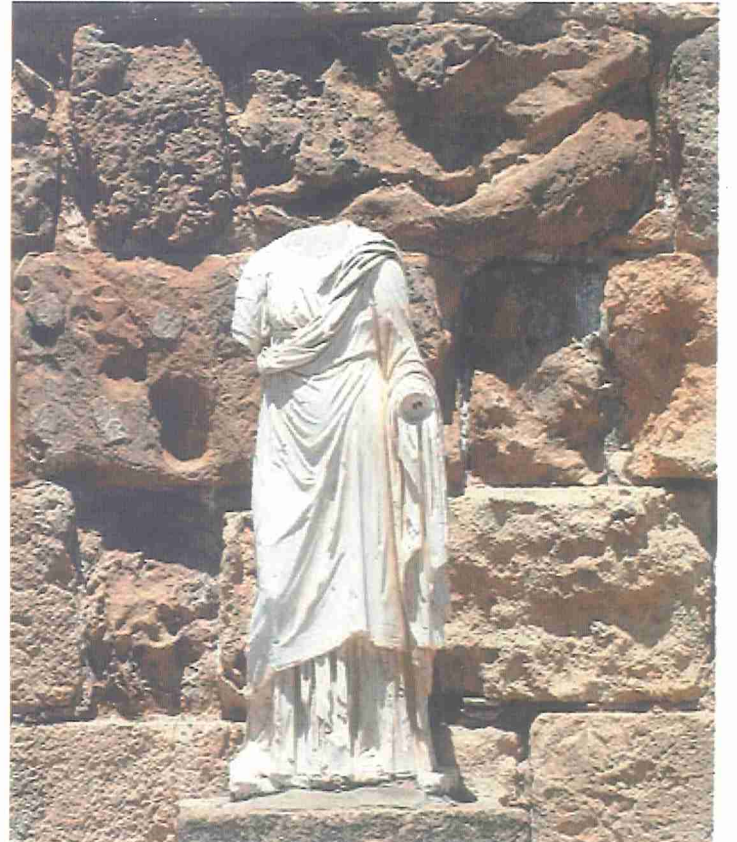
Ancak Türkiye'nin girişimleri ve Batılı ülkelerin de baskısıyla Güney Kıbrıs, S-300'lerin Ada'da konuşlandırılmasıyla ilgili kararını 1998'de iptal etti. Füzeler Girit'e konuşlandırıldı. Bu arada AB, 'Kıbrıs'ın tam üyeliğe aday olabileceği yönündeki kararını açıkladı.

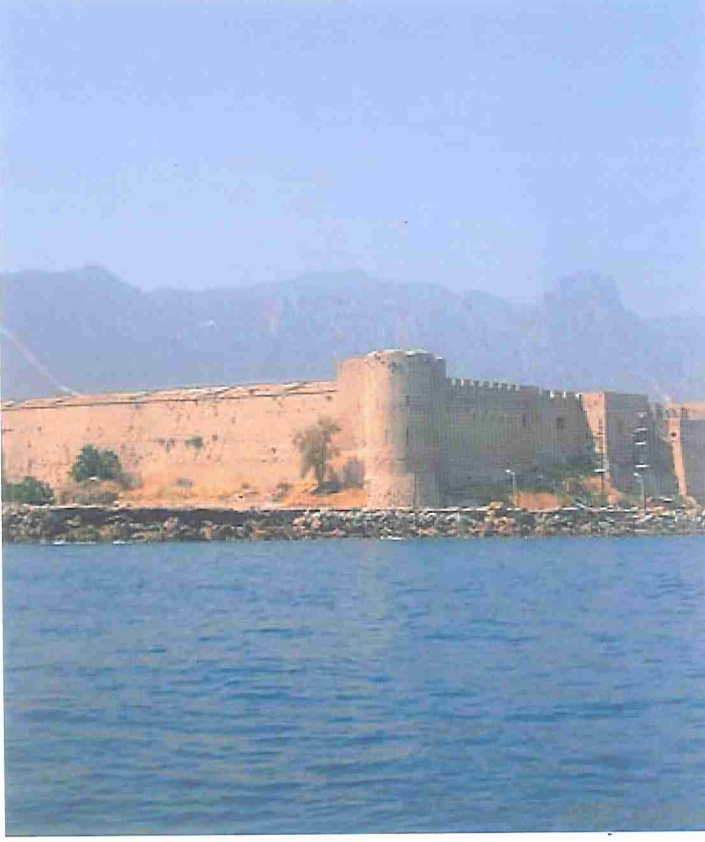
1994 de Rum tarafının başvurusu üzerine Avrupa Birliği Adalet Divanı, KKTC'nin AB'ne ihracatını yasaklayan bir karar aldı. KKTC ekonomisine önemli bir darbe vuran bu

karar, KKTC'nin toplam ihracatının yüzde 60'a yakın bir bölümünü etkiledi. 1995 de AB, Mart ayında Rum yönetimine adaylık statüsü verdi. Bu aşamadan sonra Güney Kıbrıs, Denktaş'ın görüşme çağrılarına karşılık vermedi. Klerides, 'taraflar arasında ortak zemin bulunamaması' nedeniyle Türk tarafıyla üç yıla yakın süre görüşmedi. 1996 da 3 haziranda bir Kıbrıslı Rum asker, BM denetimindeki ara bölgede bir Kıbrıslı Türk asker tarafından vurularak öldürüldü. Bunun üzerine, 11 ağustosta Kıbrıslı

Rum motosikletçiler, 'Yeşil Hat'ı geçmeye kalkışınca, Kıbrıslı Türk göstericiler ve Türk askerleri ile çatıştı. Çıkan olaylarda 70'ten fazla kişi yaralanırken, bir Kıbrıslı Rum öldü. 14 ağustosta Kıbrıs'ın Derinya bölgesinde Türk güvenlik güçleri, Türk bayrağını indirmeye kalkışan bir Rum gencine ateş açtı. Olayda Rum genç hayatını kaybetti. 8 eylülde ise, Güney Kıbrıs tarafından açılan ateş sonucu bir Türk askeri öldü, biri de yaralandı. 13 ekimde 1996'da Kıbrıs Türk ke-

"BM Genel Sekreteri Kofi Annan, 'tarafların kapsamlı bir çözüme yönelik anlamlı müzakereler için zeminin hazırlanması amacıyla, aracılı görüşmelere 3 Aralıkta New York'ta başlama konusunda uzlaştıklarını' açıkladı."

simine geçen bir Rum, Kıbrıslı Türk askerlerince öldürüldü.

1997 de Kıbrıslı Türk ve Rumlar arasında şiddet olayları bir süre daha devam etti. Bu sırada BM Genel Sekreteri, Kıbrıs Özel Temsilcisi aracılığıyla dolaylı görüşmeleri tekrar başlattı. Genel Sekreter'in yüzyüze görüşme çağrısı karşısında Klerides 'inadı bıraktı' ve iki toplumun liderleri ABD ve İsviçre'de biraraya geldi. ABD'deki görüşmeler sırasında, AB Komisyonu'nun genişleme raporunun basına sızması Türk tarafında tepkiyle karşılandı. Söz konusu rapor, 1998 başında Rum yönetimiyle tam üyelik görüşmelerinin başlatılmasını öngörüyordu.

Bunun üzerine, 20 ocakta 'Türkiye-KKTC Ortak Deklarasyonu' yayımlandı. Deklarasyonda, 'Rum yönetiminin AB üyeliği yönünde atacağı adımların KKTC'nin Türkiye ile bütünleşme sürecini hızlandıracağı' kaydedildi. Bu tarihten sonra Türkiye, Ada'daki mevcut durum çerçevesinde 'müzakerelerin devamı için KKTC'nin egemen bir devlet olarak varlığının teslim edilmesini' amaçlayan yeni bir yaklaşım sergiledi. AB, 24 şubatta Kıbrıs'ın AB'ye tam üye olabilmesi için önce Ada'da siyasi çözümün şart koşan bir açıklama yaptı. Yunanistan Dışişleri Bakanı Theodoros Pangalos, bu açıklamaların hemen ardından, AB'nin Doğu'ya doğru genişlemesini veto edeceğini belirtti. 1998de Denктаş, Ada'daki iki devlet arasında bir 'konfederasyon' kurulmasını önerdi. Bu öneriye göre, iki devlet temel sorunlarını çözerek işbirliği yapacaklardı. 1999 da New York'ta 'aracılı' görüşmeler başladı. BM Genel Sekreteri Kofi Annan, ' tarafların kapsamlı bir çözüme yönelik anlamlı müzakereler için zeminin hazırlanması amacıyla, aracılı görüşmelere 3 aralıkta New York'ta başlama konusunda uzlaştıklarını' açıkladı. Annan ve Kıbrıs Özel Temsilcisi Alvaro de Soto tarafından yürütülen görüşmelerde, Denктаş ve Klerides karşı karşıya gelmediler. Türk tarafı New York'ta konfederasyon önerisinden güvenlik, garantiler, mülkiyet sorunları, toprak ayarlamaları, ambargolar ve AB üyeliğine kadar birçok sorunu karşı tarafa aktardı. Bu arada, 10-11 aralıkta yapılan AB'nin Helsinki zirvesinde Türkiye'nin AB'ye tam üyelik adaylığı resmen kabul edildi. Zirvenin nihai bildirisinde, 'Avrupa Birliği Konseyi'nin New York'taki Kıbrıs görüşmelerini memnuniyetle karşıladığı' belirtiliyordu.

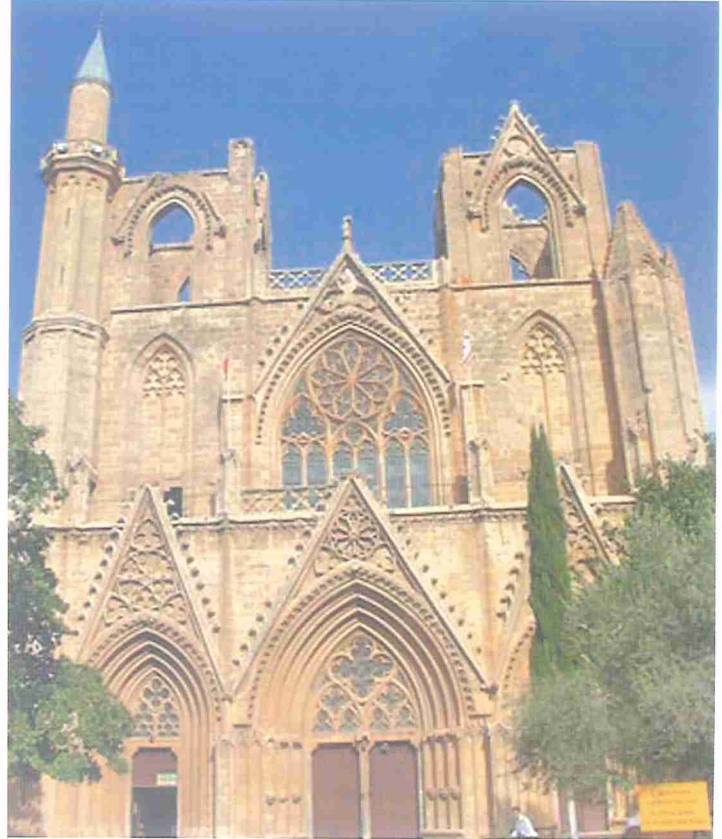
TÜRKİYE -AB ARASINDA KIBRIS KRİZİ

2000 de Annan'ın 8 kasımda taraflara sunduğu 'Sözlü İfadeler' başlıklı belge Türk tarafının tepkisini çekti. KKTC, 'görüşmelerin almış olduğu seyir ve Kıbrıs Türk tarafının ortaya koyduğu makul ve gerçekçi parametreler kabul edilmedikçe aracılı görüşmelere devam edilmesinde yarar görmediğini' açıkladı. 2001 de Denктаş-Klerides yüz yüze geldi. Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Romano Prodi'den Türk tarafı için moral bozucu bir açıklama geldi. Prodi, Kıbrıs sorunu çözülmeden de Güney Kıbrıs'ın üyelik başvurusunun değerlendirilebileceğini açıkladı. Bu arada KKTC Cumhurbaşkanı Denктаş, Rum lider Klerides'e bir mektup göndererek Ada'da yüz yüze görüşme önerisinde bulundu. Bu çağrıya önce olumsuz yanıt veren Klerides, Denктаş'ın ikinci bir mektubu üzerine öneriyi kabul etti.

Ada'daki ara bölgede, BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi de Soto'nun da not tutmak amacıyla hazır bulunduğu toplantıda biraraya gelen iki lider, 2002 ocak ayı ortalarında BM gözetimi altında Ada'da doğrudan görüşmelere başlamayı kabul etti. Buna göre, görüşmeler 'ön koşul-suz olarak tüm konuların masada olacağı' ve 'herşey kabul edilene kadar hiçbir şeyin kabul edilmeyeceği' anlayışıyla başlayacaktı. Liderler ayrıca biri 5 aralık 2001 Denктаş'ın daveti, diğeri de 29 aralıkta Klerides'in daveti üzerine iki kez birlikte akşam yemeği yediler. 16 ocakta liderler doğrudan görüşmeler için biraraya geldi. Görüşmede ağırlıklı olarak egemenlik, eşitlik, merkezi otorite ile kurucu devletlerin yetkileri gibi konular ele alındı. BM Genel Sekreteri Annan, New York davetine katılan liderlere görüşme sonunda 'Kıbrıs Sorununa Kapsamlı Çözüm Temeli' (Annan Planı) belgesini sundu.

2003 de ise Haftada üç kez görüşmek konusunda uzlaşan Denктаş ile Klerides, ocak ayında Ara Bölge'de doğrudan görüşmeler için tekrar biraraya geldi. Annan, şubat ayında taraflara planın üçüncü versiyonunu sundu ve liderleri 10 martta Lahey'e davet etti. Bu arada Rum Kesimi'nde şubat ayında yapılan başkanlık seçimlerini sağcı DİKO ve komünist AKEL'in ortak adayı Tasos Papadopoulos kazandı. Lahey'deki görüşmelere garantör ülkeler de katıldı. Yaklaşık 20 saat süren görüşmelerde BM Genel Sekreteri, planı 28 marta kadar müzakere etmeyi, 6 nisan da referanduma sunmayı önerdi. Denктаş, tarafların uzlaşması halinde planın referanduma sunulabileceğini açıklarken, Papadopoulos planda mevcut boşlukların doldurulması gerektiğini ifade etti ve görüşmeleri sürdürmeyi kabul etti. 16 nisan da AB'ye Katılım Anlaşması'nı imzalamaya hazırlanan Rum tarafının, planın oylanması için süre istemesi ve ayak sürütmesi dikkat çekti. Bu noktada Genel Sekreter, 11 mart sabahı görüşmeleri sonlandırdı ve 'belirgin bir uzlaşma imkanı çıkarsa' yardıma hazır olduğunu bildirdi. Bu dönemde Papadopoulos ve eski lider Klerides'in Lahey müzakereleri konusunda Rum basınına yaptığı açıklamalar ilginçti ve Rum tarafının baştan uzlaşmaz tavrını açık biçimde gözler önüne seriyor-

du: 'Türk tarafı bilinçli olarak uzlaşmaz gösteriliyor... Rum devleti hiçbir şeyi kabul etmeyerek, hiçbir taviz vermeden ve başarısızlığı Türk tarafına ait gösterme taktiği uyguluyor, böylelikle AB hedefine bir adım daha yaklaşıyor'

Papadopoulos'un yaptığı bir açıklama da, Klerides'in sözlerinin üzerine tuz biber ekti. Rum lider, Denktaş Annan Planı'nı imzalamaya bile kendisinin Plan'ı imzalamayı düşünmediğini açıkladı. Bu arada Denktaş, 2 nisan'da Papadopoulos'a altı maddelik, taraflararası güven artırımını öngören bir mektup yolladı. Ancak, paket Papadopoulos tarafından reddedildi.

RUM KESİMİ ANLAŞMA İMZALİYOR

Rum kesimi, 16 nisan'da AB ile Katılım Antlaşması'nı imzaladı. Bu tarihte KKTC Bakanlar Kurulu da, taraflararası ticaretin serbestleştirilmesi kararını aldı. 21 nisan'da KKTC'den Güney Kıbrıs'a ve Güney Kıbrıs'tan KKTC'ye geçişlerin serbestleştirilmesine dair düzenlemeler uygulanmaya başladı. Uluslararası toplumun olumlu karşıladığı karara Rum Ulusal Konseyi'nden tepki geldi. Kararı 'yasadışı' ilan eden Konsey, 'Ada'nın yasal hükümeti olarak tüm Kıbrıs vatandaşlarının özgür bölgelere serbestçe gelebileceklerini, ancak Kıbrıs Cumhuriyeti vatandaşlarının işgal altındaki bölgelere gideceklerine ve işgal rejimine meşruiyet kazandıracaklarına ihtimal verilmediğini' açıkladı. Papadopoulos da kararın 'tahrik' olduğunu belirtti. Ancak, Rum polisi ve gümrüğünün engellemelerine karşın, çok sayıda Rum Kuzey'e geçiş yaptı ve tüm uyarılara karşın kuzeyde alışveriş yaptı. Türkiye de, Kıbrıslı Rumların Türkiye'ye turistik amaçlarla seyahat etmelerine uygulanan kısıtlamaları kaldırdı. Güney Kıbrıs pasaportu taşıyan Rumlara, turistik amaçlı olarak bir ay süreli res'en giriş vizesi (üç ay geçerli olmak üzere) verilmesi kararlaştırıldı. 22 mayısta

ise KKTC, Rumlar dahil AB vatandaşlarının Rum kesiminden KKTC'ye pasaportsuz geçebileceğini, gerekli tek belgenin kimlik kartı olacağını bildirdi. BM Genel Sekreteri'ne ara

**"Ada'daki ara bölgede,
BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs
Özel Temsilcisi de
Soto'nun da not tutmak amacıyla
hazır bulunduğu toplantıda biraraya gelen
iki lider, 2002 ocak ayı ortalarında BM
gözetimi altında
Ada'da doğrudan görüşmelere
başlamayı kabul etti.
Buna göre, görüşmeler "ön koşulsuz olarak
tüm konuların masada olacağı" ve
"herşey kabul edilene kadar
hiçbir şeyin kabul edilmeyeceği"
anlayışıyla başlayacaktı."**

bölgedeki Lefkoşa Uluslararası Havaalanı'nın her iki tarafın kullanabileceği şekilde hava trafiğine açılmasını kapsayan bir öneri paketi sunan Denktaş, bu mektubun bir örneğini de Rum lider Papadopoulos'a ilettili. Denktaş, mektubuna 'Annan Planı temelinde görüşmelere hazırız' yanıtını aldı. BM Genel Sekreteri Annan, tarafları ve Türkiye ile Yunanistan'ı müzakere sürecini tekrar başlatmak amacıyla 10 şubat 2004'te New York'a davet etti. Öneri kabul edildi. Bu arada KKTC'de aralık ayında yapılan seçimlerden Cumhuriyetçi Türk Partisi -Birleşik Güçler (CTP-BG) koalisyon hükümeti çıktı. CTP Genel Başkan Mehmet Ali Talat başkanlığındaki hükümet zamanla Meclis'te çoğunluğu kaybederek 20 ekim 2004'te istifa etti.

REFERANDUM'A DOĞRU

New York görüşmelerinde Ada'da müzakerelerin tekrar başlamasının yolu açıldı. Anlaşmaya göre, taraflar belli bir tarihe kadar Annan Planı'nı müzakere edecekler, uzlaşılmayan noktalarda Türkiye ve Yunanistan devreye girecekti. Buna rağmen anlaşılamayan konularda ise, BM Genel Sekreteri devreye girecekti. Nihai plan Ada'nın iki kesiminde ayrı ayrı, ancak eşzamanlı olarak yapılacak referandumlarla Kıbrıs halkının onayına sunulacaktı. Böylece, Rum kesimin AB'ye katılım tarihi olan 1 Mayıs öncesi 'birleşmiş bir Kıbrıs' amacına ulaşılması hedefleniyordu. İki aşamalı müzakere sürecinin ardından 24-31 Mart arası İsviçre'nin Bürgenstock kasabasında Türkiye ve Yunanistan'ın da katılımıyla yapılan zirvede, BM Genel Sekreteri Annan taraflara nihai belgeyi taraflara sundu. Annan Planı, 24 nisan'da yapılan

referandumlarla halkoyuna sunuldu. Ancak referandum sonuçları Kıbrıs sorununu çözmekten uzaktı. Kıbrıs Türk halkının yüzde 64.91'i plana 'evet' derken, Kıbrıs Rum halkının çoğunluğu (yüzde 75.83) plana 'hayır' dedi. Bu, aylardır sürdürülen zorlu müzakere sürecinin tekrar çözümsüzlükle sonuçlanması anlamına geliyordu. Rum halkının planı reddetmesinde, kuşkusuz Rum lider Papadopoulos'un referandum öncesi TV ekranlarından halka hitaben yaptığı 'plana 'hayır' deyin' konuşması etkili oldu.

RUM KESİMİ AB ÜYESİ OLUYOR

Öte yandan Kıbrıs Rum kesimi, 1 mayısta 'Kıbrıs Cumhuriyeti' adı altında AB'ne tam üye oldu ve uluslararası arenada 'söz hakkı' arttı. Ada'daki referandumun ardından BM ve AB'nin yanı sıra ABD, İngiltere ve Almanya gibi büyük devletlerden, KKTC'ye 1974 yılından bu yana uygulanan ambargoyu hafifletmeye yönelik açıklamalar geldi. Mayıs 2004'te Kıbrıs Rum kesimi AB üyesi oldu ve uluslararası arenada 'söz hakkı' arttı. Bugün Rum kesimi, AB üyeliğini KKTC'ye yönelik açılımları kısıtlama, hatta engellemek için bir koz olarak sık sık kullanıyor.

YEŞİL HAT TÜZÜĞÜ

2004 nisan ayında AB Daimi Temsilciler Komitesi, KKTC'de üretilen ve ambargo uygulanan malların, Rum kesiminin de onayıyla Yeşil Hat üzerinden AB'ye girmesine yönelik bir tüzük hazırladı. 23 ağustos 2004'te yürürlüğe giren ancak Rum kesiminin engellemeleri nedeniyle hayata geçirilemeyen tüzük, nihayetinde 17 şubat 2005'te AB Konseyi tarafından onaylandı. Onaylanan Yeşil Hat tüzüğüne göre: Tarım ürünlerinin ticareti sağlanabilecek, Et ürünleri ticaretinin mevzuatı kolaylaştırılacak, Ada'nın her iki tarafına seyahat edecek kişilerin yanlarında geçirecekleri malların değeri yükselecek, En fazla 135 euro değerindeki özel eşyanın geçişine izin verilecek, Ada'da seyahat edeceklere 1 litre alkolle 40 sigara satın alma hakkı tanınacak, Kuzey ile güney arasında iki kapı daha açılacak.

Kuzey Kıbrıs'tan ihracı yapılabilecek ürünler ise şöyle belirlendi: Mobilya, her tür hayvansal ürün, süt ürünleri, bitkisel ürünler, demir ferforje, mermer, tekstil, temizlik ürünleri. Tüzüğe göre, Rum kesimine veya Rum kesimi üzerinden diğer ülkelere gönderilecek ürünlerin tümüyle KKTC'de üretilmiş veya yeterli katma değer ilavesiyle üretilmiş ürünler olması gerekiyor. Rum kesimine canlı hayvan, hayvansal ürünler ve hayvan yemi ise satılamayacak.

Ticaret yapmak isteyenler, menşe belgesi için AB tarafından yetkili kılınan Kıbrıs Türk Ticaret Odası'na başvuracak. KKTC'ye mali yardım yapılabilmesi ve doğrudan ticaretin önünün açılabilmesi için AB Komisyonu da iki ayrı tüzük hazırladı. Temmuz 2004'te Komisyon'da kabul edilen bu iki tüzük, üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmesine karşın hala Avrupa Konseyi'nin onayını bekliyor. Onayın gecikmesinde kuşkusuz Rum kesiminin engelleme çabaları etkili oluyor. Zira, tüzüklerin kabulü bir anlamda KKTC'nin bağımsız bir devlet olarak tanınması anlamına gelecek. Her üye ülkenin onayının gerekmemesi nedeniyle Rum kesiminin vetosuyla karşılaşmadan Komisyon onayından geçirilen tüzükte, 'üçüncü ülkelerle dış ticareti' içeren AB anlaşmasının 133'üncü maddesi esas alındı. Paketin onaylanmasıyla bir-

likte 259 milyon euroluk Avrupa Birliği kredisi de kuzeydeki Avrupa Birliği ofisi aracılığıyla projelere açılacak. Tüzük şunları öngörüyor:

KUZEY-GÜNEY TİCARETİ

Kıbrıs Rum Yönetimi'ne herhangi bir rol verilmeyecek. Bütün yetkiler Kıbrıs Türk Ticaret Odası ile AB Komisyonu'nda toplanacak. Doğrudan ticarete AB'ye sadece tamamı Ada'nın kuzeyinde üretilmiş mallar ihraç edilebilecek. Bu mallara dolaylı vergiler uygulanmayacak. Sağlık kontrolleri AB standartlarına çıkana kadar canlı hayvan ve ürünleri birliğe satılamayacak. Meyve-sebze ihracında sağlık kontrolleri Kıbrıs Türk Ticaret Odası ile işbirliği içinde AB Komisyonu yetkilileri tarafından yapılacak. Kuzey Kıbrıs'a doğrudan kullanılması taahhüt edilen 259 milyon euro kuzeyde açılacak AB ofisi aracılığıyla projelere açılacak. Kıbrıs Türk Ticaret Odası ile işbirliğinde sorunlar çıkarsa ticaret askıya alınabilir.

Kıbrıs Rum kesimi, Ada'nın birliğe bir bütün olarak üye olduğunu iddia ederek, AB Komisyonu'nun KKTC ile 'başka bir ülke' gibi ticaret yapamayacağını savunuyor. Rumlar, anlaşmanın onaylanması halinde konuyu Adalet Divanı'na götürme tehdidinde bulunuyor. Doğrudan ticaret ve mali yardımı düzenleyen bu iki tüzükten ikincisi, geçtiğimiz yılın ekim ayında AB Daimi Temsilciler Konseyi'nde, kasım ayında da Avrupa Parlamentosu'nda kabul edildi. Son onayı verecek olan AB Konseyi ise henüz bir adım atmadı.

ANNAN RAPORU

Haziran 2004'te BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Kıbrıs konusundaki kapsamlı raporu resmen yayımlandı. BM

"Kuzey Kıbrıs'tan ihracı yapılabilecek ürünler ise şöyle belirlendi: Mobilya, her tür hayvansal ürün, süt ürünleri, bitkisel ürünler, demir ferforje, mermer, tekstil, temizlik ürünleri. Tüzüğe göre, Rum kesimine veya Rum kesimi üzerinden diğer ülkelere gönderilecek ürünlerin tümüyle KKTC'de üretilmiş veya yeterli katma değer ilavesiyle üretilmiş ürünler olması gerekiyor. Rum kesimine canlı hayvan, hayvansal ürünler ve hayvan yemi ise satılamayacak."

Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Alvaro de Soto'nun kaleme aldığı raporda Kıbrıslı Türklere yönelik tecridin kaldırılması çağrısında bulunuldu ve Rum yönetimi lideri Tasos Papadopoulos ağır bir dille eleştirildi. Rum lider Papadopoulos'a yönelik ağır eleştiriler içeren rapor, Türk tarafının beklentilerine cevap veriyordu.

Raporu değerlendiren diplomatik kaynaklar, bugüne kadar benzer hiçbir raporda bir devlet başkanına bu kadar ağır suçlamalar yapılmadığı yorumunda bulundu. Annan, raporda Kıbrıslı Türklerin durumunun uluslararası toplumun gündemine getirilmesinin önemine dikkat çekiyor, ambargo ve kısıtlamaların kaldırılmasının altını çiziyor, ayrıca BM Güvenlik Konseyi'ne de bu adımların atılmasına yönelik güçlü bir çağrıda bulunuyordu. Papadopoulos raporu sert bir dille eleştirdi ve raporun hatalar içerdiğini öne sürdü. Ancak bu raporun ardından BM'den olumlu yönde bir karar çıkmadı. BM Güvenlik Konseyi'nde yürütülen görüşmeler sonuç vermedi ve ağustos ayında Kıbrıs'la ilgili karar tasarısı hazırlığı rafa kalktı. ABD'nin güçlü bir karar tasarısı hazırlanması yönündeki isteğine karşılık, Rusya ve Fransa'nın itirazları çalışmalarını engelledi.

ABD'NİN ADIMLARI

Ada'daki referandum sonuçları ABD'de KKTC lehine yankı buldu. Zira kısa bir süre içinde Washington yönetiminin KKTC'ye destek verici nitelikte mesajlar gelmeye başladı. ABD'de dönemin Dışişleri Bakanı Colin Powell ile görüşen Başbakan Talat, ABD'nin izolasyonun kaldırılması için çalışma başlattığını müjdeledi.

Talat'ın Powell ile yaptığı görüşme, 1991 yılında Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın dönemin ABD Dışişleri Bakanı James Baker'la yaptığı görüşmenin ardından bu düzeyde yapılan ilk görüşme niteliğindedir. Aynı dönemde ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Richard Boucher da, ABD'nin KKTC'nin izolasyonunu ortadan kaldıracak bir dizi tedbir üzerinde çalıştığını açıkladı.

Talat'ın üst düzeydeki temasları ise en çok Rum kesimini rahatsız etti. Rum lider Papadopoulos, Powell'in Talat'a 'başbakan' diye hitap etmesini 'düşmanca' bulduğunu açıkladı. Ancak ABD cephesinden Rum yönetimine gelen haberler de pek iç açıcı değildi. Beyaz Saray'ın Papadopoulos'u, referandumda yürüttüğü 'hayır' kampanyasından dolayı 'yalancı' olarak nitelediği ve Washington'da istenmediği iddia ediliyordu. Süreç içinde Kıbrıslı Türklere verdiği vizeleri iki yıla çıkararak ve çok girişli olarak düzenleyen ABD, haziran 2004'te de ABD vatandaşlarının dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar turist pasaportuyla KKTC'ye doğrudan gidebilecekleri talimatını verdi. Bu izin, özellikle Türk tarafının turizmüne ve ekonomisine önemli bir destek olarak yorumlandı. Bu arada ABD Dışişleri Bakanlığı Kıbrıs Özel Koordinatörü Thomas Weston, KKTC'nin Washington Temsilciği'ni ziyaret eden ilk ABD'li yetkili oldu.

2005 şubat ayında ise Türkiye'de faaliyet gösteren 12 ABD şirketinin temsilcileri, iş olanaklarını araştırmak amacıyla KKTC'ye gitti. Papadopoulos, ABD'nin Kıbrıs Büyükelçisi Michael Klosson'a protesto notası verdi. Rum kesimi Meclis Başkanı Dimitris Hristofyas da, ABD'nin Kıbrıs Türk tarafını kalkındırma girişimlerinin uluslararası yasalara aykırı olduğunu iddia etti. Ancak ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Richard Boucher, ziyaretin Kıbrıslı Türklerin tecridini ortadan kaldırmaya yönelik bir çaba olduğunu, KKTC'nin ABD tarafından tanınması anlamına gelmeyeceğini söyledi.

2005 mayıs ayında ise ABD Dışişleri Bakanlığı Müste-

şarı Laura Kennedy, Ada'ya gitti. Burada taraflarla görüşen Kennedy, KKTC'ye yönelik izolasyonların kaldırılması için ABD'nin çalışmalarının devam edeceğini belirtti. Aynı dönemde ABD Kongresi'nden Kuzey Kıbrıs'a ilk doğrudan seyahati gerçekleştirecek olan heyet yola çıktı. Senatörler, Ada'da KKTC üzerindeki izolasyonları kaldırmaya yönelik mesajlar verdi.

Son olarak ABD Dışişleri Bakanlığı'nın daveti üzerine, KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat 28 ekimde ABD'ye gitti. Talat, Rumları Türklere yönelik artan şoven ve ırkçı yaklaşımlarından dolayı BM'ye şikayet etti. ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice ile de görüşen Talat, izolasyonların hafifletilmesi çağrısını yineledi.

İNGİLTERE BASKISI

Türk ve İngiliz uzmanlar temmuz 2004'te KKTC'ye doğrudan uçuş seferleri başlatmanın yollarını değerlendirmek için Londra'da bir araya geldi. 2005 şubat ayında da İngiliz Avam Kamarası Dış İlişkiler Komitesi, İngiliz hükümetine çağrıda bulunarak KKTC'ye doğrudan uçuşların onaylanmasını istedi. Haziran 2004'te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul'da yapılacak İslam Konferansı Örgütü Dışişleri Bakanları toplantısında, KKTC'nin 'Kıbrıs Türk Devleti' olarak ilan edilebileceğini açıkladı. İKÖ'nün kararı AB tarafında pek hoş karşılanmadıysa da, ABD'den 'memnuniyetle karşıladık' yorumu geldi. 27 mayıs 2004'te bir Avrupa ülkesinin büyükelçisi ilk defa KKTC Büyükelçiliği'ne

ziyaret gerçekleştirdi. Norveç'in Ankara Büyükelçisi Hans Wilhelm Longva, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Tamer Gazioğlu'nu ziyaret etti. Longva, Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından alınan izolasyon kararının, AB üyesi olmayan Norveç'i bağlamadığını söyledi. Gambiya Devlet Başkanı Yahya Jammeh de, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile diplomatik ilişki kurmaya hazır olduklarını söyledi. 2005 haziran ayında Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, KKTC'ye uygulanan tecridin kaldırılması için somut adım atmaya hazır olduklarını söyledi ve bu somut adımları şöyle sıraladı: Azeri şirketlerin KKTC'de ofisler açması, Azerbaycan'dan Kuzey Kıbrıs'a

uçuşların başlaması, işadamlarının KKTC'ye ticari geziler düzenlemesi. 27 temmuzda Azerbaycan'dan KKTC'ye ilk doğrudan uçuş gerçekleşti. Bu, 1974'ten sonra Kuzey Kıbrıs'a ilk kez Türkiye dışındaki bir ülkeden yapılan doğrudan uçuş oldu.

EFELENEN EFELENENE

Kim derdi ki, bir gün,
rakı deyince akla
EFE Rakı gelecek...
Kim derdi ki, bir gün,
en zor beğenen üstatlardan*
en kalender akşamcılara herkes
“Rakının güzeli işte budur”
diyecek...
Kim derdi ki, bir gün,
“efelenme”nin
güzel Türkçemizdeki
yeni anlamı
EFE Rakı içmek olacak.

*Gusto Dergisi Okurları En İyi Rakı Ödülü 2006

BOYLE GÜZEL RAKI HIÇ İÇMEMİŞTİK DEMEYİNİZ,
KARARINDA İÇİNİZ.

www.eferaki.com

KKTC öyle bir ada ki dünyada en çok haberi yapılan ve sorunların bir türlü çözülemediği bir ada..Lefkoşa öyle bir başkent ki dünya da yarısı bir devlete yarısı diğer devlete ait olan tek şehir. İşte böyle bir adanın neredeyse yarım asıra yakın tarihinde Rauf Denktaş adı KKTC ile özdeşleşmiş durumda.

Denktaş KKTC nin adeta canlı tarihi. Bitmek tükenmek bilmeyen kavgaların tartışmasız en adamı. Ona halk arasında "siyasetin sabır taşı" da deniliyor. Bu büyük mücadelede sürekli sabırlı tavır sergilediyse asla taviz vermemeyi de öğretti. Dünya siyasi tarihine damgasını vurmuş az sayıda liderden bir olan Denktaş, AB nin, Rumların kısacası tüm dünyanın gözlerinin üzerimizde olduğu bir dönemde en ufak bir hataya hakkımız olmadığı görüşünde...

Sayın Denktaş ile Kıbrıs sorununun dünü bugününü ve yarınını konuştuk.

**"Türk gençliği uyanık olmalı,
bu oyunlara gelmemeli"**

KKTC Eski Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Bugün KKTC'yi dayatanların, yarın Kürt meselesini, Ermeni meselesini dayatacaklarını, ekümenlik ve ruhban okulu gibi diğer konuları ortaya atarak taviz koparmaya, bizi parçalamaya çalışacaklarına dikkat çekiyor. Denktaş, son zamanlarda gerek KKTC Hükümeti gerekse Türk Hükümeti'nin büyük yanlışlıklar yaptıklarını belirtiyor ve 2007 de bu hataların tekrarlanmaması gerektiğine dikkat çekiyor.

EGİAD: AB'nin Türkiye'nin üyeliğini askıya alma senaryoları içinde muhtemel yeni senaryolar neler olabilir? Kısacası 2007'de kaç sürpriz senaryo ile tanışabiliriz?

DENKTAŞ: AB son almış olduğu kararla 8 konuyu askıya almakla kalmamış, geriye kalan tüm konularda Kıbrıs meselesini Türkiye'nin üyeliği için bir ön şart haline getirmiştir. AB'ye göre diğer konular açılıp görüşülebilecek fakat "Türkiye Ek Protokol'deki yükümlülüğünü yerine getirerek "üyemiz Kıbrıs" dedikleri Rum idaresine limanlarını açıp, "Kbrıs"la ilişkilerini diğer üyelerinkine denk hale getirmedikçe hiçbir konu kapatılmayacaktır. AB'nin bunu yapmak hakkı yoktur. Kıbrıs meselesini Türkiye'nin AB üyeliğinden ayrı tutacağına dair Türkiye'ye yazılı taahhüdü de vardır. Ayrıca Kıbrıs meselesi hiçbir şekilde üyelik kriterlerini oluşturulan Kopenhag kriterlerine eklenemez. Bundan başka Kıbrıs meselesinde suçlu taraf Rum-Yunan tarafıdır. En son "bütünleşme" önerilerin reddedenler de bunlardır. Dolayısı ile, genelde, AB, Türkiye'yi en haklı ve en güçlü olduğu, güvenliği ile ilgili Kıbrıs meselesinde yargılamış ve mahkûm etmiştir. İnfaz için uğraşmaktadır çünkü Türk Hükümeti Annan Planına kandırılarak "EVET deyip Kıbrıs Türklerine de EVET dedirttikten sonra "Türk tarafı kırmızı çizgilerinden vazgeçmiştir; ayrı egemenlik, ayrı devlet, konfederasyon tezi ortadan kalkmıştır; Rumla bütünleşme esas olmuştur" sonucuna varmıştır. Halbuki kırmızı çizgilerimiz TBMM'de kayda geçmiş ve en son Cumhurbaşkanı Sn. Sezer tarafından da dünyaya yeniden duyurulmuştur: "Kıbrıs'ta iki eşit, egemen, kendi kaderini tayin etme hakkı olan halk ve onların devletleri vardır; aynı zamanda Kıbrıs üzerinde Türk-Yunan dengesi vardır. Bunları kaale almayan bir uzlaşma mümkün değildir". 2007'de AB ucu açık yolda, Rum-Yunan ikilisini ve yandaşlarını kullanarak Türkiye'den Kıbrıs'ı koparmak için baskılara devam edecektir. İçte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makaları, dışta Türkiye dik durup "kırmızı çizgilerini" ve bunun nedenlerini anlatmaya devam ederlerse korkulacak birşey yoktur. Esas endişemiz gelecek baskılara Türkiye'nin ne kadar direnç göstereceği konusundadır. Annan Planına EVET dendiği günlerden itibaren Kıbrıs meselesi kaypak bir zeminde ilerlemektedir. AB Kıbrıs'ı kendi stratejik çıkarları için istemektedir. AB diplomatlarını sıkıştırdığımda bu ihtiyaçlarını şu şekilde anlatmışlardı: "Petrol kuyularının etrafında kökten dinci hükümetler vardır; bunlar İslâm terör örgütlerini desteklemektedirler; bu bölgeyi kontrol ve gerektiğinde bölgeye müdahale için Kıbrıs en uygun bir yerdir" diyorlar. "Türkiye müttefikinizdir, Nato üyesidir ve kendi stratejik çıkarlarını 1960 Antlaşmaları ile elde etmiştir. O halde Türkiye'yi niye adadan dışlamaya çalışıyorsunuz?" soruma verdikleri

yanıt çok düşündürücüdür: "Türkiye de gün gele kökten dinci bir idareye dönüşebilir. Türkiye'yi de kontrol etmemiz gerekebilir" demişlerdir. Kısacası bir Hristiyan Kulübü olmakla övünen AB, Kıbrıs'ı bir Hristiyan Kulesi olarak İslam alemine karşı kullanmak istemektedir. Türkiye'nin Kıbrıs'ta Garantörlüğü ve asker bulundurması bu nedenle istenmemektedir. ABD'nin Türkiye'yi "ılımlı İslâm ülkesi" olarak görme hayali; AB'nin "Atatürk ilkeleri AB normlarına uymaz" diyerek üniter ve laik bir ülkeyi "azınlık olmayanları da azınlık yapma; vilâyetlere özerklik; ve ekümenlik'le Ermeni Soykırımı" gibi konularda dize getirme çabaları hesaba katıldığında QUO VADİS (nereye gidiyoruz) sorusunu sormak gerekiyor.

EGİAD: Türkiye'nin, bir liman ve bir havaalanını Ercan Havaalanı ve Magosa Limanı'nın açılması karşılığında Rum gemi ve uçaklarına açmayı ve 2007'de Kıbrıs'ta bir çözüm girişimi başlatılmasını önermesini nasıl buluyorsunuz?

DENKTAŞ: Gereksiz, yersiz, zamansız bir taktik adım atılmıştır. Netice, yukarıda işaret ettiğim gibi AB'ye "Türkiye'nin kırmızı çizgisi yoktur; baskılarımız altında dün olmaz dediklerine bugün kısmen olur demeğe başladığına göre, baskıya devam" etmenin çıkış yolu olabileceğini göstermiştir. AB açısından konu, liman açma veya açmama meselesi değildir. Konu "Ek Protokolde kabul edildiği gibi Türkiye'nin aday üye olarak, 'üye Kıbrıs'a eşit muamele yapma meselesidir. Yapılan gereksiz ve zamansız açılım sonucunda AB "Türkiye'nin AB üyesi Kıbrıs'a(!) eşit muamele yapmaya başlayabileceğini not etmiş ve bundan memnuniyet izhar etmiştir ancak açılımı az bulmuştur. Bu nedenle de yukarıda izah ettiğim şekilde Türkiye'yi kısaca alan bir karar üretmiştir. Müzakerelerde daima taktik adımlar atılabilir; pazarlık için bu gereklidir; esneklikten zarar gelmez ancak bir şart ile: Kırmızı çizgiden ayrılmamak; milli hedeften şaşmamak kaydıyla. Türk Hükümeti ne yazık ki kırmızı çizgisini, milli hedefini Sn. Cumhurbaşkanı Sezer'in dünyaya duyurduğu şekilde duyurmamakta direnmektedir. "Kıbrıs meselesi milli davadır; taviz verilmez" edebiyatından dünya bir şey anlamaz. Kırmızı çizgiyi ve bunu korumaktaki kararlılığı görürse baskı diğer tarafa yönelir. Stratejik hedef yoksa, taktik adımlar pusulasız geminin seyrine benzer.

EGİAD: Güney Kıbrıs'ın AB'ye üye olması halen yürürlükte olan Londra-Zürih anlaşmasının bir ihlali mi?

DENKTAŞ: Üye yaptıkları "Güney Kıbrıs" değildir, Kıbrıs'ın tümüdür. Bu, sadece 1960 antlaşmalarına değil insan

liğa da aykırıdır çünkü Kıbrıs'ta Türk halkının tüm haklarını gasbetmek için her cinayeti işlemiş olan Rum idaresinin yaptıklarına arka çıkmak, bunları onaylamak anlamına gelir. 1960 Antlaşmalarına göre ilân edilmiş olan Kıbrıs Cumhuriyeti üniter bir devlet değildi, eşit şartlarda bir ortaklık devletiydi. Türk tarafının oluru alınmadan Kıbrıs'ın AB'ye üyeliği mümkün değildi. Bunun mümkün olabilmesi için Türkiye'nin de AB üyesi olması gerekmektedir. Ancak 1963 saldırılarına, toplu mezarlara, 1974 Barış Harekâtına kadar yapılan zulme rağmen ABD ve Garantör İngiltere bunları yapan, "Anayasa ölmüş ve gömülmüştür" diyen Makarios'u ve %100 Rumlardan oluşan bir idareyi meşru hükümet olarak tanımakla kalmadılar, bizi bu hükümeti tanımamız için zorlamayı da görev bildiler. Bu da yetmedi, AB üyeliği gündeme geldiğinde de, tüm itirazlarımıza rağmen, Antlaşmaların yeniden ihlâlinde Rumdan yana çıktılar. Nedenini yukarıda izah ettim. Bunlar dinler arası ihtilâfın daha da vahim hâl almışından korkuyorlar. Hem bu ihtilâfı taraf tutmakla, İslâm alemine haksızlık yapmakla körüklüyorlar hem de korkuyorlar. Kıbrıs onlar için, bu nedenle, İslâm alemine karşı bir gözetleme ve gerekirse saldırı merkezidir. Emperyalistlerin İslâm alemine sıçrama üssüdür. Ne yazık ki İslâm alemi içinde bulunduğu dağınıklık nedeniyle Kıbrıs meselesinde emperyalistlerin oynamakta oldukları oyunu tesbit ve teşhis edemiyorlar.

YARIN: Lozan anlaşması ile bilinmeyen gerçekler nelerdir? Mevcut olan haklarımız neler?

DENKTAŞ: Lozan'da Türk-Yunan dengesi oluşturuldu. O günlerde, gerçekte Osmanlı (Türk) adası olan Kıbrıs İngiltere'nin egemenliğinde olduğu için, bu dengenin dışında tutuldu. O günlerde İngiltere adadan çekilmeyi kabul etmiş olsaydı Kıbrıs bu dengeye şu veya bu şekilde dahil edilmiş olacak ve muhtemelen de "Anadoludan 70 km uzakta, Osmanlı'dan gasp yolu ile İngiltere'ye bağlanmış olan ada" Türkiye'ye iade edilmiş olacaktı. Türkiye adadaki sekene nin ve Vakıf emlakın korunmaya alınması ile ilgili bazı tedbirlerle yetindi. Yunanistan, Kıbrıs Rum Ortodoks kilisesini kullanarak Kıbrıs'a talip oluncadır ki Türkiye "Lozan dengesini bozamazsınız" diye sesini yükseltti ve ihtilâfa taraf oldu. Taksim tezi de Lozan dengesini koruyan bir öneriydi. Kabul edilmedi. Adayı Türkiye ile savaşmaksızın elde etmek siyaseti güden 1958'lerde Türkiye'nin kararlılığı karşısında "Enosisi ve Taksimi dışlayan, iki tarafın eşitliğine dayalı ve her iki tarafı hükümet etmekte etkin kılan" bir ortaklık dev-

letine razı olmuş göründüler. Yunanistan'ın o zamanki Dışişleri Bakanı Averoff Yunan Meclisinde kendini "Enosis'ten vazgeçmekle suçlayan" muhalefete verdiği cevapta "beyler, iyi düşününüz. Enosis'e koloni idaresinden mi daha kolay gidilir, yoksa bağımsızlıktan mı?" diyordu. Nasıl ki Makarios bağımsızlığı "Enosis'e sıçrama tahtası" olarak tanımlamış ve 1963 Aralık ayının 21. günü de sıçrayı vermişti. Halâ havadadırlar. AB kanalı ile Kıbrıs'a sahip çıkmak için elden gelen her şeyi yapmaktadırlar. İnsanın gücüne giden şey hak ve yasaların, gücün ve uluslararası antlaşmaların Türk'ten yana olduğu böyle bir konuda ucu açık bir AB yolculuğunda yapılan haksızlıklara karşı gereken direnişin gösterilmesidir. "Kıbrıs" sanki üye olmuş gibi davranmak yanlıştır. Kıbrıs üye olmamıştır ve 1960 Antlaşmaları geçerli olduğu sürece de Kıbrıs AB üyesi olamaz. Türkiye tam üye olmadan Kıbrıs AB üyesi olamaz. Rum idaresini Kıbrıs adı altında üye yapmışlarsa bizim bunu tanımamız ve hiçbir şekilde, AB'den Kıbrıs adına yapılan girişimleri kabul etmemiz gerekmektedir. Maalesef Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makamları bu ayrımı yapamamakta ve Türkiye'siz de AB'ye girilebileceğini bile düşünemebilmektedirler.

EGİAD: Asker Rumların Kıbrıs sorununu Avrupa Adalet Divanına götürebileceğini belirtiyor? Bu süreçte neler olur?

DENKTAŞ: Kıbrıs meselesi siyasi bir meseledir. Ancak Rum-Yunan tarafını Avrupa Adalet Divanına müracaattan engelleyecek bir şey de yoktur-kendi iç nizamati dışında. Böyle bir müracaatı yapanlar kendi kanunsuzluklarını da gündeme getirmiş olurlar. Böyle bir müracaat yapılabilir mi, Türkiye'nin ve Kıbrıs Türkleri'nin böyle bir durumda Divan indinde statüleri ne olur. Bunları hukukçuların incelemesi gerekir. Mesele şudur: Haksız bir karar karşısında teslim mi olacağız yoksa Yunanistan'ın korktuğu Türk-Yunan kavgası yeniden gündeme mi gelecek? Herkes bu konularda adım atmadan önce çok iyi düşünmek zorundadır. Kıbrıs'ta ve Anadolu'da Kıbrıs için her fedakarlığa hazır diri bir milletin varlığı unutulmamalıdır. Rumlar siyasi toplantılarda halledilmesi gereken mal-mülk konusunu AİHM'ne götürmek suretiyle çok yanlış bir çığır açmışlardır.

Neden? Çünkü onlara göre mesele "meşru hükümet" olarak tanındıkları gün halledilmiştir. Şimdi "meşru hükümet" adı altında "Kıbrıs meselesi 1974'de başlayan bir istila meselesidir, bundan kaynaklanan göçmenlerin eski yerlerine dönüşleri meselesidir" diyebiliyorlar ve meselenin halini bu parametreler içinde görmekte dirler. Onlar için hal çaresi budur. Bu artık elle tutulur hale gelmiş bir gerçektir. Bunların karşısında el oğuşturup aman uzlaşalım diyeceğimize kırmızı çizgilerimizi açıklayarak, ortaklık istedikleri takdirde görüşebileceğimizi söyleyip kendi işimize bakmamız gerekmektedir. Kendi işimiz de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni yüceltmek ve tanıtmak olmalıdır. Zaman alacak? Olabilir. Milli davalarda Türk'ün sabrı tükendiği yerde yeniden başlar. İnönü'nün sözüdür bu. Sabretmek ve devletimize, Kıbrıs üzerinde Türkiye'nin var olan haklarına dört elle sarılmamız gerekmektedir.

EGİAD: Siyasi hayatınızda bir çok lider ile görüşünüz. Sizi en çok etkileyen Türk ve yabancı politikacılar kimlerdi? Bir çok anınız vardır fakat bizimle paylaşmak istediğiniz kimsenin bilmediği anılarınızdan bir kaçanesini anlatabilirmisiniz?

DENKTAŞ: Çok uzun olur. İnönü'yü unutamayız. Ecevit Barış Harekâtı kararı ile yeniden doğuşumuzu sağlamıştır.

"Kıbrıs'ta iki eşit, egemen, kendi kaderini tayin etme hakkı olan halk ve onların devletleri vardır; aynı zamanda Kıbrıs üzerinde Türk-Yunan dengesi vardır. Bunları kaale almayan bir uzlaşma mümkün değildir"

Fatin Rüştü Zorlu ve Adnan Menderes, Türkiye'nin Kıbrıs üzerindeki haklarını sağlama bağlayan iki dirayetli devlet adamıdır. Korutürk, Demirel, Çağlayangil, uzun mücadele yıllarının köşe taşlarıdır. Adını saydığım ve saymadığım hepsine şükran borcumuz vardır. Emekli olduğumu anlayamadım çünkü ben politikaya girmedim, kendimi bir davanın içinde buldum, politika sonradan geldi. Dava bitmedi. Kritik durum devam ediyor. Anadolu'dan davetler alıyorum. Gidip Kıbrıs'ı konuşuyorum. Basına yazıyorum. Pazartesileri ART'de konuşuyorum. ABD ve İngiliz Arşivlerini incelemekteyim. Yakında Son Çağrı diye bir kitabım daha çıkıyor. Son 4 yılın belgelere dayalı hikâyesi üzerinde çalışmaktayım. Hasılı bize dinlenmek nasip olmadı ancak yorulmuş da değilim. Anadoluda gittiğim her yerde Atatürk ilkelerine bağlılığı ve Kıbrıs deyince doğan heyecanı görüyor, mutlu oluyor ve güç alıyorum. Kıbrıs elden giderse Türkiye'nin denizlere açık bir ülke olmaktan çıkacağını rahmetli Korutürk söylemişti. Yürekten katılıyorum. Bu nedenle Türk Hükümeti Annan Planına nasıl EVET dedi ve bize de dedirtti diye hayretimi gizleyemiyorum.

EGİAD: Kıbrıs sorunu AB sürecinde önümüze sürekli engel olarak çıkarılıyor. Bundan sonraki gelişmeler ne yönde olur?

DENKTAŞ: Kıbrıs'ta Türkler'i katledenler Rumlar değil miydi? Enosis hayaliyle Güney Kıbrıs'ı AB'ye alıyorlar, Türkiye'ye dayatmalar uygulayarak Kuzey Kıbrıs'ı almıyorlar. Bu bir kallesliktir, ahlaksızlıktır, bu bir oyundur ve Türkiye'ye ihanettir. Hiçbir güç ve kudret Türkiye'yi Kıbrıs'tan çıkarmaz ama AB avutmacalarıyla masa başında çıkartmak isteyenler var. Şehitlerimiz ve bizler bunu asla kabul edemeyiz. Bugün KKTC'yi dayatanlar, yarın Kürt meselesini, Ermeni meselesini dayatacaklar, ekümenlik ve ruhban okulu gibi diğer konuları ortaya atarak taviz koparmaya, bizi parçalamaya çalışacaklar. Türk gençliği uyanık olmalı, bu oyunlara gelmemelidir."

EGİAD: Lokmacı Köprüsü'nün kaldırılması ile ilgili Sayın Talat'ın tutumu konusundaki yorumunuz nedir?

DENKTAŞ: "Talat Beyin başbakanlığı zamanında 1,5 yıl önce çarşıdaki köprüyü açma gündeme geldi. 1 yıl önce. Rumlar "köprü kalkarsa biz de duvarı açarız" dedi. Nihayet Rumlar eş zamanlı açalım dedi. Fakat bu kez yeni şartlar öne sürdü. Asker olmayacak, gümrük kapısı olmayacak vs. Bunlar kabul edilemezdi. Ancak yılbaşından önce Talat kimseye danışmadan "jest yapacağım Papadapulos zor durumda kalsın" dedi. Genelkurmay da kendisini Ankara'ya çağırdı. Sonuçta öyle bir hava yaratıldı ki Rumlara göre KKTC yi biz değil Ankara idare ediyor ve Türk askeri ne derse o olur. Sonuçta köprü kaldırıldı fakat rumlar karşılığında hiçbir şey yapmayacak ve bunu hep birlikte göreceğiz."

EGİAD: Türk Hükümetinin planı ne olmalıydı?

DENKTAŞ: "Türk Hükümeti ayrıntıları bilmeden Annan Planını kabul etti. Kıbrıs halkı da evet deyince tam bir hayalkırıklığı yaşandı. Bunlar yetmezmiş gibi bir sabah aniden sayın Erdoğan'ın iki limanı açarız demesi üzerine tam bir şaşkınlık yaşadık. Üstelik tarihte ilk kez yazılı değil de sözlü bir şekilde. Telefon ile siyaset yapılmaz. Siyaset yazılı anlaşmaları dikkate alır sözlü değil. Nitekim AB de bizimle dalga geçerek "teşekkür ederiz ama biz almayalım" dedi. Ne oldu? Komik duruma düştük. Ben sayın Erdoğan'ı işaret diliyle uyarmıştım. Liman açmak demek Rum kesimini tanımak demek. Ama bir çok kişi iki liman açmakla tanıma olmaz diyor öyleyse ne olur? Bunun biri ikisi yok. Ya herşeyi açacaksın ya da hiçbirşeyi. Sayın Erdoğan bundan sonraki kararlarında gerekli yerlere danışarak karar vermelidir."

"Türkiye, sözlü bir manevra yaparak '2 limanı açalım' çağrısında bulundu. Herkes şaşıtı. Ha bir liman açmışsın, ha 100 liman açmışsın. Orada bu iş biter. AB'den 'Önerine te-

şekkür ederim, ama az liman açıyorsun' diye yanıt geliyor. Türkiye de 'daha fazlasına olmaz' dedi. AB ise 'isteklerimizi yapana kadar imza atmayacağız' dedi. Ne oldu şimdi? Kıbrıs meselesinin halli ön koşul oldu. Bunu kabul etmezse ki etmeyeceğine inanıyorum. O zaman sayın Cumhurbaşkanı Sezer'in milli formülünü dünyaya duyurmak gerekir. Nedir bu milli formül? Kıbrıs'ta dini, dili ayrı iki eşit halk var. Bunların 2 devleti vardır. Kıbrıs'ta Türk ve Yunan dengesi vardır. 1960 anlaşmalarıyla meydana gelen bir engel vardır. Türkiye'nin üye olduğu yerlere Kıbrıs üye olamaz. Hükümet Kıbrıs'ın ulusal bir sorun olduğunu AB'ye anlatmalıdır. Türkiye 15-20 yıl sonra AB'ye üye olsa bile serbest dolaşım hakkı verilmeyecektir. Türkiye, 'Kıbrıs meselesinin ucunu açık bırakıyorum. Tam üye olunca son sözlerimi söylerim. Bir daha da sizinle Kıbrıs meselesini konuşmam' demelidir".

EGİAD: 2007 yılında size göre ne gibi gelişmeler yaşanır?

DENKTAŞ: Türkiye 2007 yılını seçimlerle geçirecek. Asıl endişe seçimlerden sonra hangi yanlış adımları atarlar? Birdenbire konferanslar başladı liman açmak tanıma değildir diye..inanamıyoruz buna. Bu resmen tanımadır. AB nin asıl istediği de sadece limanları açmak değil diğer Avrupa ülkelerine yapılan muamelelerin yapılması. Papadopoulos "benim muhabatım KKTC değil Türkiye dir" diyor. Şaka bir yana yakında burası Türkiye'nin bir ili olarak da değişebilir kimbilir? Peki bunlara sebep olan kim? 2003 yılından sonra siyaset yapanlar. Onu bunu bırakalım. Hem Rum kesimi hem de Yunanistan son zamanlarda ciddi boyutlarda silahlanmaya başladı. Amaç Türk askerini adadan çıkarmak. Türk askeri buradan çıkarsa Yunanistan Ege meselesini gündeme getirir. Şimdi getiremez tabii. Ege meselesi ateşlenir. Herkes şunu bilmeli ki Türkiye ve KKTC tam üye olmadan asker çıkmaz.

KKTC Cumhurbaşkanı **Mehmet Ali TALAT**, Kıbrıs Rum tarafının muhatabının Türkiye değil KKTC olduğunu, sorunun ancak iki halk uzlaşmasıyla çözümlenebileceğine dikkat çekiyor. Rum tarafının Türkiyeyi muhatap alırım diyerek KKTC'yi sindirmeye çalıştığını vurgulayan Talat, **"yavaş yavaş bizi asimilasyon yoluyla kendilerine bağlama hayali içindeler. Sürekli fanatik senaryolar üretiyorlar. Fakat bu hayalleri asla mümkün olamayacak"** diyor.

KKTC'nin yeni Cumhurbaşkanı **Talat**, global konjonktür içerisinde artık herkesin barışçı çözümler istediğini, bu nedenle de Annan Planı'na **"evet"** diyen bir KKTC halkının bu teoriyi desteklediğine dikkat çekiyor. Bundan sonraki politikalarında da uzlaşmacı çözümler üretmeye devam edeceklerine dikkat çeken Talat, **Lokmacı Köprüsü**'nü yıkararak başlatılan girişimi, **Rumlara** Noel hediyesi olarak sunduklarını şimdi karşı taraftan da aynı girişimleri beklediklerini ifade ediyor. KKTC ekonomisinin gelişmesinin ancak siyasi gelişmelerin çözümü halinde mümkün olacağına dikkat çeken **Talat**, Annan Planı'ndan sonra yerli ve yabancı yatırımcıların eğitimden turizme, inşaat sanayiye kadar bir çok sektörde yatırım atacağına kalktığını söylüyor. **Talat ile Kıbrıs** sorunu ve gündemde yer alan diğer konularla ilgili sohbet ettik.

"Bütünlüklü Çözüm İçin Tek Arena AB değil, BM"

SIYASETE GİRMEYİ HİÇ DÜŞÜNMEMİŞTİM

EGİAD: Sayın Talat sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

TALAT: "1952'de Girne'de doğdum. Ortaöğrenimimi Kıbrıs'ta tamamladım. 1977'de ODTÜ Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisansını ise, 2004 yılında tamamladım. Aralık 1993'te yapılan genel seçimler sonrasında kurulan ilk Demokrat Parti (DP)- Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) koalisyon hükümetinde Eğitim ve Kültür Bakanı olarak görevlendirildim. İkinci DP-CTP koalisyon hükümetinde de aynı görevi üstlendim. Üçüncü DP-CTP koalisyon hükümetinde ise, Devlet Bakanı ve Basbakan Yardımcısı oldum. 14 Ocak 1996 tarihinde yapılan 14'üncü Kurultay'da Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin Genel Başkanı oldum. 1998'de ve 2003'de yapılan genel seçimlerde ve 20 Şubat 2005 tarihinde yapılan erken genel seçimde Lefkosa ilçesinden milletvekili seçildim. 13 Ocak 2004 tarihinde kurulan 1'inci CTP-DP Koalisyon Hükümeti'nin ardından, 8 Mart 2005 tarihinde, Cumhurbaşkanlığı seçimine kadar görev yapacak 2'inci CTP-DP Koalisyon Hükümeti'ni kurdum. 20 Nisan 2005'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini 1. turdan kazandım. Ben siyasete girmeden önce ısıtma soğut-

ma sektöründeydim. Siyasete girmeyi hiç planlamamıştım. Kendiliğinden gelişen bir süreç ve kendimi son 5 yıldır siyasetin içinde buldum. İşime geri dönmeyi unuttum.

Annan Planı aslında benim için de dönüm noktası oldu. O günün idaresinin görüşlerini halk benimsemiyordu. Eylemler başladı. 2002'de halk eski cumhurbaşkanına karşıydı. 2003 seçimlerine 1. Parti olduk ve Hükümeti kurduk. Annan planı müzakereleri başladı. Beklentim uzlaşmacı bir tutum içerisinde başarıyla sonuçlanmasıydı. Referandum oldu. İzolasyonları kaldırma mücadelesi başladı. Denktaş bunu benimsemeyeceği için aday olmayacağını açıkladı. Ben zaten adaydım. Dünyada toplum lideri olarak kabul edilmeye başlamıştım. Uzlaşmacıydım ve savunduğum görüşler % 65 oy almamı sağladı. Kısacası beni Halk ile sayın Denktaş'ın liderlik çatışması cumhurbaşkanı yaptı. Çünkü halk artık çatışma ve belirsizlik değil çözüm istiyordu. Değişen global dünyaya ayak uydurmak istiyordu herkes."

KIBRIS SORUNU AB' DE ÇÖZÜLEMEZ

EGİAD: Kıbrıs sorunu AB mi yoksa BM platformunda mı çözülmeli?

TALAT: "Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın üye oldukları

AB tarafsız değil. Bu nedenle Kıbrıs sorununun AB zemininde çözümü kabul edilemez. Zaten AB sorunu çözme yeteneğine de sahip değil. Kıbrıs sorunu hakkında en bilgili ve konuyu çözmeye kapasitesi yetecek tek yer BM. AB, bugünkü politikasını sürdürmesi halinde bölünmüşlük kalıcılaşır ki bunun sebebi de Türk tarafı olamaz.

SADECE TURİZM YETMEZ

EGİAD: KKTC ekonomisi Rum kesimi kadar gelişmiş değil. Bu alanda neler yapılıyor?

TALAT: "KKTC'nin sadece turizme dayalı bir ekonomi geliştirmesi halinde herhangi bir sarsıntıda yıkılma potansiyeli doğurur. Bu nedenle ekonomiyi çeşitlendirmek şart. Son zamanlarda inşaat ve eğitim sektörlerinde gözle görülür bir büyüme var. Ekonominin iyi olması, var olan siyasi sorunun çözümünde de pazarlık gücünü artırır. Uzun yıllardır KKTC, ekonomik anlamda kaygı duymadan Türkiye'nin verdiklerini harcadı. 2003 yılında Annan Planı'nın da gündeme gelmesi ve çözüm ihtimalinin ortaya çıkmasıyla KKTC ekonomisinde düzelmeye başladı.

Fakat sanayi sektörü henüz istenilen düzeyde gelişemedi. "Kıbrıs'ın" AB üyesi olmasının ardından Türk halkının self-determinasyon hakkını ortaya koyarak çözümü destekleyen tavrını süreç içerisinde korumaya devam etmesi, ekonomiye olumlu katkılar sağladı. KKTC'ye kısıtlı ölçüde de olsa yabancı yatırımın gerçekleşmesi, bu yeni politik iklimin bir getirisi oldu.

KKTC'nin hala izolasyon altında olması ve Kıbrıs'ın Kuzey'ine gelen gemi kaptanlarının, Güney Kıbrıs'a veya Yunanistan'a gittiği zaman "yasadışı limana" gittiği gerekçesiyle yargılanması da ekonomiye olumsuz etki yapıyor. Türkiye haricindeki ülkelere direkt uçak seferlerinin olmaması da büyük bir eksiklik. Kıbrıs'ın kuzeyinde, AB'nin Mali Yardım Tüzüğü'nün uygulanmasında kullanılan bir destek ofisi kurulması çok önemli.

TÜRKİYE'NİN ÜYELİĞİ AB NİN GÜCÜNÜ ARTTIRIR

EGİAD: AB, 8 başlıkta ilişkileri donduracağını açıkladı. Bu süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

TALAT: "Türkiye'nin de AB sürecinde, karşısında oturan 25 AB üyesinin bir tanesinin 'defolu' olması nedeniyle sorun yaşıyoruz. Rumların talepleri Türkiye'nin önüne ön koşul olarak konuluyor. Rum tarafının talepleri haksız. Askıya alınan ve önceden açılmış olduğu halde kapatılmayan başlıklar Türkiye'ye verilmiş bir ceza. tüm bu olumsuzluklardan yılmayacağız. Türkiye'nin AB'ye üye olması, dünyada global bir rol oynamaya soyunan AB'nin gücünü artıracak. Türkiye çok zor bir süreçten geçiyor. Türkiye'nin, bazı aydın kesimin önerdiği gibi limanlarını Güney Kıbrıs'a açması halinde hiçbir şey kaybetmeyecek ancak Kıbrıs Türk ekonomisine büyük bir darbe vurmuş olacak. KKTC'nin bunu kaldıracak gücü yok. Türkiye limanlarını, kendisine zarar vermeyeceği halde açmadı, çünkü Kıbrıslı Türklere karşı sorumluluklarının bilinciyle AB sürecinde uğrayacağı zararı göze alarak desteğine devam ediyor.

AB'NİN KIBRIS SORUNU HAKKINDA BİRİKİMİ YOK

EGİAD: Kıbrıs sorunu, Finlandiya'nın önerileri içerisinde görüşülüyor. BM zeminini muhatap kabul etmiyorlar.

TALAT: "AB'nin Kıbrıs sorununa el atmasını engellemeyiz ama biz bütünlüklü çözümü BM zemininde görüyoruz. Bütünlüklü çözümü AB zemininde görüşemeyiz. Bütünlüklü çözüm, tüm unsurlarıyla çözümdür. Kıbrıs sorunun çözümünde AB zeminini kabul edersek, yandığımızın resmidir. Çünkü AB bu konuda tarafsız değildir. AB'de söz sahibi iki üye, Yunanistan ve Güney Kıbrıs taraftarlar. Yunanistan, kayıtsız şartsız Güney Kıbrıs'ı destekliyor. AB üyesi Yunanistan ve Güney Kıbrıs varken, AB'den tarafsız olmasını beklemek abesle iştigaldir. AB, Kıbrıs sorununun çözümü konusunda bilgi birikimine de sahip değil. Finlandiya Kıbrıs sorunu nedir, bilmiyor.

Kıbrıs konusunda bilgi birikimi olmayan AB'nin tarafsız bir hakem olması mümkün değildir. Ancak BM, Kıbrıs sorunun çözümünde rol oynayabilir. AB, bugünkü politikasını sürdürürse, bölünmüşlük kalıcılaşacaktır. Ama bunun sebebi olmayacağız. Bölünmüşlüğün kalıcılaşmasının sebebi onlar olsun. Benim birleşmekten korkum yok."

İNGİLİZLERDEN CEVAP BEKLİYORUZ

EGİAD: İngiltere'den KKTC'ye doğrudan uçuşlar ne zaman başlayacak? Bu ekonomiyi nasıl etkiler?

TALAT: "İngiltere'den doğrudan uçuşlar, KKTC ekonomisi için son derece önemli. KKTC'den mal almak isteyen İngiliz şirketleri olduğu gibi, KKTC'de tatil yapmak isteyen İngilizler de bu uçuşlardan yararlanabilecek. Blair, daha önce de benzer şeyler söyledi ancak olmadı. Umarım bu sefer olur. Biz, İngiliz Sivil Havacılık Kurumu'na başvurduk, cevap bekliyoruz. Umarız İngiliz Hükümeti olumlu yanıt verir. Blair'in sözlerinde bunun ipuçları var"

LOKMACI GEÇİDİ RUMLARA NOEL HEDİYEMİZ OLSUN

YARIN: Lokmacı sınır kapısı konusunda da uzlaşmacı davranmak istesiniz ama yanlış anlaşıldınız.

EGİAD: "maalesef öyle oldu. Lokmacı kapısının açılması fikri 2004'den itibaren vardı. 2005 de siyasi karar aldık. Duvarı yıktık. Üst geçit yaptık. Bunu kaldırıp bir okula taşıyalım dedik. Amacımız tamamen iyiniyet gösterisi olarak hatta bir Noel hediyesi olarak Rumlara zeytin dalı uzatmaktı. Şimdi top onlarda. Bakalım ne yapacaklar. Ben bu konunun Türkiye de genelkurmay ile aramızda sorun varmış gibi algılanmasına neden oldu. Böyle bir şey yok."

RUMLAR CİDDİ ASKERİ HAZIRLIK İÇİNDE

EGİAD: Güney Kıbrıs'ın askeri yatırımlarını arttırdığı yönünde söylentiler var.

TALAT: "Evet. Rum kesiminin niyetinin iyi olmadığı belli. Onlara sorduğunuzda "sizin çok askeriniz var ve biz de halkın güven duygularını arttırmak istedik" diyorlar. Fakat bilinmesi gerekir ki Rum tarafında çok farklı bir askerlik sistemi var. Herkesin evinde silahı ve mühimmatı var. Kısacası herkes asker. KKTC de ise böyle bir şey yok. Bizde kimse'nin elinde silah yok. Biz böyle bir şey yapsak yıllar sürer. Güney Kıbrıs ciddi askeri hazırlık içinde. Fakat Türk askeri

"KKTC'nin sadece turizme dayalı bir ekonomi geliştirmesi halinde herhangi bir sarsıntıda yıkılma potansiyeli doğurur. Bu nedenle ekonomiyi çeşitlendirmek şart. Son zamanlarda inşaat ve eğitim sektörlerinde gözle görülür bir büyüme var. Ekonominin iyi olması, var olan siyasi sorunun çözümünde de pazarlık gücünü artırır. Uzun yıllardır KKTC, ekonomik anlamda kaygı duymadan Türkiye'nin verdiklerini harcadı. 2003 yılında Annan Planı'nın da gündeme gelmesi ve çözüm ihtimalinin ortaya çıkmasıyla KKTC ekonomisinde düzleme başladı."

çok güçlü ve eğitilmiş. Yeterince askerimiz var. Rumların 10 bin askeri var. 80 bin de ihtiyat var."

BM ÜZERİNE DÜŞEN GÖREVİ YAPMADI

EGİAD: BM sizce bugüne kadar üzerine düşen görevi yaptı mı? Dış güçlerin politikasını başarılı buluyor musunuz? Kıbrıs'ın stratejik konumundan kim nasıl çıkar sağlamak istiyor?

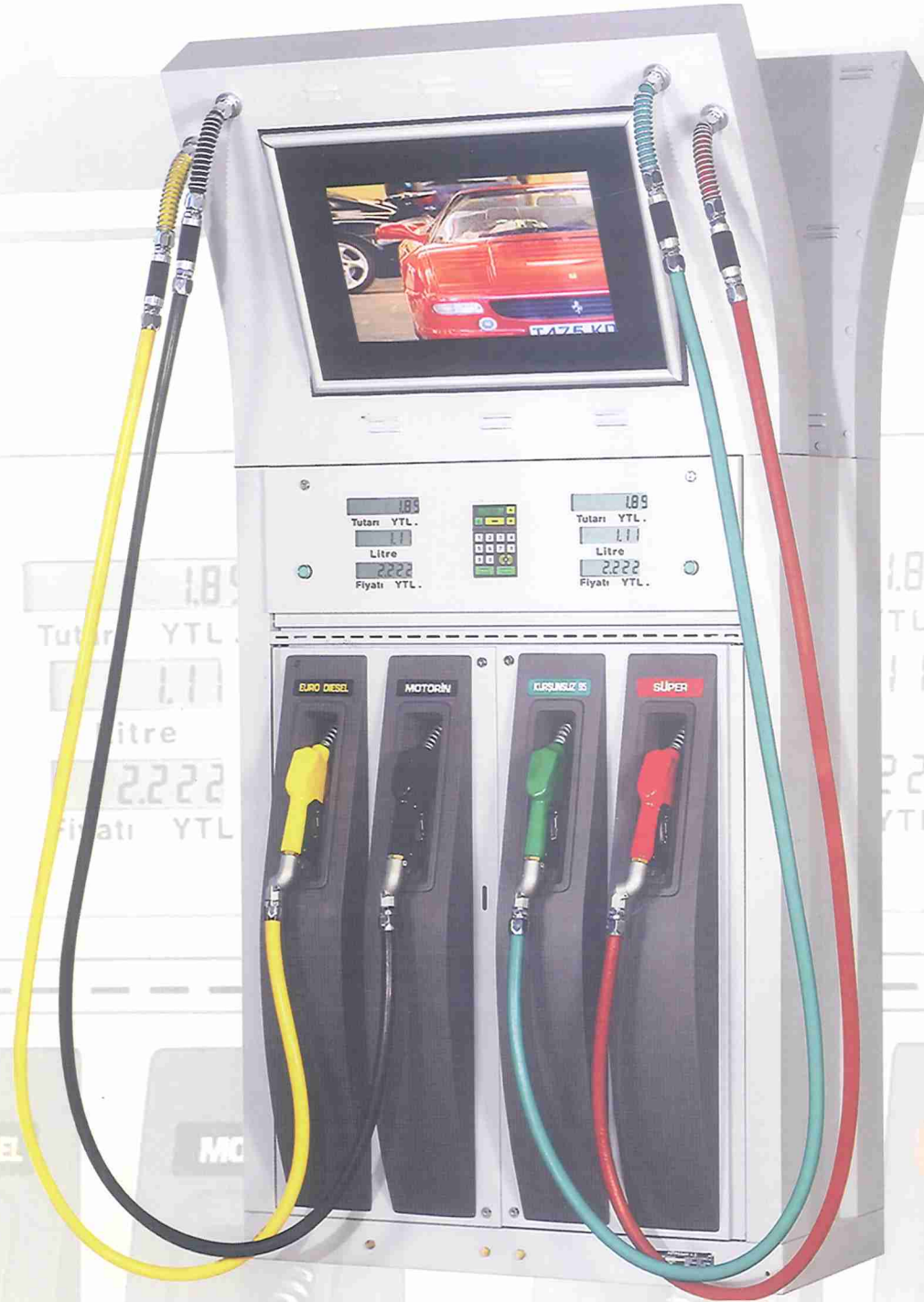
TALAT: "BM başarılı olamadı. Görüş birliği hiç olmadı çünkü. Annan Planı'nı BM güvenlik konseyi kabul etmedi. Rusya ve Fransa buna engel oldu. Kıbrıs stratejik bir ada. Kıbrıs Rum tarafı AB üyesi ve Yunanistan ile birlikte bizim aleyhimize çalışıyor. Herkesin farklı stratejileri var. Rumlar Magosa limanı açılırsa aslında kötü yönde etkilenir. Çünkü Limasol halen Kıbrıs bandralı filo olarak dünyada 4. Sırada ve çok iyi gelir elde ediliyor. Magosa açılırsa bu onların aleyhine olur."

EGİAD: Son olarak Kıbrıs sorununun çözümleneceğine inanıyor musunuz?

TALAT: "Kıbrıs Rum tarafının muhatabı KKTC' dir Türkiye değil. İki halk uzlaşmaya gidecek. Rum tarafının böyle yapmasının nedeni bizi küçük görerek sindirmeye çalışmak. BM genel kurulunda Papadopoulos KKTC'yi kendine bağlamak istediğini açıkça belirtmişti. Benim muhatabım Türkiye'dir diyor. Bizimle görüşmekten sürekli kaçıyor. Kıbrıs bir taraf olarak oturduğu için Kıbrıslı Türklere desteğini azaltmak istiyor. Yavaş yavaş bizi asimilasyon yoluyla kendine bağlama hayali içinde. Sürekli fanatik senaryolar üretiyorlar."

"2007 de Türkiye de seçimler var çözüm olmaz" diyorlar. Zaman kazanmaya çalışıyorlar. Ancak BM'de İbrahim Gambari'nin başlattığı süreç var. İki toplum arasında görüşmeler oluyor. 2007 de Kıbrıs sorununda bir ilerleme elde edebiliriz diye umut ediyoruz ama bu süreç Rum tarafına bağlı. Biz geç kaldık. Rum tarafı AB' ye girmeden bunu sağlamalıydık. Hiçbir yükümlülük altına girmediler. Ekonomileri de çok iyi. AB' nin birden gururlu üyesi oldular."

Akaryakıt Pompasında İnnovasyon

Anadolu Multimedia

KKTC Başbakanı **Ferdi Sabit Soyer**, bir önceki Hükümetin ve Türkiye'deki politikacıların yanlış hataları nedeniyle bugünkü Kıbrıs zemininin kaydığını belirtiyor. Ancak ona göre herşey bitmiş değil.

Uluslararası konjonktür kendiliğinden bu dengeleri düzeltecek ve uluslararası güçler **Türkiye ve KKTC'** nin haklı olduğunu bir kez daha anlayacak.

Dünyada bazı güçlerin gerek Türkiye'yi gerekse KKTC' yi sindirmek istediğini ve güçlenmemesi için elinden geleni yaptığına dikkat çeken Soyer " **fakat başarılı olamayacaklar, çünkü biz emin adımlarla her engeli aşıyoruz**" diyor.

Kıbrıs'ta kaybedilen davayı geri almaya çalışıyoruz...

Ferdi Sabit Soyer, KKTC'nin yeni başbakanı. Son 30 yılda çalkantılarla dolu Kıbrıs tarihinde o aslında 15 yaşından bu yana bu sürecin içindeydi. Sadece üniversite için anavatana geçti ancak öğrenci olayları nedeniyle yeniden KKTC'ye dönmek zorunda kaldı. Belki öğrenci olayları olmasaydı o şimdi bir doktor olarak tanınacaktı. Peki neydi onu siyasetin içine çeken? Cumhurbaşkanı Talat gibi "birdenbire kendimi siyasetin içinde buluverdim. Ben aslında başbakan olmayı hiç hayal etmemiştim" diyor.

Soyer, bir önceki Hükümetin ve Türkiye'deki politikacıların yanlış hataları nedeniyle bugünkü Kıbrıs zemininin kaydığını belirtiyor. Ancak ona göre herşey bitmiş değil. Uluslararası konjonktür kendiliğinden bu dengeleri düzeltecek ve uluslararası güçler Türkiye ve KKTC' nin haklı olduğunu bir kez daha anlayacak. Dünyada bazı güçlerin gerek Türkiye'yi gerekse KKTC' yi sindirmek istediğini ve güçlenmemesi için elinden geleni yaptığına dikkat çeken Soyer " **fakat başarılı olamayacaklar, çünkü biz emin adımlarla her engeli aşıyoruz**" diyor. Soyer ile KKTC ekonomisini ve siyasi geleceği üzerine sohbet ettik.

EGİAD: Son 2 yıldır KKTC nin başbakanısınız. Bir gün başbakan olmayı hayal etmiş miydiniz?

SOYER: "Ben Kıbrıs çatışmalarının içinde büyüdüm. Bizim kuşakta sadece savaş ve barış konuları vardı. 15 yaşında mücahit ordusuna katıldım. 19 yaşında terhis olduk. Eğitim hayatıma İ.Ü. Tıp Fakültesinde başladım ama öğrenci olayları nedeniyle sonuçlandıramadım. İş hayatım boyunca Tüm siyasal

Erim ÖRGE-Ferdi Sabit SOYER- Nesrin ŞİRVAN

sendika vs gelişmeler de yer almadım. Milletvekili ve başbakan olmayı düşünmezdim. Özgürlüğümü kısıtlar gibi gelirdi. Fakat bazı zorunluluklar nedeniyle sahip olduğumuz görevleri yerine getirmeye çalışıyoruz. Aşık Veysel'in dediği gibi "İki kapılı bir handayım, gidiyorum gündüz gece". Bizden sonra gelecek olanlara güzel bir Kıbrıs bırakmak istiyorum. 80 yaşına kadar siyaset yapmayacağım ama görev sürem boyunca en iyisini yapmaya çalışacağım. Umarım benim dönemimde Kıbrıs sorunu büyük ölçüde çözümlenir".

EGİAD: KKTC tarihinin en zor dönemlerden birinde başbakan oldunuz. Neler hissediyorsunuz?

SOYER: Evet. Bu dönem gerçekten de gerek siyasi gerekse ekonomik açıdan kritik bir geçiş dönemi. Bu dönemde başbakanlık yapmak zor bunun bilincindeyim. Bilinen gerçeklerin farklı statükolarla açılımını yaşıyoruz aslında. Belirsizlikler var ama bilinen noktalar da var. Bilinenlere dayanarak bilinmeyen noktaları gerçekleştirmek istiyoruz. 21. yüzyılın getirdiği küreselleşmenin güzellikleri de var belirsizliklikleri de. Biz Kıbrıs da kaybedilen davayı geri almaya çalışıyoruz. Annan Planı ile geriye gitmiş olduk. Tüm bunlar biraz da zamanında Kıbrıs konusunda izlenen istikrarlı olmayan Türkiye'nin de desteklediği bir politikanın sonucu. İşte sonuçta da bugünlere geldik.

YARIN: KKTC içinde sürekli çatlak sesler hakim. Bir bütünlük yokmuş gibi algılanıyor. Bir tarafta uluslararası bir zemin diğer tarafta Türkiye ve siz..Kısacası kaygan bir zemin...

SOYER: "Siyasal gelişmeleri kategorize ederken siyah ve beyaz olarak ayırmaktan mutlu olmam. Griler de vardır

çünkü. Önemli olan senteze ulaşmaktır. KKTC de elbette farklı seslerde olacak. Bu dinamik bir özellik ama temel parametrelerde büyük farklılık yok. Temel nedir? İki bölge- li iki halkın eşitliği ve Türkiye'nin garantörlüğü. Ve bunu Dünya barışı için yaşama geçirmek. Bu parametrede farklılık yok. Bunu yaşama geçirmek için metodlarla buna bağlı gelişmeleri ve değişimleri görüp siyaseti değiştirmekte farklılıklar var. Kıbrıs sorunu ile Fay kırığı var. Bu aslında Kıbrıs sorunu ile ilgili değil. 21. Yüzyılda alacağı şeklin ne olması gerektiğinin cevabıdır. Bazı insanlar Türkiye'nin AB' ye üyeliğine karşıdır. Buna büyük tepki göstermiyorum. 21. Yüzyıl dinamiğinde kamplaşmanın getirdiği herşeyi etkileyen bir anlayış içindeler. Önemli olan uluslararası ekonomi içinde gerek Türkiye'nin gerek KKTC'nin güçlü olması modeli. Fakat Yeni süreçlere tepkili olanlar bu süreçlere karşı oldukları için çözümsüzlüğün devamını istiyorlar.

YARIN: Sevr'e geri dönüş senaryoları hakkındaki yorumunuz nedir?

DENKTAŞ: Onlara göre Çözümsüzlük devam ederse KKTC ve Türkiye'nin uluslararası alanda ilişkileri kurulamayacaktır. Gerek AB gerekse ABD ile ilişkilerde Türkiye'nin güçlenmesini istemeyenler var. Kendi içimize kapanmamız onların işine gelir. Diğer endişe de Türkiye'nin bölünmesi ve KKTC sorununda Sevr'e dönülmesini isteyenler var. Kıbrıs Türk halkının girit adası gibi yok edileceği endişesi vardır. Bunlar her zaman olacaktır. Ama ben her zaman şunu söylüyorum. 10. Yıl marşında bir ifade var. "10 yılda 10 milyon genç yarattık". 83 yıllık TC tarihi gerçeği ortada varken Sevr'e dönmek düşüncesi oldukça ütöpik." KKTC de 1974' den sonra devletini oluşturdu. Kişi başına milli gelir şu anda 11 bin dolar. Ekonomik yapısı herşeye rağmen güçlendi. 74 öncesine dönmez bu halk. Kimse korkmamalı asıl korkmamız gereken içe kapanmak ama biz içe kapanmayız. Bizi sindiremezler. Diğer uluslarla ekonomide yarışacağız. Korkusuzca ilerlemeye devam ediyoruz. Elbette Kıbrıs sorununun her an hissediyoruz fakat bunların üstesinden geliyoruz da.

YARIN: Kıbrıs Politikasını eleştirenlere neler söyleyeceksiniz?

SOYER: "BM çözüm tarafı ile zamanında ve doğru müzakere edilseydi bugün Rumlar tek taraflı üye olmazdı. AKP Hükümeti Annan Planı ile doğru adım attı. Fakat kimse karşı tarafın böylesine çirkin metodları gündeme getireceğini bilemezdi. Tabii Annan planını kabul ettik diye bizi eleştirenler oldu ama bize böyle saldıranlara HZ. İsa gibi dönüp diğer yanağımızı çevirecek değildik. Kimler yanlış yaptı. Bunu tarihe bırakıyorum. Biz herşeye rağmen Çatışma kültüründen uzak tıpkı olimpiyatlardaki halkalar gibi birarada olacağız."

YARIN: KKTC' nin ekonomisinde son dönemlerde gözle görülür bir iyileşme var. Bunu hangi gelişmelere bağlıyorsunuz?

SOYER: "KKTC nin GSMH'sı biz göreve gelmeden önce 2003 de 1,283 milyar dolardı. Şimdi ise 2,635 milyon dolara yükseldi. En önemli gelişmelerden biri ise bu dönemde sabit sermaye yatırımlarında % 25 lik artış oldu. Özellikle Türkiye den sabit sermaye yatırımları artmaya başladı. Özellikle turizm ve inşaat yatırımları geliyor. Üniversite sayısı ve kalitesi artıyor. teknoloji yatırımları da sırada. 2003 de Türkiye den aldığımız parasal yardım GSMH nin % 29 unu oluşturuyordu. Şimdi ise % 13'e düştü. Bu GSMH'nın büyümesini gösteriyor. Temel politikamız Türkiye'den gelen parasal yardımları cari harcamalarda kullanmamak.. Daha çok altyapı yatırımlarına yöneltmek. Başarının sırrı bu. Bütçede popülist politikaları terk ediyoruz. Eskiden genç yaşta emekli olunurdu. 30 yaşında emekli olanlar vardı. Biz öncelikle bu politikayı kaldırdık. Kamu harcamalarını kestik. Devlet desteği yok artık. Özel sektör de güçlendi. Vergi si- lahını ters yönde kullandık. KDV gibi tüm dolaylı vergiler düştü. Özellikle üretim ve ticaretin maliyet faktörlerini geriye çektirdik. Şu anda KKTC' de benzin fiyatı Türkiye ve güney Kıbrıs'tan daha ucuz. Tabii ekonomik yaşamda Si- yasal sorun nedeniyle bir çok dezavantajlar var. Uluslararası finans kuruluşlarıyla doğrudan bağ kuramıyoruz.

Sadece Türkiye ile bağımız var. Turizm de uçaklar direkt uçamıyor. Nakliyede maliyet artışı oluyor. Limanlara direkt ithalat ve ihracat Mersin'den yapıyoruz. BU da bize büyük maliyet getiriyor. Fakat Larnaka limanına konteyner 300 dolar olurken Magosa'ya 600 dolara mal oluyor. Bizde sübvans ediyoruz. Böylece hem sanayi hem de ticaret alanında rekabet etmeye çalışıyoruz. İthalatımız 1,200 milyon dolar. 850 milyon dolarını Türkiyeden yapıyoruz. İhracatımız ise 69 milyon dolar. Kısacası büyük bir açık var. Biz de büyük ölçüde turizm, inşaat ve üniversite gelirleri ile kapatıyoruz. 2006 yılı Turizm gelirimiz 385 milyon dolar, üniversite gelirimiz 300 milyon dolar. Sınır kapılarının açılması ile Rumların geçişi ile inşaat sektöründeki gelişmelerin yarattığı motivasyon var. Beni asıl üzüntüm kazanmak için uğraştığımızı yanlış siyaset nedeniyle kaybettik.

1995' e kadar biz kuzey kıbrıstan tüm Avrupa pazarlarına bir çok ürün ihraç ediyorduk. Denктаş iktidarı bağnazca hareket ederek mührü değiştirdi KKTC'yi tanıtacağız diye. Kıbrıs' ın AET ye avantajlarını kullanıyorduk ama mühürleri değiştirdince Rumlar bunu fırsat bilerek avruğaya böyle bir devletle anlaşma yapmadınız diyerek mahkemeye gittiler. AB Adalet Divanı kararı 4 yılda çıktı. Bizimkiler "Türkiye'nin pazarı bize yeter çözüm istemeyiz avrupayı ne yapacağız" diyerek "Avrupa'ya mal satmak ve almak istemiyoruz" dediler ve ambargo konusu da başlamış oldu. Şimdi daha çok çabalayarak kaybettiğimiz kazanmaya çalışıyoruz.

Bu yanlış siyasetler bizi sıkıntıya soktu. Türkiye büyük ülke biz yeter demekle olmaz. Türkiye bize para verecek biz de bununla geçineceğiz alev devri yaşayacağız. Böylesi yanlış mantık. Hem ekonomiye zarar verir hem de Türkiye'ye zarar verir. Kıbrıs Türk halkı ile manevi zenginliğimiz azaldı. Türkiye veren kıbrıs türkü de alan konumuna girdiğinde türkler kıbrıslılara düşmanca baktılar onları mı besleyeceğiz dediler.

YARIN: Rumların limanları açmamızı istememelerinin nedeni Magosa limanının güçlenecek olması mı?

SOYER: "KKTC eskiden Magosa ile Beyrut ticaretini elinde tutuyordu. Larnaka limanı Güney Kıbrıs GSMH'nin % 35 ini oluşturuyor. Dünyada bandralı gemi hacminde 4. Sırada. Magosa izolasyonu kırılırsa biz öne geçeceğiz çünkü coğrafik koşullar daha iyi. Rumlar da bunu istemiyor. Bakü Ceyhan hattı ile biz daha da büyüyeceğiz. Tabii Rumların istemesi global çıkarlar ile uyumlu değil. Akdeniz ilk kez ortak ekonomik alana AB ile ulaştı. Kıbrıs sorununun çözülmesi ve AB ilişkilerinin gelişmesi gerekiyor. Kıbrıs ile izolasyonlar kalkmadığı sürece Akdeniz'in bütününe oluşturan Ege Serbest ekonomik alan özelliğine kavuşamaz. Çünkü bu Dünyanın küresel çıkarları ile uyumlu değildir. Bakü-Ceyhan belki de tüm dengeleri değiştirecek. Biz her zaman demokratik olmaya çalışıyoruz. Davamızda haklıyız. İsteddiğimiz eşitlik başka bir şey değil."

YARIN: Türkiye'nin ve KKTC' nin güçlenmesini istemeyenler var dediniz. Bu güçlerin amacı ne?

SOYER: "AB içinde farklı sosyal tercihler var. Bu sosyal güçlerin bir kısmı Türkiye'nin AB üyeliğini istemiyor. Laik demokratik AB ülkesinin üye olması demek özellikle ortadoğuda çıkarları olan grupların tercihleridir. Bu nedenle de otoriter rejimlerin Ortadoğu da devam etmesini istiyorlar. Türkiye'ye laik değil İslam ülkesi olarak bakmayı tercih ediyorlar. AB de bir başka kesim ise Avrupa'nın geleceğinde

Türkiye'nin yer almasını istiyorlar. Bize en çok desteği de bu gruplar sağlıyor. Bundan sonra hataya düşmemeliyiz. Dostumuzu düşmanımızı iyi tanımalıyız. Siyasi ilişkilerimizi bu çerçevede oluşturmalıyız.

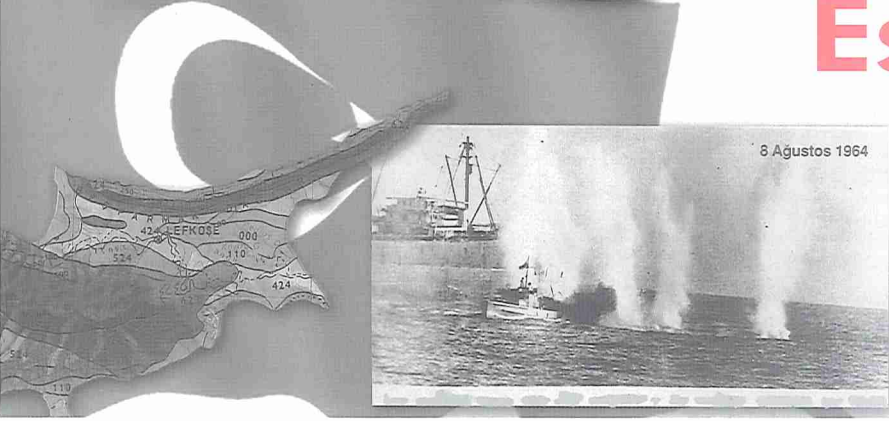
YARIN: Herşeye rağmen Türkiye'nin avantajları devam ediyor mu?

SOYER: "Sonuçta gelinen nokta, Türkiye sadece aday ülke değil müzakere eden ülkedir. Caydırmak için başlıkları açmam deniliyor. Fakat Türkiye ile müzakere etmek durumuna geldiler. Bu durumda Güney Kıbrıs aslında 2. Sınıf AB ülkesi durumuna düşüyor. Elbette tek yanlı üyeliği engellenmeliydi. Sonuçta Kıbrıs cumhuriyeti iki toplumludur. Şimdi ise Helen karakterli iki devlet AB ye üye olmuş oldu. Biz buna karşıyız. Bundan sonra Yunanistan'ın Türkiye ile zorunlu ilişki geliştireceği bir platform oluşturmak gerekir. Kıbrıs rumları kadar temsil gücümüz olmalı. Annan Planı'na göre cumhurbaşkanı bir yıl KKTC de diğer yıl Tüm kesiminde olacaktı. Bu şekilde eşit idare amaçlanmıştı.

Rumlar buna da karşı çıktılar. Dikkat çekmek istediğimi bir başka nokta ise şu. BM Güvenlik Konseyinde ABD, İngiltere, Rusya, Çin ve Fransa konsensus oluşturmuştu. Tüm kartlar bizden yanaydı. Fakat araya Irak savaşı girince Güvenlik konseyi karıştı Rusya ve Çin bu kez karşı cephede yer alınca Kıbrıs sorununda yine tek başımıza kaldık. Kısacası bir başka çatışma sürecinin arasında bu girişim kaynadı. Tabii zamanında doğru adımlar atılsaydı bu tarihi süreci lehimize çevirebilirdik. 2002-2003 de yapılmayanlar bugünkü ortama zemin hazırlamış oldu. Gerek Denктаş gerekse Türk poltikacılar ve diğer bazı güçler bilerek isteksiz davrandı."

"1995'e kadar biz Kuzey Kıbrıs'tan tüm Avrupa pazarlarına bir çok ürün ihraç ediyorduk. Denктаş iktidarı bağnazca hareket ederek mührü değiştirdi KKTC'yi tanıtacağız diye. Kıbrıs' ın AET ye avantajlarını kullanıyorduk ama mühürleri değiştirdince Rumlar bunu fırsat bilerek avruğaya böyle bir devletle anlaşma yapmadınız diyerek mahkemeye gittiler. AB adalet divanı kararı 4 yılda çıktı. Bizimkiler "Türkiye'nin pazarı bize yeter çözüm istemeyiz Avrupa'yı ne yapacağız" diyerek "Avrupa'ya mal satmak ve almak istemiyoruz" dediler ve ambargo konusu da başlamış oldu. Şimdi daha çok çabalayarak kaybettiğimiz kazanmaya çalışıyoruz."

08.08.1964

Eskişehir'den Kıbrıs'a

Sıcak bir yaz günü öğleden sonra filo önündeki çardakta otururken, 1'inci Tak. Hv. Kv. Komutanı Muhsin BATUR Paşa'nın siyah renkli ve forsu dalgalanan makam arabasıyla filomuza geldiğini gördük. Herkes ayağa kalkarak kendine çekidüzen verirken, 112'nci Filo Komutanımız Yarbay Necdet HORASAN ve Harekat Subayı koşar adımlarla kendilerini karşılayıp filoya davet ettiler.

Bir müddet sonra aynı hangarın diğer köşesinde bulunan 111'inci Filo'dan Yüzbaşı Hüseyin ÇAPOĞLU ve Yüzbaşı Vahdet GÜNDÜZ yanımıza gelmişlerdi. Onlarla beraber, beni ve Üsteğmen Ethem SANCAR'ı içeriden çağırdılar. Koridora girdiğimizde bize Savaş Harekat Odası'nı işaret ettiler. Kapıdan girdiğimizde içeride Kuvvet Komutanı, Üs Komutanı, Filo Komutanı, harekat ve istihbarat subaylarının birlikte olduğunu gördüm. Kendilerini her birimiz tek tek selamladık-tan sonra ön sıradaki brifing iskemlelerine oturtulduk.

Tam karşımızdaki görev durum levhasının yeni düzenlendiği hemen farkediliyordu ve üzerinde 8 Ağustos 1964 tarihi okunuyordu. Görev bölümünde ise;

- 1 Numara H. ÇAPOĞLU
- 2 Numara E.SANCAR
- 3 Numara M.KÖSEOĞLU
- 4 Numara V.GÜNDÜZ

şeklinde isimlerimiz yazılmıştı. Biz ne olduğunu daha henüz anlamamışken, Kuvvet Komutanımız bir zarfın içinden kitap sayfası büyüklüğünde resimler çıkararak bize uzattı. Resim çeşitli büyüklükteki gemiler arasında hücumbotu benzeyen bir gemiyi işaret ederek, "Bu gemi dün Erenköy'deki Türkler'i top ateşine tuttu. Onun için bu gemiyi batırmanızı, ancak karaya bir tek merminin düşmemesini istiyorum" emrini verdikten sonra yanımızdan ayrıldı.

Uçuş ve atış brifingleri yapıldıktan sonra paraşütlerimizi alıp Filo'dan dışarı çıktığımızda dört F-100 uçağının tam karşımızdaki havuzda hazırlanmış olduğunu, uçakların altındaki roket potlarından ve sarkan bir sürtü kırmızı emniyet kurdelerlerinden anladım.

Çardak'ta oturan arkadaşlarımın arasından geçip uçaklara doğru giderken, hislerimi onlara belli etmemeye, sanki Osmaniy'e'deki atış sahasına gidiyormuş gibi mütevazı ve sakin görünmeye çalışıyordum. Halbuki heyecandan içim içime sığmıyordu. Komutanlarımın bu görev için beni de seçtiklerinden büyük bir gurur duyuyor ve bir an önce verilen görevi yerine getirmek için sabırsızlıktan titriyordum.

Pırıl pırıl bir havada Toroslar'ı aştıktan sonra alçalmaya başladık. Alanya üzerinden denize çıktığımızda silahlarımızı atışa hazır hale getirdik ve taktik kola geçerek elli metre irtifaya kadar indik. Denizin üzerinde adeta kayıyorduk. Bir süre sonra sol tarafta uzakta Beşparmak Dağları gözüktü ve biraz sonra da Körmacit Burnu hizalarına geldik. Kol sağa kademeye geçti ve atış paterni için aralıklarımızı tam almıştık ki; ÇAPOĞLU'nun tanınan sesi "Bir numara çekti" dedi.

Patern irtifama çıkıp aşağıya baktığımda resimde bize gösterilen hücumbotun Gemikonağı İskelesi'nden henüz ayrılmış olduğunu ve açıkta demirlemiş iki büyük şilebe doğru ağır ağır yol aldığını gördüm. Bu sırada atış paterni kurulmuş ve dalış sırası bana gelmişti. Roket atışı için reflektör noktasını hücumbotun tam ortasına koyup atış menziline yaklaşırken, birden bire hücumbotun arkasında uzayan beyaz bir dümen suyu meydana geldi. O anda atış menziline girdiğim için roketleri ateşledim. 14 rekotin birbiri peşine eklenmiş gibi hedefin göbeğine doğru gidişini keyifle seyrediyor ve içimden hücumbotun işini bitirdim diye seviniyordum. Fakat bir acıplık meydana geliyor ve hedef roketlerin altından sıyrılıyordu. Ben ise uçağın içinde yamulup hevesim kursağımda düğüm- lenip kalmıştım. Roketlerin hemen hepsinin geminin tepesinden geçerken büyük bir üzüntü duydum. Yaptığım hata bir balyoz gibi kafama vurdu. Aynı hatayı arkadaşlarımın da yapmaması için hemen telsizle nişan noktasını geminin burnuna kaydırmalarını ikaz ettim. Çünkü o güne kadar hareketli hiçbir yer hedefine fiili atış eğitimi yapmamıştık. Hücumbot yüksek süratini sayesinde yerini değiştiriyor ve vurulma ihtimalini azaltmaya çalışıyordu.

Karadan yapılacak uçaksavar atışlarına karşı bir tedbir olarak atış paternini deniz üzerinde kurduk. İkinci dalışa geçtiğimde hücumbotun son sürat zik-zaklar çizerek şilepler arasında saklanmaya çalıştığını gördüm. Bu defa reflektör noktasını geminin burnuna koyup, diğer 14 roketi ateşlediğimde rekotlerin önce geminin burnuna, bilahare ortasına doğru gidişini merakla izledim. Denizden hiçbir su sütununun yükselmemesi tüm rekotlerin hedefe isabet ettiğini gösteri- çıkıp üçüncü dalışa y a n -

F-100 D SUPER SABRE

atılan uçaksavar mermileri olduğunu anladım ve derhal uçağıma küçük istikamet değişiklikleri vermeye başladım. Üçüncü roket dalışını yaptığımda hücumbotun teslimiyeti kabul etmiş bir tarzda açıkta batmaktansa kendini sahile atma çabası içinde olduğunu hissettim.

Atış paterni o kadar hızlanmış ve daralmıştı ki; paterndeki yerimi muhafaza edebilmek için tırmanışları A/B'li yapmak zorunda kalıyordum. Sonra üç defa da top atışı yaptık. Son dalışımızda iyice alçalarak iskeleye yanaşmış olan, fakat hiçbir hayat emaresi bulunmayan hücumbotun roketler tarafından delinmiş saç yırtıklarından beyaz dumanlarla karışık alevlerin çıktığını gördüm. Kolda toplanıp Toroslar üzerine geldiğimizde dörtlü bir F-100 kolunun güneye doğru süzülerek gittiğini gördük. Yanlarından geçerken telsiz düğmesine iki defa basıp kendilerini gördüğümüzü ve selamladığımızı bildirdik. Onlar da bize telsiz sesiyle aynı cevabı verdiler.

KKTC Ticaret Odası Başkanı Erdil Nami, genç işadamlarını turizm (özellikle traking, golf, marina), eğitim ve inşaat sektörlerinde yatırım yapmaya davet ediyor

KKTC Ekonomisinin geleceği için Ercan'ın açılması herşeyden önemli...

KKTC Ticaret Odası, ekonomisinin yüzde 70'i ticarete ve turizme bağlı olan yavru vatanda oldukça önemli bir misyon üstleniyor. KKTC Ticaret Odası Başkanı Erdil Nami, herşeye rağmen KKTC ekonomisinin büyümeye devam ettiğini özellikle inşaat turizm ve eğitim alanlarında yatırımların hızla devam ettiğini belirtiyor. AB'nin KKTC'ye ve Türkiye'ye haksızlık yaptığını dikkat çeken Nami, iki toplum arasındaki sorunların çözülmesinin her iki tarafında ekonomisine pozitif artılar getireceğini bu şekilde her iki halkın ekonomisinin yerinde saydığına dikkat çekiyor. Nami ile KKTC ekonomisi, ve Kıbrıs Sorunu üzerine sohbet ettik.

YARIN: KKTC'nin Türkiye'nin AB sürecinde sürekli bir zorlayıcı koşul olarak öne sürülmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir? Sizce AB bu tavrını ne zamana kadar devam ettirecek?

NAMI: Türkiye'nin AB sürecinde Kıbrıs sorununun AB'yi esir alması ve Kıbrıs Rum tarafının taleplerinin Türkiye'nin AB sürecine ön şart olarak koyulması kabul edilebilir değildir. Türkiye'nin AB süreci kesintiye uğramadan ilerlemelidir. Kıbrıs sorununun bir an önce BM çerçevesinde bütünlüklü olarak çözülmesi gerekiyor. Bu sorunun çözümü için Türkiye ve Kıbrıs Türkleri ellerinden geleni yapmışlardır ve yapmaya devam etmektedirler. 24 Nisan 2004 tarihinde yapılan ayrı referandumlarda Kıbrıslı Türkler "bölünmüşlükten" yana olmadıklarını güçlü bir şekilde kanıtlamışlar ve Annan Planı olarak bilinen ve Avrupa Birliği tarafından da güçlü bir şekilde desteklenen BM Barış Planı'na referandumda evet demiştir; ama maalesef Kıbrıslı Rumlar beraber yaşamaya hazır olmadığını göstermiş, bu Plan'a hayır demiştir. AB, Kıbrıslı Rumların Annan Planı'nı reddetmelerine rağmen AB'ye yalnız olarak üye olmalarına izin vererek, Kıbrıslı Rumların Kıbrıslı Türklerle eşit ve adil bir çözüme mutabık kalmaları için gerekli tüm ekonomik ve politik teşvikleri ortadan kaldırmıştır. Dolayısı ile, şimdi AB'nin manevi olduğu kadar politik olarak da Kıbrıs'taki taraflar arasındaki dengeyi sağlamak ve şartları eşitlemek için Kıbrıslı Rumlar üzerinde baskı oluşturarak BM kontrolünde görüşme masasına oturmalarını sağlamak yükümlülüğü vardır.

YARIN: Başbakan Ferdi Sabit Soyer, Kıbrıs sorununun çözüm yerinin Birleşmiş Milletler olduğunu belirtiyor.

Bu görüşe katılıyor musunuz? Türkiye'nin Rum bandıralı gemilere ve uçaklara limanlarını açması durumunda, Kıbrıs Türklerine yönelik izolasyonlar daha da artar mı?

NAMI: Katılıyoruz. Bizler BM Annan Planı'nda belirtildiği gibi, Kıbrıs için AB içinde yer alan iki-bölgeli ve iki-toplumlu siyasi eşitliğe dayalı federasyon temelinde kapsamlı bir çözümü arzu ediyoruz. Türkiye'nin deniz ve hava limanlarını Kıbrıs Rum gemi ve uçaklarına Kıbrıslı Türkler üzerindeki ambargo ve izolasyonların kaldırılması yönünde somut adımlar atılmadan açmasının Kıbrıslı Türklerin ekonomik ve ticari aktivitelerine olumsuz yönde yansıtacağı cihetle, Kıbrıslı Türkler için adaletsiz ve haksız olduğuna inanmaktayız.

Türkiye limanlarının Kıbrıslı Türkler üzerinde var olan izolasyonların kaldırılması yönünde herhangi bir somut adım atılmadan açması Türkiye ve güney Kıbrıs arasında yeni ekonomik ve ticari ilişkiler yaratılmasına (birçok ekonomik ve ticari aktivitenin güney Kıbrıs'a sapsmasına) ve kuzey Kıbrıs'ın bu ekonomik entegrasyon modelinden daha da izole edilmesine neden olacaktır. Böyle bir durumun gelişimi, elbette, kuzey Kıbrıs ekonomisini ve Kıbrıs sorununa kapsamlı bir çözüm bulma yönündeki insiyatifleri olumsuz yönde etkileyecektir. Bunlardan daha da önemlisi Kıbrıslı Rumlar AB enstrümanını kullanarak Türkiye'yi adadan kademli olarak çıkarmak ve Kıbrıslı Türkleri egemenlikleri altına almak istemektedirler. Kıbrıslı Rumların hiçbir taviz vermeden, Türkiye'nin limanlarını tek taraflı açması isteği, bilahare önümüzdeki süreçlerde kademeli olarak 'Türk askerinin adadaki varlığının yasal olmadığı' gerekçesi ile adadan ayrılması talebini ve 'Türkiye vatandaşlarının adanın demografik yapısını bozduğu' gerekçesi ile bu nüfusun

Türkiye'ye geri dönmesi taleplerini getirecektir.

HAVAALANI AÇILMADAN İZOLASYON KALKMAZ

Dolayısı ile, Türkiye limanlarını Kıbrıs Rumlarına Kıbrıs Türk deniz ve hava limanları üzerindeki izolasyon ve ambargoların kaldırılması ile eş zamanlı ve eşit zeminde açılmalıdır. Bu durum Kıbrıslı Türklerin ekonomik kalkınmasına, dünya ile entegrasyonuna ve Kıbrıs'da siyasi eşitliğe dayalı bir çözüme önemli katkı yapacaktır. Bize göre KKTC ile direk hava ulaşımı gerçekleştirilmesini içermeyen hiçbir öneri, izolasyonun tam anlamı ile kaldırıldığı anlamına gelmemektedir.

YARIN: KKTC'nin sanayi ve ticareti hakkında bilgi verir misiniz? Yatırımlar artıyor mu? Yabancı sermayenin ilgisi ne yönde?

NAMİ: KKTC sanayi işletmeleri ağırlıklı olarak KOBİ işletmelerinden oluşmaktadır. Bu işletmeler hafif sanayi alanlarında, özellikle ülke turizmimizin ihtiyacı olan ürünler yanında gıda, içki, mobilya, metal ve metal olmayan endüstriler ve tekstil alanlarında gelişmiştir. Sanayi sektöründe 2003 yılında %7.7, 2004 yılında %10.6 ve 2005 yılında %6.4 artış gerçekleşmiştir. 2005 yılında sanayi sektörünün alt sektörlerinde en büyük gelişme %11.7 ile elektrik-su ve %11 ile taşocaklığı sektörlerinde görülmüştür.

2003 yılında toptan-perakende ticaret %14.6, 2004 yılında %27.1 ve 2005 yılında %24.9 artış gerçekleştirmiştir. Toptan - perakende ticarete gerçekleşen artışta en büyük etken ithalatın büyümesi olmuştur. 2005 yılında 1.2 milyar \$ ithalat, 66.5 milyon \$ ihracat gerçekleşmiş olup dış ticaret açığı 1.1 milyar \$ olarak ortaya çıkmıştır. 2005 yılında gerçekleşen toplam ihracatın yaklaşık olarak %50'si Türkiye'ye, %25'i AB ülkelerine ve geriye kalanıda diğer ülkelere yapılmıştır. 2005 yılında toplam ihracatın içerisinde en büyük paya narenciye, süt ürünleri ve konfeksiyon sahiptir. Aynı yıl gerçekleşen ithalatın %65'i Türkiye'den, %20'si AB'den ve geriye kalanıda diğer ülkelere yapılmıştır. Toplam ithalatı içerisinde en büyük payı taşıt araçları, yakıt, inşaat demiri, sanayi tipi makineler, konfeksiyon ve çimento oluşturmuştur.

TURİZM YATIRIMLARI ARTIYOR

Yatırımlar, özellikle yabancı sermaye iştiraki ile yapılan yatırımlar, son yıllarda artış trendine girmiştir. 2003 yılında toplam 37, 2004 yılında 40 ve 2005 yılında 56 proje Devlet Planlama Örgütü'nün Yatırım Teşvik Programı kapsamında teşvik edilmiştir. En büyük projeler ağırlıklı olarak yabancı sermaye iştiraki ile İskele ve Girne bölgelerinde turizm sektörüne yapılmıştır. Yabancı yatırımcılar büyük oranda Türkiye, İsrail, İngiltere, İtalya, Almanya ve ABD'den gelmektedir.

YARIN: KKTC de Türk iş kesiminin son zamanlarda yatırımlar yapmaya başladığı görülüyor. Spesifik örnekler verir misiniz?

NAMİ: Bu yatırımlar turizm sektöründe gerçekleşmektedir. Örneğin Girne'nin Kervansaray bölgesinde hizmete açılacak olan Mercure hotel, Karpaz'da Bafra bölgesinde yakında hizmete açılacak olan Artemis hotel ve Lefkoşa'da inşası devam eden Merit hotel ve Paramaribo hotel yatırımları bulunmaktadır.

YARIN: KKTC nin yeni yatırım stratejisi nedir? Özellikle hangi sektörlerde yatırım yapılacak? Türk işadamlarına öneriniz nedir?

NAMİ: KKTC yatırım politikasının temel amacı, ekonomik kalkınmayı hızlandırmak, ekonominin rekabet gücünü yükseltmek, potansiyel kaynakları harekete geçirmek, özel teşebbüsün ekonomideki etkinliğini artırmak ve yabancı sermayeyi ülkede yatırım yapmaya özendirme. Yatırım-

lar ağırlıklı olarak öncelikli sektörlerimiz olan turizm (özellikle traking, golf, marina gibi ilgi turizmi alanları), eğitim ve inşaat sektörlerine yapılacaktır.

GÜNEY KIBRIS'A MAL SATAMIYORUZ

YARIN: Güney Kıbrıs ile ticari ilişkiler hangi boyutta gelişiyor?

NAMİ: Kuzey Kıbrıs'dan Güney Kıbrıs'a mal satışları 29 Nisan 2004 tarihli 866/2004 nolu Konsey Tüzüğü (Yeşil Hat Tüzüğü) ile düzenlenmektedir. Bu Tüzüğe göre Kuzey'den Güney'e sadece Kuzey Kıbrıs menşeli ürünler (canlı hayvan ve hayvansal ürünler kapsam dışındadır) Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO)'nun vereceği Refaket Belgesi eşliğinde geçebilmektedir. Yeşil Hat Tüzüğü Kıbrıslı Türklerin ekonomik seviyesini yükseltme amacı ile çıkarılmış olmasına rağmen, aylık yaklaşık 200 bin \$'lık ticaret hacmi ile bu amaca hizmet etmekten çok uzaktır ve tüzük kapsamındaki ada-içi ticaretin Kıbrıslı Türklerin refahını artırmak için çok kısıtlı bir potansiyeli bulunmaktadır.

Geride bırakılan iki buçuk yıl açıkça ortaya koymaktadır ki, güney Kıbrıs'ta kuzey Kıbrıs'ta üretilen bir ürünün satın alınması konusunda hala bazı çekinceler vardır. Bu, satışı yapılan ürün çeşitlerinden de açıkça anlaşılmaktadır. Bu ürünlerin hiçbiri üzerlerinde Kuzey Kıbrıs'ta üretildiğine dair bir ibare veya bir marka taşımamaktadır. Ürünler, direk olarak markette sergilenmek amacı ile gönderilmemekte, ancak toptancıya veya son kullanıcıya teslim edilmektedir. Alıcıların bir kısmı isimlerinin deşifre olmasından çekindiklerinden belge düzenlenmesine karşı çıkmakta hatta ürünlerin illegal (belgesiz olarak) geçişini tercih etmektedir. Öte yandan Kuzey Kıbrıs'tan ürün temin edenlerin zaman zaman çeşitli baskılara maruz kaldıkları da bilinen bir gerçektir. Bunun yanı sıra Kıbrıslı Türk üreticiler, Güney'deki muadillerinin aksine, Güney Kıbrıs'taki herhangi bir medya organında ürünlerinin tanıtımını yapamamakta, dolayısı ile ürünlerinin satışını yapabilme olasılıkları kişisel kontakları ile sınırlı kalmaktadır. Tüm bunlara ek olarak, zaman zaman Kuzey Kıbrıs menşeli ürünler ile ilgili Kıbrıs Rum basınında çıkan asılsız haberler ticaretin geliştirilmesine katkı koymamakla beraber, mevcut ticaretin de sorgulanmasına yol açmaktadır. Tüzük AB Gümrük Birliği içerisinde serbest dolaşımında bulunan ürünlerin Kuzey'den Güney'e geçişine izin vermemektedir. Dolayısı ile, KTTO olarak bizler kazan-kazan esasına dayalı ticari liberalleşme rejimini savunmaktayız. Bu da malların, hizmetlerin ve üretim faktörlerinin dolaşımında tüm sınırlamaların kaldırılması gerekliliğini doğurmaktadır.

YARIN: Limanlar konusunda hangi sorunlar yaşanıyor? Maraş ve Magosa limanlarına yönelik Rumların politikası ne?

NAMİ: AB Komisyonu, Kıbrıslı Rumların talebi doğrultusunda, Mali Yardım ve Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nün geçirilmesi karşılığında, Maraş'ın iade edilmesi, Gazimağusa Limanının birlikte çalıştırılması ve eski Rum mülkleri üzerinde moratoryum uygulanması şartlarını ileri sürmüştü. Bu öneriler Aralık 2005'te bir AB deklarasyonu olarak yayınlanmıştır. Biz buna Kıbrıs sorununun zaten kalbi olan mülkiyet, Maraş'ın statüsü ve Mağusa limanı gibi konularını içerdiği için karşı çıktık. Ayrıca, ihracat 65 milyon doları aşmadığından ve başlıca gelir kaynağı turizm olduğundan KKTC açısından Ercan Havalimanı'nın uluslararası trafige açılması çok daha önemlidir. Bize göre, iki taraf arasında ekonomik seviyedeki dengenin ve paritenin sağlanması Kıbrıs sorununun adil ve kalıcı çözümü için gereklidir. Bunun için öteki AB toprakları ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizde AB vatandaşları olarak eşit muamele, tüm izolasyonların, ambargoların ve ticaretin önündeki engellerin sona ermesini istiyoruz.

Her koşulda, kusursuz kontrol: Yeni nesil Toyota RAV4

Yeni nesil Toyota RAV4. Entegre Aktif Sürüş Sistemi ile.

Yeni Toyota RAV4, sınıfında bir ilk olan Entegre Aktif Sürüş Sistemi (IADS) ile rakipsiz. Aktif Tork Kontrollü 4WD Sistemi, Elektronik Kontrollü Direksiyon Sistemi (EMPS) ve Araç Denge Kontrol Sistemi'nin (VSC) bütünleşmesiyle oluşturulan Entegre Aktif Sürüş Sistemi en zorlu koşullarda daha fazla kontrol ve performans

sağlıyor. 152 PS benzinli, 136 PS dizel motor seçenekleri ve benzersiz iç kabin teknolojisiyle şimdiye kadar üretilen en lüks RAV4 ile tanışmaya hazır mısınız? Bu deneyimi mutlaka yaşayın ve RAV4'ün ne kadar heyecan verici olduğunu gözlerinizle görün... Yeni Toyota RAV4, şimdi Toyota Plaza Borovalı'da.

BOROVALI

Toyota Plaza Borovalı, Çanakkale Cad. No: 92, Pınarbaşı / İzmir
Tel: 0232 479 19 52, Faks: 0232 479 14 41

TOYOTA SA

KKTC Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Özalp Nailer, BM'nin Kıbrıs'ta bulunacak çözümün ana ilkelerini " İki Bölge , İki Toplumlu ve Toplumların Eşitliğine Dayalı" olacağını tarafların rızası ile belirlediğini ancak bunun yıpratılmadan kısa sürede elde edilmesi gerektiğine dikkat çekiyor. Nailer, Türk işadamlarını tüm sorunlara rağmen KKTC' de yatırım yapmaya davet ediyor.

"En kalıcı çözüm Kıbrıs Federe devleti olacaktır"

KKTC Sanayici ve İşadamları Derneği, ekonomisi daha çok ticarete dayalı olan yavruvatan da yeni bir süreç yaratmaya çalışıyor. KKTC ekonomisi'nin büyük bir kısmını halen turizm sektörü oluşturmasına rağmen son zamanlarda inşaat ve eğitim sektörlerinde oldukça önemli hamleler gerçekleştirildi. Fakat SİAD Başkanı **Özalp Nailer'** e göre kumarhane yatırımlarından çok, KKTC' nin küçük de olsa sanayi, teknoloji ve inşaat yatırımlarına ihtiyacı var. Nailer, **Türk genç işadamlarına** da bu alanlarda yatırım yapmaları tavsiyesinde bulunuyor. **Özalp Nailer ile KKTC ekonomisi ve Kıbrıs sorunu üzerine söyleşi yaptık;**

AB RUM KESİMİNİ MUTLAKA İKNA ETMELİ

EGİAD YARIN: KKTC'nin Türkiye'nin AB sürecinde sürekli bir zorlayıcı koşul olarak öne sürülmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir? Sizce AB bu tavrını ne zamana kadar devam ettirecek?

NAİLER: "Bu sorunun tam olarak yanıtlanması için Kıbrıs'ın 1974 sonrasında gelişen politik sürecine kronolojik olarak bakmak ve bu süreç içerisinde tarafların uluslararası zeminde atmış olduğu adımları bilerek, bundan sonraki süreçte AB bunu ne kadar zamana kadar sürdürecektir sorusuna veya ne olacağı konusuna daha güçlü bir varsayımdaya bulunabiliriz. Türkiye ve Kıbrıs Türk Toplumunu birçok kez eline geçen fırsattan yararlanamamış ve Rum tarafının Kıbrıs cumhuriyetinin 1964 yılında ihtiyaç doktrinine dayanarak sürdürdüğü temsiliyetini AB içerisinde sürdürmesine olanak sağlamıştır.

Türkiye'nin AB sürecinde bulunduğu bugünkü pozisyonundan çıkabilmesi için imza atmış olduğu taahhütlerini yerine getirmesi gerekmektedir. Ancak bundan daha etkili ve kalıcı adım ise AB normlarına uygun BM çatısı altında iki bölgeyi iki toplumlu ve iki toplumun eşitliğine dayalı bir Federal Kıbrıs oluşturulmasıdır. Bugünkü şartlarda bütünlüklü çözüme ulaşmak, ancak AB'de tek başına Kıbrıs'ı temsilen bulunan Rum tarafının zorlanması ve ikna edilmesi ile olabilir. Bu nedenle Kıbrıs Cumhuriyetinde halen ortaklığı bulunan Kıbrıs Türklerinin bu haklarını kullanmak ve AB içerisinde

temsil edilmek için hukuken bu haklarına sahip çıkacak zorlamalara gitmesi etkili bir yol olacaktır. BM Kıbrıs'ta bulunacak çözümün ana ilkelerini " İki Bölge , İki Toplumlu ve Toplumların Eşitliğine Dayalı" olacağını tarafların rızası ile belirlemiştir. Bundan dönüş yoktur. Ancak bunun yıpratılmadan kısa sürede elde edilmesi gerekmektedir."

RUM YÖNETİMİ ULUSLARARASI ALANDA ZORLANMALI

EGİAD YARIN: -Başbakan Ferdi Sabit Soyer, Kıbrıs sorununun çözüm yerinin Birleşmiş Milletler olduğunu belirtiyor. Bu görüşe katılıyor musunuz? Türkiye'nin Rum bandıralı gemilere ve uçaklara limanlarını açması durumunda, Kıbrıs Türklerine yönelik izolasyonlar daha da artar mı?

NAİLER: "Evet Kıbrıs sorunun çözüm yerinin BM olduğu hem AB protokol 10 da hem de bundan önceki süreçlerde belirtilmiştir. Bütünlüklü çözüm ancak BM çatısı altında olacaktır. Türkiye bugünkü koşullar değişmedikçe taahhütü olan Ankara antlaşmasını genişletmek ve üye ülkelerle ilişkilerini normalleştirmek zorundadır. Kıbrıs Cumhuriyetini bugün tek başına temsil eden Kıbrıs Rumlarının yaralanacağı şekilde ticarete başlamış olduğu gibi limanlarını da açması tabii ki Kıbrıs Türklerinin ekonomisini sarsacaktır. Türkiye ve Kıbrıs arasında Limanların açılması ile birlikte hızla büyüyecek olan ticari faaliyette, bugünkü yeşilhat

tüzüğü uygulamaları çerçevesinde Kıbrıslı Türklerin ticari aktiviteyi kuzey limanlarından yaptıkları ithalatla yapması ve Güney Kıbrıs pazarına satması olanaklı değildir. Bu faaliyetin yapılabilmesi için Türk işadamları ile kardeşlik, dostluk ve iyi ilişkileri bulunan Kıbrıslı Türk işadamları bu pazardan yararlanmanın koşullarını ancak kuruluş ve organizasyonunu Güney Kıbrıs'a taşıyarak bulacaktır. Bu olay Kuzey Kıbrıs'taki sermayenin ve kalifiye işgücünün güneye gitmesini sağlayacaktır. Bunun yanında diğer ülkelerden yapılan ithalatı Limasol limanının tanınmış uluslararası niteliğinden kaynaklanan ve Magosa limanına göre ucuz navlun fiyatlarından dolayı Magosa limanından yapılan ithalatı da Güney limanlarına kaydıracaktır. Bu Kuzey ekonomisine büyük bir darbe vuracaktır. Bunun olmaması için Kıbrıs adası içerisinde yapılacak ticaretin serbestleştirilmesi gerekmektedir. Bu da ancak Kıbrıs Rum Yönetiminin buna ikna edilmesi ile olabilir. Yine siyasi ve hukuki olarak Kıbrıs Rum yönetiminin uluslararası alanda ve proaktif açılımlarla zorlanmasını zorunlu kılmaktadır.

ANNAN PLANI İLE İNŞAAT SEKTÖRÜ PATLADI

EGİAD YARIN: KKTC'nin sanayi ve ticareti hakkında bilgi verir misiniz? Yatırımlar artıyor mu? Yabancı sermayenin ilgisi ne yönde?

NAİLER: KKTC'nin sanayisi küçük sanayi işletmeleri şeklindedir. Yıllık ihracat olanakları ise ancak 70 milyon dolar seviyelerindedir. İthalat hacmi ise 1 milyar doların üzerindedir. Turizm gelirleri yine 150 milyon dolar seviyesindedir. Yapılan ithalatın yaklaşık % 80 Türkiye'dendir. İnşaat sektörü ise 2002 Annan Planı'nın ortaya çıkması ve Kıbrıs sorununda mülk konusunun nasıl çözülebileceği hakkındaki BM önerisiyle bir öngörü kazanmıştır. Bu öngörü uluslararası yatırımcılar ve emlaktan rant kazanan küçük yatırımcıları tetiklemiştir. Bu da son 4 yıl içerisinde emlak ve inşaat sektöründe hızla büyümeyi ve ülke ekonomisinde milli geliri 5000 USD dan 10,000 USD seviyesine getirmiştir.

KUMARHANELER KALICI YATIRIM DEĞİL

EGİAD YARIN: KKTC de Türk iş kesiminin son zamanlarda yatırımlar yapmaya başladığı görülüyor. Spesifik örnekler verir misiniz?

NAİLER: "Türk iş kesiminden Kıbrıs'a yapılan yatırımlar, daha çok TC'den verilen teşvik alanlarında olmuştur. Bu alan turizm alanıdır. Ücretsiz verilen arazi ve TC Eximbank kredileri bunu cazip kılmıştır. Bunun dışında orta ve küçük ölçekli müteahhit firmalar gelişen inşaat sektörüne yatırım yapmaya başlamıştır. Fakat büyük ölçekte yaşanmamıştır. Ben kumarhanelere yapılan yatırımları kalıcı bir yatırım olarak değerlendirmiyorum."

BİZİMLE DAHA ÇOK İŞBİRLİĞİ YAPIN

YARIN: KKTC nin yeni yatırım stratejisi nedir? Özellikle hangi sektörlerde yatırım yapılacak? Türk işadamlarına öneriniz nedir?

NAİLER: "KKTC'nin yeni yatırım stratejisi yatırım teşviklerine bakılarak anlaşılabilir. Bu da Turizm ve Eğitim sektörleridir. Sanayi alanındaki teşvikler ise Kuzey Kıbrıs'ın izolasyonla-

rından ve tanınmamış bir devlet olmasından dolayı rantabl değildir. Türk işadamlarına önerim ise Kıbrıs'lı Türk işadamları ile olan ticari faaliyetleri her sektörde geliştirmek için daha çok işbirliği, konsorsiyum ve ortaklık yapmalarıdır. Bu ilişki ancak böyle olması halinde Kıbrıs meselesinin çözümünde veya ilerleyen süreçte Kıbrıs'taki Rum ve Kıbrıslı Türk sermayesini rekabetine olanak sağlayacaktır. Kıbrıs'ta yaratılacak çözümde ve çözümden sonra Kıbrıs pazarında Türk ürünlerinin ve hizmet sektörünün daha fazla pay alması bugün bu ilişkilerin konsorsiyum ve ortaklıkları sayesinde daha da büyük olacaktır."

GÜNEY KIBRIS TİCARETİ YEŞİL HATTA TAKILIYOR

YARIN: -Güney Kıbrıs ile ticari ilişkiler hangi boyutta gelişiyor?

NAİLER: "Güney Kıbrıs ile ticari ilişkiler şu anda yetersiz yeşilhat tüzüğü çerçevesinde olabiliyor. Bu da sınırlı sayıda yerli üretim ve tarım ürünleri çerçevesinde oluyor. Yapılan ticarete Rum yönetiminin siyasi baskıları sayesinde bir milyon Euro seviyesini geçememiştir."

DİREKT İHRACAT YAPAMIYORUZ

YARIN: -Limanlar konusunda hangi sorunlar yaşanıyor? Maraş ve Magosa limanlarına yönelik Rumların politikası ne?

NAİLER: "Limanlar konusunda yaşanan süreç, AB nin tavrı ile netleşmiştir. Türkiye bugün Kıbrıs bandıralı gemilere limanlarını açması için zorlanmaktadır. Bu taahhüt edilmiştir. Bunun Kıbrıs Türklerini işin içine katılarak başarılması çok büyük bir politik gayret ve açılım gerektirmektedir. Bu yol Kıbrıs Türklerinin Kıbrıs Cumhuriyetindeki haklarının AB de kullanılması talebine kadar gidebilmelidir. Maraş ve Magosa Limanı ise Direk Ticaret Tüzüğü'nün uygulanması tartışmaları çerçevesinde gerek Türk tarafı önerileri ile gerekse Rum tarafı önerileri ile birbirine ilişkilendirilmiştir. Magosa Limanından çıkışların KKTC'nin BM kararları ile yasaklanmasından dolayı direk ihracat yapması olanaksızdır.

Bugünkü şartlarda AB ve üçüncü ülkelere direk ihracat yapması, bütünlüklü bir çözüm antlaşması olmadan kısmi açılımlarla aşılması ancak AB veya BM işbirliğinde varılacak bir anlayışla ki Rum tarafı buna rıza göstermelidir, olanaklı olabilir."

"KKTC'nin sanayisi küçük sanayi işletmeleri şeklindedir. Yıllık ihracat olanakları ise ancak 70 milyon dolar seviyelerindedir. İthalat hacmi ise 1 milyar doların üzerindedir. Turizm gelirleri yine 150 milyon dolar seviyesindedir. Yapılan ithalatın yaklaşık % 80'i Türkiye'dendir. İnşaat sektörü ise 2002 Annan Planı'nın ortaya çıkması ve Kıbrıs sorununda mülk konusunun nasıl çözülebileceği hakkındaki BM önerisiyle bir öngörü kazanmıştır."

DAÜ Rektörü Prof. Güven:

“Rumlar haksız, duracak sağlam bir zeminleri yok”

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) Rektörü Prof. Dr. Halil Güven Kuzey Kıbrıs'taki yüksek öğretime yönelik kısıtlamaların kaldırılması için Avrupa Parlamentosu ve AB Komisyonu'nda temaslarda bulduklarını belirtti.

Türkiye'nin AB üyelik sürecinin devam ettiğini, Kıbrıs meselesinin bu sürecin tam ortasında olduğunu, TC-AB arasındaki limanlar konusunun ve Finlandiya önerilerinin son günlerde gündemi oluşturduğunu dile getiren Rektör Güven, son günlerde, AB'nin izolasyonları kaldırma vadinin de yeniden gündeme geldiğini söyledi.

Eğitime kabul edilemez kısıtlamalar

Yüksek öğretimde kabul edilemez kısıtlamaların kaldırılması için çalışmayı, görev bildiklerini ifade eden Prof. Güven, Brüksel'e giden 15 kişilik heyette, YÖDAK Başkanı, DAÜ, GAÜ ve UKÜ Rektörleri ve diğer üst düzey akademisyenlerin bulunduğunu aktardı.

Güven, Brüksel'de, çok verimli bir basın toplantısı da düzenlediklerini kaydederek, ayrıca, AP Parlamenterleri Cem Özdemir ve Karen Resetarits'in katkılarıyla bir panel gerçekleştirdiklerini anlattı.

DAÜ Rektörü Güven, AP binasındaki panele, cüppelerini giyerek gittiklerini kaydederek, özellikle Bologna sürecinin dışında kalmanın, kabul edilemez bir durum olduğunu belirterek, “AB müktesebatının Kuzey için askıya alınmış olduğundan dolayı Erasmus programına dahil olunmadığını” anlattıklarını, bunun saçma ve kabul edilemez olduğunu vurguladıklarını ifade etti.

Güven, DAÜ'de hazırlanan ve üzerinde “Illegal University- A creation of the Greek Cypriot Administration of Cyprus (Yasadışı Üniversite-Kıbrıs Rum Yönetimi'nin İcadı)” ifadeleri bulunan kitap şeklindeki kutuyu, temaslarda dağıttıklarını anlattı.

“Sözde üniversite-yasa dışı üniversite”

Kutuda, Rumların “Sözde üniversite-yasa dışı üniversite” gibi ifadelerinin ince bir mizahla eleştirildiği kartlar, öğretim görevlisi kimlik kartı örnekleri, üzerinde öğretim üyelerinin, üniversite öğrencilerinin, mezunların fotoğraflarının yer aldığı ve “legal-(yasal)” damgasının bulunduğu kartlar bulunuyor. Bazı kartlarda, ders kitaplarının fotoğrafları ve bu kitapların DAÜ ile dünyanın bir çok tanınmış üniversitesinde kullanıldığı ifadelerine yer verilerek, “legal” mührü bulunuyor. Kutuda, üniversiteyle ilgili bilgiler ve yazışmaların yanı sıra, temelsiz Rum iddiaları hakkında da bilgi veriliyor.

Rektör Prof. Dr. Güven, Belçika'daki buldukları süre içerisinde Gent Üniversitesi'ne de bir ziyaret yaptıklarını ve işbirliğinde buldukları bu üniversitenin yetkililerinden, Rum ve Yunan Büyükelçilerinin DAÜ ile ilişkilerine son vermeleri için yapılan baskıları dinlediklerini anlattı.

Prof. Güven, ümitli olduklarını, karşılarında “anlatınca anlayan” insanlar bulunduğunu kaydetti ve ABD'de, DAÜ ve San Diego Üniversitesi işbirliğinin sonlandırılması için yapılan Rum-Yunan baskılarına karşı bizzat DAÜ'de bir süre öğrenim gören ABD'li öğrencilerin karşı durup mücadele ettiklerini ve bu baskıların sonuçsuz kaldığını anlattı.

DAÜ Brüksel'de ofis açmayı düşünüyor

Güven, sürekliliğin önemine işaret edip Brüksel'e de KKTC'den sık sık gruplar gitmesi gerektiğini ifade ederek, “Ayda en az 2 defa orada gruplar olursa, biz bu işi çözeriz. Haklıyız, zeminimiz sağlam, Rumlar haksız ve duracak sağlam bir zeminleri yok” dedi. Güven, Brüksel'de üniversitenin bir ofis açmayı düşündüğünü de söyledi.

Doğu Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Halil Güven konferansta yaptığı sunuştan da bahsederek, bilginin yasadışı olmasının mümkün olmadığını vurguladı. Güven, Kıbrıslı Rumların iddia ettiği gibi; yasal olmayan öğrenci, yasal olmayan akademisyen, yasal olmayan diploma, sözde rektör, sözde profesör, sözde diploma gibi kavramların olmayacağını belirtti.

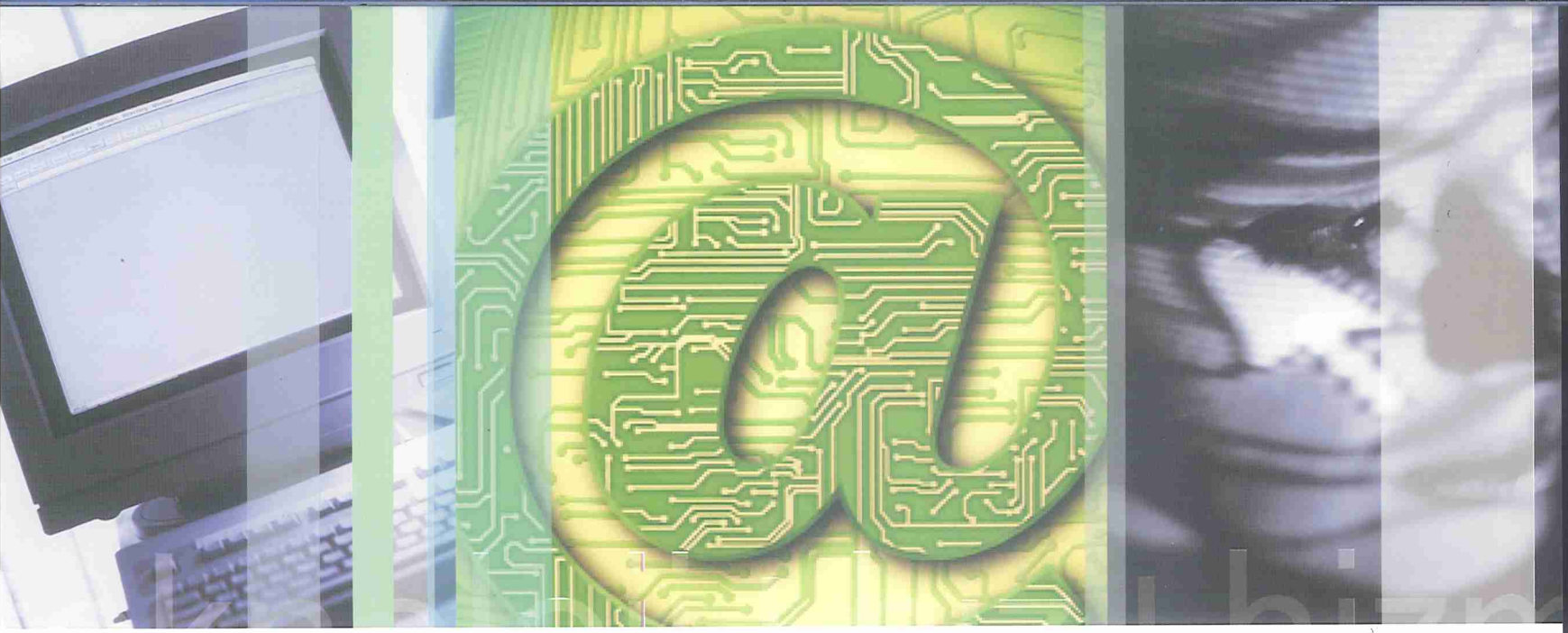
KKTC yüksek eğitim sektörüne uygulanan eğitim ambargolarından bahseden Prof. Güven, ambargolara ve Kıbrıslı Rumların tüm engellemelerine rağmen DAÜ olarak, Avrupa Üniversiteler Birliği ve Uluslararası Üniversiteler Birliği'ne üye olduklarını kaydetti.

Kıbrıs adasının sorumlulukları

Kıbrıs adasının konumu itibarı ile önemli bir sorumluluğunun bulunduğunu belirten Prof. Güven, KKTC üniversitelerinin bölgedeki barışa ve işbirliğine katkı yapabileceğini söyledi. Avrupa sınırları içerisinde öğrenci değişim programı olan ERASMUS'a Kıbrıslı Rumların engellemesi yüzünden dahil olamadıklarını da belirten Rektör Güven, ERASMUS programının bölge barışına ve kültürlerin kaynaşmasına katkı sağlayabileceğini ifade etti.

Kıbrıs adasında güvensizlik, önyargı, basmakalıp gibi unsurların bulunduğu dikkat çeken Prof. Güven, KKTC yüksek eğitiminin bu olumsuzlukları aşmakta, iyi niyet oluşturmada ve ortak değerler oluşturmada rol üstlenebileceğini belirtti.

KKTC'nin 30 yıldan fazla izolasyon altında olduğunu bunun üniversiteler de yansıdığını anlatan Prof. Güven, 2004'te yapılan referandumda KKTC halkının barışı ne kadar istediğini ortaya koyduğunu söyledi.

teknoloji + hız + hizmet =

Bimar

Bilgi İşlem teknolojileri, uluslararası hizmet standartlarının vazgeçilmez unsudur.

BİMAR; Müşterilerinin iş hedeflerini gerçekleştirebilmesi için etkin, ekonomik ve yenilikçi bilgi teknolojileri çözümlerini, sizinle birlikte geliştiriyor.

Microsoft
2005 yılı
Kurumsal
Entegrasyon
ödülü **BİMAR**'ın

www.bimar.com.tr

Kıbrıs Genç İşadamları Derneği Başkanı Atun, AB nezdindeki lobi çalışmalarını devam ettirdiklerini, 2007'de Avrupa Parlamentosu'ndan milletvekillerinin de katılacağı bir forum düzenlemeye hazırlanıyor...

Türkiye'nin AB ve Kıbrıs Politikasını doğru buluyoruz...

Sunat Atun, KKTC'li genç işadamlarının temsilcisi. Aynı zamanda da gerek AB ile ilişkilerde gerekse Kıbrıs sorunu konusunda da lobi çalışmaları yapıyor. TÜGİK' in de başkan yardımcısı. KKTC ekonomisinin gelişmesinde de büyük bir azimle proje hazırlıyorlar. En etkin lobi projesi ise 2007 de TÜGİK ile ortak Türk kökenli Avrupa Parlamentosu milletvekillerinin de katılacağı bir forum düzenleyecek. Amaç, Kıbrıs sorununun çözümü yönündeki kararlı tutum-

larını daha geniş kitlelere bir kez daha duyurmak. Genç Başkan Atun ile gerek GİAD gerekse Kıbrıs sorunu üzerine görüştük.

YARIN: Derneğinizi kısaca tanıtır mısınız? Kaç üyeniz var? Hedefleriniz nelerdir?

ATUN: Genç İşadamları Derneği 1989 yılında 24 genç işadamların biraraya gelerek kurdukları gönüllü bir kuruluştur. Derneğin amacı, Kuzey Kıbrıs'taki genç işadamlarını bir çatı altında toplayarak tanışma ve kaynaşmalarını sağlamak, iş dünyası, siyaset ve ekonomi gibi konularda bilgi alışverişini gerçekleştirmek, üyelerinin ilgili özel ve resmi kuruluşlarla ilişkilerini geliştirmek ve derneğin faaliyet alanına giren konularda kamuoyunu aydınlatıcı çalışmalar yapmaktır.

Buna ilaveten KKTC ekonomisinin sürdürülebilir yüksek büyüme hızına ulaşması ve ülkedeki refah düzeyinin yükseltilebilmesi için fikirler geliştirmek ve çalışmalar yapmak, KKTC'nin yurtdışı tanıtımına yönelik uluslararası platformlarda yer alarak çalışmalar yapmak ve KKTC'deki işletmelerin uluslararası rekabet gücünü artırabilmeleri ve dış pazarlarda rekabet etmelerine olanak sağlayacak rekabet gücümüze yönelik çalışmalar yapmak derneğin amaçları arasında yer almaktadır.

KKTC GİAD'ın 200 civarında üyesi bulunmaktadır. Üyelik şartının 45 yaş ile sınırlandırılması nedeniyle kuruluş aşamasında derneğe üye olan birçok kişi fahri üye statüsü kazanmaları ile birlikte, derneğe sürekli yeni katılımlar yapılmaktadır. Derneğe üye olabilmek için iş hayatında saygın bir isim yapmış olmak ve bir dernek üyesi tarafından üye olarak önerilmek gerekmektedir. GİAD gücünü üyelerinden aldığı bilinci içerisinde KKTC iş hayatında faaliyet gösteren ve 45 yaşın altında olan genç işadamı ve yöneticilerin derneğe üye olmalarını teşvik etmektedir.

GİAD dernek amaçlarına ulaşabilmek için kurulduğu günden itibaren ülke ekonomisini, siyaseti, sosyal ve kültürel olayları sürekli irdelemektedir. Bu amaçlara yönelik lobi faaliyetleri, tartışma toplantıları, panel, konferans gibi etkinlikler düzenlemekte, ekonomik araştırmalar ve raporlar hazırlanmaktadır. Bu faaliyetler çerçevesinde düzenlenen GİAD PERŞEMBE TOPLANTILARI siyaset, bürokrasi, yabancı misyonerler ve yurtdışı davetlilerin konuşmacı olarak katıldığı ve kamuoyu tarafından ilgi ile takip edilen ve gelecekselleşen saygın bir etkinlik olmuştur. GİAD bu faaliyetleri yanında TÜGİK Vakfı, TÜGİK (Konfederasyon) ve YES for Security gibi kuruluşların üyesi olarak bu kuruluşların toplantı ve çalışmalarına katılmaktadır. Ayrıca, üyesi olunmamasıyla birlikte YES for Europe örgütünün yıllık forumlarında yer almaktadır. GİAD, Kıbrıs sorununa kalıcı çözüm bulunması için çaba gösteren bir kuruluş olarak, çözümü ve çözüm sonrası yaşamı kolaylaştırmaya yönelik düzenlenen iki kesimli etkinliklerde de yer almaktadır.

Duvarlarındaki
sevgi, renk ve
ışık oyunları
yaşamınızı kaplasın!

Degrabe'den
EGİAD üyelerine
çok özel
indirimler...

CASAMANCE
FINE FABRICS

omexco
exclusive wallcovering and fabric

ARTE

REYNALDO
For Elegant Living

Bernard
Interior Textiles

CAMENGO
HOME TEXTILES

SHEILA COOMBS

EGE BÖLGE DİSTRİBÜTÖRÜ

DEGRAPE
PERDE

www.degrape.com

PERDELİK • DÖŞEMELİK • DUVAR KÂĞIDI • SATIŞ SONRASI HİZMET

Degrabe Astan Dekorasyon Tekstil, Mobilya, İthalat, İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.

Mağaza : 1381 Sokak, No.9/A Alsancak-İZMİR • Tel.&Faks. 0 232 464 34 79 - 80

Outlet : Cemal Gürsel Cad. No.470/1-C Bostanlı-İZMİR • Tel.&Faks. 0 232 364 36 29 - 323 04 12

Üretim : 1797 Sokak, No.1/A Bostanlı-İZMİR • Tel. 0 232 330 89 78 • info@degrape.com

Ege Bölgesi için
bayilikler
verilecektir.

YARIN: Türkiye'deki genç işadamları dernekleri ile hangi faaliyetlerde bulunuyorsunuz? Türkiye'ye mesajınız neler olacak?

ATUN: Derneğimiz, TÜGİK (Türkiye Genç İşadamları Dernekleri Konfederasyonu)'nun üyesidir. TÜGİK çatısı altında hemen hemen her dönem dernek başkanlarımız yönetim kurulunda bulunmuştur. Bu dönem 02 Aralık 2006 tarihinde yapılan genel kurulda TÜGİK genel başkan vekilliği görevine getirilmiş bulunuyorum. Bu bağlamda derneğimizin TÜGİK içerisinde son derece faal ve etkin olduğunu söyleyebilirim.

Bunun yanında, Ankara merkezli GGYB (Genç Girişim Yönetişim Birliği)'nin de kurucuları arasındayım. Bu birlik ile derneğimiz, benim başkanlığım altında kardeş dernek ve işbirliği protokolü imzalamış bulunmaktadır.

TÜGIAD ile de YES for Europe (Avrupa Genç İşadamları Konfederasyonu) çatısı altında birlikte çalışmaktayız.

Türkiye sadece Avrupanın değil, dünyanın en gelişmekte olan 8 ekonomisi arasında gösterilmekte, orta doğunun süper gücü olarak anılmaktadır. En önemli rezervi olarak adlandırdığımız insan gücünü etkin ve verimli olarak değerlendirmeli, eğitim ve kalifiye personel yetiştirmeye, özellikle ara eleman yetiştirme çalışmalarına önem verilmelidir diye düşünüyorum. AB vizyonunun doğru politikalar izlenerek geliştirileceğine ve Türkiye'nin dünya devletleri arasında daha etkin bir konuma geleceğine dair inancım tamdır. Anavatana buradan en içten sevgi ve saygılarımızı gönderiyorum.

YARIN: -GIAD olarak yeni projeleriniz nelerdir?

ATUN: Giad'ın 2007 yılında, yerleşik merkez sorununu giderme ve üyelerine daha etkin hizmetler sunmayı hedeflemektedir.

Ekonomi ve ticaret alanlarında yapmakta olduğumuz çalışmalar bu yıl da devam ettirerek genç iş insanının görüşlerini, önerilerini ve bakış açısını siyasi yönetime aktarmaya devam edeceğiz. Ayrıca son baharda Tugik ile müşterek olarak, Türk kökenli AP milletvekillerinin katılacağı bir forum düzenleme planımız vardır.

YARIN: KKTC'nin Türkiye'nin AB sürecinde sürekli bir zorlayıcı koşul olarak öne sürülmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir? Sizce AB bu tavrını ne zamana kadar devam ettirecek?

ATUN: AB ile gelinen noktada, Türkiye'nin AB üyelik süreci ile Kıbrıs sorununun ayrı ayrı ele alınması gerekiyor. Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin (GKRY)'nin yıllardır izlemekte olduğu politika; sorunun BM zemininden AB zeminine kaydırmak, ve AB'ni kullanarak siyasi yaptırım gücünü artırmaktı. Bu stratejide kısmi olarak başarılı oldular. Kanımca AB, Kıbrıs sorunu çözülmeden GKRY'ni AB'ne almakla (bilerek) bir hata yapmış, ve dengelere sağlıksız olarak tesir etmiştir.

Türkiye'nin 40 yılı bulan AB ile ilişkilerinin zarar görmesi doğru olmayacaktır. Kıbrıs sorununda bulunan siyasi ve hukuki çelişki; siyasi sorunların başında bulunan Limanlar konusu ve bir çok soruna çözüm arama zemininin AB olmayışı ve AB içerisinde Türkiye'nin üyeliğini destekleyen ve

üyelik sürecinin sektöre uğramasından rahatsızlık duyacak olan ülkelerin bulunması, bununla birlikte GRKY ve Yunanistanın Kıbrıs sorununu sürekli sıcak tutmaya çalışmaları gibi unsurların etkisi ile müzakere başlıklarından birkaçının askıya alınması suretiyle AB'nin zaman kazanmaya çalıştığı ortadadır.

Türkiye'nin limanların açılması hususunda ön şart olarak izolasyonların kaldırılmasında göstermiş olduğu kararlılık son derece doğru bir politikadır. Bugüne kadar aldığı tavizler karşısında hiçbirşey vermeyen GKRY, limanlar konusundaki pozisyonunu kurtaracak bir formül de bulamamıştır.

YARIN: -KKTC de Türk iş kesiminin son zamanlarda yatırımlar yapmaya başladığı görülüyor. Spesifik örnekler verir misiniz?

ATUN: Ticaret odası verilerine göre KKTC'nde Türkiye'den yaklaşık 50'ye yakın girişimci yatırımda bulunmuştur. Yatırımların ağırlıklı olarak turizm sektöründe yapıldığı görülmektedir. Türkiye'nin en önde gelen turizm işletmecilerinin KKTC'nde bitmiş veya tamamlanma aşamasında olan yatırımları bulunmaktadır.

YARIN: -KKTC nin yeni yatırım stratejisi nedir? Özellikle hangi sektörlerde yatırım yapılacak? Türk işadamlarına öneriniz nedir?

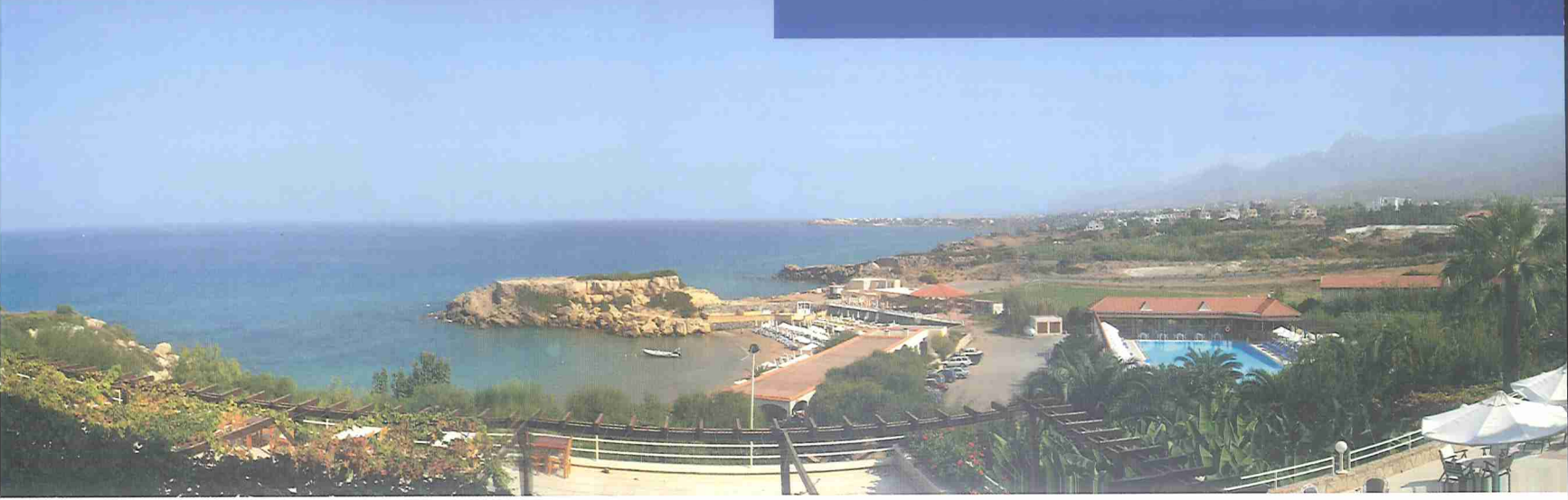
ATUN: KKTC, tipik bir akdeniz küçük ada ekonomisi modelindedir. Bu nedenle, yatırım koşulları hizmet sektörüne yönelik olarak gelişmiştir. GSMH'nin büyük bir bölümünü turizm ve eğitim gelirleri oluşturmaktadır. KKTC devlet politikası da turizm, eğitim ve sanayi yatırımlarını desteklemektedir. Sanıyorum özellikle Türkiye kökenli yatırımcıların turizm sektörüne yönelmelerindeki nedenler, başlıca Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik beklentileri, adanın coğrafik konumu ve doğa koşulları olduğu varsayımı ile turizm alanında yapılacak olan yatırımlar devamlılık göstereceği benziyor. Ancak turizm sektörü içerisinde hizmet halkalarına dengeli yatırım yapılmış değildir. Ulaşım ve pazarlama aşamalarında etkin olma

sorunu olduğunu düşünüyorum. Bunun yanında, ilgi turizminin geliştirilerek bu pazarın tüketici grubuna ulaşılmaya da çalışılmalıdır. Bu perspektiften yaklaşıldığı zaman, ilgi turizmüne ilgi duyan pazarlar için Kuzey Kıbrıs çok ciddi bir potansiyel içermektedir.

YARIN: -Güney Kıbrıs ile ticari ilişkiler hangi boyutta gelişiyor?

ATUN: GKRY ile mevcut ticari ilişkiler sınırlı düzeyde sürmektedir. Bilindiği üzere, Yeşil Hat Tüzüğü adı verilen düzenleme dahilinde tek taraflı olarak (Kuzey'den Güney'e) ticaret yapılmaktadır. Ancak Güney Kıbrıs pazarında, Türk mamüllerine olan sosyal tepki nedeni ile tüketici maddeleri (finished products) satışı son derece sınırlı olmakta, belli başlı alanlarda ise fason üretimle satış yapılabilmektedir. Tüzüğün halen teknik olarak eksiklikleri bulunmakla birlikte, ticaret hacminde genel bir artış eğilimi de olduğu söylenemez.

"Türkiye sadece Avrupa'nın değil, dünyanın en gelişmekte olan 8 ekonomisi arasında gösterilmekte, Orta Doğu'nun süper gücü olarak anılmaktadır. En önemli rezervi olarak adlandırdığımız insan gücünü etkin ve verimli olarak değerlendirmeli, eğitim ve kalifiye personel yetiştirmeye, özellikle ara eleman yetiştirme çalışmalarına önem verilmelidir diye düşünüyorum. AB vizyonunun doğru politikalar izlenerek geliştirileceğine ve Türkiye'nin dünya devletleri arasında daha etkin bir konuma geleceğine dair inancım tamdır. Anavatana buradan en içten sevgi ve saygılarımızı gönderiyorum."

KKTC, Türk yatırımcıları bekliyor...

KKTC, turizm ve inşaat sektörlerinde Güney Kıbrıs'a göre geri kalmakla birlikte oldukça büyük potansiyele sahip. Bu iki sektörü eğitim sektörü takip ediyor. 5 organize sanayi bölgesine sahip olan KKTC Türk işadamlarını bekliyor.

Akdeniz'in Sicilya ve Sardunya'dan sonra üçüncü büyük adası olan ve stratejik bir üs konumunda olan Kıbrıs, üç kıtanın ticaret yollarının kesiştiği Doğu Akdeniz'de yer almaktadır. Adanın toplam yüzölçümü 9,251 kilometre kare olup, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yüzölçümü 3,242 kilometre karedir. Kıbrıs adasının en yakın komşusu, 65 km kuzeyinde yer alan Türkiye'dir. Ada ayrıca, Suriye'nin 100 km batısında, Mısır'ın da 420 km kuzeyinde yer almaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 2005 yılı tahminine göre toplam nüfusu 220,289'dur. Nüfusun, 104,419'u kadın ve 115,870'i de erkektir. 2005 yılı nüfus tahminine göre kilometre kare başına nüfus yoğunluğu 67.9'dur.

Başkent Lefkoşa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin en büyük kentidir. Deniz kıyısında yer alan, Gazimağusa ve Girne de diğer önemli kentlerdir. Güzelyurt ve Lefke ise geniş narenciye bahçeleri ile ünlü iki şehirdir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tipik Akdeniz ikliminin hüküm sürdüğü, yazların sıcak ve kurak, kışların ılık geçtiği bir ülkedir. Yağışların büyük bölümü Kasım - Mart döneminde düşmektedir. En soğuk ay olan Ocak'ta en düşük ve en yüksek hava sıcaklıkları ortalama 6°C ve 16°C'dir. En sıcak ay olan Ağustos'ta ise en düşük ve en yüksek hava sıcaklıkları ortalama 21°C ve 35°C dolaylarında olmaktadır.

ÇOK PARTİLİ DEMOKRASİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çok partili demokrasi uygulanmaktadır. Cumhurbaşkanı, devletin başıdır ve beş yılda bir genel seçim ile seçilmektedir. Yasama yetkisi 50 üyeli Cumhuriyet Meclisi tarafından yürütülmektedir. Ülkede yürütme yetkisi ise, Cumhurbaşkanı tarafından atanan, Başbakan'ın yönetiminde oluşturulan Bakanlar Kurulu'na verilmiştir. Milletvekilliği genel seçimleri beş yılda bir yapılmaktadır.

YATIRIMLAR ARTIYOR

KKTC yatırım politikasının temel amacı, ekonomik kalkınmayı hızlandırmak, ekonominin rekabet gücünü yükseltmek, potansiyel kaynakları harekete geçirmek, özel teşebbüsün ekonomideki etkinliğini artırmak ve yabancı sermayeyi ülkede yatırım yapmaya özendirme politikasıdır.

Kalkınma politikası gereğince KKTC, ihracata yönelik sanayileri tercih etme yaklaşımını benimsemiştir. İç piyasanın küçüklüğünden dolayı yatırım politikası, mal ve hizmetlerin ihracına yöneliktir. Modern teknoloji, know-how ve yeni üretim tekniklerinin KKTC'ne transferini kolaylaştıran projelere öncelik verilmektedir. Yatırımcılar tarafından önerilen her proje kendi değerleri üzerinden dikkate alınmaktadır.

Yabancı ve yerel firmalar arasında ortak girişim şeklindeki yatırımların etkin bir şekilde desteklendiği KKTC'nde yabancı yatırımcılara mülkiyet haklarının tam olarak korunmasını da içeren pek çok avantaj ve teşvikler sunulmaktadır. Devletleştirmenin bir hükümet politikası olarak benimsenmediği ve uygulanmadığı KKTC'nde, özel mülkiyet haklarının vatandaşlar ve yabancı uyruklular arasında hiçbir fark gözetilmeden garanti edilmesi, Anayasa ile güvence altına alınmıştır.

TEŞVİKLER YATIRIMCI ÇEKİYOR

KKTC'nde yatırım yapmak isteyen girişimcilere yerli yada yabancı yatırımcı olup olmadığına bakılmaksızın, Teşvik Belgesi verilmek suretiyle aşağıdaki yatırım teşvikleri uygulanmaktadır. Teşvik Belgesi Devlet Planlama Örgütü tarafından verilmektedir.

Devlet Planlama Örgütü'nün kalkınma planları ve/veya yıllık programlar çerçevesinde belirleyeceği Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Özel Önem Taşıyan Sektörlerde yapılacak yatırımlarda yatırım indirimi oranı maloluş bedeli üzerinden %200'dür. Diğer sektörler ve yörelerde yapılacak yatırımlarda ise yatırım indirimi oranı maloluş bedeli üzerinden %100'dür. Güzelyurt ve Karpaz Bakanlar Kurulu tarafından Kalkınmada Öncelikli Bölgeler olarak belirlenmiştir.

Teşvik Belgesi kapsamında ithal edilecek yatırıma konu makine ve bunlara ait teçhizatlar her türlü gümrük vergisi ve fondan muafittir. Teşvik Belgesi kapsamında ithal ve yerli makine ve teçhizatlara %0 Katma Değer Vergisi uygulanır. Teşvik belgeli yatırımlarda, yatırımcıların taşınmaz mal talep etmeleri halinde, bu talepler yürürlükteki mevzuata uygun olarak ve imkanlar ölçüsünde değerlendirilerek kiralama yöntemiy-le bu kişilere öncelikle verilir.

Yatırımları ve İhracatı Teşvik Fonu'nda yatırımcılara uzun vadeli ve düşük faizli yatırım kredisi sağlanır. Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar, bina inşaat ruhsatı ile ilgili resim, harç ve her türlü katkı payından muafittir. Teşvik Belgesi kapsamında yapılacak yatırımlar için sermaye artırım esnasında alınacak pul vergisinde Tüzükle belirlenen bir indirim sağlanır. Teşvik Belgesi kapsamında yapılacak yatırımlara yönelik kullanılacak krediler için gerekli ipotek işlemlerinde pul ve kayıt harçlarında Tüzükle belirlenen bir indirim uygulanır.

Amortismanına bağlı yeni ve ithal edilmiş aşağıdaki ekonomik kıymetlerin işletme tarafından satın alınmış, imal veya inşa edilmiş ve ilk defa işle-tilmiş veya ilk defa kullanılmış olması halinde, Gelir ve Vergi Yasasında belirtilen şartlara uyulması koşulu ile yatırım indirimleri uygulanır. Yatırım indirimine bina, makine, tesisat, işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olan araç ve gereçler ile benzeri amortismanına tabii aktif kıymetlerin (özel salon tipi araçlar hariç) maliyet bedelleri esas teşkil eder.

Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulu bu oranı kalkınmada öncelikli yöreler ve Teşvik Yasası ile Turizm Endüstrisi Teşvik Yasası'nda belirtilen, özel önem taşıyan sektörlerde yapılan yatırımlar için yapılan yatırımın %100'üne kadar artırabilir veya yasal orandan az olmamak üzere yeni oran tespit edebilir. Yatırım indirimleri ile ilgili özel teşvik yasalarında kurallar bulunması halinde, Gelir Vergisi Yasası'nda belirtilen indirim oranları yerine ilgili teşvik yasalarında öngörülen oranlar ve esaslar uygulanır.

KURUMLAR VERGİSİ % 20

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden dış ülkelere mal ve hizmet ihraç edenlerin bu ihracatlardan elde ettikleri hasılatlarının %20'si Kurumlar Vergisinden istisnadır. Ancak, hesaplanacak %20 istisna miktarı ihracatlardan sağlanan safi kazancın %80'ine eşit miktarını aşamaz. Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler Katma Değer Vergisi'nden istisnadır. Katma Değer Vergisi Yasası kapsamında vergiden istisna edilmiş işlemlerle ilgili

fatura ve benzeri belgelerde gösterilen KDV, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanacak KDV'nden indirilir. Vergiye bağlı işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması halinde indirilemeyen KDV, Bakanlar Kurulu'nca çıkarılacak bir Tüzükle işlemleri yapanlara iade olunur.

Öte yandan yabancı ülkelere yapılan deniz, hava ve kara yolu ile yapılan taşıma işlemleri ile transit taşıma işleri KDV'nden istisnadır. Yabancı bir ülkede başlayıp KKTC'nden geçerek yabancı bir ülkede sona eren taşımacılık işleri, Yabancı bir ülkede başlayıp KKTC'nde sona eren taşımacılık işleri, KKTC'nde başlayıp yabancı bir ülkede sona eren taşımacılık işleri. KKTC'nde faaliyet gösteren ulaştırma kurumları tarafından verilen yolcu taşıma hizmetleri karşılığın-

da nakden veya hesaba alınan yolcu taşıma ücretleri istisna kapsamı dışındadır. Mevzuata göre uluslararası taşımacılık işleri yapanlar, yukarıda ihracat işlemleri yapanlar için de belirtildiği gibi alımlar üzerinden ödedikleri Katma Değer Vergisini indirim veya iade hakkına sahiptirler. Yükümlülerin münhasıran gelir getirmek amacıyla işletmelerinde kullandıkları deniz ve hava taşıma araçlarına liman ve hava meydanlarından verilen hizmetler Katma Değer Vergisi'nden istisnadır.

LİMAN VE SERBEST BÖLGE YATIRIMCI ÇEKİYOR

Gazimağusa Serbest Liman ve Bölgesi, gerek transit ticaret gerek ise imalat sanayii alanında, Ortadoğu ve Yakındoğu ülkelerine büyük imkanlar sağlayan bir bölgede yer almaktadır. Gazimağusa Serbest Liman ve Bölge'de sağlanan belli başlı teşvikler ise; - Serbest Liman ve Bölge'deki

"Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden dış ülkelere mal ve hizmet ihraç edenlerin bu ihracatlardan elde ettikleri hasılatlarının %20'si Kurumlar Vergisinden istisnadır. Ancak, hesaplanacak %20 istisna miktarı ihracatlardan sağlanan safi kazancın %80'ine eşit miktarını aşamaz. Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler Katma Değer Vergisi'nden istisnadır."

faaliyet ve işlemlerden doğan kazançlar Kurumlar ve Gelir Vergisinden istisnadır. Ancak Bölge'de imal edilen mallar dışında kalan ve transit ticarete yönelik mal veya hizmetlerin KKTC'ne ihracından sağlanan kazançlar bu istisna kapsamı dışındadır. Elde edilen kazanç ve sermayenin herhangi bir kısıtlamaya tabi olmadan serbestçe ihracı yapılabilmektedir. Faaliyet ve işlemler gümrük vergisi ve diğer dolaylı vergilerden istisnadır. Yabancı uzman, mühendis ve teknik personel çalıştırma olanağı verilmektedir. Her türlü deniz teknesi bakım ve onarımı, her türlü imalat ve üretim, bankacılık ve sigortacılık hizmetlerini yürütme, eşya depolanması, bunların işlem görerek veya aynen başka ülkelere ihraç etme olanağı vardır.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGE SAYISI 5' E YÜKSELDİ

Organize Sanayi Bölgeleri, yatırım yapacak sanayici, küçük esnaf ve sanatkara uygun koşullarda altyapısı hazır, yatırım yapmaya elverişli arazi tahsisi yapmak, mevcut ve yeni kurulacak işletmelerin bir yerde toplanmasını sağlamak, daha sağlıklı çalışma koşulları içerisinde sanayici, küçük esnaf ve sanatkari gelişmeye özendirme amacıyla oluşturulmuştur. KKTC'nde Mevcut Organize Sanayi Bölgeleri;

- Lefkoşa Organize Sanayi Bölgesi
- Gazimağusa Küçük Sanayi Sitesi
- Gazimağusa Sanayi Bölgesi
- Karaoğlanoğlu Sanayi Bölgesi
- Haspolat Sanayi Bölgesi

Organize Sanayi Bölgelerinde altyapısı hazır araziler uzun vade ve düşük kira bedelleri ile yatırımcılara kiralanmaktadır. Kiralama süresi en çok 33 yıl olup bu süre bir veya azami iki süre daha uzatılabilmektedir. Parsel kira bedelleri ve ortak giderlere katkı tüzükle belirlenmektedir. Organize Sanayi Bölgelerinde kiralanılan arazi üzerinde yapılan binayı kiracı, kira süresince tapuya kayıt, devir veya ipotek edebilmektedir.

EKONOMİ GÜNEY KIBRIS' IN GERİSİNDE KALDI

AB üyeliği rotasındaki Kıbrıs, Akdeniz'deki üçüncü büyük ada olmasının yanı sıra, stratejik ve ekonomik anlamda çok büyük önem taşımaktadır. Politik nedenler dolayısıyla

dışa kapalı sayılabilecek bir ekonomiye sahip KKTC, gerek ekonomik izolasyon gerekse de yeterli Pazar büyüklüğüne sahip olmaması nedeniyle sağlıklı işleyen bir rekabet düzenini yakalayamamış, refah düzeyi açısından Güney Kıbrıs'ın çok gerisinde kalmıştır.

Kamu hizmetlerinin ağırlıklı yer teşkil ettiği ekonomik aktivitelerle birlikte, serbest piyasa ekonomisinde arzu edilen gelişme gerçekleşmemiş, 1980'li yıllarda 1,500 dolar civarındaki kişi başına milli gelir günümüze gelindiğinde 5,000 dolara ancak ulaşabilmiştir. Bu rakamın, güneydeki refahın yaklaşık üçte birine denk geldiği düşünüldüğünde, ekonomik gelişimdeki kayıp yıllar daha iyi anlaşılabilir. Dışa kapalı ekonominin yarattığı olumsuzlukların yanı sıra, KKTC'de ekonomi Türkiye'de yıllar itibari ile yaşanan ekonomik krizleri ithal etmiş, ekonominin büyüme hızı son beş yılda ortalama %2.6 düzeyinde kalmıştır. Ancak, özellikle 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan gerilemenin ardından 2002 ve 2003 yıllarında olumlu gelişmeler yaşanmış, gerek yatırımlar gerekse tüketim harcamaları artış trendine girmiştir. Sanayi, tarım ve hizmet sektörleri son iki yılda artış gösterirken, kriz ve önlemlerin etkisiyle hizmet sektörünün alt kalemlerinden kamu hizmetleri ve mali sektör 2002 yılında daralmış, otelcilik ve lokantacılık hizmetleri de 2003 yılında küçülmüştür.

Kıbrıs ekonomisi, mevcut durumda her ne kadar kuzeyde ve güneyde farklılıklar sergilese de, ekonomik entegrasyonun ardından rekabet gücü yüksek bir ekonomik yapıya kavuşabilecek potansiyele sahiptir. Büyüyen pazar ve güçlenen rekabet ortamıyla birlikte şüphesiz tüm sektörlerde önemli büyüme sağlanabilecek, artan ekonomik aktiviteler toplumun refahını arttırabilecektir. Benzer kaynaklara sahip iki kesim arasında süregelen refah farkı, şüphesiz bu kaynakların etkin yönetilip yönetilememesiyle belirmiştir. Ekonomik kaynakların savurgan kullanımının sonlanması ve işleyen piyasa ekonomisinin temellerinin atılması, ekonomik açıdan iki kesimliliğin ortadan kaldırılabilmesi için ön koşuldur.

Yoğun bir şekilde gündemde yer alan "Kıbrıs'ta Çözüm Süreci" KKTC açısından nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, tüm adada sağlıklı bir ekonomik ortam oluşabilmesi için ekonominin mümkün olduğunca kısa sürede bütünleşmesi ve iki toplumun ekonomik farklılıklarının süratle giderilmesi önemini korumaktadır. KKTC ister AB içerisinde yer alsın ister AB'ye komşu olsun, tüm sektörlerde güçlü bir rekabet yapısı kurulmalı ve ekonomik gelişme toplumsal re-

fahla birlikte kurulmalıdır. Ekonomik entegrasyonu sonra-ya bırakan siyasi çözüme odaklanmaktan çok, ekonominin kendi dinamikleri ile çalışarak durağan halden kurtarılması, rekabet gücünün artırılarak yatırım ve istihdam olanaklarının tetiklenmesi şart. Güney Kıbrıs'ın, ekonomisini büyük ölçüde AB ile uyumladığı göz önünde bulundurulduğunda, KKTC'nin, kurallarıyla ve ilkeleriyle çalışan bir piyasa ekonomisinin inşa edilmesinde ve tüm alanlardaki politikalarının AB müktesebatı ile uyumlu hale getirilmesinde kaybedecek zamanı yok.

TURİZM HALA EN ÖNEMLİ SEKTÖR

Turizm, hala KKTC'nin en önemli sektörü konumunda. Öyleki turizmden elde edilen gelirler, ülkenin dış ticaret gelirlerinin iki katından fazlasını oluşturmaktadır. Yılda 400 bin turist geliyor. Güney Kıbrıs'a gelen turistlerle birlikte düşünüldüğünde 3 milyon kişiye ulaşıyor. Fakat turizme yeterli yatırımın yapılmaması, kamuya ait turizm işletmelerinin etkinlikten uzak çalışma tarzı, yanlış teşvik ve turizm politikaları, tanıtım eksikliği, tanınmamanın yol açtığı ulaşım problemleri, organizasyon ve pazarlama eksikliği, KKTC ekonomisinin bel kemiğini oluşturan bu sektörün de yeterli atılımı gösterememesine neden olmuştur. Altyapı eksikliği marinacılığın oluşmasını engellemiştir. Limanlarının ve havaalanlarının diğer ülkeler tarafından tanındığı adanın güneyine ise, özellikle İngiliz, Rus, ve eski SSCB ülkelerinden gelen turistler ilgi göstermektedir.

Kuzeyde, adanın turizm açısından daha çekici olan bölgelerinin varlığına rağmen, turizme yeterli yatırımlar yapılamamaktadır. Yanlış turizm politikasının sonucu olarak Avrupalı turist sayısında azalma görülmekte, ülkenin çektiği turist profili değişmekte, çok az döviz bırakan turistlerin oranı yükselmektedir.(Kumar turizmi hariç). Türkiye'nin serbest ticarete geçmesi ve ithal malı çeşitliliğinin artması sonucunda Türkiye'den bavul turizminin yok olması da turizmden elde edilen gelirleri azaltmıştır.

Turizmde altyapı, insan gücü, ulaştırma alanlarında yatırım yapılmalı ve ürün çeşitlenmesine gidilmelidir. Özellikle sağlık, kongre, doğal-yaşam vb. alanlarda uzmanlaşma mümkündür. Marinacılık da gelişmeye müsait ve potansiyeli olan bir alan olarak gözükmektedir. Turizm yatırımlarının gerektirdiği finansman imkanlarının ise yeni dönemde hızla artması mümkündür. Turizm sektörünün yapısı gereği turizm yatırımlarının finansmanı için en az 10 yıl vadeli krediye ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca turizm yatırımlarının genelde 4-5 yılda tamamlanmış olması, bu kredilerde en az 5 yılın ödemesiz süre olarak belirlenmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır. Turizm potansiyeline paralel olarak, inşaat sektörünün de büyüme eğilimine girmesi kaçınılmazdır.

İNŞAAT SEKTÖRÜ BÜYÜYOR

Batı Avrupa, Arap yarımadası ve Uzakdoğu ülkelerini birleştiren rotada yer alan adanın, artan turizm ve ticaret imkanlarını karşılayacak ulaşım altyapısı ihtiyacıyla birlikte bu sektörde önemli bir gelişme sergileyecek olmasını kehanet saymamak gerekir. Nitekim, yatırımlar açısından değerlendirdiğimizde, öngördüğümüz eğilim gerçekleşmeye başlamıştır. Toplam sabit sermaye yatırımları 2002 yılında reel bazda %14 artış göstermiş, 2003 yılında ise artışın %22 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. Sektörel dağılımlara göre incelendiğinde ise 2002 yılında en büyük artış %110 ile ulaştırma sektöründe gerçekleşmiş, bu sektörü

%44 ile turizm ve %37 ile inşaat sektörleri izlemiştir. Yeni dönemde de yatırımların tüm sektörlerde hızlanarak artış göstereceği beklenmektedir.

EĞİTİM SEKTÖRÜ TAM GAZ

Yüksek potansiyeli sahip bir diğer hizmet alanı da eğitim sektörüdür. %50'ye yaklaşan üniversite mezunu oranına sahip KKTC'de toplam 7 üniversitede yaklaşık 28,000 öğrenci kayıtlı bulunmakta, bu sayının %60'ından fazlasını KKTC dışından gelen öğrenciler oluşturmaktadır. Her yıl artış gösteren üniversite öğrencisi sayısı ise eğitim sektöründe sürekli bir büyümeye sergilemekte, bu alandaki yatırım olanaklarına işaret etmektedir. Başta turizm olmak üzere, tüm hizmet sektörlerinin potansiyelinden yararlanılması, bu alanlardaki yatırım olanaklarının iyileştirilmesi, nihai "tek pazar" öncesinde gerekli uyum politikalarının gerçekleştirilmesi ile mümkün olabilecektir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, diğer sektörlerle birlikte hizmet sektörünün de ortak sorunu olan korumacılık yapısal tedbirlerle giderilmelidir. Ekonomik büyüklüklerin de küçüklüğü göz önünde bulundurulduğunda, olumsuzlukların giderilmesi için gerekli kaynak, karşılığında yaratılacak iş olanakları ve canlılığın yanında ihmal edilebilir seviyelerde kalmaktadır. Hizmet sektörlerindeki büyü-

me, beraberindeki altyapı ihtiyacıyla, bu sektörlerle yönelik yatırım imkanlarını ve istihdam olanaklarını artıracaktır. Özellikle hizmet sektörlerine yönelik özel sektör yatırım teşviklerinin genişletilerek sürdürülmesi "ada ekonomisi" nin refahını artırmada önemli rol oynayacaktır.

"Güney Kıbrıs'ın, ekonomisini büyük ölçüde AB ile uyumladığı göz önünde bulundurulduğunda, KKTC'nin, kurallarıyla ve ilkeleriyle çalışan bir piyasa ekonomisinin inşa edilmesinde ve tüm alanlardaki politikalarının AB müktesebatı ile uyumlu hale getirilmesinde kaybedecek zamanı yok."

Hedeflerinize
Ulaşmaya
Hazırsınız...

ancak bir eksiğiniz var!

Günümüzün rekabetçi ortamında, rakiplerinizden geride kalmamanız için şirketinize ait bilişim stratejisini oluşturuyor, bilişim yatırımlarınızdan maksimum verim alabilmemiz için eğitim, danışmanlık ve proje hizmetleri veriyoruz.

İ-akademi'nin
Bilişim Teknolojileri Eğitimleri
İle Mutlaka Tanışın

Hemen Arayın

(232) 464 09 24

www.iakademi.com

 akademi

Cumhuriyet Bulvarı No:212/A Alsancak / İZMİR
Tel: (0232) 464 09 24 - Faks: (0232) 465 26 29
E-mail: info@iakademi.com Web: www.iakademi.com

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Learning Solutions

ORACLE APPROVED
EDUCATION
PROVIDER

 ECDL
European Computer
Driving Licence

THOMSON
PROMETRIC

ETS AUTHORIZED
TOEFL® iBT CENTER

KIBRIS'ın tarihi mekanları

LEFKOŞA

Yedinci yüzyıla ait Asır kaynaklarında Ledra olarak anılan kentin, Lefkoşe'nin çekirdeğini oluşturduğu ileri sürülmektedir. MÖ 300 yıllarında Ptomely I. Sorer'in oğlu Lefkos, kenti yeniden ina ettirerek adını vermiştir. Lefkoşa adının da buradan türemiş olduğu düşünülmektedir. Nicosia adının ise ilk kez 1192 yılında yerli halk Tapınak Şövalyelerine başkaldırığında kullanıldığı söylenir. Bu tarihten başlayarak ada Lefkoşa'dan yönetilmiş ve Lefkoşa Kıbrıs'ın başkenti olarak kabul edilmiştir. Lüzinyanlar döneminde gelişen kentin bu parlak dönemi, önemli kilise ve saray yıkılarak malzemeleri surların güçlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır. Lefkoşe, 1570 yılında Osmanlı egemenliğine girmiş ve bu kez Osmanlı kültürünün eserleri olan cami, hamam, medrese ve hanlarla donatılmıştır.

SELİMİYE CAMİİ

Lüzinyanlar tarafından 1208-1326 yılları arasında inşa edilen Selimiye Camii (St. Sophia Katedrali) Kıbrıs'ta gotik

mimarî tarzının en önemli örneği olarak kabul edilir. Anıtsal ana kapı ve onun üzerindeki oyma taştan yapılmış pencere, gerçekten görülmeye değer bir sanat eseridir. Osmanlıların 1570 yılında Lefkoşa'yı fethinden sonra mevcut katedrale bir minare eklenmiş ve katedral Aziz Sophia Camii'ne dönüştürülmüştür. 1954 yılında ise ismi Selimiye Camii olarak değiştirilmiştir.

ERMENİ KİLİSESİ

Şehit Salahi Şevket Sokağı'ndaki bu kilise büyük bir olasılığa göre 8. yüzyılda Kudüs'ten gelen göçmenler tarafından inşa edilmiştir.

BÜYÜK HAN

Kıbrıs'ın ilk Osmanlı yöneticisi Muzaffer Paşa 1572 yılında Büyük Han'ın inşa edimesi için emir vermiştir. Hanın minari yapısı, aynı dönemde Anadolu'da inşa edilen diğer anlar ile benzerlik göstermektedir. Taştan yapılan hanın iç bahçe çevresinde 68 oda ve 10 dükkan bulunur. Uzun bir restorasyon sürecinden sonra 2002 yılında yeniden ziyarete açılan Büyük Han hediye eşya satan dükkanları otantik restoranları ve Kıbrıs şarabı sunan barı ile turistler kadar yerli halkın da ilgisini çekmektedir. Salı ve Perşembe akşamları canlı müzik eşliğinde sunulan melodiler iç bahçeye bir cümbüş havası kaktadır.

GİRNE KAPISI

Lefkoşe surlar içine kuzeyden girişe olarak tanıyan Girne Kapısı 1567 yılında Venedikliler tarafından yapılmıştır. Kemer bir yapıya sahip olan kapı kentin en önemli kapılarından biridir. Bu kapıya onu inşa eden Venedikli mühendis Proveditore Francesco'nun ismi verilmiş ve kapı "Potra Del Proveditore" adı ile anılmıştır. Kapının duvarlarında Venedik ve Osmanlı dönemlerine ait kitabeler bulunmaktadır.

DERVİŞ PAŞA KONAĞI

19. yüzyıl başlarında inşa edilen konak dönemin Türk mimarisinin karakteristik özelliklerini taşır. Kıbrıs'ta yayımlanan ilk Türkçe gazete olan Zaman'ı çıkaran Derviş Paşa'ya ait olan konak restora edilerek Etnografya Müzesi haline getirilmiştir.

VENEDİK SÜTUNU

Sütunlu Meydan olarak da anılan lefkoşa'nın bu en önemli meydanı adını meydanın ortasında yer alan sütundan almaktadır. Bu sütun Kıbrıs'taki Venedik idresine haraç olarak Salamis'teki orijinal yerinden getirilmiştir. Granit sütunun üstünde Aziz mark'ın arslanık altında ise, soylu Venedik ailelerinin silahlarında bulunan işaretler bulunmaktadır.

SAÇAKLI EV

Bedesten'in doğusundaki bu küçük bina İngiliz idaresi döneminde yapılmıştır. Evde bulunan iki odadan birinde Oraçığa ait mezar taşları ve diğer heykeller sergilenmektedir. İkinci odada ise heykel yapmak için bir atölye bulunmaktadır.

KUMARCILAR HANI

Asmaaltı Meydanı'nda bulunan Kumarcılar hanı, 17. yüzyılın sonlarına doğru inşa edilmiştir. Osmanlılar'dan kalma hanın büyük salon girişinde yer alan Ortaçığa ait gotik kemer, binanın bir manastırın kalıntıları üzerine inşa edildiğini düşündürmektedir. Handa, iç avlunun kenarları boyunca sıralanmış 44 oda bulunur.

MEVLEVİ MÜZESİ

Girne kapısı'nın yüz metre kadar güneyinde yer alan müze, inşa edildiği 17. yüzyılda daha geniş bir alanı kaplayan yapılardan oluşmaktaydı. Yapının günümüze ulaşabilen kısmı ise Kıbrıs'taki Türk sanat eserlerini toplamak ve korumak amacıyla müze haline getirilmiştir. 1962 yılında restore edilen Mevlevi Müzesi, Kıbrıs Türk Etnografya müzesi olarak kullanılmaktadır.

ARAP AHMET CAMİİ

Restore edilen tarihi Arap Ahmet semtindeki cami. 1845 yılında bir Lüziyan kilisesinin yerine inşa edilmiştir. Caminin içi bazıları Venedik ve Lüziyan dönemlerine ait mermerlerle kaplıdır.

GİRNE

Girne'nin MÖ 10. yüzyılda Peleponnez'den göç eden Akalar tarafından kurulduğu öne sürülmektedir. İddiaya göre Akalar, kurdukları bu kente anayurtlarındaki Kyrenia dağının adını vermiştir. Bir başka görüş ise Girne'ye ilk yerleşenlerin MÖ 9. yüzyılda adanın kıyılarında ticaret kolonileri kurmuş olan Fenikeliler olduğunu savunur. Roma kaynaklarında Girne'nin adı Corineum olarak geçer. Bizans döneminde birkaç kez Araplar ve korsanlar tarafından yağmalanan kentin tarihi, adanın genel tarihi ile benzerlik göstermektedir.

GİRNE ESKİ LİMAN

At nalı şeklinde inşa edilen liman, şehrin odak noktasıdır. Tarihi Girne Limanı, rengarenk balıkçı tekneleri, limana demir atan yatları, her daim canlı bar ve kafeleri ile turistler için olduğu kadar yerli halk için de şehrin yaşam kaynağıdır.

BELLAPAIŞ MANASTIRI

Bellapis Manastırı 1158 ve 1205 yılları arasında inşa edilmiş daha sonra 1265 ve 1284 yılları arasında Fransa Kralı 3. Hugh'un hükümdarlığı döneminde genişletilerek inşaatı tamamlanmıştır. Kuzey sahillerinin tümüne hükmedebilen görüşü ve muhteşem dağ manzarası ile Kıbrıs'ta gotik mimari tarzının görülmeye değer bir örneğidir.

BUFFAVENTO KALESİ

Bizanslılar tarafından gözetleme kulesi olarak inşa edilen

deniz seviyesinden 950 metre yükseklikteki Buffavento Kalesi, daha sonra Lüziyanlar tarafından kaleye çevrilmiştir. Kalemin ne tam olarak zaman yapıldığı bilinmemektedir.

ANTİPHONİTİS KİLİSESİ

Antiphonitist Kilisesi'nin fresklerle bezeli duvarları çok ilgi çekicidir. Meryem Ana'ya ithaf edilen bu kilise 7. yüzyılda inşa edilmiştir. Kilisenin batısındaki dehliz ile güneyindeki galeri ise Lüziyanlar tarafından binaya daha sonra eklenmiştir.

ST. HİLARİON KALESİ

Kalenin adını Arap istilası sırasında Kudüs'ten kaçarak Kıbrıs'a yerleşen ve ölene dek dağın tepesindeki bir mağarada yaşayan bir azizden aldığı sanılmaktadır. 10. yüzyılda bölgede bir manastır ve kilise inşa edilmiştir. Daha sonra Lüziyanlar döneminde bu manastır kaleye dönüştürülmüştür.

BATIK GEMİ MÜZESİ

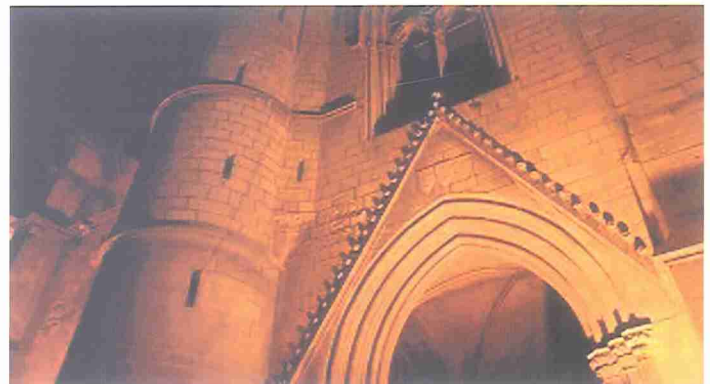
Girne Kalesi'nde yer alan müzede sergilenen gemi enkazı bugüne dek bulunmuş en eski batık gemi enkazıdır. Batıkan elde edilen eşyalar ve diğer buluntular geminin milattan önce 300 yıllarında bir fırtına sonucu batan bir Suriye ticaret gemisi olduğunu göstermektedir.

HALK SANATLARI MÜZESİ

Tarihi Girne Limanı'ndaki 18. yüzyıla ait evlerden biri olan yapı, bugün Halk Sanatları Müzesi olarak kullanılmaktadır. Zeytinyağı değirmenleri, ilkel sapanlar, küpler, tahradan yapılmış harman makinesi, tarım araçları, dokuma tezgahı ve makara tekerlekleri bu müzede sergilenen eserlerden bazılarıdır. Giriş katından tahta merdivenlerle çıkılan üstkatta, eski giyim eşyaları, masa örtüleri, baş örtüleri, yün çoraplar, gelinlikler, oymalı çeyiz sandıkları, işlemeli teknesi ve açılıp kapanabilen kepenkler sergilenmektedir.

BALDÖKEN KABRİSTANI

1571 yılında Osmanlılar adayı fethettiklerinde Girne Kalesi'nin dışında şimdi müslüman mezarlığı olarak bilinen yer. Osmanlı döneminin ilk yıllarında askeri mezarlık olarak kullanılmakta idi. 17. yüzyılın sonuna kadar aynı amaçla

kullanılan alana, sarnıç, su kanalı ve mezarlar inşa edildi. Askerlerin yanında sivillerin e kabuledilmesinden sonra ismi müslüman mezarlığı olarak değiştirildi. Aynı zamanda mahzunların mezarlığı olarak da bilinen bölgenin yanına, Aziz Andre< İngiliz Kilisesi bölge kulübü ve tenis kortu inşa edilmiştir. Bugün Baldöken Mezarlığı olarak bilinen bölge, 1995 yılında Vakıflar İdaresi tarafından restore edildi.

İKON MÜZESİ

Girne Kapısı'nın yüz metre kadar güneyinde yer alan müze, inşa edildiği 17. yüzyılda daha geniş bir alanı kaplayan yapıardan oluşmaktaydı. Yapının günümüze ulaşabilen kısmı ise Kıbrıs'taki Türk sanat eserlerini toplamak ve korumak amacıyla müze haline getirilmiştir. 1962 yılında restore edilen Mevlevi Müzesi, Kıbrıs Türk Etnografya Müzesi olarak kullanılmaktadır.

GİRNE KALESİ

Şehrin kuzeydoğusunda ve limanın doğu ucunda konumlanmış olan Girne Kalesi 7. yüzyılda Bizanslılar tarafından Arap istilasına karşı şehri korumak amacı ile inşa edilmiştir. Kle Lüzinyan ve Venedikler döneminde yapılacak ek inşaatlarla genişletilerek güçlendirildi. Aradan geçen onca yıla rağmen hala çok iyi durumda bulunan kale, Girne'nin en etkileyici yapıtlarından biridir.

GAZİMAĞUSA

Gazimağusa kentinin Eski Mısır krallarının II. Prolemy Philadelphus (MÖ 285247) tarafından kıyıdaki lagünün çevresinde kurulduğu sanılmaktadır. Kral buraya karısının adı olan Arsinoe adını verir. Daha sonra 648 yılında Arap ve korsan yağmalarından kaçan Salamisliler buraya yerleşir ve kentin adını yağmacılar tarafından bulunmaması umuduyla "kumlara gizi" anlamına gelen Ammakhostos olarak değiştirirler.

Kent asıl gelişmesini 1191 yılında Haçlılar'ın eline geçtikten sonra gösterir. Gazimağusa, bu tarihten itibaren Kudüs'e giden hacıların mola yeri haline gelir. Papalığın "dinsizlerle" alışverişi yasaklamasının ardından Kıbrıs limanları Suriye limanlarının yerini alır ve pek çok Avrupa ülkesi ekoomik çıkarlarını korumak adına Gazimağusa'ya ticaret kolonileri kurar. Bu çıkar kavgası Cenevizlilerin zaferi ile sonuçlanır. Ancak bu sırada çıkan savaşlar Gazimağusa'yı harap hale getirmiş ve nüfusun büyük bölümünün kenti terk etmesine yol açmıştır. Sonrasında Venedikler'in ve ardından Osmanlılar'ın eline geçen kent, bugün bu uygarlıkların hepsinden izler barındırır.

KERTİKLİ HAMAMI

Şehrin kuzeyindeki bulunan ve Osmanlılar döneminde inşa edilen bu hamam, özellikleri kubbeleriyle dikkat çekmektedir. Bina altı kubbeli oda, kubbe ile kaplanmış bir sarnıç ve giyinme oda olduğuna inanılan çatısı çökmüş bir bölümden oluşmaktadır.

PANAYA KANAKARİA KİLİSESİ

Erken Bizans dönemine ait olduğu düşünülen ilk kiliseden herhangi bir iz yoksa da ikinci kilisenin 6. yüzyılın başlarında yapıldığına inanılmaktadır. Binanın giriş kısmı iki dizi sütun ile üç bölüme ayrılmıştır. Kilise Arap korsanlar tarafından 8. yüzyılda tahrip edilmiştir. Kalıntılar üzerine inşa edilen yeni bina 1169 yındaki depremde yıkılmış çok kubbeli olarak inşa edilen yen ibina ise 14. asırda tamamlanmıştır. İç duvarları, Meryem Ana'nın kucağında oturan İsa'yı ve onların etrafındaki beş melek ve havarileri gösteren mozaikler süsler.

ST. BARNABAS MANASTIRI

Aziz Barnabas, Kudüs'deki eğitiminden sonra Kıbrıs'a geri döndü ve 45 yılında Aziz Paul ile birlikte misyonerlik faaliyetlerine başladı. Bu faaliyetlerden rahatsız olanlar tarafından öldürülünce, Bamabas'ın müridleri cesedi alıp Salamis'in batısında bulunan bir yeraltı mağarasına sakladı. Tabutunun üzerine Aziz Mathe<s tarafından yazılan İncil'in

bir kopyasını koyarak gömdüler. Ceset yeri bilinmediği için yıllarca saklı kaldı 432 yılında Piskopos Anthemios, rüyasında mezarın yerini gördüğünü söyleyip orayı kazdırınca mezar gün ışığına çıkarıldı. Piskopos, imparator Zenon'u bilgilendirmek amacı ile İstanbul'a gitti. Zemon Kıbrıs Kilisesi'ne otonomluk verip, mezarın bulunduğu yere de bir manastır yapılmasını istedi. 477 yılında inşa edilen manastır, bugün müze olarak hizmet vermektedir.

İKİZ KİLİSELER

Tapınak Şövalyelerine ait olan iki kiliseden büyük olan 14. asırda inşa edilmiştir. 1313 yılında Tapınakçıların son büyük usaları ve diğer liderleri yakıldıklarında kilise bitişikteki binanı sahibi olan Hospitaller şövalyelerine bırakıldı. Restore edilen bina, bugün Kıbrıs Sanat Cemiyeti'ne hizmet vermektedir.

LALA MUSTAFA PAŞA CAMİİ

1298 ve 1312 yılları arasında Lüzinyanlar tarafından inşa edilen ve gotik mimari tarzının Katedrali, Namık Kemal Meydanı'ndadır. Katedral, Osmanlı döneminde orijinal dokusunda herhangi bir değişiklik yapılmadan camiye dönüştürülmüştür.

SALAMİS HARABELERİ

Salamis Harabeleri, Gazimağusa şehrinin 8 kilometre kuzeyinde yer alır. Salamis antik şehri Bronz çağı sonlarına doğru Anadolu ve Yunanistan'Dan Kıbrıs'a göç eden kabileler tarafından inşa edilmiştir. Milattan önce 560 yılında Asurlular idaresinen hemen sonra Salamis şehrini yöneten ilk kral, 'King Evalton' idi. Daha sonraki asırlarda gelişerek Kıbrıs'ın başkenti durumuna gelen Salamis 76 ve 77 yıllarında yaşanan depremlerde büyük zarar görmüştür. Konstantin'in 5. asırda yeniden inşa ettirdiği şehir, tekrar Kıbrıs'ın başkenti sıfatını kazanmıştır. Arap istilaları ve depremler neticesinde şehir tamamen terk edilmiştir.

AKKULE

Mağusa şehrini çevreleyen surların iki girişinden biridir. 1571 yılında Osmanlılar tarafından kuşatılan Venedikler be yaz teslim bayrağını bu kuleye çekmiştir. Bu nedenle orijinal adı Ravel'in olan kulenin ismi Osmanlılar tarafından "Akkule" olarak değiştirilmiştir.

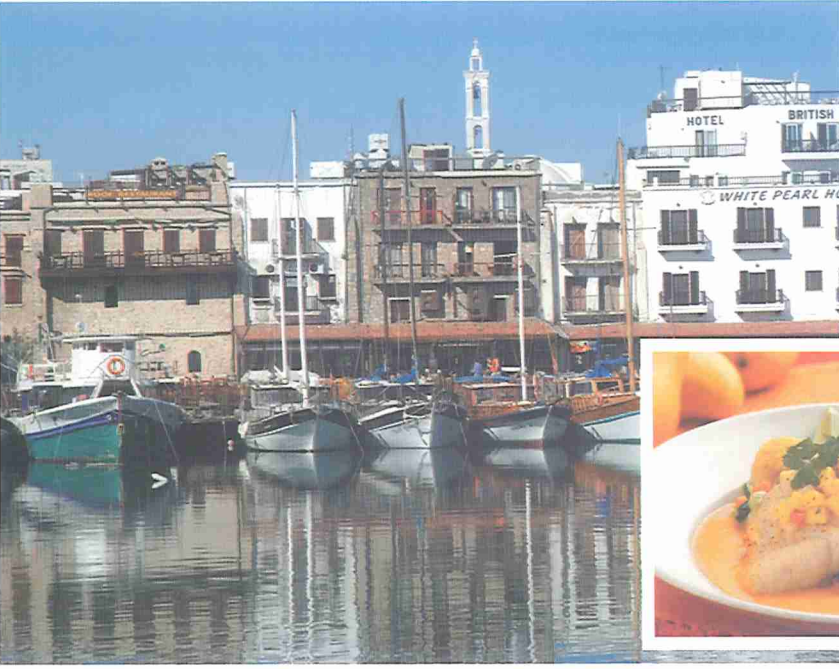
OTHELLO KALESİ

Mağusa limanı'nı korumak amacı ile 14. yüzyılda Lüzinyanlar tarafından inşa edilen kule 1492 yılında Venedikli Nicola Foscari tarafından sağlamlaştırılarak restore edildi. Girişin üst tarafında Aziz Mark Aslanı'nın Nicola Foscari isminin ve 1492 tarihinin oymaları göze çarpar. Shakespeare'nin ünlü Othello oyununun da mekanı olan Othello Kalesi, bu sayede dünya çapında ün kazanmıştır.

NAMİK KEMAL MÜZESİ

Venedik sarayının bahçesinde yer alan "Vatan Şairi" lakaplı Namık Kemal'in hücresinin tek kapısı sarayın bahçesine açılır. Ünlü yazar Namık Kemal, 1873 yılında sahneye koyduğu "Vatan yahut Silistre" adlı oyunu nedeni ile Kıbrıs'a sürgüne gönderilince bu hücreye konmuştur. Zindan, daha sonradan müzeye dönüştürülmüştür.

KKTC ile ilgili bilinmeyenler

GENEL

*Lefkoşa, Kuzeyi ve Güneyi iki ayrı devlete ait dünyadaki tek başkent

YİYECEK

*KKTC nin Türk kahvesi çok özel bir yöntemle pişiriliyor. Kömür ateşinin üzerine saç yerleştiriliyor. Üzerine de ince kum seriliyor. Cezve içindeki kahve kızgın kumun üzerinde yavaşça gezdirilerek pişiriliyor. Kendine özgü bir tadı olan Kıbrıs kahvesi bu pişirme yöntemiyle eşsiz bir lezzete ulaşıyor.

*Kıbrıs baklavası(katmer) de sadece KKTC de yapılıyor. Kol böreği şeklindeki baklavanın içine sadece ceviz değil badem de konuluyor.

*Zivaniya sadece Kıbrıs' a özgü bir içki çeşidi. Aslında şarap yapımında kullanılan üzüm posalarının damıtılmasından elde ediliyor.

EKONOMİ

*Dünyada en fazla betting şirketi(loto ve diğer şans oyunları) KKTC de yer alıyor. KKTC de tam 1200 betting bayisi var.

*200 bin nüfuslu KKTC de 100 bin otomobil var.

*KKTC de bankacılık sektörünün büyüklüğü KKTC'nin GSMH' ndan daha fazla. KKTC nin GSMH' sı 2,5 milyar \$ iken bankacılık sektörünün aktif toplamı 3,2 milyar \$.

YAŞAM

*Dünyada 500 bin Kıbrıs Türkü yaşıyor. Bunların 200 bini İngiltere de, 200 bini KKTC de, 100 bini ise Avustralya ve Kanada da yaşıyor.

*Dünyada hem sağdan hem de soldan direksiyonlu otomobillerin yer aldığı tek ülke KKTC.

DİN

*Müslüman ülkeler tarafından kabul edilen tek incil olan Barnabas İncilinin isim babası olan Barnabas Manastırı KKTC-Magosada yer alıyor

EĞİTİM

*KKTC de üniversite öğrencilerinin sayısı nüfusun ¼'ü kadar. 200 bin nüfuslu KKTC de 52 bin öğrenci öğrenim görüyor.

TURİZM

*350 milyon dolarlık turizm gelirinin 300 milyon doları casino turizminden elde ediliyor

EXPO İzmir'in hakkıdır...

Nedim ATILLA
Akşam Gazetesi İzmir Temsilcisi

Dünya üzerinde 150 yılı aşkın süredir Uluslararası Sergiler Bürosu (BIE) tarafından düzenlenen Exposition'da yani kısada EXPO'da ülkelerin kültür, tarih ve sahip oldukları varlıkların ortaya konulması amacıyla farklı ülkelerden ürünleri sergileniyor. 5 yılda bir düzenlenen EXPO, en az 3, en çok 6 ay sürüyor ve yaklaşık 1 milyon 500 bin metrekarelik alanda düzenleniyor. EXPO, Exposition'ın kısaltmasıdır. Exposition'ın Türkçe karşılığı "Sergi"dir. EXPO'lar, "Dünya Sergisi" ya da "Dünya Fuarı" olarak da adlandırılır. İzmir, İtalya'nın Milano kenti ile birlikte 2015 için resmen aday. Dünyanın kültür, tarih ve eğitim olimpiyatları olarak nitelendirilebileceğimiz EXPO'lar, ülkeleri, uzmanlaşmış oldukları konulardaki bilgi birikimlerini daha yaşanır bir dünya için paylaşmak üzere bir araya topluyor. Burada ürünlere değil fikriye, tarihe ve sahiplerine geleceği için projeler sergilenir. Antik çağdan beri uygarlıklara, felsefeye doğum yeri olmuş olan İzmir burada öncelikle öne çıkıyor. EXPO'lar birer ticarî fuar olmaktan öte eğitimsel amaçlı birer tema ve kültür etkinliği olarak anılıyor. Bu tema ve kültür etkinlikleri; teknoloji, yenilik ve doğaya uyum gibi evrensel konuları hedef alarak tüm dünya ülkelerinin kültürel mirasları ile geleceğe yönelik beklentilerini harmanlamaya yöneliktir. İzmir burada da sahip olduğu evrensel kültür mirası ile adaylığını kanıtıyor. EXPO'lar, BIE (Uluslararası Sergiler Bürosu) tarafından organize edilmektedir, BIE'ye 98 ülke üyedir. EXPO'lar, gerçekleştirildikleri kentlere, dünya halklarını bir araya getirerek yeniliklerin ve sürdürülebilir gelişmenin kapısını uyum içinde aralamada rol oynama fırsatı verir, kent kimliğine hafızalardan silinmeyecek bir itibar kazandırır. Böyle bir itibarı İzmir hak etmiyor mu sizce...

EXPO'lar sıradan organizasyonlar değil, doğaya zarar vermeyen bir yaşam biçiminin oluşturulmasına katkı sağlama amacını temel alan, eğitici faktörler içeren dev etkinlikler. Bütün önyargılı eleştirilere karşın Uniersiad 2005'te çok olumlu puanlar alan İzmirli EXPO'yu kazanmamız halinde yerel yöneticilerin de en önemli gücü olacaklar... Bundan kimsenin şüphesi yok.

EXPO 2015 için İzmir'in teması 'Sağlık'... Daha geniş bir anlamıyla, 'Sağlıklı bir dünya için yeni yollar. Herkes sağlık!' EXPO ile 'Daha iyi bir dünya yaratmak ve bunu sürdürülebilir kılmak' mesajı verilecek ise, bu ancak Türkiye'nin İzmir kentinden verilebilecek bir mesajdır.

Bugün onlarca jeotermal kaynağın bulunduğu, yine onlarca kaplıcanın yer aldığı Batı Anadolu en eski zamanlardan beri bir 'sağlıklı yaşam yurdu'. Tıp tarihi açısından Anadolu'nun önemli büyük. 'Yediğin sağlığını olsun' diyen tıp biliminin kurucusu

Hipokrat, Bodrum'un hemen karşısındaki İstanköy'den. Yetiştigi yer Anadolu... 'Önce zarar verme' ilkesinin yaratıcısı olan Galenos -ki kendisi ecza biliminin de babasıdır- Bergama... M.Ö. 460-370 arasında yaşamış olan Hipokrat yaklaşık 2500 yıl önce tıbbın özelliği arz eden bir 'sanat-zenaat' olduğu fikrini benimseyerek, bu sanati yapacak olanları belli bir yemin etrafında birleştirmek ve sanatın kutsallığını ifade edebilmek amacıyla böyle bir metni gelecek kuşak hekimlere miras bırakmış. Bugün her hekim Hipokrat yemini ederek mesleğe başlıyor. Öte yandan antik çağın çok önemli üç sağlık yurdu, o zaman ki adıyla Asklepion'u da bugün İzmir'in hinterlandındadır. İlki sağlık tanrısı 'asklepios'un doğduğu Bergama'da, ikincisi Pamukkale'deki Hierapolis kentinde, üçüncüsü ise Bodrum'un karşısındaki İstanköy'de... Biz EXPO'yu kadar sevdiğimiz olanlar karşı adalardaki Yunanlı dostlarımız... Hipokrat'ı kullanmakta iki ülke açısından da yarar var yani. Sadece Hipokrat ve Galen mi? Türk-İslam dünyasının en önemli sağlık bilimcilerinden biri de hemşehrimizdir. Anadolu'nun İbni Sina'sı olarak bilinen Hekim Hacı Paşa geçen tıp bayramında da törenle anılmıştı Birgi'de. Hekim Hacı Paşa Hekimin sözünün doğru, gönlünün cömert, aklının güzel, kalbinin bütün canlılara karşı merhametli olmasını tavsiye eden bir bulum insanıydı ve bölgemizde yaşamış önemli bir Türk-İslam kimliği idi... Hekim Hacı Paşa 'Hekimlik sırrı kavramı' anlayışını geliştiren ilk hekim aynı zamanda. 'Hastalardaki gördüğünü sırr olarak saklamalısın' diyerek hasta hekim ilişkisinde güven duygusunun temel prensibi olan hekimlikte sırr kavramının önemini belirtmiş. Hekimin hastalığın seyri hakkında görüş belirtmesi; hakkında ise 'hasta hakkında kat'i ve muhakkak olarak yaşar veya ölür denmemeli, hastalığın devamı hakkında belli bir zaman tayininden kaçınmalı' diyerek günümüz hekimlik uygulamalarında asıl amacın hastalık değil hasta olduğunun altını çizerek kesin yargılardan uzak kalınmasını tavsiye etmiştir. Hipokrat, Galen, Hekim Hacı Paşa... Bergama, Pamukkale, Alliano... Üzerinde "Buradan İçeriye Ölüm Giremez!" yazan Bergama Asklepionu'ndan, Hâlâ bir sağlık yurdu olarak hizmet veren Pamukkale-Hierapolis antik kentine kadar tüm Batı Anadolu, sağlıkla bir dünyayı yarattı ve eskiden beri kesindiği bir coğrafyadır. Sular altında bırakmayı bile düşündüğümüz Allionoi kenti de EXPO için yeterli bir coğrafyayı barındırmaktadır. "Yediğin sağlığını, sağlığını da yediğin olsun." sözü Batı Anadolu'da yaygın olarak kullanılmaktadır. Çünkü sağlık kaynağı zeytinyağının da anavatanı Ege kıyılarıdır.

EXPO 2015 işte bu nedenlerle İzmir'in hakkıdır

TÜKELMAT

Sizin için bütün zorlukları aştık...

Hasan Taskiran
Yatak-Mobilya & Dekorasyon
SAĞLIKLI UYKU MERKEZİ
Since 1989

NARLIDERE PLAZA Mustafa Kemal Sahil Bulv. No: 10 Narlıdere - İZMİR
(Narlıdere büyük Tansaş yanı) Tel: +90 232 238 46 13 - 238 09 69 - 238 42 25
e-mail: ht@taskiranfurniture.com

ht life style **MONTEL**
Deri Koltuk ve Oturma Grupları

USA **LA-Z-BOY**

USA **SAUDER**

Dunlopillo
Doğal Lateks Yatak

BA Bruno Albero
İtalyan Yataklı Kanepeler ve
Oturma Grupları

Sealy
First... Best... Most.

TASKIRAN
Royal Teak
GARDEN

altın
YATAK
"iyi uyu, iyi hisset"

NOVA
Garden Furniture

nova
GARDEN

Cane-line
life mode comfortable

scolaro

woodline

KWA
2006

CUMO

PERFORMAX
International collection

Amiral gemisinin kaptanları Lucien ve Bernard ARKAS;

Birbirlerini tamamlıyorlar...

Hırslı, disiplinli ve yumuşak kalpli.... Bernard Arkas, babası Lucien Arkas'ı bu kelimelerle anlatıyor. Dünya ve Türkiye denizciliğinin duayenlerinden kabul edilen Lucien Arkas ise oğlunu; zeki, duygusal ve inandığı değerler için sonuna kadar mücadele eden birisi olarak görüyor. Denizcilik sektörünün lideri olan ve dünyayı İzmir'den yöneten Arkas Holding'in başındaki baba-oğul, hedeflerine ulaşmak için her konuda birbirlerini tamamlıyor... Lucien Arkas'ın hayat tecrübesi, Bernard Arkas'ın ise girişimcilik ruhu amiral gemisinin "tam yol" ilerlemesini sağlıyor. İzmir aşığı olan ve şehrin gelişimini öncelikli hedefler arasında tutan baba-oğul, şirket yönetiminde ise "Aile, şirkete hizmet edecek" prensibini benimsiyor.

Devamlılığı sağlayabilmenin önemini vurgulayan Lucien Arkas, modern, kurumsallaşmış ve batıyla rekabet edebilecek bir şirket olmanın önemine dikkat çekiyor ve ekliyor: "Yabancı yatırımlar artıyor. Rekabet edebilmek için hazırlanıyoruz.

Bu hedefleri birlikte göğüslüyoruz. Devamlılıkta kopukluk yok. Baba birşey, oğlu başka birşey söylerse kopukluk olur. İkimiz hedeflerimizi birleştirdik." Bernard Arkas da bu sözleri destekleyerek, "Babam iş ömrünü geçebilecek hayaller ve planlar yapabiliyor" diyor.

Holding içindeki yönetim ve çalışanlar arasında "Dengeleyici" rolünü, toplantılarda "Hislerin Tercümanı" olarak devam ettiren Bernard Arkas, bazen birlikte katıldıkları toplantılarda babasının koluna dokunarak, varlığını ve desteğini hissettiriyor. Bernard Arkas, bu süreci, "Babamla toplantılara girdiğimde, gerektiğinde araya girip, insanların söylediklerini babama özet olarak anlattığım, babamın anlattıklarını da çalışan arkadaşlarıma aktardığım oluyor. Toplantılar öncesinde yeni arkadaşlarımız bana geliyorlar.

Toplantının provasını odamda yapıyoruz. Babam da ben de somut olmayı seviyoruz. Çalışanları da buna alıştırmaya çalışıyorum" diye anlatıyor. Özellikle işlerinden zaman yaratarak öğle yemeklerini birlikte yemekten, tarih sohbetleri yapmaktan keyif alan Lucien ve Bernard Arkas ile aile işletmelerinin kurumsallaşma sürecinde dikkat etmesi gereken konular, İzmir'in gelişimi için yapılması gerekenler ve Arkas Holding'in gelecek yıllara yönelik rotasının ne olduğu üzerine konuştuk. Şairin de dediği gibi, "Siz hiç kimseye benzemezsiniz sizin deniziniz mavi, yelkeniniz dolu;

Siz hiç kimseye benzemezsiniz, sizin gemileriniz umut yüklü dostlar..." Baba-oğulun denizlerinin sakin, pruvasının neta olması dileğiyle....

EGİAD: Bay Arkas, bir baba olarak oğlunuzu bize anlatır mısınız?

LUCİEN ARKAS: Bernard ile aramız çok iyi. Bana göre en büyük başarıım, onunla arkadaş ve dost olarak çalışabiliyor olmak. Bunu yakaladığımız içinde rekabet ortamı ortadan kalkıyor. Hoş bir çalışma ortamı yaratıyor. Şirketin geleceği için yapabildiğim en güzel şey budur. Şirketi başarıya ulaştırmak önemli ancak esas olan bir sonraki neslin de bu işi aynı şekilde devam ettirmek istemesidir.

EGİAD: Bernard Bey, iş hayatında sizce zor bir insan mı?

LUCİEN ARKAS:Hayır. Ben daha zor birisiyim.(Gülerek...)

EGİAD: Oğlunuzla birlikte neler yapmaktan hoşlanırsınız?

LUCİEN ARKAS: Aile olarak birbirimize çok bağlı olsak da herkes özerktir. Bayram ve tatil gibi özel zamanlarda buluşuyoruz. Ortak en önemli yönümüz iş. Öğle yemeklerini birlikte yemeye özen gösteriyoruz. Bunu bir sistem haline dönüştürdük ve çok faydasını gördük. Sofrada problemleri yumuşatarak konuşuyoruz. Benim için keyifli bir zaman oluyor. Bilhassa kaçırmamaya özen gösteriyorum.

EGİAD: Çok yoğun seyahat programları olan insanlarsınız. Bu zamanı sık sık bulabiliyor musunuz?

LUCİEN ARKAS: İkimizde İzmir'de olduğu zamanlarda kaçırmamaya özen gösteriyoruz. Çocuk çocukken evinizin çatısı altında hep berabersiniz. Büyüyüp, evlenip, aile reisi olduğu zaman bu bağları nasıl tutacağınız çok önemli. Sadece iş konuşarak bu bağları tutamazsınız. Bayramdan bayrama el öperek bu iş olmaz. O zaman çözüm, birlikte zaman geçirmek. Böylece herkesin hayatı daha kolay oluyor.

EGİAD: Arkas Spor'un birlikte maçlarına gidiyor musunuz?

LUCİEN ARKAS: Bu akşam birlikte maça gideceğiz. (Röportajı gerçekleştirdiğimiz gün Arkas Spor'un Yunanistan'ın PAOK Takımı ile maçı vardı) Geçtiğimiz günlerde Arkas Spor ile ilgili bir TV programına katılmak gerekiyordu. Programa Bernard katıldı. Çok da iyi oldu. Demek ki bu bayrak yarışında o da yer alıyor.

EGİAD: Bernard Bey, siz de Bay Arkas'ı bir baba olarak bize anlatır mısınız?

LUCİEN ARKAS:Ben kulaklarımı tıkıyorum.

BERNARD ARKAS: İyi bir babadır. Büyüdükçe yaş farkını önemi kayboluyor. Baba oğulun dışında iki erkek olarak oturup konuşabiliyoruz. Öğle yemeklerinde bir arada olmamızın gerçekten de çok faydası oldu. Ayrıca rahat bir ortam oluyor. Beraber çalışıyoruz. Fikir alışverişi başladı. İki arkadaş, iki ortak, baba-oğul olarak çok güzel bir ilişkimiz var.

EGİAD: Birbinizi üç kelime ile anlatmanızı istesem, nasıl anlatırdınız?

BERNARD ARKAS: Babam hırslı, disiplinli ve yumuşak kalplidir.

LUCİEN ARKAS: Oğlum çok zeki, çok duygusal ve verici biridir.

EGİAD: Öğle yemeklerini birlikte yemenin dışında neler yapmaktan keyif alırsınız?

BERNARD ARKAS: Birlikte şarap tatmayı, şarap kültürünü yaşamayı seviyoruz. Babam anlatmayı çok sever. Onunla konuşmayı sohbet etmeyi severim. Özellikle tarih kitaplarını çok sever ve anlatır ben de tarihi ondan dinlemekten keyif alırım. Hafta sonları bazen birkaç saati birlikte geçiriyoruz. Ancak görüştüğümüzde konsantre görüşüyoruz diyebilirim.

EGİAD: Baba oğul ortak hayalleriniz neler?

LUCİEN ARKAS: İkimizde şirkete çok önem veriyoruz. Aile mi şirkete, şirket mi aileye hizmet edecek? İkimizde "Aile, şirkete hizmet edecek" prensibini benimsiyoruz. Devamlılığı sağlayabilmek çok önemli. Daha modern, kurumsallaşmış ve batıyla rekabet edebilecek bir şirket kurabilmek lazım. Yabancı yatırımlar artıyor, rekabet edebilmek için hazırlanıyoruz ve çalışıyoruz. İşte bu hedefleri birlikte göğüslüyoruz.

BERNARD ARKAS: İkimizin en önemli özelliği bu ülkeye olan bağlılığımız ve sevgimiz. Aynı hedefleri paylaşıyoruz. Babam iş ömrünü geçebilecek hayaller ve planlar yapıyor.

LUCİEN ARKAS: Devamlılıkta kopukluk yok. Baba birşey, oğlu başka birşey söylerse kopukluk olur. İkimiz hedeflerimizi birleştirdik.

EGİAD: Aynı hayaller için yol alıyorsunuz.

LUCİEN ARKAS: Evet. Tabii dönem dönem fikir ayrılıkları oluyor.

EGİAD: Özellikle hangi konularda fikir ayrılıkları yaşıyorsunuz?

LUCİEN ARKAS: Mutabık olmadığı konularda artık ısrar etmekten vazgeçtim.(Gülerek...) Faydasını görmediğim ancak onun gördüğü konular vardı. Tartışmaktansa, "Tamam yap" dedim. Çoğu zaman netice olumlu olmuştur. Eski gözlemlerle olaylara baktığım oluyordu. O zaman karşı çıkmaktansa ona deneme şansı veriyorum. Faydalı oldukça da yönetimini de ona bırakıyorum. Çünkü onun buluşu, benim değil.

EGİAD: Peki bir kontrol mekanizması kurmuyor musunuz?

LUCİEN ARKAS: Evet ama uzaktan. Örneğin, günün birinde bilişim(IT) konusunda öyle bir bütçe getirdiler ki inanılmazdı. Rakamı unuttum çünkü unutmak istedim. "Oğlum, bu kadar parayı ne yapacaksın" dedim. Birkaç ay direndim. Ama sonunda dayanamadım, "Tamam al, yap" dedim.

EGİAD: Bernard Bey aynı zamanda inatçı birisi diyebilir miyiz?

LUCİEN ARKAS: Doğru olduğuna inandığı zaman ısrarcıdır. O projede "Bu kadar para harcama şart mı" dedim. "Şart" dedi. Projeyi aldı ve yürüttü.

EGİAD: Peki memnun musunuz?

LUCİEN ARKAS: Çok memnunum. Çünkü laf aramızda bilişim konusuna çok da meraklı değildim. Modern bir şirket olabilmek için gerekeni yapacaksınız. Benim 40 yıllık tecrübemin IT'ye faydası yok. Benim tecrübem dünya tecrübesidir.

EGİAD: Ama sizin tecrübeniz ve IT'yi birleştiren ortaya önemli bir sinerji çıkıyor olsa gerek.

LUCİEN ARKAS: İşlenecek konu hakkında "Şunu da yapalım iyi olur" şeklinde yönlendirmeniz olabilir. Bizim holdingde 4 bin kişi çalışıyor ve yaş ortalaması 31. Çalışanlar ile Bernard'ın yaşı hemen hemen aynı. Tabiki, o yaş grubundaki yöneticilerle anlaşması çok doğal. Hürmetleri tabiki çoktur ama esas aynı frekansta olmak çok önemli. Benim arada parazit yapmamın hiçbir anlamı yok. Onlar aralarında bal gibi geçiyorlar. Bana koşacak başka bir kulvar bırakıyorlar. Yatırımlar, öngörüler, sosyal konular gibi. Beni tamamlıyorlar. Çünkü ben yaratıcılığı seviyorum. Ayrıca en önemli ortak yönümüz ikimizde İzmir'i çok seviyoruz.

EGİAD: Arkas Holding yaratıcılığınız için başlı başına bir örnek. Ama İzmir Arkas Holding Binası ayrıntıcılığınız ve yaratıcılığınız için iyi bir örnek olsa gerek.

LUCİEN ARKAS: Mimarların kabusu haline geldim. Ama güzel oldu. Sadece üşümek için bir bina yapılmaz.

BERNARD ARKAS: Holding içinde 16 yıldır çalışıyorum. Babam Holding'de 5. senenin sonunda kendi kararlarını vermeme sağladı. Şirket ile ilgili fikirlerimi uygulamama izin verdi. Bu sayede hem cesaret hem de tecrübe kazandım. Şirket içi iletişim güçlendi. İnsanlar bana inanmaya başladı. Holdingde iki jenerasyon var. Birincisi gençler, ikincisi babamla birlikte olan ve Arkas'da uzun zamandır çalışan jenerasyonla. Ben iki jenerasyon ile de çok iyi anlaşıyorum. Tecrübe kazandıkça babamın üzerindeki yükleri almaya başladım. O da kazandığı zamanı kafasındaki yeni fikirleri gerçekleştirmek için kullanıyor.

EGİAD: Holding içi yönetimde "Dengeliyici" olduğunuzu söyleyebilir miyiz?

BERNARD ARKAS: Aslında klasik anlamda bir kuşak ayrımı yok. Ama şirket çok çabuk büyüdü. 1980'li yıllarda şirkette çalışan sayısı 200 kişi iken, şimdi 4 bin çalışmamız var. Şirketin kuruluşunda bir avuç insan var. Dolayısıyla şirketi yöneten insanları, genç kadroyu da yönetim kadrosunu da tanyorum. Tabii arada tercümanlık rolüm var. Babama çok tercüman oluyorum. Babamla toplantılara girdiğimde, gerektiğinde araya girip, insanların söylediklerini babama özet olarak anlattığım, babamın anlattıklarını da çalışan arkadaşlarıma aktardığım oluyor.

LUCİEN ARKAS: Gençler benim karşıma geldiklerinde, biraz stres yapıp, iki cümlede söyleyeceklerini, yarım saatte söyleyebiliyorlar. O zaman Bernard devreye giriyor. Kısaca anlatıyor. "Bu muydu?" diyorum. O zaman karşı taraftaki

de bir "Oh" diyor. Tabii bu noktada Bernard'a olan sevgileri artıyor.

BERNARD ARKAS: Önce bana geliyorlar. Toplantının bir borsasını odamda yapıyoruz. Özellikle yeni arkadaşlarımızla bunu yapıyoruz.

Babam da bunda bütün hikayeyi dinlemek istemiyoruz. Biz somut olmayı seviyoruz. Ben de çalışanlara onu alıştırmaya çalışıyorum. "Hikayeyi değil sonucu anlatın" diyorum.

LUCİEN ARKAS: Başarının bir başka önemli noktası birlik olmamız. Herkese karşı, mutabık olmasak bile birlikte hareket ederiz. Ne baba oğlana ne de oğlan babaya karşı kıskırtılabilir. Birlik içinde olduğumuzu herkesin bilmesi lazım. Üst yönetimdeki arkadaşlarımız hedeflerimi biliyorlar. Benimle birlikte o hedefe koşular. Oğlumunda aynı hedefler için koştuğunu görünce, ona sevgileri, hürmetleri ve destekleri arttı. "Bizim yaptığımızı o devam ettirecek" diye düşündüler. Gençler ise "Ya bizim bundan sonraki patronumuz bu olacak, şirkette sözü de geçiyor" diye düşünüyorlar ve ona sığınıyorlar. Bütün bunları bir noktaya getirmek zaman alıyor. Kolay değil.

EGİAD: "İkimizde İzmir'i çok seviyoruz" dediniz. Fakat son dönemde görüyoruz ki, İzmirli aileler yönetim merkezlerini İstanbul'a taşıyor. Siz ise tam tersi. Arkas'ın merkezi de İstanbul'da olacak mı?

LUCİEN ARKAS: Bu konuda büyük bir yanılgı var. Bir şirket iş yapsın diye merkezini iş yaptığı yere taşımaz. Bir şirketin ticaret merkezi ile yönetim merkezini ayırmak gerekir. Şirketin yönetim merkezini iş merkezine taşımamız gerekmez. Gerekirse ticaret merkezini iş merkezine taşırsınız, bir şube açarsınız. Nestle'nin merkezi nerede? New York'da değil. İsviçre'de küçük bir yerde. Acaba o ufak yere göre mi büyük? İşimizin çoğu İstanbul'da. Sektörümüzde İstanbul'da birinci olduk. Merkezimizi mi taşıdık? Hayır. Peki kazanıyoruz ne yapıyoruz? İzmir'e yatırım yapıyoruz. İzmir'in kendi tohumuyla yeşerecek yeteri kadar imkanı yoksa o zaman başka yerden getirirsiniz. Bu şehrin başka türlü gelişmesi zor. Bu iletişim ortamında iş yapmak için merkezinizin belli bir yerde olması önemli değil.

İzmir tam tersine, merkez olabilecek bir şehir. Çok iyi yetişmiş köklü ailelerin çocukları var. İzmir'de beyin gücü kuvvetli. Batıya en açık şehir İzmir'dir. Batıyla kaynaşacak insan bulmakta zorlanmayacağınız şehir gene İzmir. Havası ve iklimi hoş bir şehirdir. Daha bir merkez için ne istersiniz? Akıllı ve kafası çalışan, ailesinden belli bir terbiye almış zümre arıyorsunuz. Bunların hepsi var. İstanbul'da merkez

aç, İzmir'den adam taşı. Bunu mu yapalım? İzmirli şirkete ne çok daha sadıktır. En az gir-çık, personel sirkülasyonu İzmir'de yaşanır. Siz olsanız böyle bir tavra karşılık ne yaparsınız?

EGİAD: Çalışanıma sahip çıkarım.

LUCİEN ARKAS: Evet. Herşey karşılıklıdır. Tek taraflı hiçbirşey yürümez.

EGİAD: Peki bu konuda baba-oğul aynı mı düşünüyorsunuz?

BERNARD ARKAS: Bu kararı 2000 yılında verdik. Holding merkezi nedir ki? İstanbul'daki şirketimizde İzmir'den daha çok insan çalışıyor. Ama merkez İzmir'de. İstanbul'un çoğu pazarlama, satış ve ticari bölümdür. Burası ise üretim, muhabese odaklı. Bu nedenle merkezi taşımamızın bir anlamı yok.

LUCİEN ARKAS: Arkas sadece İstanbul ya da İzmir çalışan bir kuruluş değil. Bütün dünya ile çalışıyor. Arkas'ın farklı birçok ülkede şubeleri var. Onların yönetim merkezleri var. İspanya, Cezayir ve Ukrayna'yı yöneteceksek, İzmir'den yönetiriz. Pazarımız İstanbul, ama biz sadece Türkiye'de kalmadığımız için Akdeniz'deki diğer ülkelerin yönetimini de İzmir'den gerçekleştiriyoruz.

EGİAD: "Dünyayı İzmir'den yönetiyoruz" diyorsunuz.

LUCİEN ARKAS: Evet. Ama Türkiye'deki en büyük pazarımız İstanbul'dur.

EGİAD: İzmir'de 300 yıllık bir ailesiniz. İzmir'in sanat, spor ve çevre alanındaki gelişimine önem veriyorsunuz. Bu kapsamda da çeşitli projelere imza atıyorsunuz. İzmir'in geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Peki İzmir'in daha hızlı büyüebilmesi için önümüzdeki günlerde yapılması gerekenler neler?

LUCİEN ARKAS: İzmir'i yatırıma teşvik etmek gerekiyor. 300 senedir ailem bu şehirde. Bu şehre vefa borcumuz var. İzmir'in dış ticareti var. Açın bir tarih kitabı, bakın. İzmir en zengin ve güzel zamanını dış ticaretinin en yüksek seviyelerde olduğu zamanlarda yaşamış. İzmir'in kendi gücü dış ticarettir. Bunun kapısı da limandır. İzmir'in limanının olmadığı yıllar ve ticaretin olmadığı yıllar okunsun. İzmir'in ekonomik açıdan o yıllardaki durumunu incelesin. İzmir'in başarısı, liman ve ticaret yapmayla o kadar birbiriyle paralel gidiyor ki, bunu anlamamak için ısrarla okumamak lazım. İzmir Limanı'nı kim alırsa alsın, ihya edecekse bu limana yatırım ve yatırımcı getirecektir. Nasıl, İstanbul'daki havaalanı İstanbul'a otelleriyle, kongreleriyle ve tanıtımıyla bereket getirdiyse...Bize de getirecektir. Bize de bu lazım. O bakımdan milat, İzmir Limanı'nın özelleştirilmesi ile başlayacaktır. Ondan sonra İzmir ne olur? diye sorun gene. Ondan sonra size söyleyeyim.

EGİAD: Ne olacak?

LUCİEN ARKAS: İzmir eski şaşasına kavuşacak. İzmirli de başka bir düşünce gücü var. İzmirli değerli bir insandır. Türkiye'nin en değerli insanları arasındadır. İkliminden midir nedir bilmiyorum ama biraz zorlamadan pek yürümeyi sevmiyor.

EGİAD: Sizce yatırım yapmaktan korkuyorlar mı?

LUCİEN ARKAS: İzmir yaşanması kolay bir şehir. Fazla çaba sarfetmeden de ticaretinizi geliştirebilirsiniz. İzmirli taşan ekmeğini çıkarmak zorunda değil. Toprağı daha bereketli.

EGİAD: O zaman risk almayı sevmiyor diyebilir mi-

yiz?

LUCİEN ARKAS: Evet. Sabit gelirle yaşamayı tercih ediyor. O zaman o sabit gelirle, asgari masrafı yapmaya çalışıyor. Bu sefer ona iş yapanlara fazla ekmek payı bırakmıyor. Aslında "Az kazan az kazandır" mantığından "Çok kazan çok kazandır" mantığına geçmek lazım. Kafamızı daha az masraf etmeye değil daha fazla kazanmaya verirse İzmir'i geliştirebiliriz.

EGİAD: Ama İzmir'in "Neden buraya yatırım gelmiyor, neden şehir gelişmiyor" diye bir o kadar da veryansın ettiğini duyuyoruz.

LUCİEN ARKAS: "Çok kazan çok kazandır. Yatırımcı tüketimin olduğu yere gider. Demek ki, tüketimi arttırmak lazım. İnsanlar kazanabileceklerine inanıyorlarsa tüketirler. Vücudumuz gibi düşünün. Hareket etmediğimiz takdirde yağa dönüşüyor.

EGİAD: Arkas'ı önümüzdeki günlerde İzmir için hangi projelerde göreceğiz?

LUCİEN ARKAS: Örnekköy'deki spor tesisimiz yaz aylarında bitecek. İki projemiz daha var. Birincisi ihale aşamasında. Alsancak'daki TEKEL'e ait eski tütün fabrikasını bir kültür merkezi haline getirmek istiyoruz. İhalenin şartnamesini bekliyoruz. Bize nasip olursa güzel birşey yapmaya çalışırız. Bunun haricinde kendi mesleğimizde eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla okul projelerimiz var.

EGİAD: Denizcilik eğitimi veren özel okul mu açacaksınız?

LUCİEN ARKAS: Gemilere makina mühendisi lazım. Dokuz Eylül Üniversitesi'yle konuştuk. "Biz hocayı buluruz. Ama bina yapacak paramız yok" dediler. Peki dedim. Ben binayı yapacağım. Hatta çalışacakları makinaları da getireceğim. Çünkü orada

üzerinde uygulamalı eğitim görecekler. İnşaatını yapıyoruz. O da yaz aylarında biter. Önümüzdeki eğitim yılına yetişecek. 4 sene sonra bana baş makinist gelecek.

EGİAD: Kendi personelimi kendim yetiştireceğim diyorsunuz?

LUCİEN ARKAS: Evet. Çocukları, ihtiyaç olan konularda yönlendirmeliyiz. İhtiyaç olmayan bir branşta okularsa onlara da yazık. İhtiyaca göre insan yetiştirmek gerekiyor. Proje çok. Meslek lisesi projemiz var. Onun inşaatını yapmamız lazım. Bizim kendimiz için Çiğli Sasalı'da bir çalışmamız var. Lisansüstü gibi grubun ihtiyacı olan konularda kurs olarak verilmesini içeren kendi çalışmamıza yönelik bir yer yapmak istiyoruz. Kısaca kurumiçi eğitimi içeren "Arkas Akademi" diye bir çalışma yapıyoruz.

EGİAD: Öncelikle insana yatırım yapacağız diyorsunuz.

LUCİEN ARKAS: İşin başı, sonu, ortası bu zaten. Gemi almadan önce öncelikle kaptanı var mı ona bakarım. Kaptanı olmadan gemi almışım ne anlamı var. Gemiye karaya oturtuktan sonra ne anlamı var.

EGİAD: Gemiye karaya oturturlarsa ne anlamı var diyorsunuz.

LUCİEN ARKAS: Yani. Onu da yapıyorlar.

EGİAD: Öyle bir haber geldiğinde kim kimi sakiniştiriyor?

BERNARD ARKAS: Ben kaçıyorum. Uzak durmak lazım o anda.

LUCİEN ARKAS: Benim 48 saat arayla iki gemim karaya oturdu. 5 sene hiç kimse karaya oturmadı ama 48 saat arayla iki gemim karaya oturdu. Birgün dediler ki, "Gemi karaya oturdu", iyi dedik. Onu daha hazmedememişken "Üzülüşünüz birşey söyleyeceğiniz bir gemi daha karaya oturdu" dediler. Şaka ediyorsunuz, dedim. Ama geçti gitti. İnsan oğluyuz. Hepimiz hata yapabiliriz.

EGİAD: Arkaspor'un voleybol alanındaki başarısı ortada. Türkiye'de üvey evlat muamelesi gören spor dallarına yöneliyorsunuz? Futbolun getirisi çok fazla olmasına rağmen siz voleybolu tercih ettiniz. Neden?

LUCİEN ARKAS: Voleybol çok centilmen bir oyundur. Bize daha fazla uyuyor. Bir de bütçesi tabi. Çünkü onun bunun parasıyla spor yapılmaz. O zaman bunun parasıyla spor yapılmaz. O zaman bize kendi ayağımızı yorganımıza göre uzatmak istiyoruz. Sezar, "Romada ikinci olacağına, köyde birinci olmayı tercih ederim" diyor. Bu felsefeyi oğlumda bende benimsedik. Voleybolda Türkiye'de birinci olan takımımızı Avrupa'da söz sahibi bir takım yapabilirsek ne mutlu bize.

EGİAD: Peki farklı hangi spor dallarında sizi göreceğiz?

LUCİEN ARKAS: Futbolda değil. Yüzme ve yelken sporlarında bizi görebilirsiniz. Yelkendeki millilerimize baktığımız zaman tekne alacak paraları yoktu, onlara kanat verdik. Arkas bünyesine aldık. Teknelerini aldık. İlk yarışta Balkan Şampiyonu oldular. Yüzmede de çok iyi yüzücülerimiz var. Kendi yüzme kulübümüzü kurup yüzücü yetiştireceğiz. İzmir deniz şehri. İzmir yüzecek ve yelken yapacak. Voleybolda, yelkende, yüzmede birincilik alsak güzel olmaz mı? Futbolu da İstanbul yapsın.

EGİAD: Aile işletmelerine baktığımızda ne kadar kurumsallaşırsa kurumsallaşsın belli noktalarda belli duy-

gusal bağlar var. Bunlar gözardı edilemez. Uzun soluklu olabilmesi için holdinglerde bu dengeyi nasıl korumak gerekiyor?

LUCİEN ARKAS: En zoru işte bu. Çünkü aile duygusal, şirketler ise pragmatiktir. O bakımdan karar vermek lazım. Şirket mi aileye, aile mi şirkete hizmet edecek? Biz aile şirkete hizmet edecek felsefesiyle hareket ediyoruz. İki nesil bu konudan da hemfikir ise işler kolaylaşıyor. Bu, şirketin gelirlerini önce şirkete ayırmak demektir.

Şirket yaşarsa aile ekonomik olarak yaşayabilir. Eğer aile şirkete tüyetseniz, kendi sonunu kendi getirir. Çünkü kuyuyu kurutuyorsunuz. Bunun temelinde devamlılık var. Bende dedim ki, "Benden sonraki işleyiş anayasası ne olursa o anayasayı siz oluşturun". Ben üstlenmedim. "Anayasayı yapacak olan kurum ve kişiyi bulun. Beni sonra çağırın, bende yanınızda olmak isterim". Ben anayasa yaptım, "Buyrun" demem.

BERNARD ARKAS: Babalar ve çocukları modelinden üç kardeş aslında üç ortak dönemine geçiyoruz. Buna hazırlanmamız lazım. Bu çalışmanın sorumluluğunu biz üstlendik. Babam ile birlikte çalışıyoruz. Ama profesyonelleri bulduk. Kardeşim ile birlikte nasıl istediğimizi planlıyoruz. İskelet kurallar olacak. Ancak devir hızla değişiyor. Anayasa değişikliği ülkelerde de oluyor gerektiğinde bazı noktalar zaman içinde değişebilir.

LUCİEN ARKAS: Ailenin şirket ile sağlam bağlarının olabilmesi için kurallara bağlamak lazım. Yoksa şirket aileyi, aile şirkete bozar. İkisinden biri bozulduğu anda ana denge bozulur. Beyin ile vücudun iletişimini sağlıklı bir şekilde korumak gerekiyor. Kurumsallaşan aile şirketlerinde bu böyledir.

EGİAD: Bir sunumunuzda "Başarılı olmanız için önce işinizi sevmeniz gerekiyor. Elbette çok çalışmalısınız. Ve hedeflerinizi doğru belirlemeniz gerekiyor" diyorsunuz.

Arkas'ın başarısının arkasında bu üç cümle mi yatıyor?

LUCİEN ARKAS: İşinizi sevmeniz şart. Sevmediğiniz bir işte devamlılık yaratamazsınız. Çünkü her işin negatif tarafları var. İkincisi hedef şart. Çünkü nereye koştuğunuzu bilmeniz gerekiyor. Ama hedefleri doğru saptamak çok önemli. Yanlış hedef de bir problemdir. Tabi ki çok çalışmak. En az patron çalışır, yanlış. En çok patron çalışır. Otoritenin en iyi şekli örnek olmaktır. Sen git keyif yap, sonra insanlardan iş bekle. Aynı hevesle çalışanlar mı?

EGİAD: Siz kaçta işe başlıyorsunuz?

LUCİEN ARKAS: Ben bir ömür saat 8'de işe başladım. Şimdi Urla'da yaşıyorum. Doktorum, "Siz vücudunuzla ne kadar ilgileniyorsunuz" dedi. Ben de "Bilmem" dedim. "Aynı zamanı şirketinize verseniz iflas eder mi?" dedi. Bende "Eder" dedim. "O zaman vücudunuzla ilgilenin" dedi. Hergün bir saat yoga ve jimnastik yapıyorum.

45 dakika da yol sürüyor, saat 09.00 civarlarında şirkete oluyorum. Mahmurluğumu atmış oluyorum. Arabada raporları okuyorum. Akşam 7'ye kadar çalışıyorum. İzmir'de iken böyle oluyor.

EGİAD: Bernard Bey, siz o zaman 15 saat çalışıyorsunuz?

BERNARD ARKAS: Her hafta bir gün İstanbul organizasyonu var. Hareketli bir iş tempomuz var. Tempo sizi götürüyor. Bizim rutin bir işimiz yok.

EGİAD: Boş zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

LUCİEN ARKAS: Osmanlı tarihine yönelik kitapları okumaktan keyif alıyorum. 20 bin kitabım var. Kitap oku-

**"İzmir Limanı'nın
özelleştirilmesinden sonra şehir
eski şaşaasına kavuşacak.
İzmirli değerli bir insandır.
Ama ikliminden midir nedir
bilmiyorum, biraz zorlamadan
pek yürümeyi sevmiyor."**

“Holding içinde 16 yıldır çalışıyorum. Babam Holding’de 5. senenin sonunda kendi kararlarımı vermemi sağladı. Şirket ile ilgili fikirlerimi uygulamama izin verdi. Bu sayede hem cesaret hem de tecrübe kazandım. Şirket içi iletişimim güçlendi. İnsanlar bana inanmaya başladı. Holdingde iki jenerasyon var. Birincisi gençler, ikincisi babamla birlikte olan ve Arkas’da uzun zamandır çalışan jenerasyon.”

duğum zaman bu ortamdan çıkıp, ayrı bir asırda yaşadığımı düşünüyorum. Gerçekten dinleniyorum. Hele hele o ortama yönelik bir film bulduğumda görsel olarak seyretmekten de keyif alıyorum. Toprakla uğraşmaktan hoşlanıyorum. Yapacak çok şey var. İnsan muhakkak kendisine bir hobi yaratmalı.

EGİAD: Baba-oğul unutamadığınız bir anınız var mı?

LUCİEN ARKAS: Ben oğlum ile birbirimizi çok iyi tanımladığımızı inanıyorum. Bazı toplantılara birlikte gittimizde, benim tahammül sınıırım geçince, karşıdaki insanın kim olduğunu unutuyorum. Bernard, kızdığını anladığında şöyle bir koluma dokunup, “Ben devam etsem” diyor. Ona devredebiliyorum. Böylece ortamı yumuşatabiliyor. Fransız atasözü diyor ki, “Mutlu insanların tarihi yoktur”.

EGİAD: Arkas olarak son dönemde Anadolu’yu limanlarımızı daha fazla bağlamayı hedeflediniz. Bu proje ve 2007 yılına yansımaları neler olacak? Proje kapsamında neler yapılacak?

BERNARD ARKAS: Uzun vadeli bir proje. Türkiye’nin sanayisi kıyılarda. Bu yığılmayı yaymak lazım. Çünkü gelir dengesizliğine neden oluyor. Karadan denize ulaşmanın getirdiği maliyet, Anadolu’nun büyümesini zorlaştırıyor. Anadolu Projesi maliyetleri düşürüp, dışarıya açılabilmelerine fırsat tanımak.

Amacımız hem altyapı yatırımı hemde İzmir’den ya da İstanbul’dan tecrübeli personelimizi oraya getirerek, Anadolu’daki işadamlarımıza ihracatı ve ithalatı öğretmek. Bu 1 senelik bir proje değil 15 senelik bir projedir. Aynı hedef ve fikirlere sahip olduğumuz için, babamla çok uzun vadeli planlar yapabiliyoruz. Anadolu Projesi, devamlı bir yatırım gerektiriyor. Yavaş yavaş büyüyecek. Ne zamanki bir Kayseri, Konya büyüüp Türkiye’nin ticaretinde sözsahibi olmaya başlar. Türkiye o zaman gelişmeye başlayacak. Anadolu Projesini Arkas’ın GAP Projesi gibi görüyoruz.

LUCİEN ARKAS: Türkiye sadece sahilden oluşmuyor. Türkiye’nin geleceği Anadolu’da diyorum. Geleceğin olduğu yerde, bizim orada olmamız lazım. Gelecekte ne olacağını birlikte inşa etmemiz lazım. Ama çok uzun vadeli bir şey. Birçok kişi bunu algılamıyor. Çok uzak diye düşünüyor. Göremeyecek kadar uzak görünüyor. Halbu ki onlara birileri yardım ederse, Anadolu’nun gelişimini çabuklaştıracak aslında. Telefon sistemimiz düzelmeseydi, bugün Anadolu bu halde olmazdı.

Bugün ki ticari gelişimde Turgut Özal döneminde yapılan telefon altyapı yatırımları gözardı edilemez. Bu da aynı.

Ha telefon, ha yük. Onu kolaylaştırdığınız zaman o insanlara kendi yerlerinde iş yapma imkanı sağlıyorsun. Altyapıyı kurarsanız, şirket çalışmalarını meyvelerini toplar. 10 yıl boyunca İzmirliyi Anadolu’ya gönderip, zaman harcayıp yol alınacak bir proje. Oğlum bu projeye çok inandı. Bu projeyi ona bıraktım. Projeyi o yönetecek. Bu nedenle de “Arkas Anadolu” diye ayrı bir şirket kurduk. Anadolu’daki bütün şubeler, o şirketin çatısı altında çalışacak.

BERNARD ARKAS: Bu proje benimsenmeyecek gibi değil ki. Türkiye, Asya-Avrupa arasındaki köprü deniliyor. Altyapısı yok. Üzerinden geçilecek köprüleri yapmak gerekiyor. Günümüzde deve de kalmadığına göre, bu tren olacak.

LUCİEN ARKAS: Anadolu insanı vefakardır. Karşılığını veriyor.

EGİAD: İzmirli de vefakar demiştiniz.

LUCİEN ARKAS: İzmirli zaten tam Anadolu’dan kopabilmiş değil. İzmir’i Anadolu’dan tam kopardığın zaman, o aranan İzmir’i bulacağız. Yavaş yavaş olacak.

EGİAD: Arkas Holding’i önümüzdeki günlerde yeni hangi sektörlerde göreceğiz?

LUCİEN ARKAS: Otomotiv sektöründe olacağız.

EGİAD: Yani otomotiv fabrikası mı kuracaksınız?

LUCİEN ARKAS: O başlı başına farklı bir iş. Her yönden büyümeniz lazım. Vücut büyürken, uzantıların da aynı oranda büyümesi çok önemli. Ahenk içinde vücudun büyümesi lazım. Herkesin kaynağa ihtiyacı var. Aşırılıklara kaçmadan otomotiv sektöründe de çoklu bayilik şeklinde sözsahibi olmak istiyoruz.

EGİAD: EGİAD’daki genç İzmirli işadamlarına neler öneriyorsunuz?

LUCİEN ARKAS: Cesur olsunlar. Fikirlerini söylemekten korkmasınlar. Risk alsınlar. Yaşları yanlış yapmak için müsait. Yanlış yapsalar bile düzelterek vakitleri var. Benim yaşında yanlış yapmak zor. Çünkü düzelterek vaktim daralıyor. Büyükler başlangıçta mırıldansa bile dinleyeceklerdir.

BERNARD ARKAS: Hedefler şehirde güzel bir ev, bir yazlık ve güzel bir arabayla sınırlı olmamalı. Hedefler daha büyük olmalı.

LUCİEN ARKAS: Rahatını bozacaksın.

Bu güzel röportaj için, Sn. Lucian ve Bernard ARKAS’a çok teşekkür ederiz.

Sıtkı ŞÜKÜNER

Ahlaklı olmaya Mecbur kalacağız...

Marksizm demode olmuş bir felsefe değildir. Zira, kendine bellediği yöntem diyalektiktir. Bu yönüyle, kökleri Eski Yunan'a dayanır. Marks, tümevarımcı bir anlayışla materyalist bir bazdan yola çıkarak tarihi analiz etmeye çalışmıştır. Temel saptaması, üretim ilişkilerinin ki bunu alt yapı diye ifade eder, toplumun tüm kurumlarını belirleyici rol oynadığıdır. Buradan hareketle, sınırlı toplumlarda sömürülen emeğin zaman içerisinde burjuva sınıfını tasfiye edeceği ve süreci hızlandırıcı bir fonksiyon icra edecek "sosyalist devlet diktatörlüğü" sonrasında sınıfsız komünistik düzene ulaşılacağı öngörülmüştür.

Pratikte yaşananlar bu gelişimi doğrulamamıştır. Zira demokrasinin rafa alınması ve bireysel inisiyatifinin köreltilmesi, sonuçları itibarıyla verimsiz bürokratik bir ucube yaratmış ve sosyalist devletler tarihin sahnesinden çekilmeye başlamışlardır.

Burada kritik olan, tarihin yanlışladığı hususun bizatihi Marksist düşünce yönteminden ziyade, teoriyi kendine uyarlamaya çalışan kötü pratik olduğudur.

Üretim ilişkilerinin büyük ölçüde üst yapı kurumlarını (hukuk, ahlak, ...) etkilemesi bugün içinde geçerliliğini korumaktadır.

Özellikle 21. yüzyılda bilgi toplumu evresine geçilmesiyle, kol emeği yerini beyin emeğine terk etmeye başlamıştır.

Yaratıcı insan beyni özgür toplumlarda yüksek teknolojiye tam anlamıyla patlama yaptırarak bu yolla yepyeni refah olanaklarının oluşmasına neden olmaktadır.

Bu noktada Marksist saptama yine devreye girmekte, be-

yin emeğine endeksli yeni üretim biçimi, beraberinde bir üst yapı kurumu olan "ahlak"ı belirlemeye başlamaktadır.

Dediklerimizi örneklersek; Bir arabanın içine konulan bir çip, çalıntı durumunda hırsız keyfini kaçırmaya hale gelmektedir. Aynı şey cep telefonları için geçerlidir. Tüm mali sistemler son sürat tam otomasyona gitmektedir. Kara paracıların yaşam alanı daralmaktadır. Vergi kaçırmak çok kısa bir zaman sonra babayiğitlerini bulamayacaktır. Eşini aldatan telefon dökümlerinden yakayı ele verecektir, Kırmızı ışıkta geçeni uydu saptaması cezalandırmaktadır.....vs.

Neticede süreç, insanlığa ahlaklı olma dışında başka bir seçenek bırakmayacak gibi gözükmüyor. Buradan hareketle biçimlenecek küresel hukuk ki şu anda küresel felsefeyi boşlukta bırakan unsurdur, belki de marksizm öngördüğü sınıfsız toplumun temellerini oluşturacaktır.

Bu dediklerimizi biraz daha açmakta fayda var.

Esasına bakarsanız yaşadığımız yüzyıla niçin bilgi çağı diyorlar, bu çağ neden yepyeni bir dünya düzeni gerektiriyor, tüm bunları, bilgi ve teknoloji firmalarını gözlediğinizde sezinleyebiliyorsunuz. Bilgisayarlar hayatımıza girince bilgiye sınırsız erişim olanağı doğdu. Bunun anlamı, Hindistan'dan Paraguay'a herhangi parlak beyinin yaratıcı fikirler sunmasının olanaklı hale gelmesidir. Ancak vurguladığımız gibi, fikir sermaye desteğine kavuşmaz ise pek bir anlam ifade etmiyor. Bunun için sermayenin serbestçe dolaşması, kısıtlara tabi olmaması son derece önem arz ediyor. Bu sebeple, ulusal sınırların görece önemini kaybetmesi, abartılmış dini kimliklerin suni duvarlar örmesinin engellenmesi gerekiyor. Pek tabii yeni dünya düzeninin sağlıklı işleyebilmesi için, bilgiyi yaratanların haklarının korunması, yanı sıra parayı koyanların ticari risk dışında her türlü tedirginliklerinin siliniyor olması gerekiyor. İşte bu yüzden Kopenhag kriterleri öne çıkartılıyor, yanlış ağızlardan söylenme talih-sizliğine uğramış Büyük Ortadoğu projelerinden söz ediliyor. Hemen tüm bu söylemlerin ortak paydası, hukukun üstünlüğü, insan hakları, liberal bir ekonomik düzen ve tüm bunları temin edebilecek ön koşul, "daha fazla demokrasi". Şüphesiz, bu kavramlara ve bağlı olarak bilgi çağına mesafeli durabilirsiniz. Bu taktirdet teknolojiye ve onunsizesağlayacağı refah ve mutluluğa da tavır koymuş oluyorsunuz demektir. Netice olarak, alt kimlik üst kimlik didişmelerinden kafamızı kaldırıp dünyaya bakabilirsek, 21'inci yüzyılda "birey" üst kimliğinden başka çerçeve aranmasının sadece kısır çatışmalar doğuracağını, esas olanın, insan kimliğinizin beslenmesinden geçtiğini görebileceğiz.

Günümüzde yargı ve yargının güncel sorunları

Ülkemizde yargı yetkisi, bağımsız mahkemeler aracılığıyla Türk Milleti adına kullanılmaktadır. Böylece yargı mercilerinden verilen kararların halkın adalet ve hakkaniyet duygularını karşılama, tatmin etmesi ilkesi gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu sonucun sağlanabilmesi birbirinden ayrılması mümkün olmayan iki unsurun bir arada bulunmasına bağlıdır.

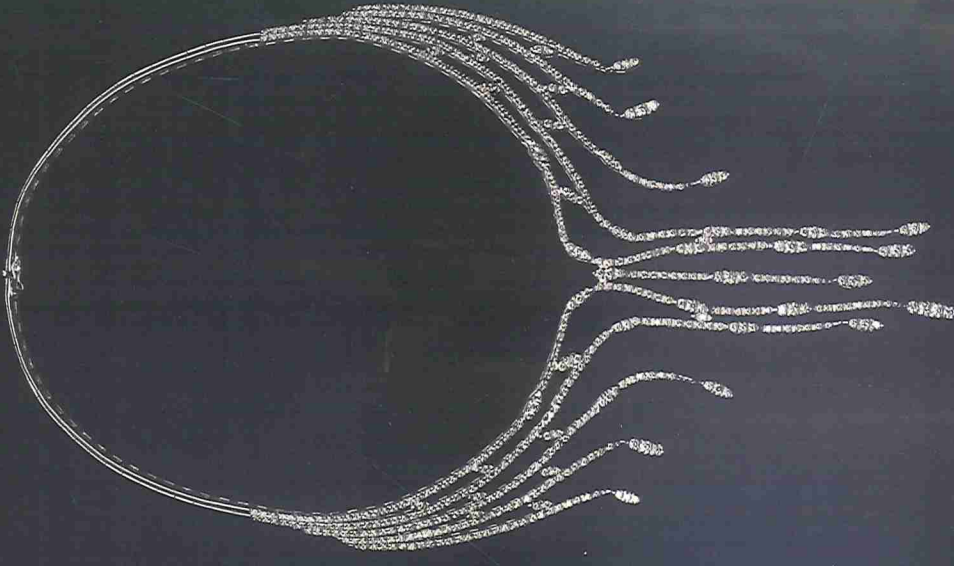
kuka uygun olması ve böylece halkın adalete olan güveninin sağlanabilmesi için, bazı olmazsa olmaz koşullara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunların başında yargı yetkisini halk adına kullanan kişilerin ve adli mercilerin, dilekçe veren avukatların yeterli hukuk donanımına sahip olması gelir. Bu ise başta hukuk fakültelerindeki eğitimin kalitesinin artırılmasıyla mümkün olabilecektir. İyi bir hukuk eğitimi, ülkedeki yargı sorunlarının çözülmesinin ilk adımıdır. İyi bir hukuk eğitimi alan öğrencilerde hukuk nosyonunun gelişir. Bu günün hukuk öğrencileri ve yarının avukat, savcı ve hâkimleri olarak görevlerine başlayınca ortaya çıkan uyuşmazlıklarda ilgili kanun hükümlerinin hakkaniyete uygun yorum yapabilen, dürüstlük ve adaletten taviz vermeyen kişiler olurlar.

Fakat bu elbette ki tek başına yeterli olmayacaktır. Yargı yetkisini kullanacak olan kişilerin seçiminde ve meslek içi eğitimlerinde de ciddi eksikler bulunduğu gözlemlenmektedir. Gerek gelişen teknoloji ve ekonomik gereklilikler gerekse Avrupa Birliği Uyum yasalarıyla her geçen gün değişen ve gelişen yasaların takibi için meslek içi sürekli eğitimlerin önemi kesinlikle yadsınamaz. Düzenli meslek içi eğitimler sayesinde mahkemelerde verilen kararlar arasında uyumun ortaya çıkması sağlanabilir.

Çünkü Yargı mercilerinden aynı konuda verdikleri farklı ve çelişkili kararlar da hukuk alanındaki sıkıntıların artmasında başlıca önemli etkenler arasında sayılabilir. Bunların yanında hâkimlerin, fiilen sorumsuzluğu noktasına getirilebilecek biçimde yorumlanan hâkimlerin sorumluluğuna ilişkin yasal düzenlemelerin de yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Belki de yasal düzenleme yapılarak, batıdaki ülkeler gibi en az 10 yıl avukatlık görevini yapanlar arasından yapılacak bir sınavda başarılı olanların savcı olması ve yine sınavları başarıyla tamamlayan savcılarının daha sonra hâkim olması yargının hızlanmasına ve daha doğru karar verilebilmesine yardımcı olabilir.

Çünkü mahkemeler verdikleri kararlarla kişilerin malvarlıklarının azalması veya çoğalması gibi veya ceza davalarında hürriyetlerini kısıtlama gibi çok geniş yetkileri haizdirler. Bazı davalarda mahkemelerin, siyasi atama baskısına maruz kalmaları, adli personelin ekonomik ve teknik yetersizlikler altında ezilmesi, bilirkişilik müessesesinin tam olarak sistematik şekilde oturmaması ve aşırı iş yükü

İlk olarak mahkemelerde verilen kararların hakkaniyete ve hukuka uygun olması, ikincisi ise bu kararların olabilecek en hızlı biçimde alınabilmesidir. "Gecikmiş adalet, adalet değildir" sözü, bu konunun önemini açıkça ortaya koymaktadır. Maalesef günümüzde, yargı erkinin sahip olması gereken düzenli meslek içi eğitim ve hızlı karar verme ilkelerinin ciddi biçimde zarar gördüğü herkes tarafından kabul edilmektedir. Mahkemelerden verilen kararların hu-

Her şeyi açıklayabilirim

Beklenmedik iş seyahati

Bitmeyen iş yemeği

Uzayan iş toplantısı

Fazla mesai

de, hukukun kronikleşmiş sorunları arasındadır. Gerçek-
tende mahkemelerin bir yıl içinde ortalama 750- 1000 adet
dava dosyasına baktığı bilinmektedir. Bu kadar yoğun bir
iş yükünün altında, ortalama 2-3 kalem personeli ve teknik
yetersizliklerle adalet dağıtmaya çalışan hakimlerimiz insan
üstü bir çaba sergilemektedirler. Bu iş yoğunluğu ve teknik
yetersizlikler nedeniyle en basit bir dava bile yıllarca sür-
mekte ve yargı yetkisini hukuka uygun olarak kullanmak
bile bazen çok zor olabilmekte, sonuç olarak halkın hukuka
güveni sarsılmaktadır.

Ancak hukuksal güvenliğin olmadığı bir ortamda diğer birçok ilişki gibi ticari ilişkilerin gelişme-
si, ekonomik istikrarın sağlanma-
sı mümkün değildir. Ticari haya-
tın vazgeçilmezleri arasında yer
alan hızlılık ve güvenlik ancak
zamanında işleyen bir adalet sis-
temi ile sağlanabilir. Ayrıca, gerek
adli ve gerekse idari mahkeme-
lerde işlerin hızlanması için yazılı
usulün yanında sözlü anlatım im-
kanı verilmesi de yargıyı hızlan-
dıracak ve olayların daha çabuk
ve doğru anlaşılmasına yardımcı
olacaktır. Yüzlerce sayfayı bulan
mahkeme dosyasının aynı dikkat-
te okunması ve püf noktalarının
kaçırılmaması çok zor olduğu ka-
dar bıkkınlık verdiği de tartışma-
dan uzak bir gerçektir. Delillerin
toplanmasının önündeki engeller
kaldırılmalı, duruşma günleri en
yakın şekilde verilmeli, hakimlere
dosyaların özetini çıkartacak, ön
rapor verecek yardımcı hakimlik
müessesesi oluşturulmalı, yazı işlerindeki personelin sayısı
ve teknik bilgileri arttırılmalı, bilirkişilik müessesesi bir dü-
zene bağlanmalıdır. Verilen kararların büyük kısmının bilir-
kişi raporlarındaki hesaplamalara göre olduğu nazara alınır-
sa, bilirkişilerin tam bir teknik donanıma sahip olmasının ne
kadar önemli olduğu anlaşılır. Türkiye avukat sayısı olarak
da, dünyadaki bir çok ülkeden geride değildir. Mesela İstan-
bul barosu , Tokyo barosundan sonra dünyada en çok avu-
katın kayıtlı olduğu ikinci barodur. Yargının hızlanmasında
ve isabetli karar vermesinde avukatlara da büyük yük düş-
mektedir. Mali müşavirlikteki gibi bir sınavdan geçirilmek
ve iyi bir staj dönemi geçirmek avukat adaylarının aleyhine değil,
bilakis menfaatinedir. Sınavlar nedeniyle bir çok şeyi
öğreneceği gibi, ayrıca mesleğe hazır olduğunu da göstere-
cektir. Fakat her nedense, son bir ay önce çıkan bir yasa ile
avukatlığa giriş sınavı iptal edilmiştir. Bu bilimsel ve tatbiki
açıdan iyi bir gelişme olmamıştır. Ülkemizdeki hukuk fakül-
teleri eğitimleri teorik olup, avukatlık için en iyi eğitim, staj
dönemidir. Eğer hiçbir sınav olmazsa, çok iyi çalışıp, uygu-
lamayı öğrenen de , hiç çalışmayan ve bir yıl sonunda aynı
mesleğe giren kişiyle bir mi olacaktır. Türk Hukuk Sistemin-
de, özellikle şekle ve sürelerle bağlı oluşu, Hukuk davaları-
nın bizzat davacı tarafından sürekli dosyanın takibi, kesin
süreler içinde delillerin toplanması, hiçbir duruşmanın kaçırıl-
maması aksi halde davanın müracaata kalması 3 ay içinde
yenilenmezse açılmamış sayılacağı nazara alındığında, avu-
katın üzerine aldığı sorumluluk açıkça görülmektedir. Ceza
davalarında, müvekkili lehine delillerin araştırılması, yasal
hakları gereği dilekçelerle mahkemelerden talepte bulunma-
sı hep bilgi ve tecrübeye dayanır. İdare mahkemeleri ve ver-
gi mahkemelerinde de yine sürelerle ve şekli kurallara riayet
şarttır. Hukuk Sistemimiz gereği, hukuk davalarında hiçbir
mahkeme davayı kendiliğinden yürütemez, bizzat davacı
veya vekilinin duruşmalara katılması, delilleri bildirmesi,

harçları, bilirkişi ücretlerini vs. zamanında gerekir. Davalı
tarafında karşı delillerini ve savunmaları vermelidir. Mah-
kemeler Davacı tarafın talepleri ile bağlıdır. Talepten fazla
karar veremeyeceği gibi, istemin olmadığı bildirildiğinde de
davanın reddine karar verirler. Kısaca anlatmaya çalıştığımız
gibi, yargının bir ayağı olan avukatlarında mesleğe girişteki
ve meslek içi eğitimlerinin eksiksiz ve kusursuz olması gere-
kir. Bu da hukukun doğru ve hızlı karar vermesinde olmazsa
olmazlardır. Mahkeme binalarının azlığı, personelin sayıca
ve teknik bilgi olarak yetersizliği, yeni mahkemelerin ku-
rulmasında gecikmeler, kanunda yazılı olduğu halde istinaf (Böl-
ge) mahkemelerinin hala kurulma-
mamış olması, Yargıtay ve Danış-
tay da yeni daireler kurulması
nedeniyle ağır iş yükünün pay-
laşılmasından doğan ve yıl-
lar boyunca dosyaların inceleme
için beklemesinden kaynaklanan
gecikmeler gibi bir çok olumsuz-
luk henüz aşılammıştır. Bunun
için Hükümetler yargının doğru
ve hızlı karar verebilmesi ve ada-
letin gecikmeden tecellisi için en
önce böyle bir niyete sahip olma-
ları gerekir, yasaları buna göre
düzenlemeli, yeni mahkemeler
ile istinaf (bölge) mahkemele-
ri acilen kurulmalı, Yargıtay ve
Danıştay da dosyaların yıllarca
beklemesini önlemek için bir çok
yeni daireler kurulmalı, diğer
dairelerin üzerindeki ağır yük
hafifletilmelidir. Çalışma şartla-
rı düzenlenmeli, çok çalışan ve
araştırma yapan adliye personeli

**“Yargının hızlanmasında ve
isabetli karar vermesinde avukatlara da
büyük yük düşmektedir.
Mali müşavirlikteki gibi bir
sınavdan geçirilmek
ve iyi bir staj dönemi geçirmek avukat
adaylarının aleyhine değil,
bilakis menfaatinedir.
Sınavlar nedeniyle bir çok şeyi
öğreneceği gibi, ayrıca mesleğe
hazır olduğunu da gösterecektir.
Fakat her nedense, son bir ay önce çıkan
bir yasa ile avukatlığa
giriş sınavı iptal edilmiştir.
Bu bilimsel ve tatbiki açıdan
iyi bir gelişme olmamıştır.”**

ile aynı oranda çalışmayan araştırmaya muhakkak fazla çalış-
mayı özendirici maddi ve manevi taltifler ve ödüllendirmeler
yapılmalıdır. Bize miras bırakılan, Türkiye Cumhuriyeti-
nin ilelebet payidar kalmasını istiyorsak, çocuklarımıza iyi
bir Türkiye miras bırakmak istiyorsak, Mülkün (Devletin)
temeli olan adaletin doğru ve hızlı şekilde tecellisi için sade-
ce Hukukçular değil, tüm Türk vatandaşları, hepimiz üzeri-
mize düşeni yapmalıyız.

Sonuç olarak, gerek sosyal gerekse ticari hayatta büyük
etki ve önemi olan yargının iyileştirilmesi ve sorunlarının
çözülmesine küçük de olsa bir katkı sağlayabilmek ama-
cıyla dergimizin bu ay ki sektör konusunu “hukuk” olarak
belirledik.... Görüş ve yazıları ile dergimize katkı sağlayan

Ticari uyuşmazlıkların çözüm yolu olarak TAHKİM

Bu çözüm yolları içerisinde tahkim, özellikle bağlayıcı etkisi yüzünden en çok tercih edilen yöntem olarak kabul görmüştür. Hatta, icra edilebilirlik, tarafsızlık, sürat, uzmanlık gibi avantajları dolayısıyla, uyuşmazlıklar açısından tahkim kavramı, devlet yargısından daha yaygın bir çözüm yolu haline gelmiştir.

Tahkim, kanunun tahkim yolu ile çözümlenmesine izin verdiği konular kapsamında olmak koşuluyla, taraflar arasında doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların devlet yargısında çözümlenmesi yerine, hakem adı verilen kişiler aracılığı ile çözümlenmesi konusunda tarafların anlaşmalarıdır. Görülüşü gibi, tahkim yargılamasında hakem kavramı ön plana çıkmaktadır. Özellikle hakemlerin uyuşmazlık konusunda uzmanlaşmış kişiler arasından seçilebilmesi, tahkim yargılamasında daha çabuk ve daha iyi sonuç alma imkanını ortaya çıkarmaktadır.

Uygulama dikkate alındığında, tahkimin kurumsal (enstitü tahkimi) veya herhangi bir kuruma bağlı olmaksızın (*ad hoc*) gerçekleştiği görülmektedir.

Kurumsal tahkimde, tahkimin cereyan edeceği kurumun önceden hazırlanmış kuralları vardır. Tarafların iradelerince düzenlenmemiş hususlar, bu kurumun kurallarına göre yönetilecektir. İşte, böyle bir kurumun organizasyonuna tâbi olarak ve bu kurumun tahkimin kurallarına göre yürütülecek tahkim, kurumsal tah-

Ticari uyuşmazlıkların çözüm yolu dendiğinde akla ilk olarak mahkemeler gelmekle birlikte, hukuk sistemlerinde uyuşmazlıkların çözümlenmesi için başka alternatifler olduğunun unutulmaması gerekir. Özellikle yargılamanın yavaş işlemesi ve gelişen ticari ilişkilerden kaynaklanan uyuşmazlıklarda uzmanlaşmaya özellikle gereksinim duyulması, alternatif çözüm yollarının tercih edilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu sebeple, hukuk sistemleri uyuşmazlıkların çözüm yöntemini sadece devlet yargısı ile sınırlamamış, müzakere, uzlaşma, mini yargılama, tahkim gibi birçok yöntemin gelişmesine neden olmuştur.

kimdir (*Institutional Arbitration*). Bazı durumlarda taraflar, herhangi bir tahkim kurumuna tâbi olmaksızın, hakem veya hakem kurulunu oluştururlar. Taraflar tahkimin ağırlıklı olarak kendi denetimlerinde gerçekleşmesini istediklerinde, hakemleri, tahkim yerini, tahkim usulünü ve tahkimin maddî hukukunu kendileri tayin ederler veya hakemlere bu konuda yetki verirler. Tahkim mahkemesi, tarafların anlaşması ile ve sadece o taraflar arasındaki somut olay için geçici olarak oluşturulmuş olduğundan, belli bir kuruma bağlı olmadan yapılan bu hakemliğe *ad hoc* tahkim (geçici, arızî, *ad hoc arbitration*) denir. Uyuşmazlığın tahkim yolu ile çözümlenmesi için iki temel şart vardır. Bunlardan birincisi, uyuşmazlığın tahkime elverişli olması, ikincisi ise tarafların uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözümleneceği konusunda anlaşmış olmalarıdır.

Tahkim, özü itibarıyla tarafların seçimine bağlı olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu sebeple, tahkim yolunun söz konusu olabilmesi için, tarafların bir tahkim anlaşması yapması gerekir. Uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözümleneceği yolunda bir anlaşma bulunmadıkça tahkim yoluna başvurmak mümkün değildir. Bu sebeple, tahkim anlaşması, tahkim yolunun "olmazsa olmaz" (*conditio sine qua non*) koşuludur. Geçerli bir tahkim anlaşmasından bahsedebilmek için, tarafların tahkim iradeleri, yazılı olarak yaptıkları sözleşmede karışıklığa yer

"Tahkim, kanunun tahkim yolu ile çözümlenmesine izin verdiği konular kapsamında olmak koşuluyla, taraflar arasında doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların devlet yargısında çözümlenmesi yerine, hakem adı verilen kişiler aracılığı ile çözümlenmesi konusunda tarafların anlaşmalarıdır."

vermeyecek şekilde, açıkça belirtilmelidirler. Açık ve kesin irade açıklaması, tahkim anlaşması ister bağımsız bir tahkim sözleşmesi şeklinde isterse bir tahkim şartı şeklinde yapılsın, akdin geçerliliği için aranan esaslı şartlardandır. Çeşitli Yargıtay kararlarında, tahkimden ve geçerli bir tahkim şartının varlığından söz edebilmek için, uyuşmazlığın mutlak olarak hakemde çözümleneceği hususunun taraflarca kararlaştırılması şartı aranmakta, aksi halde tahkim sözleşmesinin geçersiz sayılacağı vurgulanmaktadır. Uygulamada zaman zaman, bir taraftan tahkim yoluna gidileceği belirtilirken, diğer taraftan belirli bir mahkemeyi yetkili kılan tahkim anlaşmalarına rastlanmaktadır. Belirtmek gerekir ki, tahkim sözleşmesi veya şartının, uyuşmazlığın tahkim yolu ile çözümlenmesi yolundaki taraf iradesini tereddüde yol açmayacak şekilde içermesi gerekmektedir. Bu sebeple, çeşitli Yargıtay kararlarında vurgulandığı üzere, hakem yoluyla halledilemeyen uyuşmazlıkların mahkemece çözümleneceğine dair konulan kayıtların da, tahkim sözleşmesini hükümsüz kılacağı kabul edilmektedir.

Tahkimde en önemli konulardan bir tanesi hakemlerin seçimidir. Taraflar, hakemlerin sayısını belirlemede serbesttirler. Tahkim sözleşmesinde, hakemlerin taraflarca seçileceği kararlaştırılabilir. Taraflar uyuşmazlığın tek hakem ya da birden fazla hakem tarafından çözümlenmesini kararlaştırabilirler. Ancak, hakem sayısı kaç olursa olsun, hakem seçiminde taraflar arasında eşitlik bulunması gerekir. Bu sebeple, bir tarafa, diğerinden daha fazla sayıda hakem seçme hakkı (yetkisi) tanınmaz. Yine aynı şekilde hakem seçiminin taraflardan birine bırakılması mümkün değildir. Bununla beraber, Yargıtay bir kararında, hakem seçimini iddia sahibine bırakan bir tahkim şartını, her iki tarafın da iddia sahibi olabileceği ihtimâline dayanarak, geçerli saymıştır². Oysa böyle bir tahkim şartında da, taraflar arasında eşitlik bozulmaktadır. Böyle bir durumda, hızlı hareket ederek, iddia sahibi olarak davacı sıfatını kazanan taraf, uyuşmazlığı çözecek hakemi seçme hakkına sahip olacaktır.

Tarafların tek hakemin kim olacağı hususunda anlaşmaya varamamaları durumunda, taraflardan herhangi biri mahkemeye müracaat ederek, uyuşmazlığı çözecek tek hakemin mahkeme tarafından belirlenmesini isteyecektir. Hakem heyetinde

birden fazla hakemin bulunması durumunda, taraflardan her biri bir hakem seçecek ve üçüncü hakem seçilen hakemlerce seçilecektir. Seçilememesi durumunda üçüncü hakem mahkeme tarafından seçilecektir.

Hakem kararları mahkeme kararları gibi bağlayıcıdır ve cebri icra yolu ile uygulanabilir.

“Tahkimde en önemli konulardan bir tanesi hakemlerin seçimidir. Taraflar, hakemlerin sayısını belirlemede serbesttirler. Tahkim sözleşmesinde, hakemlerin taraflarca seçileceği kararlaştırılabilir. Taraflar uyuşmazlığın tek hakem ya da birden fazla hakem tarafından çözümlenmesini kararlaştırabilirler. Ancak, hakem sayısı kaç olursa olsun, hakem seçiminde taraflar arasında eşitlik bulunması gerekir.”

(Footnotes)

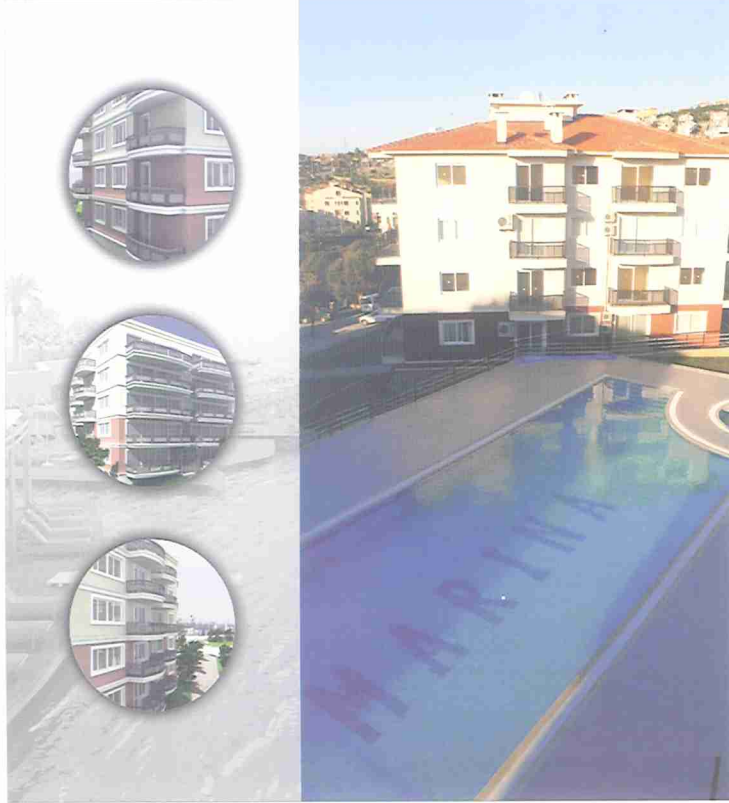
¹ Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

² “Ek sözleşmede tahkim heyetini seçme hakkının iddia sahibine ait olduğu belirtilmiştir. Mahkemece bu düzenlemenin Türk Kamu düzenine aykırı olduğu kabul edilmiştir.... Oysa somut olayda hakemleri seçme hakkı iddia edene yani her iki tarafa da tanınmıştır. Böyle bir tahkim şartı ile davacı satıcı firma yargılama bakımından üstün bir duruma getirilmemiştir. Bu nedenle ek sözleşmedeki hakem seçimine ilişkin hükmün kamu düzenine aykırı olduğu kabul edilemez”. 19. HD 8.7.1998 t. 3599/ 4770 sa. ka.; HGK 9.6.1999 t. 19/467-489 sa. ka. Karar metni için bkz. YKD 2000/ 2 s. 183-186.

ŞENKAYA İNŞAAT LTD. ŞTİ.

Hayalden gerçeğe...

Hilton Center Z 22 Çankaya 35130 İzmir TÜRKİYE
Tel: +90 232 441 94 92 Fax:+90 232 441 97 22
Web: www.senkayainsaat.com.tr

Türk Hukuku'nda sözleşmelerin yeri ve sözleşmelerde dikkat edilmesi gereken hususlar

Türk Hukukuna hâkim olan ilkelerin başında sözleşme serbestisi ilkesi gelir. Bu ilkenin anlamı kısaca şudur: Kişiler, sözleşmeye konu olabilecek ilişkilerini bizzat kendi özgür iradeleri ile serbestçe düzenleyebilirler. Sözleşmede alacaklı ve borçlu eşit konumda yer alır. Kanunda açıkça düzenlenmedikçe, taraflar sözleşmelerini istedikleri şekilde tanzim edebilirler.

Sözleşmelerin konusu kanuna, ahlaka ve adaba aykırı olamaz. Bu sözleşme serbestisi ilkesinin ticari hayattaki en önemli yansıması ve somut görünümünü, sözleşmelerdedir. Kişiler sözleşme düzenleyerek kendilerini borç altına sokan veya hak sahibi yapan kurallar getirebilirler. Sözleşme yapan kişiler, adeta kanun koyucu gibi davranırlar. Hukuk düzeninin sağladığı bu hak, aynı zamanda kişilere çok önemli sorumluluklar da yükler.

Çünkü akdedilen sözleşmelerde yer alan kurallar taraf iradelerinin yansıması olarak kabul edilir. Sözleşmenin tarafları sözleşme kuralları ile bağlıdırlar ve sözleşmede yüklenedikleri yükümlülükleri gereği gibi yerine getirmek zorundadırlar. Aksi halde, sözleşmeye aykırılık durumu ortaya çıkar. Şu anda mahkemelerde yargılaması devam eden davaların çok önemli bir kısmını sözleşmelerden kaynaklanan alacak davaları ve sözleşmeye aykırı davranışlardan kaynaklanan tazminat davaları oluşturmaktadır. Bu nedenle sözleşmelerin altına atılacak imzalarda, sözleşme yapmanın ne derece önemli olduğu unutulmamalı ve sözleşme hükümlerinin tarafları bağlayıcı etkisi olduğu dikkate alınarak her zaman tedbirli davranılmalıdır. .

Sözleşme akdedilirken dikkat edilmesi gereken hususlar, kısaca şöyle özetlenebilir. Her şeyden önce, sözleşmede tarafların hak ve yükümlülüklerinin açıkça belirlenebilmesi veya gelecekte ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklarda kanıt olabilmesi için, sözleşmeler yazılı olarak yapılmalıdır. Bunun yanı sıra Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 288. maddesi gereğince yazılı delille ispat sınırı 400 YTL'dir. Bu nedenle bu sınırı aşan sözleşme konusu tanıklarla ve diğer delillerle ispatlanamayacağı için mutlaka yazılı şekilde yapılmalıdır. Sözleşme yapılırken borçlu ve alacaklı sıfatını taşıyan kişilerin ad ve soyadları, açık adresleri, özellikle Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numaraları ve vergi numaraları belirtilmeli, sözleşmenin tarafları gerçek kişilerden oluşuyorsa kimlik fotokopileri, tüzel kişi ise (ticari şirket vs.) temsilcilerinin yetki belgeleri ve imza sirküleri talep edilmelidir. Sözleşme temeline dayanan hukuki ilişkilerden doğan uyuşmazlıklar ilk olarak bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmeye çalışılacağından, sözleşmelerin içeriği çok önemlidir. Bu nedenle sözleşmeden doğabilecek uyuşmazlık iyi hazırlanmış bir sözleşmede adeta baştan çözümlenmiştir. Bu önemi dolayısıyla sözleşmelerin hazırlanmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi çok önemlidir.

■ İlk olarak dikkat edilmesi gereken husus, karşı tarafın yetkili olup olmadığıdır. Günümüzde ticari ilişkilerin ticaret şirketleri aracılığıyla yapıldığı düşünülürse, sözleşmeyi şirket adına imzalayacak olan kişinin hukukten şirketi temsil yetkisinin bulunması gerektiği hemen anlaşılır. Bu nedenle karşı taraftan şirketin yetkililerini gösteren imza sirküleri-

nin istenmesi yararlı olacaktır. Fakat bu geçerliliğinden şüphe duyulursa, Ticaret Sicil kaydının incelenmesi de yararlı olacaktır. Çünkü hukuken hiç kimse, ticaret siciline tescil ve ilân edilen bir hususu bilmediğini ileri süremez.

■ İkinci olarak sözleşmenin konusunu oluşturan malın ve bedelin açıkça belirtilmesi gerekecektir. Özellikle satış sözleşmelerinde malın temel özelliklerinin mümkün olduğunca ayrıntılı olarak belirtilmiş olması da yararlı olur. Bunların yanında borçların ifa tarihlerinin de açıkça belirlenmiş olması gerekir.

Kira sözleşmelerinde kiracıdan ileride tahliye edip gittiğinde zarara uğramamak için uygun bir depozitonun alınması ve kiracının sözleşmeyi müşterek borçlu müteselsil kefil olarak imzalayacak ve doğabilecek borçları ödeyecek malvarlığı olan bir başka şahsı da getirmesi istemek kiraya veren yönünden faydalı olur. Ayrıca, kira sözleşmesine muacceliyet şartı konularak kiracının kiralari geciktirmesinin önüne geçilebilir.

■ Sözleşmelerin tüm maddeleri dikkatlice incelenmeli ve net bir şekilde anlaşılmayan, muğlak ifadeler kesinleştirilmelidir. Aksi halde bu hükümlerin içeriği, olası bir yargı sürecinde hâkim tarafından belki de sizin hiç amaçlamadığınız bir biçimde fakat lafzı öyle anlaşıldığı için aleyhinize yorumlanabilir. Böylesi bir durum, sizin sözleşme imzalarken hiç düşünmediğiniz ve istemediğiniz sonuçlarla karşılaşmanızda yol açabilir.

■ Ayrıca son zamanlarda sıkça karşılaşılan cezai şart düzenlenmesine de değinilmelidir. Genel olarak cezai şart, borçlunun borcunu hiç veya gereği gibi yerine getirmemesi durumunda, alacaklıya ödemesi gereken belli miktar paradır. Yapılacak sözleşmelerde cezai şartın bulunup bulunmadığı ve varsa miktarına dikkat edilmelidir. Sözleşmelere cezai şarta yönelik hükümler konulması sizi, olası uyuşmazlıklarda zarara uğradığınızı kanıtlama yükümünden kurtaracak ve alacağınızı kuvvetle teminat altına almanızı sağlayacaktır.

■ Sözleşmeler düzenlenirken, tarafların amacı sözleşmede belirlenen hakları elde etmek ve yükümlülükleri yerine getirerek sözleşmenin amacını gerçekleştirmektir. Örneğin, şirkete alınan mal karşılığı paranın ödenmesi, yapılması kararlaştırılan binanın zamanında ve gereği gibi tamamlanıp teslim

edilmesi gibi. Ancak her zaman sözleşmedeki taahhütler yerine getirilememekte ve taraflar arasında uyuşmazlıklar çıkmaktadır. Bu nedenle daha sözleşmenin kurulması aşamasında, ileride ortaya çıkabilecek olumsuzluklar ve borca aykırı davranışlar hesaba katılıp sözleşmeler bunlara göre düzenlenmelidir. Meselâ sözleşmelerde istenirse tahkim şartı veya yetkili mahkeme belirlenerek, davaların bu yerdeki mahkemede açılması sağlanabilir. Burada genel olarak bir kaç hususa değinilmiştir. Görüldüğü gibi sözleşmelerin bağlayıcılığı ve önemi göz önünde tutularak, sözleşme düzenlenirken ve en önemlisi de imzalayıp sorumluluk altına girmeden önce hukukçularınızdan yardım alınmanız, sizi daha sonra karşılaşabileceğiniz büyük sorunlardan ve tatsız sürprizlerden kurtarır. Her zaman bol kazançlı sözleşmelere imza atmanız dileğiyle...

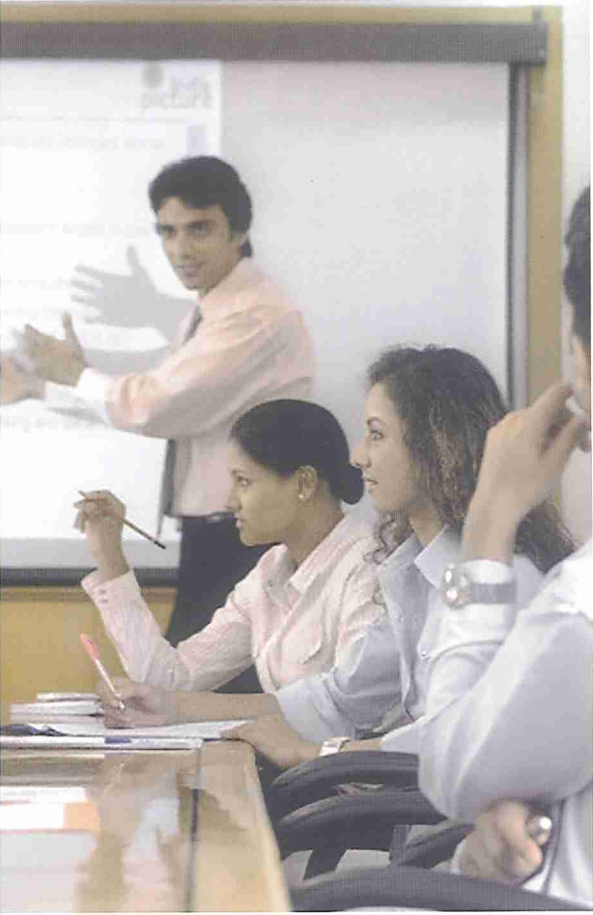
"Sözleşme yapılırken borçlu ve alacaklı sıfatını taşıyan kişilerin ad ve soyadları, açık adresleri, özellikle Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numaraları ve vergi numaraları belirtilmeli, sözleşmenin tarafları gerçek kişilerden oluşuyorsa kimlik fotokopileri, tüzel kişi ise (ticari şirket vs.) temsilcilerinin yetki belgeleri ve imza sirküleri talep edilmelidir."

İNCİRALTI
TÜRKLÜZ

- FAST FOOD
- CAFE-BAR
- RESTAURANT

BRANŞINDA TÜRKİYE'NİN ENBÜYÜK,
SİZ VE ÇOCUKLARINIZ İÇİN EN EĞLENCİLİ TESİSİ

Gençlik Mrk. Bakü Bulv. No:30 İnciraltı / Balçova - İZMİR
Tel: 0 (232) 295 00 38-40 Fax: 0 (232) 259 62 80
www.turkuazinciralti.com e-mail: info@turkuazinciralti.com

Anonim ortaklıkta yönetim kurulu üyesinin Hukuki sorumluluğu

Türk Ticaret Kanununun (T.T.K) m. 317 gereğince Anonim Ortaklık (A.O) Yönetim Kurulu (Y.K.) tarafından temsil ve idare olunur.

Bir organ olan Y.K. bu görevini üyeleri olan gerçek kişiler vasıtasıyla yerine getirir. Y.K üyelerinin A.O adına yapmış olduğu fiil ve muamelelerin sonuçları şahıs olarak kendilerini değil, A.O bağlar.

A.O "da paydaş olan kimsenin taahhüt ettiği sermayeyi ödeme dışında bir borcu ve ortaklık işleri nedeniyle bir sorumluluğu yoktur. Sorumluluk yönetim ve denetime katılmakla ortaya çıkar. Y.K. üyeleri şirket işlerinin görülmesinde, şirketle aralarında bir vekalet veya hizmet akdi mevcutmuş gibi sadakat ve özen borcu ile hareket etmek yükümlülüğündedir. Bu yükümlülüğe aykırı davranan Y.K üyesi, ortaklığın, şirket ortağının veya şirket alacaklısının birlikte veya ayrı ayrı zarara uğramasına sebebiyet verebilir.

Y.K üyesinin sorumluluğu için, kusurlu hareketi neticesinde bir zarar doğmalıdır. Kusur, kasıt veya ihmal şeklinde olabilir. Kural olarak Y.K üyelerinin her biri bu yükümlülüğe aykırı hareketinden doğan zararı tüm malvarlığı ile

sorumlu olarak (sınırsız sorumluluk) tazmin etme borcu altındadır. Yine kural olarak kendisine izafe edilebilecek bir kusur olmadığını ispatlayamayan Y.K üyesi, kurulun diğer bir üyesinin şahsi kusurundan meydana gelen zararı tazmin borcu altındadır.

Y.K. üyesinin hukuki sorumluluğunun dayanağı bazen şirket ile arasında var olduğunu kabul ettiğimiz sözleşmeyi ihlal etmesine, bazense haksız fiile dayanabilir.

Y.K., şirketi dış ilişkide temsil etmekte olup, A.O ana sözleşmesinde hüküm bulunması kaydıyla "idare ve temsil işleri" Y.K üyeleri arasında taksim edilebilir. Temsil yetkisi ve idari işlerin bazıları Y.K. üyelerine (murahhas aza) veya yönetim kurulu üyesi olmayan müdürlere (murahhas müdürlere) bırakılabilir. Bu durumda devredilen görev ile ilgili sorumluluk Y.K'nun tüm üyelerine değil, sadece görevi üstlenen kişiye aittir. Görevin devredilmemesi halinde ise sorumluluk müteselsil olarak Y.K. üyelerinin her birine aittir. Yani müteselsil sorumluluk halinde Y.K. üyelerinin her biri sınırsız olarak tüm malvarlıkları ile meydana gelen zararı tazminle mükelleftir. Alacaklı tahsilde tekerrür olmak kaydıyla dilediği üyeden zararı tahsil edebilir.

Ancak aşağıda göreceğimiz üzere, Y.K kendi arasında görev taksimi yaparak veya dışarıdan bir murahhas müdür atayarak her türlü "temsil yetkisi ve görevini" başkalarına devretmesini kanun yasaklamıştır. Bunun doğal sonucu olarak "bazı görev ve temsil yetkileri" ile ilgili sorumluluk kanun gereği müteselsilen (kurul olarak hep birlikte) Y.K üyelerinin tamamına aittir.

Y.K üyelerinin sorumluluğu başlığını taşıyan TTK m 336 aşağıdadır;

MADDE 336-Yönetim kurulu üyeleri şirket adına yapmış oldukları sözleşme ve işlemlerden dolayı şahsen sorumlu olamazlar. Ancak aşağıda yazılı hallerde gerek şirkete gerek münferit pay sahiplerine ve şirket alacaklılarına karşı müteselsilen sorumludurlar.

1. Hisse senetleri bedellerine mahsuben pay sahipleri tarafından vukubulan ödemelerin doğru olmaması;
2. Dağıtılan ve ödenen kâr paylarının hakiki olmaması;
3. Kanunen tutulması gereken defterlerin mevcut olmaması veya bunların itizamsız bir surette tutulması;
4. Umumi heyetten çıkan kararların sebepsiz olarak yerine getirilmemesi;
5. Gerek kanunun gerek esas mukavelelerinin kendilerine yüklediği sair vazifelerin kasden veya ihmali neticesi olarak yapılmaması.

Y.K. m 336'nın ilk 4 bendindeki görevleri kendi içindeki bir kurul üyesine veya murahhas müdüre devredemez. (TTK m 324 gereğince –şirket sermayesinin yarısının yitirilmesi halinde genel kurulu bilgilendirme görevi, TTK 365 gereğince genel kurulun olağanüstü toplantıya davet edilmesi, TTK 366 gereğince azınlığın talebi karşısında genel kurulun toplantıya çağırılması, TTK 381 gereğince genel kurul kararlarına iptal davası açma hakkı da devredilmeyecek görevler arasındadır) Devredilmesi kanunen yasaklanmış bu görevler Y.K'nun müteselsil sorumluluğunu gerektirmektedir.

TTK sistemi Y.K üyesinin sorumluluğu için kusur sistemini kabul etmiştir. Dolayısıyla devredilmesi yasak olduğu için devredilmeyen bir görevin yerine getirilmesi nedeniyle zarar doğmuş olsa bile yönetim kurulu üyesi bu müteselsil sorumluluktan TTK m 338 gereğince kusursuz olduğunu ispatlayarak kurtulabilecektir.

Sorumluluktan kurtulma halini düzenleyen TTK m 338 gereğince; -kusurlu muamelelere muhalif oy kullanıp durumu zapta geçiren ve bunu hemen yazılı olarak denetçilere bildiren veya mazeretine binaen kusurlu muamelenin müzakeresinde hazır bulunmayan üye- müteselsil sorumluluğa dahil değildir. Bu madde gereğince yönetim kurulu üyelerinin mazeretsiz olarak toplantılara devamsızlığı da müeyyidelenmektedir. Toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan veya toplantıya katılıp çekimser oy kullanan üye toplantıda alınan karardan doğan zarardan sorumludur.

TTK m 336/5 ile belirtilen –sair vazifelerin- ise ana sözleşmede yönetim kuruluna taksim yetkisi verilmesi şartıyla üyeler arasında taksimi veya murahhas müdüre devredilmesi mümkündür. Bu durum söz konusu ise yapılan taksim neticesinde görevlendirilen Y.K üyesi veya murahhas müdür sadece kendi görevinden ötürü sorumlu tutulacak, fakat diğer üyelerin görevinden sorumlu tutulmayacağı gibi, diğer üyeler de murahhaslara bırakılan görevlerden sorumlu tutulmayacaktır. Bu durumda müteselsil değil, münferit sorumluluk söz konusu olacaktır. Ancak Y.K. üyeleri murahhaslara nezaret etmekle yükümlü olup, murahhaslara bırakılan görevlerle ilgili bir zarar doğduğu takdirde zarar veren fiilin işlenmesinden değil nezaret görevini tam olarak yerine getirmeleri nedeniyle sorumlu tutulmaları mümkündür.

TTK m 336/5 ile ifade edilen –sair vazifeler-“e örnek olarak şunları verebiliriz; Y.K üyeleri, şirketin ana sözleşmede belirtilen maksat ve mevzuu sınırları içinde şirket adına muamelede bulunmak, kendilerine verilen temsil yetkisi sınırları içinde işlemlerde bulunmakla yükümlüdür. Yine Y.K. üyeleri kendileri ve yakınları ile ilgili müzakerelere katılmayıp bu durumu tutanağa yazdırmakla yükümlüdür. Y.K üyeleri genel kuruldan icazet almadan kendisi veya başkası namına ortaklıkla, ortaklık konusuna giren ticari bir muamele yapamaz (ortaklıkla muamele yasağı). Y.K. üyesi şirketin konusuna giren ticari muameleyi kendi veya başkası hesabına yapamayacağı gibi, aynı nevi ticari muamelelerle meşgul bir şirkete sınırsız sorumlu ortak olarak da giremez (rekabet yasağı). Y.K üyeleri şirketin mevcut durumu hakkında yanlış kanı uyandıracak davranış ve beyanlarda bulunmamakla yükümlüdür. Ayrıca Y.K üyeleri ana sözleşme ile düzenlenen kanuna aykırı olmayan sair görev ve sorumluluklarını da yerine getirmekle yükümlüdürler.

Y.K. üyeleri Vergi Usul Kanunu m 10 gereğince şirketin vergi sorumlusu olarak ödemesi gereken kurumlar vergisi, emlak vergisi, taşıt alım vergisi, motorlu taşıtlar vergisi ve KDV gibi vergilerin tahsili için şirket hakkında vergi dairesinin yaptığı takibin semeresiz kalması neticesinde, söz konusu vergi borçlarının gecikme zammı ve vergi cezası ile birlikte ödenmesinden şirketin yönetim kurulu üyeleri bu vergilerin ödenmesi görevini murahhaslara devretmediği takdirde müteselsilen sorumludur. Benzeri bir sorumluluk da Sosyal Sigortalar Kanunu m 80 ile getirilmiş olup “süresinde ödenmeyen prim borçlarından şirketin üst düzey yönetici ve yetkilileri işverenle birlikte sorumlu tutulabilmektedir. Vergi

kanunlarındaki bu düzenlemeler, TTK'nun yönetim kurulu üyesi için getirdiği kusur sorumluluğundan tamamen ayrılmaktadır.

Y.K. kanun veya ana sözleşme gereğince kendilerine bırakılan görevleri yerine getirmediği takdirde ortaklığa veya pay sahiplerine veya ortaklık alacaklılarına karşı sorumludur. Söz konusu sorumluluğun dava edilebilmesi için elbette Y.K üyesinin kusurlu bir eylemi olmalı, bu eylem neticesinde bir zarar doğmalı ve zarar ile eylem arasında uygun neden sonuç ilişkisi bulunmalıdır.

Ortaklığın dava hakkı; Genel kurul (G.K.) Y.K. üyesi

“Y.K., şirketi dış ilişkide temsil etmekte olup, A.O ana sözleşmesinde hüküm bulunması kaydıyla “idare ve temsil işleri” Y.K üyeleri arasında taksim edilebilir. Temsil yetkisi ve idari işlerin bazıları Y.K. üyelerine (murahhas aza) veya yönetim kurulu üyesi olmayan müdürlere (murahhas müdürlere) bırakılabilir.”

hakkında sorumluluk davası açılmasına karar verirse veya G.K. toplantısında sermayenin en az 1/10'una sahip azınlık dava açılmasına yönünde oy kullanırsa, şirket bu karar tarihinden itibaren bir ay içinde dava açmaya mecburdur. Davada, aleyhine dava açılan Y.K. halen görevde ise şirketi denetçiler temsil eder (aksi halde yeni yönetim kurulu temsil eder) ancak, azlığın oyuyla dava açılması halinde, azlık, denetçiler dışında vekil tayin edebilir. Ortaklığın (şirketin) dava hakkı iflas halinde iflas idaresine, tasfiye halinde ise tasfiye memurlarınca kullanılır. Sorumluluk davası açılmasına ilişkin genel kurul kararının iptali için dava açılması ve davanın kabul edilmesi halinde, sorumluluk davasının dinlenme şartı ortadan kalktığından dolayı sorumluluk davası reddedilmelidir. Azınlığın oyuyla dava açılması halinde ise en az 1/10 hissedarın sorumluluk davasının davacısı olması zorunludur.

Şirket ortaklarının ve şirket alacaklılarının dava hakkı; Ortakların ve alacaklıların Y.K.na karşı 2 türlü dava açma hakkı vardır.

a.) Dolayısıyla zararlara dayanan dava: dava konusu, ortaklığın uğradığı zararın tümüdür. Ancak davanın kabulü halinde hüküm olunan tazminatın (ortaklığın uğradığı zararın tümünün) şirkete verilmesi esastır.

b.) Doğrudan doğruya zararlara dayanan davalar: Doğrudan doğruya zarar yönetim kurulu üyelerinin fiilleri sonucunda ortakların veya alacaklıların, ortaklığın zararından bağımsız olarak gördükleri zararlardır. Bu fiillerin ayrıca ortaklığı da zarara sokmuş olup olmadığı önem taşımaz. Doğrudan doğruya uğranılan zararlar nedeniyle açılan davalarda ortaklar ve alacaklılar, tazminatın kendilerine verilmesini isteyebilirler.

Örneğin; genel kurulda (G.K) alınan sermaye artırımı kararının uygulanacağına güvenen ve rüçhan hakkını kullanmak için bankadan kredi alan ya da sahip olduğu malvarlığını satmak zorunda kalan ortağın, sermaye artırımı yönündeki G.K kararının sebepsiz uygulanmaması nedeniyle uğradığı zarar ortağın doğrudan zararı oluştururken; kararın sebepsiz uygulanmaması nedeniyle ortaklık hissesinin değer kaybetmesi veya ortaklığın müstakbel bir iş veya karı kaçırmaması veya sermaye artırımına bağlı uygun şartlarda verilecek bir krediyi kaçırmaması, şirketin malvarlığının eksilmesi sonucunu doğuracağından, şirketin eksilen malvarlığı ortağın veya ortaklık alacaklısının dolaylı zararını oluşturur. Şirketin bilançosundaki yanlış kayıtlara güvenerek şirkete ortak olarak girilmesi veya yüksek bedelle yeni paylar alınmasına ikna olunmasında ortağın doğrudan zararı söz konusudur. Keza Y.K."nun yanlış ve yanıltıcı bilgilerinin etkisiyle ortaklıkla ticari ilişkiye giren, ortaklığa kredi veren ortaklık alacaklısı bu halde doğrudan zarara uğramıştır.

Sorumlu olan kimselere karşı tazminat istemek hakkı davacının zararı ve ayrıca sorumlu olan kimseyi öğrendiği tarihten itibaren 2 yıl ve her halde zararı doğuran eylemin meydana geldiği tarihten itibaren 5 yıl geçmekle zamanaşımı uğrar. Ancak bu eylem ceza gerekti-

rip CK.'na göre süresi daha uzun bir zamanaşımına tabi bulunuyorsa tazminat davası için de o zamanaşımı uygulanır. Rekabet yasağını ihlalden doğan davalarda zamanaşımı yasağa aykırı işlemin yapıldığı veya üyenin aynı neviden ticari işlemlerde bulunan bir şirkete sınırsız ortak olarak girdiğinin diğer yönetim kurulu üyelerince öğrenilmesinden itibaren 3 ay ve herhalde vukuundan itibaren 1 yıldır.

Y.K. üyesinin sorumluluğunun sona ermesi; İbra kararı; G.K alacağı karar ile Y.K. üyelerinin tamamını veya bazılarını faaliyet döneminin tamamı veya bir kısmı için ibra edebilir. Bilançonun tasdikine ilişkin G.K kararı da Y.K. üyelerinin ibra edilmiş olduğu sonucunu doğurur. Bilançonun gerçeği yansıtmaması halinde bilançonun onaylanması ibra anlamına gelmez. Yine, Y.K. üyeleri tarafından yapılan usülsüzlük ve yolsuzlukların sonradan ortaya çıkması durumunda, bunlar ibra tarihinde bilinmediği için, Y.K üyelerinin G.K kararı ile soyut olarak aklanmış olmaları ileride açılacak sorumluluk davasından kendilerini kurtarmaz. G.K ibra kararı vermediği halde, Y.K üyeleri hakkında sorumluluk davası açılmasına karar vermemiş de olabilir. Bu durumda ibra edilmeyen Y.K üyeleri G.K kararının iptalini dava edebilir. Azlığın ortaklığın kuruluşundaki yolsuzluklar hariç Y.K üyelerinin ibrasına engel olma hakkı yoktur. Ancak sermayenin 1/10'unu temsil eden azlık, Y.K aleyhine dava

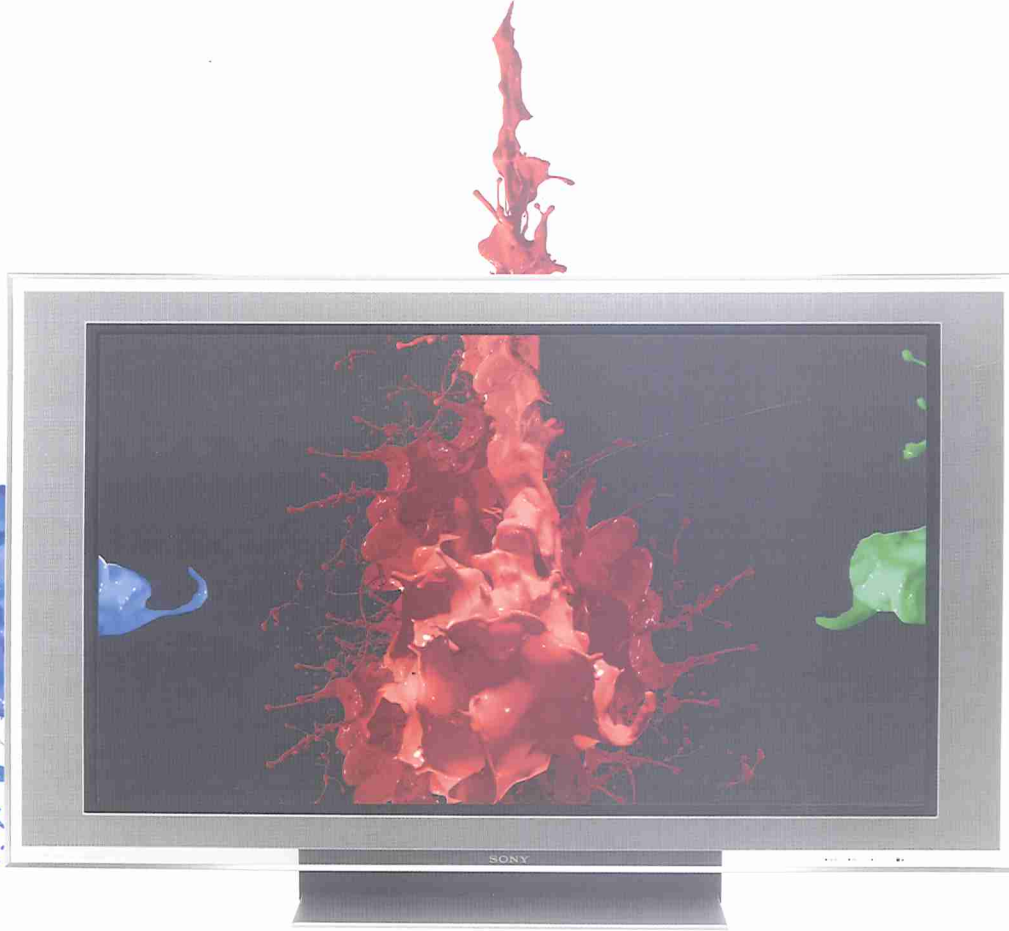
açılmasını talep ettiğinde ortaklık dava açmak zorunda olacağından azlık ibraya engel olabilir. Y.K. üyelerinin işlemleri nedeniyle şirket ortakları ve şirket alacaklılarının doğrudan zarar uğramaları halinde uğradıkları bu zarar ile şirket arasında zarar yönünden bir bağ bulunmamaktadır. Bu nedenle doğrudan zarara uğrayan şirket ortakları ve alacaklıları ibra kararından etkilenmez. Şirket ortağının dolayısıyla zarar uğraması halinde ise, Y.K, G.K"ca ibra edilmiş ise ve azlık sorumluluk davası açılmasını talep etmemiş ise şirket ortağının dolayısıyla zararı için Y.K aleyhine tazminat davası açması mümkün değildir. Ancak şirket alacaklısı, Y.K."nun ibrasına rağmen dolayısıyla zararı için kendi namına dava açmak ve bu tazminatın kendisine verilmesini talep etme hakkına sahip olduğu kabul edilmektedir.

"Sorumlu olan kimselere karşı tazminat istemek hakkı davacının zararı ve ayrıca sorumlu olan kimseyi öğrendiği tarihten itibaren 2 yıl ve her halde zararı doğuran eylemin meydana geldiği tarihten itibaren 5 yıl geçmekle zamanaşımı uğrar. Ancak bu eylem ceza gerektirip CK.'na göre süresi daha uzun bir zamanaşımına tabi bulunuyorsa tazminat davası için de o zamanaşımı uygulanır."

durumda hükmedilecek tazminatın kendisine verilmesini talep etme hakkına sahip olduğu kabul edilmektedir.

SONY

BRAVIA

X SERİSİ LCD TV'LER

132 ekran / 117 ekran / 102 ekran

Ortak Özellikler

FULL HD Panel 1920 x 1080 Çözünürlük
HD Ready

1300 / 1 – (132 ekran 1500 / 1) Gerçek Kontrast
7000/ 1 Dinamik Kontrast

Bravia Engine EX (arttırılmış derinlik hissi , netlik, tanımlama)
Live Colour Creation (bugüne kadar üretilmiş en doğal renkler)

178 derece İzleme Açısı

2 HDMI Girişi

1 Bilgisayar Girişi

Karasal Yayınları Alabilen Digital Tuner

Yüksek Ses Kalitesi (Digital Amfli, net, pürüzsüz ses)

Super İnce ve Göz Alıcı Tasarım (132 ekran 12.3cm derinlik)

LCD TV ve renkler...hiç olmadığı gibi

en

iyi koşullarla,
uygun fiyata,
kaliteli alışveriş..

ÜMİT TİCARET & YILMAZER EV GEREÇLERİ LTD. ŞTİ.

SONY SHOP ALSANCAK MERKEZ : 422 19 19 (140)

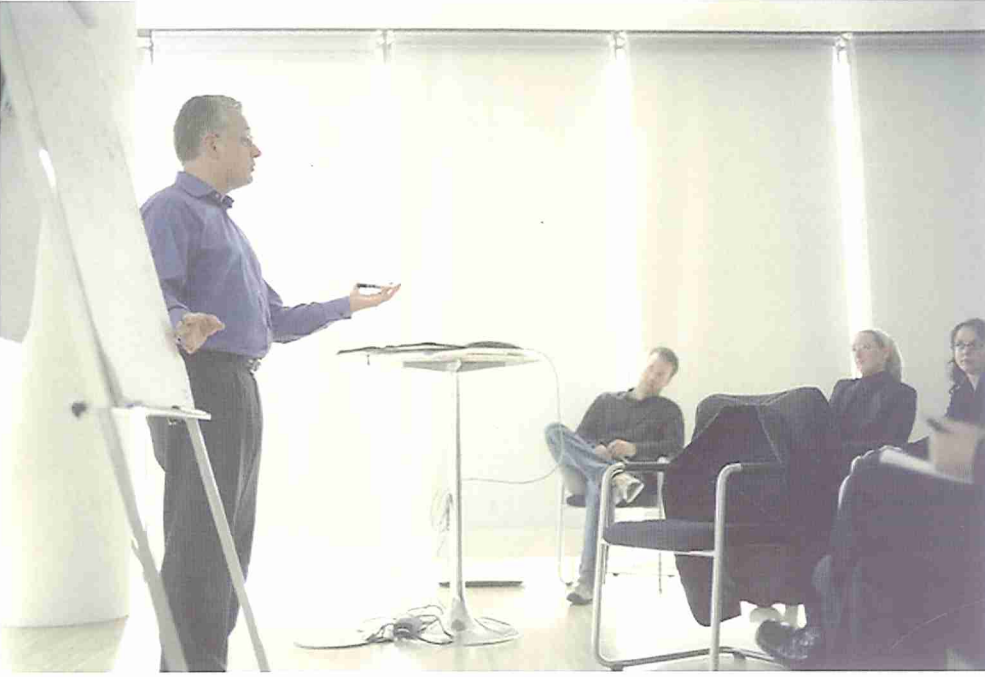
SONY SHOP KARŞIYAKA CARREFOUR AVM : 422 19 19 (180)

SONY SHOP BALÇOVA PALMIYE AVM : 422 19 19 (190)

Sony ürünleri, Sony Eurasia güvencesi altındadır. Tüm garanti kartlı Sony Eurasia ürünleri 2 yıl, televizyonları 2+2* yıl, video kamera kalitesinde 3 yıl garantilidir. Sony Eurasia, bir Sony Corporation Japonya kuruluşudur.

*2 yıl için ek servis garantisi. Diğer ülkelerde değişir.

Hukukumuzda kullanılan karşılığı "paysahipleri sözleşmesi" olan anonim şirket ortaklar arası sözleşmeleri, bir çok ülkede, kaynağı Anglo-Amerikan hukuk aleminin diliyle "shareholders agreement" bazen de hatalı olarak "joint - venture agreement" şeklinde kullanılmaktadır.

Anonim Ortaklıklarda paysahipleri sözleşmeleri (shareholders agreement) Sorunu

Küresel ticarete sınırlarının ortadan kalkması, çok uluslu şirketlerin artması ve bütün bu gelişmeler ile paralel olarak kendi merkez ülkesinden başka yabancı bir ülkede de yatırım yapan yatırımcıların/şirketlerin ihtiyaçları neticesinde Paysahipleri sözleşmelerinin anonim şirketler hukukunda giderek artan bir önem kazandığı görülmektedir. Paysahipleri sözleşmeleri yerel uygulamada da, özellikle sermayenin iki grup arasında bölündüğü ortak girişim şirketlerinde, pay sahiplerinin kendi aralarındaki ilişkileri ve ortaklıkla ilgili ileriye dönük planlarını bir mutabakata bağlamak ihtiyacının sonucu olarak, anonim şirketler hukukuna egemen olan paysahibinin borcunun sınırlılığı (tek borç) ilkesi nedeniyle, esas sözleşme (anonim şirket ana sözleşmesi) dışında ve fakat ortaklar arasında (tümü veya bir bölümü) yapılmaktadır.

Paysahipleri sözleşmesi, Kara Avrupası anonim şirketler hukukunu, son dönemlerde giderek artan yoğunlukta uğraştıran, hatta içerdiği önem ile mevcut yasal düzenlemelerle oluşturulmuş hukuki yapıları zorlayan, ancak kanun koyucuların açıkça ilgilenmediği bir alan olarak görülmektedir. Bu alandaki en önemli sorun ticaret hukuku ve borçlar hukuku alanlarının üstünlük-etkileme çarpışması ya da ticaret hukukunun borçlar hukuku karşısındaki bağımsızlığı sorunu olarak tanımlanabilir.

Paysahipleri sözleşmelerine esas sözleşmeye konulmayan ve hatta bazen yabancı unsurlu ortaklıklarda, tabii olunan ilgili ulusal hukuktaki emredici hükümlere dahi aykırı bulunabilen kurallar konulabilmektedir. Bu hükümler anonim şirketler hukukunda geçersiz, borçlar hukukunda ise geçerli olabilmektedir. Bu konu uygulamada olduğu kadar teoride de bir çok soruna yol açmaktadır. Bu sorunlar;

- anonim şirket yanında, paysahipleri sözleşmesiyle oluşabilecek, varlığı tartışmalı olan adi ortaklık yani çifte ortaklık ve bu iki ayrı tür ortaklık yapısı arasındaki üstünlük, kesişme, çelişme, karşılıklı etkileme sorunu,

- tipin (anonim şirket hukuki yapılanması) dış müdahalelere uğraması sorunu,

- anonim şirketler hukukuna hakim tek borç ilkesi karşı-

sında, paysahipleri sözleşmesinin getirdiği borç ve yükümlerin geçerliliği sorunu,

- ve geçersiz ifa sorunu,

olarak ortaya konulmakta ve tartışılmaktadır. Bu temel sorunların, başka bir çok alt sorunu da içerdiği bilinmektedir.

Anonim şirketlerde paysahibinin ortaklığa karşı borcu taahhüt ettiği sermaye ile sınırlandırılmış, paysahibinin üçüncü kişilere karşı sorumluluğu ortadan kaldırılmış, diğer yandan da organsal yönetim sistemi benimsenerek pay sahibi yönetim görevinden kurtarılmıştır. Payı tahvil, bono gibi bir yatırım aracı olarak gören paysahibi bakımından bu düzenleme son derece elverişli bir durum yaratmaktadır. Oysa anonim şirketin yapısı, idaresi ve faaliyetleri ile yakından ilgilenen paysahipleri, şirketle aralarında daha sıkı bir bağ bulunmasını arzu edebilecekleri gibi, kendi aralarında da şirketteki güçlerini birleştirici veya dengeleyici bir hukuki ilişki kurmak, kanunda öngörülmemiş bir takım yöntemler ile kendi aralarında ortaklığı da ilgilendiren özel bir sistem oturtmak isteyebilirler. Örneğin, genel kurulda oy çoğunluğuna sahip olabilmek için aynı doğrultuda oy vermeyi kararlaştırmak; yabancıların eline geçmesini engellemek için payın devrinde mevcut paysahiplerine öncelik veya önalım hakkı tanımak, payı ancak mevcut paysahiplerine veya bunların uygun göreceği kişilere satmayı kararlaştırmak, ortaklığın yönetimine güvenilen kişilerin yönetime gelmesi için yönetim organına seçilecek üyeler hakkında bazı kriterler saptamak, paysahiplerinden bazılarını yönetim organına üye atamasında aday gösterme hakkı tanımak ve hatta bu kişiyi seçme taahhüdünde bulunmak, ortaklığın fon ihtiyacının nasıl karşılanacağını belirlemek, ortaklığın finanse edilebilmesi için belirli aralıklarla veya belirli koşullarda sermayeyi arttırmayı taahhüt etmek veya belirli sürelerle kar talep etmekten vazgeçmek, ortaklığa kredi açma taahhüdünde bulunmak veya ortaklığın bazı borçlarına kefil olmayı kabul etmek, karar alma mekanizmalarının tıkanmasını önleyici çözüm yolları önermek, bu yollarla bir çözü-

me varılmaması halinde ortaklıktan ayrılmak isteyenlerin paylarını devralmayı taahhüt etmek veya onlara paylarını satma zorunluluğu yüklemek ve tüm bu hususlarda ileride aralarında çıkabilecek ihtilafları bir hakeme havale etmek veya yetkili mahkeme belirlemek, paysahiplerinin tasavvur ettikleri sistemi gerçekleştirmek için başvurabilecekleri yöntemler ve üstlenebilecekleri taahhütler arasındadır.

Bu tür düzenlemeleri yapmayı düşünen paysahiplerinin karşısına, bu düzenlemelerin nasıl bir hukuki çerçeve içinde yapılması gerektiği sorunu çıkar. Bu taahhütler esas sözleşmeye mi, genel kurul kararına mı, hisse senedinin arkasına mı, yoksa başka bir yere mi yazılmalıdır? Bu hükümlerin bağlayıcılığı nasıl garanti edilebilir?

TTK'nun 405. maddesi, bazı istisnalar bir yana, paysahibinin ortaklığa karşı tek borcu olduğu kuralını koymakta, paysahibinin sermaye ödeme borcu dışında bir borç altına sokulmasına engel teşkil etmektedir. Bu hükümden hareketle paysahibine yalnızca sermayeyi aşan para borçlarının değil, paysahipliği haklarının belirli bir şekilde kullanılması borcunun da yükletilemeyeceği sonucuna varılmaktadır. Bu halde yukarıda örnekleri verilen taahhütlerinin paya bağlı borç yaratacak şekilde esas sözleşmeye yazılması bunları geçersiz hale getirir mi? Bu tür taahhütlerin genel kurul kararına bağlanması, TTK'nun 388. maddesi nedeniyle oybirliğini gerektirecek, hisse senedinin arkasına yazılması ise kıymetli evrak hukuku açısından sorun doğuracaktır. Dolayısıyla paysahipleri, ortaklıkla ilgili planlarını gerçekleştirebilmek ve birbirlerini serbestçe çeşitli taahhütlerle bağlayabilmek için, anonim şirketler hukukunun yarattığı ve bu hukukunun sınırlamaları altında bulunan araçları kullanmak yerine, kendi aralarında bağımsız bir sözleşme akdetmek yoluna gitmektedirler.

İşte paysahipleri sözleşmesi, anonim şirket paysahiplerinin tamamının veya bir kısmının, paysahibi olarak kendi aralarındaki hukuki ilişkiyi, kendilerinin ortaklıkla olan ilişkilerini veya ortaklığın tabi olmasını istedikleri düzeni belirlemek üzere akdettikleri sözleşmedir. Borçlar hukukunun temel ilkelerinden sözleşme serbestisine dayanılarak akdedilen ve bağlayıcı olan bu sözleşme, paysahiplerini paysahipliğinden doğan haklarını sözleşmede öngörülen amaçların yerine gelmesini sağlayacak şekilde kullanmak taahhüdü altına sokar. Bu sözleşme, paysahiplerinin, ortaklıkta sahip oldukları söz hakkı ile orantılı olarak paysahipliğinden doğan haklarını ne şekilde kullanacaklarını karşılıklı olarak birbirlerine taahhüt etmelerinden, anonim şirkete tamamen hakim olan ve onu yöneten bir adi ortaklık kurulmasına kadar varan geniş bir yelpazede düzenlemeler içerebilir.

Netice olarak baktığımızda Paysahipleri sözleşmesi anonim şirketler hukukundan kaçış gibi görünmektedir, zira amaç anonim şirketler hukukunda sınırlı şekilde bulunan sözleşme özgürlüğünü borçlar hukukunun imkanları ile tamamlamak, tek borç ilişkisine takılmadan paysahibini geçerli taahhütler altına sokmaktır. Paysahipleri bu sözleşme ile anonim şirkete kişiselleştirirler, kanuni modelden uzaklaştırırlar. Borçlar Kanunu'nun 19. maddesine göre sözleşmeler kanunun emredici hükümlerine uymak zorunda olduklarına göre, Ticaret Kanunu paysahipleri sözleşmesi bakımından bir sınır oluşturmalıdır. İşte önemli bir sorun, sözleşme hükümlerinin Ticaret Kanunu karşısındaki geçer-

liliğini saptamaktır.

Paysahipleri sözleşmesi, anonim şirketin hukuki düzenini belirleyen Ticaret Kanunu ve esas sözleşme hükümleri ile genel kurul kararlarının yanında ve onlarla birlikte varlık gösterir. Ancak sözleşme çoğu kez yalnızca paysahipleri arasında yapılmakta ve paysahipleri ile anonim şirket tüzel kişiliğinin birbirinden bağımsız olmaları nedeniyle anonim şirkete karşı dermeyan edilememektedir. Bu durumda, sözleşmenin kanun, esas sözleşme veya genel kurul kararları ile çelişen düzenlemeler içermesi halinde hukuki durumun nasıl değerlendirileceği sorunu ortaya çıkmaktadır.

Sözleşmeye aykırılık halinde uygulanabilecek yaptırımların belirlenmesi ise başka bir sorundur. Sözleşmeye aykırılık halinde ne tür yaptırımlar uygulanabilir? Genel kurul kararının iptali, paysahipliğinin ıskatı, organın sorumluluğuna gidilmesi gibi ortaklıklar hukuku yaptırımları sadece kanunda belirtilen hallerde kullanılabilir. Acaba paysahipleri sözleşmesine aykırılık halinde bunlardan faydalanılması mümkün müdür? Sözleşmeye aykırılığın aynen ifa talebi yoluyla giderilmesi mümkün müdür? Paysahipleri sözleşmesi diğer hukuk alanlarında ne gibi sonuçlar doğurur? Sözleşme ile paysahiplerinin güçlerini birleştirmeleri, birbirleri arasındaki rekabeti ortadan kaldırmaları ve ortaklıkta hakim duruma gelmeleri diğer hukuk alanlarını da ilgilendirdiği açıktır. Özellikle küçük yatırımcının bilgilendirilmesi açısından sermaye piyasası hukuku, piyasadaki rekabetin korunması açısından rekabet hukuku ve alacaklıların durumunun

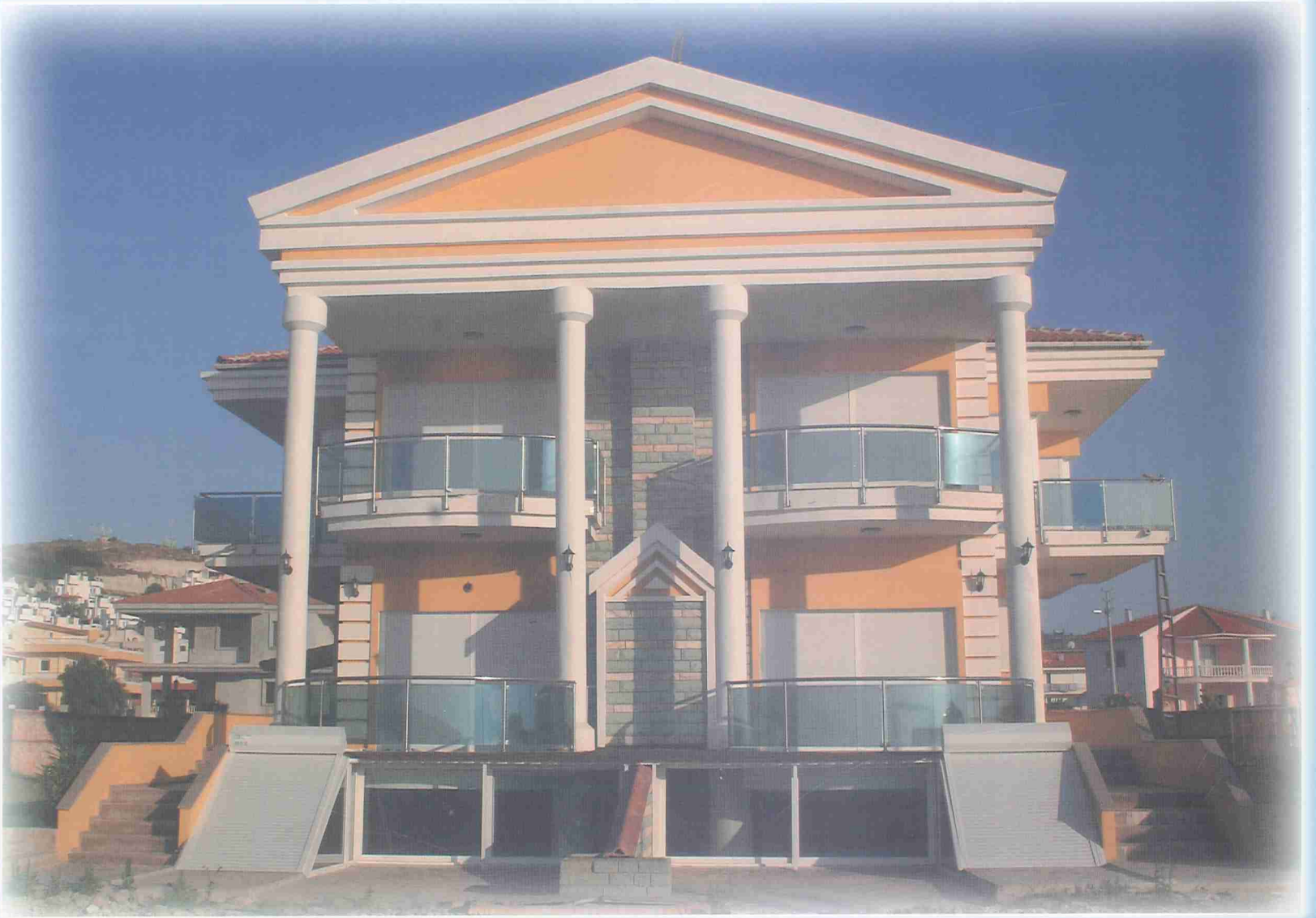
korunması açısından bağlı işletmeler hukuku paysahipleri sözleşmesini ilgilendiren bazı yönler içerir. Sözleşmenin bu hukuk alanlarında yarattığı sonuçlar da tartışılan bir diğer sorunlar arasındadır.

Bu yazımızın çerçevesi ile bize ayrılan alan tüm bu sorunların detaylarını tartışacak imkanı tanımamaktadır. Ancak belirtmek gerekir ki, son dönemlerde pek çoğumuzun kulağına sıkça çarpan bu kavram ve içeriği konusundaki sorunlar son derece önemlidir. Unutulmamalıdır ki, önemli olan isteklerinizin tamamını yazdırarak bir sözleşme yaratmak değil, aynı zamanda hukuk alanında, hakim önünde geçerli, size gerçekten hak tanıyacak ve sizi koruyacak sözleşmelere imza atmaktır.

Kaynakça: NILSON Okutan, Gül: Anonim ortaklıklarda Pay Sahipleri Sözleşmeleri, Çağ Hukuk Vakfı Yayınları İstanbul-2004

arslan inşaat

ÇEŞME

**DENİZE SIFIR
SÜPER LÜX VİLLALAR**

İrtibat Kenan ARSLAN 0.232. 433 25 00 Gsm: 0.532 405 53 32

AB uyum yasaları kapsamında ceza mevzuatında 5560 sayılı yasa ile yapılan son değişiklikler

Sözö edilen değişiklikler daha çok Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanununda yapılmıştır.765 sayılı Türk Ceza Kanunu, bilindiği gibi İtalyan Ceza Kanunu'ndan iktibas edilmiştir. Başka bir ülkenin ceza kanununun iktibas edilmesinin doğal bir sonucu olarak da söz konusu yasa maddelerinin bazılarında oldukça kapsamlı olmak üzere pek çok defa değişiklikler yapılmıştır. Elbette ki devlet ve toplum hayatında, sosyal yaşamda meydana gelen değişiklikler, ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar göz önünde bulundurulduğunda, meydana gelen gelişmelere göre eksikliklerin zaman içinde eklenen hükümlerle ve yeni kanunlarla giderilmeye çalışılması olağandır. Aynı şekilde Ceza Muhakemesi Yasası ile İnfaz Yasası'nda da aynı doğrultuda değişiklikler yapılmıştır. Ancak değişikliklere rağmen bazı maddelerin toplumun ihtiyaçlarına cevap vermediği, bazı hususlarda aksaklık ve eksikliklerin yaşandığı gerçeği karşısında ceza hukuku alanındaki temel iki yasanın da çeşitli maddelerinde değişiklik yapılması yoluna gidilmiş ve böylelikle 5560 sayılı yasa 06.12.2006 tarihinde kabul edilmiştir.

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDA YAPILAN BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER

1- ADLİ PARA CEZALARININ BELİRLENMESİNDE İZLENEN USUL :

5560 sayılı yasa ile 'Cezanın Belirlenmesi' başlığını taşıyan TCK' nun 61. maddesine ekleme yapılmış, adli para cezalarının seçimlik ceza olarak belirlenmesi durumunda, gün birimi belirlenirken suç tanımındaki hapis cezasının alt ve üst sınırları arasında belirleme yapılabileceği düzenlenmiştir.

2 - YARALANMA SONUCU VÜCUTTA KEMİK KIRIĞI YA DA ÇIKIĞI OLUŞURSA CEZA ARTTIRILACAK :

Ceza yasasının 87. maddesi 'neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama' başlığı altında yaralama suçunda daha fazla cezayı gerektiren halleri düzenlemiştir. 87. maddenin 3. fıkrasında yer alan, yaralama fiili sonucu vücutta kemik kırılması meydana gelmesi hali değişiklikten önce ayrı bir suç tipi şeklinde yasada yer almakta ve 1 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası öngörülmekteydi. Ancak yeni düzenlemeyle vücutta kemik kırılması hali yanında ayrıca yaralama sonucunda 'kemik çıkığına' sebebiyet verilmesi hali de bu fıkra kapsamına alınmış ve ayrı bir ceza alt ve üst sınırı belirlemek yerine 86 ve 87. maddelere göre belirlenecek cezanın YARISINA KADAR ARTTIRILACAĞI hükme bağlanmıştır.

3 - BİLİNÇLİ TAKSİR HALİNDE İŞLENEN YARALAMA SUÇLARI DA ŞİKAYETE TABİ OLABİLECEK :

Ceza yasasının 89. maddesinde taksirle yaralama suçları düzenlenmiştir. Maddenin 5. fıkrasında, taksirle yaralama suçunun soruşturulması ve kovuşturulmasının şikayete

bağlı olduğu belirtilmiş; ancak, 'bilinçli taksir' halinin bu durumun bir istisnası olduğu düzenlenmiştir. 5560 sayılı yasanın 5. maddesi ile yapılan değişiklikle, 89. maddenin birinci fıkrası kapsamındaki yaralama suçlarında, suç bilinçli taksir ile işlenmiş olsa dahi yine de soruşturma ve kovuşturmanın şikayete bağlı olacağı şeklinde bir düzenleme getirilmiştir.

4 – HIRSIZLIK SUÇUNUN CEZASI ARTTIRILDI ! :

Hırsızlık suçunun işlenmesi sırasında genellikle 'mala zarar verme' ya da 'konut dokunulmazlığının ihlali' suçları da bu amaçla işlenmektedir. Ancak bilindiği gibi her iki suç tipi de şikayete bağlı suçlardandır. 5560 sayılı yasanın 6. maddesi ile bu hususta değişiklik yapılmış ve 'nitelikli hırsızlık' hallerinin düzenlendiği 142. maddeye 4. fıkra eklenmek suretiyle, hırsızlık suçunun işlenmesi amacıyla söz konusu suçların da işlenmesi durumunda soruşturma ve kovuşturma için şikayet aranmayacağı düzenlenmiştir. Toplumumuzda gün geçtikçe artan hırsızlık suçlarının önüne geçmek için hırsızlık suçunun cezasını arttırmak yerine konuta girmek suretiyle işlenen hırsızlık suçlarını caydırmak için ayrıca konut dokunulmazlığının ihlali suçunun da cezalandırılması amaçlanmıştır.

5 – BAŞKASINA AİT KREDİ KARTLARININ RIZA DIŞI KULLANIMINA DA ETKİN PİŞMANLIK HÜKÜMLERİ UYGULANABİLECEK :

Ceza yasasının 245. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenmiş olan başkasına ait kredi kartlarının rıza dışında kullanılmaları suçunda, değişiklikle birlikte mal varlığına karşı işlenen suçlarda uygulanan ve ceza yasasının 168. maddesinde düzenlenmiş olan etkin pişmanlık hükümleri uygulanabilecektir. Bu durumda uğranılan zararın tazmin edilmesi ya da iade edilmesi durumunda suçla ilgili kovuşturmanın başlayıp başlamamasına göre verilecek cezadan belirli bir indirim oranı uygulanacaktır.

5271 SAYILI CEZA MUHALEMESİ KANUNU'NDA YAPILAN BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER

1 – HIRSIZLIK, GASP VE YARALAMA SUÇLARI DA TUTUKLAMA NEDENLERİNE DAHİL EDİLDİ ! :

Söz konusu yasa da yapılan en önemli değişikliklerden biri 100. madde kapsamının genişletilmesidir. 'Tutuklama nedenlerinin' düzenlendiği 100. maddeye iki alt bent daha eklenmiş ve bazı suçların işlendiği yönünde kuvvetli şüphelinin var olması durumunda tutuklama nedenlerinin var sayılabileceğini düzenleyen madde fıkrasına 'silahla işlenmiş kasten yaralama', 'neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama', 'hırsızlık' ve 'yağma' suçları da eklenmiştir. Böylelikle toplumun bu konudaki feryadına da cevap verilmeye olacaktır.

2 – TUTUKLULUKTA GEÇECEK SÜRE UZATILDI ! :

CMK'nda yapılan bir diğer önemli değişiklik de tutuklulukta geçecek sürenin düzenlendiği 102. maddede yapılan değişikliktir. Birinci fıkrada ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresinin en çok altı ay olacağı ve bu sürenin de zorunlu hallerde dört ay daha

uzatılabileceği düzenlemesi değiştirilmiş; bu süre altı aydan bir yıla çıkarılmış ve zorunlu hallerde altı ay daha uzatılabileceği düzenlenmiştir. Bu hususta değişiklik yapılmasının sebebi cezaların yaptırım gücünü arttırmak ve suç işleme oranını azaltmak içindir.

3 – ZORUNLU MÜDAFİLİĞİN KAPSAMI DARALTILDI :

Bir diğer önemli değişiklik de zorunlu müdafiliğin kapsamının daraltılması olmuştur. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150. maddesinde düzenlenmiş bu husus, değişiklikten önce, üst sınırı en az beş yıl olan hapis cezasını gerektiren suçların soruşturma ve kovuşturma aşamasında kişiye istemi aranmaksızın müdafii tayin edileceğini içermekteydi. Ancak 150. maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle zorunlu müdafilik uygulamasının alanı daraltılmış ve 'alt sınırı beş yıldan fazla' hapis cezasını gerektiren suçlar bakımından zorunlu müdafilik öngörülmüştür.

"171. maddede düzenlenmiştir. Değişiklikle birlikte söz konusu maddenin kapsamı oldukça genişletilmiş; ancak, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklı tutulmuştur. Maddeye getirilen yenilik ise, kamu davasının açılmasının ertelenmesi müessesesidir.

Ancak erteleme kararının verilebilmesi için suçun şikayete bağlı bir suç olması, üst sınırı bir yıl ve daha az hapis cezasını gerektiren bir suç olması gerekmektedir. Bu durumda cumhuriyet savcısı kamu davasının açılmasını beş yıl süre ile erteleyebilir."

4 – SAVCI DİLERSE KAMU DAVASINININ AÇILMASINI ERTELEYEBİLECEK :

Cumhuriyet Savcısının kamu davasını açma hususunda takdir yetkisi mevcuttur ve bu husus 171. maddede düzenlenmiştir. Değişiklikle birlikte söz konusu maddenin kapsamı oldukça genişletilmiş; ancak, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklı tutulmuştur. Maddeye getirilen yenilik ise, kamu davasının açılmasının ertelenmesi müessesesidir. Ancak erteleme kararının verilebilmesi için suçun şikayete bağlı bir suç olması, üst sınırı bir yıl ve daha az hapis cezasını gerektiren bir suç olması gerekmektedir. Bu durumda cumhuriyet savcısı kamu davasının açılmasını beş yıl süre ile erteleyebilir. Kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilebilmesi için dört adet şart sayılmış ve bunların birlikte gerçekleşmiş olması aranmıştır. Şüphelinin daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezası ile mahkum olmamış olması, erteleme halinde şüphelinin bir daha suç işlemekten çekineceği kanaatini vermiş olması, ertelemenin

şüpheli ve toplum açısından davanın açılmasından daha yararlı görülmesi, suçun işlenmesi sonucu mağdurun ya da kamunun uğradığı zararın tamamen giderilmesi koşulları birlikte gerçekleştiğinde ve diğer şartlar da mevcutsa kamu davasının açılması ertelenebilecektir. Erteleme süresi içinde kasıtlı bir suç işlenmediği takdirde kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilir; aksi halde, dava açılır.

5 – HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI MÜESSESESİ GETİRİLDİ :

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda çocuk suçlular için getirilmiş olan 'hükmün açıklanmasının geri bırakılması' müessesesi, CMK' nun 231. maddesinde yapılan değişiklikle yetişkin suçlular bakımından da uygulama alanı bulmuştur. Ancak elbette ki koşulları farklıdır. Yargılama sonucunda hükmolunan hapis cezasının bir yıl veya daha az süreli olması veya adli para cezasına hükmolunması durumunda uzlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Bu durumda kurulan hüküm sanık açısından hukuki sonuç doğurmamaktadır. Ancak bir takım koşulların birlikte gerçekleşmesi gerekir. Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı mahkum olmamış olması, bir daha suç işlemeyeceği hususunda mahkemede bir kanaat uyandırmış olması, suçun işlenmesi sonucu mağdurun ya da kamunun uğradığı zararın tamamen giderilmesi (söz konusu giderim taksidi de bağlanabilir) koşulları aranmaktadır. Söz konusu karar verildiğinde sanık beş yıl süreyle denetim süresine tabi tutulur ve bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere bazı denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilir. Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve tedbire ilişkin yükümlülükler de yerine getirildiği takdirde açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılır ve davanın düşürülmesine karar verilir. Aksi halde mahkeme hükmü açıklar; ancak, somut olayda sanığın durumuna göre değerlendirme yapacak olan mahkeme, cezanın yarısına kadar olan kısmının infaz edilmemesine ya da koşullar mevcutsa cezanın ertelenmesine veya diğer seçenek yaptırımlara hükmedebilir. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması sadece şikayete bağlı suçlar bakımından uygulama alanı bulur.

6 – UZLAŞMANIN KAPSAMI OLDUKÇA GENİŞLETİLDİ :

CMK' nda yapılan çok önemli değişiklik 'uzlaşma' hükümleri bakımından olmuştur. Şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişininin

uzlaştırılması mümkündür. Görüldüğü gibi kamu tüzel kişileri uzlaştırma hükümlerine tabi değildir. Şikayete bağlı olan suçlar tamamen uzlaşma kapsamına dahil edilmiş; ayrıca, şikayete tabi olup olmadığına bakılmaksızın bazı suçlar da bu kapsama alınmıştır. *Bunlar,*

-Kasten yaralama suçunun basit hali veya ihmali davranışla işlenmiş olması.

-Taksirle yaralama.

-Konut dokunulmazlığının ihlali.

-Çocuğun kaçırılması ve alıkonulması.

-Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması suçlarıdır.

Şikayete bağlı olup da etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda uzlaşma hükümleri uygulanmayacaktır. Uzlaşma teklifini taraflara savcı sunabileceği gibi, talimatı üzerine bir adli kolluk görevlisi de sunabilir. Teklifler reşit olmayanlar için kanuni temsilcilerine yapılır. Teklifte bulunulduktan üç gün içinde taraflar kararlarını bildirmedikleri takdirde teklifi reddetmiş sayılırlar. Teklifle birlikte kişiye uzlaşmayı kabul veya reddetmesinin hukuki neticeleri izah edilmelidir. Somut olayda suçtan birden fazla kişi mağdur olmuş veya zarara uğramışsa, uzlaşma yoluna gidilebilmesi için hepsinin uzlaşmayı birlikte kabul etmeleri gerekir. Uzlaşma müessesesi, suçla ilgili olarak delillerin toplanmasına ve şüpheli hakkında koruma tedbirlerinin uygulanmasına engel değildir. Örneğin şüpheli hakkında yakalama, gözaltı veya tutuklama tedbirlerinden biri uygulanabilecektir. Savcı uzlaştırmayı kendisi gerçekleştirebileceği gibi, uzlaştırmacı avukat tayin edilmesini barodan isteyebilir ya da hukuk öğrenimi görmüş kişiler arasından uzlaştırmacı görevlendirebilir. Bu düzenlemeyle avukat olmayan ancak hukuk fakültesi mezunu olan kişilerin uzlaştırmacı olabilmesinin yolu açılmıştır. Uzlaştırmacı, otuz gün içinde uzlaştırma işlemlerini sonuçlandırır. Ancak bu süre en çok yirmi gün daha uzatılabilir. Uzlaştırma işlemleri sonucunda konuyla ilgili bir rapor düzenlenir. Raporla uzlaşmanın mahiyeti ayrıntılı olarak açıklanmalıdır. Uzlaşma sonucunda şüpheli üzerine düşeni hemen yerine getirirse, hakkında açılan soruşturma ile ilgili olarak kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilir. Ancak hemen yerine getirme mümkün olmadığı takdirde, 171. maddede düzenlenmiş ve yukarıda açıkladığımız erteleme ile ilgili şartlar aranmaksızın kamu davasının ertelenmesine karar verilir. Ertelemeden sonra şartlar yerine getirilmezse, ertelemeden sonra kasıtlı bir suç işlememiş dahi olsa, kamu davası hemen açılır. Kovuşturma yani yargılama aşamasında suçun uzlaşma kapsamında olduğu anlaşılırsa, uzlaştırma işlemleri yukarıda açıkladığımız esaslar çerçevesinde mahkemesince yerine getirilir. Bu aşamada uzlaşma gerçekleşir ve sanık edimini hemen yerine getirirse, davanın düşmesine, edim hemen yerine getirilebilecek nitelikte değil ya da taksidi bağlanmışsa, şartlar aranmaksızın hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilir. Söz konusu karar verildikten sonra uzlaşmanın gerekleri yerine getirilmezse, mahkeme hükmü açıklar.

SONUÇ OLARAK

Söz konusu değişiklikler, AB Uyum Yasaları çerçevesinde yapılması artık bir zorunluluk halini almış değişikliklerdir. Elbette ki sürekli değişen ve yenilenen toplum yaşamı ve globalleşen dünya karşısında yapılan değişiklikler yeterli ve doyurucu düzenlemeler değildir. Açıklamasını yaptığımız yasanın tasarı halindeki kısmında değiştirilmesi gereken diğer tüm yasalar da mevcuttu. Ancak sadece ceza kanunlarında acilen değişikliğe gidilmiştir. Bütün yasalar birbirleriyle uyumlu hale getirildiğinde adaletten beklenen tecelli gerçekleşebilir. Bu nedenle eksik kalan değişikliklerin diğer yasalarda bir an evvel çıkartılmasında fayda vardır.

2007 MAYIS'ta

buluşmak dileğiyle...
buluşmak dileğiyle...

SISUS
HOTEL
ÇEŞME

MEMBER OF

GREAT HOTELS
OF THE WORLD

Dalyanköy Yat Limanı Bölgesi Çeşme-İzmir/TÜRKİYE
Tel: 0.232.724 03 30 (Pbx) Faks: 0.232.724 96 56
e-posta: info@sisushotel.com
www.sisushotel.com

SISUS
HOTEL
bir TERBAY
GRUP
iştirakidir.

Bilişim Suçları

kısaca internet dolandırıcılığı

Günümüzde internet, dünyada milyonlarca insan tarafından kitle iletişimi için kullanılmaktadır. İnsanoğlunun her daim hızlı bir değişim içinde bulunduğu çağlar boyunca görülmüş ve bu değişim kendi doğası içinde hep yeni şeyler arayışını doğurmuştur. Eskiden bir banka işlemi için saatlerce kuyrukta beklenirken artık bu gibi işlemler saniyelerle ifade edilebilen bir hıza ulaşmış olup, saatlerce dolaştıktan sonra alınan bir hediye ise web sayfaları aracılığı ile anında alınabilmektedir. Bu ve benzeri güzelliklerini gördüğümüz internetin ne yazık ki kullanıcı tabanlı olarak kötü yanları da bulunmaktadır.

Günümüzde internet kullanıcılarının %80 gibi bir kısmının artık olmazsa olmazlarından olan e-posta, internet bankacılığı, e-alışveriş gibi birçok kullanım alanları kötü niyetli internet kullanıcıları tarafından istismar edilmektedir. Özellikle ülkemizde son günlerde bu şekil istismarların başında gelen olay ise: PHISHING yani kısaca bankanızın, e-postanızın veya bunun gibi kişisel bilgilerinizi paylaştığınız bir kuruluşun web sayfasının bir kopyasını yapıp kullanıcının hesap bilgilerini çalmayı amaçlayan bir İnternet dolandırıcılığı yöntemidir. İngilizce "Balık tutma" anlamına gelen fishing " sözcüğünün 'f' harfinin yerine 'ph' harflerinin konulmasıyla gelen terim, oltayı attığımız zaman en azından bir balık yakalayabileceğiniz düşüncesinden esinlenerek oluşturulmuş olup sıklıkla uygulanmaktadır.

Örneğin kullandığımız elektronik posta servisinin giriş ekranının bir kopyası elektronik posta olarak geliyor ve bir şekilde kullanıcı adınızı ve şifrenizi girmenizi istiyor. Dikkatsiz bir şekilde bilgileri verdiğinizde, sayfanın içine gizlenmiş bir kod parçası kullanıcı adınızı ve şifrenizi dolandırıcılara gönderiyor.

NELER ÇALINIYOR ?

Phishing yöntemi kullanarak bilgisayar kullanıcılarını tuzaklarına düşüren dolandırıcılar özellikle aşağıda belirtilen işlemleri çalışıyorlar

1. Kredi, Debit / ATM Kart Numaraları / CVV2
2. Şifreler ve Parolalar
3. Hesap Numaraları
4. İnternet Bankacılığına Girişte Kullanılan Kullanıcı Kodu ve Şifreleri

İnternetin kitle iletişiminde yani yayıncılıkta kullanıldığını söylerken, diğer yayıncılık araçlarını da tehdit ettiğini söylemeliyiz.

A. İNTERNET Kullanımı ile ilgili yasa taslağımız ve yasamızda ki düzenlemeler

Türkiye Cumhuriyeti yasalarını ve bunlarla ilgili kuralları internet kavramı doğrultusunda hukuk ve ceza açısından taradığımızda, özellikle Ceza Hukuku açısından ikili bir ayırımı biz de fark ediyoruz.

İlk ayırımında interneti de kapsar şekilde özel suçlar ilgisini çekmektedir. Bu suçlar bilişim veya bilgisayarla ilgili kurallar ve teknolojik gelişmeler sonucu ortaya çıkmış ve Türk Ceza Kanunu ile Fikir ve sanat Eserleri Kanununa dâhil edilmişlerdir. Bunlara " Bilişim Suçları" da denilmektedir.

Fikir Ve Sanat Eserleri Kanunundaki internet hukuku açısından yaptırımlar

Bu Kanunda bilgisayar suçları ve hukuka aykırı hareketler özel olarak düzenlendiği gibi internet aracılığı ile telif haklarına aykırı eylemlerde yasa kapsamında düzenlenmiştir. Yasaya göre, eserleri izinsiz olarak kullanan, çoğaltan, işleyen, bilgisayar programlarını koruyan aygıtları geçersiz kılan teknik araçları bulunduran, dağıtan ve bu tip eser ve programları çıkar sağlamak için yayıncıların yayın durdurma, maddi ve manevi tazminatların yanı sıra 71, 72, 73 ve 80. maddelere göre, üç aydan bir yıl kadar hapis ve üç yüz milyondan altı yüz milyon liraya kadar para cezası ile cezalandırılır

Bu kanunda sorumluluk özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre suçun işlenmesine mani olamayan işletme sahibi

veya müdürü ve her ne surette olursa olsun işletmeyi fiilen idare eden kimse de cezalandırılır. Bu hukuka aykırı fiillerden dolayı masraf ve para cezasından tüzel kişi de sorumludur.

B. Türk Ceza Kanunu'ndaki İNTERNET BİLİŞİM Suçları

Ceza Kanununda İnternet kullanarak server lar içindeki veya kişisel kullanıcılara yönelik herhangi bir bilgisayarın içinde bulunan bilgilere, verilere ve veri tabanlarına, programlara, görüntü, resim, fotoğraflara veya yazı şeklindeki her türlü oluşuma yönelik aşağıda sayacağımız hareketler bilişim suçu kapsamına girer.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununda bilişim suçları bilişim alanında suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve bilişim vasıtaları aracılığı ile işlenen suçlar şeklinde bir sınıflandırmaya tabi tutulabilir.

Yasanın 243. maddesinde " hukuka aykırı olarak bilişim sistemine girme ve sistemde kalma", 244. maddesinde "bilişim sisteminin işleyişinin engellenmesi, bozulması, verilerin yok edilmesi veya değiştirilmesi, bilişim sistemi aracılığı ile hukuka aykırı yarar sağlama", 245 maddede ise banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması" eylemleri suç olarak düzenlenmiştir.

Yine 135. madde ile kişisel verilerin kaydedilmesi, 136. madde ile kişisel verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme 138. madde ile verilerin yok edilmemesi eylemleri de suç olarak düzenlenmiş olup, özel hayatın gizliliğine ve hayatın gizli alanına karşı işlenen bu tür eylemler yasa ile suç kapsamına alınmıştır. Bu düzenlemeler çok yerinde olup, internetin hayatımıza bu denli dâhil olması ile aynı zamanda önemli bir tehdit unsuru oluşturmaktadır.

Yasada ayrıca bilişim vasıtalarının araç olarak kullanılması neticesinde işlenen suçlar düzenlenmiş olup, 132. maddede "haberleşmenin gizliliğini ihlal", 124. madde ile "haberleşmenin engellenmesi", 125. madde ile hakaret, 142.

madde ile bilişim sisteminin kullanılması yoluyla hırsızlık, 158. madde ile bilişim sistemi yoluyla dolandırıcılık, 226. madde ile de müstehcenlik eylemleri suç olarak düzenlenmiştir.

Bu suçlar şikâyete bağlı suçlar değildir. Savcılar bu suçun işlendiğini öğrendiğinde görevleri gereği bu işi araştırıp, sorumlular için dava açarlar. Ama siz öğrenmişseniz veya zarar görmüşseniz savcılara başvurabilirsiniz. Bu suçlara ilişkin yargılama Asliye Ceza Mahkemelerinde yapılmaktadır.

Türk Ceza Yasasında yer alan bu düzenlemeler her gün gelişen teknoloji karşısında yetersiz kalmış olup, bu eksiklikler 2007 yılının ilk aylarında yasalaşması beklenen Bilişim Suçları Yasa Taslağı ile giderilmek istenmektedir. Bu taslak ile çeşitli düzenlemeler getirilmiş, özellikle güncel bir konu olan ve tüm dünyada kanayan bir yara olan çocuk pornosu ile ilgili ağır yaptırımlar getirilmiştir.

Yeni yasaya göre Çocuk pornosuna karşın ciddi cezalar verilecektir. Taslağa göre "Çocuklara veya çocuk izlenimi

veren kişilere ait pornografik ürünleri bilişim ortamında dağıtmak için üreten kişilere, 8 yıldan 12 yıla kadar hapis 500 bin YTL'ye kadar para cezası verilecek. Bu ürünleri, internet ortamında tanıtan kişilere, 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 100 bin YTL'ye kadar para cezası uygulanacaktır. Çocuklara ait pornografik ürünleri bilişim ağı üzerinden temin eden kişiler ise bir yıla kadar hapis ve 30 bin YTL'ye kadar para cezasına çarptırılacaklardır.

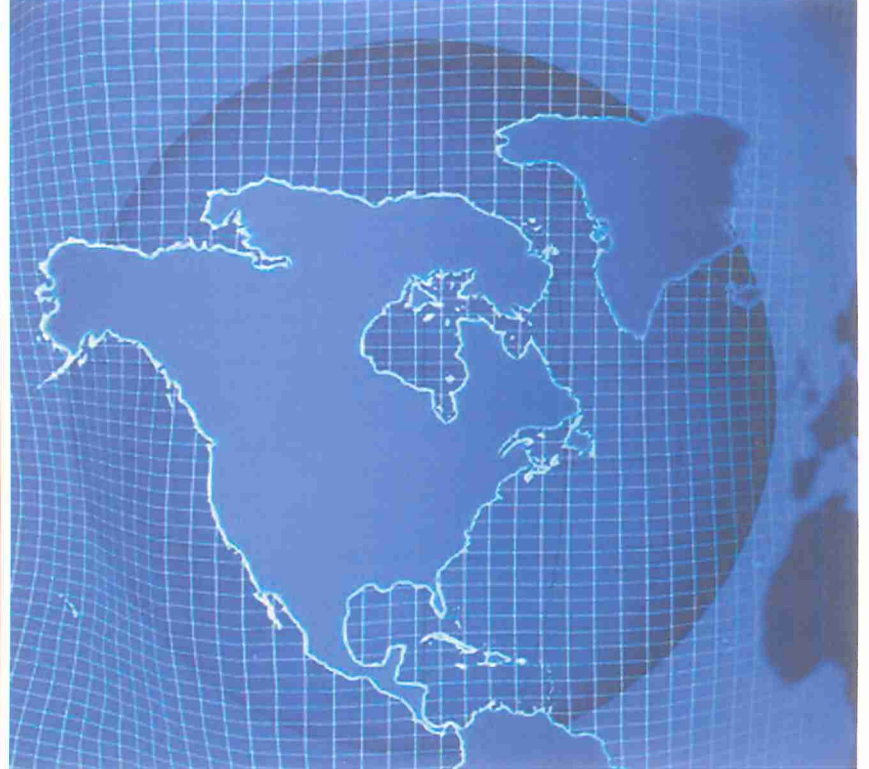
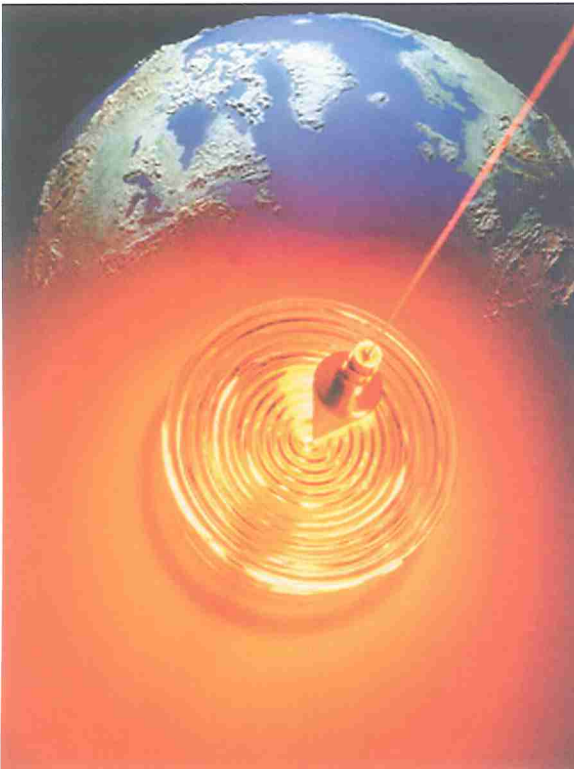
Yine bilişim sistemini kullanarak şantaj suçunu işleyenlere, 1.5 yıldan 4.5 yıla kadar hapis ve 500 bin YTL'ye kadar para cezası verilecektir.

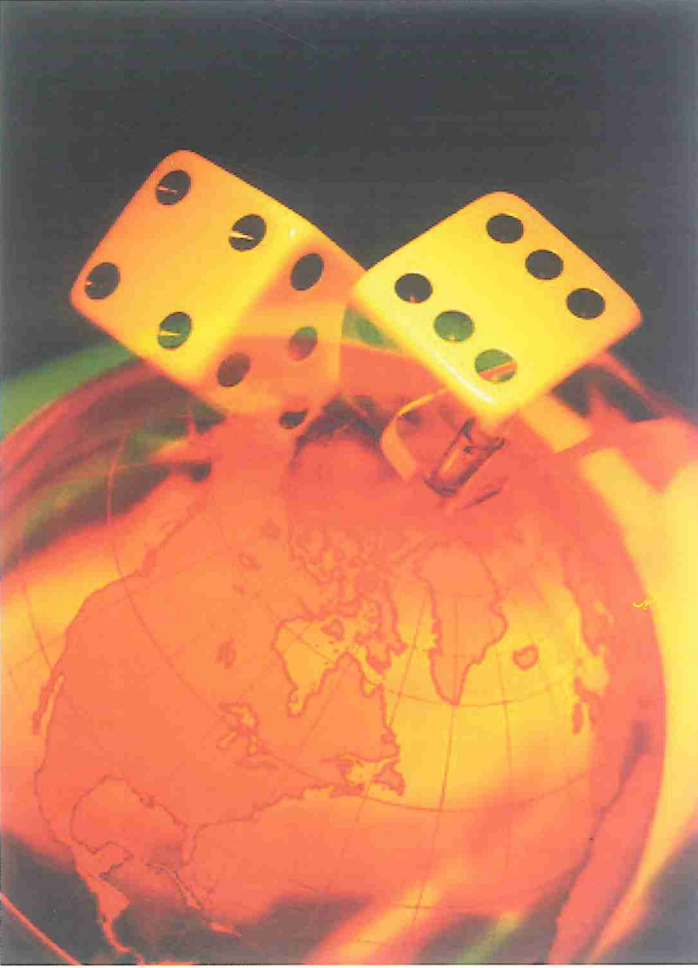
Bilişim sistemini kullanarak hakaret suçunu işleyenler 4.5 aydan 3 yıla kadar hapis cezasına çarptırılacaktır.

Yine bilişim sistemini kullanarak tehdit suçunu işleyenler 9 aya kadar hapis cezasına mahkûm edilecek, bu suçun bir örgüt adı kullanılarak işlenirse ceza 7.5 yıla kadar yükselecektir.

Bilişim sisteminden kumar oynatanlar 6 aydan 2 yıla kadar hapis ve 100 bin YTL'ye kadar para cezasına çarptı-

"Ceza Kanununda İnternet kullanarak Server'lar içindeki veya kişisel kullanıcılara yönelik herhangi bir bilgisayarın içinde bulunan bilgilere, verilere ve veri tabanlarına, programlara, görüntü, resim, fotoğraflara veya yazı şeklindeki her türlü oluşuma yönelik aşağıda sayacağımız hareketler bilişim suçu kapsamına girer."

rılacaktır. Bilişim sisteminin çalışmasını engelleyen veya bozan kişilere (HACKER)2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası verilecek, bilişim sistemine hukuka aykırı olarak girenlere, 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası verilecektir. Devlet güvenliğine yönelik suçları bilişim sistemini kullanarak işleyenlere, bu suçlar için TCK'de öngörülen cezalar yarı oranında artırılarak uygulanacaktır.

Bilişim sisteminden sahtecilik yapanlara, bir yıldan 3 yıla kadar hapis ve 100 bin YTL'ye kadar para cezasına mahkûm edilecek, Bilişim sisteminden dolandırıcılık yapanlara 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 200 bin YTL'ye kadar para cezası verilecektir.

Ancak Başbakan Tayyip Erdoğan'ın, bilişim suçlarıyla ilgili olarak hazırlanan 42 maddelik tasarının Meclis'te yasallaşmasının zaman alacağını belirterek, sadece "çocuk pornosu ve sanal kumar" için yasal düzenleme yapılmasını istemesi üzerine görevli komisyon ,6 maddelik yasa teklifi hazırlamış olup, Taslak metin ilk Bakanlar Kurulu toplantısında ele alınması ve Ocak ayında TBMM'de yasallaşması beklenmektedir.

E- Ticaret kavramı internet kullanıcıları açısından

Günümüzde internetin geleceği açısından en çok ilgi çeken kullanım alanlarından biri elektronik ticarettir. E-ticaret kapsamındaki en yoğun ilişki mal satımıdır.

İnternet ticaretindeki diğerleri ise bilgi ve hizmet satışlarıdır. Bunlara parasal hizmetler, havale - virman gibi ban-

casılık işlemleri, uçak bileti temini, otel rezervasyonu yapılması gibi işlemler girmektedir.

Elektronik ticarete en çok tartışılan konuların başında gelen Elektronik İmza ise; bir veri mesajında bulunan veya ona eklenen ya da mesaj ile mantıksal bir bağlantısı kurulabilen, bireyin kimliğini tanıtan ve bireyin veri mesajının içeriğini onayladığını gösteren elektronik formattaki imzadır.

Sayısal imzalar göndericinin kimliğinin açık ve net bir biçimde teyidini, elektronik dokümanın orijinallliğini ve güvenilirliğini mümkün kılar.

Gönderici için ve mesajın gönderildiği taraf için tek olan sayısal imzalar doğrulanabilir ve inkar edilemez. Sayısal imzada amaç; elle imza atma işlemini elektronik ortamda yapabilmek için zemin yaratmaktır. Sayısal imzanın işlevi; elektronik ortamda aslından ayrılamayan sahte imzayı ve orijinal dokümanların değiştirilmesini önlemektir.

Türk Hukukunda sözleşmenin nasıl kurulacağı hususu Borçlar Kanununun ilk maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, bir sözleşmenin kurulması için tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklamasında bulunması gerekir. Gerek Borçlar Kanunu'nun anılan maddesinden, gerekse sözleşme tanımından bir sözleşmenin kurulabilmesi için; "sözleşme taraflarının bulunması", "irade beyanlarının birbirine uygunluğu" ve "irade beyanlarının karşılıklı olması"

gerektiği ortaya çıkmaktadır. O halde eğer karşılıklı bir görüşme ve yazışmada bu unsurlar varsa en azından sözleşmenin bulunduğu ileri sürülebilir.

Bu hükümler karşısında, asgarî olarak, tarafların birbirleriyle doğrudan ve aynı anda ilişki kurmadığı, icap ve kabullerin serverlarda beklediği halleri ve web sayfalarından yapılan sözleşmeleri, hazır olmayanlar arasında yapılmış sözleşme; buna karşılık e-mail ve chat ile karşılıklı iletişim kurarak yapılan sözleşmeleri, hazırlar arasında yapılmış sözleşme olarak kabul etmek imkanı vardır.

Medeni Kanun'un 8. maddesinden başlayarak düzenlenen kişilik ile ilgili düzenlemelere göre, onsekiz yaşını doldurmamış olanlarla, akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk veya bunlara benzer sebeplerle makul şekilde hareket edemeyen kişiler temyiz kudretine sahip olmadıklarından yaptıkları sözleşme ve tasarruflarda bağlayıcı olmaz.

Yeni yasa tasarısı ile bilişim suçlarındaki bu kanun boşluğu doldurulmaya çalışılmış olup zaman içinde bu suçlarla ilgili boşlukta kalan oluşumlar ise Yargıtay içtihatları ile şekilleneceğini düşünmekteyiz.

Yasada ayrıca bilişim vasıtalarının araç olarak kullanılması neticesinde işlenen suçlar düzenlenmiş olup, 132. maddede "haberleşmenin gizliliğini ihlal", 124. madde ile "haberleşmenin engellenmesi", 125. madde ile hakaret, 142. madde ile bilişim sisteminin kullanılması yoluyla hırsızlık, 158. madde ile bilişim sistemi yoluyla dolandırıcılık, 226. madde ile de müstehcenlik eylemleri suç olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA SEVİLEN ŞARAP OLMANIN KURALLARI VAR

SEVİLEN'in sahip olduğu bağlarda, kaliteli şarapçılığın anayasası kabul edilen "Terroir" kuralları geçerlidir. Toprağın türü, mineral zenginliği, su tutma oranı, bölgenin iklim koşulları ve daha pek çok koşul göz önüne alınarak en doğru asma klonları seçilir.

Seçilen asmalar çağdaş bağ mimarisine göre yapılandırılmış bağlarda, en son şarap teknolojisi kullanılarak yetiştirilir. Üzümlerin hasadı titizlikle gerçekleştirilir. Sevilen şarapları en kaliteli Fransız fiçilerde dinlendirilir.

Evet, Türkiye'de ve dünyada "sevilen" şarap olmanın kuralları vardır. Bu kuralları, 2006 yılında Londra Decanter, AWC Vienna, İstanbul Ulusal Şarap yarışmalarında kazandığı on uluslararası beş ulusal ödülle SEVİLEN belirlemiştir.

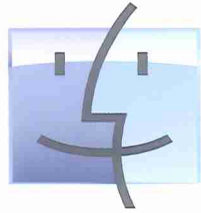

SEVİLEN
since 1942

www.sevilengroup.com

Sipariş tel: 0216 331 1552

Tanınmış Marka kavramı ve tanınmış markanın özel koruma yolları

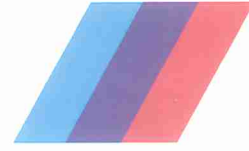

VAKKO

CHANEL

COSMOPOLITAN

The Metal collection of Swatch

swatch IRONY
True is what you make of it.

MAXFACTOR
the make-up of make-up artists

I. TANINMIŞ MARKA KAVRAMI

Tanınmış marka için çeşitli terimler tercih edildiği gibi, markanın tanınmışlık derecesine göre de sınıflandırma yapılmakta ve buna göre de farklı terimler kullanılmaktadır. Bir marka kullanılmakla ayırt edici nitelik kazanır; giderek markanın ayırt edicilik niteliği artar ve mal ile marka özdeşleşebilir. Normal bir marka, belirli bir çevre ve bölge içinde tanınırsa "maruf marka"; tanınma yurt düzeyi veya yurt dışına taşarsa, "umumen malum marka", "çok tanınmış marka", "uluslararası marka", "dünya markası" olarak adlandırılır. Tanınmış markanın korunması esasını getiren Paris Sözleşmesi¹ ve Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması'nda tanınmış markanın tanımı yapılmamıştır. Bu kavram her somut olaya göre farklılık göstermesi ve önceden belirlenmiş kriterlere uymaması nedeni ile Türk markalar mevzuatında ve yabancı kanunlarda da tarif edilmemiş olup tanımını, öğretiyi ve mahkeme içtihatlarına bırakılmıştır. Buna göre, tanınmış markanın tespiti konusunda çeşitli kriterler geliştirilmiştir. Markanın promosyon sonucunda kazanılan herkesçe bilinme durumunun dikkate alınması, toplumun önemli bir kesiminde belirli bir mal ve hizmete ilişkin olarak gerekli çağrışımı yapabilmesi, en azından o markanın kullanıldığı emtiaları tüketen orta düzeydeki alıcılar açısından tanınması, emtia söylenildiğinde akla o markanın gelmesi, ait olduğu sektörde iyi bilinen ve geniş bir dağıtım, pazarlama ağına sahip olması gibi özellikleri taşımaktadır.

Öğretide, tanınmış marka kavramı ile bir ülkenin bir veya birkaç yöresinde tutunmuş markalar değil, dünya çapında olmasa bile, yurt içi ve yurt dışında ilgili çevrelerce bilinen, Paris Sözleşmesi'ne üye devletlerden birinin yurttaşına veya o ülkelerden birinde yerleşik olan yada ticari veya sınai işletmeye sahip kişilere ait bulunan markaların bu tanıma girdiği belirtilmiştir.² Ayrıca, markanın ülke ve uluslararası alanda bu niteliğe sahip olabilmesi için bir işletmeyi veya ürünlerinin hizmetlerini simgelemesi yada üstün bir niteliğe sahip olduğunun yaygın kabul görmesi gerektiği, tanınmış markanın iki işlevinin olduğu, bunlardan ilkinin her markada olduğu gibi diğer rakip mallardan

ve hizmetlerden kendi mal ve hizmetini farklılaştırması, ikincisinin ise, her türlü rekabet kaygısı dışında yüksek bir kaliteyi sağlaması olduğu görüşü ortaya atılmıştır.³

Yüksek Mahkeme kararlarında ise tanınmış marka, bir kişiye veya girişime sıkı bir biçimde bağlılık, güvence, kalite, reklam gücü, yaygın bir dağıtım ağına bağlı, müşteri ve diğer subjektif ilgi ve ilişkiler ayrımı yapılmadan coğrafi sınır, kültür ve yaş farkı gözetilmeksizin aynı çevredekilerce refleks halinde beliren bir çağrışım olarak tanımlanmaktadır. Tanınmış marka konusunda uluslararası boyuttaki çalışmalar, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO)⁴ bünyesinde yürütülmektedir. Bu kuruluş, uzmanlar komitesince benimsenen A/34/13 nolu tavsiye kararında; bir markanın tanınmış olup olmadığının tespitinde, markanın kullanım süresi, yaygınlığı, kapsamı ve coğrafi alan genişliği, ekonomik değeri, reklam, temsil, promosyon, fuarlara katılım ve fuar düzenleme, kataloglar hazırlama gibi tanıtım faaliyetleri, bu çalışmaların kapsamı, süresi ve mali bütçesi, işletmenin büyüklüğü, cirosu, marka hakkının hangi etkinlikte ve verimlilikte korunduğu, tanınmışlığa yönelik mahkeme ve diğer yetkili makamların kararları gibi olguların göz önünde bulundurulması kararlaştırılmıştır. Bu karar her ne kadar üye ülkeler yönünden bağlayıcı değil ise de, somut olay özelliklerine göre tanınmışlığın tespitinde nazara alınması mümkün kriterlerdir. Ülkemizin tarafı bulunduğu TRIPS⁵ Anlaşması'nın 16/2 nci maddesiyle tanınmışlık olgusuna daha net ölçütler getirilmiş, markanın ilgili sektörde herkesçe bilinirlik kazanmasının tanınmış marka kabulünde etken olduğu vurgulanmıştır.

Bir markanın tanınmışlığının tespitine hangi kurumun karar vereceği hususu da mevzuatımızda ve uluslararası sözleşmelerde açık bir şekilde ifade edilmemiştir. Ancak, WIPO'nun 34. Yönetim Birliği toplantısında kabul edilen, "ortak kararın" 1 nci maddesindeki tanımlarda, tanınmış markalara karar vermeye yetkili otoritelerin, markaların korunmasını sağlayan yetkili kurumlar ve mahkemeler olduğu açıklanmıştır. Ülkemiz açısından da, 554 sayılı KHK.nin 1 ve 10/3, 556 sayılı KHK.nin 7/1-1 ve 8/4. maddeleri ile taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri dikkate

alınarak Türk Patent Enstitüsü (TPE) ile T.C. Mahkemelerinin tanınmış marka tespitinde yetkili merciler olduğu kabul edilmektedir.

II. TANINMIŞ MARKALARA YÖNELİK ÖZEL KORUMA YOLLARI

Paris Sözleşmesinin 6. maddesinin birinci mükerrer hükmü, sözleşmedeki ifadesi ile "herkesce bilindiği mütalaa edilen - Tanınmış" markalar üye devletler tarafından korunacaktır hükmünü getirmiştir. Tanınmış marka, yabancı ülkede tescil edilmemiş olsa bile bu marka sahibinin izni olmadan aynı ve benzer mallar için Paris sözleşmesi tarafı ülkelerde, üçüncü kişi adına tescil edilmeyecektir. 556 sayılı KHK'nın 7 (1) i bendi Paris Sözleşmesi hükmünü aynen kabul ederek bunu marka için mutlak red nedeni olarak belirtmiştir. Yasa koyucu, TPE tarafından bu hususun kendiliğinden (resen) göz önünde bulundurulmasını benimsemiştir. Paris Sözleşmesinin 1. mükerrer 6. maddesi "umumen" tanınan markalarla ilgili yasağı aynı ve benzer mal ve hizmetler için mutlak olarak koyarken, farklı mal ve hizmetler yönünden ise halen tescil edilmiş veya tescili için başvurusu yapılmış bir markanın toplumda ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği ve tanınmış markanın itibarına zarar verebileceği anlaşılacak olursa ilgili markanın sahibinin itirazı üzerine marka tescil talebi red edilecektir ilkesini getirmiştir. Ülkemizin de taraf olduğu TRIPs'in 16/3'üncü maddesinde farklı mal ve hizmetler bakımından da tanınmış markanın kullanımının, bu mal ve hizmetlerle, tescilli markanın sahibi arasında bir bağlantı olduğunu göstermesi ve bu kullanım nedeniyle tescilli ticari marka sahibinin menfaatlerinin zarar görme olasılığının mevcut olması halinde tanınmış markanın aynı veya benzer olmayan mal ve hizmetler bakımından da tescil edilemeyeceği düzenlenmesi getirilmiştir.

556 Sayılı Markaların Korunması Hakkındaki KHK çerçevesinde bir markanın korunabilmesi kural olarak tescil ile mümkündür. Tescil edilmiş bir marka ise, ancak tescil kapsamına giren mal ve hizmetler yönünden korunur. Bunun sonucu olarak, belirli mal veya hizmetler için tescil edilen markaların, farklı mal ya da hizmetler için, başka bir kişi adına tescil edilerek kullanılması mümkündür. Ancak tanınmış markalar, tescilli markanın, sadece tescil edildiği mal ve hizmetler için korunması ilkesinin istisnasını oluşturmaktadır. Bu şekilde tanınmış marka, tescilli olduğu mal ve hizmetler ile bunun yanında, tescil kapsamına girmeyen bütün mal ve hizmetler yönünden korunmaktadır. Tanınmış Markalara yönelik özel koruma yollarından ilki, kaynağını 89/104 sayılı AB Yönergesi'nden alan 556 Sayılı KHK'nin 8. maddesinin 4. fıkrasında belirtilmiştir. Buna göre; tanınmış markanın, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış bir markanın aynı veya benzeri olmakla birlikte, farklı mallar veya hizmetlerde kullanılabileceği, ancak, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış markanın, toplumda ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği, markanın itibarına zarar verebileceği veya tescil için başvurusu yapılmış markanın ayırt edici karakterini zedeleyici sonuçlar doğurabileceği durumlarda, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış marka sahibinin itirazı üzerine, farklı mal veya hizmetlerde kullanılacak olsa bile, sonraki markanın tescil başvurusu reddedileceği hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm ile tanınmış marka sahibi, sonraki markanın tescilini itiraz etmek suretiyle engelleyebilmektedir. TPE nezdindeki itirazlara rağmen ikinci markanın tescil işlemlerinin devamına karar verilmesi halinde yetkili ve görevli fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesinde TPE'de taraf gösterilmek suretiyle TPE Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu kararının iptali talep edilebilir.

Tanınmış Markalara yönelik özel koruma yollarından ikincisi 556 Sayılı KHK'nin 42. maddesinin 1 (a) ve (b) fıkralarında belirtilmiştir. Buna göre Tanınmış markanın sahibi,

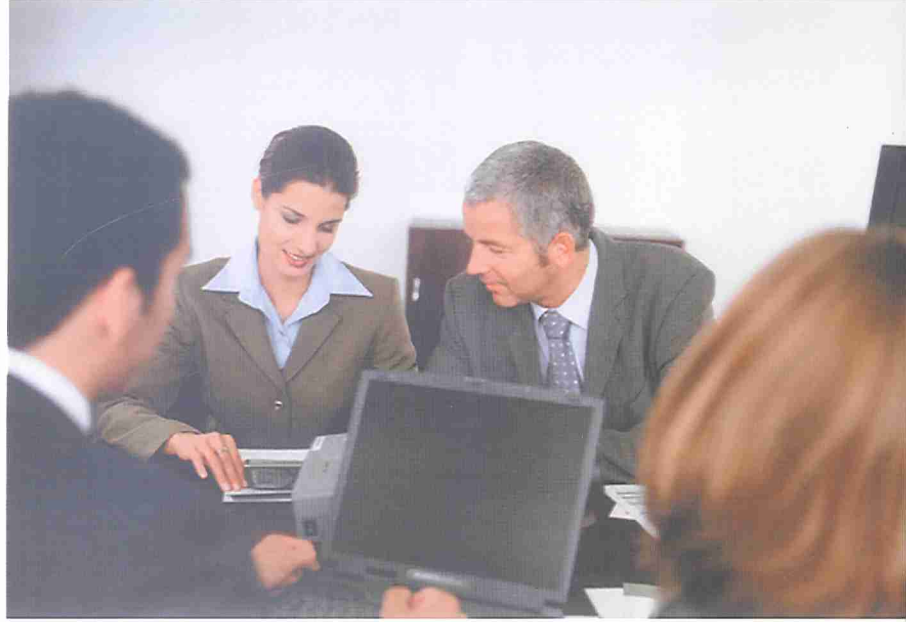
markasının aynısının veya ayırt edilemeyecek kadar benzerinin, aynı veya aynı tür mal ya da hizmetler için tescil edilmesi durumunda; bu hüküm uyarınca ikinci markanın hükümsüzlüğü talebinde bulunabilecektir. Diğer yandan farklı tür mal ve hizmetler için tescilin söz konusu olması halinde ise tanınmış markanın toplumda ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği, markanın itibarına zarar verebileceği veya tescil için başvurusu yapılmış markanın ayırt edici karakterini zedeleyici sonuçlar doğurabileceği şartları gerçekleştiğinde hükümsüzlük davası açılabilir. Hükümsüzlük davasında TPE taraf olarak gösterilemez. Yukarıda yer alan hükümler, sadece tanınmış markaya özgü korunma biçimlerini düzenlemekte olup; tanınmış markaların aynı zamanda tanınmış olmayan diğer markalar için öngörülen korumadan yararlanmasını engellemektedir. Dolayısıyla, tanınmış marka da, koşulları gerçekleştiği takdirde diğer markalar gibi, aynı mal ve hizmetler yönünden mutlak tescil engeli olarak KHK 7/1(b); aynı veya benzer mallar için nisbi tescil engeli olarak KHK 8/1(a) ve(b) veya kullanıma karşı KHK 9/1(a),(b) hükümleri ile korunabilecektir. Bunun yanında Marka hakkı tecavüze uğrayan tanınmış marka sahibi, mahkemeden, bu haklara tecavüz sayılabilecek olayların tesbitini (KHK 75), marka hakkına tecavüz fiillerinin durdurulmasını, tecavüzün giderilmesi ve maddi ve manevi zararının tazminini, marka hakkına tecavüz dolayısı ile üretilmesi veya kullanılması cezayı gerektiren eşya ile bu eşyaları üretmeye yarayan araç, cihaz, makine gibi vasıtalara el konulmasını ve el konulan ürünler üzerinde kendisine mülkiyet hakkının tanınmasını, marka hakkına tecavüzün devamını önlemek üzere tedbirlerin alınmasını, özellikle el koyulan ürünlerin ve araçların üzerlerindeki markaların silinmesi veya marka hakkına tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise imhasını, marka hakkına tecavüz eden kişi aleyhine verilen mahkeme kararının, masrafları tecavüz eden tarafından karşılanarak, ilgililere tebliğ edilmesi ve kamuya yayın yoluyla duyurulmasını (KHK 62), cezayı gerektiren taklit markalı mallara, ithalat veya ihracat sırasında, gümrük idareleri tarafından ihtiyati tedbir niteliğinde el konulmasını (KHK 79) talep edebilir.

(Footnotes)

- 1.1883 yılında 11 ülke arasında sınai mülkiyetin uluslararası korunması amacıyla Paris sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşmenin konusu markaların yanında patentler, faydalı modeller, sınai resim ve modeller, ticaret ünvanları, coğrafi ad ve işaretler ve haksız rekabettir. 1900 Brüksel, 1911 Washington, 1925 La Haye, 1934 Londra, 1958 Lisbon, ve 1967 Stocholm değişikliklerine uğramıştır. Türkiye, Lozan Anlaşması'nda bu anlaşmayı kabul edeceğini taahhüt etmiş ve 1925 yılında Paris Sözleşmesine dahil olmuştur.
2. Prof.Dr. Ü.Tekinalp, Fikri Mülkiyet Hukuku, İst-1999, Sh.379 vd
3. Dr. H.Yasaman, Tanınmış Markalar, İst.1978, Sh.691 vd
4. World Intellectual Property Organization - Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı
5. TRIPs : Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights - Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması
6. 89/104/AET Sayılı Marka Yönergesi : Üye Devletlerin Marka İle İlgili Düzenlemelerinin Uyumlaştırılmasına Dair 21 Aralık 1988 tarihli İlk Konsey Yönergesi.

İş kanunu'ndaki "iş güvencesine" ilişkin hükümlerden geçerli "fesih nedenleri"nin incelenmesi

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün sözleşmelerindeki ve Avrupa Birliği'nin yönergelerindeki ilkeler de gözönünde tutularak hazırlanan ve 10.06.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı yeni İŞ KANUNU'nda iş güvencesine ilişkin hükümler, "Feshin geçerli sebebe dayandırılması" başlığını taşıyan 18. maddesi ile devamındaki maddelerde (m.19-21) düzenlenmiştir.

Yasada genel olarak belirtilen geçerli fesih sebeplerinin neler olduğu ve hangi durumlarda geçerli sebep olarak kabul edileceği, süreç içerisinde yargı kararları ile belirginleşmeye başlamıştır.

Bu yazımızda, yasadaki iş güvencesine ilişkin bütün hükümlerin ayrıntılı olarak irdelenmesi mümkün olmadığından, daha ziyade yargı kararları doğrultusunda şekillenen geçerli fesih nedenleri ele alınmıştır.

Buna göre, çalışanın iş güvencesinden yararlanabilmesi için öncelikle şu koşullar aranmaktadır :

1) İşçi, otuz veya daha fazla işçi çalıştırılan bir işyerinde çalışıyor olmalıdır; Dönem dönem işyerinde işçi sayısında artma ve azalma söz konusu olabileceğinden, otuz işçi ölçütü, işçinin iş aklının feshedildiği tarihteki çalışan sayısına bakılarak belirlenir. Otuz işçi sayısının saptanmasında, işyerinde belirli veya belirsiz süreli ya da tam veya kısmi süreli (part-time) iş sözleşmesi ile çalışanlar, mevsimlik işlerde çalışanlar, fesih işlemi sırasında hasta, raporlu, izinli olanlar dikkate alınır. Buna karşılık, işyerindeki çıraklar, stajyerler ve geçici (ödünç) işçi olarak çalışanlar, sayının tespitinde hesaba katılmayacaklardır. Buradaki işyeri kavramına, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar dahildir. Öte yandan işverenin aynı işkolunda birden fazla işyeri bulunuyorsa, işyerinde çalışan işçi sayısı (ve otuz işçi kıstası), bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesap edilecektir.

2) İşçinin işyerindeki kıdemi en az altı ay olmalı ve belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışıyor olmalıdır; Bu altı aylık sürenin hesabında, işçinin aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde geçen süreler birleştirilerek hesap edilir ve işçinin işe başladığı tarihten itibaren altı aylık sürenin geçmesi ile iş güvencesinden yararlanacak duruma gelir.

3) İşçi, işletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili veya yardımcısı niteliğinde bir eleman olmamalıdır; Buna göre, işletmenin bütününe yöneten genel müdür ve yardımcılarını iş güvencesi kapsamı dışındadır. Ancak personel müdürü, finans koordinatörü gibi kimseler iş güvencesinden yararlanabilirler. Yargıtay 9.HD. nin 2004 tarihli bir kararında belirtildiği üzere; çalışanın şirketin yönetim kurulu üyesi olup, aynı zamanda finans koordinatörü olarak üst düzey yöneticiliği yapması, şirketi diğer bir üye ile birlikte hukuki işlemlerde temsil etmesi, iş güvencesi kapsamına girmesine engel teşkil etmez. Zira, finans koordinatörü işletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili konumunda değildir.

4) İşçi, işyerinin bütününe sevk ve idare eden ve işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekili niteliğindeki bir çalışan olmamalıdır; Bununla birlikte, kendilerine işçi alma ve çıkarma yetkisi verilen, ancak işyerinin bütününe yönetmeyen (örneğin, insan kaynakları müdürleri) veya işyerinin bütününe yönetmekle birlikte, işçi alma ve çıkarma yetkisi olmayan (örneğin banka müdürleri) iş güvencesi hükümlerinden yararlanırlar.

İş Akdini Fesihle Dayanılan Geçerli Sebepler

İş Kanunu'nun 18. maddesinde genel olarak belirtildiği üzere işveren, iş sözleşmesini feshederken, "işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır."

İşveren fesih bildirimini, sebebini açık ve kesin olarak belirtmek suretiyle yazılı olarak yapmak zorundadır. Aksi halde geçerli nedenler bulunsa dahi fesih geçersiz olur.

1) İşçinin yetersizliğinden veya davranışlarından kaynaklanan geçerli sebepler : Bunlar, işçinin iş sözleşmesine veya personel ve işyeri iç yönetmeliği ile belirlenen işyeri kurallarına aykırılık oluşturan nitelikleri ve davranışlarıdır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 2005 yılına ait bir kararında; İşçinin yetersizliğinden veya davranışlarından kaynaklanan sebeplerin ancak işyerinde olumsuzluklara yol açması halinde iş sözleşmesinin feshi için geçerli sebep olabileceği belirtilmiştir. Buna göre, işçinin sosyal açıdan olumsuz bir davranışının, toplumsal ve etik açıdan onaylanmayacak tutumunun, işyerindeki üretim ve iş ilişkisi sürecine herhangi bir olumsuz etkisi bulunmuyorsa, fesih için geçerli sebep sayılamaz. İş ilişkisinin sürdürülmesinin işveren açısından önemli ve makul ölçüler içinde beklenemeyeceği durumlarda, feshin geçerli sebeplere dayandığı kabul edilmektedir.

İşçinin yetersizliğinden kaynaklanan sebeplere örnek olarak; işe yoğunlaşmanın giderek azalması, gösterdiği niteliklere göre beklenenden daha düşük performansa sahip olunma, ortalama olarak benzer işi görenlerden daha az verimli çalışma, işe yatkın olmama, işçinin bedensel veya zihinsel yetersizliği, öğrenme ve kendini yetiştirme yetersizliği, uyum yetersizliği, sık sık hastalanma, çalışamaz duruma getirmemekle birlikte işini gerektiği şekilde yapmasını devamlı olarak etkileyen hastalık gibi durumlar verilebilir.

İşçinin davranışlarından doğan sebepler ise işverene iş sözleşmesini derhal ve tazminatsız fesih olanağı tanıyan ve İş Kanunu'nun 25.maddesinde tek tek sayılan haklı sebepler niteliğinde ve ağırlığında olmamakla beraber, iş sözleşmesini fesih için geçerli sebep oluşturabilecek, iş sözleşmesine aykırı davranışlardır. Örneğin; işini uyarılara rağmen eksik, kötü veya yetersiz olarak yapma, iş arkadaşları veya amirleri ile sık sık ve gereksiz olarak tartışmaya girmek, onları psikolojik, duygusal ve davranışsal bir şekilde rahatsız etmek (mobbing), iş arkadaşları ve amirleri hakkında uygunsuz sözler sarf etmek, cinsel taciz anlamına gelen davranışta bulunmak, diğer çalışanları işverene karşı kıskırtmak, işverene zarar vermek veya zararın tekrarı tedirginliğini yaratmak, işini aksatarak işyerinde dolaşmak, işyerinde iş akışını ve ortamını olumsuz etkileyecek bir biçimde diğer çalışanlarla kişisel ilişkilere girmek, iş akışını durduracak şekilde uzun telefon görüşmeleri yapmak, sık sık işe geç gelmek, özel amaçla e-mail göndermek ve internet kullanmak, işyerine ait araç ve gereçleri özel amaçla kullanmak, işyerinde sigara

içme yasağına uymamak, izinsiz olarak amirlerinin veya çalışma arkadaşlarının özel belgelerini incelemek veya bilgisayarlarını kullanmak, iş güvenliği ve işçi sağlığı kurallarına uymamak, işçi ile ilgili olarak işyerinin iş ilişkisi içinde bulunduğu kişi ve kurumlardan sık sık şikayetlerin gelmesi gibi haller geçerli sebep oluşturabilir.

2) İşletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli sebepler : İşyerinden kaynaklanan geçerli sebepler, işyerinin dışından veya içinden kaynaklanan sebepler olarak iki şekilde ele alınabilir:

İşyerinin dışından kaynaklanan sebepler; talep ve sipariş azalması, enerji sıkıntısı, sürüm ve satış olanaklarının azalması, ülkede yaşanan ekonomik kriz, piyasada genel durgunluk, iç ve dış pazar kaybı,

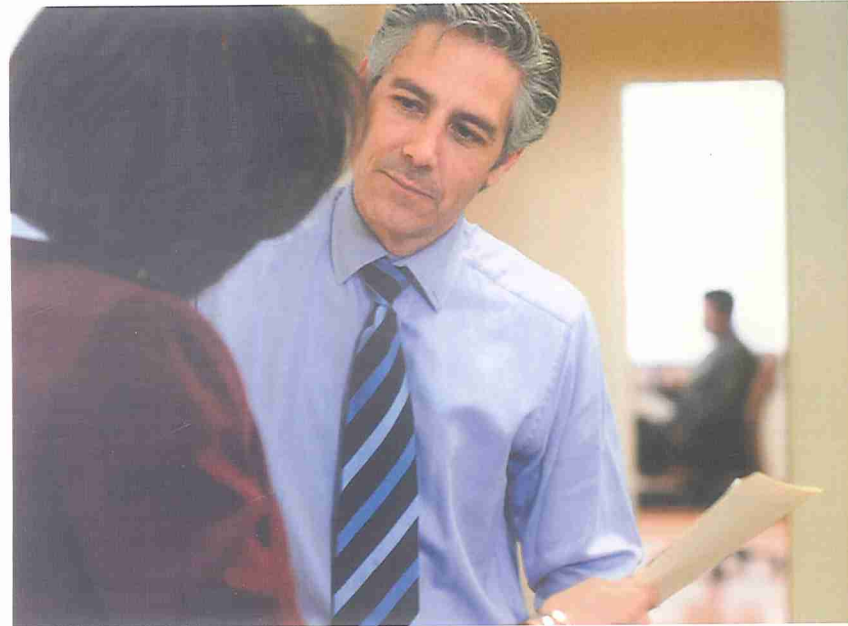
hammadde sıkıntısı gibi işyerinde işin sürdürülmesini olanaksız hale getiren sebeplerdir.

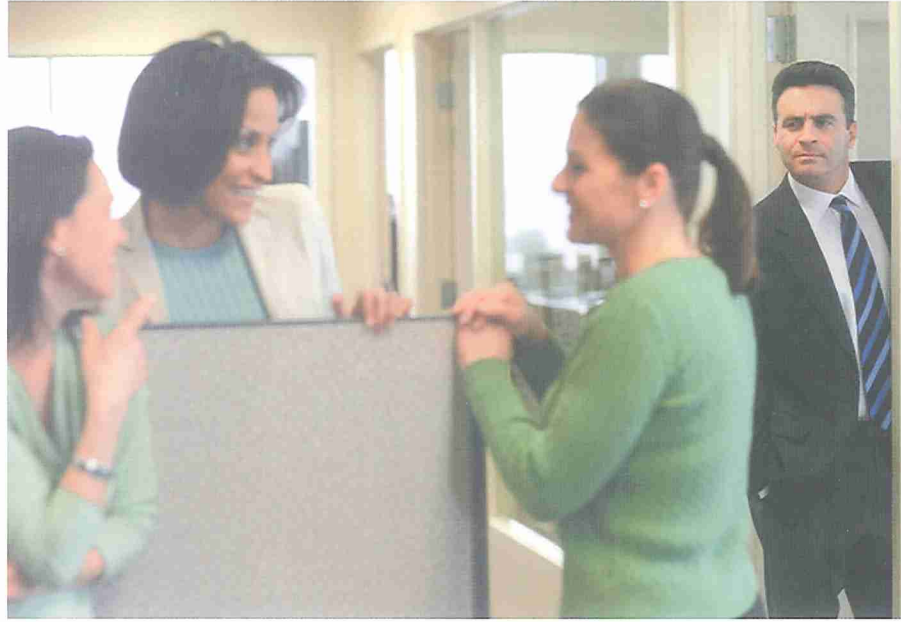
İşyeri içi sebepler ise; işyerlerinin bazı bölümlerinin kapatılması ve işyerinin daraltılması, yeni çalışma yöntemlerinin veya yeni teknolojinin uygulanması, bazı iş türlerinin kaldırılması, bazı işlerin başka işverene (taşeron) yaptırılması gibi sebepler olabilmektedir. Öte yandan iki şirketin birleşmesi sonucu ortaya çıkan işgücü fazlalığı durumunda, işyerinde işçiye ihtiyaç kalmaması ve kendisine o işyerinde uygun başka iş de bulunamaması nedeniyle iş akdinin feshi zorunlu olduğunda feshin geçerli nedene dayalı olduğu kabul edilmektedir.

Yukarıda belirtilen bu durumlar işyerinin normal gidişatını olumsuz olarak etkilediğinde, elbette işyeri yönetiminin alacağı yeni kararlar sonucunda, işçi azaltılmasını gerektiren bir durum ortaya çıkabilir. Ancak, geleceğe yönelik tahmine dayalı öngörülerin, işletmeden, işyerinden ve işin gereklerinden kaynaklanan fesih açısından geçersiz olacağını da belirtmek gerekir.

Yargıtay'ın bazı kararlarından yapılan aşağıdaki alıntılar, geçerli fesih sebepleri açısından bir fikir oluşturabilir:

"İşçinin, işverene ait işyerinde çalışırken şirketin teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında, asli işlerinden birinin taşeron bir şirkete devredilmesi üzerine, iş sözleşmesinin feshedilip, işçinin ertesi günü taşeron şirket

tarafından düşük ücretle çalıştırılmaya başlanması karşısında, işin taşeron devri nedeniyle yapılan fesih geçerli sayılmaz ve işçinin işe iadesine karar verilmesi gerekir. Zira, bu durumda asıl işveren alt işveren ilişkisi muvazaalı işleme dayandığından, taşeron şirkete devir işlemi geçersiz kabul edilmelidir "

"İşyerinde uzun yıllardır satın alma müdürü olarak çalışanın, bir toplantıda genel müdüre karşı "dosyalarımı imzalamıyorsunuz., işlerimi engelliyorsunuz, ihaleleri geciktiriyorsunuz, bize dört yıl kaybettirdiniz, buna ne hakkınız var, böyle yöneticilik olur mu" şeklinde söylediği sözler hakaret ya da saygısızlık niteliğinde olmayıp, kurumun ve işlerin yürüyüş tarzına yönelik eleştiri niteliğinde bulunduğundan, bu sözler nedeniyle iş akdini feshin geçerli nedene dayanmadığı kabul edilmelidir "

"Personelin işe girdiği tarihte ve daha sonra düzenlenen hizmet sözleşmelerinde yabancı dil bilme koşulunun bulunmadığı, kendisinin yabancı dil bilmediğinin bilinerek işe alındığı ve ihracat asistanlığına yükseltildiği anlaşıldığından, daha sonra bu gerekçeyle kendisinin yetersizliği iddia edilerek iş akdinin işverence feshi doğru değildir. İşçiyi başka işte çalıştırarak ya da meslek içi eğitime tabi tutarak amaca ulaşma olanağı var ise fesih için geçerli bir nedenden söz edilemez. Feshe en son çare olarak başvurulmalıdır."

- " İş sözleşmesi feshedilen ve ihbar ile kıdem tazminatını alan işçiye fesih tarihinde imzalatılan, işe iade hakkından feragat ettiği ilişkin yazılı beyan geçersiz olup, işçi dilerse süresi içinde işe iade davası açabilir "

"İşverenin, işyerini en iyi şekilde yürütebilmek için yönetim yapılanmasını değiştirmesi yönetim hakkı ile ilgilidir. Bunun için işyerinin zarar edip etmemesi sonucu etkili değildir. İşverenin yönetim hakkını kötüye kullandığı, örneğin işçi çıkarmak için yeniden yapılanmaya gittiği iddia edilmedikçe Hakim işverenin bu hakkına müdahale edemez. Çalışanın grup yöneticiliğini yaptığı bölüm kapatıldığından, burada önemli olan feshin son çare olma ilkesi gereği çalışanın sıfat ve kıdemine uygun, kendisine başka bir iş verme olanağının bulunup bulunmadığıdır."

"İşveren, temizlik işlerini, taşeron devretme kararı almış, bu karar gereği de bu işlerde çalışan işçilerin iş sözleşmelerini feshederek temizlik işini usulüne uygun olarak yapılan ihale ile taşeron devretmiştir. Taşeron devir işleminin usulsüz olduğu kanıtlanmamıştır. İşyerinin bir bölümünü alt işverene devri yeniden yapılanma tedbiri olarak

kabul edilmelidir. Yasanın tanıdığı olanaktan yararlanan işverenin yardımcı işleri alt işverene devri hukuki olduğu gibi, işçinin ve işyerinin gereklerine uygundur. Bu nedenle temizlik işlerinde çalışan işçilerin iş akitlerinin feshi geçerlidir "

- "İşletmenin, işyerinin ve işin gereklerinden kaynaklanan bir nedenle, istihdam fazlası personel olmasından dolayı, emeklilik yaşına gelen personelin iş sözleşmesinin feshi geçerlidir"

"Dinlenen tanık beyanlarına göre, uzun yıllardır ve aynı Genel Müdür Yardımcısı ile çalışan personelin arasındaki özel ilişkiyi, yıllardır bildiği anlaşılan işverenin, Genel Müdür yardımcısı işten ayrıldıktan sonra personelin iş sözleşmesini bu nedenle feshetmesi, doğru bir yaklaşım değildir. Kaldı ki işveren, personelin bu davranışının işyerinde olumsuzluklara yol açtığını da kanıtlamış değildir. O halde, personelin iş sözleşmesinin feshi geçerli nedene dayanmaktadır "

" İşçilerin ücretlerinin on gün kadar gecikme ile ödemesi sebebiyle işçinin, çalıştığı makineyi durdurarak diğer işçiler ile işyerinin bir bölümünde toplantı yaptığı, uyarılara rağmen makinaların çalıştırılmadığı dosyaya sunulan ve tanıklarca doğrulanmış tutanak içeriklerinden anlaşılmıştır. 4857 Sayılı Yasanın 34/1 maddesi, ücretin ödeme gününden

itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçiye, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınma hakkı vermektedir. Ancak bu hak, işyerinde makineleri durdurmak şeklinde eylemlerle kullanılamaz. Bu nedenle iş akdi feshedilen işçinin işe iade talebinin reddi gerekir."

" Telekomünikasyon alanında teknolojinin hızla geliştiği, ses ve veri haberleşmesinde teknolojik

ürün sayısının arttığı, işletmede verimin ve karlılığın sağlanması için elektronik ve bilgisayar mühendisi olan yüksek eğitimli personele ihtiyaç olduğu, meslek okulu, lise ve dengi okul mezunu personelin meslek içi eğitimle farklı görevlerde çalıştırılabileceği, ancak ilkökul ve ortaokul mezunu personelin işletmenin verimliliği açısından istihdamının artık uygun olmadığı ve davacı işçinin ilkökul mezunu olduğu anlaşıldığından feshin geçerli nedene dayandığının kabulü gerekir"

**Yasada Sayılan Fesih İçin Geçerli Sebep Oluşturmaya-
cak Hususlar**

İş Kanunu'nun 18. maddesinde aynı zamanda fesih için

**" İş sözleşmesi feshedilen
ve ihbar ile kıdem tazminatını
alan işçiye fesih tarihinde
imzalatılan, işe iade hakkından
feragat ettiği ilişkin yazılı
beyan geçersiz olup, işçi dilerse süresi
içinde işe iade davası açabilir "**

geçerli sebep oluşturmayacak hususlar tek tek ve ayrıntılı bir şekilde açıklanmak suretiyle, özellikle güvence altına alınmış bazı hak ve özgürlüklerin hiçbir şekilde geçerli fesih nedeni olamayacağı hükme bağlanmıştır. Şöyle ki :

1) Sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışında veya işverenin rızası ile çalışma saatleri içinde sendikal faaliyetlere katılmak.

2) İşyeri sendika temsilciliği yapmak.

3) Mevzuattan veya sözleşmeden doğan haklarını takip için işveren aleyhine idari veya adli makamlara başvurmak veya bu hususta başlatılmış sürece katılmak.

4) Irk, renk, cinsiyet, medeni hal, aile yükümlülükleri, hamilelik, doğum, din, siyasi görüş ve benzeri nedenler.

5) 74. maddede öngörülen ve kadının işçilerin çalıştırılmasının yasak olduğu sürelerde (doğumdan önce ve sonra izinli olduğu sürelerle, süt izni verilecek sürelerde) işe gelmemek.

6) Hastalık ve kaza nedeniyle 25.maddenin (I) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen (feshi ihbar süresini altı hafta aşmamış olan) bekleme süresinde işe geçici devamsızlık.

Geçerli Sebep Fesihle Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Yukarıda belirtilen geçerli sebeplere dayanarak iş sözleşmelerinin feshine ilişkin davalarda yerel mahkemeler ve Yargıtay, sürekli olarak ve öncelikle işverenin FESHE EN SON ÇARE OLARAK BAKIP BAKMADIĞINI araştırmaktadır. Bu nedenle iş sözleşmesinin feshine karar vermeden önce, o çalışan işyerinde başka işlerde veya bölümlerde çalıştırma ve gerektiğinde çalışanı eğiterek yeni işine uyumunun sağlanması gibi seçeneklerin işveren tarafından denemesi gerekir. Bunun yanı sıra eğer fesih ekonomik nedenlere dayandırılıyorsa, bu durumda da önce fazla çalışmalar kaldırılmalı, işçinin rızası ile çalışma süreleri kısaltılmalı ve mümkün olduğu ölçüde esnek çalışma şekilleri getirilmeli, iş zamana yayılmalıdır. İşverenin yukarıda sayılan bu beklentileri yerine getirme olanağının bulunmaması veya bu uygulamalar yapıldığı halde feshin kaçınılmaz olması halinde fesih geçerlidir.

Burada önemli olan bir husus da, işverenin ileri sürdüğü fesih nedeni ile çelişen uygulamalarda bulunmamasıdır. Yargıtay kararlarında ; ekonomik sıkıntılar nedeniyle çalışanın iş sözleşmesini fesih yoluna giden işveren, bir yandan da işçinin çalıştığı aynı departmana yeni personel alımına giderse veya bir önceki yılın gelirlerinden dolayı o yıl tüm çalışanlarına teşvik primi ödenmesine karar verirse, bu durumun işverenin zarar ettiği olgusu ile çeliştiği ve feshin geçerli nedenlere dayanmadığı kabul edilmektedir. Yine, işyerinde modernizasyona gidildiği gerekçesiyle iş sözleşmesi feshedilirken, diğer yandan şirkete yeni işçi alımlarına devam edilmesi örneğinde de, fesih nedeni geçerli kabul edilemez.

Diğer yandan, işçinin verimi veya davranışı ile ilgili nedenlerin varlığı halinde, işverenin fesihden önce işçinin yazılı savunmasını alması da yasal zorunluluktur. Bu bakımdan işçiye, verimsizliğinden veya davranışından kaynaklanan fesih nedeninin yazılı olarak bildirilerek, savunma için uygun bir süre verilmesi ve bu süre içinde savunmasını vermediği takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağına hatırlatılması gerekmektedir. Elbette ki, işveren işçi-

nin savunmasını yeterli görmeyerek, iş sözleşmesini geçerli nedenle feshedebilir. Ayrıca gerektiğinde hatalı davranışı nedeniyle fesih bildiriminde bulunmadan önce işçiye yazılı olarak ihtar verilerek ikaz edilmesi, hatalı davranışının tekrarı halinde iş ilişkisinin fesihle sonuçlanacağına açıkça ifade edilmesi de yasal zorunluluk olmamakla beraber, işverenin feshine en son çare olarak başvurduğunu göstermesi bakımından önem taşır. Zira, ihtar çalışana işini kaybetmemesi açısından bir şans daha verildiğini gösterir.

“İşçinin verimi veya davranışı ile ilgili nedenlerin varlığı halinde, işverenin fesihden önce işçinin yazılı savunmasını alması da yasal zorunluluktur. Bu bakımdan işçiye, verimsizliğinden veya davranışından kaynaklanan fesih nedeninin yazılı olarak bildirilerek, savunma için uygun bir süre verilmesi ve bu süre içinde savunmasını vermediği takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağına hatırlatılması gerekmektedir.”

Son olarak belirtmek gerekir ki; çalışan tarafından işverene karşı açılan davada feshin geçerli nedene dayandığını ispatlamak yükümlülüğü işverene aittir. Bu durum karşısında, İnsan Kaynakları ve Personel Yöneticileri tarafından işyerinde çalışanlara ilişkin kayıt, rapor, tutanak, bildirim vb. belgelerin düzenli, özenli ve güncel bir şekilde düzenlenerek muhafaza edilmesi, çalışanlara yapılacak tekliflerin yazılı olması, verilecek ihtarların, haklarında düzenlenen tutanakların mutlaka kendilerine imzalatılması, imzalamaktan ve tebliğ almaktan kaçınıyorsa durumun, tanıklara da imzalatılacak bir tutanakla belgelendirilmesi, verimsiz çalışma nedeniyle fesih

söz konusu olduğunda, işçinin performansı ile ilgili ölçümleme sisteminin yeterince açık olması ve belgelendirilmesi gibi hususlar, hizmet akdinin feshine ilişkin davalarda, işverenin ispat yükümlülüğü açısından yargılamada büyük önem taşımaktadır.

Türk Medeni kanununa göre eşler arasındaki mal rejimi

01 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu pek çok konuda olduğu gibi mal rejimleri konusunda da yeni düzenlemeler getirmiş ve ağır işçi olarak kabul edilen ev hanımlarını korumak üzere adımlar atmıştır. Kanunlar, ortada hukuki bir sorun varsa uygulanmak üzere hazırlanırlar. Kanunlarla nasıl düzenlenmiş olursa olsun hakkaniyete uygun, adil bir tasarruf ve paylaşımı eşler kendi içlerinde gerçekleştirebiliyorlarsa; hiçbir zaman kanun kitabını okumak zorunda kalmayacakları açıktır. Bu yazı ulaştığı kişilere dost sohbetlerinde kullanabilecekleri bilgileri ulaştırmak üzere hazırlandı.

Daha henüz çok taze bir hukuk fakültesi öğrencisiyken aldığım bir derginin "yargı özel sayısı" ki nerden baksanız yaklaşık 800 sayfa idi, ön sözünde yer alan ve aklımdan hiç çıkmayan sözleri yinelemekten geçemeyeceğim "En iyi kanunlar kötü uygulamacıların elinde kötü sonuçlar, en kötü kanunlar iyi uygulamacıların elinde iyi sonuçlar verir." Bu yazı iyi uygulamacılar için bilgidir.

Mal rejimlerine ilişkin düzenlemeler evlilik birliğinin kurulmasıyla birlikte eşlerin, evliliğin devamı boyunca sahip

oldukları mallar üzerinde nasıl tasarruf edeceklerini; ölüm, ayrılık, boşanma ve benzeri özel durumlarda malların nasıl tasfiye edileceğinin anlatıldığı kurallardır. Evlilik kurumunu çok basit bir benzetme ile şirkete benzetirsek, şirket mallarının nasıl yönetileceği ve sonuçta nasıl tasfiye edileceğinin anlatıldığı kurallardır bunlar. Türk Medeni Kanunu'nda 202 ve 281. maddeler arasında iki çeşit düzenleme vardır;

1. Yasal Mal Rejimi, eşlerin her hangi bir mal rejimini seçemedikleri durumda uygulanacak olan "Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi" ve

2. Sözleşmesel (Seçimlik) Mal Rejimi. Bu noktada kanun koyucu eşlere 3 alternatif sunmuştur:

- Mal ayrılığı,
- Paylaşmalı mal ayrılığı,
- Mal ortaklığı.

Eşler evlilik birliğinin kurulmasından önce veya sonra bir notere başvurarak düzenleme veya onaylama şeklinde bir sözleşme ile aralarında uygulanacak mal rejimini belirleyebilirler. Ayrıca evlilik başvurusu sırasında yazılı bir beyanla da mal rejimi taraflar arasında belirlenebilir. Bu şekilde bir seçim yapılmamış ise geçerli olacak olan mal rejimi yasal mal rejimi olacaktır.

Yasal mal rejimi olan edinilmiş mallara katılma rejiminde şirketlerde olduğu gibi, ortakların yani eşlerin kendi özel malları ve şirkete özgüledikleri malları mevcuttur. Eşlerin kendi mallarına kişisel mallar, eşlerin paylı mülkiyet hakkına sahip oldukları mallara ise edinilmiş mallar denilmekte. Edinilmiş mallar kanunun tarifine göre; "Çalışma karşılığı edimler, Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacıyla kurulan sandık veya benzerlerinin yaptığı ödemeler, Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar, Kişisel malların geliri ve edinilmiş malların yerine geçen değerler." Olarak belirleniyor. Kişisel mallar ise "Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya, Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait olan mallar, Bir mal rejiminin devamı boyunca eşin miras yoluyla edindiği, kazandığı mallar, Bir eşin mal rejiminin devamı boyunca karşılıksız kazandırmalar yoluyla edindiği mallar, Manevi tazminat alacakları Ve nihayet kişisel mallar yerine geçen değerler." Olarak tanımlanıyor. Edinilmiş mallara katılma çok ayrıntılı, tasfiyesi zorluklara sahip bir rejimdir fakat adil bir yapısı bulunmaktadır. Bu rejimde edinilmiş mallar tasfiye esnasında eşler arasında yarı yarıya eşit olarak paylaşılır.

Edinilmiş mallara katılmak sisteminde 2 karine bulunmaktadır. Bunlardan birincisi bir eşin bütün malları aksi ispat edilene kadar edinilmiş mal sayılmasıdır. 2. karine ise eşlerden hangisine ait olduğu kanıtlanamayan malların paylı mülkiyet halinde sayılmasıdır.

Eski Medeni Kanuna göre, eşler evlenmeden önce veya evlilik devam ederken kanunda belirtilen mal rejimlerinden birini evlilik sözleşmesi yaparak seçebilirler. Bu mal rejimleri "mal ayrılığı", "mal ortaklığı" ve mal birliği" olarak üçe ayrılırlardı. Böyle bir sözleşme yapmazlarsa, kanundan ötürü "mal ayrılığı" rejimi geçerli olacaktı. Yeni Medeni Kanun ise yasal mal rejimi olarak "edinilmiş mallara katılmayı" kabul etmiştir. Yeni Medeni Kanuna göre kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki (01.01.2002) evliliklerde eşler hangi mal rejimini kabul etmişlerse kural olarak eşlerin seçtikleri ve tabi oldukları eski mal rejimi devam edecektir. Fakat eğer eşler herhangi bir mal rejimini kabul etmemişlerse; yasanın yürürlüğü girdiği tarihten bir yıl sonraya kadar da herhangi bir mal

rejimini tercih etmedilerse; yeni Medeni Kanununun yasal mal rejimi olarak kabul ettiği "edinilmiş mallara katılma" rejimine tabi olacaklardır. Örnek verirsek; 1998 yılında gerçekleşmiş bir evlilikte; eğer taraflar yeni kanunun yürürlüğe girmesinden bir yıl sonraya kadar her hangi bir mal rejimini tercih etmemişlerse, kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar "mal ayrılığı", yürürlüğe girdikten sonra ise "edinilmiş mallara katılma" rejimine tabi olacaklardır.

Edinilmiş mallara katılma rejimi üç şekilde sona erebilir.

1. Kendiliğinden. Kendiliğinden sona erme hali ölümdür. Eşlerden birinin ölümü halinde mal rejimi kendiliğinden, hem de yasaya göre o anda, yani ölüm anında sona erer.

2. Eşlerin anlaşmalarıyla. Anlaşmayla sona erme; Sözleşme özgürlüğü kapsamında eşlerin kabul ettikleri bir sistemi veya yasa gereği tabi oldukları sistemi kaldırma hakları da vardır.

3. Mahkeme kararıyla. Mahkeme kanalıyla sona ermeye gelince de üç durumda karşımıza çıkıyor.

a. Boşanma,

b. Evliliğin iptali yani butlan nedeni ile evliliğin ortadan kaldırılması.

c. Haklı nedenler var ise eşler arasındaki mal rejiminin mahkeme kararıyla mal ayrılığına çevrilmesi.

Normalde mahkeme kararları kesinleştiği anda hüküm doğurur. Ama burada farklı bir sonuç öngörmüştür yasa. Bu üç halde yasa; dava tarihinde sona erer diyor. Bu şu demektir; dava tarihinden sonra eşlerin yapacakları tasarruflar artık geçersiz olacaktır, artık ona göre değerlendirilecektir. Dava tarihi itibari ile mal rejimi sona ermiştir.

Mal Ayrılığı Rejimi

Mal ayrılığı rejiminde her bir eş yasal sınırlar içerisinde kendi mal varlığı üzerinde yönetim, yararlanma ve tasarruf haklarını korur. Bu kural ilk bakışta kulağa hoş gelebilir çünkü bu durumda herkes neye sahip ise onun sahibi olmaya devam eder.

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Paylaşmalı mal ayrılığı rejimi tarafların isteği üzerine kurulması gereken seçimlik bir mal rejimidir. Buna göre, ayrılık veya ölüm halinde eşler arasında eşit olarak paylaşılacak mallar şunlardır: rejimin kurulmasından sonra edinilen ailenin ortak olarak kullandığı ve yararlandığı mallar ile ailenin geleceğini güvence altına almaya yönelik yatırımlar. Ayrıca yukarıdaki önemli nokta belirtilen hususlardan paylaştırmada işletmelerin ekonomik bütünlüğü gözetilmesidir. Böyle durumlarda bir malın kendisine ait olduğunu iddia eden taraf bunu kanıtlamak zorundadır.

Mal Ortaklığı Rejimi

Mal ortaklığı rejiminin kabul edilmesi halinde, eşler kişisel sayılan mallar dışında kalan ve mal ortaklığına giren mallara ve gelirlere ortaklaşa sahip olurlar ve hiçbiri hissesine bağımsız olarak tasarruf edemez (harcama yapamaz). Eşlerin kişisel mallarının gelirleri de genel mal ortaklığı rejimine dâhildir.

Eşlerden birinin:

Kendi payına ait malvarlığı borca batmış veya haczedilmişse,

Diğer eşe ait malvarlığını tehlikeye atmışsa,

Evlilik birliğine ait mallar üzerinde bir tasarruf işlemi yapması haksız bir sebeple engelleniyorsa,

Diğerine malvarlığı, geliri, borçları veya ortaklık malları hakkında bilgi vermiyorsa,

Ayrıt etme gücü sürekli yoksa diğer eş mal ayrılığı rejimine

geçilmesini isteyebilir. Eşlerden herhangi birinin yerleşim yeri mahkemesi yetkili olur.

Tüm bu açıklamalardan sonra yinelemek gerekirse eşlerin karşılıklı olarak hakkaniyete uygun ve adil davranmaları halinde bu kurallara başvurma zorunluluğu doğmayacaktır. Cevaplar aslında iyi uygulamacıların ellerinde saklıdır.

"Normalde mahkeme kararları kesinleştiği anda hüküm doğurur.

Ama burada farklı bir sonuç

öngörmüştür yasa.

Bu üç halde yasa; dava tarihinde

sona erer diyor.

Bu şu demektir; dava tarihinden sonra

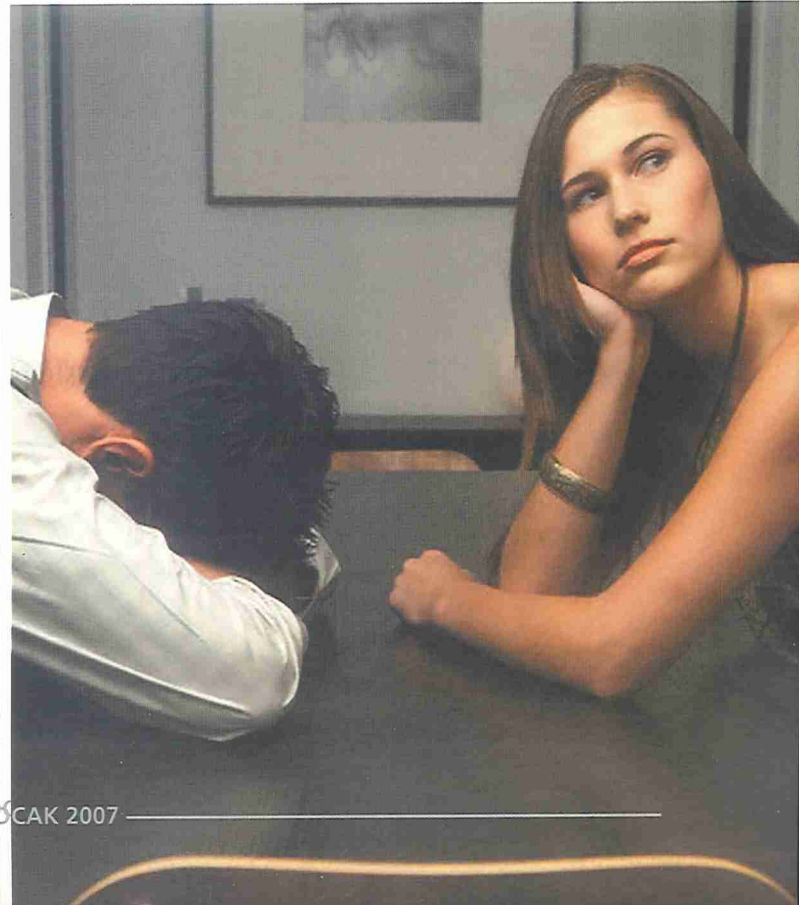
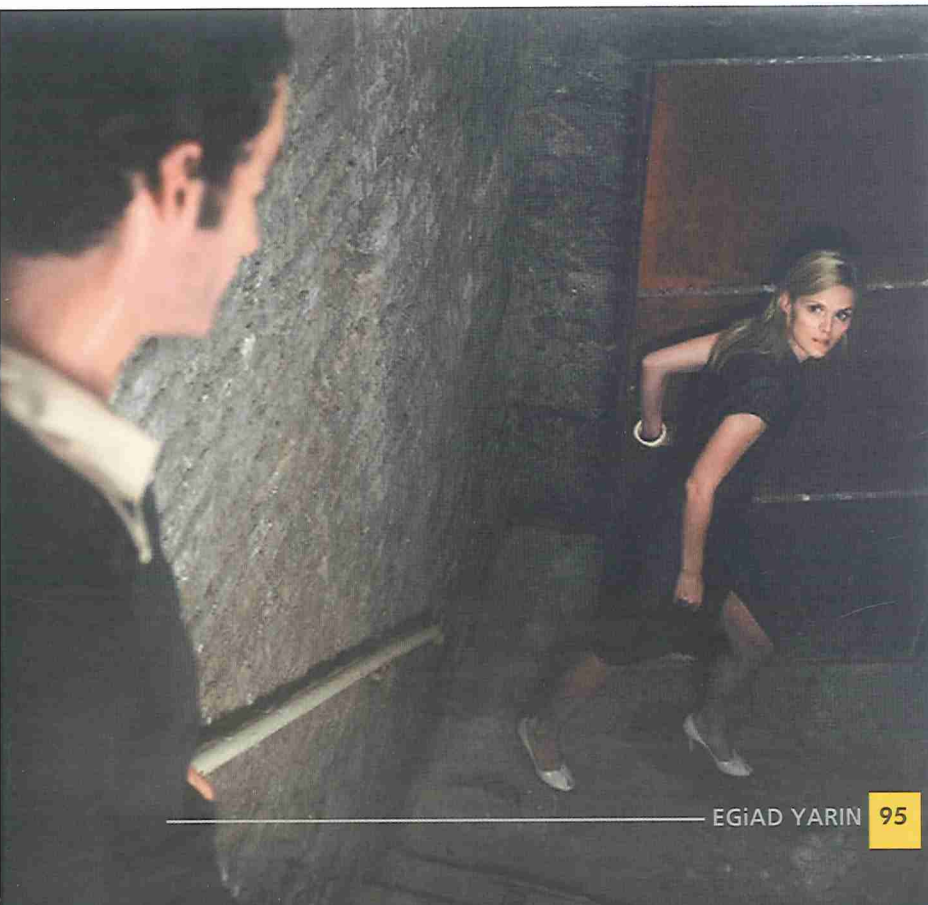
eşlerin yapacakları tasarruflar

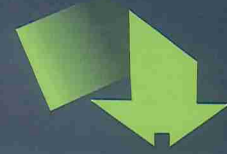
artık geçersiz olacaktır, artık ona göre

değerlendirilecektir.

Dava tarihi itibari ile

mal rejimi sona ermiştir."

KISMET KİMYA

PLASTİK GERİ TOPLAMA & GERİ KAZANMA

- PET • HDPE • LDPE • PP
- PS • PC • ABS • PVC

Çuvaldan bidona,
şişeden levhaya her türlü
plastik atığı
ekonomiye geri kazandırırken,
çevremizi de koruyoruz.

KISMET KİMYA VE PLASTİK NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi 10037 Sk. No:3 35620 Çiğli İZMİR Tel: +90 232 328 05 65 (Pbx) Fax: +90 232 328 05 70

e-mail: info@kismetrcy.com www.kismetrcy.com

Kismet Kimya bir **PAPİX** yatırımdır.

Dış ticaret, iş geliştirme ve satış-pazarlama danışmanlığı konularında hizmet veren Diplomat Dış Ticaret Pazarlama Limited Şirketi Başkanı ve aynı zamanda Portekiz'in İzmir Fahri Konsolosu görevini yürüten Fahri Gökyayla, EĞİAD'ın kıdemli üyelerinden.

EĞİAD'ın gerek profesyonel yöneticilik gerekse kendi yatırım kararlarında avantaj ve dezavantajları görmekte fener görevi üstlendiğini belirten Gökyayla, "Genç üyeler, EĞİAD enginliğinden yararlanmalı" diyor.

EĞİAD'ın İzmir'deki sivil toplum kuruluşlarına öncülük etmesi ve şehrin gelecekteki kimliği olarak gördüğü

Fuarlar ve Kongreler Şehri'nin oluşabilmesi için çaba harcaması gerektiğine dikkat çeken Gökyayla, ayrıca bölgenin daha iyi tanıtılması için İstanbul ve Ankara'da ofis açması gerektiğini vurguluyor.

Egeli genç işadamlarına dünyadaki kendi sektörleri ve EĞİAD'a eşdeğer sivil toplum kuruluşlarındaki yabancı işadamları ile daha fazla temas kurmalarını da öneren Gökyayla, "Sektörlerindeki uluslararası genç işadamlarıyla temas kursunlar. Ayda birkaç kere İstanbul, üç ayda bir kesinlikle yurtdışına çıksınlar. Dünya basınına, rakiplerini ve teknolojiyi takip etsinler. Bir yandan da İzmir'in hangi alanlarda ihtisaslaşması gerektiği konusunda beyin fırtınası oluştursunlar" diyor.

Fahri Gökyayla ile EĞİAD'ın iş ve sosyal hayatına yansımaları, Egeli genç işadamlarının EĞİAD'dan nasıl yararlanabileceği ve gençlerin İzmir'in geleceğindeki yeri üzerine konuştuk.

EĞİAD'ın ilk üyelerinden birisi olan Fahri Gökyayla, genç üyelere "EĞİAD denizinde yüzdükçe daha hızlı yol alıyorsunuz" diyor...

EĞİAD Enginliği'nden yararlanmanın çağrısı

EĞİAD: EĞİAD'ın ilk üyelerindensiniz. EĞİAD bünyesinde yer alan komisyonlarda da görev aldınız. EĞİAD'ın yıllar itibariyle gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

GÖKYAYLA: EĞİAD üyeliğimin dışında, dış ilişkiler komisyonunda da görev aldım. Kıdemli üyelerden birisiyim. EĞİAD ile beraber büyüdük. O dönemde genç işadamları daha azdı. Gerek profesyonel yönetici, gerekse işadamı olarak genç iş adamlarının sayısı şimdiki kadar değildi. İzmir sanayisi ve ticareti genç jenerasyonuna yani 2. kuşaktan 3. kuşağa geçiş bizim dönemimizde başladı. Aynı zamanda İzmir'in de biraz daha fazla dışarıya açılması, organize sanayi bölgelerinin canlanması, ticaret kimliğinin yanında hafif sanayi ve hizmet sektörleri de gelişmeye başladı. EĞİAD da bu değişimi iyi takip etti. Gerek üye potansiyeli gerekse İzmir'de yaptığı etkinliklerle, İzmir ve Türkiye gündeminde yer aldı. Bir yandan da üyelerine network anlamında fırsatlar sundu. Ticaret odaları, sanayi odaları, Ege Genç İşadamları Derneği ve Ege Sanayici ve İşadamları Derneği gibi kuruluşlar aslında faydasını biraz da üyeye bırakıyor. Üyenin bunu kullanabilmesi de çok önemli. EĞİAD'ın tecrübesini üye kullanmak istiyorsa, EĞİAD da önemli bir cevher. EĞİAD'daki sekreteryaya ve bilgi birikimi hazır. Ye-

terki, beklemesinler. Derneğe üye iseler, "Bunun karşılığını en iyi nasıl alabilirim?" diye düşünmeliler. Kapıyı çaldıklarında karşılığını görmeye başlıyorlar. Gençlerin dinamizmini belli eden bir dernekten konuşuyoruz. Örneğin, Avrupa Genç İşadamları Derneği var. Dolayısıyla gerek Portekiz'de gerekse Avrupa'nın diğer ülkelerinde yaptığım görüşmelerde çok rahat EĞİAD'daki kimliğimi kullanabiliyorum. Karşıma buradakinin benzeri genç, ilgili ve yardıma hazır bir jenerasyon çıkıyor.

EĞİAD: EĞİAD sadece yurtiçi değil yurtdışında da kapıları açmak için önemli bir sinerjiye sahip diyebilir miyiz?

GÖKYAYLA: Kesinlikle

EĞİAD: EĞİAD'ın sizin iş hayatınıza yansımaları nasıl oldu?

GÖKYAYLA: EĞİAD, profesyonel yöneticilikten iş adamlığına geçişte iki ayrı dünyanın kendine has avantaj ve dezavantajlarını görmemde kolaylık sağladı. Çünkü bu iki dünyadan da üyeleri mevcuttu. Gerek onlarla yaptığım sohbetlerde gerekse yaptığım ziyaretlerde güzel fikir alışverişleri oldu. Tecrübe kazandım. Sosyalleşme ve bilgi biriki-

mi açısından özgüven kazandık. Sivil toplum kuruluşları ve politikacılarla temaslarda hazırlanmış ortam sundu.

EGİAD "Sadece üye oldum diye düşünülmesin, EGİAD'ın sinerjisinden yararlanılsın" dediniz. Bu konuda üyeler nasıl yol alabilir?

GÖKYAYLA: Özellikle yeni üyelere tavsiyem komisyonlarda görev alsınlar. İlgilerini çeken alanlarda komisyonlarda aktif olmalılar. Yönetim kurulu üyeleri ile sıkı bir temas kursunlar. Ayda birkaç kere dernek merkezine uğrayıp, oradaki havayı solumaları gerekiyor. Yönetim kadrosu ve sekreteryaya ile fikir alışverişinde bulunsunlar. Özellikle yurtdışı ilişkilerinde ve Anadolu genelinde EGİAD'ın ağından nasıl daha fazla yararlanılabilir arayışı olmalı. EGİAD, engin bir dernektir. Ona kulaçlar atıldıkça ve o denizde yüzüldükçe daha hızlı yol alıyorsunuz.

Bütün olay aslında beynimizi düşünmeye teşvik etmek. Düşündükçe yeni yeni fikirler ortaya çıkıyor.

EGİAD: EGİAD'ın ilk yıllarından beri üyesi olarak özellikle hangi projeleri aklınızda kaldı?

GÖKYAYLA: EGİAD Ege Toplantıları güzel bir proje idi. Gerek Türkiye'nin gerekse Ege Bölgesi'nin önde gelen politikacıları, özel sektör temsilcilerini, yurtdışından kendi alanında uzman kişileri getirerek, sohbet toplantıları yapıyordu.

GAP ve Anadolu'daki diğer genç işadamları dernekleriyle temasın korunması önemli bir gelişme idi. Karşılıklı derneklerle olan temasların artırılmasına yönelik projeler yürütüldü. Yabancı konuklar fuar döneminde başarılı bir şekilde ağırlandı.

EGİAD: Sizce EGİAD, Ankara ve İstanbul'da üyelerinin sesini duyurabildi mi?

GÖKYAYLA: Ankara'da sesini son yıllarda daha fazla duyurduğuna inanıyorum. Özellikle 4 yıldır etkin bir çalışma var. Aslında EGİAD'ın Ankara'da ve İstanbul'da ofisi olmalı. EGİAD üyeleri ile TBMM arasındaki diyalogun geliştirilmesi açısından etkin olur.

Üyeler, kendi sektörleri ile ilgili olarak çıkacak kanunlar ve kararnamelerde öncelikli yorum yapma şansı yakalayabilir. Destekler varsa desteklerden yararlanılabilir. İzmir dışından da büyük bir medya desteği sağlanabilir.

EGİAD: EGİAD'ı başka hangi projelerde görmeliyiz?
GÖKYAYLA: EGİAD bundan sonra İzmir için hayati önem taşıyan projelere ağırlık vermeli. Öncelikle fuar ve kongre merkezi projesi ilk aklıma gelen. Merkezin yapılması konusunda kendisiyle aynı fikirde olan sivil toplum kuruluşlarıyla dirsek teması çalışmalı.

EGİAD: EGİAD, Sivil Toplum Kuruluşları(STK)'ların biraraya gelip bir fuar ve kongre şirketi kurması konusunda öncülük mü yapısın?

GÖKYAYLA: Evet. Hem şirketin kurulması hem de bu merkezin kurulması konusunda STK'larla birlikte hareket edebilir. Onların biraraya gelmesi için öncülük edebilir. İzmir'in dış tanıtımında daha fazla yer alınmalı. Ayrıca İzmir'in İstanbul'daki tanıtımında görev üstlenilmesi gerekiyor. Genelde yabancıların ilk giriş yaptığı yer İstanbul. ABD'de eyaletler arasında bile tanıtım çalışmaları yapılıyor, aynı modeli İzmir'de uygulanmalı. Gerek organize sanayi bölgelerimiz gerekse serbest bölgesini gerekse turizm alanındaki gücünü Türkiye genelinde daha fazla tanıtmalı. EGİAD'ın bu konularda da İstanbul'da etkin olması gerekiyor.

Yabancı Sermaye Derneği'ne üye olan yabancı sermayeli kuruluşlarla daha fazla temas kurulmalı.

EGİAD: Neden?

GÖKYAYLA: İzmir yurtdışında tanınmıyor. Örneğin, Homeros'u kullanalım. Artık İzmir'in neyle özdeşleştirilmemiz gerektiği ve nasıl pazarlamamız gerektiğini ortaya koymamız gerekiyor. İzmir'in kimliğini bulması konusunda EGİAD'ın görev üstlenmesi gerekiyor. AB, ABD ve Uzakdoğu pazarlarında İzmir'in tanıtım çalışmaları yapılmalı.

EGİAD: Ekonomik gelişim beraberinde kültür, sanat ve spor alanındaki gelişimi getiriyor. EGİAD'ın özellikle eğitim alanında önemli desteği var. Önümüzdeki günlerde EGİAD hangi alanlardaki projelere ağırlık vermeli? Bu konuda müze kurma girişimi var. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

GÖKYAYLA: Müze fikrine katılıyorum. İzmir'deki cazibe merkezleri artırılmalı. Uluslararası bir sanat müzesi de oluşturulabilir. Eğitim ve sağlık projelerinden ziyade İzmir'in dünyada sesini duyurabilecek projelere ağırlık verilmeli. Bu uluslararası standartlarda bir müze olabilir. Çok değişik fuarların yapıldığı bir fuar merkezi olabilir. Ya da Davos modeli gibi büyük konferansların yapıldığı bir kongre platformu yapılabilir.

EGİAD artık bu tarz projelere yönelmeli. Bu konuda destek alınması gereken kurumlar var. Örneğin, Avrupa Genç İşadamları Derneği'nden destek alınabilir. Ağabey pozisyonunda olan STK'lardan destek alınabilir. Bu fikirlerin hepsinin ısrarla EGİAD'da savunulması gerekiyor.

EGİAD: EGİAD yabancı yatırımcılarla İzmirli yatırımcıların biraraya getirebilecek bir platform olabilir mi?

GÖKYAYLA: Kesinlikle doğru. Türkiye ve İzmir'e yatırım çekilebilmesi için EGİAD aktif rol almalı. Avrupa ve ABD artan üretim maliyetleri, üretimi doğuya kaydırıyor. İzmir'deki modern sanayi ve yan sanayisinin hizmet imkanlarının tanıtılması gerekiyor. Şu anda Avrupa'daki özel sektörün gücü tam olarak bilinmiyor. Modern sanayimiz tam olarak bilinmiyor.

Bazı modelleri Uzakdoğu'ya gitmeden belli maliyet avantajları ile İzmir'de yapabileceklerine inanırlarsa, gelip yatırım yapabilirler. Bunu hızlandırmanın tek yolu yurtdışından heyet ziyaretlerinin artırılması. Plastikçiler heyeti, makinacılar heyeti gibi. Bu konuda fuar şirketleri ile ortak çalışmalar yürütülebilir. Gelip gören yabancı yatırımcılar, kendi sektörlerinden EGİAD üyeleriyle biraraya getirebilir.

“Özellikle yeni üyelere tavsiyem komisyonlarda görev alsınlar. İlgilerini çeken alanlarda komisyonlarda aktif olmalılar. Yönetim kurulu üyeleri ile sıkı bir temas kursunlar. Ayda birkaç kere dernek merkezine uğrayıp, oradaki havayı solumaları gerekiyor. EGİAD, engin bir deniz. Ona kulaçlar atıldıkça ve o denizde yüzdükçe daha hızlı yol alıyorsunuz.”

EGİAD: Yani EGİAD için İstanbul’da bir ofis gerekiyor diyorsunuz?

GÖKYAYLA: Kesinlikle. İstanbul’da ofis şart. Böylece ulusal basını da çok iyi kullanma imkanına sahip olabiliriz

EGİAD: Egeli genç işadamlarının girişim ruhunu nasıl değerlendiriyorsunuz? İzmir’den sürekli beyin göçü yaşıyor. Bu beyin göçünü engellemek için neler yapılabilir?

GÖKYAYLA: Beyin göçü yeni açılan özel üniversitelerle yavaşlamaya başladı. Oradaki gençleri sık sık gözlemleyebiliyorum. EGİAD üyeleri içinde de kendi sektöründe çok güzel fikirleri olan gençlerimiz var. Girişim ve finans kuruluşları ile birlikte ortak paketler hazırlanabilir. Bu girişimlerin riskleri finans açısından tolare edilebilecek seviyelere indikçe, uygulanabilirliği de artacaktır. Şu anda gerçekten çok güzel fikirler var. Bunun için finans gücünün, uygun vadelerle genç işadamlarımıza sunulması gerekiyor. Türkiye’deki bankalarımızın artık uluslararası arenada başarılı olan yabancı ortaklıkları olduğunu görüyoruz. Onlarla temasa geçilerek, belli birkaç kuruluşun EGİAD’a yönelik girişim sermayesi paketleri oluşturması gerekiyor. Eğer bu olursa yeni fikirler çok daha hızlı bir şekilde yol alır.

EGİAD: EGİAD büyüğü olarak genç üyelere neler öneriyorsunuz?

GÖKYAYLA: Dünya basını, fuarları ve rakiplerini takip etsinler. Kendi sektörlerindeki uluslararası genç işadamları ile temas halinde olsunlar. Ayda birkaç kere İstanbul, üç ayda bir kesinlikle yurtdışına çıksınlar. Bir yandan da İzmir’in hangi alanlarda ihtisaslaşması gerektiği konusunda beyin fırtınası yapsınlar. Her konuda en iyisini yapmanıza imkan yok. EGİAD, bu konuda dünya modellerini alıp, İzmir şu konularda iyidir diyebilir. Bu şekilde yabancı ortak da yatırımda çok daha kolay gelir. Bu yaratılan ekonomik katma değer ile sosyal yaşam da biraz daha canlanır.

EGİAD: İzmir’in geleceği kongre ve fuarlarda mı?

GÖKYAYLA: Evet. Ayrıca bir de turizm sektöründe. İzmir’in bu konudaki sinerjisinin yeniden canlandırılması gerekiyor. Çeşme, Selçuk ve Efes’in doğru pazarlanması gerekiyor.

EGİAD: Uzun yıllar çeşitli kurumlarda profesyonel yöneticilik yaptıktan sonra şimdi kendi şirketinizi kurduunuz ve danışmanlık hizmeti veriyorsunuz. Son dönemde yaptığınız çalışmalar hakkında üyelerimize bilgi verir misiniz?

GÖKYAYLA: Dış ticaret, iş geliştirme ve satış ve pazarlama danışmanlığı hizmeti veren Diplomat şirketini kurdum. Temsilciliklerim var. Portekiz’den birkaç firmanın Türkiye temsilciliğini yapıyorum. Yabancı yatırımcılar ile Türk işadamları arasında aracılık hizmetleri yapıyorum. Özellikle İzmir’in dış ticaretinin gelişmesi konusunda destek veriyorum. Genç işadamlarımızın kendi network’leri oluşturmaları gerektiğine inanıyorum. Ayrıca Doğu Grubu’nun İzmir’deki danışmanlığımı.

EGİAD: Siz aynı zamanda Portekiz’in İzmir Fahri Konsolosluğu da yürütüyorsunuz. Bu konuda neler yapıyorsunuz?

GÖKYAYLA: İzmir Ticaret Odası’nın 1999 yılında yönetiminde görev yaparken Portekiz’e bir seyahat gerçekleştirdik. Çok beğendiğim bir ülke. Hükümet ve özel sektör nezdinde bazı temaslarım oldu. İki ülke arasındaki ticaret hacmini geliştirebilirim diye düşündüm. Ankara’daki büyükelçilerinin önerisi ile 2005 yılından beri de Portekiz’in İzmir Fahri Konsolosu olarak görev yapıyorum. Amacım iki ülke arasında ticari, sanayi ve kültürel ilişkilerin daha da artırılması.

EGİAD: Eklemek istedikleriniz...

GÖKYAYLA: EGİAD’ın başarılarının devamını diliyorum.

HNB

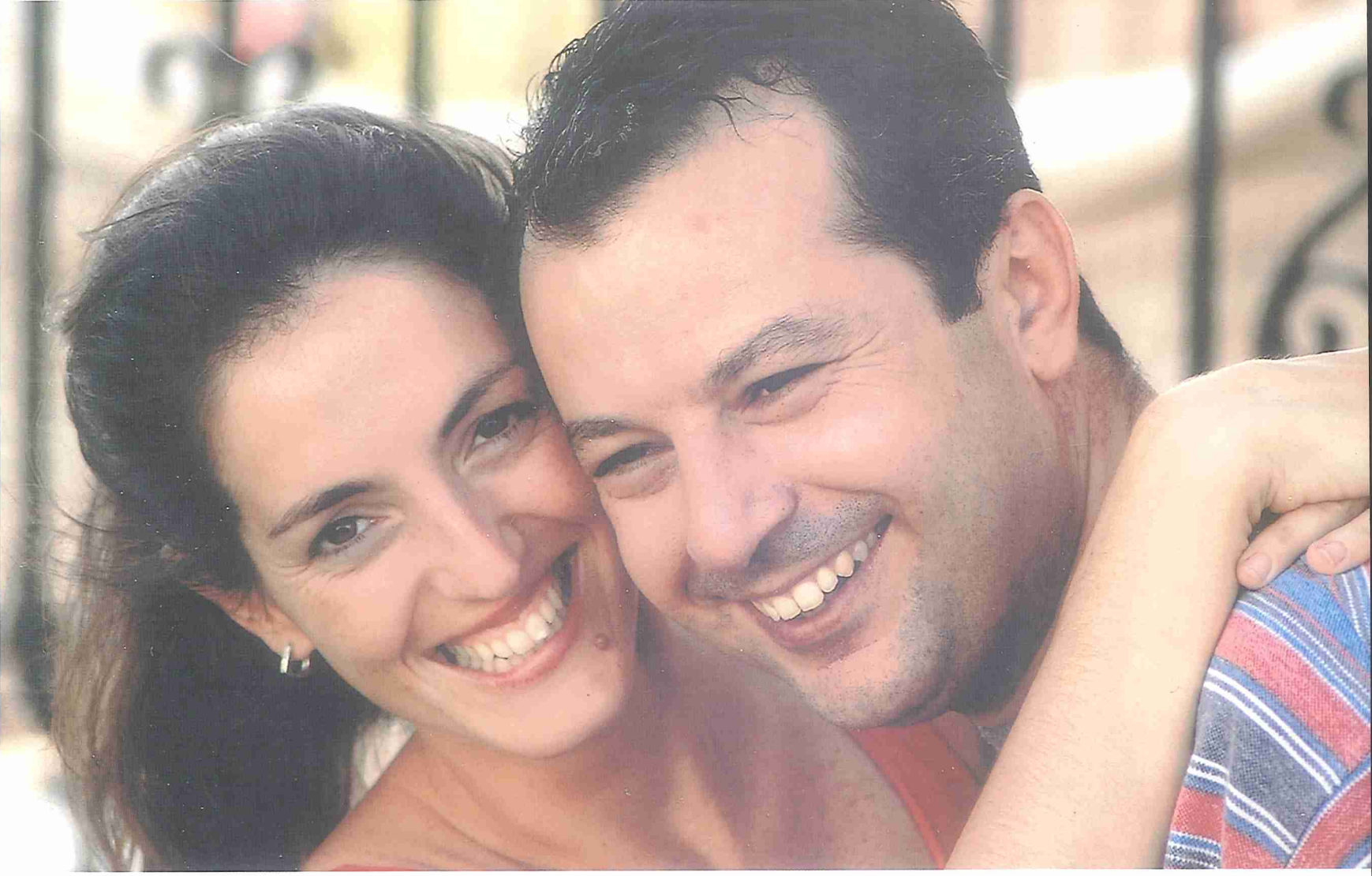
TÜKETİM MALLARI PAZARLAMA LTD.ŞTİ.
“ HAKAN ATIL ”

24 SAAT AÇIK SUPERMARKET

TÜM ŞARKÜTERİ, GIDA, TEKEL, İTHAL-YERLİ İÇKİLER,
GAZETE-DERGİ, KOZMETİK-TEMİZLİK VE HER TÜRLÜ
İHTİYAÇLARINIZLA KESİNTİSİZ HİZMETİNİZDEYİZ...

465 22 72

Cumhuriyet Bulvarı No: 222 Alsancak - İZMİR

ABD-Brezilya-Türkiye Hattı'ndaki Aşk Trafikçi...

Cristiane Maria Prandini Sakıpağa ile Tefvik Sakıpağa'nın aşkları ABD'deki okul yıllarında başlıyor. Farklı üniversitelerde eğitim görmelerine rağmen ortak arkadaşları vasıtasıyla tanışan ve sonrasında ABD-Brezilya-Türkiye hattında yaşanan bu aşk, bugün Bianca ve Lara'nın da dahil olduğu mutlu bir evlilikte sürüyor. "Tevfik'i hayatımın merkezine koydum" diyen Cristiane Sakıpağa, Brezilya'daki yaşamını bırakıp hayatında yaptığı büyük değişikliktir mutlu olduğunu söylüyor. Eşinin herkese karşı olan saygısı, sahiplenme duygusu ve çalışkanlığına hayranlık duyduğunu da belirten Cristiane Sakıpağa, birbirlerinin değerlerine saygı duyduklarını ve paylaşabildiklerini söylüyor. Yabancı Gelin durumunda olmasına rağmen Türk kültürünü benimsediğini ve Brezilya'daki aile bağlarıyla özdeş yapının olmasından mutluluk duyduğunu anlatan Cristiane Sakıpağa ile yaptığımız keyifli sohbeti sizinle paylaşıyoruz.

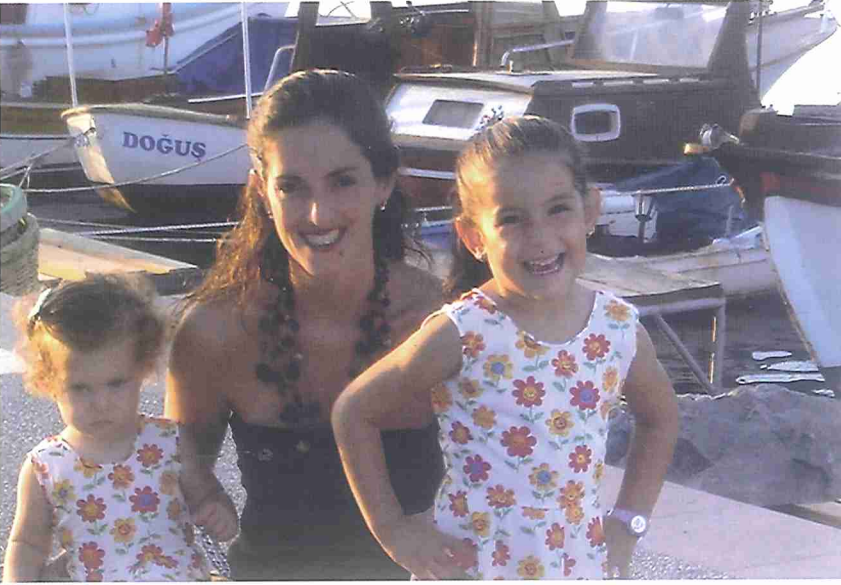
EGİAD YARIN: Bize kendinizden bahseder misiniz?

SAKIPAĞA: Adım Cristiane Maria Prandini Sakıpağa. 30 yaşındayım ailem Brezilya Sao Paulo'da oturuyor. Üniversitede reklamcılık eğitimi aldım. Aynı zamanda iki yıl iç mimari konusunda da eğitim gördüm. Brezilya'daki reklamcılık sektöründe iş tecrübelerim oldu. Üniversitede okurken bir yıl ara verip, ABD'ne gittim ve UC Berkeley'de pazarlama üzerine eğitim aldım. Dönüşte üniversiteyi bitirdim. Tefvik ile de 1995 yılında ABD California'da tanıştım. Tefvik o dönemde ABD'de pazarlama üzerine MBA yapıyordu. Farklı üniversitelerde eğitim gördük. İkimiz aslında aynı sokakta oturuyorduk ama birbirimizi tanımyorduk.

EGİAD YARIN: Peki nasıl tanıştınız?

SAKIPAĞA: Ortak arkadaşlarımız vasıtasıyla tanıştık. Tefvik'in ev arkadaşı ile benim ev arkadaşım arkadaş idi. Birgün daha önce evinde kaldığımız aile bir kutlama yaptı. Bizlerde davetli idik. Orada Tefvik'in ev arkadaşı Murat ile daha sonra da onun sayesinde Tefvik ile tanıştım. Sonrasında çok keyifli zaman geçiren bir grup haline geldik. Ve arkadaş olduk.

EGİAD YARIN: Hemen flört anlamında bir beraberlik

süreci mi başladı? Yoksa sadece arkadaş mıydınız?

SAKIPAĞA: 1995 Mayıs ayında tanıştık, başlangıçta sadece arkadaşlık vardı, ancak Eylül ayında özel anlamda görüşmeye başladık. Tefvik başlangıçtan beri ilişkimizin özel anlamda ilerlemesini istiyordu. Ama benim çekincelerim vardı o yüzden daha iyi tanıyabilmek için biraz zaman geçmesini bekliyordum.

EGİAD YARIN: Neden?

SAKIPAĞA: İkimiz de öğrenci idik. Herkes kendi ülkesine dönecekti. Ben ABD'de bir sene için gitmiştim. Fazla aceleci olan biri değilim. Sonunda ne olacağını bilmiyordum. Bir ilişkiye başlayıp dünyanın diğer ucuna gidip unutmaya çalışıp üzölmek istemiyordum. Beraber gezdik, yemeğe çıktık, sinemaya gittik ve ilişkimiz ilerledi. Ancak Şubat ayında ben Brezilya'ya döndüm. Tefvik ise ABD'de kaldı. Brezilya'ya 1996 Nisan ayında bahar tatilinde geldi. Ailem ile tanıştı. Ailem onu çok sevdi ve güvendi. Ancak yine de resmi birşey yoktu.

EGİAD YARIN: Size bu süreçte evlenme teklifi etti mi?

SAKIPAĞA: Hayır. Öyle bir süreç olmadı, Tefvik bana evlenme teklifi etmedi, ama söz verdi 25. evlilik yıldönümünde teklif edecekmiş. Temmuz ayında bir aylığına gitmek için ABD gittim. O dönemde Tefvik'in ailesiyle de tanıştım. Tefvik, Ağustos ayında da Türkiye'ye döndü. Döner dönmez askere gitti ve 16 ay yedek subay olarak askerliğini yaptı. 1997 yılının Nisan ayında da ben bir aylığına Türkiye'ye burayı tanımaya geldim, çünkü Türkiye ile ilgili yurtdışındaki insanların sınırlı bilgileri ve pek de olumlu olmayan düşünceleri var. Artık ben de buranın bir insanı olarak gönüllü elçilik yapıyor ve tüm tanıdıklarına buranın güzelliklerini anlatıyorum. Burayı çok beğenmeme rağmen ailemden uzakta yaşayacak olmam beni korkuttu ve ben "Türkiye'ye yaşamaya gelemeyeceğim, ayrılalım" dedim. Ama internet üzerinden ve mesajla görüşmeye devam ettik. Bu ayrılık sadece 6 ay sürdü. Askerden döndükten sonra Tefvik Brezilya'ya geldi ve benim okulum bittikten sonra Türkiye'ye yerleşip evlenmeye karar verdik.

EGİAD YARIN: Türkiye'ye karşı mı "Hayır olmaz" dediniz? Yoksa her hangi bir ülkede olsa cevabınız "Hayır" olacak mıydı?

SAKIPAĞA: Ailemden ayrılmam zor olacaktı. Türkiye olduğu için değil. Ben uzakta olmak istemiyordum. Aileme

ve çevreme çok bağlı idim. Dışarda yapamayacağımı düşündüm. Ama sonra fikrim değişti herhalde ki hala buradayım.

EGİAD YARIN: Ne zaman evlendiniz?

SAKIPAĞA: 25 Mart 2000 tarihinde evlendik.

EGİAD YARIN: Yabancı Gelin durumundasınız. Farklı kültürlerden geliyorsunuz. Ne gibi ilginç anılar yaşadınız?

SAKIPAĞA: Ben rahat biriyim. Uyumlu olduğuma inanıyorum. Ayrıntıları çok problem yapmam. Her yere çabuk alışırım. Çok incelemem. Eğer mutlu isem, çok fazla ayrıntılara bakmam. Türkçe öğrenme dönemimde pek çok kez söylemem gereken kelimeleri yanlışlıkla söylediğim oldu ve etrafımdaki herkes gülüşürken ben de neyi yanlış söyledim acaba diye merak ederdim. Ama bu dönem gerçekten kısa sürdü, iki ay içerisinde bir yabancıya göre iyi sayılabilecek bir türkçem oldu.

EGİAD YARIN: Türkiye ilk yıllarınız nasıl geçti? Eşiniz bu konuda size nasıl destek verdi?

SAKIPAĞA: Türkiye'ye ilk geldiğimde hiç Türkçe bilmiyordum. Bu nedenle ilk olarak bir aylık dil kursuna gittim. Birinci ayın sonunda tekrar kurslara gitmek istemedim. Ama Türkçe'yi arkadaş çevremde ve Tefvik sayesinde geliştirdim.

EGİAD YARIN: Hayatınızda radikal bir karar alıp, yaşadığınız şehri, insanları, ailenizi bırakıp, Türkiye'de yaşama kararı aldınız. Hangi ayrıntılar sizin bu kararı almanızda etkili oldu?

SAKIPAĞA: Evlenmeden önce Tefvik ile birlikte beş yılım geçti. Bunun bir kısmı yanyana bir kısmı uzak geçti ancak birlikte zaman geçirdikçe öğreniyorsunuz. Tefvik bana çok saygı gösterdi. Beni ilk plana koymayı bildi. Hayatının merkezine koydu. Böyle olmasaydı olmazdı. Çünkü ben onu hayatımın merkezine koydum. Bu duygular karşılıklı. Tefvik açısından onun hayatında büyük bir değişim olmadı. Ben ise yeni bir hayata başladım.

EGİAD YARIN: Türkiye'de en çok hangi konuda zorlandınız?

SAKIPAĞA: Ailemden uzak olmaktan dolayı zorlandım. Adetler çok farklı idi. Ama dediğim gibi ben uyumluyumdur. En başından beri beni de sahiplendiler, "Bana da iyi bayramlar" diyorlar. Onlar benim, ben onların bayramını kutluyorum. Evimiz, farklı kültürlerin buluşma noktası oldu. Bizim ev aslında çok farklı. Çünkü üç dil konuşuluyor. Tefvik ile evde halen İngilizce konuşuyoruz. Çocuklarla ben Portekizce, Tefvik Türkçe konuşuyor. Büyük kızım şu anda Türkçe ve Portekizce'yi çok iyi konuşuyor. İngilizce'yi de kolay öğrenecek.

EGİAD YARIN: Tefvik Bey'in en çok beğendiğiniz üç yönü nedir?

SAKIPAĞA: Birincisi çok saygılı biridir. Ama herkese karşı çok saygılıdır. Sahiplenme duygusunu ve bunu karşındakine hissettirmesini severim. Ayrıca çalışkandır, bunun ileride çocuklarımıza da iyi bir örnek teşkil etmesi açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Aynı zamanda iyi bir babadır. Çocuklarına karşı sevgi doludur.

Hayata dair tüm beklentilerimi Tefvik'ten beklemiyorum. Bir beraberlikte mutluluklar yada mutsuzluklar tek taraflı değildir. Bunun kabul edilmesi gerekiyor. Benim için önemli olan şeyler Tefvik için önemli olmayabiliyor. Ama

"Tefvik bana çok saygı gösterdi. Beni ilk plana koymayı bildi. Hayatının merkezine koydu. Böyle olmasaydı olmazdı. Çünkü ben onu hayatımın merkezine koydum."

birbirimize saygı duyup, paylaşıyoruz.

EGİAD YARIN: Türkiye’de en çok hangi adetleri sevdiniz?

SAKIPAĞA: Bayramda herkesin birlikte olmasını çok seviyorum. Çünkü Brezilya’da ailemde de böyle gördüm. Bizimde iki bayramımız var. Onlarda aile bağlarına önem veriyor. Benim ailem de Pazar günleri biraraya gelir. Bunun Türkiye’de olduğunu bilmek ve yaşamak güzel. Çok iyi arkadaşlıklar ve sıkı bağlar var ve bunlar bizim için çok önemli.

EGİAD YARIN: Farklı kültürlerde olduğunuz için düğün sürecinizi nasıl yaşadınız?

SAKIPAĞA: Farklı kültürle beraber farklı dinlere de sahibiz. Bunun neticesinde her iki dinin gereğini de yerine getirerek evlendik. Resmi nikahımızı Brezilya’da yaptık. Tefvik’in annesi, babası, kardeşi ve dayısı-eşi, bir iki arkadaşı Brezilya’daki düğüne geldiler. Türkiye’de de bir yemek düzenledik. Düğün gibi oldu. Çok keyifli bir düğün süreci geçirdik. İki tarafında gönlünü kırmadan gelenekleri yerine getirdik.

EGİAD YARIN: Bianca ve Lara ne zaman aileye katıldı?

SAKIPAĞA: 2002 yılında Mayıs ayında Bianca doğdu. 2005 Mayıs ayında da Lara dünyaya geldi. Benim iki abim ve benden 5 yaş küçük bir kız kardeşim var. Normal şartlarda kız kardeşle daha çok vakit geçirmem gerekirken ben yaşım yakın olduğu için abilerim ile daha fazla oyun oynayabiliyordum. Dolayısı ile biz de çocuklarımız arasında çok fazla yaş farkı olmasını istemedik.

EGİAD YARIN: Tefvik Bey ile neler yapmaktan hoşlanıyorsunuz?

SAKIPAĞA: Sinemaya gitmekten büyük zevk alıyoruz. Ancak o beni sinemaya davet etmiyor, ben davet edersem de hayır demiyor. Yakın arkadaşlarımızla evimizde mangal yapmak, gülmek ve eğlenmekten ortak zevk alıyoruz. Mozaik ve seramik boyama üzerine hobi çalışmalarım var. Bu konuda evimde bir atölye kurdum. Çocuklardan artırdığım zamanlarda vaktimi burada geçirmek beni dinlendiriyor. Ayrıca son 5 yıldır mozaik kursları veriyorum.

EGİAD YARIN: Balayına çıktınız mı?

SAKIPAĞA: Balayımızda çok farklı oldu. Brezilya’da balayına çıktık. Türkiye’de sürekli beraber olacağımız düşüncesiyle, iki abim ve dayım ile birlikte onların eşlerinin de katıldığı 8 kişilik bir balayı süreci yaşadık. Brezilya’nın kuzey sahillerini gezdik. Brezilya çok değişik bir ülke. Kuzeyi ile güneyi birbirinden çok farklı. İnsanların dil yapıları ve kültürel farklılıklar dikkat çekiyor. Bir hafta kuzey sahillerini gezdik.

EGİAD YARIN: Birlikte tatile çıkıyor musunuz?

SAKIPAĞA: Ailecek tatil yapmaktan keyif alıyoruz. Çocuklarla birlikte neler yapabileceğimizi araştırıyor ve tatil programlarımızı ona göre yapıyoruz. Çocuklarla tatile gitmekten üşenmiyorum. Küçük olmalarını önemsemiyoruz. Onlarla birlikte yaşamayı seviyoruz. “Keşke çocuklarda ol-

saydı” demekten hoşlanmıyoruz.

EGİAD YARIN: Eşinizle yaşadığınız ve unutamadığınız anılardan birini bizimle paylaşır mısınız?

SAKIPAĞA: İkinci kızıma hamile olduğumu Monaco’da eşime söyledim. Ama bunu söylemeden önce “Bu sene benimle Brezilya’ya geleceksin” dedim. O da işlerinin çok yoğun olduğunu mümkün olmadığını ifade etti. Bunun üzerine hamile olduğumu söyledim ve Mayıs ayında doğum var ne diyorsun şimdi dedim. Zaten “Evet geliyorum” dan başka ne diyebilirdi ki. Ben iki çocuğumu da Brezilya’da dünyaya getirdim.

EGİAD YARIN: İzmir’in hangi yönlerini sevdiniz?

SAKIPAĞA: Denize yakın olması en önemli güzelliği. İlk yıllar Mavişehir’de oturuyorduk. Camı açtığımda denizi ve gemileri görmek beni inanılmaz mutlu ediyordu. İnsanları çok rahat. İzmir, son 6 yılda hızlı bir gelişim gösterdi. Alışveriş merkezleri, sahil yollarındaki düzenlemelerle daha da güzel bir şehir haline geldi. Özellikle Karşıyaka, gerçekten ben geldiğim günde güzeldi ancak her geçen gün çok daha güzelleştiğini düşünüyorum.

EGİAD YARIN: Brezilya’da en çok neyi özleyorsünüz?

SAKIPAĞA: Aile ve arkadaşların dışında Brezilya mutfağını özleyorum. Brezilya’da insanlar kendileri için yaşıyor. Türkiye’ye göre daha rahatlar. İnsanlar başkaları için yaşayabiliyor.

EGİAD YARIN: Son dönemde neler yaptınız?

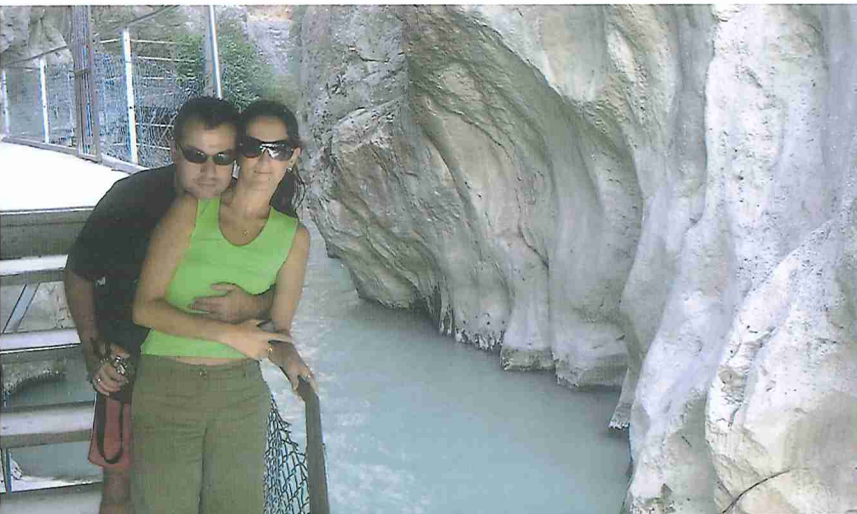
SAKIPAĞA: Noel tatilimi Tefvik ve kızlarımızla beraber Brezilya’da geçirdik. Rio’ya doğru dört günlük bir gemi turu yaptık.

EGİAD YARIN: Çocukların eğitim konusunda birlikte mi karar alıyorsunuz?

SAKIPAĞA: Bizim çocuklarımız o konuda çok avantajlı. Farklı kültürlerde olması onlara avantaj olarak geri dönecek. Geniş düşünecekler. Dil konusunda ikimizde çocuklara eğitim veriyoruz. Biz çocuklara baskı yapmıyoruz. O da ben de kendi kültürlerimizi öğretiyoruz. Çocuklar iki kültürün özelliklerini alarak yetişecekler.

EGİAD YARIN: EGİAD hakkındaki düşüncelerinizi bizimle paylaşır mısınız?

SAKIPAĞA: EGİAD gibi sivil toplum örgütlerine tüm toplumun büyük ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Özellikle İzmir merkezli birkaç ciddi STK’dan biri olan EGİAD İzmir için iyi bir şanstır, ve bunun muhakkak değerlendirilmesi lazımdır. İşadamlarının, sanayicilerin ve üst düzey yöneticilik yapabilecek kapasiteye sahip profesyonellerin birer birer İzmir’den uzaklaştığı bu günlerde, bu insanların sesini bence duyuracak önemli bir kurumdur diye düşünüyorum. Ayrıca benimle ilgili özel önemini de şöyle açıklayabilirim, Türkiye’ye geldiğim ilk günlerde hiç kimseyi tanımaz ve Türkçe konuşamazken, bu dernek vasıtası ile pek çok güzel insanla tanışıp halen devam eden, ailecek görüştüğümüz dostluklarımızı oluşturdu. Bu anlamda bana da ilk desteği veren dernek olarak da benim için özel bir önemi var.

Öğr. Gör. Dr. Ulaş Çakar
Dokuz Eylül Üniversitesi
İşletme Fakültesi ulas.cakar@deu.edu.tr

EKOLOJİK YÖNETİM YAKLAŞIMLARI

Günümüzün dünyasında bütün insanlık gitgide artan oranda ekolojik sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunlar küresel ısınma sonucu değişen mevsimlerden, sanayi atıklarına kadar büyük bir çeşitlilik göstererek insanların hayatlarını etkilemektedirler. Ekolojik açıdan etkileri çok büyük olan işletmelerin böyle gelişmelerden bağımsız düşünülmesi beklenemez. Bunun için işletmelerin çevreye olan zararlarını en aza indirmeye ve gerek bugünkü gerekse gelecekteki kuşaklar için sürdürülebilir şekilde kaynak kul-

lanımını sağlamaya yönelik *ekolojik yönetim yaklaşımları* geliştirilmeye başlanmıştır. Pek çok işletme yasal ve toplumsal baskıların da tesiriyle gittikçe artan oradan ekolojik yaklaşımlar geliştirmeye çalışmakta, kimi işletmelerse mevcut durumu bir girişim fırsatı olarak değerlendirerek ekolojik yaklaşımları birer rekabet avantajı olarak kullanmaya çalışmaktadır.

Kısa vadede ekolojik yönetime yönelik faaliyetlerin işletmeye maliyet getireceği işletmelerin konuyla ilgili tereddüt göstermesine yol açmaktadır. Fakat ekolojik yönetimin orta ve uzun vadede sağlayacağı faydalar bu dezavantajı fazlasıyla karşılamaktadır. Ekolojik yönetim yaklaşımları dört ana alanda rekabet avantajı sağlarlar (Post vd., 2002);

1) **Maliyet avantajları:** firmalar kirliliği ve zararlı atıkları azaltarak, materyalleri yeniden kullanarak ya da geri dönüştürerek ve enerji açısından daha verimli çalışarak kayda değer maliyet avantajları sağlayabilirler.

2) **Ürün farklılaştırması:** çevresel mükemmellik üzerine bir ün geliştiren ve sürdürülebilirliği göz önünde bulundurarak ürünler ve hizmetler üreten ve sunan firmalar çevresel açıdan bilinçli olan müşterileri kendilerine çekerler, özellikle yeşil pazarlama bu noktada önemli bir avantajdır.

3) **Teknolojik yenilikçilik:** kirliliği azaltıp verimliliği arttırmaya çalışan firmalar yeni yaratıcı metodlar aradıkları için çoğu zaman teknolojik liderler haline gelebilirler.

4) **Stratejik planlama:** sürdürülebilirliğin gerektirdiği uzun vadeli değerlendirmeler yalnızca ekoloji değil pek çok unsurun değerlendirilmesini sağlar. Bu yönde yapılan geniş açılı planlama örgütlerin yeni pazarlar, materyaller, teknolojiler ve ürünlere dair öngörüler geliştirebilmelerini sağlar.

Yeşil yönetimin faydalarına süreçler ve ürünler açısından bakıldığında yararları daha da derinlemesine anlaşılabilir (Porter & VanDerLinde, 1995):

1) Süreç faydaları

- Üretim girdilerinin bütünüyle işlenmesi, ikamelerinin bulunması, yeniden kullanımı ve geri dönüşümü sayesinde materyal tasarrufu yapılabilmesi
- Süreçlerin sonucunda daha fazla ürün elde edilebilmesi
- Daha dikkatli izleme ve bakım yapılması sonucunda üretim sürecinin daha az durması
- Yan ürünlerin daha faydalı şekillerde kullanılabilmesi
- Atıkların değerli biçimlere dönüştürülebilmesi
- Üretim süreçleri sırasında daha düşük enerji harcanması
- Materyallerin stoklanması ve idaresi maliyetlerinin düşürülmesi
- Daha güvenli iş şartlarının sağladığı tasarruf.
- Boşaltım veya atık idaresinde nakliye ve atma masraflarının ortadan kaldırılması ya da azaltılması
- Süreç değişimlerinin bir yan ürünü olarak üründe gelişim sağlanması

2) Ürün faydaları

- Daha kaliteli ve daha istikrarlı ürünler
- Daha düşük ürün maliyetleri
- Daha düşük paketleme maliyetleri
- Ürünlerin kaynakları daha etkin kullanması
- Daha güvenli ürünler
- Ürünlerin müşteriye ulaştırılmasında daha düşük maliyetler
- Ürünün yeniden satış ve hurda değerine sahip olması

Bu tür avantajlara ulaşabilmek için ilk olarak Güvenlik, Sağlık ve Çevre unsurlarına dikkat edilmesi kritik önem içermektedir (Shirastava, 1993). Bu unsurlar; sanayi güvenliği, çevrenin korunması, atıkların yönetimi, ürünlerin güvenilirliği, çalışan sağlığı, kamuoyu ve toplum ilişkileri, medya ve hükümet ilişkileri, sektörel güvenlik, risk, yükümlülük ve sigorta yönetimi ve kriz yönetimini içerir. Unsurların kapsamından da anlaşılacağı üzere çevresel yönetimin gerçekleştirilmesi için atık ve kirliliğe yönelik olarak ayrı yapılanmalardan çok işletmenin genelinde stratejik bir düzenleme gerekmektedir. Aksi takdirde sarfedilen çabalar sadece kısıtlı kazanımlar sağlamaktan öteye geçemezler. Bunun için işletmeler çeşitli yaklaşımlar geliştirmiştir (Thorne vd.,2003):

1) Yeşil pazarlama uygulayarak çevreye daha az zarar verecek ürünlerin geliştirilmesi, fiyatlandırılması, promosyonun yapılması ve dağıtılmasıyla ilgilenilmektedir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için çevre konusunda sertifika veren koşullardan belgeler alınmaya yönelinmektedir.

2) Geri dönüşüm inisiyatifi: materyallerin geri dönüşümü yeniden kullanılmaktadır.

3) Emisyon düşürme inisiyatifi: hava kirliliği ve küresel ısınma tehdidi ile başa çıkabilmek için firmalar tesislerinden yayılan sera gazı emisyonlarını azaltmaya çalışmaktadırlar.

4) Sosyal açıdan sorumlu satın alma: bu sayede örgüt kullandığı kaynakların da olumlu bir çevresel değişim için kullanılmasına uğraşmaktadır.

Ülkemizde 13 Mayıs 2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5419 sayılı “Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun bazı maddelerinde yapılan değişiklikler konunun önemini daha da arttırmıştır. Yapılan değişiklikler işyerlerinin çevre konusunda yükümlülükleri arttırarak, idari para cezalarına ilişkin maddeleri yeniden düzenlenerek, idari para cezalarının miktarları da yükseltilmiştir. Kanun ile 2872 sayılı Çevre Kanunu’na getirilen ek maddeye göre çevre kirliliğine neden olacak veya çevreye zarar verecek kurum, kuruluş ve işletmeler, çevre yönetim birimi kurmak, çevre görevlisi istihdam etmek veya Çevre ve Orman Bakanlığı’na yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşlardan bu amaçla hizmet satın almakla yükümlü tutulacak.

Çevre Yönetim Birimi/Çevre Görevlisi: Çevre kanunu ve kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tabi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birim ya da görevli olarak tanımlanmaktadır. Aksi takdirde yeni cezalar getirilmiştir (Danar, 2006).

Burada unutulmaması gereken bütün bu anlatılan yöntem ve yolların ilk aşama olduğudur, çünkü ekolojik yönetim uzun soluklu bir kavramdır. Her işletme burada 3 temel aşamadan geçecektir (Hart,1997);

1) Kirliliğin önlenmesi, atıkların yaratılmadan önce en aza indirilmesi ya da ortadan kaldırılmasıdır.

2) Ürün vekilharçlığı yalnızca üretim sonucu meydana gelen kirliliği ne aza indirme çabasıyla yetinmemekte, aynı zamanda bir ürünün bütür yaşam döngüsü boyunca meydana getirdiği çevresel etkilerin hepsiyle ilgilenilmektedir.

3) Temiz teknoloji: şirketler gözlerini geleceğe çevirerek yarının teknolojilerini planlar ve onlara yatırım yaparlar.

KAYNAKÇA

Danar, C. (2006) Çevre Kanunu Mu, Özel Ceza Kanunu Mu? *MESS İşveren Gazetesi*. Temmuz.

Hart, S.L. (1997) Beyond Greening: Strategies for a Sustainable World. *Harvard Business Review*. January-February.

Porter, M.E., Van der Linde, C. (1995) Green and Competitive: Ending the Stalemate. *Harvard Business Review*. September-October.

Post, J.E., Lawrence, A.T., Weber, J. (2002) *Business and Society: Corporate Strategy, Public Policy and Ethics*. McGraw-Hill Irwin:A.B.D.

Shrivastava, P. (1993) *The Greening of Business*. Business and Environment: Implications of New Environmentalism. Ed. Denis Smith. Paul Chapman Publishing Ltd.: London.

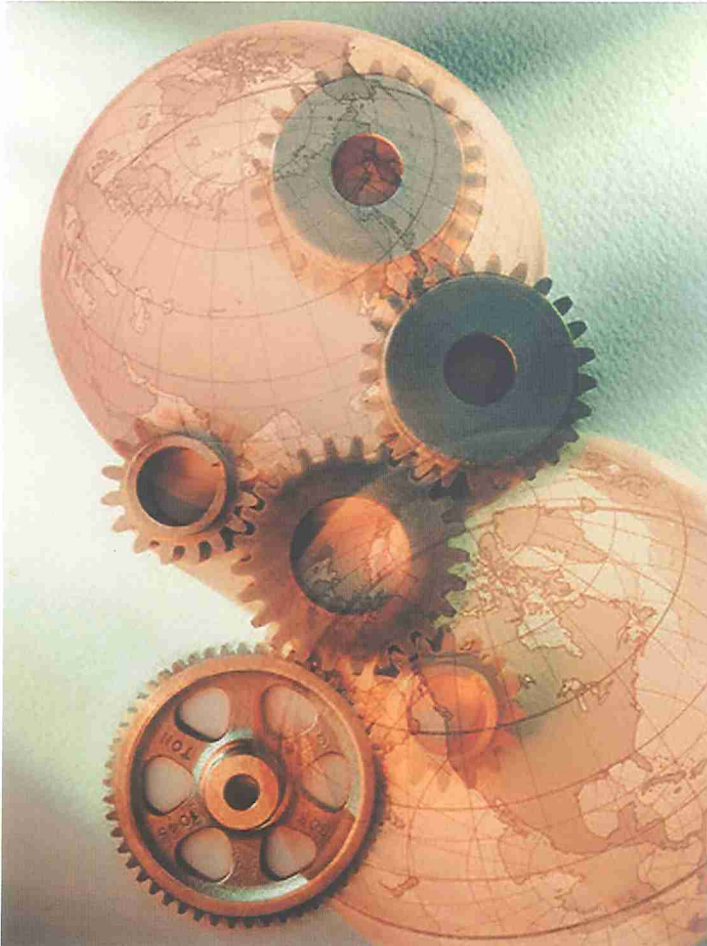
Thorne, D.M., Ferrel, O.C., Ferrel, L. (2003) *Business and Society. A Strategic Approach to Corporate Citizenship*. Houghton Mifflin Company:USA.

Salim KADIBEŞEĞİL
Stratejik İletişim Danışmanı
ORSA Stratejik İletişim Danışmanlığı

İletişim Performansı ile Rekabet

Dünya küçüldü... Hem de çok... Kim derdi ki, merkezi New York'ta olan 100 yıllık büyük bir uluslararası şirketin en tepe yöneticilerinden biri Singapur'daki bir tüketicinin sıradan bir şikayeti nedeniyle, ofisine, kafasındaki büyük projelerle ve çok mutlu geldiği bir sabah aniden işinden olacak!

Neden mi ? Çünkü o son derece sıradan, kendi olağan yaşantısı içindeki Singapurlu tüketici, bir bilgisayar almıştır.. Global markalara olan itimadı ve inancı nedeniyle daha ucuzu olmasına karşın bu şirketin malını tercih etmiştir. Ancak bir türlü kullanamamaktadır. Çünkü, bilgisayarda teknik bir arıza vardır. İlgili yerlere konuyu aktarmış ancak bilgisayarının sorununun giderilmesi bir yana , tatminkar bir yanıt da alamamıştır. Sonunda "Belki etkilenirler" diye konuyu tüketici yazarlarına aktarmıştır. Konu gazetelere yansımış, markanın adı bu yazılarda " *tüketickiye olan duyarsızlık ve saygısızlıkla*" bir arada anılmış, üstüne üstlük tüketici dernekleri ve Ticaret Bakanlığı harekete geçmiştir. Bu girişimler ayrı ayrı gazetelere ve dergilere konu olmuş ve iş büyümüştür. Bu aşamada Singapur'daki firma yetkilileri kolları sıvayıp bilgisayarı tamir etmişlerse de iş işten geçmiştir. Konu bir de " *tüketici hakları*" konusundaki uluslararası yayınlara örnek olay olarak yansırken hisse senedi sahipleri de doğal olarak bundan etkilenmişlerdir.. Alt kültürler boyutunda bir birine yakın olan uzak doğu ülkelerindeki pazarlarda tabii ki rakipler de boş durmamışlar; satış noktalarına, distribütörlerine konuyla ilgili gazete haberlerini ve diğer spekülasyon dökümantasyonu yaymışlardır. Olayın boyutu ister istemez Singapur sınırlarını aşmış, komşu pazarlara da " *ağızdan ağıza söylenti*" olarak yansımıştır. Bir bilgisayarda belkide 25 dolarlık sıradan bir teknik arıza nedeniyle markanın itibarı başaşağıya gitmektedir... Tabii, o markanın sahibi şirketi yönetenlerin de..

Bu hayali senaryonun günlük yaşamda başımıza gelme olasılığı yüzde kaçtır sizce? Herhalde sıfır değildir ! Bir de, böyle bir durumda kalan firmanın eski itibar düzeyine ulaşmak için, yönetimde harcayacağı mesaiyi; distribütörleri, satış noktaları, çalışanları, tüketici nezdinde yapması gereken faaliyetleri ve harcayacağı zamanı ve parayı bir düşünün.. Korkunç ve ürktücü değil mi?

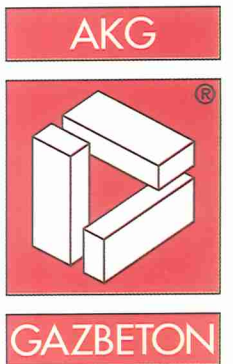
Yeni yüzyılda " *rekabetin*" tanımı değişmiştir. Yakın bir zamana kadar pazarlarda mal ve hizmetlerin ulaşılabilirli-

AKG GAZBETON çağdaş yapıların prestiji...

Esenboğa Havalimanı'nın yeni projesinde
TAV- Anatolia'nın tercihi,
Türkiye'de inşaat sektörünün vazgeçilmezi
AKG Gazbeton.

AKG Gazbeton, yapılarda prestij simgesi.

ğinde, kalitesinde, fiyatında, çeşitliliğinde yaşanan rekabet şimdi, "yönetimlerin iletişim performansına ve entellektüel sermaye rekabetine" dönüşmüştür.

Küçülen dünya ve enformasyon teknolojileri çağı, ister istemez rekabetin "bilgi" odaklı olacağını söylüyor. Bilgiyi, yeni bir bilgi haline dönüştürmek yakın bir geçmişe kadar, rekabette bir soluk önde olabilmek için yetiyordu.. Veya öyle zannediliyordu! Oysaki şimdi, yönetimler sürekli olarak yeni bilgi üretmek ve bunları kısa ve uzun vadeli iş hedeflerinin gerektirdiği amaçlar doğrultusunda sistematik olarak kullanmak durumundalar. Global pazarlardaki keskin rekabet ortamında sadece mal ve hizmetlerinin kalitesi ile değil, etkin iletişim performansları ile de yer almak durumundalar. Aksi halde, değişen tüketici değeri, onları yedek kulübesinde beklemeye almak durumunda.. Tekrar sahaya çıkıp asıl oyuncular arasında yer almak ise günümüzde oldukça pahalı...

Nedir değişen tüketici değeri? Ve nedir, bu değişen değerlerin yönetimlerin iletişim performansı ile ilişkisi?

Bilgi toplumunun bireyine klasik iletişim araçları ile ulaşmak yetmiyor.. Hatta kitle iletişim araçları ile gelen bilgiler toplumunun yeni bireyinde "şüphe" ile karşılanıyor. Büyük bir hipermarketin kasasında yaptığı alışverişin parasını ödeyen tüketici, alışveriş arabasında tıka basa dolu markaların arkasında hangi şirketlerin olduğunu merak ediyor.. Bu şirketleri kimlerin yönettiği, hisse senetlerinin kendisine cazip gelip gelmediği ile ilgileniyor. Kasiyerin enformasyon teknolojisi ile donatılı kasasında saniyeler içinde yapmakta olduğu hesap sırasında, tüketicinin beyninde de binlerce düşünce uçuşuyor.. Örneğin, arkasında sıra beklemekte olan bir diğer tüketici farklı bir deterjan almış.. Niye acaba? Oysa kendisinin aldığı markayı üreten şirket son derece çevre duyarlı.. Geri dönüşümlü ambalajlar kullanıyor.. Üretim tesislerinde çevre koruma yatırımları var.. Personelinin yüzde 13'ü özürlü insanlardan oluşmakta.. Satın aldığı ürünün ücretinden yüzde 5 sosyal vakıflara aktarıyorlar ve bu paralar toplumsal rehabilitasyon projelerinde harcanıyor.. Nereden bilebilir bir sıradan tüketici bütün bunları?

Bilgi toplumu hepimizin gözünü açtı... Zaten çok okuyan gelişmiş ülkelerin tüketicileri, şimdi kendilerini internetle de donattılar.. Gazeteler, dergiler, televizyonlar, radyolara bir de sanal ortamlar eklendi..

Her birimizin adı farklı ama soyadı "tüketici" olduğuna göre iletişim stratejileri boyutunda bizleri neler beklediğinin başlıklarına bir bakalım isterseniz...

Artık yönetimler iş hedeflerine paralel geliştirilmiş global iletişim stratejilerini görmezden gelemezler,

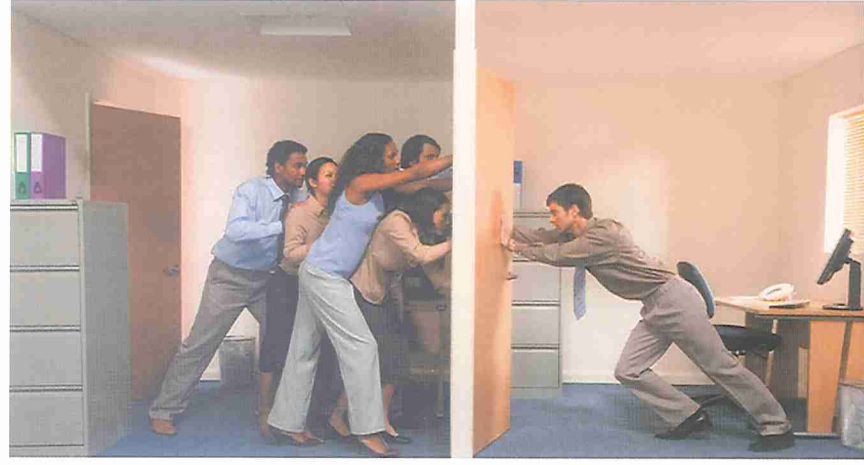
Artık yönetimler, eskiden olduğu gibi toplam iletişim stratejileri bütçelerini gelişmiş güzel kırpamayacaklar,

Artık üst yöneticiler ve bu konulara aday kadrolar "iletişim performansındaki" başarıları ile kariyerlerini sürdürebileceklerinin bilincinde olacaklar,

Artık, yönetimler, toplumsal duyarlılıklara aykırı pazarlama ve kurumsal stratejiler geliştiremeyecekler,

Artık, toplum nezdinde olumlu etki için sivil toplum kuruluşlarının önemi yadsınamayacak, ve eskiden olduğu gibi yapay değil doğal müttefiklikler tercih edilecek,

Peki, globalizasyonun sonuçları olarak ortaya çıkan bu

oluşumlar hangi politikalarda kendini gösterecek?

"İç halkla ilişkiler veya iç iletişimin önemi" daha çok ortaya çıkacak.. Yönetimler yukarıda belirtilen yaklaşımlara yönelik ilk ve en içten desteğin kurum çalışanlarından gelmesini bekleyecekler. Bu nedenle "sözcülük" (spokesmanship) amaçlı yönetim politikaları gündemin birinci sırasına oturacak. Çünkü, iletişim disiplininin "ikna" faktöründe, doğrudan yönetimden yansıyan düşünce, görüş ve politikaların arkasında hala bir "çıkarın var olduğu" endişesi bulunabilir. Ancak, kişisel hiç bir çıkarının bulunmadığı düz bir kurum çalışanının ağzından yansıyan bir görüş, daha "ikna" edici ve taraftar bulabilir.

İç halkla ilişkilerin öneminin ortaya çıktığı bir başka olgu ise, iletişim kendi doğal "uslubunda" olmasıdır... Yönetim ne kadar samimi olmaya çalışırsa çalışsın, aktarmak istediği politikada kullandığı dil "resmidir".. İletişimin doğal algılamasının sonucu olan bu dil kurum çalışanları tarafından

kendi çevrelerine aktarılırken "yorum" katılır ve "o çevreye/kültüre" ait sözcüklerle donatılır ki toplum nezdindeki "algılamının" kuruma "olumlu" yansımada bu son derece etken ve önemlidir.

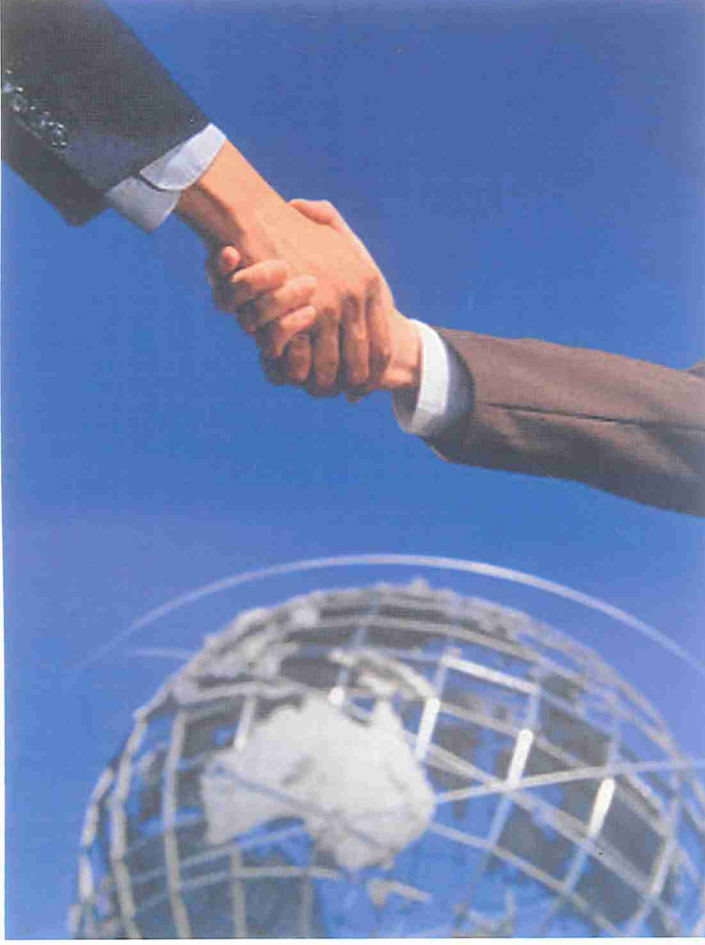
İç halkla ilişkilerin yıldızının parlayacağı bir başka önemli faktör kendini "yerel kültürlerde" gösterir. Kitle haberleşme araçları ile "iknaya" ulaşılması mümkün olmayan yerel kültür özelliklerinin bir iş hedefine yansıtılmasında, çalışanlar, yine ön plandadır. Ev yaşantısından, eğitime, gelenek ve göreneklerden, mutfak ve sofraya kadar "gösterge bilimin" ilgi alanına giren ama sonuçta bir kurumun itibarının tuğlalarını oluşturan iletişim basamaklarında, çalışanların katılımı ve katkısı çok önem kazanmıştır. Hele, şu anda her biri Birleşmiş Milletler

gibi bir insan topluluğu ile çalışan çok uluslu şirketleri göz önüne getirirseniz...

Kriz iletişimi ve yönetimi yönetimlerin bir başka gündem maddesi.. Ama eskiden olduğu gibi, korktukları için değil.. İletişim ve kurumsal algılama boyutunda irdelendiğinde yönetimler artık krizlerin kendi içinde "fırsatlar barındırdıklarını" görmüşlerdir. Topluma "ne olduklarını veya varsa öykülerini anlatmak" için fırsat ortamı olmuştur, krizler...

Bu tabii, ikide bir yönetimlerin kriz içine girmek için fırsat kollamak durumunda olacakları anlamına gelmesin.. Toplum bunu yutmaz.. Ancak, krizin sıcak dönemi ve bunun arkasında soğuma dönemine yönelik geliştirilecek po-

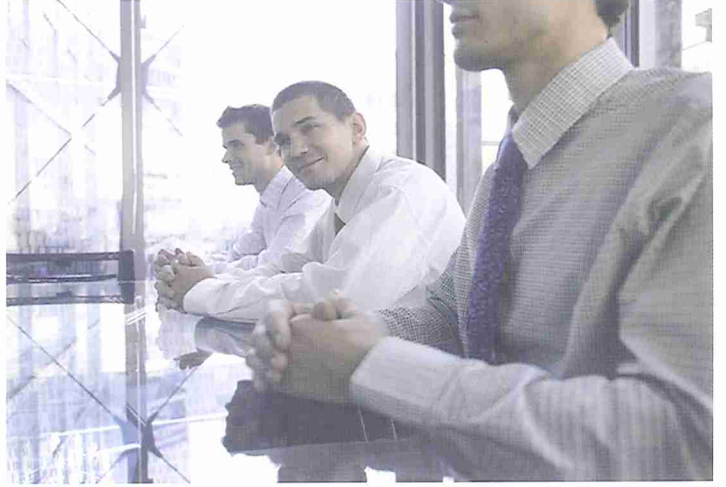
"Kriz iletişimi ve yönetimi yönetimlerin bir başka gündem maddesi.. Ama eskiden olduğu gibi, korktukları için değil.. İletişim ve kurumsal algılama boyutunda irdelendiğinde yönetimler artık krizlerin kendi içinde "fırsatlar barındırdıklarını" görmüşlerdir. Topluma "ne olduklarını veya varsa öykülerini anlatmak" için fırsat ortamı olmuştur, krizler..."

larında bulacaklar ve *"rekabeti"* satış noktalarından, daha uzun ömürlü sonuçlar getirecek olan kurumsal itibara taşıyacaklardır.

Enformasyon teknolojilerini yakın bir zamana kadar kuruluşlar *"gösteriş"* amaçlı kullanıyorlardı.. Birinci jenerasyon web sayfalarına baktığımızda bu kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Ancak, yüksek performans şirketleri, *"en iyi örnek olaylarını"* (best practice) enformasyon teknolojilerini veri olmaktan çıkarıp *"bilgi"* haline dönüştürmede yakalamışlardır. Çünkü, bu şirketler değişen tüketici değerinin en doğal, yalın haliyle geri yansiyebileceği en güzel iletişim ortamlarından biri olarak internet tabanlı yerleri keşfettiler. Şimdi intranet, web sayfaları, sadece kurum kültürünü, kurum itibarına dönüştüren etkin bir iletişim aracı değil, aynı zamanda üst yönetimlerle bire-bir iletişime olanak veren ve *"algılamayı"* da en doğal ve yalın haliyle yansıtan bir işleve sahip oldu. Dolayısıyla, üst yöneticilerin gelişen enformasyon teknolojilerini görmezden gelme gibi bir lüksleri yok! Onların iletişim performansını en kısa yoldan dış dünyaya taşıyan bu teknolojiler aynı zamanda, pazarlama, yatırım, yeni insan kaynakları, kriz yönetimleri gibi konularda da sanal chief executive officer (CEO) konumunda görev yapıyorlar.

20. yüzyıl *"demokrasinin"* tanımları ile geçti.. Hatta, tanımlarla uğraşmaktan ve bunları yozlaştırmaktan *"demokrasiyi"* uygulamayı unutan ülkeler bile var.. Ama 20. yüzyıl, demokratikleşme ile sivil toplumu ve bu toplumu hiç akla hayale gelmeyecek platformlarda temsil eden kuruluşlarının önemini de bizlere *"armağan"* etti. Bu sivil toplum kuruluşları şüphesiz güçlerini *"maddi çıkarılara"* dayanmalarından almaktaydılar. Her biri, kendi vizyonu içinde,

litikalar ve bunların tutarlı iletişimi, o kurumun toplumsal algılamasında ciddi getiriler sağlayabilir. Önemli olan, yönetimlerin bu politikaları *"samimiyetle"* oluşturmaları ve yine *"samimiyetle"* iletişimini kurlmalarıdır.

Krizler, bu güne kadar *"kriz yönetimi"* başlığı altında algılanmıştı. Yönetimlerin iletişim performansı konseptinin ön plana çıkmasıyla, bir krizin *"teknik yönetimi"* ile *"kriz iletişimi yönetimi"* birbirinden net bir şekilde ayrıldı. Şimdi yönetimler, krizi yönetecek kadrolar kadar, iletişimi yönetecek kadrolara da özel eğitim vermek ihtiyacını duymaktalar.

Krizlerin içinde fırsatları yakalayabilmek ve bunları kurum itibarına dönüştürebilmek için üst yöneticiler, kriz ortamlarından önce sosyal paydaşlarını doğru tanımlamış ve bu grupların *"değerleri"* ile içli-dışlı olmuş olmalıdır. Bunu yapabilmek için de sosyal paydaşlarındaki algılamaları sistemli olarak ölçmeleri gerekmektedir. Bu ölçümler ister istemez o kurumu yönetenlerin iletişimdeki performanslarını da yansıtabilir. İletişim performansı, sistemli, düzenli ve toplumun duyarlılıklarına paralel olan kurumlar, kriz ortamlarında *"elele verebilecekleri"* sosyal paydaşları yan-

toplumsal bir duyarlılığın simgesi oldu. Kendinize bir bakın.. Özgeçmişlerimiz bu tür sivil toplum örgütlerindeki etkin ve yoğun çalışmalarımızla dolu değil mi? En çok değer verdiğimiz ailelerimizden, sevdiğimizimizden çaldığımız zamanları sivil toplum kuruluşlarına armağan etmiyor muyuz? İnsan kaynaklarını değerlendirirken, bu tür kuruluşlarda etkin olmuş kişiler daha bir tercih nedeni olmuyor mu? Siyasi kadrolar kadar, şirketlerin de sivil toplum kuruluşlarını gözetiyor olması gerekmiyor mu? Kimyasal madde üreten bir şirket çevreci tabanlı sivil toplum kuruluşlarını *"yok"* sayabilir mi? Tüketici hakları konusundaki örgütlenmeler zaten *"demoklesin kılıcı"* gibi tepemizde asılı duruyor.

Üst düzey yöneticilerin iletişim performansını doğrudan etkileyecek konu başlıkları arasında *"sivil toplum kuruluşları"* ile ilişkiler ön sıralarda yer alıyor. Herşey çok güzel giderken, bir gün bakıverirsiniz, bir medya ordusu ile 20 kişi fabrika kapısında! Sizi yıllarca uğraştıracak dipsiz kuyuya atılmış sorunların üstesinden gelmenin bedeli çok ağır oluyor.. Yaşanan sorunun özünde haklı bile olsanız, haklılığınızı anlatmak için de yetkin bir iletişim performansına ge-

reksinim yok mu? Bilgi toplumunun üst yönetimleri sivil toplum kuruluşlarını "düşman" görmek yerine "müttefik" görmeyi yeğ tutuyorlar. Yönetim politikalarını geliştirirken bu faktöre özen gösteriyorlar. Çünkü, günün sonunda borsa yükselen, alçalan hisselerin bedelini onlar ödüyorlar! Çok uluslu şirketlerin yöneticilerini sivil toplum kuruluşları içinde etkin görev almaya iten nedenlerin arasında acaba bu bakış açısı yok mu?

20. yüzyıl ile birlikte, hiç bir anlam taşımayan "imaj araştırmaları" dönemi de bitti! Çünkü, bu araştırmaların araştırdığı hususlar sistematik bir iletişim disiplininin çıktılarını yansıtmıyordu. Dahası, şirketlerde, planlı, programlı, organize bir kurumsal iletişim yoktu.. Hatta, sosyal paydaşlık kavramı bile 1980'lerden sonra literatürde kendi yerini buldu.. Bu araştırmalar verse geçmişe yönelik bir durum tespitini yansıtıyordu. Şimdi ise, stratejik araştırmalar ile çeşitli sosyal paydaşlara yönelik her bir aksiyon ölçülebilmekte ve en azından şu çıktılar üzerinde analiz yapılabilmektedir:

- Farklı kültürel yapılar mensup farklı sosyal paydaşların o kurumun iş hedeflerini nasıl algıladıkları

- Bu algılamaların onları kurumla bir ilişkiye geçirmeye yeterli olup, olmadığı

- Kurum kültürü ile kendi kültürleri arasındaki net çelişkiler

- Kurumun toplam iletişiminin mal ve hizmetlerin satın alınmasında, tercih edilmesinde yeterli olup, olmadığı

- Yakın veya uzak gelecekte o mal ve hizmetlerin "satıcısı" olmaya aday olup olmadığı

- Kurumda çalışmaya değer mi?

- Kurumun hisselerini satın almayı düşünür mü?

- Kendisi, ailesi ve yakın çevresi ile birlikte "bir kerelik" değil, kalıcı bir müşteri olmaya aday mı?

Bir başka bakış ile, kurumlar iş hedeflerine paralel sosyal paydaşlarını doğru tanımlayabildikleri sürece uzun yaşarlar.. Bu ortak yaşam sırasında sosyal paydaşlarının nabzını ölçmek, onların „geleceklerini“ şimdiden yönetme-

lerini sağlayabilecektir. Bu da, üst düzey yöneticilerin „iki konuya dikkatlerini“ vermeleri ile olasıdır : Birincisi, kurumsal toplam iletişim, ikincisi de bunun ölçümlenmesi ve değerlendirilmesi...

İletişim performansı ile ilgili konular irdelendiğinde içinde bulunduğumuz sektörleri daha farklı değerlendirmemiz gerekecektir. Çünkü, pazarlamanın kendi rekabet ortamında yaşandığı gibi rakiplerimizin iletişim beceriksizliklerine artık kolay kolay sevinemeyeceğiz. Çünkü, araştırmalar, toplumsal algılamada bir bütünlük olduğunu, her hangi bir şirketin pazardaki bir beceriksizliğinin değişik boyutlarda o pazardaki diğer rakip markaları da olumsuz etkilediğini söylemektedir. 1999 da Avrupa'da yaşanan Coca Cola krizi, bu marka kadar aynı sektördeki diğer markalara da tüketicinin tedirgin durmasına neden olmuştur. Hele aynı sosyal paydaşlar tabanına oturan rekabet ortamlarında (Petrol şirketleri, telekom endüstrisi vb.) bu konu daha da belirgindir. Aynı endüstrinin farklı şirketlerini yöneten CEO'lar, sektörün olumsuz algılanmasına neden olacak tutum ve davranışlara karşı seyirci kalamazlar. Eğer siz otomobil üretiyorsanız ve ürettiğiniz otomobilde yüzde 79 oranında geri dönüşümlü parça kullanıyorsanız, ancak rakipleriniz için böyle bir üretim niyeti yüzyıllar kadar uzaksa, sokakta yürüyen vatandaşın kafasında tüm otomobil endüstrisi "çevre düşmanıdır". Sizin kendi öykünüzü anlatmak için

"Günümüzde CEO'ların ismi borsada hisseleri etkiliyor. Peki, nedir bu ismin arkasındaki gizemli güç?"

Nasıl oluyor da bir CEO'nun bir şirketin başına geçmesi veya gitmesi hissedarlarda bir etki yaratıyor?"

Sadece hissedarlarda mı?

O şirketin çalışanlarından tutun, bayilerine kadar herkes olumlu/olumsuz etkilenmiyor mu?"

Yoksa bir CEO yaratmak, bir marka yaratmak gibi bir şey mi?"

tercih edeceğimiz kurumsal toplam iletişim, ortak sosyal paydaşlar tabanında rakipler üzerinde de bir baskı unsuru olmaya başlayacaktır! Çünkü, rakipler sizden değil, sektörün bütününe yönelik tüketici tutum ve davranışlarından etkileneceklerdir.

Günümüzde CEO'ların ismi borsada hisseleri etkiliyor. Peki, nedir bu ismin arkasındaki gizemli güç? Nasıl oluyor da bir CEO'nun bir şirketin başına geçmesi veya gitmesi hissedarlarda bir etki yaratıyor? Sadece hissedarlarda mı? O şirketin çalışanlarından tutun, bayilerine kadar herkes olumlu/olumsuz etkilenmiyor mu? Yoksa bir CEO yaratmak, bir marka yaratmak gibi bir şey mi?

Kurumları için "iletişim değeri" yaratan CEO'lar, başına geçtikleri şirketin geleceğini yaşarlar ve yaşatırlar.. Bu da "güven" unsurudur. Çünkü, yaratılan iletişim değeri, sosyal paydaşların o kuruma verdikleri "not"tur. Gelecek yönetimi bu not ile yakından ilişkilidir. Bu süreç ancak kurumsal toplam iletişimi ile yaşanabilir!

Sonuçta nereye geldik?

Artık yönetimlerin "iletişim performansı" rekabeti başlamıştır. Bu rekabet, kurumsal itibarın ve sosyal paydaşlar algılamasının karşılığıdır. Bu rekabetin sonucunda bir iletişim değeri oluşmaktadır. Bu değer, şirketlerin defter değeri ile, pazar değerleri arasındaki farkı ortaya çıkarmaktadır. Üretim stratejilerinin, global pazarlar için merkezileşme eğiliminin yoğun yaşanacağı yeni yüzyılın ilk çeyreğinde, şirket evliliklerinde de sayısal bir artış yaşanacaktır. Bu evlilikler için pazarlık masasına oturulduğunda üzerinde en fazla tartışılacak konulardan biri "itibar" ve "algılamının" karşılığı olan "iletişim değeri" olacaktır. Ki bu değer, yönetimlerin iletişim performanslarının bir göstergesi olarak "kariyerlerine" yazılacaktır.

ATASAY İŞİLTİSİ ŞİMDİ DE
FORUM BORNOVA'DA

İkiz idol, su mermeri. M.Ö. 3. Binyıl.
Kültepe-Kayseri.

ATASAY

ATASAY FORUM BORNOVA

www.atasay.com

Nafiz GÖNEN

Genç Beyinler ve İzmir

Türkiye son yıllarda ekonomik açıdan hızlı bir değişim süreci yaşamakta. Geçmiş hükümetin başlatmış olduğu özelleştirme hareketine yine aynı şekilde devam eden bugünkü hükümet mevcut yapının değişimine önemli ölçüde katkıda bulundu. Günümüz ekonomi dünyası serbest piyasa düzeni üzerine kurulmuş durumda iken bunu görmezden gelen bir politika izlemesi de zaten olanaksızdı. Devlet tarafından işletilen bu yapıların özel sektöre geçtikten sonraki süreçte geldikleri nokta da bunun ne derece gecikmiş bir uygulamaya olduğunu bir kez daha gösterdi.Devam etmesi konusunda en az bugünkü kadar ısrarcı olunması gerektiğini düşünüyorum.

Tüm bu süreçte hem yerli, hem de yabancı sermaye özelleştirme için büyük bir çaba içine girdi.Büyük ölçekli özelleştirmelerde dünyanın konularında dev firmaları bizim ülkemizin ticari oyuncularını olmayı başardılar. Yabancı sermaye özellikle bankacılık konusunda ciddi bir ortaklık ve tümünden satın alma sürecine de katıldı. Çok büyük sermayelerle çalışan bu sistem ülkemize de büyük sayılabilecek ölçüde girdi yaparak yine sektörün içinde yerlerini aldılar ve öyle gözüküyor ki almaya da devam edecekler.

Tüm bu gelişmeler ülkemizde yaşanıyor ancak baktığınızda yatırım hep İstanbul merkezli gerçekleşiyor. Zaten Türkiye'nin sanayi,finans,sigorta,basın vb. diğer önemli sektörlerinin merkezi İstanbul'da şekillenmişti. Tüm işleyiş İstanbul'dan yönetilince de tüm işgücü bu merkezde gelişiyor,odaklanıyor. Tüm iyi yetişmiş beyinler İstanbul'da iş bulma çabası içinde kalıyorlar. Çünkü bu çarkın en önemli unsuru kaliteli ve iyi yetişmiş insan gücü. Bu tabii ki tartışma götürmez bir son. Ancak beraberinde de çok farklı riskleri getiriyor bu oluşum. Hem diğer illerimizde belli çizginin üzerinde personel bulma şansını azaltıyor, hem de başka illerden giden iş gücü için yaşamsal bazı sıkıntıların oluşmasına olanak sağlıyor.

İstanbul'un artık Türkiye için, hatta Avrupa ve dünya için önemi tartışılmaz hale geldi. Ancak bir ülkenin bütün gelecek riskini tek bir bölgeye hatta bir şehre yüklemek hem ülke için hem de o şehirde yaşayanlar için çok tehlikeli değil mi? Bu yapıyı görmezden gelerek büyümesine göz yuman siyasi ve bürokrasinin suçu, umalım ki ceza gerektirecek bir krize veya tabii olaya dönüşmesin.

Bizim tarafımızdan olaya bakınca İstanbul'a belki de en

fazla beyin göçü veren şehir olarak görünüyor İzmir; insan kalitesi, bilgi birikimi, yaşama kültürü belki de en üst seviyede bir şehir olarak İzmir yatırımcısı ve yatırımları ile bu beyinleri bölgede tutamıyor. Son dönemlerde ne iş arayanlar teklif edilen pozisyon ve maaştan, ne de işveren, gelen kişilerden memnun değil; durum böyle olunca her iki kesim de günlük çözümler üreterek, belki de günü kurtararak olayı ötelemeye çalışıyor ve arayışlar devam ediyor, süreç uzuyor. Bu yapı ile sistemi ve ticareti büyütme de mümkün olmuyor.

Bu yapı içine gönderdiğimiz genç beyinlerimizin ruhsal anlamda bir sıkıntı ve boşluk içine girmeden ve hatta hayatta barışık,mutlu bir yaşam sürdürmeleri en büyük dileğimiz. Hızlı yaşantı, acımasız bir çalışma hayatı, biraz yalnızlık ve olası bir olumsuzluk onların hayatını da çok olumsuz yönde etkileyebiliyor. Ayrıca aile düzeni ile büyümüş gençliğimizin bu ilgiden ve sevgiden uzak kalması da her iki taraf için gerçekten zor değil mi? Tabii bunları söylerken herkes doğduğu şehirde çalışsın hiç dışa açılmasın demiyorum ama bunda biraz ölçü kaçırmış durumda gibi geliyor bana.. Umarım onlar iş hayatlarındaki başarılarını hayatın diğer alanlarına da taşıyabilsinler.

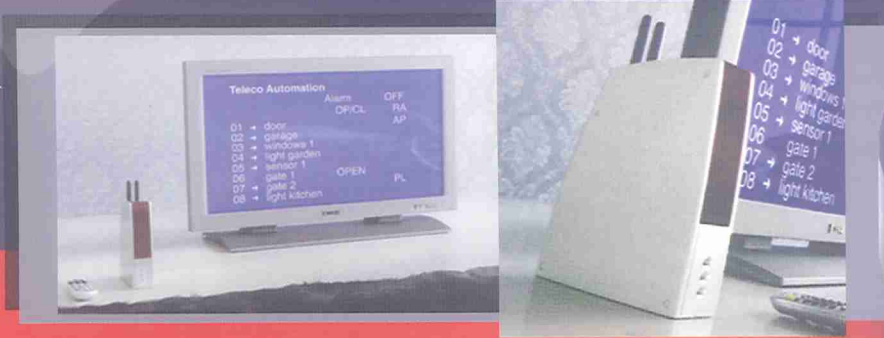
Bizler hep birlikte ortak akıl ile hareket ederek önce İzmir'deki yatırımları çoğaltmalı, birlikte daha büyük sermayelerle iş modelleri geliştirmeli, bu şekilde gerçekleşmiş oluşumlara destek olmalı, personel politikalarımızı yeniden gözden geçirmeli ve bu şehrin genç beyinlerini burada tutmayı başarmalıyız. Diğer taraftan iş arayan dostlarımız da bu şehirde çalışmayı gerçekten istemeli, bilgi birikimleri ve tecrübelerini burada kullanmalı, daha kolay ve keyifli yaşanan dost meclisi bu şehri bir üst kulvara taşımayı hep birlikte istemeliler.. İzmir büyüyen Türkiye'de yerini ancak bu şekilde koruyabilir, sağlamlaştırabilir.

Şehrin ileri gelenleri ve şehri yönetenler bu konunun gerçek mimarı olmayı istemeliler ve tüm yürekleri ile bu konunun gelişmesinde öncü kimliklerini sergilemeliler. Bugüne kadar sergilenmiş ve bir miktar yeni yatırımların önünü kapatmış ve hatta kapatmaya devam eden bir anlayışın önünde yine aynı yürekle hep birlikte durmalılar.

En derin sevgi ve saygılarımla,

NAFİZ GÖNEN

Eviniz YETERİNCE AKILLI MI?

Akıllı bir ev; havuz suyu sıcaklığından, yemeğin pişme derecesine, fiskiyelerin çalışma saatinden, odalarınızın ısısına değin tüm konforunuzu tam istediğiniz gibi düzenler...

Panjurlardan müzik sistemine evinizin her köşesini, dokunmatik bir ekran ya da bir uzaktan kumanda ile tek noktadan, kolayca kontrol etme olanağı sunar.

Akıllı bir ev; sabit ya da cep telefonundan veya internet aracılığıyla istediklerinizi gerçekleştirme özgürlüğü verir; hırsızlık, yangın, deprem gibi durumlarda gazı, suyu, elektriği keserek önlemleri alır, size ve gerekli yerlere haber verir.

Tüm bunları yapamayan bir ev sizce yeterince Akıllı mıdır?

***METAFOR**; günümüzün en yüksek teknolojilerini en rahat kullanım özellikleriyle birleştirerek müşterilerinin ihtiyaçlarına tam cevap veren "Akıllı Ev Sistemleri" kurar...*

METAFOR
ELEKTRONİK İNŞAAT SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.

Hürriyet Blv. No: 4/1 Kavala Plaza Kat:7/704 Çankaya - İZMİR
T. 232. 489 5141 • F. 232. 489 6885 • e-mail: info@metaforelektronik.com

İsmail UĞURAL

Tarım ve Siyaset

Bugün İzmir'in il nüfusu 28 ilçesiyle birlikte 3 650 000 dolayındadır.

Bu nüfusun yaklaşık yüzde 80'i Konak, Karşıyaka, Bornova, Buca, Çiğli, Gazimir, Balçova, Narlıdere ve Güzelbahçe'den oluşan metropol bölgede yaşar (Metropol bölgenin yeni kapsamını burada dikkate almıyoruz)...

Dolayısıyla söz konusu ilçe/kentlerde yaşayan seçmenin siyasal davranışı farklı değerlendirilmelidir. Ancak bu yazımızda daha çok siyaset sosyolojisi kapsamına giren seçmen davranışı konusunu ele almayıp, özellikle kırsal bölgede ikamet eden yine yaklaşık yüzde 20'lik nüfusun politik açıdan temsili olgusunu öne çıkarmak istiyoruz.

Tabii öncelikle şu tesbiti yapmamız gerekiyor. Kırsalda yaşayan herkes tarımla uğraşmıyor değildir. Nasıl tarım ve tarımsal sanayide faaliyet gösteren bir kısım insan ilçe kentlerde ikamet ediyorsa; aynı şekilde kırsalda oturan küçümsemeyecek bir kitle de esnafılık, işçilik ve/veya ticaret gibi tarım dışı alanlarda faaliyet göstermektedir.

TARIM NASIL TEMSİL EDİLECEK?

Ancak yine de yukarıda saydığımız metropol bölgenin dışında kalan ve 19 ilçeden oluşan yerleşme merkezlerini İzmir'in kırsalı olarak sayarsak; bu, analiz eksikliği biçiminde değerlendirilmemeli diye düşünüyoruz. Diğer yandan il bütününde 150 bin ailenin bilfiil tarımla uğraştığı ve toplamda yaklaşık 900 bin ailenin varlığını göz önüne aldığımızda; İzmir ilinde toplam seçmenin altıda birinin tarım sektöründe yer aldığı gerçeği ile karşılaşıyoruz. Bu arada tarım kökenli

ticaret ve tarıma dayalı sanayide işveren ve çalışan olarak bulunanların analiz dışı kaldığını da önemle vurgulayalım.. Ve hemen ilave edelim ki, İzmir bütün Türkiye'de yaratılan tarımsal hasıla sıralamasında Konya'dan sonra ikinci durumdadır. Dolayısıyla, İzmir'in temel ekonomik özellikleri sayılırken tarım sektörünün hep göz ardı edilmesi gibi kabul edilemez bir hususu dikkatlerinize sunmak isterim. Bir başka ifade ile, İzmir'de siyasi alanda olduğu gibi ekonomik alanda da tarım adeta yok kabul edilmektedir.

EN AZ DÖRT MİLLETVEKİLİ

Tekrar çiftçi ve üreticinin siyaseten temsili hususuna dönersek; yukarıda verdiğimiz rakamların ışığı altında, her iki seçim bölgesinde en az ikişer milletvekili ile tarımın TBMM'nde yer alması hem demokrasi hem de tarımsal sanayinin yaşadığımız bölgede taşıdığı büyük potansiyelin çok daha iyi değerlendirilmesi açısından isabetli olacaktır. Ancak burada önemli olan bu gerçekçi tesbitin yapılmasının yanı sıra söz konusu olayın nasıl gerçekleşeceği.. Yaşanacak süreçte medyanın oynayacağı rol hayati önem taşımaktadır. Çünkü öncelikle kentli kamuoyunun tarım ve tarımsal sanayinin bölge ekonomisi içinde sahip olduğu ve olabileceği ağırlık konusunda doğru ve güncel bilgilerle donatılması tarım temsilcilerinin Ankara'ya gidebilme imkanlarını güçlendirecektir. Ayrıca başta EĞİAD ve ESİAD gibi karar alma süreçlerinde etkin rol oynayabilecek sivil toplum kuruluşlarının olayı tam anlamıyla benimsemesi ve destek vermesi de dikkate alınması gereken faktörler arasındadır.

TARIMIN GÖREVİ

Diğer yandan belki de asıl büyük görev sektörün kendisine düşüyor. Öncelikle çiftçinin kendi mesleki örgütü ziraat odaları vurgu yaptığımız süreci iyi algılamalı ve stratejisini buna göre hazırlamalı diye düşünüyoruz.. Ve tabii büyük taban, yani İzmir Ziraat Odalarına kayıtlı 110 bini aşkın (kayıtdışı hariç) üretici artık kendisinden beklenen misyonu ve dinamizmi yerine getirmeli; Türk siyasi hayatında gerçekte ilk defa meydana gelecek bir olayı, kendi gerçek temsilcilerini Parlamente'ye göndermeyi başaracak siyasi kararlılığı ortaya koyabilmelidir. Peki bu insanlar kim olmalıdır denilirse; eğitilmiş, tarımı bilen, çiftçiyi tanıyan, hamaset ve demagoji yerine proje ve organizasyon odaklı, mümkünse yabancı dil konuşan, dinamik ve girişimci özelliği ile tanınan İzmirli'ler diye tanımlarsak yeterli olur herhalde !.

YOLLARDA 1500 TREYLER UZMANI

Bugün Türkiye'nin yollarında 1500 Krone treyler, tüm sektörlerde her türlü taşımacılık hizmetini güvenle sunuyor.

Gönen Motorlu Araçlar olarak bu güveni, İzmir bölgesinde Krone satış ve satış sonrası hizmetlerimizle sürdürüyoruz.

Gönen

GÖNEN MOTORLU ARAÇLAR SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Ankara Cad. No: 260 Bornova / İzmir
Tel: (0232) 479 60 99 Faks: (0232) 479 65 57
www.gonen.com.tr

KRONE
Treyler Uzmanları

Zorları başarma mücadelesi veren; Festivaller kraliçesi...

"Zor işleri yürüten, şikayet etmeyen ve takdir beklemeyen" biri olarak anlatılıyor, Filiz Eczacıbaşı Sarper. Yaptığı işe inanan ve bunun manevi hazzı için her türlü çabayı sonuna kadar harcayan Filiz Eczacıbaşı Sarper, Dr. Nejat Eczacıbaşı'ndan devraldığı İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV) Bayrağı'nı başarıyla taşıyor.

20 yıl içinde düzenlediği festivaller ile İzmir adını uluslararası sanat platformunda başarıyla duyuran Filiz Eczacıbaşı Sarper, son olarak "İmkansız Başarmak" adına İKSEV Müzik Müzesi'ni kurma mücadelesi veriyor.

5000 yıllık geçmişe sahip, tarih boyunca pek çok medeniyete merkez olmuş İzmir'de kent kimliğinin oluşması için çaba harcayan Filiz Eczacıbaşı Sarper, bu sürecin zor olmasına rağmen yaptığı işe inanıp sonuna kadar mücadele veriyor.

Her insanında farklı alanlarda da olsa kendi kenti için yapabileceğinin en fazlasını yapması gerektiğine inanan Filiz Eczacıbaşı Sarper, "Hayatın anlamı belli bir şeyler üretmektir. Ben bunu küçükte olsa yapabiliyorsam ne mutlu bana" diyor.

Gerçekleştirilen festivallerin başarı grafiğini daha da yükseltmeyi hedefleyen Filiz Eczacıbaşı Sarper, ayrıca İKSEV bünyesinde eğitim veren İKSEV Akademi'nin yüksek lisans eğitimi veren bir statüye kavuşması için çaba harcıyor.

İKSEV Akademi Binası'nda müzik sesleri içinde gerçekleştirdiğimiz keyifli sohbetimizde Filiz Eczacıbaşı Sarper, İKSEV'in İzmir için önemi, İzmir'in sanat dünyasındaki yeri ve geleceği ile bu süreçte yaşadıklarını EGİAD Yarın okurları için anlattı.

EGİAD YARIN: Size "Bayan Festival" deniliyor. Bu sıfata alıştınız mı?

Filiz ECZACIBAŞI: Aynı ifadeyi birkaç kez çeşitli ortam-

larda duydum. Bu sıfatı, İKSEV'in 20 yıllık çalışmalarındaki zorluklarla bütünleştiriyorum. 20 yılda birçok zorlukla karşılaştık. Ancak her şeye rağmen başarılı ve nitelikli çalışmalar yapıldı. Hepimiz inanarak, bu çalışmalara imza attığımız için zorluklara da göğüs gerebildik.

EGİAD YARIN: Bu 20 yılda en çok hangi konularda zorluk yaşadınız?

Filiz ECZACIBAŞI: Çalışmalarımızın profesyonelce olması gerekiyor. Bunu 20 yılın tecrübesiyle başarıyla yaptığımızı inanıyorum. Finansal anlamda oldukça zorlandık.

Finansal zorlukları daha fazla aşmış olsaydık, inanıyorum ki vakıf çok daha hızlı ilerleyebilirdi. Bunun dışında kentin bakışı, izleyici profili de çok önemli. Burada yapılan "Popüler Kültür" değil. Biz biraz daha uzak olunan tarzları benimsiyoruz. Bunun dışında yurtdışına açılım var. Bu beraberinde birçok zorluğu getirdi. Ancak Avrupa Festivaller Birliği üyeliği alındığından beri daha hızlı bir gelişim yaşandı. Katıldığımız toplantılarda görüyoruz ki, çok ciddi ve prestijli bir festival yarattık. Birlik bünyesindeki festivaller, sadece bir festival organizasyonu. Ama bizim Vakfımız, daha uzun soluklu çalışmalar yapıyor. Bu da Birliğin dikkatini çekti.

EGİAD YARIN: Tarihi mekanları kullanmak, İzmir Festivali'nin farklılıklarından biri değil mi?

Filiz ECZACIBAŞI: Evet. İzmir Festivali'nde tarihi mekanları kullanmak, özellikle İzmir içindeki Efes Antik Kenti'nin kullanılması farklılıklarımızdan biri. Ayrıca her yıl kent içinde farklı bir mekanda; örneğin Bayraklı, Agora ve Kadifekale'de konserler gerçekleştirmemiz bence yurtdışına açılabilmenin anahtarı oldu. Bu gücü iyi kullandığımızı

düşünüyorum. Avrupa Festivaller Birliği, artık İzmir Festivali'ne çok ciddi bir üye olarak bakıyor.

EGİAD YARIN: İzleyici açısından bakarsak 20 yılda nasıl bir gelişim yaşandı?

Filiz ECZACIBAŞI: Sevinerek görüyorum ki, festivalin izleyicisi belli bir oranda da olsa artıyor.

Artık İzmir Festivali'nin bir izleyici portföyü var. Festival kendi izleyicisini oluşturdu. Festival etkinlikleri arasında daha fazla beğenilen ya da az tercih edileni olabiliyor. Ünlü bir rock yada pop sanatçısı ile orkestra konserinin izleyicisinin sayısı tabii ki bir değil. Bazı konserlerde bu sayı 30 bini bulurken, bazılarında birkaç binde kalabiliyor. Örneğin, Elton John yada Sting geldiğinde bilet kalmıyor. Ama gelişim dünya üzerinde de böyle. İzmir Festivali'nin izleyici sayısı belki çok küçük oranda büyüyor ama büyüyor. Özellikle gençlerin sayısının artması memnuniyet verici.

EGİAD YARIN: Peki festivale katılan sanatçılar açısından bakarsak?

Filiz ECZACIBAŞI: Geçen 20 yıl içinde yurtdışındaki sanatçıların ilgisinde büyük artış oldu. Bazı programlar iki yıl öncesinden yapılıyor. Bu işe başladığımızda önmümüzde İstanbul Festivali gibi güzel bir örnek vardı. O yıllarda İKSEV'in başkanı rahmetli Dr. Nejat Eczacıbaşı idi. İstanbul Festivali'nden sanatçılara ulaşmada, onların gelmesini sağlama anlamında destek aldık. Güvenilir bir organizasyon yaratmak çok önemliydi. Dolayısıyla ilk yıllarda arkamıza İstanbul Festivali'nin itici gücünü aldık. 3-4 yıl sonra gördük ki, önemli sanatçılar arasında festivale katılma talebi hatta yarışı yaşanıyor. Bazı önemli sanatçılar bu festivale katılmak için defalarca başvuruda bulundu. Efes Antik Kenti'nin ayrı bir çekiciliği var. Aynı zamanda buradaki organizasyonunun ciddi anlamda yapılması ilgiyi arttırıyor.

EGİAD YARIN: Büyük isimleri Türkiye'de ağırlamak zor olmuyor mu?

Filiz ECZACIBAŞI: Olmuyor. Zaten büyük bir istekle geliyorlar. Örneğin, Elton John'nun buraya gelmesini sizinle paylaşmak isterim. Ünlü dansçı Barişnikov Uluslararası İzmir Festivali'ne geldi. Menajeri o kadar memnun kalmış ki, Elton John'un menajerine "Neden sizde Efes'de bir konser vermiyorsunuz?" diyor. O dönemde bende yurtdışında bulunuyordum. Festival programımızı bitirmiştik. Finansal anlamda da bütçemizi tamamlamıştık. O yıl ayrıca programda Sting vardı. Beni aradıklarında "Yapamayacağız" dedim. Çok ısrar ettiler. O kadar iyi bir referans almışlardı ki, 1,5 milyon dolarlık projeye Microsoft sponsor oldu. Bu yaşadıklarımız gösterdi ki, İKSEV organizasyonlarını kursosuz gerçekleştiriyor. Bir kişi sahnede idi ama arkasında tam 250 kişi çalıştı.

EGİAD YARIN: İKSEV'de rahmetli Dr. Nejat Eczacıbaşı'ndan bayrağı devraldınız. Bu bayrak yarışında siz farklı neler yapacaksınız?

Filiz ECZACIBAŞI: İKSEV Müzik Müzesi ve Kütüphanesi'ni kuracağız. Alsancak'da Çalışma Bakanlığı'na ait bir bina bize tahsis edildi. İzmir Valiliği ve Konak Belediyesi'nin desteği ile binanın restorasyon çalışması tamamlanmak üzere. Ancak içinde düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Müze, proje aşamasında bile büyük ilgi gördü. Türk bestecilerin eserlerinin korunma altına alınması da çok önemli. Aynı zamanda seslendirilmeleri yoluyla da tanıtılmaları gerekiyor. Müze bu iki misyonu üstlenecek. Türk bestecilerden Ulvi

Cemal Erkin'in kızları babalarının eserlerini hatta bestelerini yaptığı piyanosunu bile bu müzeye bağışlayacaklarını ifade ettiler. Gene Necip Kazım Akses'in oğlu Ahmet Akses destek vereceklerini söylediler. Bizim aynı zamanda yönetim kurulu üyemiz olan Merhum İstemihan Taviloğlu'nun da eserleri burada koruma altına alınacak.

Biz iki yılda bir senfonik dalda yapılan Dr. Nejat Eczacıbaşı Ulusal Beste Yarışması'yla Türk bestecilerin arkasında olduğumuzu hissettirmek istiyoruz. Beste yarışmasının bize getirdiği 105 tane senfonik eser var. Onlarda bizim korumamız altında ve burada yer alacak. Gene bir İzmirli koleksiyoner olan Celasun Muşkara'nın vefatından sonra oğulları Türkiye'deki ilk 5 arasında yer alan CD ve taş plak koleksiyonunu Vakfımıza bağışladı. Bunun dışında Güner Özkan, 360 parçalık otantik Türk çalgıları koleksiyonu müzemize bağışladı.

Bu müzenin yaşayan bir müze olmasını istiyoruz. Burada yeni ve eski bestecilerimizin besteleri korunacak. Türk sazları sergilenecek. Kütüphanesi olacak ve ilerde burası bir araştırma merkezine dönüştürülebilecek. Müzik eğitimi alan gençlerin faydalanabileceği bir ses arşivi oluşacak. Bunun dışında müzenin yaşayabilmesi için belli dönemlerde belli aktiviteleri ve gezici sergileri burada yapacağız.

EGİAD YARIN: Peki bu müze ne zaman hayat bulacak?

Filiz ECZACIBAŞI: Bu konuda kendimize bir yıllık bir süre veriyoruz. Destek alınması da çok önemli. Bina var ve belli bir yol alındı. Aynı zamanda teknik anlamda ciddi bir çalışmaya ihtiyaç var. Paris Müzik Müzesi'ne de konuyla ilgili bir envanter gönderdik. Onlarla da bir işbirliği yapabiliriz.

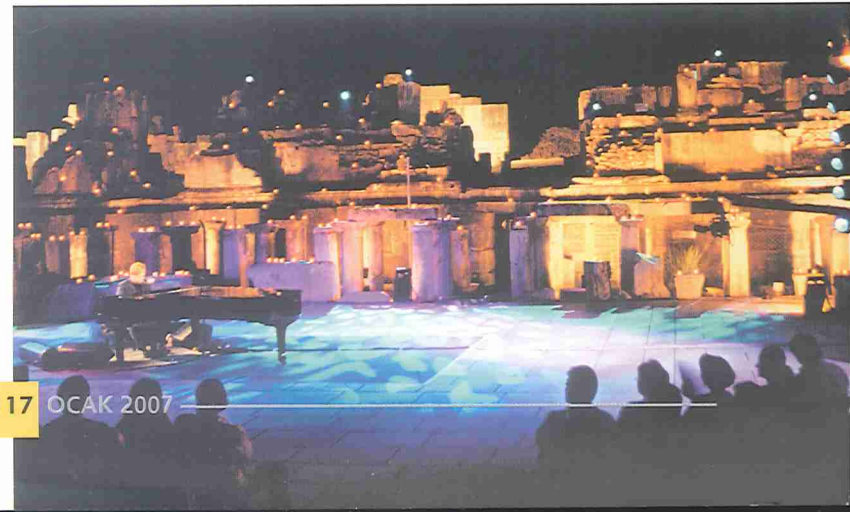
Çünkü onlar eski Türk Müziği, Osmanlı Müziği ve Avrupa Müziği üzerinde ciddi araştırmalar yapıyorlar. Böyle bir müze onlar içinde önemli kaynak olacak. Bu müzenin de bize gezici sergileri yollayabilmesi destek sağlayacaktır.

EGİAD YARIN: Size yönelik yazılan bir köşe yazısında "Bu zor işi yürütürken, kimseden yakınmaz, kimseden şikayet etmez ve kimseden takdir beklemez" denmiş. "Bana başarmanın manevi hazzı yetiyor" diye cevap veriyorsunuz. Türkiye'de sanat etkinliklerinin önemi yeni yeni anlaşılıyor. Hiç, bu haz için harcadığınız vakit ve emeğin çok fazla olduğunu düşündüğünüz oldu mu?

Filiz ECZACIBAŞI: Asla bunu söylemedim. Yaptığım işe çok inanıyorum. Karakter olarak fazla sorumluluk sahibiyim. Zorlukları zaman zaman yaşadığımda, biraz incindiğim oluyor ama sonra hemen toparlanıyorum.

Çünkü yaptığım işe sonuna kadar inanıyorum. Her insanında farklı alanlarda da olsa kendi kenti için yapabileceğinin en fazlasını yapması gerektiğini düşünüyorum. Ha-

**"Burada yapılan
"Popüler Kültür" değil.
Biz biraz daha uzak olunan tarzları
benimsiyoruz.
Bunun dışında yurtdışına
açılım var. Bu beraberinde birçok
zorluğu getirdi.
Ancak Avrupa Festivaller Birliği
üyeliği alındığından beri daha hızlı
bir gelişim yaşandı."**

anlamı belli bir şeyler üretmektir. Ben bunu küçükte olsa yapabiliyorsam ne mutlu bana.

EGİAD YARIN: Sizin için "Soğuk görünümünün altında aslında sevgi dolu sıcacık bir kalbi vardır" da denmiş. Bu sıcacık kalbin iş hayatına yansması nasıl oluyor?

Filiz ECZACIBAŞI: Buna ben değil de iş arkadaşlarım cevap verirse, daha mutlu olurum.

EGİAD YARIN: Günlük hayatınızdaki duygusallığınız iş hayatınıza yansıyor mu?

Filiz ECZACIBAŞI: Evet biraz duygusalım. Ama iş hayatında gerçekçi olmak lazım. Ben bunu yapabildiğime inanıyorum. Çünkü iş hayatında duygusallığı ön planda tutmak doğru değil. Duygusal olduğunuzda işler tam yürümüyor.

EGİAD YARIN: İngiltere'de koreoloji eğitimi aldınız. Türkiye'nin yıllar itibariyle bu konudaki gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Filiz ECZACIBAŞI: Koreoloji çok spesifik bir alan. Şu anda Türkiye'de az sayıda kişi bu eğitimi almış durumda. Zor bir eğitim. Ama çok da önemli olduğunu düşünüyorum. Sözü alfabe ile müziğin notayla yazılması gibi koreoloji dans hareketlerinin yazısı. Genelde bale eserlerinin hiçbir şekilde korunma şansı yok. Eserin sahnelenmesi aşamasında repetitör, aklında kaldığı gibi yada yorumuyla eseri tekrardan sahneleniyor. Koreolojinin ana başlığı olan notasyon basitçe söylemek gerekirse dans hareketlerinin kağıt üzerine geçirilmesidir. Eski eserlerin tekrar gündeme gelmesi ve korunması için koreoloji çok önemli bir yere sahip. Ana merkezi Londra'da olan Koreoloji Kütüphanesi var. Buradan mezun olan kişiler, eserleri oradan alıp, bir şekilde sahneye aktarabiliyorlar.

Dansçılar içinde çok önemli. Artık bizim konservatuarlarımızda bu eğitim veriliyor. Örneğin Akademi İKSEV'in bale bölümü de bu konuda oldukça iddialı. Öğretmenlerin öğretmeni olarak kabul edilen Bay Sasha Stanov 18 - 23 Aralık tarihleri arasında dansçılarımızla atölye çalışması yaptı, çok verimli geçti.

EGİAD YARIN: "İmkansız başarı" adına mücadele veriyorsunuz. Bu konuda yaşadığınız önemli olaylar var mı?

Filiz ECZACIBAŞI: Bir müze hayal ediyorsunuz, bunu hayata geçirebilmek imkansız başarı. Hiçbir şeyiniz yok. Finansmanınız yok. Önce kaç yıl çabalyorsunuz ve bir bina buluyorsunuz. İzmir eski Valisi Sayın Kemal Nehrozoğlu'nun önerisiyle şimdiki binayı bulduk. Ondan sonra bu konuda uzun çalışmalar yapıldı. Bu bina alındı. Bina alındıktan sonra restorasyonunun yapılması gerekiyordu. Bu konuda da önceki Sayın Valimiz Yusuf Ziya Göksu'nun desteğini gördük. Ayrıca Sayın Valimiz Oğuz Kağan Köksal'ın bu desteği sürdürmesiyle ve Konak Belediyesi işbirliği ile restorasyon sorununu aştık. Ondan sonra siz yaptığınıza

inanıyor ve müze için dokümanları topluyorsunuz. Vakfın ismine bir güven var. Ama halen daha çok fazla bir şey yok. Artık önümüzde bir yıl var ve "Yapacağım" diyorsunuz. Bunu yapmak işte imkansız başarıdır. Herkes Müzik Müzesi düşünebilir. Ancak buna hayat kazandırmak, imkansız başarıdır. Artık kentte bilinen bir sanat kurumu haline geldik. Belki biraz daha benimsenmesi ve çeşitli kurumların buna bu vakıfa yönelip, buna bir itme vermesiyle hakikaten kent adına önemli şeyler yapılabilir.

EGİAD YARIN: Bu konuda neler yapılabilir?

Filiz ECZACIBAŞI: "İzmir'in ekonomik açıdan çıkış noktası turizmde" diyoruz. Turizm dediğiniz zaman böyle bir çalışmada İzmir Festivali aslında büyük bir görev üstleniyor. Taksi şoföründen, hediyelik eşya satana kadar birçok kesim konserlerin ekonomik gücünden faydalanıyor. Sadece otelimizin olması yetmiyor. Örneğin, kruvaziyer turizm sayesinde son dönemde İzmir'e gelir ve kültür seviyesi yüksek turist grupları geliyor. Bu kişileri İzmir'e "İzmir Festivali var" diye de getirebiliriz. Tarih, kültür ve sanatı bir arada sunabiliriz. Dışarıya karşı olan imajımızı da güçlendirir diye düşünüyorum.

EGİAD YARIN: "Kimlik arayışındaki İzmir için, bu fırsatlar tam olarak değerlendirilmeli" diyebilir miyiz?

Filiz ECZACIBAŞI: İzmir'in bir kimliği var. Belli güçlerimiz var. Bir ekip çalışmasıyla buna hayat kazandırmak gerekiyor.

EGİAD YARIN: Sohbetimizin başında "Öncelikle yaptığımız işi en iyi şekilde yapmalıyız" dediniz. Önümüzdeki günlerde mevcut olan festivallerle mi sanatseverlere ulaşacaksınız? Yoksa farklı festival organizasyonları da hayat bulacak mı?

Filiz ECZACIBAŞI: Sorumluluğumuzda giden Uluslararası İzmir Festivali, İzmir Avrupa Caz Festivali, Akademi İKSEV, Dr. Nejat Eczacıbaşı Ulusal Beste Yarışması var. Bu yarışmayı da çok önemsiyoruz. Akademi İKSEV'in gelişmesi için yoğun çaba içerisindeyiz.

EGİAD YARIN: Akademi İKSEV'de neler yapılacak?

Filiz ECZACIBAŞI: Burasının yüksek lisans eğitimi veren bir kurum haline gelmesini hedefliyoruz. Konuyla ilgili çalışmalar proje aşamasında ama yol almaya başladık. Burayı farklı bir statüye taşıyacağız. Burada bale ve müzik branşlarında toplam 120 öğrencimiz var. Önümüzdeki günlerde 120 öğrenci dışında Türkiye'ye açık olan eğitim programları yapacağız. Örneğin, İzmir Avrupa Caz Festivali kapsamında Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli yerlerinden gelen caz ustalarını bir araya getirdik. Bu kapsamda toplam dört öğrencimiz burslu olarak Siena Caz Okulu'na gitti. Dünyada önemli caz okullarından birisidir. Bu burslar genç sanatçılarımızın gelişimi ve bakış açılarını geliştirmelerinde etkili oldu. Önümüzdeki günlerde müzenin de açılmasıyla mekansal anlamda ortak alanları kullanabileceğiz. İki bina birlikte çalışacak. Oradaki salonları da kullanabileceğiz. Bize şu anda mekansal yeni bir alana ihtiyaç yok.

EGİAD YARIN: 20 yıllık süreçte yaşadığınız zorluklara bir örneği bir anıyla bizimle de paylaşır mısınız?

Filiz ECZACIBAŞI: Aslında yaşadıklarımı not almam lazım. "Olayın gereği" diye düşünüyorum çok fazla üzerine düşmüyorum. Aslında her yıl o kadar ilginç şeyler yaşıyor ki. Bizim dışımızda gelişen olaylar oluyor.

Leningart Filarmoni Orkestrası'nın konser süreci de böyle oldu. Orkestra ekibi İstanbul'a geliyor. Ancak orada belli eşyalar uçağa aktarılmıyor. Enstrümanlar geliyor ama kostümler gelmiyor. Burada konserden sonra bir resepsiyon

Avrupa bize çok ısındı!

CALDERA

ARARAT

PICO

FUEGO

MAGMA

Avrupa Kalitemizi Onayladı.

Ödüllendirildik...

Dekorpan; Uluslararası "Business Initiative Directions" tarafından "Uluslararası Altın Kalite Tacı" ile ödüllendirildi.

Kalitemize duyulan güvenden dolayı gururluyuz.

DekorPan[®]
ŞİRKETLER GRUBU

info@dekorpan.com.tr

www.dekorpan.com

© dekorpan

vardı. Sponsorumuz bizden konseri 21:30 değil 19:30 da yapmamızı istedi. Bu konser saati bize çok ters bir saat idi. Konser 21:30 olsaydı zaten bu sorunları hiç yaşamayacaktık. Saat 14:00 gibi uçak geldi, orkestra geldi. Ama "kostümler yok" dendi. Ne yapacağımızı düşündük hemen. THY aradık. Bu valizlerin THY'lerinin uçağına sığmadığını öğrendik. Yapılabilecek tek şey orkestrayı getiren özel uçağın geri gidip, eşyaları alıp dönmesi lazım. Bunun içinde kalkış ve iniş izinlerine ihtiyaç var. Dönemin Ulaştırma Bakanı'na acilen ulaştık. Bakanlar Kurulu Toplantısı'ndan çıkıp, benimle görüştü. Hemen uçuş izinleri alındı. Uçak gitti, eşyaları aldı, uçak kalktı geldi. Ama gene de konsere yetişemedi. Çünkü ne kadar çabuk olursa olsun belli bir zaman geçiyor bu olaylar yaşanırken. Geliyor gelmiyor stresini yaşadık. Sonunda bir seçim yapmam gerekiyordu. Ya seyirciyi bekletecektik, ya da konser başlayacaktı. Sanatçılar günlük kıyafetleriyle konsere başladılar. Ama bu süreçte belki de hayatımın 10 yılını verdim diyebilirim. Sonrasında izleyicileri dinlediğimde "Çok iyi müzik yaptılar, atmosfer mükemmeldi, biz kıyafetleri hiç fark etmedik" dediler. En azından doğru bir şey yaptığıma inanıyorum. Çünkü konseri gerçekleştirdik. Sanatseverleri bekletmedik. İnsanların konser sürecinde negatif bir enerji almaması da çok önemli.

EGİAD YARIN: "Dünyadaki sorunların çözümünde inanıyorum ki, gerçek çözümler, insanlığın kültürel zenginliğinin yaşatılarak, demokrasinin ışığında evrensel bir demokrasi kültürü oluşturarak, bulunabilecektir." Bu sunum 1997 yılında 1. Kültür Kongresi'nde yaptığınız açılış konuşmasından. Sizce geçen 10 yıl içinde Türkiye bu konuda ne derece yol aldı?

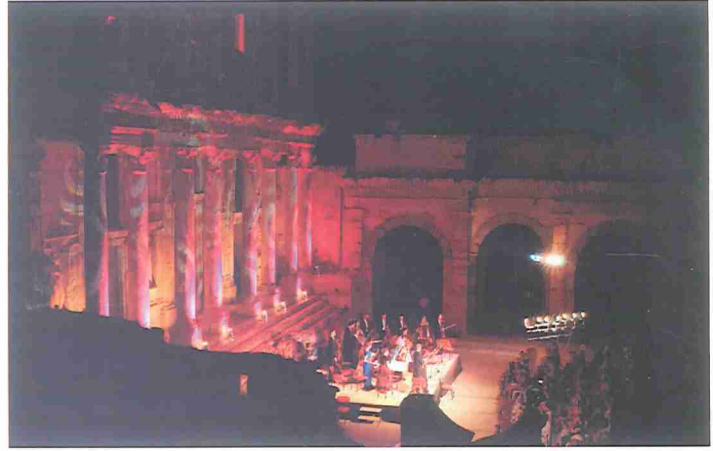
Filiz ECZACIBAŞI: Aslında kültürel anlamda önemli bir yol aldık. Bütün sanatsal etkinliklerde belli bir gelişim var. Esasında müzik anlamında çok fazla etkinlik oluyor. Bazen belli bölgelerde lüzumundan fazla etkinlik yapıldığına inanıyorum. Sinema alanında etkin bir gelişim var. Edebiyat alanında değişim de dikkat çekici. Artık bir Nobel Ödülümüz var. Gelişim tatminkar düzeyde.

EGİAD YARIN: Gelişimin olabilmesi için sponsorluk desteğinin önemine değindiniz. Kültür sanat alanında bu konuda fazla yol alınmıyor. Neden?

Filiz ECZACIBAŞI: Kültür ve sanat alanında hiç yok diyemeyiz ama bazı alanlarda izleyici oranı çok daha yüksek, örneğin spor. Son dönemde belli kültürel etkinliklere ilgi artmaya başladı. Sosyal sorumluluk projeleri önemsenir hale geldi. Özellikle İKSEV'in desteklenmesinin kente yönelik sorumluluk bilincinin paylaşılması olarak düşünülmesi

Çalışma Arkadaşı Sirel Ekşi'nin kaleminden Filiz Eczacıbaşı Sarper...

Filiz Hanım'ı 1. Uluslararası İzmir Festivali'nde tanıdım. Çok güzel, şık ve inanılmaz derece zarif bir hanımefendiydi. Devam eden 13 yıl boyunca festivali, onun Vakıf Başkanlığı'nı bir gazeteci olarak izledim. Biz gazeteciler için son derece sevilen bir yöneticiydi, alçak gönüllü, nazik ve yardıma hazır. 14. Uluslararası İzmir Festivali'nden itibaren İKSEV'in basın danışmanı olarak çalışmaya başladım ve Filiz Hanım'ı gerçekten tanıma fırsatı buldum. Burada çok şey söylemek mümkün. Bir yönetici olarak başarısı, başında bulunduğu Vakfın projelerinde ve yaptığı işlerde görülüyor. Ben dışarıdan görülemeyen Filiz Hanım'dan söz etmek istiyorum. Birlikte çalıştığımız 7 yıl boyunca bu zarif ve güzel kadın benim için inancın ve direncin simgesi oldu. Bitip tükenmeyen bir enerji, sonsuz bir özveri, aklın alamayacağı bir dirençle hedefine yürümenin ve başarmanın simgesi. Kendi gereksinimlerini ikinci hatta üçüncü plana atarak yoğun bir çaba. Ve özellikle ikili ilişkilerinde, "Bir insan bu kadarını nasıl düşünür?" dediyecek kadar ince düşünmek, anlayış, hoşgörü ve dürüstlük. Filiz Hanım'ı bir iki cümleyle anlatmak tabii ki mümkün değil. Ama şu kadarını söylemeliyim, Filiz Eczacıbaşı Sarper bana eşini, evlatlarını, şu kadarını söylemeliyim, Filiz Eczacıbaşı Sarper bana eşini, evlatlarını, ailesini, işini ve dostlarını sevmek, onları anlamak ve destek olmak konusunda her zaman ilham kaynağı olmuştur. İyi bir patron ama her şeyden önce sımsıcak, samimi, sevdiğini ve sizi desteklediğini hep hissettiren eşsiz bir dosttur.

gerekiyor. Sadece ticari bakmamak lazım. Sponsor desteğini arzu ettiğimiz oranlarda alsak tüm projelerimizde çok daha hızlı yol alabiliriz. Önümüzde bir EXPO yarışı vardı. Gerektiğinde çok önemli isimleri İzmir'de ağırlayarak, İzmir'in ismini dünya genelinde duyurmada etkili olabiliriz diye düşünüyorum. Sanatsal alandaki bu tip organizasyonlar İzmir'e önemli avantajlar yaratır. Ama maalesef bu konuda yol alamadık. Ondan sonra "İzmir kan kaybediyor" diyoruz. Bazı etkinlikleri farklı şehirlerimize kaçırıyoruz. Tabii sonuçta gene Türkiye kazanıyor. Ama neden EXPO yarışında avantajlarımızı daha fazla kullanamayalım. Elton John, Efes Konseri sonrasında dünya arenasında yaptığı röportajlarda unutamadığı konserlerinden biri olarak Efes'i göstermiş. Efes Konserinin DVD'si o dönemde İngiltere'deki en popüler Noel hediyelerinden biriydi. Hiçbir reklam bütçesiyle bunu yapamayız. Bu reklamı, parayla yapmanıza imkan yok. Belli itici güçlerin bize büyük güçler olarak geri döneceğine inanıyorum.

EGİAD YARIN: İzmir Festivali'ni farklı mekanlara taşımayı planlıyorsunuz. 2007 yılında bu konuda neler yapılacaktır?

Filiz ECZACIBAŞI: Festivalde bu yıl Bergama'nın kullanılması söz konusu olacak. Geçtiğimiz yıl İKSEV'in misyonuna uygun bir program çıkardık. Biliyorsunuz Akademi İKSEV var. Gençlerin eğitimine destek veriyoruz. Bu kapsamda İzmir Festivali bünyesinde "Genç Soluklar" diye bir bölüm açtık. Festival içinde yer almak genç sanatçılar, sanatçı adayları için çok önemli. Bergama'ya götüreceğimiz projede Avrupa'daki birçok genç müzisyenin oluşturduğu bir gençlik orkestrası olan Akdeniz Gençlik Orkestrası idi. Bu orkestrayı oluşturabilmek için çeşitli ülkelerde bir yıl boyunca odisyonlar yapıldı. Bu orkestraya İstanbul, Ankara ve İzmir'den 6 müzisyen katılacaktı. Hepsi İzmir'e gelecek ve bir Fransız şef ile akademimizde çalışacaklardı. Onlar Efes'i istiyorlardı. "Bizim Bergama'mız da var. İkinci bir konseri de orada yapabilir miyiz?" dedim. Onlar kabul ettiler. Festival kapsamına da aldık. Bergama'dan sonrada başka Akdeniz ülkelerinde de konser verip, finali Fransa'da yapacaklardı. Bu konserleri kapsayan bir CD çıkaracaklardı. Projenin olduğu yer olarak Akademi İKSEV görünecekti. Fakat o dönemde savaş olasılığına karşı böyle bir riski alamadılar ve programdan çekildiler. Dolayısıyla önümüzdeki yıl Bergama'da bu projeyi hayata geçireceğiz. Gençleri motive etmek için genç yeteneklere özellikle yer vereceğiz.

EGİAD YARIN: Bu kadar koşturmaya içerisinde kendinize vakit ayırabiliyor musunuz?

Filiz ECZACIBAŞI: Kalan boş vakitlerimde seyahat ediyorum. Benim için iyi de oluyor. Gene yurtdışına çıktığımda da kültür ve sanatsal etkinlikleri takip ediyorum. Oradaki müzeleri, konserleri yakından izliyorum. Yani gene boş durmuyorum. Sporu ihmal ediyorum. Gün içinde ancak kısa yürüyüşler yapabiliyorum.

Prof. Dr. Ergün AYBARS

Atatürkçülük

“Dünyaya Barış” anlayışının ifadesidir.

Evren, mükemmel ahenk ve denge içinde kurulu sonsuz bir düzeni ifade eder. Galaksileri, güneş sistemleri ve üzerinde yaşadığımız dünyadaki yaşamın düzen ve ahengi düşünürlerse ve tüm insanlığa felsefe, dinî ve ilmi alanda daima en güzel olanı ilham etmiştir. Evrensel veya eski deyişle, cihanşümul, İngilizce “Üniversal” deyimi, tüm insanlık için, yararlı, güzel, doğru, mükemmel olan ve her zaman ve her yerde geçerli olan ifade eder.

Bu terim daha çok son yüz yıllık dönemde kullanılmaya başlandı, giderek anlamı güçlendi ve yaygınlaştı. 19. yüzyılda yalnızca Batı dünyasında bir anlam ve amaç ifade eden bu kavram 20. yüzyılda özellikle Birinci Dünya Savaşı sonrası giderek yaygınlaştı ve İkinci Dünya Savaşı sonrası ise etkin bir anlam ve güç kazandı. Barış ve özgürlük, insanlığın mutluluğu gibi kavramlar yaygınlık kazanırken, savaş ve savaşa yol açan ideolojilere karşı da tepki arttı. Amerikan ve Fransız insan hakları bildirilerinin çok daha yaygın bir şekilde yerleşmesi, emperyalizm ve totaliter ideolojilerin sebep olduğu savaşları ortadan kaldırmak ve barışı sağlamak için Birleşmiş Milletler kurularak, 1948 yılında, “İnsan Hakları Evrensel Bildirisi” yayınlandı. “Nobel Barış Ödülü” daha büyük değer ve anlam kazandı.

Uzak Doğu ve Orta Doğu savaşları, Dünya’nın birçok yerinde insanların artık ortak sorunları, barış ve mutluluk ortak amacı oldu. Günümüzde “Doğu Bloku”nun siyasi ve ideolojik dağılışı ve soğuk savaşın sona erişe doğanın korunması için ortak çalışma programları, yüzyılın en olumlu aşaması olarak kabul ediliyor.

Günümüz dünyasını etkileyen ve ona biçim veren ilmi, ideolojik, sosyal, ekonomik, siyasi, sanatsal, hemen tüm akımlar, düşünceler ve kurumlar, “Hümanizm-Rönesans” sonrası Avrupa’nın geçirdiği aşamalar sonucunda ortaya çıkmıştır. İnsan aklının özgürlüğü ilimin yaşamda her alanda insan toplumları için esas ölçü olması, aydınlanma çağı ve Fransız Devrimi, sanayi devrimi ve bunlara bağlı olarak 20. yüzyılın iki büyük savaşı insanlığın bugününü hazırlamıştır. Günümüze dek olan bu gelişmelerde çağdaş uygarlık, veya başka bir deyişle. Batı uygarlığı ve onun içinn yetişen ilim adamları, düşünürler, sanatkarlar, devlet adamları vb. ön planda yer aldılar. Bu isimler içinde insanlığa hizmeti geçen ve saygıyla anırlar bulunduğu gibi, insanlığa felâket getiren tarihe kötü anılar bırakanlar da bulunuyordu. “Nobel” barış ödülü konurken, düşünülen insanlığın barış için

de mutlu yaşamasına hizmet edenlerin örnek alınması idi. Batıdan değil de Doğrudan yetişen ama yetişmesinde Batının temel değerleri de bulunan bir insan düşünce ve eylemiyle tarihe, insanlığa yaptığı büyük hizmetle ilk örnek olarak geçti. Düşüncesi ve eseri evrensel olan bu insan Mustafa Kemal Atatürk’tür.

Atatürk’ün evrenselliğini incelerken, onun düşüncelerinin evrenselliği ve insanlık üzerindeki etkisi ile eserinin, yani Türk Devrimi ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nin bir örnek olarak insanlık üzerindeki etkisini ortaya koymak gerekir. Çünkü Atatürk gerek düşünceleriyle gerekse bu düşünceye dayanan eseriyle evrensel etkinliği olan ve 20. yüzyılın en önemlileri büyük insanlarından birisidir.

Modern Türkiye’nin Doğusu büyük bir inkilâbın eseridir. Türk inkilâbının gerçekleştirdiği yeni Türkiye, Ata-

türk'ün eseridir. Atatürk yeni Türkiye'nin kurucusudur! Bunu başaran Atatürk'ün kendisi Türk toplumu için yeni bir insan tipidir. Bütün eserleriyle, şkiirleriyle kişiliği ile erişilemeyecek kadar yeni bir insandır. Onu hala erişilmez bir insan yapan kişiliğini daha gençliğinden görüyoruz. Suriye'de bulunduğu 1908 yılında arkadaşı Müşd'e, "Bugünün adamı mı olmak, yarının adamı mı olmak istiyorsun?" der. Atatürk hâla yarının adamıdır. Yalnız Türkiye için değil bütün mazlum uluslar ve insanlık için yarının adamıdır. O'nu yarının adamı yapan yüksek insan nitelikleri idi. Atatürk evrensel kişiliği sebebi ile UNESCO tarafından 1963 yılında ve 1981'de insanlığa örnek insan olarak gösterilerek anıldı.

1981 yılında İstanbul'da yapılan uluslararası Atatürk Sempozyumu'nda daha sonra bugün A.B.D. Genelkurmay Başkanı olan o gün Nato Güney Kanadı Komutanı olan Amiral William Crowe, "Doğumunun yüzüncü yıldönümünde bütün dünya Atatürk'ü anıyorsa o insanda tüm dünyayı etkileyen, örnek alınacak bir şey var" diyor ve "yalnızca askerlik yönünü işleyebilecek durumda olduğunu" belirtiyordu. Yunan şlozofu Platon'un "Krallar şlozof olsa ve şlozoflar kralların tahtına otursaydı" dileğinin ikibin yıl sonra Atatürk'le gerçekleşeceğini söyleyen Prof. Herbert Melzig 4 de O'nu insanlığa örnek gösteriyordu.

Türk ulusunun kurtarıcısı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu evrensel boyutlarda büyük insan Atatürk'ün sayısız hizmetlerinden ve başarılarından yalnız biri bile O'na tarihte çok şereşi bir yer sağlayabilirdi. Atatürk, savaşlardaki başarılarıyla büyük bir asker, büyük bir devlet kurucusu olduğu kadar görüşlerindeki sağlamlık, doğruluk gerçekçilik, uluslararası ilişkilerde güvenilirlik, kararlılık barış ve insan severlik değerleri ile de evrensel bir liderdir. O, emperyalizmi yenerek, millî, tam bağımsız bir Türk Devleti kuran, kurduğu bu devleti çağdaş uygarlık düzeyine çıkarma savaşını başaran liderdir. Bir bütün olarak ele aldığımızda Atatürkçülük yeni bir devlet sisteminin toplum anlayışının, yaşam biçiminin, ahlâk anlayışının, daha çok bir deyişle, yeni bir dünya görüşünün ve Milli Mücadele ile kazanılmış insanlık ve ulusal onura dayalı bir politika, uluslararası ilişkilerde tüm mazlum uluslara ışık olan bir ülkü, tüm dünyaya barış, insanseverlik anlayışının ifadesidir. Kin ve nefret, tüm hayatında, Atatürk'ün duygularında etkili olmamıştır. 30 Ağustos 1992 akşamı Dumlupınar'da muharebe meydanını gezerken Yunan cesetleriyle dolu manzarayı göstererek, "Bu manzara insanlık için bir utanç manzkarasıdır. Fakat biz burada vatanımızı koruyoruz" demiş, ileriki yıllarda ise "vatan savunması dışında savaş vahşettir" diyerek bu görüşünü kuvvetlendirmişti. İzmir'e girdiği gün ayağının altına serilen Yunan bayrağını hem de Yunan Kralının Türk bayrağını çiğnediği hatırlatılmasına rağmen, "Bayrak bir ulusun şereşdir, çiğnenmez" diyerek red eden Atatürk, uluslararası ilişkilerde barışı "Yurtta sulh, cihanda sulh" cümlesi ile bir ülkü haline getirmişti.

Çağdaşlaşmanın başarısı, yaşamda, devlet sisteminde ve değerlerde aklın ve ilmin üstün olmasına bağlıdır. Çağdaş uygarlığın oluşmasında ilmin yol göstericiliğinin esas olduğunu bilen Atatürk, Türkiye'de bu yeni kavramı açık bir biçimde ortaya koyarken, onu bir ülkü olarak gösteriyordu. Binlerce yıl gerçeğin din kuralları (doğma) içinde arandığı bir toplumda hatta tüm Doğu dünyasında ilk kez bir lider

"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlmin ve fenni dışında mürşit aramak gaşettir, cehalettir, delâlettir" diyor, her bilgiye bilimsel yöntemle, aklın yoluyla ulaşmak gerektiğini öğretiyor ve lâik düşünce ve sistemi de bunun temeli yapıyordu.

İnsan, vatan, ulus sevgisi ve hürriyet aşkı onda her şeyin üstündedir. Şam'da kurduğu cemiyete verdiği isim "Vatan ve Hürriyet"dir. 1912'de Derne'den arkadaşına (Salih Bozok) yazdığı mektupta "Biz vatana borçlu olduğumuz fedekarlık- derecesini düşündükçe, bugüne kadar yapılan hizmeti pek küçük buluyoruz"... "Vatan mutlaka selâmet bulacaktır, millet mesut olacaktır. Çünkü kendi selâmetini, memleketin ve milletin saadet ve selâmeti için feda edebilen vatan evlatları çoktur diyerek vatan ve ulus dreğerlerinin yüceliğini dile getirmektedir. "Benim ihtiraslarım var, hem de pek büyükleri, fakat bu ihtiraslar, yüksek mevkiler işgal etmek veya büyük paralar elde etmek gibi maddi emellerin tatminine bağlı değildir. Ben bu ihtiraslarının gerçekleşmesini vatanıma büyük faydaları dokunacak bana da liyakatla ifa edilmiş bir vazifenin canlı iç rahatlığını verecek büyük bir şkrin başarısında arıyorum. Bütün hayatımın prensibi bu olmuştur. Ona çocuk yaşında sahip oldum ve son nefesime kadar da onu muhafaza edeceğim" sözleri; hayatta tam zevk ve mutluluğu, ancak gelecek kuşakların şereşi varlığı ve mutluluğu için çalışmakta gören Atatürk'ün bu yüksek ahlâk anlayışı, tüm insanlığın örnek alması gereken bir yönüdür.

Nutuk'ta Türk gençliğine Türkiye Cumhuriyeti'ni emanet ederken, içinde bulunulan imkânsızlık altında nasıl mücadele edileceğini ve hangi güce ve inanca dayanılacağını gösterirken, kendisinin 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak bastıktan sonraki kendi azim ve iradesini anlatmaktadır. Başardığı çok büyük işlere rağmen, büyük insan kime denir sorusuna şöyle karşılık vermektedir.

"Büyüklük odur ki; kimseye iltiaf etmeyeceksin, hiç kimseyi aldatmayacaksın, memleket için hakiki mefkûre ne ise onu göreceksin, o hedefe yürüyeceksin, herkes senin aleyhinde bulunacaktır herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır. İşte sen bunda

mukavemetli olacaksın. Önünde namütenai manialar yığılacaktır. Kendini büyük değil küçük, vasıtasız, hiç telakki ederek kimseden yardım gelmeyeceğine kani olarak bu maniaları aşacaksın, ondan sonra san abüyükün derlerse bu diyenlere güleceksin. Bu sözler O'nun hayatını anlatmakla

**"Bir bütün olarak ele aldığımızda
Atatürkçülük
yeni bir devlet sisteminin
toplum anlayışının, yaşam biçiminin,
ahlâk anlayışının, daha çok
bir deyişle, yeni bir dünya görüşünün
ve Milli Mücadele ile kazanılmış
insanlık ve ulusal onura dayalı
bir politika, uluslararası ilişkilerde
tüm mazlum uluslara ışık olan bir ülkü,
tüm dünyaya barış, insanseverlik
anlayışının ifadesidir."**

değil midir? Milli Mücadele'nin zaferini ve Türk inkılabının başarısını Türk ulusuna mal eden Atatürk, kendisini değil daima ulusunun yüceliğini belirtir.

Ankara'da meclis toplamaya çalışırken, önce ordu kurun sonra meclis toplarsınız diyenlere "Öyle bir devre eriştik ki onda herşey meşru olmalıdır. Ordu demek servet ve insan demektir. Buna da ancak milletin iradesi karar verir. Önce meclis sonra ordu" yanıtını verirken, yani devletin nasıl bir meşruyet düşüncesinin eseri olduğunu gösteriyordu. "Ben istese idim derhal askeri bir diktatörlük kurardım ve memleketi öyle idareye kalkıştırdım. Fakat ben istedim ki milletim için modern bir devlet kurayım" sözü de bunun bir başka ifadesidir. Atatürk yeni devlet yapısında bireyi "kul" olan bir toplum anlayışından, bireyini "vatandaş" anlayışına yükselten, egemenliğin kaynağını tanrı hakları sisteminden alan bir sistemden, egemenliği ulus idaresinden alan yeni bir sisteme geçişi esas aldı. "Kuvvetin, kudretin, egemenliğin, iradenin doğrudan doğruya halka verilmesi, halkın elinde bulundurulması" demek olan 23 Nisan 1920'de T.B.M.M.'nin kuruluşu yine Atatürk'ün deyişiyle "Türkiye halkının, husumet dünyasına karşı gösterdiği harikayı ifade etmektedir."

"Benim en büyük eserim Türkiye Cumhuriyetidir" diyen Atatürk, yeni rejimin devlet tanımında "demokrasiyi" vazgeçilmez bir sistem ve amaç olarak kabul ediyordu. "İrade ve egemenlik ulusun tümüne aittir. Demokrasi prensibi, ulusal egemenlik şekline dönüşmüştür. Bir ulusu oluşturan bireylerin o ulus içinde her çeşit özgürlüğü; yaşamak özgürlüğü düşünce özgürlüğü ve vicdan özgürlüğü güven altında bulunmalıdır. Ulusa efendilik yoktur. Hadimlik vardır. Bu ulusa hizmet eden onun efendisi olur" sözleri Türkiye'de yeni rejimin hangi amaçla kurulduğunu belirtmektedir.

"Her an tarihe karşı cihana karşı hareketlerimizin hesabını verecek bir vaziyette olmalıyız" sözleriyle Atatürk vicdan, tarih ve kamuoyundan oluşan yüksek bir mahkeme anlayışını devlet adamlığı anlayışının ahlâki ve hukukî vasfı olarak belirtir. Alkışlayanları değil, eleştirenleri yanınıza alınız sözleriyle de bu anlayışını kuvvetlendirmektedir. Kırbaçla değil, kalpleri feth ederek yönetmek anlayışı onun ahlâki bir anlayışıdır.

Hak ve adalet kavramları özgür ulusların sosyal ve siyasal yapısına biçim verdiğine göre, Atatürk, iktidarı "hak ve adalet" olarak tanımlamaktadır. "Hürriyet ve istiklal benim karakterimdir", "Hürriyet olmayan bir ülkede ölüm ve yok olma vardır. Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir"11 sözleri, Atatürk'ün eseri olarak kurulan rejimin Türkiye'de demokrasi ve ulusu bu yönde eğitmeye yönelik amacını ve inancını göstermektedir. "Cumhuriyet rejimi erdemlilik ahlakıdır. Korku ve tehdide dayanan sultanlık ise zelil, seşl insanlar yetiştirir" 12 sözleriyle Atatürk, Türkiye'de yetişen yeni nesillerin özgürlük içinde yetişmesini istiyordu. Bu sebeple yetişecek Türk çocuklarına her şeyden önce ulusal benliğin verilmesini, ulusal ahlakımızın uygarlık ilkeleriyle ve özgür düşünceyle güçlendirilmesi gereğini ve Türkiye Cumhuriyeti'nin insanının "Şkri hür, vicdanı hür, irfanı hür" olmasını öğretmene bir ülkü olarak gösteriyordu. Atatürk'ün sosyal hayatımıza getirdiği yeni ahlak anlayışı milli ve laik olduğu kadar hümanist ve barışçıdır. O, ahlaki ahlak kitaplarında tanımladığı veya bir takım ahlak hocalarının tavsiye ettiği şeylerden önce, çalışmak olarak tanımlıyor. Çalışmanın yüksek kıymetini, ahlaki vasfını çalışmak hakkını kutsal hakların başında görmektedir. O'nun

ahlaki anlayışının kaynağı "cemiyettir, millettir".

Atatürk, Türk gençliğinin eğitimi için 1930'lu yıllarda Türkiye'de ortaokul ve liselerde kutulan Medeni Bilgiler kitabını bizzat kendisi yazdı. Bu kitapta demokrasi, insan hakları, hürriyet, parlamenter sistemin işleyişi ve kurumları, vatandaşın ve devletin görevlerini ve yükümlülüklerini anlatmakta, hürriyetlerin başına vicdan hürriyetini, üçüncü hürriyetini koyarak insanlığın binlerce yılda ulaştığı çağdaş düzeyi Türkiye'ye dinamik bir ideal olarak göstermektedir. Bu sebeple siyasi partileri siyasi hayatın vazgeçilmez unsuru olarak görür. Ancak partiden amacın memleketi bölmek ve sınıf çıkarları sağlamak olmayıp, halkın bütününe refaha ulaşmak olduğunu belirtir, iktidar, muhalefet arasında karşılıklı saygıya dayanmanın önemini vurgular.

İnsancıl bir anlayışla yorumladığı milliyetçilikle Türk İstiklal Savaşını kazanan Atatürk, çağdaşlaşmanın dinamik gücü olarak laiklik ilkesini yeni Türkiye'nin devlet yapısının, sosyal yapısının temeli yapıyordu. La-

iklik yalnızca ulusal egemenlik, ulusal birlik yönünden değil, insan aklının özgür gelişiminin ve hayattaki tüm gerçeklerin ilimde ve fende olduğunu gösteren çağdaşlaşma ülküsünü ve çağdaş devlet biçimini Türkiye'nin kuruluş felsefesi olarak biçimliyordu. Demokrasinin de vazgeçilmez bir ilkesi olan lâiklik, bu sebeple Atatürk ilkelerinin vazgeçilmez ve taviz verilmeyecek olan önemli yönüdür. Bu köklü değişimin Türk inkılabı ile gerçekleştiğini asla unutmamalıyız. Milli ve lâik Cumhuriyet sistemi özgürlükçü demokrasi, ulusal ve lâik ahlâk, akıl ve ilmin üstünlüğüne dayanan bu yeni dünya görüşü büyük bir inkılapta gerçekleşti.

Amerikan demokrasisi, Fransız ve İngiliz demokrasilerinin de inkılaplarla gerçekleşmiş olduklarını ve Türk demokrasinin de bunlardan örnek aldığını hatırlattıktan sonra şunu belirtmek isterim; özgürlük ve demokrasi için inkılap yapılır, fakat demokrasi içinde inkılap yapılamaz. Türk inkılabı Türk demokrasisini hazırlamıştır. Atatürk bunu şöyle tanımlıyor. "Fransız ihtilâli bütün cihana hürriyet şkrini nefth eylemiştir ve bu şkrin halen esas menbaı bulunmaktadır. Fakat o tarihten beri beşeriyet terakki etmiştir. Türk demokrasisi, Fransız ihtilalinin açtığı yolu takip etmiş, lâkin kendisine has vasf-ı mümeyyizi ile inkışaf etmiştir. Zira her millet inkılabını içtimai muhitinin tazyikatı ve ihtiyacına tabi olan hal ve vaziyetine ve bu ihtilal ve inkılabın zaman-ı vukuuna göre yapar."

Mazlum Uluslar ve Atatürk

İstiklâl Savaşı'nın emperyalizm ve sömürgecilğe karşı başarısının, tüm sömürge uluslararası etkilemesi kaçınılmazdı. Bu savaş, ulusal benliğini kazanan bir toplumun "Türk Mucizesi" olarak tanımlanan harikayı yaratmasıydı. Bu tarihte dünyada yaşayan üç yüz milyon Müslüman sömürge halindedir. Buna Müslüman olmayanlar da katılınca, dünya nüfusunun üçte ikisi sömürgeci'dir.

Bunun de tek sebebinin bu toplulukların ulusal benlikten yoksun olmalarında gören Atatürk, "Anadolu bu müdahalefaasiyle yalnız kendi hayatına ait görevi yerine getirmiyor, belki bütün Doğu'ya yönelik bu saldırılar mutlaka son bulacaktır. İşte o zaman Batı'da, bütün dünyada gerçek sükûn, gerçek refah ve mutluluk hüküm sürecektir" sözleriyle bu savaşın anlamını vurguluyordu. Bu savaşın, yalnızca Türkiye'nin değil, tüm mazlum ulusların da savaşı olduğunu, çünkü Türkiye'nin savunduğu davanın, bütün mazlum ulusların davası olduğunu Temmuz 1922'de belirten Atatürk için, ulusal bağımsızlık Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda olduğu gibi tüm mazlum ulusların da en doğal hakkıdır.

Atatürk'ün dış politikası yalnızca Türkiye'nin çıkarlarına göre biçimlenmiş, bencil bir politika değildir. Tüm mazlum ulusların kurtuluşunu istemektedir. Mart 1933'de yaptığı konuşmadaki şu sözleri bunu açıkça göstermektedir.

"Şarktan şimdi doğacak olan güneşe bakınız. Bugün, günün ağırdığını nasıl görüyorsam, uzaktan, bütün Şark milletlerin de uyanışlarını öyle görüyorum. İstiklâl ve hürriyetine kavuşacak olan, çok kardeş millet vardır. Onların yeniden doğuşu, şüphesiz ki ilerlemeye ve refah müteveccih vuku bulacaktır. Bu milletler bütün güçlülere ve engellere rağmen muzaffer olacaklar ve kendilerini bekleyen istikbale ulaşacaklardır.

Müstemelececilik ve emperyalizm yeryüzünden yok olacak ve yerlerine milletler arasında hiçbir renk, din ve ırk farkı gözetmeyen yeni bir ahenk ve işbirliği çağı hakim olacaktır. Hindistan'da Gandhi, Pakistan'ın kurucusu Muhammed Ali Cinnah, Tunus'da Burgiba, Cezayir Milliyetçileri, Afrika ve Asya'nın mazlum ulusları için Atatürk bayrak olacaktır. Bütün mazlum uluslara, ulusal bağımsızlıklarının başarılmasının örneği olan Atatürk, kuşkusuz yalnız Türkiye için değil, tüm dünyanın kabul ettiği evrensel boyutlara ulaşmış bir insandır. O hem mazlum uluslarının kafasındaki esaret zincirini parçalayan bir liderdir. Mazlum uluslar bağımsızlık savaşı örneği olarak, Atatürkçü düşüncüyü benimsemeye ve Atatürk'ü kendilerine bayrak yapmada gösterdikleri başarıyı, ne yazık ki Türk İnkilâbı ile çağdaşlaşan Türkiye'nin atılımlarını ve özellikle insan aklının özgürlüğünü getiren lâikleşmedeki başarısını örnek alamamışlardır. Bu konuda Atatürk'ün yolunda gitmeye cesaret edememişlerdir. Denemeye kalkışan birçokları da tah-tını, hatta hayatını yitirmiştir. Tüm dünyada İslâm ulusları içinde laikleşmeyi başarabilen tek ülkenin Türkiye olması, bunun önemini daha da büyötmektedir.

Atatürk ve Uluslararası İlişkiler

Bir ideal düşünce ve gerçek olarak, Atatürk'ün dünya olaylarına bakışı ve değerlendirmesi getirdiği ilkeler, bugün hâlâ geçerliliğini devam ettiriyor.

Bütün dünya uluslarını akraba kabul eden Atatürk, yalnızca ait olduğu ulusun refahını, değil tüm ulusların refahının birlikte düşünülmesi gerektiğini, insan vücudundaki

bir organın rahatsızlığının bütün vücudu rahatsız ettiği gibi dünyanın bir yerindeki rahatsızlığın da bütün dünyayı ilgilendirdiğini ileri sürmektedir. Çeşitli bölgeler ve ülkeler arasında var olan yaşam koşullarındaki uçurumun, yavaş yavaş, fakat mutlaka yol edilmesi inancındadır. Dünyanın açlar ve zenginler diye ikiye bölünmüş olmasına karşı çıkmakta, bunun önünün nasıl alınabileceğini, bugünkü kuşaklar için bile geçerli olacak şekilde öğretmektedir.

Dünyada bütün ulusların malı olan bir tek uygarlığın var olduğunu ve bütün ulusları bu uygarlığa, insanlığa ve bu yoldaki gelişmelere katılmayı çağırarak Atatürk, ulusların gerçek ve kalıcı mutluluğa, başka uluslar üzerinden egemenlik kurarak değil, birbirleriyle anlaşarak, çıkarlarını bağdaştırma yollarını bulup, zengin uluslar ile yoksul uluslar arasındaki yaşam koşullarındaki uçurumun kapatılmasıyla ulaşılabileceğini söylüyor.

Bu düşüncüyü daha iyi anlayabilmek için onun bazı sözlerini aynen aktarmakla yetineceğim: "Artık insanlık kavramı, vicdanlarımızı taşıyaya ve hislerimizi ulvileştirmeye yardım edecek kadar yükselmiştir. İnsanların mesut edeceğim diye onları birbirine boğazlatmak insanlık dışı ve son derece teessüfe şayan bir sistemdir. İnsanların mesut edecek yegâne vasıta onları birbirlerine sevdirecek, karşılıklı maddi ve manevi ihtiyaçlarını temine yarayan hareket ve enerjidir. Dünya Barışı içinde beşeriyetin hakiki saadeti ancak bu yüksek ideal yolcularının çoğalması ve başa-

rlılı olmasıyla olacaktır.

"Eğer devamlı barış isteniyorsa, kitlelerin durumunu iyileştirecek, uluslararası tedbirler alınmalıdır. İnsanlığın bütününün refahı, açlık ve baskının yerine geçmelidir. Dünya vatandaşları haset, azgözlülük ve kinden uzaklaşacak şekilde terbiye edilmelidir.

Tüm insanlığı, insan severlik duygusunda ve inancında birleştirmeyi amaçlayan Atatürk'ün bu ideal düşünceleri, bugünkü dünya sorunları için hâlâ önemini korumuyor mu? Hayatta en büyük zevk ve saadeti gelecek nesillerin varlığı, şereş ve saadeti için hizmette gören Atatürk 1937 yılında bir konuşmasında bir düşüncesini şöyle belirtiyor:

Bir insan böyle hareket ederken, benden sonra gelecekler acaba böyle bir ruhla çalıştığını fark ederler mi diye düşünmemelidir. Hatta en mesut olanlar hizmetlerinin bütün nesillerce meşgul kalmasını tercih edecek karakterde bulunmaktadırlar."

**"Amerikan demokrasisi,
Fransız ve İngiliz demokrasisinin de
inkilâplarla gerçekleşmiş olduklarını
ve Türk demokrasisinin de
bunlardan örnek aldığını
hatırlattıktan sonra
şunu belirtmek isterim;
özgürlük ve demokrasi için
inkilâp yapılır, fakat demokrasi içinde
inkilâp yapılamaz."**

Tükelmat

"baskı yapmak gibi olmasın,
baskı yapıyoruz..."

Tükelmat

İMBA

I C M Y K
CMYK-tükelmat

Ticaret Gazetesi
Matbaacılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

1571 Sokak No: 16 Çınarlı - İZMİR
Tel: 0.232.461 96 42 - 461 71 94
Faks: 0.232.461 96 46

Hayri Dursunoğlu, aslında gazetecilik eğitimi almış bir işadamı. Kayınpederi ortopedi uzmanı Cevdet Alptekin'in ile birlikte aile şirketi Hipokrat Tıbbi Malzemeler İmalat ve Pazarlama A.Ş.'yi kendi alanında liderliğe taşıyan Hayri Dursunoğlu, önümüzdeki günlerde şirketin rotasını güneşin doğduğu yöne çevirmeye hazırlanıyor...

Hipokrat, rotasını güneşin doğduğu yöne çevirdi...

İlk olarak hastane ve fabrikalarda kullanılan 5 gözlü yemek tepsileri, pansuman araç ve gereçleri ile travma cerrahisinde kullanılan 3 değişik özellikte cerrahi malzeme üretimiyle işe başlayan Hipokrat, bugün ise 2 bin 500 farklı ürün çeşiti ile dünyanın dört bir yanına ortopedi cerrahisinde kullanılan malzemelerin ihracatını yapıyor.

Azerbaycan'da ortopedi cerrahisinin gerek bilimsel gerekse teknik açıdan gelişiminde önemli rol üstlenen Hipokrat'ın sektör için de bir okul olduğunu vurgulayan Dursunoğlu, "Bizde çalışmış ve buranın kültürünü almış olan arkadaşlarımız bizden ayrıldıktan sonra kendi işlerini kurdular ve bu alanda faaliyet göstermeye başladılar. Bu şekilde 5-6 şirketin doğmasına neden olduk. Bu da bizi mutlu ediyor. Aramızda tatlı bir rekabet oluştu" diyor.

Türkiye'deki sağlık sektöründe yeniden yapılanma ile birlikte pazardaki sıkıntıları aşmak için alternatif sektörlerle yönelme kararı aldıklarını vurgulayan Dursunoğlu, yerli üretimin dünya standartlarında olmasına rağmen Türk doktorların ithal ürün kullanmalarını da eleştiriyor.

Türkiye'deki bütün zorluklara rağmen Egeli genç işadamlarının gen teknolojisi, tıp malzemeleri ve savunma sanayine yönelik alanlarda yatırım yapmasını da öneren Dursunoğlu, EĞİAD ve EĞİAD üyelerinin dinamik yapısıyla önümüzdeki günlerde daha fazla yol alacağına inanıyor.

"Genç olmak isterdim, o kadroda olup, o heyecanı yaşamak isterdim" diyen Hayri Dursunoğlu ile Hipokrat'ın başarı öyküsü, Türkiye'deki sağlık sektöründe gelinen nokta ve hedefleri üzerine konuştuk.

EĞİAD YARIN: Bize kendiniz hakkında bilgi verir misiniz?

Hayri DURSUNOĞLU: Ege Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulu'ndan mezun oldum. Geçtiğimiz günlerde kendisini kaybettiğimiz kayınpederim Cevdet Alptekin ortopedi uzmanı.

Damat olarak aileye girdiğimde projelerini benimle paylaştı. Ortopedi malzemeleri üretimini düşünüyordu. Kendi alanında uzman olduğu için ve 1970'li yıllarda bu tip cerrahi malzemeler Türkiye'de bulunmadığı için talep görüyordu. Bu tür çalışmalar uzun süreli prosesler gerektiriyor.

Hipokrat bir ölçüde vardı. Ancak aile şirketini birlikte kurduk. Benim ortak olmam ile birlikte ortaklık yapısında değişim yaşandı.

Bazı ortaklarımız ayrıldı ve yeni bir yapılanma ile 1973 yılında yola çıktık. Cevdet Bey'in üç ortopedi asistanı ve ben şirketi oluşturduk. Asistanları uzman oldular ve tayinleri çıkınca Türkiye'nin değişik yerlerine gittiler. Onların hisselerini ben aldım ve şirkette yenibir dönem başladı. Kayınpederim ile birlikte yol aldık. O tarihlerde ortopedinin cerrahisi çok yeni bir konu idi.

EĞİAD YARIN: İlk ne üreterek işe başladınız?

Hayri DURSUNOĞLU: Hipokrat, ilk hastane ve fabrikalarda kullanılan 5 gözlü yemek tepsileri, hastanelerde kullanılan pansuman araç ve gereçleri ile travma cerrahisinde kullanılan 3 değişik özellikte cerrahi malzemeler üreterek işe başladı. O dönemde ortopedi cerrahisi bugünkü seviyesinde değildi. Teknik, bugün ki şartlarda değildi. Batı taklikçiliği ile işe başladık. Ancak hekim kalitesi açısından hiçbir bilgi eksikliğimiz yoktu. Yalnızca cerrahi malzeme konusunda biraz sıkıntı vardı. O da bizim pazara girmemizle kısa bir süre içinde sıkıntı aşıldı. 1980'li yılların başında yurtdışı etkinlikleri arttırdık. Ortopedi hekimlerimiz ile birlikte yurtdışı toplantı ve kongrelere gitmeye başladık. Yurtdışı fuarları takip ettik ve yenilikleri Türkiye'ye getirdik.

O dönemde bilgisayar yoktu. Kara kalem ile çizimleri yapıyor, sonra teknik resim masalarında çizimler yapılıyordu. İnsan gözü ve eliyle olduğu için hatalar oluyordu. Bu şekilde ArGe faaliyetine başladık.

EGİAD YARIN: İlk nerede üretim yapmaya başladınız?

Hayri DURSUNOĞLU: İlk olarak 1.Sanayi Sitesi'nde 100 metrekare alanda üretim yapmaya başladık. Sonra Bornova'da bin 500 metrekare kiralık yerimize taşındık. Sonra da Pınarbaşı'ndaki kendi tesislerimize taşındık.

EGİAD YARIN: "1980 yılından sonra ArGe faaliyetlerine ağırlık verdik" dediniz. Bu süreçte nasıl bir yol alındı?

Hayri DURSUNOĞLU: O tarihte dünya ortopedi kongrelerini takip ettik. Bunları takip ederken, hekim ve mühendis arkadaşlarımız birlikte hareket ettik. Ülkemizin önde gelen ortopedistleri ile birlikte çalışarak, onların fikirlerini aldık. "Yurtdışındaki cerrahi müdahaleler nasıl yapılıyor?, Kullanılan malzemeler neler? Hammaddeleri neler?, Hangi teknolojiler kullanıyorlar?" bu sorulara kongrelerde cevap bulduk. 1990'lı yılların başında CE belgesini almak için çalışmalara başladık. 1986 yılında ilk defa Türkiye'de TSE belgesini kendi alanımızda biz aldık. 1994 yılında CE ve ISO 9000 belgemizi aldık. Uluslararası pazar imkanları da bu şekilde açıldı. 1980'li yıllarda gelişimimizi tamamladık. 1990'lı yıllarda da ihracat atağına geçtik.

İhracat başlayınca uluslararası arenada kendi tasarımlarınızla mücadele etmeniz gerekiyor. O dönemde ArGe bölümümüz daha da güçlendi. Bilgisayar programlarında çok hızlı gelişmeler yaşadık. Biomekanik testlerini bilgisayar ortamında yapmaya başladık. İskelet sistemine hitap ettiğimiz ürünler olduğu için belli noktalarda güçleri arttırmamız gerekiyordu. İşte bunları biomekanik testlerle yaptık. Üretimden paket sürecine kadar olan süreci kısalttık. ArGe'de güçlendikçe uluslararası arenada güçlenmeye başladık. Bu arttıkça uluslararası pazardaki rekabet koşullarını öğrendik.

EGİAD YARIN: İlk ihracatınızı ne zaman ve hangi ülkeye yaptınız?

Hayri DURSUNOĞLU: İlk ihracatımızı 1986 yılında Suudi Arabistan'a yaptık. Daha sonra Almanya'ya ihracat yaptık.

EGİAD YARIN: Tabldot üretimiyle başlayan Hipokrat'ın bugün ürün çeşitlerinde neler var?

Bir insanın iskelet sisteminde yani kemik yapısı içinde ihtiyaç duyabileceği tüm cerrahi ürünleri üretebiliyoruz. Bunlar arasında doğuştan olan kemik rahatsızlıklarının tedavilerinde kullanılan malzemeler, yaşa bağlı olan kemik rahatsızlıkları, eklem protezleri, omurga kırıkları, omurga bozuklarında kullanılan cerrahi malzemelerin üretimini gerçekleştiriyoruz. Şu anda 7 ana başlıkta, toplamda 2 bin 800 ürün çeşitine sahibiz.

EGİAD YARIN: Bu ürünler standart mı? Yoksa kişiye özel ısmarlama üretim yapılabiliyor mu?

Hayri DURSUNOĞLU: Bu malzemelerin farklı size'ları var. Küçükten büyüğe gidiyor. Hekim cerrahi müdahale sırasında karar veriyor.

EGİAD YARIN: Pınarbaşı tesislerinize ne zaman taşındınız? Tesisler hakkında bilgi verir misiniz?

Hayri DURSUNOĞLU: 1973 yılında başladığımızda teknolojiye gösterdiğimiz hassasiyet halen devam ediyor. Dünya standartlarına üretim yapıyoruz ve bunun için yatırımdan kaçmıyoruz. Mavi ve beyaz yakalı toplam 135 kişi fabrikamızda çalışıyor. İstanbul ve Ankara ofislerimiz var. 30 kişide şehir dışındaki ofislerimizde görev yapıyor. Ar-Ge faaliyetlerimizi İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde bulunan Teknopark'a taşındık. Üniversite ile dirsek temasıyla çalışıyor. Oradada 8 arkadaşımız çalışıyor.

1986 yılında ilk bilgisayarlı CNC tezgahımızı aldık. Bugün Pınarbaşı'nda 2 bin 500 metrekare kapalı alanda üretim yapıyoruz.

EGİAD YARIN: Pazardaki yeriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Hayri DURSUNOĞLU: Pazarın lideri durumundayız. Hipokrat, bir okul olma özelliği taşıyor. Bizde çalışmış ve buranın kültürünü almış olan arkadaşlarımız bizden ayrıldıktan sonra kendi işlerini kurdular ve bu alanda faaliyet göstermeye başladılar. Bu şekilde 5-6 şirketin doğmasına neden olduk. Bu da bizi mutlu ediyor. Aramızda tatlı bir rekabet oluştu. Rekabette pazarda itici bir güç oluşturdu. Pazarda toplam 5-6 firma üretici olarak faaliyet gösteriyor. Bunların hepsi İzmir'den çıkmış firmalar. Ayrıca pazarda ithalatçı firmalarda faaliyet gösteriyor.

EGİAD YARIN: Şu anda ihracatta gelinen nokta nedir?

Hayri DURSUNOĞLU: Yunanistan, Almanya, Fransa, Bulgaristan, Romanya, Fas, Tunus, Cezayir, Mısır, BAE, Suudi Arabistan, Malezya, Azerbaycan ve Çin'e ihracat yapıyoruz. Son dönemde de Rusya pazarıyla ilgileniyoruz. Özellikle Azerbaycan'daki ortopedi sektörünün gelişmesinde Hipokrat'ın önemli bir yeri var.

EGİAD YARIN: Bu konuda daha ayrıntılı bilgi verir misiniz?

Hayri DURSUNOĞLU: 1991 yılında oradaki Azeri doktorlarla görüştüğümüzde ortopedi konusunda dar bir bilgi birikiminin olduğunu gördük. Sovyetler Birliği'nden ayrılmanın getirdiği rahavet ortamı bozulunca, her ülke kendi kaderiyle baş başa kaldı. Azerbaycan hekimlerinin bilimsel, teknik ve kullanılacak malzeme açısından eksik olduklarını gördük. Zaman zaman oraya giderek, ya da oradaki doktorlarımız Türkiye'ye gelerek bilimsel kongreler düzenledik. Vaka sonuçlarını birlikte inceledik, cerrahi uygulamaları birlikte yaptık. Birlikte yaptığımız çalışmalarla 15 yılda önemli yol alındı. Ticari olarak çok hızlı bir yol alınamadı ve ülkedeki cerrahi operasyonların gelişmesinde önemli bir yol alındı. Biz bu desteği sadece ticari olarak düşünmedik. Hasta ve hekim memnuniyetinde önemli bir yol alındı.

EGİAD YARIN: Neden ticari olarak yol alamadık?

Hayri DURSUNOĞLU: Bazı ülkelerde ticareti oturtmak zaman alır. Sovyetler Birliği'nin verdiği bir hizmet zayıflığı var. Hizmet sektörünü bilmiyorlar. Müşteri memnuniyetini bilmiyorlar. Dolayısıyla oradaki kişiler bunu bilmedikleri için hastanelere bu servisi veremiyorlar. Buna bağlı olarak ihracat adımlarımız daha ağır ilerliyor. Bu pazara giren başka firmalarda var. Pazardaki oyuncu sayısında da artış dikkat çekiyor. Azerbaycan'da daha hızlı adımlar atmak için yol alıyoruz. Aynı sıkıntı Rusya ve Çin pazarı içinde geçerli. Hizmet sektöründe çalışabilecek bu mantığı kavramış partner bulmakta zorlanıyoruz.

EGİAD YARIN: Şu anda üretimin ne kadarlık bölümünü ihraç ediyorsunuz?

Hayri DURSUNOĞLU: Halen üretimimizin yüzde 25'ini ihraç ediyoruz. Önümüzdeki günlerde bu payı arttırmak istiyoruz. 2 bin 500 farklı ürün çeşidimiz var. Bunların

bazıları satış adetleri yüksek olan ürünlerimiz. Bazı malzemeler ise satış adetleri düşük olmasına rağmen ürün portföyünüzde olması gereken ürünler. Türkiye'nin ekonomik şartlarını da gözönünde bulundurduğumuzda adet olarak yüksek sayılarda olduğunu görüyoruz. Biz ürün gamını biraz aşağıya çekeceğiz. 7 ana grubu, 4 ana gruba indirmeyi düşünüyoruz.

Türkiye'de müşterimiz devlet kuruluşları. 2007 yılından itibaren Genel Sağlık Sistemi olacak. Oradan geri dönüşümler çok zor. Bu sadece bizim sektörümüz değil genel sağlık sektörünün problemi durumunda. Geri ödemelerini çok geç aldığımız için zorlanıyoruz. Biz iç pazarda yaşanan bu sıkıntıları ihracat ile aşmayı planlıyoruz. Üretim ilk aşamada yüzde 50'sini ihraç etmeyi istiyoruz. Hedefimiz önümüzdeki 3-4 yıl içinde bu oranı yüzde 75'e yükseltmeyi planlıyoruz.

Önümüzdeki yıl ihracat hedefimiz 8 milyon dolarlık bir ihracat hedefliyoruz. 2008 yılında bu rakamı 12 milyon dolara yükseltebilirsem, iç pazarda yaşadığım sıkıntıyı önemli ölçüde aşarım. 2008 yılında toplamda da 22 milyon dolarlık bir ciro hedefliyoruz. Özellikle mevcut pazarlardaki payımızı arttıracamız.

EGİAD YARIN: AB pazarında etkin olduğunuzu görüyoruz. Bu pazarlara kendi markanız ile mi ihracat yapıyorsunuz?

Hayri DURSUNOĞLU: Bu pazarlara kendi markamızla ihracat yapmıyoruz. Bu konuda taşeron durumundayız. Burada üretiyoruz, AB ülkelerine gidiyor. Oradan buraya tekrar ithalat yapıyor. Bu büyük bir döviz kaybı. Bizim Türk olduğumuzu, fabrikalarımızı ve kalitemizi biliyorlar. Ama ön yargıları aşamadıkları için kendi markalarıyla üretim yaptırmayı tercih ediyorlar. Made in France markasını basıp gönderiyoruz. O firmada bütün dünyaya bu malın ihracatını yapıyor. Doktor hastayla başbaşa kaldığı dönemde eğer siz çare iseniz kazanıyorsunuz. Biz artık çare olmak kimliğinin dışında **Hipokrat kimliğini güneşin doğduğu taraf ülkelere yöneliyoruz ve kendi markamızla mal satıyoruz. Ancak yorucu bir süreç tabii.**

EGİAD YARIN: Kayınpederiniz işlerin içinde ne derece yer aldı?

Hayri DURSUNOĞLU: Burası bir anonim şirket. Kayınpederinim araştırmacı ruhu ön planda idi. Dünya genelindeki yenilikleri bulur, araştırır ve bize yön verirdi. O tarihteki kimliğiyle ARGE'yi ön planda tuttu.

Bu malzemelerin hayvan testlerini yapardı. Daha sonra bunları belli bir kalite bilinci içinde cerrah olarak kullanır bir ortağımız idi. Son 4 yılda çok yaşlanmıştı. Ama gene okur, araştırırdı. Fon metal çıkardı. Çok farklı bir metal. Bunun üzerinde 4 yıldır çalışıyoruz. Kemik ile yakınlığı ve

uyumu son derece iyi. Şu anda kullandığımız alaşımlar itibariyle kemiğe en uyumlu olanı.

EGİAD YARIN: Hipokrat'ın başarısını neye bağlıyorsunuz?

Bu başarının arkasında birbirine güven ekip çalışması yatıyor.

EGİAD YARIN: Sizi önümüzdeki günlerde farklı sektörlerde görmek mümkün olacak mı?

Evet. Sağlık sektöründe yaşanan iç pazardaki sıkıntıları aşmak için alternatif sektörlerle yönelebiliriz. Bizim üretim bandımıza uygun olan alanlarda üretim yapabiliriz.

EGİAD YARIN: Sektörde önümüzdeki günlerde nasıl bir gelişim bekliyorsunuz?

Hayri DURSUNOĞLU: Devlet kurumlarıyla iş yapan bir sektörüz. Devletin şu anda uyguladığı politika, bizim alanda yatırım yapmamamız gerektiğini gösteriyor. Dolayısıyla ihracata ağırlık verdik. Türkiye'de 100 bin tane ortopedik cerrahi malzeme kullanılıyorsa, bunun hasılatının yüzde 60'ını ithalatçı, adet olarak da yüzde 25'ini verir. Ancak hasılatın ancak yüzde 40'ını yerli üretici alıyor.

EGİAD YARIN: Burada cerrahlarımız daha çok ithal ürünleri mi tercih ediyor?

Hayri DURSUNOĞLU: Evet. Bu eğilim birazda devlet kurumlarından geliyor. Yerli üreticiye uygulanan kriterler çok farklı. İthalatçıya uyguladığı kriter çok farklı.

EGİAD YARIN: EGİAD'ın kurucu üyelerinden biri olarak Ege Bölgesi'ndeki genç girişimcileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

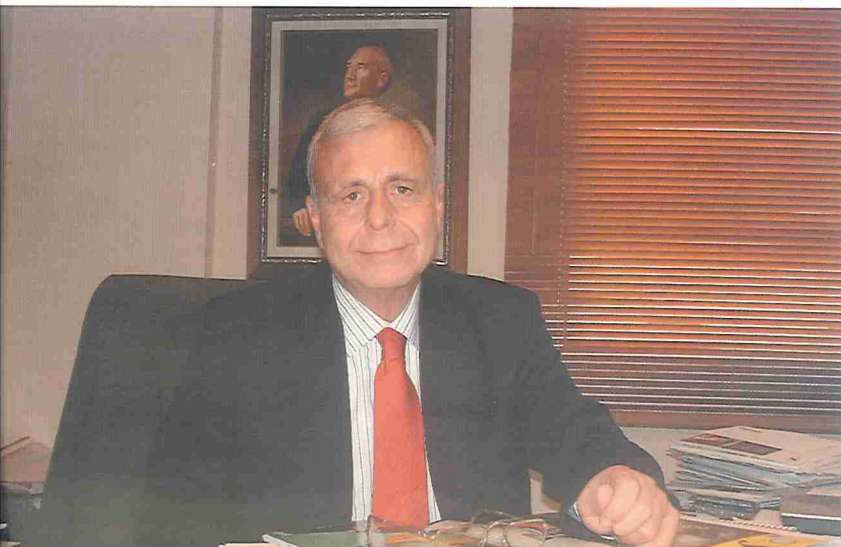
Hayri DURSUNOĞLU: Egeli genç işadamlarının dinamik yapılarıyla dikkat çekiyor. En az iki dili rahatça kullanıyor olmaları onların en büyük avantajı. Dünya görüşleri ve yaşam tarzlarıyla EGİAD üyelerinin farklı olduğunu görmek mümkün. EGİAD'ın yukarıya tırmanan bir performansı var. Bunu kurucu üyelerden biri olarak görmek beni mutlu ediyor. Genç olmak isterdim, o kadro da olup, o heyecanı yaşamak isterdim.

EGİAD YARIN: Egeli işadamlarımız hangi alanlarda yatırım yapabilir?

Hayri DURSUNOĞLU: Tıp sektörü çok önemli. Bu alanda gen teknolojisi, tıp malzemesi üretimi ve diğer kompozit malzemeler konusunda üretim yapılabilir. Farklı alanlarda üretim yapılabilir. Savunma sanayinde de yeni yatırımlar yapılabilir. AB'ye girmeyi umut etmiyorum. O nedenle kendi yağımızla kavrulmamız gerekiyor. Çok kaliteli bir işgücümüz var. Dünyanın her tarafından Türk girişimcisini görmek mümkün. Egelilerimiz dünyaya açılmalı.

EGİAD YARIN: Çin'deki yatırım süreciniz hakkında bilgi verir miziniz?

Hayri DURSUNOĞLU: Orada etkin olarak ticaret yapıyoruz. Buradaki genel müdürümüz Alptekin Aydın orada işin başında. Hedeflediğimiz noktaya orada tam gelemedik. Çünkü hizmet sektörü orada tam oturmadığı için sorun yaşanıyor. Kültürel ve dil problemleri yaşanıyor. Burada ticari olarak kalmayı tercih ediyoruz. Üretim şu aşamada düşünmüyoruz.

AKSAL® AKSAL

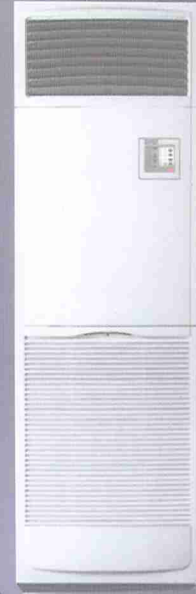
ISITMA - SOĞUTMA - HAVALANDIRMA
EKİPMANLARI İMALAT VE PAZARLAMA
SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

"İklimlendirme Uzmanı"

DIAMOND® ELECTRIC

Air Conditioners

SALON TİPİ

KASET TİPİ

DIGITAL SERİ

KLİMA SANTRALİ

HÜCRELİ
ASPIRATÖR

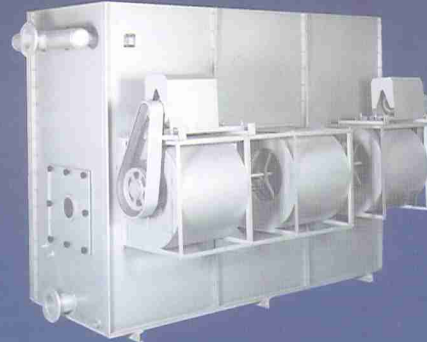

ISI GERİ KAZANIM ÜNİTESİ

ISITMA - SOĞUTMA - HAVALANDIRMA
EKİPMANLARI

SU SOĞUTMA KULESİ

Mrk : 1203/11 Sokak No: 4 Kat: 4/411 Kara Hasan Atlı İş Merkezi Yenişehir - İZMİR
Tel : 0.232. 469 05 65 (Pbx) Fax : 0.232. 469 14 06
Fab: Metal İşleri Sanayi Sitesi 2. Cadde No: 114 Kısıkköy - İZMİR
Tel : 0.232. 257 55 16 Fax: 0.232. 257 55 17
www.aksalisitma.com.tr

Sedat İLHAN

E. General.

E. Posta: sedatilhan@isnet.net.tr

"BU BİR SAVAŞ DEĞİLDİ!"

(Irak çatışmasının değerlendirilmesi)

Irak'ta askeri harekâtın bitiminden başlayıp günümüze kadar ABD dış politikası eleştiri konusu olmuştur. Bu nedenle değerlendirmemize basit bir soruyla başlayabiliriz: Amerika neden Irak'ta? Bugünkü durum konusunda herhangi bir değerlendirme yapmadan önce bu sorunun yanıtını bulmaya çalışmalıyız. Kabul etmek gerekir ki bu sorunun yanıtı ABD'nin Ulusal Güvenlik Politikası (National Security Strategy) ile Ulusal Askeri Stratejisi (National Military Strategy) dokümanlarında üstü örtülü vaziyettedir. (1) Ancak bu resmi dokümanların ve diğer araştırma kuruluşlarının yayınları birlikte incelendiğinde ortaya aşağıda ifadesini bulan bir sonuç çıkabiliyor:

"ABD'nin Ulusal Hedefi: Halkının yaşam düzeyini sürekli olarak yükseltmektir.

ABD'nin Ulusal Stratejisi-Uygulama Yöntemi: Ülkenin bütünlüğünü her türlü saldırıya karşı önceden savunmak; kontrolü kolaylaştırıcı demokrasi ve barış ortamı içinde (Pax Americana); sermaye, mal, hizmet, rekabet gücünün engelsiz dolaşımını sağlayan bir serbest ve hakça ticareti bütün dünyaya yayarak (Globalism) ulusal hedefe ulaşmaktır."

Halkın deyimi ile bu süper güç imparatorluğunun ayakta kalabilmesi için Sürdürülebilir Kalkınma (Sustainable Development) gereksinimi Amerika'ya hareketlilik kazandırmakta ve tehlikeli duraklamaları saldırı olmadan önceden, Önleyici Darbe (Preemptive Strike) ile önlemektedir. Bu hareketlilik dünya gelirlerinin %65'ine sahip olan Avrasya'ya yönlendirilmiş ve yöntem bir kanun teklifi ile Senatoya da sunulmuştur. (2) ABD artık yalnız Irak veya Orta Doğuda değil Avrasya'dadır. Irak ise yönetim şekli ve petrolü ile Avrasya'nın sıcak karnında ilgi odağı ve bir basamak

olmuştur. "Irak'a giden yalnız güvenlik güçleri olmayıp, Ulusal Hedefe Ulusal Strateji ile yönlendirilmiş olan; politik, askeri, sosyal, kültürel, teknolojik ve bilimsel unsurlardan oluşan Amerikan Ulusal Gücüdür."

BAŞLANGIÇTA ÖNEMSENMEYEN YIĞINAK VE PLANLAMA NOKSANLARI

Bir çatışmanın savaş olarak adlandırılabilmesi için, benzer güçlerin karşı karşıya gelmesi ve sonucun önceden saptanamaması gerekirdi. Bu nedenle Irak'ta yaşanan bir savaş değildi. Çünkü 11 yıldır ambargo ile sosyal ve ekonomik yönden yıpranan Irak, bu sürede hiçbir silahını yenileyememiş, hava ve zırhlı birlik güçleri kullanılamaz duruma gelmiştir. Bunlara ek olarak bu ülke İncirlik ve Kuveyt-Suudi Arabistan üslerinden 11 yıl, on binlere varan sorti ile havadan bombalanmıştır. Irak ordusu stratejik ve taktik yönden hiçbir uygulama olanağına sahip olamamıştır.

ABD Silahlı kuvvetleri Irak için yığınağını düzenlerken iki temel konuda anlaşma sağlanamamıştı. Bunlardan birincisi "Kuvvetin Yeterlilik Derecesi" ve ikincisi ise "Çatışma Sonrası Planı". İkincisinin neler doğurduğunu gözlemliyoruz. Ancak kuvvetin yeterliliği konusunda generallerin haklı çıktığını ve bir savaşın sonrasının planlamasının da düşünülmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Araştırmacılar, dört konuya önem verilmesini önermişlerdir: 1. Daha fazla birlik 2. Yeni deniz aşırı üsler 3. Yeni ittifaklar 4. Daha fazla para. (3) Bunların uygulamasında ve başlangıçta düzenlenmesi gereken yığınağın yapılmasında, savaşın en temel konusu olan bu girişimde Amerika, yetersiz kalmış bulunmaktadır.

Bir başka planlama hatası ise, politik-askeri (Politico-militaire) gereksinimlerin uyum bozukluğundan kaynaklanmaktadır. Askeri planlamada Kuzey cephesinin açılması kararlaştırıldığı zaman ABD politika girişimleri ile bu olanağı önceden sağlaması gerekirdi. Harekat esnasında Kuzey cephesi için Türkiye üzerinde politik girişimlerde bulunmak, planlamadaki asker-politika uyumsuzluğuna kötü bir örnek teşkil etmiştir.

Avrasya'nın kontrolü gibi bir büyük strateji ile yola çıkan Amerika'nın askerinde temel olarak aranacak özellik, bu stratejiye inanmış olmasıdır. Bir kısmının iş için orduya katılan göçmen çocuklarından oluştuğunun basına yansımından anlaşılmaktadır ki, mecburi askerlik yöntemi, bazı kişilerin düşündüklerinin aksine Amerika için de kaçınılmaz bir yöntem şekline dönüşmektedir. (4) Aynı din, dil, ırk ve ideal farklılığının bulunacağı Avrasya gibi bir ortamda, Amerikan askerinin çok özel bilgilendirilmesi, stratejiye inanması ve kendisini bütünüyle bu ideale vermesi gerekir.

di. Çünkü üzerinde dolaşacağı zeminin onun için her zaman risk ve tehlikelerle dolu olacağını bilmesi gerekirdi. Bu tehlike ilk günden beri gittikçe artmaktadır. Amerikan Ordusu ,yeni gelişen bir fikre göre birliklerini Kuzey Irak Kürt bölgesi dar çerçevesine sokmakla bu riskten kurtulamayacaktır. Çünkü risk askeri olmaktan çok sosyokültürel esaslar içermektedir.

Irak 'taki çatışmada ,savaşı gerçekte silah değil insan yapar gerçeği bir ölçüde, risk almama uğruna unutulmuş görülmektedir. Irak'taki çatışma için bu davranışın önemi yoktu, çünkü karşılarında yorgun bir güç bulunuyordu. Müteakip girişimlerde ,terörizm ile asimetrik savaşta bu rahat ortam bulunamamış ve savaşın bittiği günden sonraki kayıplar binleri aşmıştır. Amerikan Ulusal Gücü Irak'ta saplanıp hareketsiz kalmıştır. Avrasya'da başka bir harekât düşünülmez olmuştur. Bunun üzerine günümüzde, o çok güzel işleyen Amerikan demokrasisi durmamış ve Amerikan ulusal stratejisini harekete geçirecek önlemler araştırılmağa başlamıştır.

Amerikan askerlerinin deniz aşırı ve uzun menzilli sefer kuvveti (**Expedition Force**) olarak teçhiz edildiği anlaşılmaktadır. Her türlü riski karşılayacak malzemenin teçhizat olarak askerin üzerine yükleniş hareket kabiliyetini kısıtlamaktadır. Yeni üsler ve terörizm ile savaşta çeviklik önem kazanıyor. Nitekim *ABD Ulusal Askeri Stratejisinde terörizm ile asimetrik uzun savaşta; Çeviklik ,Çabuk Kara Verme ,Diğer Olanaklarla Bütünleşmeye önem verilmektedir.* (1) Ayrıca halihazırda 450 Milyar Dolarlık savunma bütçesinin ve Irak-Afganistan için ilave yıllık 80 Milyar Doların esasında Irak işgali için sarf edildiği ve esasında terörizmi yaratanların yok edilemediği eleştirileri de yapılmaktadır. (5) Bunun üzerine Amerikan demokratik yapısının temel unsuru olan Kongre politik yönden önlemler araştırırken , Amerikan Savunma Bakanlığı da güvenlik açısından ,yeni bir stratejik konsept gerektiren Asimetrik Savaşı sürdürebilmek için Uzun Savaş-Long War yöntemini kararlaştırarak yayınlamış bulunmaktadır.

UYGULAMADA YEDİ BÜYÜK POLİTİK YANLIŞ

ABD Silahlı Kuvvetleri Irak'ta askeri harekâta başarılıdır, bu günün sorumlusu ise politikacılarıdır. Amerikan politikacıları Irak'ta 7 büyük yanlış yapmıştır:

1. Askeri Hükümet Ve Sivil İdare Kuramı Uygulanmadı: Askeri literatürde J6 olarak adlandırılan ve bu tür girişimlerde uygulanan Askeri Hükümet kuramı, sivil idareye geçiş döneminde istikrarı sağlar. Amerika Irak'ta harekâttan hemen sonra ,Irak Ordusunun kendisine müzahir olabilecek kalanını ve mevcut yönetimini de kullanarak,sınırlarda dahil güvenliği sağlayacak bir askeri hükümet kurmalıydı.

2.Geçici Yönetim Yetersiz Kaldı: Bugünkü Irak hükümetinin kuruluşu öncesi uygulanan Geçici Yönetim elemanlarının kendi çıkarları için uğraşı verdikleri artık Amerika'da da söz konusu olmaktadır. Politikacılar oradaki insanların esiri olmuş , geçici yönetim Amerikan ve Irak çıkarlarını değil kendi etnik gurup ve kişisel çıkarlarını ön planda tutmuştur. Bugünkü başarısızlığın temelinde Geçici Yönetim uygulamaları yatmaktadır. Bu yönetim yerine bir askeri hükümet görev almalıydı.

3.Arap Kimliği Öldürüldü: Irak'ı bir ülke olarak birlikte tutan Baas'çılık ve Arap kimliği idi. Bunu Sünni,Şii,Kürt gibi dini ve etnik bölünmeye tabi tutarak , Böl ve Yönet(Divide Et Impera) kuramı ile Araplığı unutturmaya çalışan politikacılar,bugün Irak'ı bölünmenin eşğine getirmişlerdir.

Politikacıların gizli amacının da bu böl ve yönet politikası olduğu konusunda dünya kamu oyunda şüpheler uyandırmışlardır.

4.Kürt Dostluğu Bölünmeye Neden Oldu: Kuzeydeki Kürt'leri ayrıcalıkla dost seçerek bir iç savaşın tohumları önceden atılmış oldu. Amerikan mevcudiyetinin bulunmadığı bir Irak'ta Kürtler, Arap kimliğine verdikleri tahribat ve işgalci ile dostluk nedeniyle suçlanarak diğerlerince bir iç savaşla cezalandırılmaları düşünülebilecektir. Bu dostluk Türk desteğinden tam olarak yararlanma olanağını da olumsuz etkilemiştir.

5.Türkiye İle İlişkiler Yanlış Düzenlendi: Türkiye'ye gereken önemi vermeyerek başlangıçta ikinci sınıf sayılabilecek yetkililerle ilişkileri yürütmeğe çalışılmış ve fiyasko ile sonuçlanmıştır.

6.Halkın İstekleri Yönetime (Bir Yasama,Yürütme Ve Yargıya)

Kavuşturulamadı: Demokrasinin bu temel kuralı Irak halkı için işlerlik kazanamamıştır.

7.Askerler Dinlenmedi: Planlama aşamasından beri askerlerin düşünceleri ön plana çıkamamış, politika ağır basmıştır. Asker sayısı, Kuzeyde Türkiye ile ilişkili cephenin açılması ve kamu oyuna gizliliği nedeni ile açıklanamamış bir çok konuda askerler düşündüklerini kabul ettirememişlerdir. Ancak, yine kendilerine ve teamüle yaraşır şekilde söyleneni yaptılar Bugün Savunma Bakanı Donald H.Rumsfeld'in görevden alınır şekilde istifa ettirilişi askerlerin düşüncelerinde haklı olduklarını göstermiştir.

ABD YAYINLARINDA DIŞ POLİTİKA SEÇENEKLERİ

Genelde ABD yayınlarında , Irak için Dış Politika Seçenekleri değişik şekilde değerlendirilmektedir. Bunlardan sadece birkaç örnek aşağıda sunulmuştur:

***CATO Enstitüsü:** İyi,Kötü ve Çirkin olarak üç kategoride değerlendiriyor.

İyi(Good): Irak'ta bir demokrasinin yaşatılmasından vaz geçerek, yönetimi Iraklılara devredip, bir askeri çıkış harekâtı düzenlemesini öngörmektedir.

Kötü(Bad): Politika seçeneğini Irak'a ilave güç göndermek oluşturmaktadır.

"Amerikan Ulusal Gücü Irak'ta saplanıp hareketsiz kalmıştır. Avrasya'da başka bir harekât düşünülmez olmuştur. Bunun üzerine günümüzde, o çok güzel işleyen Amerikan demokrasisi durmamış ve Amerikan ulusal stratejisini harekete geçirecek önlemler araştırılmağa başlamıştır."

Çirkin(Ugly) : Irak'tan uygulanmayacak olan ve sadece sözü edilen aldatici bir çıkış düşüncesinin adı olarak nitelendiriliyor (Faux exit). (Cato Institute,.cato.org,May 15,2004.)

*Financial Times :Bütün bu seçeneklerin dışında Financial Times gibi ciddi yayınlar da Irak'ın yönetiminin bütünüyle BM ve NATO'ya devredilmesini bir çözüm olarak görmekteler (Financial Times, May 13 2004.)

*USA Today:Ne kadar etkili olduğu bilinmemekle beraber bu yayın organı çok ileri giderek Başkan Bush "Irakta kalırsa da kaybedecek,çekilirse de" diyerek, bir vatandaşının ağzından Irak olayını bir yenilgi olarak nitelemektedir. (USA Today,Jan 2004.)

Bütün bunlara ilaveten son zamanlarda bazı eski yöneticiler,Irak Amerikan kuvvetlerinin güvenli bölge olarak Kuzey Irak Kürt bölgesine çekilmesini,kuvvetlerin NATO kontrolüne verilmesini ve bu yolla Türkiye'nin bir çekilme halinde Kuzey Irak'a müdahalesinin önlenmesini söyleyecek kadar ileri gidebilmişlerdir.Halbuki Kuzey Irak'a sığınma projesi Irak bölünmesinin temelini oluşturabilir. Amerika'nın bu Kuzey çekilişi karşısında,bugünkü Sünni ve Şii bölünmesi ileride ,bir Arap ideali altında birleşerek bu defa Arap Birliğine ihanet eden Kürtlerle işgalci olarak tanımladıkları hareket kabiliyeti sınırlanmış Amerikan kuvvetlerine saldırımları ,Suriye ve İran gibi ülkelerden de destek almaları şaşırtıcı olmayacaktır.

TÜRKİYE İLE İLGİSİ

ABD'nin Irak'tan çekilmesinin Türkiye'yi ilgilendiren yönü bu satırların yazarı tarafından bir gazetede şu şekilde ifade edilmiştir(GÖZLEM,26 Ocak 2004.)"ABD bu ülkeden kontrolü kaldırdığı gün bilinmelidir ki ,ilk olacak iş bir iç savaştır. Araplığa ve Irak'ın bütünlüğüne ABD'ni destekleyerek ihanet ettiği iddiası ile Kürtler,Şii ve Sünni Araplarca bu iç savaşın kurbanı olmaya mahkûm bırakılabilirler.Irak'taki bir iç savaş Türk çıkarlarına ters düşer."

Ancak yukarıdaki kendi araştırma enstitülerinin ağır eleştirilerine ve bazı Türk yayın organlarının iddialarına rağmen Amerikan politikası bir şaşkınlık içinde olmayıp,ulusal stratejisinin Avrasya'ya yönelik gereklerini uygulamayı sürdürmektedir ve kurulan süper güç imparatorluğunun yaşayabilmesi için sürdürmek zorundadır. Amerikan Irak Politikasını düzenlemek için Kongre'de ve Başkanlıkta Senatörlerin, CIA ve Ulusal Güvenlik üyeleri ile Dışişleri Bakanlığının temsilcileri oluşturdukları komitelerle sürekli çalışır durumdalar. Cumhuriyetçi Senatör James A.Baker ve Demokrat H.Hamilton'un ,diğer başka görevlilerinde katılımı ile resmen kurulmuş olan komite ABD Başkanını Irak konusunda sürekli bilgilendirmektedir.Ortada bir şaşkınlıktan çok düzenli çalışmalar vardır.Bu çalışmalarda Türkiye'nin önemi esasen bir kanun teklifi ile belirlenmişti. Üç yıl önce Orta Asya için Kongreye teklif edilen kanunda Türkiye, ABD ulusal stratejisinde **Mihver Devlet-Pivotal Sta-**

te durumundadır ve bu durum resmen de ifade edilmiştir. Günümüzde de Türkiye Amerikan nezdindeki bu önemini muhafaza etmektedir.(2)

Bu çalışmaları yapan Amerika'nın Ulusal stratejisinin küresellik gibi yaylımcı bir politikası ile komşuyuz. Amerika Türkiye'yi Avrasya'da merkez yapar ve iyi ilişkiler eli uzatılırken, bizim için diğer olumsuz söylenenlere de önem vermeliyiz. ABD dolaylı olarak ; CIA uzmanı ABD Eski Ulusal İstihbarat Konseyi Başkan Yardımcısı Graham FULLER ve ABD Eski Ulusal Güvenlik Konseyi Üyesi ve CFR-Dış İlişkiler Konseyi Başkanı Paul HENZE (Her ikisi de Türkiye konusunda uzman olan adamları) ile Atatürkçülüğü Türkiye ile ilişkilerinde bir engel olarak gördüğünü ve ulus-devlet politikasının bırakılmasını düşünmektedir. Bu olumsuz tutuma da şaşırılmamalıdır. Çünkü Amerikan (Realist – Idealist Dichotomy+Egoism) politikasında duygusallığa yer yoktur ve esas olan çıkarıdır.Amerika'ya göre Küreselliğin önüne engel olabilecek her olay çıkarlar yönünde çözümlenmelidir.Atatürk düşünce yönü ile güçlenmiş bütün ve birlikte bir ulus-devlet olan Türkiye politikası ile ABD çıkarı engel oluşturabilir.Bu nedenle çıkarı için gerekirse kendi üniversitelerden birinin asrın adamı olarak seçtiği Atatürk'ün düşünce yöntemini engel olarak görebilir. Henze ve Fuller'in bu olumsuz görüşlerine karşın, Türkiye konusunda deneyimli olan ve ciddi bir mülakatı yürüten Richar Perle ve Geraldin Doogue'nin her ikisi de Ortadoğu'da işlerin başarılabilmesi için birkaç Atatürk'e gereksinim duyulduğunu belirtebilmekteler.(6)Türkiye konusundaki bu çelişkili ifadeler bizleri şaşırtmamalı ve ülke olarak kendi çıkarlarımızı daima önde tutmağa çalışmalıyız.

NE YAPMALIYIZ?

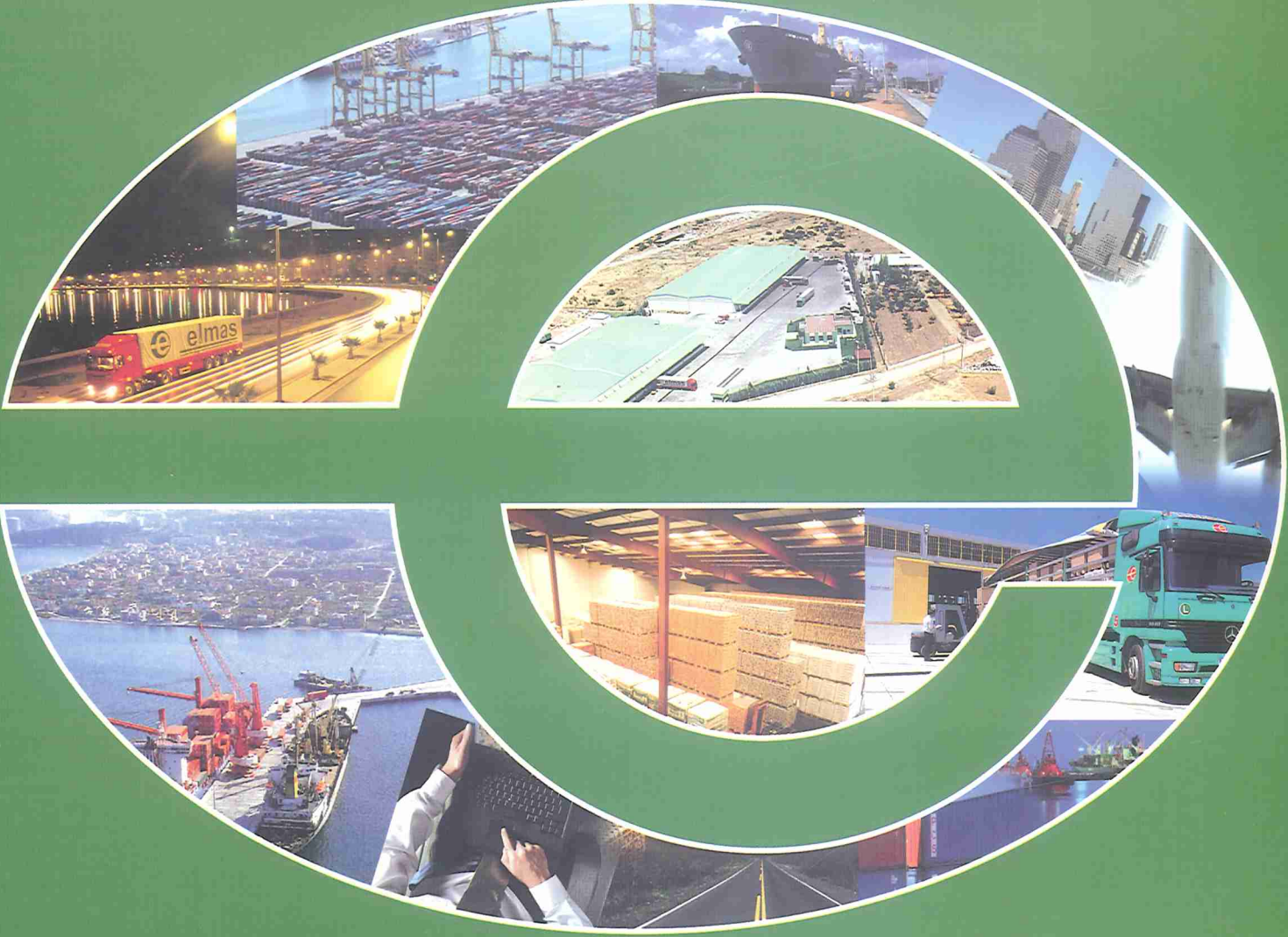
Türkiye politik özellikleri olan güçlü bir ülke ile komşu olmuştur.. Bu büyük güç ile ilişkilerimizin işbirliği şeklinde sürdürülmesi adeta kaçınılmaz olmaktadır. Ancak, bu işbirliğinin Dışişleri Bakanlığının üzerinde durduğu gibi

1. Türk hukuk sistemi içinde olmasına ,
2. NATO rolünün unutulmamasına ,
3. Atatürk Düşünce Yönteminden esinlenen ulus-devlet anlayışımızdan taviz vermeden yürütülmesine önem vermemiz gerekiyor.

Kaynaklar

- (1) www.globalsecurity.mil ve www.defencelink.mil.
- (2)Greater Middle East and Central Asia Development Act of 2004 (Introduced in Senate)April 8,2004.
- (3)A bigger,Badder,Better Army,Thomas Downelly,AEI-American Enterprise Institute,,Nov 22,2004.
- (4)Can Conscription Work,Roger Mills Folsom,CATO Policy Analysis,May 19,2005.
- (5)400 Billion Defence Budget Unnecessary to fight War on Terrorism,Charles V.Pena,CATO,May 18,2005.
- (6) Richard Perle Interview Geraldine Doogue,Apriil 1,12,2004,Washingt onhaber-A few more Atatürk would be very good.

e harfinin anlamı!

Dünyanın dört bir yanında binlerce müşterimizin yüzünde yarattığımız gülümseme omzumuzdaki bütün yükü alıyor.

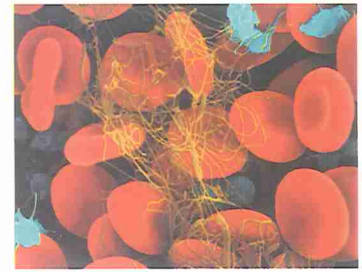
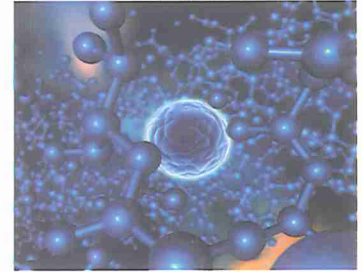
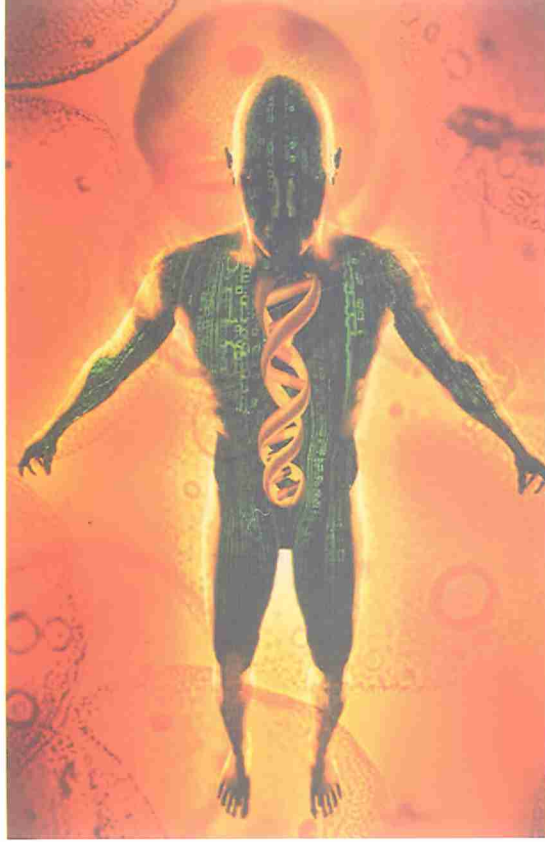

 elmas
group
LOGISTICS
service beyond expectation...

Genel Müdürlük 1474 Sokak No: 1 Kat: 3 Alsancak - İZMİR Tel: 0.232 421 47 03 - 421 47 04 Fax: 0.232 421 55 18

Kök hücreler ve kök hücre bankacılığı

Kök Hücre Nedir?

Kök hücreler organizmamızı oluşturan çeşitli organ ve dokularımızda yerleşikler ve buldukları organ veya dokularımızın işlevlerini yerine getirirler.

Örneğin, karaciğerimizde yerleşik olanlar karaciğerimizin, beynimizde yerleşik olanlar beynimizin ve böbreklerimizde yerleşik olanlar da böbreklerimizde işlevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

Bu hücrelere esas itibarıyla somatik veya terminal hücreler denmektedir.

Özelleşmişlerdir ve çoğalm potansiyelleri kısıtlıdır.

Bu hücrelerin yanı sıra, bazı grup hücreler daha vardır ki, bunlar da yerleştikleri doku ve organlarımızın rejenerasyonundan (yenilenmesinden) sorumludurlar.

Örneğin, derimizin üst katmanında yerleşik bir grup hücre bizler farkında olmasak da özellikle genç bireylerde yaklaşık 18-20 günde derimizin yenilenmesini gerçekleştirir. Yine, sindirim kanalımızı döşeyen hücrelerin arasında yer alan bir kısım hücre de saatte yaklaşık 250 gr. ağırlığa ulaşabilen milyonlarca hücre yapmaktadır ve sindirim kanalımızın yüzeyini döşeyen epitelyal katman sürekli yenilenmektedir. Benzer örnekleri çoğaltmak mümkün, fakat özellikle kemik iliğimizde yerleşik olan bir grup hücre

vardır ki bunların en tipik örneğidir. Yaşamımız boyunca damarlarımızda dolaşan kan hücrelerinin yapımından sorumlu olan bu hücreler saniyede yaklaşık 350 milyon kırmızı kan hücresi (alyuvar) yapar, ki bu özelliklerinden dolayı 1960'lı yıllardan beri klinikte birçok kan kökenli hastalığın tedavisi amacıyla kemik iliği nakli olarak bilinen yöntemin biyolojik materyali olarak kullanılmaktadır.

Bu hücrelerin sadece buldukları doku ve organlardaki hücrelerin yapımından sorumlu oldukları kabul edilmekteydi ve kemik iliği dışındakiler "farklılaşmamış hücre" veya "bazal hücre" gibi isimlerle anılmaktaydı. 1990'lı yılların başlarından itibaren bu hücrelerin yalnızca yerleştikleri doku ve organların hücrelerine değil, uygun şartlarda in vivo (canlıda) ve in vitro (laboratuvar) koşullarında farklı doku ve organların hücrelerine de farklılaştıkları saptandı ve 20. yüzyılın sonlarında tüm tıp otoritelerinin dikkatlerini bu alana çevirmelerine neden oldu.

Son yıllarda gerçekleştirilen yoğun araştırmalar neticesinde bu hücrelerin yalnızca birkaç organla sınırlı olmayıp hemen tüm organlarımızda var oldukları ve bazı ortak karakteristik özellikleri tanımlandı ve "kök hücreler" olarak isimlendirildiler. Kök hücre olabilme kriterleri olarak beş farklı özellik tanımlandı da, "yüksek çoğalm potansiyeli" ve "kaynaklandıkları doku ve organlardan farklı doku ve organların hücrelerine farklılaşabilme yeteneği" en önemli iki özellik olarak kabul edilmektedir. Örneğin, uygun deneysel veya fizyolojik şartlar altında bir kök hücre milyonlarca aynı potansiyele sahip hücreleri çoğaltabilmenin (self renewal; kendini yenileme) yanında, kalp kası hücreleri veya pankreasın insülin üreten hücreleri gibi özel işlevli hücrelere dönüşmek üzere uyarılabilirler. Oysa, vücudumuzdaki kas,

cilt ve karaciğer hücreleri gibi hücrelerin belirli bir hedefi vardır ve bölündükleri zaman yine kendileri gibi bir hücre, yani karaciğer hücresi bölünmesiyle yeni bir karaciğer hücresi oluşur ve çoğalma kapasiteleri sınırlıdır.

İşte bu iki özellik nedeniyle, günümüzde geleneksel tıbbi tedavi yöntemleriyle tedavi edilemeyen Parkinson, Tip 1 Diyabet, Alzheimer ve Multiple Skleroz gibi nörodejeneratif hastalıkların kesin tedavisini sağlamak amacıyla, hasar gören hücre-doku veya organların biyolojik işlevlerini yerine koyma (rejeneratif tıp) işleminde bu hücrelerden yararlanılabileceği düşünüldü. Bu amaçla, yıllar içerisinde kolay ulaşılabilir bir kaynak oldukları için başta kemik iliği kök hücreleri (KİKH) olmak üzere, farklı kaynaklardan elde edilen kök hücrelerin laboratuvar koşullarında ve canlıda farklılaşma potansiyelleri üzerinde yoğun çalışmalar gerçekleştirildi. Geline nokta, laboratuvar koşullarında, deney hayvanlarında gerçekleştirilen çalışmalarda ve son yıllarda çok merkezli klinik çalışmaların neticesinde dokuya özgün kök hücrelerin yalnızca fonksiyonel hücrelere dönüşerek var olan hücrelerle işlevsel bağlar kurup tedavide etkin olmasının yanında, farklı mekanizmalarla da hücre tabanlı tedavide etkin olabildikleri tespit edildi. Bu mekanizmaları 3 ana başlık altında toplamak mümkün;

1. Kök hücrelerinin hasarlanmış doku ya da organa nakli sonrası salgıladıkları bazı kimyasal sinyal molekülleri vasıtasıyla mevcut hücrelerin hasarlanmasını engellediği ve varolan potansiyeli (doku yada organlardaki kök hücreleri) harekete geçirdiğine inanılmaktadır.

2. Kök hücrelerin çeşitli anjiyojenik faktörler salgılayarak vaskülogenezisi (yeni damar oluşumunu) uyararak hasarlı dokunun rejenerasyonunu sağlayabilir.

3. Kök hücrelerden türeyen bazı hücresel elemanların hasarlanmış hücre ya da dokuyu tamirde işlev görmesi.

TEDAVİSİNDE KÖK HÜCRE KULLANILABİLEN HASTALIKLAR

- Kanser hastalıkları,
- Bağışıklık yetersizlikleri,
- Kemik iliği hastalıkları,
- Kalıtsal kan hastalıkları,
- Doğuştan gelen metabolik düzensizlikler.

Araştırmacılar, kök hücre çalışmalarındaki hızlı gelişimi göz önünde bulundurarak gelecekte sağlık sorunlarıyla karşılaşabilecek herkesin bu yöntemi kullanılabileceğini ön görmektedir. Zira, her geçen gün yeni bir hastalığın tedavisinde kök hücrelerden yararlanılabileceği bildirilmektedir.

Organ yenileme (zarar gören organların kök hücre yardımıyla eski haline dönüştürülmesi) için pek çok çalışma yapılmaktadır. Örneğin, insanlar üzerinde yapılan birçok araştırmada, kalp krizi geçiren hastalara kök hücre tedavisi uygulandığında, verilen bu hücrelerin kalbin hasarlı kısmına yerleşerek kalp kası haline geldiği ve kalp fonksiyonlarını düzelttiği gösterilmiştir. Şimdiye kadar 7.000'in üzerinde gerçekleştirilen klinik çalışmaların sonuçlarına göre, çok yakın gelecekte by-pass cerrahisi geçiren hastalara ameliyat sırasında kemik iliklerinden elde edilen kök hücrelerin nakli işlemi son derece rutin bir işlem olarak gerçekleşecek görünüyor.

Sinir kesisi veya harabiyetine bağlı felç sonrasında, kök hücrelerin alana enjeksiyonu ile, kesi hattında yeni sinir hücrelerinin geliştiği gösterilmiştir. Bunun yanında Parkin-

son, Alzhemier, MS ve ALS gibi hastalıkların tedavisinde de kök hücre uygulamaların umut verici sonuçları bildirilmiştir. Benzer şekilde organ yetmezlikleri, diyabet, körlük, sağırılık, kıkırdak/kemik tamiri ve kas hastalıkları gibi bir çok sağlık sorununun giderilmesinde kök hücrelerin hep umut veren sonuçları duyurulmuştur. Laboratuvar ve klinik düzeyde devam eden çok sayıda çalışma mevcuttur. Bu tür sağlık sorunları olan insanların yapması gereken sabırla beklemek ve gelecekte olası uygulanabilir tedavi protokollerine kadar ki süreyi fizyolojik ve ruhsal açıdan en üst düzeyde geçirmektir.

belemek ve gelecekte olası uygulanabilir tedavi protokollerine kadar ki süreyi fizyolojik ve ruhsal açıdan en üst düzeyde geçirmektir.

KÖK HÜCRE KAYNAKLARI

Kök hücreler, sahip oldukları potansiyel (kendini yenileme ve farklılaşma potansiyelleri) ve kaynakları yönüyle esas itibarıyla yedi farklı kaynaktan elde edilirler ve kaynaklandıkları isimle anılırlar. Embriyonik gelişim sürecinin erken dönemlerinde (yaklaşık 5.gün) blastosistin iç hücre kitlesinden elde edilen embriyonik kök hücreler (EKH), embriyonik karsinoma hücreleri ve embriyonik germ hücreleri

(EGH; primordial germ hücrelerinden elde edilirler) olmak üzere embriyon kökenli kök hücrelerin yanı sıra, fetal kök hücreler (fetal dönem süresince elde edilirler), embriyonik olmayan kaynaklardan elde edilen kök hücreler (embriyonik olmayan kök hücreler; dokuya özgün kök hücreler; doğum sonrası dönemdeki kök hücreler), kanser kök hücreleri ve partenotlar.

Erişkin kök hücrelerini;

1. Hematopoietik kök hücreleri,
 - a) Kemik iliği kök hücreleri,
 - b) Periferik kan kök hücreleri,
 - c) Kordon kanı kök hücreleri,

2. Stromal kök hücreler (Mezenkimal kök hücreleri),

3. Organlarda yerleşik diğer erişkin kök hücreleri şeklinde sınıflayabiliriz.

Görüldüğü gibi birçok farklı kaynaktan kök hücre elde etmek mümkün. Ancak, günümüzde tedavi amaçlı hücre tedavilerde kullanılmakta ve/veya kullanılması düşünülen ve üzerinde en çalışılan kaynaklar embriyonik kök hücreler (EKH), hematopoietik kök hücre (HKH) ve mezenkimal kök hücreleri (MKH) içeren kemik iliği kök hücreleridir (KİKH), ki bu hücreleri embriyonik olmayan kök hücreler veya erişkin kök hücreler olarak sınıflandırılmaktadır.

KÖK HÜCRE BANKACILIĞI

Rejeneratif tıp açısından büyük umutlar beslenen kök hücrelere ilişkin araştırmalar gerek laboratuvar gerekse klinik düzeyde büyük hızla devam etmekle birlikte, günümüzde klinikte kök hücrelerin tedavi amacıyla kullanıldığı tek alan 1960'lı yıllardan beri kullanılmakta olan ve halk arasın-

da "ilik nakli" olarak da bilinen kan ve bağışıklık sisteminin yeniden inşası esasına dayanan kemik iliği ve/veya periferik (dolaşımdaki) kan kök hücre naklidir.

Yaklaşık kırk yıldır uygulanmakta olan ve binlerce hastanın sağlığına kavuşmasında rol oynayan birincil hücre tipi, hematopoietik kök hücresi olarak tanımlanmıştır. Hematopoietik kök hücrelerinin kemik iliğinde sürekli olarak kendilerini yenileyebilme ve kanda bulunan hücre türlerine farklılaşabilme yetenekleri, bunları temel erişkin kök hücresi sınıfına sokmaktadır. Hematopoietik kök hücreleri, erişkin insanlardan izole edilebilen az sayıdaki kök hücrelerden biridir. Esas itibarıyla, kemik iliğinde yerleşik olan hematopoietik kök hücreleri normalde karaciğerde, dalakta, göbük kordonunda, plasentada ve erişkin periferik kanında bulunurlar.

Başta kan kanserleri olmak üzere anemiler (aplastik anemi, akdeniz anemisi ve Talassemiler vb.gibi), immün yetmezlik sendromu, yüksek dozda radyasyona maruz kalma, bazı metabolik hastalıklar ve son zamanlarda kliniği ağır seyreden multiple skleroz gibi otoimmün hastalıklar hematopoietik kök hücre nakli ile tedavi edilebilmektedir. Bir tedavi seçeneği olarak hematopoietik kök hücre nakline karar verildiğinde ilk yaklaşım, HLA adı verilen doku uygunluk antijenlerinin aile içi (öncelikle kardeşlerde) araştırılmasıdır, çünkü kök hücre naklinde alıcının nakledilen hücreleri reddetmemesi için HLA uyumu gereklidir. Dört kardeşte uygunluk oranı %25 iken altı kardeşte bu oran daha da artmaktadır. Uygun aile içi verici bulunamaması durumunda aile dışı (akraba olmayan) vericilere gereksinim vardır. Ancak, HLA doku

grubu uygun verici bulunabilmesi için bu incelemenin daha önceden yapılmış olması ve hastanın tedavisi için araştırma gerektiğinde çok sayıda HLA doku grubu yapılmış gönüllü verici listesi varlığı yani HLA doku bankası (halk arasında kemik iliği bankası olarak bilinir) sistemine gereksinim vardır. Dünyada bugün yaklaşık 11 milyona yaklaşan gönüllünün doku bilgileri uluslararası bankalarda kayıtlı olup bir hastaya kök hücre gerektiğinde ve dokuları uygun kardeş vericisi yoksa bu bankalar aracılığıyla uygun verici (akraba dışı) araştırılmaktadır. Burada hücreler değil, bilgiler saklanmaktadır. HLA doku bankalarının kapasitesi ne kadar fazla ise uygun verici bulma şansı o oranda artmaktadır ve HLA doku antijenlerinin dağılımında ırksal ve etnik özelliklere bağlı değişim gözlenmekte ve aynı ırka sahip olan nüfus içinde uygun verici bulma şansı daha fazla olmaktadır.

Ülkemizde de Dünya Kemik İliği Verici Federasyonu (DKİVF) ve Dünya Kemik İliği Bankası'na üye İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi'nde faaliyet gösteren Kemik İliği Bankası (yaklaşık 30.000 verici kayıtlı) olmak üzere Ankara Üniversitesi ve Ankara Numune Hastaneleri'nde toplam üç adet benzeri banka vardır. Ancak, son iki banka DKİVF'na üye değildir ve çok az sayıda verici bilgisi kayıtlıdır.

İngiltere 640.000, Fransa 172.000, İtalya 308.000, Almanya 1.998.000, ABD 4.766.000 ve Güney Kıbrıs 114.000 (Nüfus 550.000) kayıtlı verici bilgisine sahip iken ülkemizde bu rakam ne yazık ki 30.000 ile sınırlıdır (olması gereken 250.000-300.000 kayıtlı vericidir). Ayrıca, ülkemizin sosyo-ekonomik durumu ve bazı ön yargılar (işlem sonrası bazı komplikasyonların gelişeceği korkusu gibi) nedeniyle de bu kayıtlı vericilerden gerektiğinde tam olarak yararlanılamamaktadır.

Son yıllarda, hematopoietik kök hücre kaynağı olarak göbük kordonundan elde edilen kan da kullanılmaktadır. 1980'li yılların başlarında bilim adamlarının yenidoğan bebeklerin kordon kanında da kemik iliğindeki benzer kök hücrelerinin bulunduğunu farketmeleri ile birlikte kordon kanından elde edilen bu hücrelerin (KKKH) belirli hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği fikri ortaya çıkmıştır. İlk kez Fransa'da Fankoni anemili 5 yaşındaki bir erkek çocuk,

yoğun kemoterapi uygulanmasından sonra, HLA-uyumlu kız kardeşinin KKKH'leri ile tedavi edilmiştir (hasta, 16 yıl sonra, tam bir verici kökenli kan ve bağışıklık sisteminin yapılmasıyla yaşamına sağlıklı bir şekilde devam etmektedir). Elde edilen kordon kanının belirli koşullar altında toplanıp dondurularak saklanabileceği ve daha sonra gerek duyulduğunda çözülerek kullanılabileceğini fark eden Dr. David Harris, 1992 yılında oğlunun kordon kanını kendi laboratuvarında dondurarak saklanmıştır. 1993 yılında da eş zamanlı olarak New York, Milano ve Dusseldorf'da üç farklı grup "Plasental Kan Bankacılığı Sistemini" başlatmışlardır.

Sonraki yıllarda gerçekleşen birçok aile içi allojeneik ve otolog nakillerden hemen sonra 1996 yılında aile dışı kordon kanı kök hücre nakillerine ilişkin ilk klinik raporlar yayımlanmaya başlamıştır. Bu raporların sonuçlarına göre, KKKH nakillerinin kemik iliği nakillerine göre bazı avantajları bildirilmiştir;

a.GVHD denilen verici hücrelerin alıcı hücrelerine karşı geliştirdiği reaksiyonların görülme sıklığı daha azdır. Çünkü, GVHD reaksiyonlarından sorumlu bağışıklık sistemi hücreleri olan T-lenfositler yeni doğanda henüz tam olarak

"Yaklaşık kırk yıldır uygulanmakta olan ve binlerce hastanın sağlığına kavuşmasında rol oynayan birincil hücre tipi, hematopoietik kök hücresi olarak tanımlanmıştır. Hematopoietik kök hücrelerinin kemik iliğinde sürekli olarak kendilerini yenileyebilme ve kanda bulunan hücre türlerine farklılaşabilme yetenekleri, bunları temel erişkin kök hücresi sınıfına sokmaktadır."

fonksiyonel değildir. Dolayısıyla, erişkin bir insanın kemik iliğinden elde edilen T-lenfositlere oranla GVHD reaksiyonu geliştirme potansiyeli daha azdır.

b.Kemik iliği ve periferik kan kök hücre nakillerinde sıklıkla gözlenebilen ve ölümcül olabilen sitomegalovirüs (cytomegalovirus; CMV) gibi viral enfeksiyonların geçiş riski daha azdır.

c.Kan sistemini yeniden inşa etmek amacıyla yapılan nakillerde alıcı/verici arasında tam bir doku uyumu zorunlu değildir. Kemik iliği ve periferik kan kök hücre nakillerinde 6'da 6 uyumluluk söz konusuysen, kordon kanı kök hücre nakillerinde bu durum 6'da 4, hatta 6'da 3'e kadar kabul edilebilirdir.

d.Radyasyon, yaşlanma, kimyasallar ve enfeksiyonlar gibi etkenler nedeniyle ister istemez zarar gören kemik iliği veya periferik kan kök hücrelerinin aksine kordon kanı kök hücreleri bu tür zararlı etmenlerle karşılaşmamıştır, yani daha genç ve sağlıklıdır.

e.Kordon kanı kök hücrelerinin elde edilmesi, kemik iliği kök hücrelerinin elde edilmesinde olduğu gibi cerrahi girişim gerektirmez. Daha kolay bir işlemdir. Kordon kanı alımı sırasında anne veya bebek açısından hem risk hem de rahatsızlık vermesi söz konusu değildir.

f. Nakil tedavileri için gereksinim olduğunda hızla elde edilebilir bir kaynaktır. Çünkü, kordon kanı alındıktan sonra gerekli testler yapılarak kullanıma hazır olarak saklanır. KİT için donör araştırması ortalama 3.7 aydır.

Sonraki çalışmalarla, Kemik iliği kök hücrelerine oranla sayıca az olmalarına rağmen çoğalm potansiyeli açısından daha güçlü oldukları ortaya çıkmış ve yüksek çoğalm potansiyelinin bir göstergesi olan daha uzun telomer ve daha aktif telomeraz enzim aktivitesine sahip oldukları gözlenmiştir.

Kordon kanı ile başarılı hematopoietik kök hücre naklinin gerçekleşmesi, bu kök hücre kaynağının giderek artan hızda tedavi amacıyla kullanılmasına olanak vermiştir. Özellikle, erişkinlere yapılan nakillerde artan oranlarda başarıların elde edilmesi başta ABD olmak üzere Avustralya, Japonya ile Fransa, Belçika ve İspanya gibi bazı Avrupa ülkelerinde kamu tarafından desteklenen halka açık kordon kanı bankalarının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Dünya Kemik İliği Verici Fedarasyonun 26 Aralık 2006 kayıtlarına göre (43 ülkeden 58 HLA bankası ve 21 ülkeden 38 kordon kanı bankası) 10.990.303 vericiden 238.025'i kordon kanı kaynaklıdır. Uluslar arası 16 bankanın üyesi olduğu Netcord'un Ekim 2006 verilerine göre, toplam saklanan kordon kanı örneği 124.715 ve şimdiye kadar nakillerde kullanılan ürün sayısı 2.824 çocuk ve 2.079 erişkin olmak üzere toplam 4.934'e ulaşmıştır. Yalnızca ABD'de faaliyet gösteren New York Kordon Kanı Programında saklanmakta olan 37.000'in üzerinde örnek bulunurken bunların 2.199'u dünyadaki 199 merkezde nakillerde kullanılmıştır.

Kayıtların incelenmesinde, kayıtlı tüm vericilerin yaklaşık %2'sini oluşturan kordon kanı kök hücreleri, tüm dünyada gerçekleşen nakillerin yaklaşık %11'ini oluşturmaktadır. Görüldüğü üzere, kamunun kullanımına açık ve hükümetlerce desteklenen kordon kanı bankalarının etkinlikleri ve verimlilikleri giderek artmakta-

dır. ABD, Sağlık Bakanlığı'nın Temmuz 2003'de almış olduğu bir karar ve Senato tarafından onaylanan yasa ile Ulusal Kordon Kanı Programını başlatmıştır. Böylece, bu yeni Ulusal Program (halka açık kordon kanı bankacılık sistemi) vasıtasıyla yaklaşık 150.000 kordon kanı örneği dondurularak, kan sistemini yeniden kurmayı gerektiren fakat uygun kemik iliği vericisi bulamayan hastaların %80-90'ı için uygun verici bulunması hedeflenmiştir.

ABD'de yapılan öngörülere koşut olarak, ABD'nin yaklaşık 1/3'ü oranında bir nüfusa sahip olan ülkemizde de 50-60.000 kordon kanı örneğinin kamu destekli halka açık kordon kanı bankalarında dondurulması ve kayıt sisteminin geliştirilmesiyle, nakil için HLA uyumlu (6/6 veya 6/5 oranında) kök hücre gereksinimi olacak hastalarımızın yaklaşık %80-90'ı için uygun verici bulunabilecektir. Nakil tedavileri için gereksinim olduğunda hızla elde edilebilir bir kaynak olduklarından bu türden hastalar için zamanın önemi dikkate alındığında, uygun bir kemik iliği vericisi bulmak için harcanan zaman (ABD Ulusal

Kemik İliği Verici Programı kayıtlarına göre bu zaman ortalama 3.7 aydır) ile karşılaştırılmıyacak düzeydedir. Ulusal Halka Açık (Allojeneik) Kordon Kanı Bankacılık Sistemini oldukça önemseyen ülkeler başta Japonya olmak üzere Kanada, Avustralya, İngiltere, Almanya, Belçika ve Çin'dir. Özellikle, Japonya'da toplam 11 halka açık kordon kanı bankası işlev görmekte ve 2003 yılında gerçekleşen tüm nakillerin %43'ü bu merkezlerde saklanan kök hücrelerce gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde Dünya Kemik İliği Verici Federasyonu'na tek üye olarak faaliyet gösteren merkez olan İstanbul Üniversitesi Kemik İliği Bankası'nda halen 30.000 verici bilgisi kayıtlıdır ve beş yıl içinde sadece 7 nakil gerçekleşmiştir ki bu oransal olarak %0.2'dir ve oldukça düşük bir verimliliği göstermektedir. Ayrıca, uygun bir verici bulunamadığı için yitirilen yaşamların yanında, yurt dışından bulunduğu anda ise ortaya çıkan maliyetler (ortalama 250.000\$) ülkemiz için ciddi maddi kayıpları ifade etmektedir.

Sonuç olarak, kök hücre nakil tedavisi gereken sağlık sorunlarının çözümünde Kordon Kanı Kök Hücrelerinin önemi oldukça açıktır. Bununla birlikte, ülkemizde henüz böyle bir yapılanma gerçekleşmemiştir. Hernekadar, 2005 yılında yürürlüğe giren Kordon Kanı Bankacılığı Yönetmeliği gereği ülkemizde faaliyet gösteren Özel Kordon Kanı Bankalarının %20 oranında allojeneik amaçlı saklama yapmaları

zorunlu olsa da, bu oran hem çok yetersizdir hem de bu yasanın gereğinin ne derecede gerçekleştirildiği tartışmalıdır. Bu nedenlerle, Sağlık Bakanlığı'nın patronajlığında, olası en erken zamanda tüm serolojik ve genetik testleri ve HLA doku tiplendirmeleri yapılmış ve bilgileri elektronik ortama aktarılmış 50.000 kordon kanı kök hücre örneğinin saklandığı (genetik çeşitliliğin sağlanması amacıyla nüfus yoğunluğuna bağlı olarak farklı bölgelerden olmak şartıyla) bir ULUSAL KORDON KANI BANKASI'nın kurulup, işletilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde kamu destekli allojeneik kordon kanı bankacılık sisteminin tesis edilmesi, uygun verici bulma olasılığının o toplumun kendi genetik havuzunda daha

yüksek olacağı gerçeğinin yanında gelecekte olası nükleer bir kaza sonrası nakil için kök hücre gereksinimlerini karşılayabilecektir. Bunun yanında, ülkemizde allojeneik kordon kanı bankacılık sisteminin gelişmesi ilerde sadece hemato-

“ABD’de yapılan öngörülere koşut olarak, ABD’nin yaklaşık 1/3’ü oranında bir nüfusa sahip olan ülkemizde de 50-60.000 kordon kanı örneğinin kamu destekli halka açık kordon kanı bankalarında dondurulması ve kayıt sisteminin geliştirilmesiyle, nakil için HLA uyumlu (6/6 veya 6/5 oranında) kök hücre gereksinimi olacak hastalarımızın yaklaşık %80-90’ı için uygun verici bulunabilecektir.”

poietik kök hücre nakli amacıyla değil, rejeneratif tıp amaçlı kullanımına da hizmet edebilecektir.

Son yıllarda, hücre ayrıştırma (aferez) cihazlarında ve kemik iliği kök hücre mobilizasyon rejimlerindeki gelişmelere koşut olarak, klinik nakilde kullanılan insan hematopoietik hücrelerin birincil kaynakları arasına periferik kan kök hücreleri (PKKH) de girmiştir. PKKH'lerinin kullanıldığı otolog transplantasyonlarda büyük bir artış olmuş ve gittikçe otolog transplantasyonların yerini kullanılır duruma gelmiştir. Özellikle, lenfomalarda, bazı solit tümörlerde (meme kanseri gibi), multiple miyelomda ve lösemilerde önemli bir tedavi silahı olmuştur.

Bu gelişmelere koşut olarak da son zamanlarda özellikle ABD'de bazı özel şirketler bireysel PKKH bankacılığı işleme başlamışlardır. Bu tür bankalar esas olarak anti-aging ve rejeneratif tıp amaçlı gelecekteki gelişmelere bağlı işlev görmekle birlikte, böyle bir gereksinimin en azından özel bankacılık anlamında olmasa da, devlet kontrolünde, nükleer tesislerde, endüstriyel ışınlama tesislerinde ya da kamu yönetiminde üst düzeyde görev alan personel için düşünülebilir.

Özellikle, 2006'nın son aylarında Londra'da gerçekleşen bir suikast olayında eski bir KGB ajanının Talyum adı verilen radyoaktif madde ile zehirlenmesi neticesinde ölümü, bize benzer bir olay yada nükleer bir kaza neticesinde etkilenen VIP personelin (Cumhurbaşkanı, Başbakan, Genelkurmay Başkanı gibi) önceden saklanmış PKKH'lerinin nakil tedavisinde kullanılmasıyla yaşama şansının artabileceği gözardı edilmemelidir.

ÜLKEMİZDE DURUM NEDİR?

Ülkemiz kök hücre ve hücre tedavilerinde tüm dünya gibi bir atılım içindedir. Ve ilk defa hastalıkların tedavisinde yurt dışına bağlı olmadan, patent yükü olmadan, kendi patentleri ve üretimleri ile tedavi etme imkanını yakalamak üzeredir. Bu anlamda birçok organizasyon çalışmalar yürütmektedir. Trabzon'da kurulan ATİ Teknoloji A.Ş. bu atılımların geleceğe daha umutla bakmamızı sağlayan ilk örneği olarak karşımızda durmaktadır.

KAYNAKLAR

•Gluckman E, Broxmeyer HA, Auerbach AD, Friedman HS, Douglas GW, et al. Hematopoietic reconstitution in a patient with Fanconi's anemia by means of umbilical-cord blood from an HLA-identical sibling. *N Engl J Med.* Oct 26;321(17): 1174-8, 1989

•Gluckman E, Devergie A, Bourdeau-Espéro H, Thierry D, Traineau R, et al Transplantation of umbilical cord blood in Fanconi's anemia. *Nouv rev Fr Hematol*,32(6):423-5, 1990

•Wagner JE, Kurtzberg J. Allogenic umbilical cord blood transplantation. In: Broxmeyer HE, editor: *Cellular Characteristics of Cord Blood and Cord Blood Transplantation.*

AABB Press, Bethesda, MD, 1998; 113

•Kohn DB, Weinberg KI, Nolta JA, Heiss LN, Lenarsky C, et al Engraftment of gene-modified umbilical cord blood cells in neonates with adenosine deaminase deficiency. *Nat Med*, Oct; 1(10):1017-23, 1995.

•Kohn DB. Gene therapy for hematopoietic and immune disorders. *Bone Marrow Transplant.* Dec, 18 Suppl 3: S55-8, 1996.

•Kurtzberg J, Laughlin M, Graham ML, Smith C, Olson JF, et al Placental blood as a source of hematopoietic stem cells for transplantation into unrelated recipients. *N Engl J Med*, Jul 18;335(3):157-66, 1996

•Wagner JE, Rosenthal J, Sweetman R, Shu XO, Davies SM, et al Successful transplantation of HLA-matched and HLA-mismatched umbilical cord blood from unrelated donors: analysis of engraftment and acute graft-versus-host disease. *Blood*, Aug 1; 88(3):795-802, 1996

•Elwood N. Telomere biology of human hematopoietic stem cells. *Cancer Control.* Mar-Apr; 11(2): 77-85

•National Institutes of Health (July 2001). Stem cells: scientific progress and future research direction

•Stem Cells and the Future of Regenerative Medicine. Committee on the Biological and Biomedical Applications of Stem Cell Research, Board on Life Sciences, National Research Council, Board on Neuroscience and Behavioral Health Institute of Medicine, National Academy Press, Washington, D.C., 2001

•Gage FH. Cell therapy. *Nature*, 392(Supp):18-24, 1998

•Stem cells: Scientific Progress and Future research Directions. Department of Health and Human Service. June 2001. <http://www.nih.gov/news/stemcell/scireport.htm> • National Institutes of Health. Stem Cells: A Primer. <http://nih.gov/news/stemcell/primer.htm>, 2001

•Arpacı F. Yüksek doz kemoterapi ve otolog periferik kan kök hücre transplantasyonu. *GATA Tıbbi Onkoloji Bilim dalı, Yan Dal Uzmanlık Tezi*, 1994, Ankara

•<http://www.ahsc.arizona.edu/opa/crnep/dec95cnp.htm>

•<http://www.nybloodcenter.org/press/index.do?sid0=8&sid1=40&page-id=29&content-id=456>

•<http://www.nationalcordbloodprogram.org>

•<http://www.netcord.org> • <http://www.marow.org>

•<http://www.bmdw.org>

•<http://www.parentsguidecordblood.com/content/usa/banklists/regulations.shtml>

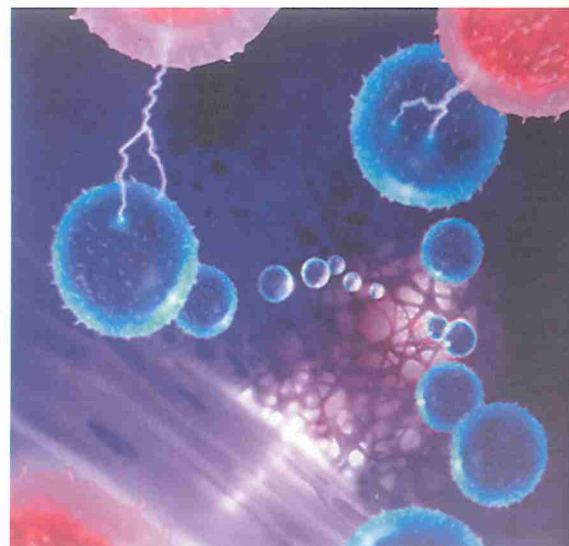
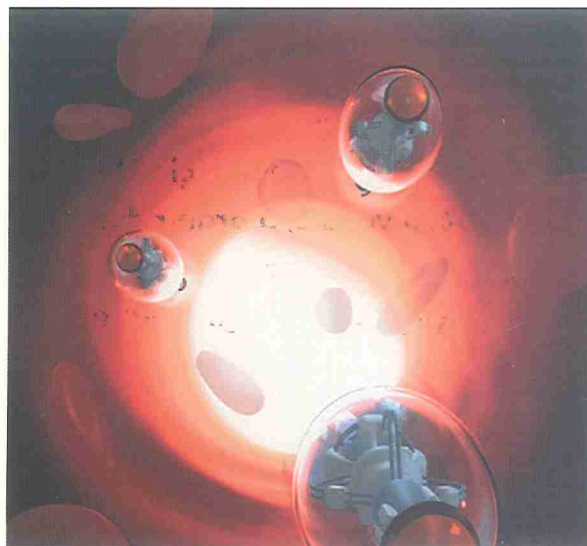
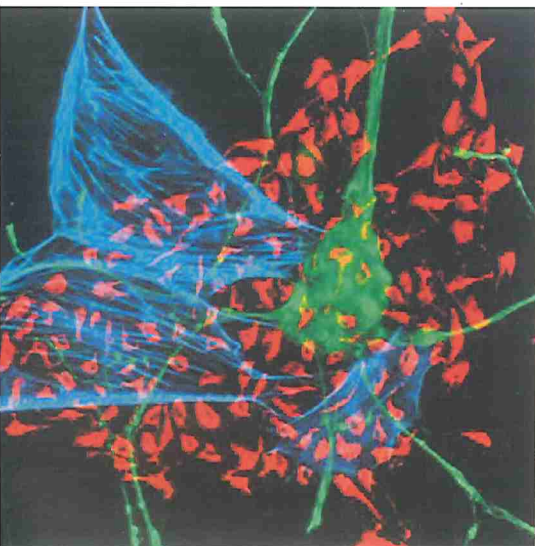
•<http://www.biol.tsukuba.ac.jp/~macer/eghgr.htm>

•<http://www.msnbc.msn.com/id/15285941/>

•http://www.thd.org.tr/halksagligi_content/kemikiliginakli.htm

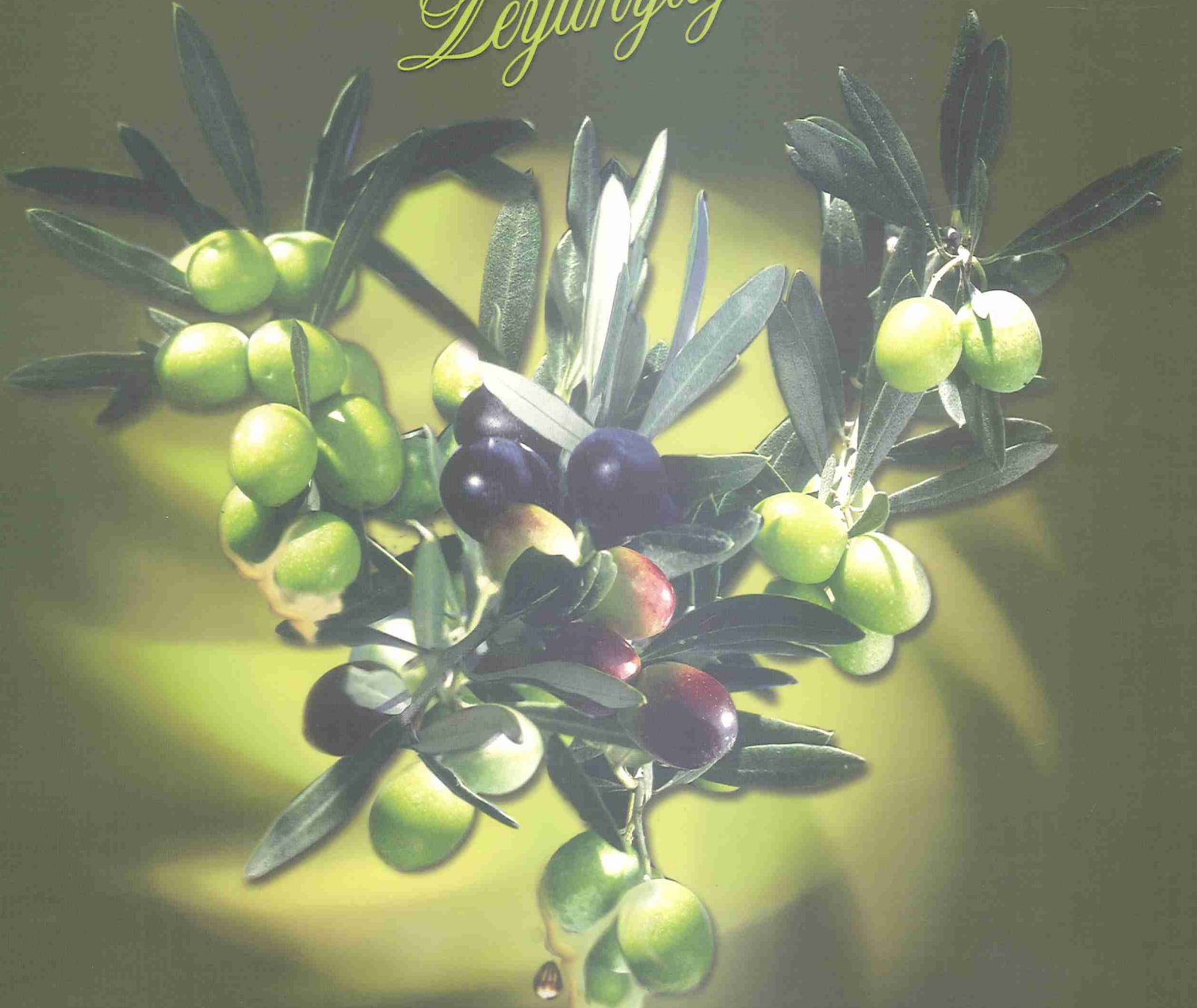
•<http://www.ato.org.tr/konuk/febril/sempoz/1gun1ko2.htm>

•<http://www.kemik-iligi.org/>

Ekiz

zeytinyağları

EKİZ YAĞ ve SABUN SANAYİ A.Ş.

Şehitler Cad. 1508 Sok. No: 4 Alsancak - İzmir - TURKEY
Tel: +90 (232) 421 92 05 - 07 - 09 • Fax: +90 (232) 463 09 18
www.ekizyag.com • e-mail: ekiz@ekizyag.com

"From Good to Great"

"İyi'den Mükemmel Şirkete. Kalıcı Başarıya Ulaşmanın Yolları"

Dergimizin bu sayısında ikinci tavsiye edeceğimiz kitabımız ise "From Good to Great", yani "İyi'den Mükemmel Şirkete. Kalıcı Başarıya Ulaşmanın Yolları". Kitabı Boston'dayken katıldığım bir konferanstaki bir Danışmanlık Şirketi sahibi tüm katılımcılara tavsiye etmişti. Konuşmacı Profesyonel Hizmetler Veren şirketlere danışmanlık yapan bir şirketin yöneticisiydi ve de konuşmanın başlığı "Karlılığınızı artırırken, İşinizi Büyütmek" idi. Kendisi bu kitabın her yönetici tarafından okunması gerekli olduğunu söyledi. Sonra iki değişik konuşmada yine aynı kitabın ismini duyduğum içinde ben de okumaya karar verdim.

Neden bazı şirketleri etrafındaki şirketlere nazaran devamlı hızlanarak büyüyorlar? Bu şirketleri farklı yapan nedir? Karizmatik lidermi? Doğru zamanda doğru yerdemi olmak? Sattıkları ürünün farklılığını? Yazar Jim Collins İyi'den Mükemmel' kitabında bu soruların yanıtlarını bulmaya çalışıyor.

Jim Collins ve de 21 kişilik araştırma ekibi 5 yıllık bir projede toplam 6000 çeşitli makeleyi inceleyerek, 2000 sayfalık mülakat yaparak, 1435 şirketi inceledikten sonra devamlı olarak 15 sene boyunca karlarını arttırabilen 11 şirketi incelemeye aldılar. Bu 11 şirket arasında Fannie Mae, Gilette, Walgreens, Wells Fargo gibi şirketlerde bulunmakta. Daha sonra bunları "iyi" performansları olan diğer şirketler ile karşılaştırdılar. Karşılaştırma sonucunda ise iyi şirketleri mükemmel yapan esaslar nedir analiz ettikten sonra okuyucunun bilgisine sunuyorlar.

Stanford Üniversitesi İşletme Bölümünde Yüksek Lisans Eğitimleri veren Collins'in bir önceki kitabı "Built to Last", BusinessWeek dergisinin en iyiler listesinde 6 yıla yakın kalmış. Bu kitabı ise WallStreet Journal ve Businessweek'te En İyi İyiler Listesinde olmanın yanı sıra, 32 dilde, 2.5 milyon adetten fazla basılmış.

Jim Collins'in ayrıca da Yönetim Danışmanlık şirketi bulunmakta. Daha detaylı bilgiler ve de değişik çalışmalar, makaleler için web sayfası www.jimcollins.com'u ziyaret edebilirsiniz.

Ben kitabı okurken çok zevk aldım ve de kendi iş hayatımda yapılabilecek geliştirmeleri veya yapılan hataları görmemde yardımcı oldu. Tabii ki bu çalışma sonunda Collins'in bulmuş olduğu bazı sonuçları uygulamak çok zor.

Kitabındaki ilk cümle "İyi Mükemmel'in Düşmanıdır". Sizde anlayacağınız gibi kitap iyi performanslı şirketlerle memnun olmayıp bunu nasıl mükemmel yapabiliriz diyen yöneticilere göre. Bu nedenle incelemelerinde Xerox, IBM, Bank Of America gibi son derece başarılı şirketleri iyi kategorisinde değerlendirerek, mükemmel performans gösteren şirketleri bu şirketler ile karşılaştırıyor.

Collins kitabında başarının sırrı olarak değindiği 7 ana başlık var. Bunlardan birisi liderin gösterdiği özellikler. Bir diğeri ise şirketteki çalışanların özellikleri. Ne yapılacağından daha çok, kim sorunun önemli olduğunu vurguluyor? Bunların yanı sıra disiplin kültürü, teknoloji kullanımı, çirkin gerçeklerle yüzleşmenin önemi gibi kriterleri sıralıyor. Ayrıca yazar kendi deyimi ile düzenteke (flywheel) ve de kirpi (hedhehog) kavramları diye iki kavramda kitabında anlatıyor.

Bahsedilen tüm başarı ilkeleri hemen uygulanabilecek, ya da kolayca uygulanabilecek kavramlar değiller. Nitekim, Collins kitabında da bu prensipleri uygulamanın getirisinin uzun dönemde olacağını belirtiyor.

Düzen-teke kavramında, yapılan doğruların tekrar tekrar yapılması. Kitap'ta Sam Walton (Wal-Mart'ın kurucusu) ile yapılmış olan mülakattan alıntı yaparak bu konuya değiniyor. Walton şöyle diyor "Nasıl olduysa, zaman geçtikçe insanlar Wal-Mart'ın bir gecede başarıya ulaşmış olan çok güzel bir fikir olduğuna inanmaya başladılar. Ama aslında 1945 yılından beri yaptığımız herşeyin bir filizi... Ve de her gelecek başarılar gibi, yaklaşık 20 yıllık bir çalışmanın sonucu." Wal-Mart 1945'te ufak bir dükkan olarak kurulmuş. 25 Yılda 38 Dükkan'a ulaşmış. Daha sonrada 1970'ten itibaren verdikleri doğru kararların meyveleri hızlı bir şekilde geri dönmüş. Şimdi ise 316 Milyar Dolar ciro yapan bir kurum. Çarpıcı örnekler kullanılan kitapda Collins'in kitabını mutlaka tavsiye ederim. Okuması kolay, güzel örnekler ve hikayeler anlatıyor. Birçok yöneticiden tecrübeleri aktarıyor. Yaklaşık 220 sayfa olan kitap gayet akıcı hazırlanmış. Her bölümün sonunda özet bölümü var. Böylece ilginizi çekmeyen bölümlerin özet bölümünü okuyarakta geçebilirsiniz. İnternet'te yaptığım araştırmada kitabın Boyner Holding Yayınları olarak Türkçe basıldığı gördüm. Dileyen okurlarımız sanırım

<http://www.ideefixe.com> websitesinden bu kitabı isteyebilirler.

John L. Ward

"Perpetuating Family Business"

"Aile İşini Sürdürmek"

Bu dergimizde tavsiye edeceğimizi ilk kitabımız John L. Ward'ın yazmış olduğu Perpetuating Family Business (Aile İşini Sürdürmek). Kitap, birçok başarılı ve uzun hayatlı aile şirketlerini inceleyerek, onların tecrübelerinden yararlanarak ortaya çıkarılmış olan 50 adet ders-ten bahsediyor. Ward aile şirketlerinin başarılı olması ve süreklilik arz etmesi için gereken 4 önemli sistemden ve de 5 önemli anlayışta bu kitapta anlatıyor. Bu 5 önemli anlayıştan çok kısa bahsetmek gerekir ise: 1- Mücadeleye saygı göstermek gereklidir, 2- Aynı konuya bakış açıları farklı olabilir, 3- İletişim Zaruridir. 4-Planlama Devamlılık için temeldir, ve de 5-Sorumluluk Zorunludur. Ward'a göre bu beş adet anlayışı benimsemiş aile şirketleri, bu anlayışı doğru bir sisteme oturtukları zaman, uzun seneler başarıyla devam eden ve büyüyen aile kurumlarını dönüştürüyorlar. Bunu Ward, çeşitli derslerden alınan örnekler ile destekliyor.

John L. Ward, Aile Şirketleri Yönetimi konusunda Dünya'daki önemli uzmanlardan birisi olarak kabul edilmektedir. IMD İsviçre, Kellogg, Northwestern gibi üniversitelerde öğretim görevlisi olmanın yanısıra Family Business Consulting Group International adı altındaki danışmanlık şirketinin de kurucusudur. IMD, Avrupa'nın en saygın Üniversiteler'inden biri olmakla beraber, Aile Şirketlerine yönelik yapılan çalışmalar ile de tanınıyor.

Kitap son derece okuması kolay bir şekilde, bizleri 50 değişik ders-ten, Dünya'daki aile şirketlerindeki deneyimlerden de yararlanarak geçiriyor. Amerikalıların deyimi "From Shortsleeves to Shortsleeves" yani "kısakolludan kısakolluya" bizlere aile şirketlerinin devamlılığının ne kadar zor olduğunu belirtiyor. Burada bahsedilen kısa kollunun sembolize ettiği ilk kurucuların işin başında bulunan, kısa kollu gömlek giyen kişiler olduğunu ve de daha sonraki jenerasyonun işi daha ileri götürememesinden dolayı üçüncü jenerasyonun veya daha sonrakilerin tekrar aynı yere dönmek zorunda kaldıklarını ima ediyor. Dünya'da ortalama yalnızca aile şirketlerinin %20'si 60 yılın üzerinde devam edebiliyor. Ekonomik olarak çok sabit bir ekonomisi olmayan ülkemizde bu oran eminim dahada düşüktür. Bu nedenle de bu tür tecrübeleri bizlere aktaran kitapların tüm aile şirketleri sahipleri, ve de yöneticileri tarafından okunması gerekli olduğuna inanıyorum.

"Perpetuating Family Business" kitabı, çoğu iş hakkındaki kitapların tersine okuması kolay ve akıcı bir kitap. Belkide bunun en önemli nedeni, okuyucunun ilgisini çekecek olan gerçek hayattaki şirketlerden bahsetmesi ve de bahsi geçen 50 değişik dersin bu şirketlerdeki uygulamalarını anlatmasından dolayıdır. Ford, New York Times, Salvatore Ferragamo, Henkel, Gucci, Levi Strauss & Co, Lego, Marriott gibi Dünya'da bilinen şirketlerden, Türkiye'deki Paksoy A.Ş. gibi birçok şirketi örnekleri arasında bulunduran kitap, verilen derslerin yalnızca birer akademik teori değil, yaşanmış deneyimlerden elde edilen dersler olduğunu kanıtıyor.

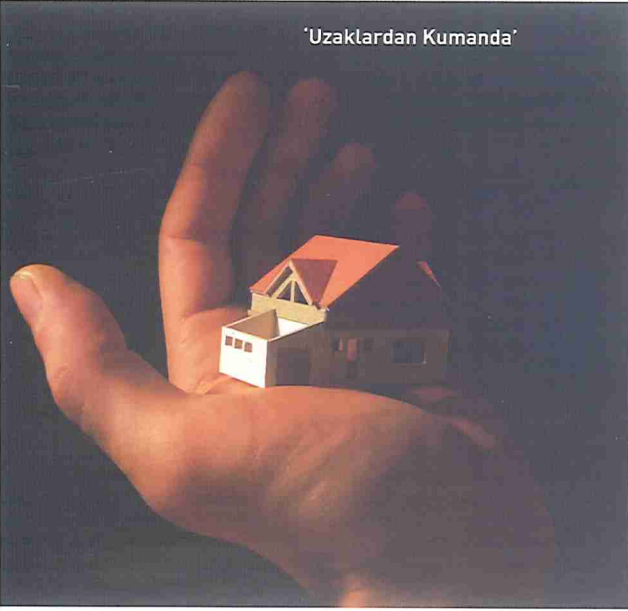
Kitabın özellikle ilgi çeken bölümlerinden biri "İki Aile'nin Hikayesi" adı altındaki Amerika'nın ünlü Gazete sahibi ailelerinden Bingham ailesi ile Ochs-Sulzberger ailelerinin karşılaştırılması. Kitap boyunca değişik bölümlerde bu ailelerin tarihlerini ele alarak inceliyor. Bu iki değişik ailenin bir tanesi New York Times gibi büyük bir imparatorluğa sahip olurken diğerinin nasıl yavaş yavaş ufaldığını görmek gerçekten yapılan hataları incelemek açısından çok faydalı.

Aile Şirketlerinin Devamlılığı konularında diğer dikkati çeken bir konu ise, hemen hemen Dünya'daki tüm ülkelerde aile şirketlerinin devamlılığını zorlayan konuların aslında hep aynı olduğu, bunları çözebilen ailelerin daha sonra önümüze dev şirketler olarak çıktığıdır. En önemli problemlerden birisi ise Aile şirketlerinde duygusal kararların verilmesinde dolayı ortaya çıkan problemler. Ward, Aile şirketlerinin kararlarını kurumsal sistemler içinde vermesi gerektiğini belirtiyor ama aile şirketlerinin aile hislerini hiçbir zaman kaybetmemesi gerektiğinin de söylüyor. Bu şirketlerin en büyük avantajlarından birisi aile şirketi olmak. Bu nedenle kurumsallaşma ve aile ruhunu dengelemenin gerekliliğine dikkat çekiyor.

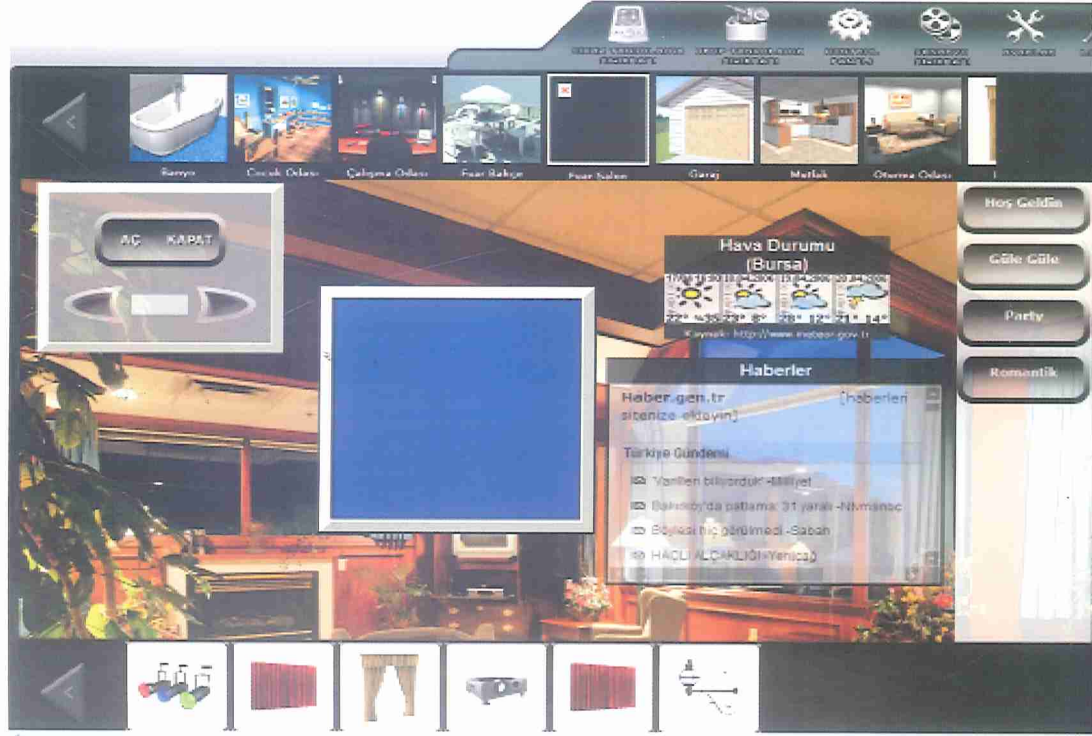
Aile şirketlerindeki aile bireyle-ri için ve de aile şirketlerinde görev alan profesyoneller için okuması kolay ve gerekli olan bu kitabı mutlaka tavsiye ederim. Bahsedilen 50 dersi okurken belki de kendi çalıştığınız ya da sahibi olduğunuz şirkette de bu konularda neler yapılıyor not olarak karşılaştırmanızda da faydalar olabilir. "Aile İşini Sürdürmek" kitabını okurken çoğu aile şirketi mensubu kendi hikayesini okuduğunu düşünmekten kendisini alamayacaktır.

**"John L. Ward,
Aile Şirketleri Yönetimi konusunda
Dünya'daki önemli uzmanlardan
birisi olarak kabul edilmektedir.
IMD İsviçre, Kellogg, Northwestern
gibi üniversitelerde öğretim
görevlisi olmanın yanısıra Family
Business Consulting Group
International adı altındaki
danışmanlık şirketinin de
kurucusudur.
IMD, Avrupa'nın en saygın
Üniversitelerinden biri olmakla
beraber, Aile Şirketlerine
yönelik yapılan
çalışmalar ile de tanınıyor."**

Ev otomasyonu ve akıllı ev teknolojileri

'Uzaklardan Kumanda'

Herşey, uzaktan kumandalı elektronik aletlerin hayatımıza girmesiyle başladı. Televizyon, video, müzik seti, dvd, vcd v.b. gibi cihazların kullanılıyor olması, evlerimizdeki kumanda sayısının artmasını da beraberinde getirdi. Aralarına hergün bir yenisi eklenen bu elektronik aletler, yavaş yavaş kullanıcıların aklında 'tüm cihazlar için artık tek bir kumanda olmalı' fikrini oluşturdu. Bu ihtiyacı değerlendiren üretici firmalar 'UNIVERSAL' uzaktan kumandaları piyasaya sürdüler. Universal kumandalar, akıllı evlerin ilk yapı taşlarını oluşturdu. Bu tip kumandalar ile günümüzde 25 elektronik alet aynı anda kont-

rol edilebilmekte ve küçük seneryo tanımları ile cihazların sırasal kullanımı sağlanabilmektedir. Tek tuşla hayatımızı kolaylaştıran bu kumandaların fiyatları, 50 dolar ile 500 dolar arasında değişmektedir.

İlk olarak tek bir kumanda üzerinde başlayan çalışmalar, zamanla gelişen teknoloji ile birlikte, tüketici ihtiyaçlarının da değişmesi sonucunda, üretici firmalar tarafından 'Akıllı Ev Otomasyonu' sistemlerinin kurulmasını sağlamıştır.

AKILLI EV OTOMASYONU SİSTEMLERİ NELERİ KONTROL EDER ?

sistemleri, projeksiyon makinesi, hoparlör, v.b.)

- Güvenlik ve alarm kontrolü (yangın, hırsızlık, gaz kaçağı, su basması)
- Aydınlatma kontrolü (açma - kapama, ışık seviyesinin ayarlanması, led renk yönetimi ve kontrolü)
- Perde, panjur, stor, jaluzi kontrolü
- Elektrikli cihazların kontrolü
- Audi - Video cihaz kontrolü (Tv, dvd, vcd, müzik seti, ev sinema)
- Isıtma - soğutma kontrolü
- Telefon ve kamera kontrolü
 - Havuz sistem kontrolü
 - Garaj kapısı kontrolü
 - Bahçe sulama kontrolü

AKILLI EV OTOMASYON SİSTEMLERİ NELERLE KONTROL EDİLİR?

- LCD ekranlı, universal kumanda ile tüm otomasyon, güvenlik elektrikli cihazlar, audi video cihaz kontrolü
- Grafik ekranlı duvara montaj keypad üzerinden tüm otomasyon, güvenlik elektrikli cihazlar, ısı senaryolar kontrolü
- Touch screen anahtar (3 inch ekran dokunmatik) senaryolar kontrolü
- Touch screen panel (10,4 inch ekran dokunmatik) tüm otomasyon, güvenlik, elektrikli cihazlar, ısı kontrolü, borsa, hava durumu izleme, radyo dinleme, scp telefon görüşmeleri
- Telefon ve sms ile tüm otomasyon kontrolü
- PC, tablet pc (taşınabilir) üzerinden kontrol
- İnternette kontrol (kamera varsa aynı anda izleyerek kontrol yapılabilir.)

Logitech Harmony 895 Advanced Universal Remote tek tuşla 15 elektronik cihazı senaryolar yardımı ile kontrol etme imkanı sunmaktadır.

Akıllı ev otomasyon sistemleri neler yapar ?

• Akıllı ev otomasyon sistemleri ile aydınlatma, panjur, perde, elektrikli cihazlar, audi-video cihazlar (tv, dvd, vcd, home theatre, müzik seti, radyo v.b.) güvenlik ve alarm kontrolünü ister evin içinden ister, dünyanın herhangi bir yerinden yapabilirsiniz.

• Sistemlerle sabit ya da zamana bağlı senaryo kontrol edebilir günlük, haftalık, aylık rutin işlerinizi sisteme bağlayabilirsiniz.(Hergün saat: 07.00 de panjurların açılması, her hafta iki saat bahçe sulaması yapılması gibi)

• Senaryoları, tek tuşa basarak kontrol edebilir kısacası aynı anda tek dokunuşla birçok işlemi yapabilirsiniz. Günaydın, hoşgeldin, iyi geceler, yemek, tv izleme, seyahat, deprem senaryoları gibi istediğiniz işlemleri, istediğiniz senaryo adı altında oluşturabilir, istediğiniz an o isimle kontrol edebilirsiniz.

• Önceden kullanıcının isteğine göre oluşturulmuş evden çıkış senaryosu ile çıkış sırasında tek bir tuşa basarak istediğiniz cihazları açık bırakır, istediğiniz cihazları kapatır ya da belli seviyelerde tutabilirsiniz. (Işık, perde, panjur, klima, kombi, v.b.) elektriği, suyu, gazı kesebilir alarmı kurabilirsiniz. (seyahat, tatil senaryosu)

• Aktif güvenlik senaryosu ile siz evde yokken önceden belirlediğiniz

zaman aralıklarında sanki siz evdeymişsiniz gibi ışıklarınızı, panjurlarınızı açıp- kapatabilir ve bu sayede hırsıza karşı caydırıcı bir önlem almış olursunuz.

• Eve geldiğinde sitem şifrenizi sorar, tek tuşla hoş geldin senaryosu ile yanmasını istediğiniz ışıklar yanar, perdeleriniz, panjurlarınız açılır.

• İyi geceler senaryosu ile yatacağınız sırada tek tuşa dokunup çevre alarmını kurabilir (kapı –pencere), ışıkları yavaş yavaş söndürebilir, açık tv, sinema sistemlerini kapatabilirsiniz.

• Günaydın senaryosu ile uyanmak istediğiniz saatte perdeleri açar, radyonuzu, televizyonunuzu açabilir veya uyanmanıza bir saat kala klimanızı, kombinizi açabilirsiniz.

• Tatil senaryosu ile suyu, gazı keser, panjurları, perdeleri kapar alarmı devreye alabilirsiniz.

• Sinema, tv izleme senaryosu ile tek tuşa basarak; ışıkları kısar, panjurları kapatır, projeksiyon perdelerini açar ve televizyonunuzu çalıştırabilirsiniz.

• Romantik ve relax senaryoları ile aydınlatma sistemlerinizde tek tuşla loş ortamlar yaratabilirsiniz. Örn; salonunuzdaki aydınlatmalarınızın bir kısmı yanarken aynı anda diğer kısımların dim seviyeleri ayarlanabilir.

• Enerji tasarrufu senaryosunda ilgili dedektörler vasıtasıyla hareketsiz ortamlardaki ışıkları kapatarak ve ısıtmayı konfor seviyesinden minimum seviyeye indirerek önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlayabilirsiniz.

• Hizmetçi ve bakıcının eve giriş çıkış saatleri şifre giriş yöntemi ile izlenebilir.

• İlgili dedektörler kullanılarak gün ışığının durumuna göre; perde, panjur, tenteler ayarlanabilir.

• Rüzgarın hızına göre panjurlar, tenteler kapatılabilir.

• Yağmur yağdığı zaman panjurları kapatabilir.

• Gece lavaboya kalktığınızda tek tuşa dokunup koridor ışıklarını açıp koridordaki güvenlikle ilgili dedektör-

leri pasif moda geçirebilirsiniz.

• Sistemde acil durum ve acil tıbbi yardım butonu bulunmaktadır. Bir tehlike halinde istediğiniz yerlere acil durum bilgisi gönderebilirsiniz.

• Telefon ile evinizi dışardan arayıp kombinizi, klimanızı çalıştırabilir, alarmınızı devreye alıp devreden çıkarabilir, tatildeyken bahçenizi sulayabilir, oluşturmuş olduğunuz senaryoları aktive geçirebilir, gazı, suyu, elektriği kesebilirsiniz.

• Alarm durumunda (yangın, hırsız alarmı, gaz kaçağı, su basması, v.b.) size çağrı merkezine, itfaiyeye, polise (6 ayrı telefona) haber verir.

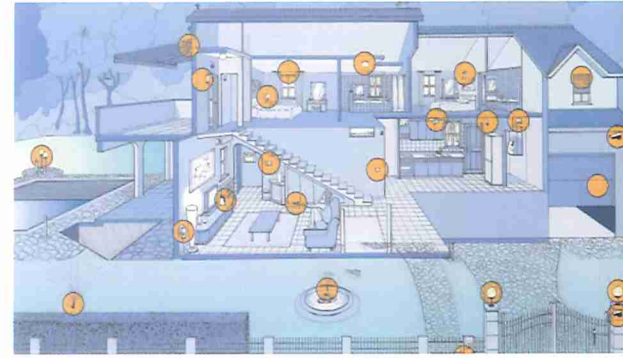
• Deprem senaryosu kullanılarak, depremin ilk dalgasında; siren çalarak uyarı verir, odaların çıkış güzergahlarının, koridorların ışıklarını açar, kapalı panjur ve perdeleri açar, gazı keser. Bu sayede deprem anında evin güvenli bölgesine kadar sağlıklı bir şekilde ulaşım sağlanır ve gaz kaçağından doğabilecek patlamalar önlenir.

• Otomatik bahçe sulaması yapar ama yağmur yağdığı zaman sulama yapmaz.

• Tüm bu işlemleri internetten de yapabilir. IP kameralar kullanıldığı zaman evinizi izleyerek de kontrol edebilirsiniz.

• Hoparlör sistemleri kurulduğu takdirde ev içinde müziğin sizi takip etmesini sağlayabilir veya farklı ortamlarda farklı müzikler dinleyebilirsiniz.

Kısaca; akıllı ev otomasyon sistemleri; konfor, güvenlik ve tasarruf sağlar.

Akıllı ev otomasyon sistemleri alırken nelere dikkat edilmeli?

• Ev otomasyonuna karar verdiğinizde inşaat aşamasında iseniz, kablolama sorun olmamakta ve güvenlik artırıcı 'bus' kablolama sistemleri kurulabilmektedir. Bunun yanı sıra hazır evler için kablosuz sistemlerde kurulabilmektedir.

• Sistemlerin yapı taşı olan touch screen paneller, sistemin en pahalı bileşenleri olup bunlara alternatif kontrol cihazları da bulunmaktadır. Televizyona bağlanan modüllerin yanı sıra, Pc veya laptop aracılığı ile sistemi içerden ve de dışardan kontrol etmek mümkündür.

• Kontrol ettiğiniz cihaz sayısına ve kullanılan komponentlere göre sistem fiyatları 1500 euro ile 50.000 euro arasında değişebilmektedir.

Metafor Elektronik'ten
Sn. Murat Kurultak'a,
Arla Technologies'ten
Sn. Fevziye Yıldız'a,
Merit Grup'tan
Sn. Selim Ocakoğlu'na teşekkür ederiz.

minimal yapı

Azın çok söylediği...

KIRGIZISTAN

Resmi Adı	Kırgız Cumhuriyeti
Bağımsızlık Tarihi	31 Ağustos 1991
Cumhurbaşkanı	Kurmanbek BAKİYEV
Yüzölçümü	198.500 km ²
Nüfus	5.141.000 (2005)
Başkent	Bişkek
Başlıca Şehirler	Oş, Karakol, Tokmok, Calal-Abad, Kara-Balta, Talas
Komşuları	Kazakistan, Çin Halk Cumhuriyeti, Özbekistan, Tacikistan
Din	İslam
Dil	Kırgızca (Devlet Dili), Rusça (Resmi Dili)
Para Birimi	Som

Dorukları karlı, yüksek dağları, derin vadileri, coşkun akan nehirleri ve dağları mesken tutmuş yüzlerce gölü ile Kırgızistan, Kırgız Türk halkının paha biçilmez zenginliğidir. 198.500 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye'nin ¼'ü büyüklüğündedir.

2005 yılı nüfus sayımına göre Kırgızistan nüfusu 5 milyon 141 bindir. Tarih boyunca farklı etnik gruplarla iç içe yaşama deneyimine sahip olan Kırgızistan'da bu gelenek devam etmektedir.

KIRGIZ ADI

Kırgız adı, Kök Türkçe yazılı metinlerde Kırkız, Tibetçe kaynaklarda Gir-kis şeklinde geçmektedir. Kırgız adının

menşei konusunda çeşitli görüşler mevcuttur. Bu adın "Kır" ile "Giz" kelimelerinin birleşmesinden meydana gelmiş, "kır gezer" anlamında bir kelime olduğu yanında, "kırk" ve "yüz" sayı adlarının birleşmesinden teşekkül ettiği de ileri sürülmüştür. Kırgız adının "kırku"dan, yani kırmızı ve "yüz" kelimelerinden ibaret olduğu da söylenir. Ancak bütün bu görüşlerin içinde Kırgız kelimesinin "Kırk-Oguz"dan geldiği yolundaki efsanelere daha çok itibar edilmektedir.

TARİHÇE

Kırgızların, Türk tarihinde özel bir yeri vardır. Bugün Kırgız Cumhuriyeti nispeten genç olmasına rağmen tarihin derinliklerine uzanan çok eski bir devlet deneyimi bulunmaktadır. Geçmişte zenginlik ve refahın simgesi olan ipek yolu üzerinde yer alması bu topraklara zengin bir tarih vermiştir. Birleşmiş Milletler'in Aralık 2002 tarihli 78. toplantısında alınan kararla 2003 yılı "2200. Kırgız Devletçisi Yılı" olarak ilan edilmiştir.

Kırgız Türklerinin tarihiyle ilgili önemli kaynaklardan biri Sim San isimindeki bir Çininin Tarih Notlar kitabıdır. Bu eserde Sim San M.Ö. 201'de Hun hükümdarı Mode-Şanyuy tarafından Kırgızların kendi devletine dahil edildiği belirtilmektedir. Eski Çin kaynaklarına baktığımızda Kırgız Türklerinin tarihte bağımsız bir devlet kurduğunu açıkça anlayabiliriz. 31 Ağustos 1991 tarihi, Kırgızistan Cumhuriyeti'nin dünya devletler sahnesine bağımsız bir devlet olarak ayak bastığı gündür. Bu tarih, Kırgız Türklerinin milli bilincinde 22 asırdan beri devam eden hayalin gerçekleşme tarihidir.

Kuzeyde Kazakistan, güney ve güneydoğuda Çin Halk Cumhuriyeti, batıda Özbekistan ve güneybatıda Tacikistan'la sınır komşusu olan Kırgızistan, 1378 km. uzunluğunda bir sınır şeridine sahiptir. 3 Mart 1992 tarihinde parlamento tarafından kesin şekli belirlenen Kırgızistan bayrağı ülke kültüründe sembol sayılmaktadır. Kırmızı zemin üzerinde sarı güneş, bolluk ve bereketi simgelerken, kırk ışık, kırk Kırgız kabilesini, güneşin üzerindeki üç parçalı bölüm, geleneksel Kırgız çadırını sembolize eder. Bayrak üzerinde yer alan semboller içinde Kırgız çadırının ayrılmaz parçası tündüğü da unutmamamız gerekiyor.

Deniz seviyesinden 1500 metre yüksekte yer alan Kırgızistan topraklarına Tanrı ve Altay sıradağları da ev sahipliği yapmaktadır. Kırgızistan su kaynakları bakımından oldukça zengindir. Gökyüzünde yıldızlar ne kadar çoksa, Kırgızistan'da da nehirler o kadar çoktur. Ülkede 1582 ırmağın oluşturduğu 3000'e yakın göl mevcut olup, bunlardan ilk aklı geleni Kırgızistan'ın sembolü sayılan Issık-Göl'dür. Kırgızistan'ın bu en derin ve büyük gölü 6202 km² alanıyla, aynı zamanda dünyanın 2. büyük krater gölüdür. Dağlar, göller ve nehirler ülkesi Kırgızistan'da karasal iklim hüküm sürmektedir. Kırgızistan oblast olarak adlandırılan yedi bölgeye ayrılmıştır. Bölgeler birkaç şehirden oluşan yönetim birimleri olarak ta tanımlanabilir. Başkent Bişkek farklı bir statüye sahiptir. Bazı bölgelerdeki nüfus yoğunluğu, başkentten daha yüksektir. Bu bakımdan Oş ve Calal-Abad bölgeleri Bişkek'i geride bırakmıştır. 16-17. yüzyıllarda İslamiyet'i kabul eden Kırgız Türklerinin %75'i Müslüman'dır. Ülkede Hıristiyanlık, Musevilik, Budizm gibi diğer dinlerin mensupları da özgürce ibadetlerini yerine getirebilmektedirler.

Geçmişte Sovyetler Birliği bünyesinde yer alan Kırgızistan 31 Ağustos 1991'de bağımsızlığını kazandıktan sonra ülkede başkanlık sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Kırgızistan parlamentosu tarafından hazırlanan Anayasa 5 Mayıs 1995'ten beri yürürlüktedir. Askar AKAYEV, Kırgızistan'ın bağımsızlığını kazanmasının ardından Cumhurbaşkanı seçilerek, 2005 yılına kadar bu görevini sürdürmüştür. Kırgızistan'da Mart 2005'te gerçekleştirilen parlamento seçimlerini Devlet Başkanı AKAYEV yanlısı milletvekillerinin kazanması, ülkede gerilimi tırmandırılmış, muhalefet seçimlerde hile yapıldığı iddiasıyla, AKAYEV'in istifasını talep eden bir ayaklanma hareketi başlatmıştır. Yaşanan olayların ardından Devlet Başkanı Askar AKAYEV'in 24 Mart 2005 tarihinde istifa etmiş ve yerine muhalefet lideri Kurmanbek BAKİYEV'in getirilmesi ve geçici hükümetin kurulması ile siyasi karışıklık ortamı yerini yeni umutlara bırakmıştır.

Her geçen gün dış dünyayla bağlantı kuran Kırgızistan turizm yatırımlarına büyük önem vermektedir. Özellik-

le dağcılık, kültür ve sağlık turizmi başlıca turizm alanları arasında gelmektedir. Bu güne kadar mevcut turizm potansiyelinin küçük bir kısmının kullanıldığı Kırgızistan'da doğasının ve kültürel özelliklerin halen korunuyor olması ülkeyi uluslar arası düzeyde önemli kılmaktadır. KIRGIZİSTAN dağcılık turizmi açısından dünyanın en başta gelen merkezlerinden biridir. Ülkedeki dağlık alanların büyük bir kısmı Tanrı Dağlarından, bir kısmı ise Pamir Dağlarından oluşmaktadır. Uluslararası kabul görmüş ve dağcılar arasında tercih edilen 8 bölge bulunmaktadır. Bunların 5 tanesi Tanrı Dağlarında, 3'ü ise Pamir Dağlarında bulunmaktadır. Kırgızistan Av turizmi açısından da dünyanın en tanınmış merkezlerindedir. Ülkede 72 farklı bölgede 4 milyon hektardan daha fazla alanda sportif amaçla avcılık ve balıkçılık yapılmaktadır.

Kırgızistan'ın hayvancılık ağırlıklı ekonomik yapısı vardır. Kırgızistan'daki akarsu kaynaklarının iyi değerlendirilmesi sonucu yılda ortalama 9,3 milyar Kw. saat elektrik enerjisi üretilmektedir. Kırgızistan sınırlarındaki Tanrı dağlarındaki demir filizi, bu dağların güneyinde civa ve altın, Fergana vadisinde petrol ve doğalgaz yatakları mevcuttur. Kırgızistan kömür yatakları bakımından 31 milyar ton rezerv ile Orta Asya'da birinci sırada yer almaktadır.

Tarihte Doğu-Batı arasında önemli bir bağ oluşturan "İpek Yolu"nun en önemli duraklarından biri olan Kırgızistan, bugün "Trasek" ismini alan "Uluslar arası Ticaret Yol Projesi" ile yeniden Büyük İpek Yolu'nu canlandırma arzusunu taşımaktadır. Bu projenin hayata geçirilmesi halinde

Orta Asya, Kafkas ve Batı Avrupa ülkeleri arasında ticari ilişkiler daha da hızlanacaktır.

**"31 Ağustos 1991 tarihi,
Kırgızistan Cumhuriyeti'nin
dünya devletler sahnesine bağımsız
bir devlet olarak ayak bastığı gündür.**

**Bu tarih, Kırgız Türklerinin
milli bilincinde 22 asırdan beri
devam eden hayalin
gerçekleşme tarihidir."**

TÜRKİYE-KIRGIZİSTAN İLİŞKİLERİ

Kırgızistan ile Türkiye arasında binlerce kilometrelik mesafe vardır fakat bu iki kardeş ülke vatandaşları bugün birbirlerine çok daha yakındırlar. Kırgızistan'a dış politika açısından kültür, dil ve din yönleriyle en yakın ülke şüphesiz Türkiye'dir. Ayrıca Kırgızistan'ın bağımsızlığını kabul eden ve Kırgızistan'da büyükelçilik açan ilk ülke de Türkiye Cumhuriyetidir.

Kırgız-Türk ilişkileri giderek artan bir seyir izlemektedir. İki ülke arasında Türk dünyası için önemli günlerin kutlanması gelenek haline gelmiştir. Bunlara binaen ortak manevi değerlerimize daha çok saygı duymaya başladık. Manas'ın 1000 yıllık kutlamaları iki ülkenin topraklarında da görülmüştür. Ayrıca 2003 senesinde "Kırgız Devletinin 2200. yılı" kutlamaları ile "Türkiye Cumhuriyetinin 80. yılı" kutlamaları iki ülkede de gerçekleştirilmiştir. Kırgızistan'da eğitim alanında büyük başarılar imza atan eğitim kurumları arasında hiç şüphesiz Manas Türk ve Atatürk-Ala-Too Üniversiteleri yanında Kırgızistan'ın değişik yerlerinde açılan Kırgız-Türk Liseleri yer almaktadır. Şu anda Türkiye'nin kaliteli üniversitelerinde yarısından fazlası burslu olmak üzere toplam 1400 Kırgız öğrenci eğitim görmektedir. Türkiye'den gidip Kırgızistan'da çeşitli eğitim kurumlarında okumakta olan öğrencilerin sayısı da oldukça fazladır. Her iki ülkede de eğitim almakta olan bu gençler, gelecekte iki Türk ülkesi arasındaki sağlam ilişkinin teminatıdır. Hiç şüphesiz, iki kardeş ülke arasındaki ilişkiler artarak devam edecektir. Bunu aksi düşünülemez. Çünkü her iki ülke arasında günümüzde sadece coğrafi bakımdan bir uzaklık söz konusudur. Teknoloji çağında yaşıyor olmamız iki ülke arasındaki coğrafi uzaklığı da ortadan kaldırmıştır. Tarihî ortak bir geçmişe sahip olan her iki ülke arasındaki ilişkiler, ekonomik, kültürel ve siyasi bağlarla gün geçtikçe daha da

pekiştirilmektedir. Kırgızistan ve Türkiye arasında politik, ticari-ekonomik, para-kredi, banka, bilim-eğitim, askeri-tek-nik, kültür, turistik ve iletişim-nakliyat gibi konularda 100'ü aşkın anlaşma imzalanmıştır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın verilerine göre, 2004 yılının başı itibariyle Kırgızistan'da 13 Türk müteahhlik firması toplam 330.6 milyon ABD Doları değerinde 19 proje tamamlamışlardır. Bu yatırımlar özellikle otelcilik, gıda ve içecek üretimi, bankacılık, mobilya, çay paketleme, plastik, eğitim ve inşaat malzemeleri üretimi gibi çok çeşitli alanlardadır. Bunlar arasında; Manas Enternasyonal Havaalanı, Bişkek Coca-Cola Fabrikası, Hotel Bişkek Pınara ve Bişkek-Oş Karayolu iyileştirme projesi bulunmaktadır. Enka, Entes, Sistem, Üçgen ve Garanti-Koza Kırgızistan'da faal olan Türk müteahhlik firmalarıdır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın verilerine göre 2004 yılındaki Kırgızistan'la olan ticaret hacmimiz 85.851 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir ve bu rakam sürekli bir artış eğilimindedir. 2004 yılında Kırgızistan'a 72.754 milyon \$ ihracatımıza karşılık 13.097 milyon \$ ithalatımız olmuştur.

Türkiye'de ise Kırgızistan sermayeli 6 firma kayıtlıdır. Bu firmaların toplam sermayesi 345 bin \$'dır ve bunun içerisinde yabancı sermaye payı % 74.17'dir.

Kaynaklarının ve gücünün farkında, fakat çalışmak gerekliliğinin bilincinde olan Kırgız Türk halkı geçmiş değerlerinden kopmadan geleceğe ulaşmayı amaçlamaktadır. Dünya çapında yetiştirdiği Cengiz AYTAMATOV gibi yazarlarıyla haklı bir guru duymaktadır. Bugünde genç nüfusu, geçmişine saygılı insanları, yüzyılların içinden getirdiği hoşgörüsü ve tüketilmemiş doğası ile Kırgızistan yeni ufuklara doğru yol almaktadır.

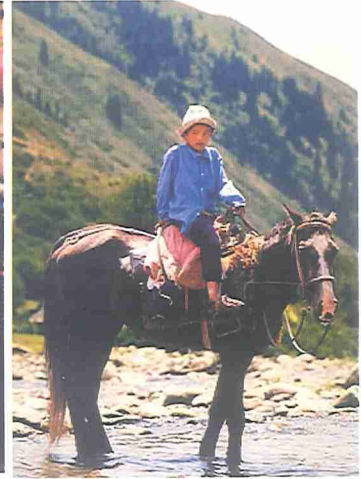
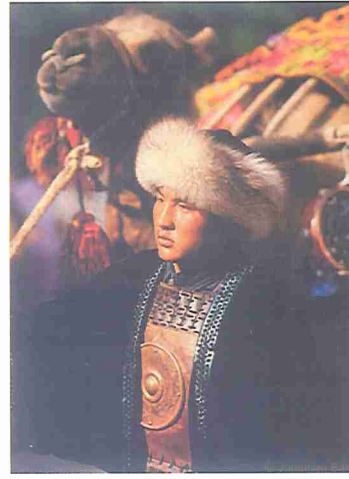
Biz de Kırgız kardeşlerimizin duygu ve düşüncede beraberliğimizi hissetmelerini diliyor ve tarih sahnesinde yer aldıkları bu uzun süreyi insanlık âlemine bir katkı olarak selamlıyoruz.

PRATİK BİLGİLER VİZE

Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgızistan Cumhuriyeti arasındaki bir Anlaşma uyarınca ülkeye bir aylık süre için turistik amaçlı girişlerde vize uygulaması bulunmamaktadır. İş gezileri için ülkeye girişlerde ise vize uygulaması bulunmaktadır. Vize başvuruları 3-5 gün sürebilmektedir. Üç aylık vizeler ülkeden davetiye olduğu takdirde 70 \$, davetiye bulunmadığı takdirde 80 \$'dır. T.C. vatandaşları vizelerini ülkeye girişten sonra Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı Konsolosluklar Dairesi'ne başvurmak suretiyle uzatabilirler.

ULAŞIM

KIRGIZİSTAN'a giriş Bişkek'e 35 uzaklıktaki Manas Havaalanından yapılmaktadır. Buraya İstanbul'dan haftada 3 gün. TÜRKİYE'den: Salı, Perşembe, Cumartesi; Bişkek'ten İstanbul'a ise Çarşamba, Cuma, Pazar günleri karşılıklı seferler yapılmaktadır. Ülkeye Kazakistan Almatı'dan ulaşmak da mümkündür. Bişkek ve Almatı arasındaki mesafe karayolu ile 3 saat sürmektedir. Ülke içinde Jajal-Abad ve Karakol gibi büyük şehirlere havayolu ile ulaşım mümkündür. Bişkek ve Oş arasında hergün düzenli seferler bu-

Tablo 5.2.2.Fasıllar itibariyle Türkiye-Kırgızistan Dış Ticareti (2004)

TÜRKİYE'NİN İHRACATI Ürünler (%)		TÜRKİYE'NİN İTHALATI Ürünler (%)	
Halılar	24.13	Yenilen Sebzeler	46.63
Kıymetli Taşlar Metaller	8.65	Ham Postlar	12.57
Plastikler	7.13	Örme Giyim Eşyası	12.31
Kazanlar ve Makinalar	6.64	Yenilen Meyvalar	10.77
Mobilyalar	5.73	Yağlı Toh. ve Meyvalar	6.94
Şeker ve Şeker Ürünleri	5.24	Diğer Hayvansal Ür.	3.02
Elektrikli makinalar	5.04	Adi Metallerden Aletler	2.27
Örme Giyim Eşyası	3.47	Örülmemiş Giyim Eş.	1.22
Özel Dokunmuş Mens.	3.42	İpek	0.99
Kakao ve Kakao Müsth	2.94	Sent.Suni Devamsız Lif.	0.62
Sent.Suni Devamsız Lif.	0.62	Diğer	2.64
Diğer	27.61		

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

lanmaktadır. Manas Uluslararası Havaalanı'ndan Bişkek'e taksi ile ulaşım 30 dk. olup, 15 ABD \$'ı tutmaktadır. Bişkek içinde taksi bedeli 1 ABD \$'ın altındadır. Tren ve otobüs yolculuğu tavsiye edilmemektedir. Araba kiralama olanakları bulunmaktadır.

TAŞIMACILIK

Türkiye'den Orta Asya ülkelerine gönderilen ihrac ürünleri çoğunlukla tırlarla sevk edilmektedir. Türkiye'den alınan mamul ya da hammaddelerin çıkış fiyatları diğer ülkelere göre daha ucuz olmasına rağmen, nakliye ücretlerinin yüksek olması Türk menşeli ürünlerin pazarlardaki rekabet şansını ciddi oranda düşürmektedir. Yol güzergâhında yüksek meblağlarda resmi geçiş ücretleri ödenmektedir. Gayri resmi ödemeler de bu meblağı arttırmaktadır. Bir tır Türkiye'den yaklaşık 6000-7000 ABD Doları arasında bir ücretle Kırgızistan'a gitmektedir.

KONAKLAMA

Konaklama için yeter sayıda 3, 4 ve 5 yıldızlı otel mevcut olup fiyatlar ülkemizdekilerle paralellik arz etmektedir. Otel yanı sıra uzun süreli konaklamalarda eşyalı ev tutma imkânları da vardır.

FAYDALI ADRESLER

<http://www.kitiad.org> Kırgız-Türk İş Adamları Derneği
<http://www.gov.kg> (Kırgız Hükümetinin Resmi Web Sitesi)
<http://gateway.kg> (Kırgızistan ülke bilgileri, yatırım mevzuatı, işadamları için faydalı bilgiler, istatistik bilgileri içermektedir.)
<http://www.kyrgyzexpo.elcat.kg>
 Kyrgyz Expo Exhibition Center, Ülkede düzenlenen uluslararası fuarlara dair bilgi içermektedir.
<http://nsc.bishkek.su>Ulusal İstatistik Komitesi
 Türkiye Cumhuriyeti Bişkek Büyükelçiliği
 Moskovskaya, 89720001 Bişkek-Kırgızistan
 Tel : (996 312) 22 78 82 / 22 60 21
 Faks : (996 312) 66 05 19

BİR ÜLKE

KIRGIZLARDA OYUN, HAYAT DEMEK

Bütün milletlerde olduğu gibi Kırgızlarda da milli oyunların eskiden beri var olup günümüze kadar muhafaza edilmiştir. Kırgız milletinde beden eğitimi ve sporun çok gelişmiş olmasını başlıca iki ana nedeni vardır: Vatani savunma ve hayvancılıkla uğraşıp göçmen bir millet olmalarıdır. Bundan dolayıdır ki, Milli Kahraman

Oyunları olarak isimlendiren "Balban Küreş" (güreş), "Er Sayış" ve değişik at oyunları Kırgız milletinde çok önemlidir. Bu oyunlar arasında "At çabışı", "Oodarış", "Corgo salış", "Tıyın enmey", "Upay" ve "Kulatuu" oyunları yer almaktadır.

Diğer yandan "Ordo" (koyun kemikleriyle oynana bir oyun), "Toguz Korgool" (masa oyunu), "Çatıraş" (satranç) v.b. Kırgızların güncel oyunlarıdır.

ALA DAĞ' IN AK KALPAKLI KIZLARI

Kırgız giysileri tipik göçebe giysilerini andıran ve göçebe hayat tarzının ayak uyduran, kendine özgü farklı özelliklere sahiptir. Kırgız milli giysilerine daha çok yüksek dağlı ülkenin keskin, aniden değişebilen ve bazen sert karakterli iklimi tesir etmiştir.

Kırgız giysi ve süslemeleri çok yönlü arı ile değişik özelliklere sahiptir. Orta Asya'da ki asırlık bir sentezin kendine özgü ürünü olarak karşımıza çıkan milli giysi çeşitleri halen çoban ve avcı giysi özelliklerini muhafaza eden önemli bir etkidir.

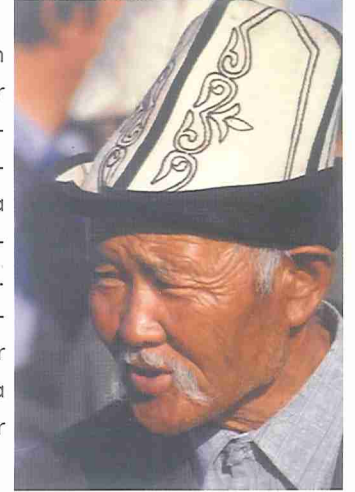
BOZ ÜY (YURT)

Kırgız keçe çadırın yaşamda büyük önemi vardır. Kırgız Türkleri bu çadırlarına Boz Üy adı veriler. Eski dönemlerden itibaren yazları serin, kışları sıcak olan bozüylerde yaşamlarını geçiren Kırgızlar çadırın iç dekorasyonlarını da basit, sade ve pratik olarak oluşturmuşlardır. Kullanılan ev eşyalarının tamamı bu tür yaşama uygun dizayn edilmiş ve geliştirilmiştir.

KALPAK

Kırgızların milli şapkası olan Kalpak; genç, yaşlı bütün erkekler tarafından özellikle kırsal kesimlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Kalpak beyaz renkli 4 parça üçgen şeklindeki keçenin birleştirilmesiyle konik bir yapı oluşturur. Kalpağın ucu tam olarak birleştirilmeyip yukarıya doğru kıvrılabilir ki bu sığağa ve soğuğa karşı daha iyi koruma sağlar. Kalpak her mevsim kullanılabilir.

500.553 BEYİTLİK MANAS DESTANI

Manas Destanı Kırgız milletinin tarih birikimi, milletin özünü ve kaderini yansıtan bir milli servettir. Kırgız milletinin vatanseverliği, bağımsızlık uğruna yaptığı fedakârlıklar anlatıldığı, Kırgızların siyasi, ideolojik, ekonomik hayatında vuku bulan tüm olayların yer aldığı Manas Destanı'nın bir varyantında 500.553 beyit bulunmaktadır. Böylece Manas Destanı, İlyada (15.693 beyit) ile Odessa (12.110 beyit) destanlarının 20 katı, Mahabharatı (100.000 beyit) Destanı'nın 2,5 katı kadardır. Şu anada Manas Destanı'nın 3 bölümünün 65 değişik versiyonu bulunuyor. Yeni keşfedilen beyitlerin yazılma çalışmaları devam etmektedir.

SUYUN FAYDALARI

ÖRSOY, beğeninizi ve evinizin mimarisini göz önünde tutarak banyo ve mutfağınız için alternatifler sunarken; bakım, onarım ve tadilat konularında da yardımcı olup yepyeni alanlar yaratıyor. Klasik ya da modern çizgide şık, konforlu ve fonksiyonel banyo - mutfaklar için tasarım ve imalatı ÖRSOY çatısı altında, size özel koşullarla bekliyor. *Suyun faydalarını yakından tanımanız dileğiyle...*

Vitrifiye
Akrilik Küvet

Pis su
Temiz su

Fayans
Bordür

Seramik
Granit

Eve
Ankastre ürünler

Armatür
Banyo aksesuar

Küvet & Jakuzi

PANELDUS
DUŞ VE KÜVET KABİNLERİ

örsoy

Sihhi Tesisat, Turizm İnşaat ve YapıMalzemeleri Ticaret Limited Şirketi

1202/12 Sok. No.12-14 Yenışehir / İZMİR
Tel. 0232 458 90 72 (Pbx) Faks 433 61 11
www.orsoy.com.tr

HARMAN KARDON GO+PLAY

Harman Kardon'nun yeni Mac uyumlu hoparlörlerini piyasa çıktı. Televizyon bağlantısı için S-Video çıkışına, dokunmatik ses idare sistemine, 18 saatlik pil ömrü ve RF kumandaya sahip Go+Play iPod'unuzu tamamlayacak harika bir aksesuar.

www.harmankardon.com

YARDIMSEVER APPLE

Apple iPod Nano 'Product Red' Afrika'da AIDS'e karşı yürütülen savaşa destek amacıyla kurulan küresel fona katkıda bulunmak amacıyla kırmızı renkte üretilmiş. Satılan her üründen 10\$ bu fona aktarılıyor.

www.apple.com

LOGITECH ALTO

Dizüstü bilgisayarınızı seyahat haricinde ofisinizde ve evinizde uzun süre kullanmak durumdaysanız Logitech Alto tam size göre. Dizüstünü USB'den bu cihaza bağlayıp daha ergonomik ve rahat bir biçimde çalışabilirsiniz.

www.logitech.com

KAYAK MEVSİMİ GELDİ

Burton Audex serisi 'giyilebilir teknoloji' ürünleri ile kayak yapmayı daha zevkli hale getiriyor. CD ve MP3 çalarlarla uyumlu Audio Padded Hat kulaklık bölümüne yerleştirilmiş hoparlörleri ile müziği heryere götürmenizi sağlıyor.

Burton Motorola Audex Dutchess ve Cargo ceketlerinde başlıklarda hoparlörler 512 MB'lık MP3 çalar ve Bluetooth A2DP destekleyen cep telefonları için bağlantı imkânı var. Sol koldaki düğmelerden hem müziğinizi hem de cep telefonunuzu idare edebiliyorsunuz.

www.burton.com

FANTOM Z

Amerikalı denizaltı uzmanı Marion Hyper-Submersible Power Boat Design su altında da su üstünde olduğu kadar iyi gidebilen denizaltısının ilk örneğini bu yıl tanıtıyor. Fantom Z'nin boyu 10 metre. Dört kişi kapasiteli olan denizaltı 60 metre derinliğe inip 45 dakika kalabiliyor. Fiyatı 3,5 milyon dolar civarında.

www.fantomz.com/current.html

EN İNCE 7 MP DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

BenQ X720 paslanmaz çelik gövde, 3x optik yaklaştırma, sms Pentax lens, sarsıntısız çekim özelliği ve tüm 7 MP'ler arasında en ince olma özelliği ile bu yeni fotoğraf makinesini yanınızdan ayırmak istemeyeceksiniz.

www.BenQ.com

TAŞINABİLİR NAVİGASYON CİHAZI

Blaupunkt'un Türkiye'de satışa sunduğu Lucca ilk taşınabilir navigasyon cihazı olmasının yanı sıra bir MP3 çalar. Aracınızdaki müzik sisteminden MP3 çalabiliyor. Taşınabilir olduğu için bir araçtan diğerine geçirilebiliyor ve araç dışında da kullanılabilir. Türkiye'de Bosch mağazalarına satışta.

www.bosch.com

Liderlik kimyamızda var...

Çünkü, yaptığımız yatırımlarla dünya liderliğine koşuyoruz.

PVC Kurşun, Kalsiyum/Çinko ve Kalsiyum/ Organik Bazlı Stabilizatörler ile Akrilik Polimerlerin üretimi ve yenilenen kurumsal yapısı ile Akdeniz Kimya, tam 30 yıllık kimya bilgi ve tecrübesini, en son teknolojileri kullanarak kalite ve güvene dönüştürüyor.

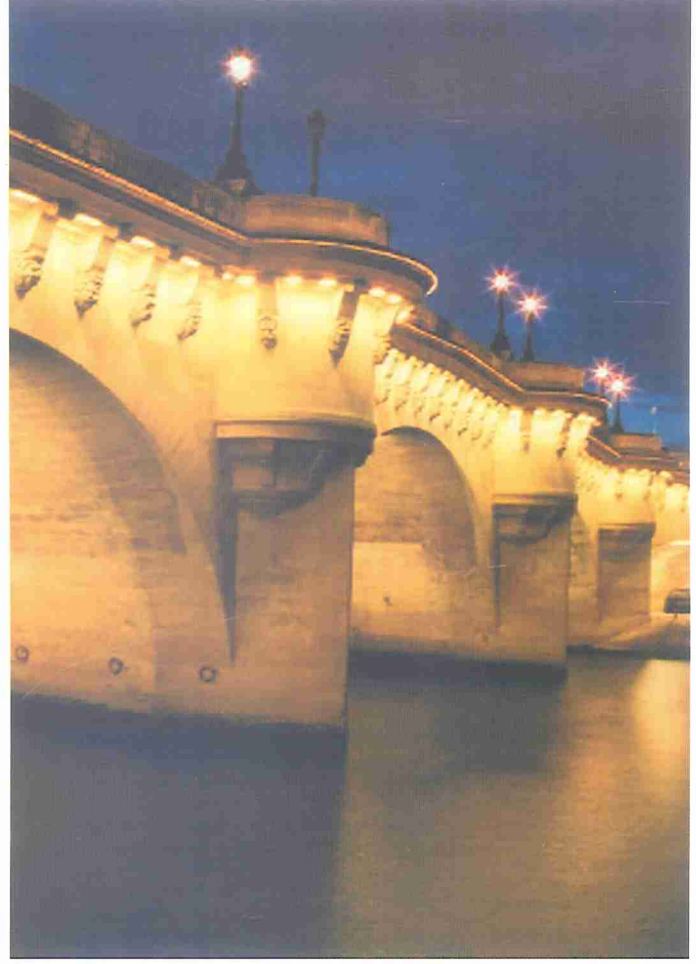
Geniş vizyonu ile sektörüne öncülük eden Akdeniz Kimya, "dünya lideri olma" yolunda hızlı adımlarla ilerliyor. Her Bölümü'nde sürekli gelişime inanan Akdeniz Kimya, dünyanın her bölgesine yaptığı ihracatları ile Türkiye'yi gururla temsil ediyor.

TÜRK MALI TÜRK MA
%100
TÜRK MALI TÜRK

Akdeniz 30
Kimya 1981

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

TS-EN-ISO 9001: 2000

En güzel Paris

Geçtiğimiz Ramazan Bayramı, Yılbaşı ile birleşen Kurban Bayramı bizler için Sevgiyi, Saygıyı ve Dostlukları pekiştiren en önemli kutlama günleriydi.

Ancak bu önemli ritüelleri yaşarken günümüzde vakit darlığı yaşayan insanlar tatil günlerinde değişik şehirlere, ülkelere seyahat ederek gezme, görme olanaklarını da değerlendirmektedir. Seyahatler genellikle aileyle, arkadaşlarla birlikte yapıldığı, ya da yeni dostlar kazanıldığı için bu günleri daha da keyifli hale getirmekte olup bu yazımda çok sevdiğim bir şehir olan Paris'le ilgili bazı notlarımı sizlerle paylaşmayı düşündüm.

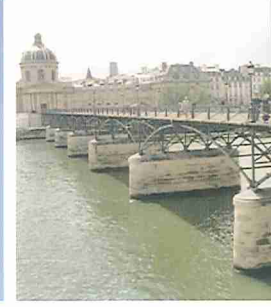
Paris herkes için farklı bir deneyim olabilir. Bazıları kalori hesaplarını bir yana bırakıp güzel yeme, içmenin zevkine varmayı; bazıları moda evlerini gezip sokakları dolaşarak şehri yaşayarak öğrenmeyi kimileride en son sergi ve müzeleri dolaşmayı denerler.

Paris'i tanımanın ilk yolu vatandaşların politikayı sabah yedikleri Tartine (tereyağlı bageet ekmeği) ve Tasse de Café (bir fincan büyük kahve) kadar ciddiye aldıklarını kabul etmektir.

"Işıklar kenti" Yıllarca fazla geleneksel olmakla ve vatandaşlık onurunu çok ciddiye almakla itham edildikten sonra Paris, eski ve yeninin eşsiz karışımıyla globalizasyonun gerçek bir panzehiri olarak karşımıza çıkıyor.

Paris'te 20 mahallenin her biri (aslında küçük köyler kümesi) yıldan yıla büyük değişiklikler gösterebiliyor, her sene farklı bir mahalle dönüşüme uğrayıp en iyi yer mertebesine çıkabiliyor.

Yine de uyum Paris için çok önemli, birde bilmek. Siz kente gelirken kalbinizi açık tutun ve bir mağazaya girerken "Bonjo-

ur" demeyi ve mağazadan çıkarken arkadan gelenlere kapıyı tutmayı ihmal etmeyin. İlerleyen satırlardaki önerilerim size yol gösterir umarım.

Paris'te otel seçimi her zaman ikilemlere neden olur. Otele ciddi bütçeler ayırmışsanız, kusursuz servisler için George V, Plaza Athena, Bristol gibi büyük otelleri tercih edebilirsiniz. Ya da nostaljik çekiciliği olan oteller için nehrin karşı kıyısına mı geçmek istersiniz. Çok seçenek olduğu bir gerçek ama her gün yeni otellerin açıldığı Rive Droit (sağ yaka) üzerine yoğunlaşıyor.

Marais Mahallesi'ndeki Hotel du petit moulin (29/31 Rue de Poitou 3. Arr. www.hoteldupetitmoulin.com (Çift kişilik odalar 220 \$ dan başlıyor) harika bir alternatif La croix tasarımı odalar, hem konforlu hemde bir renk cümbüşü.

Altın üçgen de yer alan (Av. Champ Elyes, George V, Av. Montaigne caddeleri) Hotel powers merkez konumuyla çok iyi bir alternatif.(52 Rue Francois 1.er 75008 Paris e-mail: powers@club-internet.fr) 200 Euro civarında odalar.

Yine aynı bölge'de Hotel Chatea Frontenac konumu ve mimarisiyle çok iyi bir alternatif odalar 200 – 250 Euro civarı (54 Rue Pierre Charron – 75008 Paris internet: www.hfrotene.com)

Sol yaka da Saint Germain bulvarı üzerinde yer alan Madison Hotel gerçek Paris'i yaşamak isteyenler için çok iyi bir seçim olabilir. Fiyatlar 250 – 350 Euro.

Lé Retais St-Honoré (308 rue St honoré 1. Drr www.relaissainthonore.com 200 Euro civarı) Paris'in en hip butiği Colette'in tam karşısında olmasına karşı Normandie bölgesinden fırlamış bir konak gibi duruyor.

NEREDE YENİR

Paris'te Ambiyansları değişse de " biftek, patates" restoranları her zaman kaliteli, oldukça da otantik ama farklı lezzetler arayanlar için Paris bir nimettir. L'am Broisie, Tail-

levat, L'arpège, Tour d'argent gibi ağır sıklet restoranların yanı sıra mutfağı yeniden yorumlayan genç şeflerin restoranları oldukça gözde.

Gerçek Fransız mutfağının, dünya mutfaklarıyla hafif mix eden ağır restoranlar arasında Hotel Crillon'un içinde Les Ambassadeurs (10 Place de la concorde 8. Arr.) yemek kusursuz bir deneyim.

Guy Savoy (18 rue Troyan- 75017 Tel: 43804061) günümüzde ki önemli Fransız şefin kendi adını taşıyan restoranı.

La Table, (16 Av. Bugeaud, 16 Arr. Tel 56281616).

Michel Rostong (20 rue Rennequin 17 Arr. -Tel:47634077) iki kişi akşam yemeği 250 Euro civarı, Lé Pergolése (40 rue Perfolése 16.Arr. tel 45002140) 1 Michelin Yıldızlı şef Albert Corre muhteşem yemekler yapıyor iki kişi 200 Euro civarında rezervasyon gerekir.

Maison Blanche (15 Avense Montaigne 8. Arr. Tel:47235599): Mutfağı güzel ama manzara ve ambiyans daha ağır basıyor biraz da pahalı.

Market (15 Av. Matignon 8. Arr. Tel: 56434090) şef Jean Georges Paris ve Nem York taki iki restoranı da işletiyor. Dekorasyon çok trendy füzyon bir mutfak. Ama Paris'te bunların dışında gerçek Paris havasını soluyabileceğiniz son derece iyi fiyatlarında olan klasik Bistrolara ve Brasserié lere bir göz atalım. Deri sedirleri Pirinç aksesuarları ve aynalı salonlarıyla Brasserié ler de Klasik Fransız mutfağını

tadabilir, sağlığa zararlı gibi gözükken yemekleri bile büyük bir zevkle yiyebilirsiniz ki ben şahsen bu parizyen Bistro ve Brasserié leri özellikle tercih ederim.

Bistrolar..

Le Duc (243 blv. Rsp pail 14. Arr. Tel : 43225959)

Petrelle (34 rue Petrelle 9 Arr. Tel: 42821102)

La Marine (55 quai devalmy 10 Arr. Tel: 42396981)

**"Paris'te Ambiyansları
değişse de
"biftek, patates" restoranları
her zaman kaliteli, oldukça da otantik
ama farklı lezzetler arayanlar için
Paris bir nimettir.
L'am Broisie, Taillevat, L'arpège,
Tour d'argent gibi
ağır sıklet restoranların yanı sıra
mutfağı yeniden yorumlayan
genç şeflerin restoranları
oldukça gözde."**

YAŞAM TARZI

Josephine Chez Dumonet (117 Rue du Cherche M.d. 6.Arr Tel: 45485240) Boyce üzümlü patates püresi eşliğinde escalope de foie gras(Kaz ciğeri) ve çıtır ördeği ve Grand manier suflesi gibi lezzetli tatlar sunuyor iki kişilik 100 Euro civarı. Başrollerini Jack Nicholson ve Diana Keaton'un oynadığı "Aşkta her şey mümkün" filminde gördükten sonra keşfettiğim Brasserie Le Grand Colbert (Rue colbert) Paris Borsasına yakın olmasıyla öğlenleri de çok hareketli, akşamları da oldukça keyifli gerçek parizyen , Fransız Braisserie si ev usulü kızarmış patates eşliğinde fırında köy tavuğu, muhteşem. Lé Petit 2.nc (11 rue Saint Benoit 6. Arr. Tel: 42866100) Fırında sarımsaklı kuzu budu özellikle tavsiye olunur. Lé Train Blue (Place Loyis Armond 12 Arr. Tel:43430906) 100 yıllık bu restoranın Abartılı dekorasyonu insanı geçmişe götürüyor.

Lé Coupole (102 boulevard du Montparnasse 14. Arr. Tel: 43201420) Brasserie Lutetia (23 rue de sevres 6. Arr. Tel: 49544676)

Pariste çok çeşitli İtalyan restoranları da var bunlar arasında Conti (72 rue Lauriston 16 Arr. Tel: 47277467)

Il Cortile (37 rue Cambon 1. Arr. Tel: 44584567)

Paolo Petrini (6. rue de Débarcadere 17. Arr. Tel : 45742595) gibi üst düzey ve gerçekten lezzetli olanları sayabiliriz ki iki kişi akşam yemeği 150 Euro civarı.

Ayrıca daha otantik İtalyan restoranları da,

Little Italy Trattoria (13 rue Ranbuteau 4. Arr. Tel: 42743246) büyük porsiyonları otantik lezzetleriyle iki kişi öğle yemeği 50 Euro civarı.

Fellini (Rue de Larbre' sec) ünlü yönetmenin aynı ismini taşıyan hoş bir İtalyan.

Dünya mutfakları dediğimize göre Çin mutfağında,

Tong Yen (1 rue Jean Mermoz 8. Arr. Tel 42250423) Chez Vong (10 rue de la Grande Truanderie 1. Arr. Tel: 40260936)

Tayland mutfağında,

Blue Elephant (43 rue de la Roquette 11. Arr. Tel:47004200) sayfalarca menüsünde seçim yaparken zorlanabilirsiniz.

Hint mutfağında,

Yu Garaj (14 rue Dauphine 6. Arr. Tel: 43264491)

Fas mutfağında,

El Mansour (7 rue de la Trémoille 8. Arr. Tel:47238818) gibi restotranları sayabiliriz.

Tendence Restoran ve barlara da yer vermemiz gerekir diye düşünüyorum.

L'avenue (41 Av. Montaigne 8. Arr. Tel: 40701491) öğle ve akşam çok hareketli şehrin en güzel yerinde bir cafe bar.

B. fly (49-51 avenue George V 8. Arr. Tel: 53678460) yemek sonrası barı.

Kong (Iruede Pont-Neuf 1. Arr. Tel: 40390900) Dekorasyonu Philippe starck tarafından yapılan yeni tarz Paris restoran ve barlarından cam kubbesi ve köprü manzarası çok güzel, rezervasyon şart.

Le Man Ray (34 rue Marbeif 8. Arr. Tel:56883636) oldukça büyük yemek sonrası da güzel restoran, bar.

Le cafe Beabourg (100 rue Saint Martin 4. Arr. Tel: 48876396) fazla ruhu olmayan yerlerden.

La suite (40 av. George V 8. Arr. Tel:53574949) yeni dönem Paris mutfağı iyi bir ambiyans.

Ve tabii ki Buddha Bar, artık bütün dünya tanıyor ve CD leri yoksatıyor (8 rue Boissy-dAngels 8.Arr. Tel: 53059000) füzyon mutfağı koruduğu ambiyansı ile her zaman dolu ve gözde , rezervasyon şart.

Bir de Müze meraklıları için gezip yorulanlar öğle yemeklerinde , L'Epi D'or (25 rue Jean Kacques Rousseau 1. Arr. Tel: 42363812) Louvre'a sadece 5 dakika uzaklıkta.Favori yemeği fırında yedi saatte pişen kuzu iki kişi 60 Euro civarı

Chez Gramod (5 rue de Fleurus 6. Arr. Tel: 42222889) Luxembourg müzesinde Cezanne ve Picasso'ları gördükten sonra gidebileceğiniz bir mekan.

Alışveriş için'de bazı öneriler;

Bilinen meşhur markalara (Yves Saint Loren, Louis Vuitton, Gucci) Pariste bol bol rastlarsınız, ama birkaç özel

sey arayanlar için se;

Mona (17 rue Bonaparte 6. Arr.) dizaynların ve özel tasarımların yer aldığı bir butik.

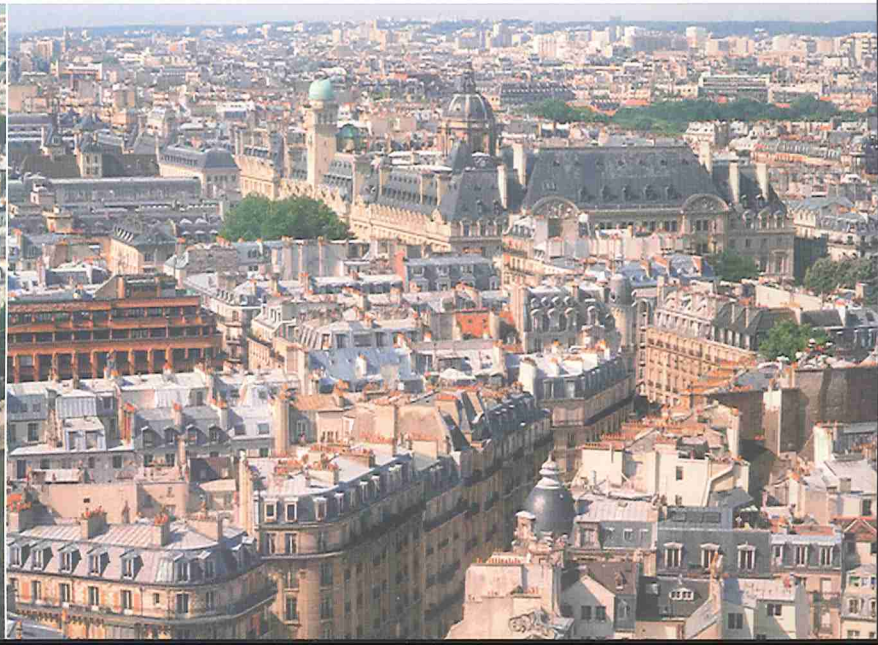
Colette (Av. Saint Honore) Paris'in en hip butiği, en son moda tekstil ürünlerinin yanı sıra farklı CD'ler, ayakkabılar ve hoş aksesuarlar arasında iyi vakit geçirebilirsiniz.

Guerlain (68 Av de Champs Elysées 8.Arr.) çeşitli parfümleri deneyip kendiniz için en güzelini bulabilirsiniz.

Madeline meydanında karşılıklı iki köşede yer alan Hediard ve Fauchen, Gurmelerin mabedi sayılır bu iki mağazada çeşitli kahveler, Hardallar, Reçeller, Soslar, Çikolatalar, Şarap çeşitleri arasında kendinizi kaybedebilirsiniz.

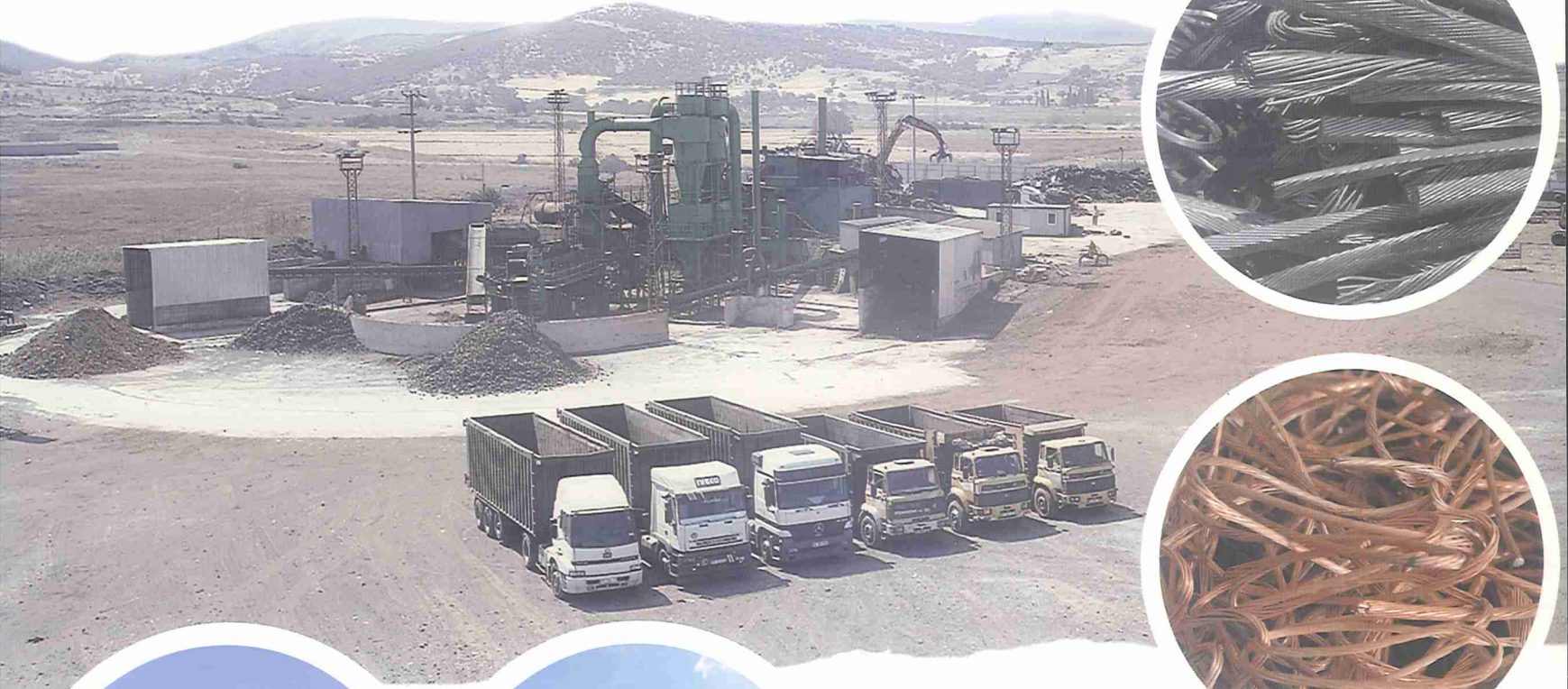
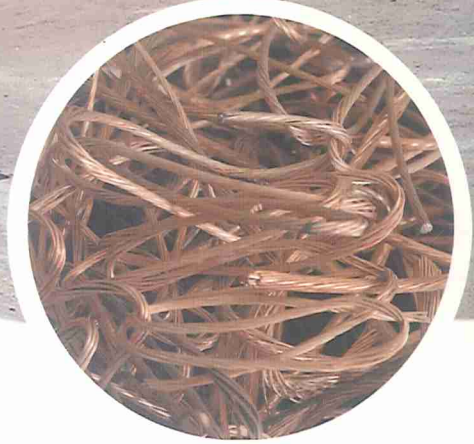
Paris'e giden herkesin bu iki mağazayı ziyaret etmesini özellikle tavsiye ederim.

Evet sevgili dostlar zaman zaman yaptığım (iş için veya gezi maksadıyla) seyahatlerde tuttuğum notlarım ve bazı (referanslarına güvendiğim) arkadaşlarımdan tavsiyeleri ve araştırmalarımda neticesinde oluşan notlarımı sizlerle paylaşmaya çalıştım. Yolunuz Paris'e düşerse umarım size uyan bazı yerleri ziyaret edersiniz.

Atıklarınızı Değere

Dönüştürür

“Uluslararası deneyimi, uzman kadrosu, modern makina parkuru ve ekipmanları ile her zaman sanayicinin yanında...”

Merkez Ofis: Rodkar 2 İş Merkezi Kat : 3 daire : 302 **Bornova/ İZMİR** • Tel:0.232.461 52 32 • Fax: 0.232.461 07 44

Fabrika: Yeni Foça Yolu 2. km. 35800 **Aliğa / İZMİR** • Tel: 0.232.625 14 14 • Fax: 0.232.625 19 91

İzmir Depo:167 Sok. No:28 **Işıkkent / İZMİR** • Tel: 0.232.472 06 31 • Fax: 0.232.472 07 29

Ankara Depo: İvedik Mah. Hurdacılar Sitesi Fatih Cad. No: 307/1 **Yeni Mahalle / ANKARA** • Tel: 0.312.396 49 02 • Fax: 0.312.396 49 13

Konya Depo: Fevzi Çakmak Mah. Hüdaî Cad. 11. Sok. No: 18 **Karatay / KONYA** • Tel: 0.332.342 58 15 - 16 • Fax: 0.332.342 58 18

www.ekor.com.tr • www.gderecyclage.com

İlk başlarda her şey çok basitti...

İlk başlarda her şey çok basitti, kadınlar çocuk doğurur, erkekler ise beslenme ihtiyaçları için avlanmaya gider, sınırları için diğer erkeklerle dövüşürdü. Giydikleri kürklerden avlanma konularındaki yetenekleri, güçleri anlaşılırdı. Vahşi bir hayvan mantosu, tavşan postundan bir cekete göre çok daha çekiciydi. Kolyelerindeki dişlerin çokluğu ve ait oldukları hayvanın cinsi, avcının ve savaşçının yetenekleriyle ilgiyi bilgiyi hemen verir ve gücünü diğerlerine belli ederdi.

Doğurgan kadın erkekleri için birer tanrıçaydı, mağaralarda saygıyla tapınılan tanrıçalar. Geçen çağlar sonunda, geleceğin tanrıçaları zayıfladı ve beraberinde giysileri değişti. Yaratıcılıkta birbiriyle yarışan kıyafetleriyle, saç stillerinin, makyajın, süsleme aksesuarlarının hayatlarına girişiyle her biri apayrı kişiliklere büründü. Dışarıda savaşların ve hayallerin peşinden koşup evlerine geri dönen erkekler bu yeni düzen içerisinde postlardan kurtulup yeni takımlarına büründüler. Birbirinden şık kravatlar, pahalı saatler, yepyeni gözlükler ve sınıflarını belirleyen arabalar.

Ve artık hiçbir şey eskisi gibi basit değil, moda yeni bir yaşam şekli sunarak hayatlarımıza girdi..

MODANIN İKİ KATEGORİSİ: HAUTE COUTURE VE PRET-A-PORTER

Modanın kişilerin görünüşlerini belirlemesi, tutkuları beslemesi, hayalleri gerçeğe döndürmesi birleşmesi çok zor olan iki zıt kutbu bir araya getirdi: yaratma isteği ve üretme ihtiyacı. Endüstrinin hayatlarımıza girmesiyle moda şimdiki haline dönüşmeye başladı. Kimi kez tasarımcı kimi kez patron olan modacılar birer sanatçı gibi görülmeye başlandı. 20 yy' in başlarında Paris bu tasarım endüstrisini iki profesyonel kategoriye ayırdı: bir tarafta terzi dünyası, kişiye özel tasarım ve yaratıcılık; diğer tarafta seri üretimin yapıldığı konfeksiyon.

Birincisi, 60'lara kadar 'haute couture' diye tabir ettiğimiz sadece elit tabakaya hitap eden, özel geceler için üretilen, asla sokağa giyilmeyen, tamamıyla elde yapılan, kişiye özel ve tek olan kıyafetlerden oluşuyordu. Burjuvaların 'halk' olarak tabir ettikleri, köylü ve işçilerden oluşan kesim ise günlük yaşamlarına fonksiyonelliğiyle rahatlık katan giysiler giyorlardı. Ta ki 60'lara, konfeksiyonun oluşumuna kadar. Batılı ülkelerde, ekonominin, örf ve adetlerin gelişimiyle çalışan kesimle burjuvaların arasındaki fark kapanmaya, hiyerarşide dalgalanmalar olmaya başladı. Terzilik

ve konfeksiyon birleşip 'pret-à-porter' nin çıkışını hazırladı.

Teknolojinin gitgide gelişmesiyle nitelikli ürünler mağazalardaki yerini aldı. Bütün bu gelişmelerin karşısında haute couture kalesini savunmaya geçti, buna rağmen birer birer kapanan moda evleri haute couture için tehlike çanları çalmaya başladı. Yok olmaya başlayan haute couture den kalan boşluğu yüksek tabakaya yönelik lüks hazır giyim markaları doldurmaya başladı.

MODA VE HAREKET AYRILMAZ BİR BÜTÜNDÜR

Son bir yüzyıldır (özellikle 60'lardan sonra) moda kendini aralıksız olarak yeniliyor. Bir moda akımı bitmeden, ondan daha güçlüsü doğuyor ve kibrit çöpü alevi gibi eskisi yanıp bitiyor. Hâlbuki moda akımları çok zor açığa çıkar ve birdenbire büyürler. Bazılarının alevi uzun solukludur. İlk başta skandal olur, karşı konulur; zamanla toplumun her kesimi tarafından beğenilir, kişiler kendilerine göre yorumlarlar, hatta taklitleri çıkar; ta ki bir kıyafet, bir imaj, bir sitilden oluşan bu moda tavan arasına kaldırılana ve yerini yeni doğan güçlü akıma bırakana dek. Bu tavan arasına kaldırılma çoğu zaman sonsuz değildir, bazı modalar gözden geçirilip daha güzelleşmiş, yeniçağa adapte edilmiş bir şekilde zenginleştirilerek geri gelip hayatımıza girerler.

MODA KENDİNİ İFADE ETME ŞEKLİDİR

Günümüzde moda kendini ifade etme şeklidir. Her birey kendi iç dengesini ve kişiliğini ortaya koyacağı kendi modasını yaratmalıdır. Markalar müşterilerine sadece tasarım değil, bir yaşam şekli sunuyorlar. Unutmamalıyız ki, her bir nesne veya ürün, kendi kullanımının dışında sembolik bir değeri olan süse ve mesaja sahiptir. Bunu göstermek ve bu mesajı karşımızdakilere iletmek bizim yaratıcılığımıza kalmıştır.

Moda sanattır ve her gün muhteşem bir sanat müzesinde yaşadığımızı hatırlayarak günümüze devam etmeli ve sonuna kadar eğlenmeliyiz. Unutmayalım bu müzede yasak veya sınır yok!

Soner ÇAPOĞLU

Gökyüzünde sanat

Uluslararası ICRA lisansına sahip nadir hava fotoğrafçılarından olan Soner ÇAPOĞLU yıllardır yurtdışında hobisi olarak, ağaran günü, fabrikaları, turistik tesisleri, bulutları, savaş uçaklarını kısacası gökyüzünden yeryüzünü tek kareye hapsediyor...

Çapoğlu'nun hava fotoğrafçılığına merakı, efsanevi bir jet pilotu olan babasından çok etkilenecek küçük yaşlarda başladı. Babası ona ilk fotoğrafını 1971 yılında çekirtti.

Uzun yıllar kaldığı ABD'de öğrenimi sürerken; kendisini bugünlere taşıyan top gun, hot shots, firebirds, pointbreak gibi isim yapmış filmlerin unutulmaz hollywood hava kameramanı nadide insan Nick Alvarado ile hobisini biraz daha profesyonelleştirmek için bir çok kez çalışmalar yaptı.

Hava fotoğrafçılığı ile ilgili Çapoğlu ile görüştük...

Hobinizi nasıl tanımlarsınız?

Hava fotoğrafçılığı profesyonel anlamda çok geniş kitlelere hitap eden bir hobi. Düşündüğünüz zaman; turistik tesisler, şehir bölge planlama, sinema,

tv, fabrikalar, demiryolları, havayolları, orman işletmeleri gibi daha sayılabileceğimiz çok geniş bir çalışma sahasına sahibiz.

Bu hobinin zorlukları nelerdir?

Teknolojinin gelişimiyle birlikte pek zorluğu kaldığı söylenemez. Yani, iste-

yen herkesin icra edebileceği güzel bir hobi.

Dünyada uluslar arası ICRA lisansına sahip kaç hava fotoğrafçısı var?

Herhalde toplasanız 100 kişiyi geçmez.

Emeğinizin karşılığını alabildiğinizi düşünüyor musunuz?

Yurt dışında hiç şüphesiz alabiliyorsunuz.

Hiç ödül aldınız mı?

Yurt dışında almış olduğum sayısız ödüller mevcut. Ancak şunu da belirtmek lazım ki; olgun, kendisini aşmış insanlarla çalışmak sizi zaten bir yerlere getiriyor. Bu ister hobiniz olsun; ister mesleğiniz olsun.

Gelecekle ilgili planlarınız ?

Hobimi, amatör ruhla; profesyonel işler yaparak yurt dışında halen devam ettiriyorum ve bulunduğum yerde çok mutluyum.

Hayat sloganınız var mı?

*I accept Quality as my standart
Excellence as my goal .*

*Kalite benim standartım,
mükemmeliyet ise hedefimdir.*

İzmir Dünya'nın EN BAŞARILI OKÇULARINI ağırlayacak

Dünya Salon Okçuluk Şampiyonası'na 51 ülkeden 300'e yakın sporcu, 150'ye yakın antrenör ve yöneticinin katılması bekleniyor.

Mart ayında İzmir'de yapılacak şampiyonanın hazırlıklarının hızla sürdüğünü belirten, Organizasyon Kamitesi Başkanı Hüsni Kocaoğlu, salon dünya şampiyonasında, bugüne kadarki en fazla sporcu katılımını beklediklerini de sözlerine ekledi.

Kocaoğlu, 2005 yılında üniversite oyunları sırasında, genç üniversiteli okçuları İzmir'de ağırladıklarını, İzmir'in bu kez de çok önemli bir organizasyona ev sahipliği yapacağını ve dünyanın en başarılı okçularını, olimpiyat ve dünya şampiyonlarını ağırlayacağını söyledi. Başkan Kocaoğlu, geçtiğimiz günlerde İzmir'e gelerek, yarışmanın yapılacağı Kültürpark Fuar ve Kongre Merkezi'nde incelemeler yapan teknik delege ve yetkililerin, salonu mükemmel bulduklarını, şampiyona ile ilgili hazırlıklar için de büyük memnuniyetlerini ifade ettiklerini belirtti. 13-17 Mart tarihleri arasında İzmir'de yapılacak şampiyonanın, televizyon aracılığıyla tüm dünyaya canlı olarak yayınlanacağını belirten, Organizasyon Komitesi Başkanı Hüsni Kocaoğlu, bu büyük organizasyonun, Türkiye'nin ve İzmir'in tanıtımına büyük katkı sağlayacağını söyledi.

Hüsni KOC AOĞLU

ATASPORU OKÇULUKTA hızla ilerliyoruz

Cumhuriyetin ilanından sonra 1937 yılına kadar olan zamanda işi seven çok az sayıdaki okçu gençler bu sporu yürütmeye çalışmışlardır. Atatürk'ün direktifleri ile Bekir Özok, Vakkas Okatan, Prof. Necmettin Okyay ve Baki Kunter'in çalışmaları sonucu, 1937 yılında Okspor Kulübünü kurmuşlardır. Bu çalışma Cumhuriyet döneminin ilk ciddi çalışması olmuştur. Cumhuriyet tarihin ilk bayan okçusu Betür Diker (Or) olmuştur.

1953 yılında dönemin cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın da desteği ile Fazıl Özok Okçuluk Federasyonunun Avcılık ve Atıcılık Federasyonu bünyesinde çalışmalarını sağlamışlardır. 1961 yılında da Avcılık ve Atıcılık Federasyonundan ayrılarak bağımsız okçuluk Federasyonu kurulmuş ve Başkanlığına Fazı Özok getirilmiştir. 1931 yılında kurulan Uluslararası Okçuluk Federasyonuna Türkiye 16, üye olarak 1955 yılında katılmıştır. 1962 yılında Yücel Cavkaytar ve Cemal Değirmenciler Paris'te yapılan Avrupa Şampiyonasının başarılı isimleridir. 1982 yılında tekrar Avcılık ve Atıcılık Federasyonuna bağlanan Okçuluk Federasyonu 1983 yılında tekrar kurulmuş ve Başkanlığına Uğur Erdener getirilmiştir. 1990 yılında Bayan Takımımız Barcelona'da Avrupa üçüncüsü olmuş 1991 yılında da bayan sporcumuz Zehra Öktem Polonya Krakov'da Dünya üçüncüsü olmuştur. Bu yıllar Cumhuriyet tarihi okçuluğunun ilk önemli başarılarıdır. 1995 yılında Birmingham'da Natalia Nasaridze Salon Dünya üçüncüsü 1996 yılında Slovenya da Natalia Nasaridze Avrupa Şampiyonu Elif Altunkaynak üçüncü ayrıca Atlanta Olimpiyat dördüncüsü.

1997 İstanbul Salon Dünya Şamp. Natalia Nasaridze üçüncü, Kanada Bayan Takım Dünya üçüncüsü.

1998 Almanya Salon Avrupa Şamp. Deniz Günay Avrupa Şampiyonu Bayan Tak. ikinci. 1999 Salon dünya Şamp. Küba bayan takım ikinci.

2000 Salon Avrupa Şamp. Polonya Hasan Orbay ve Natalia Nasaridze Şampiyon. Aynı yıl açık hava Avrupa Şamp. Antalya Natalia Nasaridze bayan ve erkek takım şampiyon. 2005 yılında İspanya Madrid'de Uğur Erdenez FITA Başkanlığına seçildi.

Türkiye Okçuluk Federasyonu Başkanlığından 2006 yılında ayrıldı. Yerine Abdullah Topaloğlu atandı.

04 Kasım 2006 Federasyon Özerk oldu ve başkanlığına Abdullah Topaloğlu seçildi.

2006 yılında İspanya'da Salon Avrupa Şampiyonasında bayan takım şamp. Begül Löklüoğlu ikinci.

Dünya Kupası El Salvador Bayan Takım Şampiyon.

Dünya Kupası Shangai erkek takım ikinci, bayan takım üçüncü.

Dünya Şampiyonası Merida Yıldız erkek takım birinci.

TÜRKİYE OKÇULUK FEDERASYONUNUN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ÖNEMLİ ORGANİZASYONLAR;

İlk Büyük organizasyon 1986 açık hava Avrupa Şamp. İzmir 1987 yılından itibaren ve 19 yıl tekrarlanan Altın Ok Yarışması Grand-Prix (Meteksan Dünya Kupası) Antalya

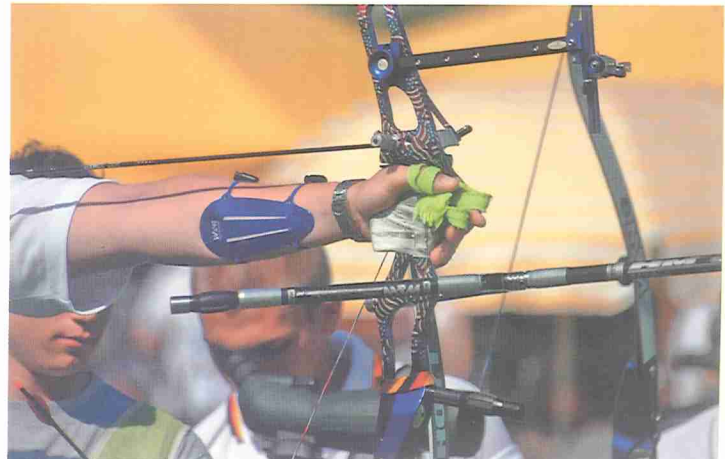
1993 Açık Hava Dünya Şamp. Antalya

1997 Salon Dünya Şamp. İstanbul

2000 Açık Hava Avrupa Şamp. Antalya

2002 Salon Avrupa Şamp. Ankara

2005 Üniversite Yaz Oyunları (UNIVERSIADE) İzmir.

5 Soru 5 Cevap

Cem ÖZAKBAŞ

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1971, İzmir doğumluyum. Evli ve bir çocuk babasıyım. Öğrenimimi sırasıyla İzmir Özel Türk Koleji ve Bilkent Üniversitesi'nde tamamladım. Daha sonra aile şirketlerimizin bünyesinde yönetici pozisyonlarında yer aldım. Hala bu şirketlerde yönetici olarak çalışmaktayım. Boş zamanlarımda off-road, motor sporları ve doğa sporlarıyla ilgileniyorum. Profosyonel olarak ATV sınıfında Türkiye Enduro Şampiyonası'nda mücadele ediyorum.

EGİAD Yarin okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Şu an Yonga Orman Ürünleri A.Ş., Yonpa Orma Ürünleri A.Ş., Laila Mücevherat A.Ş. ve Yapıtsan İnşaat A.Ş. şirketlerinin yönetim kurulu üyesiyim. Orman Ürünleri Ticareti'ni firma olarak yaklaşık 40 senedir sürdürmekteyiz. Aynı zamanda kurucu üyesi olduğum Yapıtsan İnşaat A.Ş. 1995 yılından beri, Laila Mücevherat A.Ş. 2002 senesinden beri faaliyet göstermektedir. Özellikle inşaat sektöründen bahsedecek olursak; ekonominin lokomotifini olan bu sektör özellikle son 3 senede çok hızlı bir ivme kazanmıştır. Bunların başlıca nedeni Türkiye'de çok fazla konut açığı olması ve konut faizlerinin hızla aşağı düşmesi sayılabilir. Tabi ki ülkenin ekonomik durumu, seçimlerin yaklaşması, faizlerin tekrar yükseliş trendine girmesi satışları düşürsede daha en az 15 sene konut açığının süreceğini düşündüğümüzde; inşaat sektörünün lokomotif sektör olarak yükselişini en az daha 10 yıl bu hızla sürdüreceğini söyleyebilirim.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

İster istemez her seçimde ülke ekonomisi açısından seçimlerden çok ciddi bir şekilde etkileniyoruz. Tabi bunun en önemli sebebi son 12 yılda krizlerin çok ağır atlatılması ve insanların adımlarını düşünerek atması olarak karşımıza çıkıyor. Herkesin her seçimde ya da buna benzer ülke politikasını belirleyecek olaylarda bir kriz beklentisi olması doğallaştı. Bankalar 2001 krizinde olduğu gibi bu sefer hazırlıksız değil. Bu yüzden ben akılcı politikalar yürütülmesi şartıyla çok ağır krizlerin yaşanacağını düşünmüyorum. Tabiki tedbirli olmakta fayda var. Ama hiçbirimiz kriz olacak endişesi ile yatırımlarımızı durdurmamalıyız. Mevcut bu yatırımları devam ettirmeliyiz. Ekonomi olarak başka şekilde bir büyüme düşünülemez. Bence ülkemizin en önemli üç sorunu şöyle sıralanabilir; Birincisi ekonomi, ikincisi Avrupa Birliği üyelik ve üyelerle ilişkilerdir. Üçüncüsü ise işsizlik ve buna bağlı suç olaylarının artışı olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Ben Türkiye'nin her türlü engellemelere karşı AB konusunda geldiği noktanın çok büyük bir başarı olduğunu düşünüyorum. Ne yazık ki daha 5 sene evvel kurulan Doğu Avrupa Cumhuriyetleri şu günlerde bir bir Avrupa Birliği'ne alınmakta.

Bu Cumhuriyetler ne Ekonomik ne Sosyal anlamda Türkiye ile boy ölçüşecek durumda bile değiller. Sorun aslında bunlarlada ilgisi yok. Sorun aslında din farklılığı, Türklerin zamanında Viyana kapılarına kadar dayanmış olmaları. Melesef Avrupa hala bunları içine sindirememekte ve hala geçmişle yaşamaktadır. Bu yüzdendir ki, müzakereler bu daha bir iki sene evvel gündeme bile gelmeyen 8 başlıkla durdurulmaktadır.

Bu başlıklar belki daha sonra çözülecek balıklar ama bunların çözülmesi sonar dondurulması bekleyen belki bir 8 madde ile daha tanışacağız. Ama bence yolu yarılacak bundan sonra umutsuzluğa kapılmamalı. 60 senedir eşliğinde beklediğimiz kapı bize hiç bu kadar yakın olmamıştı. Bu kapı sonunda Türkiye'ye açılacak. Bence düşünmemiz gereken maddelerin dondurulması, girip giremememiz değil. Mutlaka gireceğimiz bu birliğe girdiğimiz zaman bu birliğin bize faydasının olup olamayacağını iyice ölçebilmemizdir. Kanımca en erken 15 sene sonra bu birliğe girdiğimizde AB'nin bizim için çok avantajının kalmayacağı düşüncesindedim. AB'ye girdikten sonra, Rekabet şansından tutun serbest dolaşıma kadar bir çok yeni sorunun bizi bekleyeceği kanısındayım.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Son 10 senede sivil toplum örgütlerinde dünya standartlarında olmasa da çok ciddi gelişmeler oldu. Gerek sayılarındaki artış bakımından gerek sivil halkın sesini duyurma konusunda ilerlemeler sağlandı. Sivil toplum örgütlerinin hem yerel hem ulusal yönetimlerle çok sıkı temas içinde olması inancındayım. Kent sorunlarını aşmak için sivil toplum örgütlerinin, normal vatandaş gözüyle sorunlara bakması, tespit etmesi, bunların çözümü için yerel yönetimleri yermeden tam tersine ortak proje ve çalışmalar ile bu sorunları çözme yoluna gitmesi gerektiğini düşünüyorum. Sivil toplum örgütleri silahsız bir güçtür.

Özellikle bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin, gelişmesinde, demokratikleşmesinde, dünya standartlarına kavuşmasında, sağlık, eğitim ve hukuk dallarında istenilen seviyelere gelmesinde sivil toplum örgütlerinin gücü küçümsenemez. EGİAD'a bu örgütlerden biri olarak günümüze uygun çağdaş ve demokratik bir anlayışla sivil halkın ve üyelerinin sessini tüm platformlarda duyurmalı, çağdaşlaşma yolunda önemli eserler inşa etmeli inancındayım. EGİAD bu güne kadar sivil toplum örgütü kimliğini başarı ile temsil etmiştir. Sıra daha sağlam adımlardadır. Çünkü bu ülkede açılacak daha çok dağ gidilecek çok yol vardır.

Yavuz HEKİM

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

Adım Yavuz Hekim. 1977 yılında İstanbul'da doğdum. Hobilerim, patent almak; yeni markalar yaratmak, yapılmayanı üretmek ütopik projeleri yapılabilir hale getirip uygulamak.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında

da bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Prefabrikte metal yapı alanında faaliyet gösteren Egekons Prefabrikte ve delüks motoryat inşa eden ve pek yakında sahil güvenlik gemisi üretecek olan Hekim Gemi İnşa A.Ş'nin kurucusuyum. Her iki sektörümüzün geleceğinin parlak olduğuna inanıyorum. Yeter ki önsezi, dezavantajları avantaja çevirerek ve azimle çalışılsın.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Ekonomimiz Dış borçlardımızdan Ve Üretim Eksikliğimizden Dolayı Çok Kötü. Üretmeyi İvedi Artırıp Üretime Orantılı Merkez Bankasının Para Basıp İç Ekonomimizi Önce Rahatlatması, Eğitime Altyapıya Hazinesinin Para Aktarılması Gereklidir.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Türkiye'nin AB politikasını yavaş yavaş kendisi durdurup Rusya Ortadoğu ve birkaç Latin Amerika ülkesiyle yeni oluşuma gitmesi gerekmektedir Zira bizi 25 sene sonra aldıklarında süper Avrupa Birliği kurulmuş olacak ve bir 25 senede oraya girmek zorunda alabiliriz.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Vatanımızdaki sivil toplum kuruluşları çok fazla çoğu vatandaşlarımızdan 3 kişiden biri ya dernek başkanı ya da yardımcısı. Bence işe yaramayanların lav edilip, elit bir sivil toplum yapılması izlemeliyiz.

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

35 yaşındayım. İzmir doğumluyum. Evliyim ve kısmet olursa Mart 2007 de kızımız olacak. Hobilerim fotoğraf çekmek, scuba dalış yapmak.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Şirketimiz ACE Asansör A.Ş yaklaşık 30 senedir asansör ve yürüyen merdiven sektöründe hizmet vermektedir. Her tip ve özellikteki asansörlerin üretimi, montajı ve satış sonrası hizmetlerini yapmaktayız. Ege Bölgesi merkez olmak üzere sektörde önemli bir paya sahip olan firmamız "Asansörde Can Emniyeti" sloganıyla asansör yapmaya devam etmektedir. AB uyum yasaları doğrultusunda CE belgesi iliştilmesi gereken ürünlerden biri olan asansör sektörü yeniden yapılanma ve kalite şartlarını yakın zamanda revize etmek sorunda kalmıştır. Sektörün devleri için büyük bir pazar olan Türkiye de, değişime ayak uyduramayan firmalar için gelecek çok zor gözüküyor.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Mevcut ekonomi bence hiç de iç açıcı değil. Bugün geldiğimiz noktada çizilen pembe tablolar tamamen kandırmacalarla bezenmiştir. 2007 yılındaki genel seçimlerden ziyade Cumhurbaşkanlığı seçimleri daha büyük bir etki yaratacaktır. Hemde olumsuz bir etki. Türkiye'nin yüzlerce sorunu içinde bence ilk üçü; kadrolaşmaya devam eden irtica, seçim sistemi ve eğitimidir.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Benim doğum tarihimin 8 sene öncesinden beri bu oluşumun içindeyiz. AB ile geldiğimiz bu noktayı malesef utanç verici buluyorum. O zamanlar haritada yeri olmayan, 10 -15 sene, evvel kurulmuş ülkeler, Türkiye için ne kararlar alıyor, neler konuşuyor. Kıbrıs ile ilgili kararlar, limanların açılması, hakikaten utanç verici. Türkiye bu mücadeleden kendi gücüyle çıkabilecek, kendi ayakları üzerinde durabilecek bir ülke. Türkiye, emperyalizme karşı gücünü gösterebilecek bir ülke. Bu, silahsız bir kuşatmaya karşı Türk insanı, sağduyusunu zaten ortaya koydu. Avrupa Birliği'ne sempati ve antipati iki yılda ne kadar değişti, hepimiz gördük. Çünkü Türkiye, tarihi boyunca aç ve susuz kalmıştır ama, hürriyetini ve değerlerini asla kaybetmemiştir. Bu konuda izlenecek politika Ulu Önderimiz Atatürk'ün dediği gibi damarlarımızdaki asil kanda zaten mevcuttur.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Daha alınacak çok yolumuz olduğunu düşünüyorum. Kişilerin ortalama üye olduğu Sivil Toplum Örgütü sayısını düşünecek olursak Avrupa'daki bir çok ülkenin çok gerisindeyiz. Sadece üye olmakta yeterli değil tabiki, insanların ellerini taşın altına da sokması gerekiyor. Sosyal ya da kültürel klüp olmaktan çok daha fazlasını yapmak zorundayız üye olduğumuz derneklerde. EGİAD yönetimleri bu konuda çok başarılı olmasına rağmen, üyeleriyle birlikte sahip olacağı gerçek gücü tam olarak kullanamadığını düşünüyorum.

Serkan İPEK

Deniz SIVRİ

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

Merhabalar, ben Deniz Sivri. 1970 doğumluyum, bekarım ve 5,5 yaşında bir oğlum var. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İngilizce Bölümü mezunuyum. İdealim aslında İngilizce öğretmeni olmaktı. Ancak üniversite son senemin son döneminden kalan 2 dersimin sınavlarına girmeyi beklerken, zamanımı iyi değerlendirmek adına aile şirketimiz olan GRETON A.Ş.'de stajyer olarak çalışmaya

başladım. Stajyer olarak başladığımız bu şirkette şu an 13 yılım geçti ve o iki dersim sayesinde kariyer kaderim değişmiş oldu. Firmamızın çeşitli departmanlarında çalışıp tecrübe sahibi olduktan sonra 3 senedir firmamızın genel müdürlük görevini sürdürmekteyim. Oğlum doğduğundan beri birçok hobim maalesef, işimle birlikte götüremediğimden dolayı askıya alınmış durumda. Kayak, tenis, resim gerçekten keyif alarak yaptığım ve beni dinlendiren eğlencelerimdi. Artık yavaş yavaş oğlumla birlikte eski zevklerimi devam ettirmeye başlayacağım.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Uzun isimle firmamız Greton Granit ve Prekast Malzemeleri San. Tic. A.Ş. çimento esaslı, doğal taş agregalarından oluşan suni mermer ve özel imalat prekastlar üretmektedir. Greton aynı zamanda ailemizin sahip olduğu Deba Holding A.Ş.'ye bağlı bir kuruluştur. Deba Holding'de tekstilden, inşaata birçok sektör bulunmaktadır. Greton 1987 yılında kurulmuş olup Türk inşaat sektöründe önemli bir yere sahiptir. Şu an Türkiye'deki tüm metro istasyonlarının zeminlerinde, bazı büyük alışveriş merkezlerinde, İzmir Konak Meydanı'nda, çeşitli eğitim kurumlarında, turistik tesislerde, fabrika zeminlerinde ve birçok belediyenin çevre düzenleme projesinde Greton Yer Döşemeleri ve özel imalat prekastları tercih edilmiştir. Türkiye'nin yanı sıra İngiltere ve Almanya'daki birçok metro istasyonlarında ve Rusya'da birçok ünlü projede gene Greton ürünleri kullanılmıştır.

İnşaat sektörü şu an iyi gidiyor gibi gözükse de, yatırım tesisleri ülkemizde eski yıllara oranla azalmıştır. Eskiden fabrikalara malzeme üretirken, şu an çoğunlukla alışveriş merkezlerine ve toplu konutlara üretmeye başladık. Bu ekonominin aslında bana göre çok iyiye gitmediğini gösteriyor. Üretmekten çok tüketmeye başladık, bu durum bir süre sonra ekonomiyi kilitleyecektir diye düşünüyorum. Tabi seçimler yaklaşıyor bir taraftan, bizim sektörümüz, beldelerini güzelleştirmeye çalışan bir çok belediyeden dolayı oldukça yoğun geçecektir. İhracat eski hızında hatta artarak devam edecektir çünkü Türkiye hala kaliteli ve cazip bir üretici.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Bana göre Türkiye'nin en temel problemi hızlı nüfus artışı, yetersiz eğitim ve yeterince milliyetçi olamamamız. Türkiye, hiçbir Avrupa ülkesinin sahip olmadığı genç bir nüfusa, inanılmaz değerli yeraltı ve yerüstü zenginliğe sahip. Türkiye kurtuluş savaşından sonra o tarihte sahip olduğu milliyetçiliği ve birliği sayesinde bu fabrikaları kurmuş ve kendi kendine yetebilmiştir. Şu an baktığımızda tekstilin temeli olan

pamuğumuzu bile ithal ediyoruz. Genel seçimlerden sonra da ülkesinin değerini bilen, Atatürkçü, iyi bir lider çıkacağı konusunda hiç de ümitli değilim. Umarım düşüncelerimizin tamamı düşündüklerimizin tersi gibi gerçekleşir.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Ben bu konuda çoğunlukta farklı düşündüğüme inanıyorum. AB kendi içinde ciddi sıkıntılar yaşıyor, evet Avrupa'dan kendimizi dışlayalım demiyorum ancak AB'ye girmenin Türkiye açısından bu kadar önemli olduğunu düşünmüyorum. Avrupa zamanında bu kriterleri kendi ülkesinde denedi, maliyetlerini yükseltti şimdi ardi arkasına fabrikaları kapanıyor, işsizlikle mücadele ediyor, ekonomisi ciddi anlamda sarsıldı. Biz Türkiye olarak AB yaptırımlarıyla fabrikalarımızı çalıştırdığımızda zaten onlarla rekabet edemediğimizi göreceğiz ve süratle fabrikalar teknoloji yoğun üretimlere geçmeye çalışacak. Bu da yoğun olan işsizliği daha da arttıracaktır. İşsizliğin artması, tüketimin azalmasına neden olacak, tüketim azalınca üretim düşecek ve bu sonuçlar ekonomiyi kilitlenme noktasına getirecektir.

2007 yılında bankalar tarafından uygulamaya başlanacak olan BASEL II kriterleri, genelinde dış kaynakla yatırım yapan sanayiciyi zor duruma sokacaktır. Dış kaynaktan kasıt, öz sermaye ile yatırım yerine bankadan alınan krediler ile yatırımdır. Evet bankaların işi kolaylaşacaktır, riskleri büyük ölçüde hafifleyecektir, ama sanayicinin yükü bir o kadar artacaktır. Türkiye'de zaten mevcut durumda gerçek Türk sermayeli kaç banka kaldı ki, % 60'ı zaten yabancıların elinde. Bu oran gelişmiş batı ülkelerinde % 5 ile % 20 arasındadır. Bu, Türk yatırımcısının işini daha da zorlaştıracak. Bir süre sonra sahip olduğumuz tüm sermayeye, yabancı yatırımcılar sahip olacak ve biz kendi ülkemizin patronları değil çalışanları olacağız. Belki çok karamsar bir tablo çiziyorum ama ben AB'ye bu sebepten dolayı çok sıcak bakamıyorum.

Özelleştirmeye hiç karşı değilim ama ülkenin stratejik kurumlarının (Türk Telekom, Tüpraş, Limanlar, Demir Çelik tesisleri vb.) yabancılar devredilmesini, ülke geleceği açısından pek hayırlı bulmuyorum. Evet katılıyorum, yabancıların teknoloji ve tecrübe birikimleri bizlerden fazla, sermayeleri bizden yüksek, ancak bunları onlarla ortak Türk girişimcileri de yapabilir. Sermayenin büyük kısmının yabancı değil Türk yatırımcıda kalmasının ülke geleceği açısından önemli görüyorum. Türkiye'nin AB ile devam politikasını da bu gerçekler doğrultusunda düzenlemesi gerektiğini düşünüyorum. Belki çok iddialı olacak ama Avrupa'nın Türkiye'ye ihtiyacı, Türkiye'nin Avrupa'ya olan ihtiyacından çok daha büyük.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kent sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Sivil toplum örgütlerinin dünya örnekleri hakkında pek bilgi sahibi olmamakla birlikte, gelişmiş ülkelerde sorunların imkanlar doğrultusunda daha az olması sebebiyle, Türkiye'de bu tür oluşumların çok önemli olduğunu düşünüyorum. EGİAD 16 senedir var ve geldiği nokta çok güzel. Ciddi manada markalaşmış bir sivil toplum örgütü. Başkanımız Cemal Bey'in liderliğindeki bu örgütün çok daha iyi noktalara taşınacağını düşünüyorum. Ben de kendi üzerime düşeni yaparak bir komitede görev alarak yeni dönemle birlikte başladım. Çok genç ve dinamik olan bir örgüt. Herkes iyi donanımlı, iyi eğitilmiş. Bu örgütün birçok meselenin çözümünde önemli etkinlikler göstereceğine inanıyorum. Burada bireylerin amacı hem kendi donanımlarını yükseltmek hem de bunun sonucunda etrafımızdaki sorunlara çare arayıp çözümün bir parçası olmak.

Deniz YILDIRIM

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1981 İzmir doğumluyum. Ortaokul ve lise eğitimimi İzmir Özel Tevfik Fikret Lisesi'nde tamamladıktan sonra 2002'de Fransa'da bulunan Esmod International Moda Tasarım Bölümü'nü bitirdim.

Eğitimim boyunca Dice Kayek, MaxMara ve Jimmy Key'de aktif stajlarım oldu. Geri dönünce kendi tekstil şirketimi kurdum. İşimden kalan boş vakitlerimde arkadaşlarımla vakit geçirmekten, sinemaya gitmekten, yelken ve kayak yapmaktan hoşlanırım.

EGİAD Yarın okurlarına şirketiniz/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz neler?

Şirketim DY Tekstil bayan hazır giyim, abiye, gelinlik ve kişiye özel tasarımlarda hizmet vermektedir. DENO olarak Alsancak, Çeşme ve Kemer Plaza'da toplam 3 mağaza hizmet vermekteyiz. Mimar Kemalettin'de toptan showroomu ve 250 mt2 lik tasarım ve üretim atölyesi bulunmaktadır. Üretimin % 75 iç piyasa, %25 ihracata yöneliktir.

Tekstil sektörü Çin kotalarının kalkmasıyla beraber ciddi bir rekabete girmiş bulunmaktadır ve bu büyük pastadan payın ancak markalaşma ve yenilikçilikle alınabileceğini düşünüyorum. Modellerimizin tasarım, kalıp ve üretimini kendi bünyemizde yapılmasının verdiği avantajla yenilik, yaratıcılık ve kaliteden ödün vermemekle beraber marka olmanın gerektirdiklerini en iyi hizmet anlayışıyla vermeye çalışmaktayız.

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli üç sorunu nelerdir?

Ekonomiyle ilgili derin bilgiler verebilecek mesleki eğitimim yok, ancak iş hayatında edindiğim tecrübelere göre son

yıllarda Türkiye ekonomisinde görülen düzelmelere rağmen hala ciddi sıkıntılar var. En azından tekstil üzerinde konuşmam gerekirse insanlar taksite ve indirimlere bağımlı hale geldiler.

Farkında olmadan ciddi borçların altına giriyorlar. Bunun yanında üretim olarak konuşmam gerekirse satın alınan hammadde eskiden değer kazanırken değişen kurlar ve para politikaları yüzünden değer kaybetmeye başladı, ihracatta ciddi sıkıntılar başgösteriyor. İstikrarlı ve kararlı bir ekonomiyle Türkiyemiz'in feraha çıkacağını düşünüyorum.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

Bir süredir yapılan Avrupa Birliği karşıtı düşüncelere rağmen; AB'nin ülkenin geleceği için önemli katkılar yapacağına, demokrasi ve insan hakları standartlarının yükselmesine, ekonomik ve sosyal koşullarda iyileşme olacağına ve kültürel çeşitliliğin sağlanmasına etki edeceğine inanıyorum. Tüm bunların yaparken kendi kültürümüzü ve ahlaki değerlerimizi koruyarak batılılaşmamız gerektiğini düşünüyorum.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Gelişmiş ülkelerde sivil toplum örgütleri iş ve sosyal hayat açısından çok faydalı olduğunu görüyoruz. Gerek sektörel çalışmaları, danışmanlığı ve verdiği eğitimlerle, gerek biz gençlere takım ruhu ve aile olmanın bilincini aşılması, tecrübelerin paylaşılmasıyla EGİAD kendi üstüne düşen görevi başarıyla yerine getiriyor. İyi varsın EGİAD.

Cem ÖZTEMEL

Bize kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobbiesinizi anlatır mısınız?

15 Nisan 1979 İstanbul doğumluyum. 1986 yılında İzmir'e yerleştim. Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunuyum. 11 yıllık evliyim. 2 erkek çocuğum vardır. 1989 yılından beri sigortacılık yapmaktayım. Atıcılık sporu ile uğraşmaktayım. Ayrıca ömür boyu sporun gerekliliğine inanan biri olarak haftada en az 3 gün salon sporu yapmaktayım.

EGİAD Yarın okurlarına şirketinizi/ işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

İzmir'e taşındıktan 3 yıl sonra sigortacılık ilgimi çekmişti ve bu işe gönül verdim. 1995 yılında kendi acenteliğimi açtım kısa sürede acenteliğini yaptığım şirketlerde derecelere ulaştım. Bu mesleğin önemine çok inanan biriyim. Sigortacılığın dışında hiçbir meslek veya işkolu yoktur ki başınıza birşey geldiğinizde size zararınızı tazmin etsin. Hal böyleyken tabii ülkemizde sigortacılık hakettiği yere ulaşmamıştır.

Bunda sosyo ekonomik ve kültürel nedenlerin etkili olduğu da bir gerçektir. Ancak sigortacılık algılanmaktadır. Bu durum Avrupa Birliği sürecinde mutlak önem kazanacaktır. Zaten ülkemizdeki yabancı sermaye akımıyla gelen değişim sigortacılık sektörünü de olumlu yönde etkileyecektir.

Herşeyden önce kazanımlarımızın kolay olmadığı ülkemizde mevcutlarımızı korumak için sektörün geleceğinin iyi olması zaten bir gerekliliktir.

Türkiye ekonomisinin mevcutt durumunu değerlendirir misiniz?

Sizce 2007 yılında genel seçimlerin olması ülke ekonomisi açısından nasıl bir etki yaratacak? Değerlendirir misiniz? Sizce Türkiye'nin en önemli sorunu nelerdir?

Sektörüm gereği birçok işkolu ile iş ilişkim mevcuttur. Firma sahipleri ile yaptığım sohbetlerden ve bir iktisatçı gözüyle baktığımızda mevcut ekonomiyi iyi görmek pek de mümkün gözükmemektedir. Sadece tüketim toplumu olarak kalırsak dışa bağımlılığımız daha çok artacaktır. Japonya'nın 2. Dünya Savaşı'ndan bitik bir şekilde çıkıp ekonomisini bugünkü hale nasıl getirdiğini incelediğinizde top yekün çalışıp üreterek gerçekleştirdiğini göreceksiniz. Buna bir örnekte Almanya.

Geçmişte nasıl bir enflasyondan ve ekonomik krizden bugünlere geldiğini sadece çalışma ve üretmeden geçtiğini görürsünüz. Bizde ülke olarak böyle yapmalıyız. Dürüstçe ilkeli ve rekabetçi bir şekilde çalışıp üretmeliyiz, markalaşmalıyız. Bugün çok uluslu markaların menşeyleri ya ABD'ya Japonya yada Avrupa ülkeleridir.

Seçim konusunun bugüne kadar ülke ekonomisine kısa vadede birşeyler getirdiğini ben ülkemizde görmedim. Za-

ten iyi gitmeyen ekonomiye bir seçim girerse sonuçları iyi olmayabilir. Her konuda belirsizlik yaratacaktır. Kurlarda dengesizlik, yatırımlarda seçim sonrasını beklemeler başlayacaktır birde buna bütçeden verilecek ödemeler eklenince nasıl iyi bir şeyler beklenir ki. Unutmamak lazım ki bu ülkede anayasa kitabı atılarak krizler meydana gelmiştir. Bunun faturası da ülkeye çok ağır gelmiştir.

Türkiye'nin sorunlarına gelince bir iktisatçı olarak çok şey anlatabilirim. Ancak 3 başlıkta toplarsak istihdam, üretim, tarım ve sanayi politikalarının iyi olmamasıdır.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere sürecinde 8 başlıkta görüşmelerin durdurulması kararına yönelik düşüncelerinizi alabilir miyiz? Sizce, Türkiye bu konuda nasıl bir politika benimsemeli?

AB politikası ülkemizde hükümetler için ulusal bir politika haline gelmiştir. Bu politikayı kararlılıkla devam ettirilmesinden yanayım. Ancak AB'nin son dönemlerde aldığı kararların oyalamaktan başka birşey olduğunu düşünmüyorum. Türkiye AB için vazgeçilmez bir ülkedir. Bu kadar nüfusu genç, tüketimi fazla bir ülkeyi hiçbir zaman dışlayamazlar. Belki yakın zamanda olmayacak ama benim kanatım ileride onların Türkiye'ye ihtiyacı olduğunu ve AB'nin içinde yaralmanız konusunda ısrarcı olacaklarını bekliyorum. Çünkü yaşanan bir nüfus azalan talepler onlar için hiç de iyi olamayacaktır. Tabii bizde ülke olarak AB'ye girme hevesiyle ulusal onurumuzun zedelenmesine her konuda yaptırım getirmelerine bir vatandaş olarak son derece karşıyım.

Biz ülke olarak bu sevdadan vazgeçmeyip eksiklerimizi giderip gerçekten çağdaş bir ülke haline gelmeliyiz. Bunu sadece "AB istiyor" diye değil kendimiz için yapmalıyız. Daha iyi bir Türkiye daha gelişmiş bir Türkiye için.

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarının dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EGİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Tabii ki sivil toplum kuruluşları Avrupa'daki gibi çok etkin olamayabilir ancak o yolda ilerlemektedir. Eğitim düzeyi arttıkça özlük haklar herkesçe benimsedikçe sivil toplum örgütleri hem güçlenecek hemde yaptırımları artacaktır. Bir şehrin sorunlarının çözümünde önce katılımcı sonra yapıcı olmamız gerekir.

Buna bireysellikten başlayıp yukarıya doğru çıkmak ancak bizi hedefe götürür. EGİAD iyi yapılanmış bir sivil örgütü ve güçlüdür. Bu gücü üyelerinden ve onların çalışma isteklerinden almaktadır. Araştırmacı ve sorun tespiti yapan iyi niyetiyle birşeyler ortaya koymayı amaçlayan bir örgüttür.

GENEL KURUL

02.11.2006

GENEL KURUL

EGİAD Olağan Genel Kurulu 02 Kasım 2006 Perşembe günü Sanayi ve Ticaret Bakanı Sn.Ali Coşkun'un ve İzmir Valisi Sn.Oğuz Kağan Köksal'ın katılımlarıyla İzmir Hilton Oteli Barbaros Paşa Salonunda gerçekleştirilmiştir. Hazırında kayıtlı 370 üyeden 271'inin katılımıyla gerçekleşen Genel Kurul 8. dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Fatih Dalan'ın konuşmasıyla açılmıştır. Dönem faaliyetleri ile ilgili bilgi veren Sn.Fatih Dalan, Derneğin çalışmalarında katkıda bulunan kişi ve kuruluşlara teşekkür etmiştir. EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu ise yaptığı konuşmada Danışma Kurulu adına yapılan çalışmalardan dolayı Yönetim Kurulu ve EGİAD üyelerine teşekkürlerini bildirmiştir.

Toplantıyı teşrif eden Sanayi ve Ticaret Bakanı Sn. Ali Coşkun ve İzmir Valisi Sn. Oğuz Kağan Köksal, Genel Kurula hitaben yaptıkları konuşmalarının ardından EGİAD 6.dönem Yönetim Kurulu Başkanı Ziya Beşe başkanlığında; Sn.Serkan Mutluel ve Sn.Serap Demir üyeliğinde oluşturulan Divan heyeti huzurunda yapılan oylama sonucu, Cemal Elmasoğlu başkanlığında Sabri Etem Özsoy, Sunay Akça Sun, Temel Aycan Şen, Yiğit Tatuş, Adnan Altuğ, Erim Öрге, Cenk Heris, Timuçin Dalan, Levent Akgerman, Cüneyt Baysak, Uygur Mesudiyeli, Hüsnü Ekiz, M.Kaan Yıldırım, Baturalp Berberoğlu, Eldem Esen, Elçim Barkay, M.Şener Özterzi, Serkan Erçakır, Murat Özhun, Yusuf Gabay ve Ali Dizdar'dan oluşan 22 kişilik ekip, kullanılan 268 oyun 221'ini alarak 9.Dönem Yönetim Kurulu sorumluluğunu üstlenmişlerdir.Denetleme Kurulu asil üyeliklerine Sn.Levent Atay, Sn.Tankut Karabacak, Sn.Mert Uyal; Denetleme Kurulu yedek üyeliklerine Sn.Alper Özmızırak, Sn.Levent Piriştina, Sn.Sinan Bezircilioğlu; Haysiyet Divanı asil üyeliklerine Sn. Oğuz Özkardeş, Sn.Cemal Tükel, Sn.Ayşe Akın; Haysiyet Divanı yedek üyeliklerine Sn.Yavuz Hekim, Sn. Sinan Özçelikay, Sn.Tamer Ustaoglu getirilmiştir. EGİAD Danışma Kurulu asil üyeliklerine, Sn.Fahri Gökyayla, Sn.Vehbi Güldoğan, Sn.Tamer Bozoklar, Sn.Vedat Özyavru, Sn.Nafiz

Gönen; Danışma Kurulu yedek üyeliklerine ise, Sn.Ömer Kabadayı,Sn.Murat Hocalar,Sn.Ergun Abalioğlu, Sn.Hakan Selami Atıl,Sn.Nazif Ulusoy getirilmiştir.

Sn.Cemal Elmasoğlu'nun teşekkür konuşmasının ardından Sn.Semih Güventürk ve Sn.Cemal Elmasoğlu yönetim kurulu aday üyeleri ile birlikte topluca Genel Kurul'u selamlayarak EGİAD'ın birlikteliği anlamında güzel bir mesaj vermişlerdir.

DEVİR TESLİM TÖRENİ

8.Dönem Yönetim Kurulu'nun görevi devir-teslimi için İzmir Hilton Oteli Balo Salonu'nda 07 Kasım Salı günü bir tören gerçekleştirilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn.Aziz Kocaoğlu, Ege Ordu Komutanı Sn.Org.Şükrü Saruşık, İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Sn.Galip Dinçer, İzmir İl Emniyet Müdürü Sn.Hüseyin Çapkın, İzmir Ticaret Odası Başkanı Sn.Ekrem Demirtaş, EGIAD Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu başta olmak üzere protokolden, basın mensuplarından ve EGIAD üyelerinden çok sayıda konunun katıldığı tören; EGIAD'ın kuruluşundan bu yana desteğini esirgemeyen Danışma Kurulu üyeleri ve eski dönem başkanlarının görüşlerine yer verilen bir EGIAD tanıtım filmi ile başlamıştır. EGIAD üyeleri ve misafirler, 1990 yılından bu yana EGIAD'ı oluşturan köşe taşlarını söz konusu filmle bir kez daha hatırlama fırsatı bulmuşlardır.

7. ve 8.dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Fatih Dalan yaptığı konuşmada EGIAD'ın son 4,5 yılını değerlendirmiş ve EGIAD'ın giderek güçlenen bir sivil toplum kuruluşu olmasında emeği geçen tüm üyelere teşekkür etmiştir. Yeni dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu ise, üyelere ve önceki dönem başkanlarına teşekkür ederek, gösterilen çabaların sonuç verdiğini ve EGIAD'ın kamuoyunda sözünü dinleten güçlü bir gönüllü kuruluş olarak yoluna devam ettiğini belirtmiştir.

EGİAD'ın fahri üyelerinin plaketle onurlandırıldığı tören; 8.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Fatih DALAN'ın, Yeni Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal ELMASOĞLU'na EGIAD Bayrağını teslim etmesiyle son bulmuştur.

16 Ekim 2006

Romanya'nın İzmir Başkonsolosu Mircea Neata EĞİAD Yönetim Kurulunu ziyaret etmiştir.

17 Ekim 2006

İzmir Başkanlar Kurulu Toplantısı EĞİAD Dernek Merkezinde gerçekleştirildi. Fransa'da Ermeni Soykırımı yasasının kabulunu nedeniyle toplanan Kurulda başkanlar görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

26 Ekim 2006

Faaliyet döneminin tamamlanmasına sayılı günler kalan EĞİAD 8. Dönem Yönetim Kurulu, İzmir Valisi Sayın Oğuz Kağan Köksal'a makamında veda ziyaretinde bulunmuştur.

26 Ekim 2006

EĞİAD 8. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri, Yenigün Gazetesi imtiyaz sahibi Sn.Hamdi Türkmen'e, Gürel Medya Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Gürel'e, Dünya Gazetesi İzmir Temsilcisi Sn. Ali Ekber Yıldırım'a ve Milliyet Gazetesi İzmir Temsilcisi Sn.Bülent Zarif'e veda ziyaretinde bulunmuşlardır.

30 Ekim 2006

EĞİAD 8. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Ekrem Demirtaş, İzmir Ticaret Odası Meclis Başkanı Sn.Necip Kalkan, EĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Mehmet Ali Kasalı; Hürriyet Gazetesi Ege Bölge Temsilcisi Sn.Hakan Tartan, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Mehmet Ali Susam, ve EGEV Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Yılmaz Temizocak'a veda ziyaretinde bulunmuşlardır.

30 Ekim 2006

8.Dönem Yönetim Kurulunun son toplantısı gerçekleştirilmiştir. Son toplantıya EĞİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu davet edilmiştir.

30 Ekim 2006

Ege Ordusu ve Garnizonu Komutanı Sn. Org. Şükrü Sarıışık EĞİAD Yönetim Kurulu'nu ziyaret etmiştir.

31 Ekim 2006

EĞİAD 8. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Tamer Taşkın, Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Geza Dologh, Güçbirliği Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Kemal Zorlu, EĞİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu'na veda ziyaretinde bulunmuşlardır.

1 Kasım 2006

Faaliyet döneminin tamamlanmasına sayılı günler kalan EĞİAD 8. Dönem Yönetim Kurulu, Enda Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Şinasi Ertan, Yeni Asır Gazetesi Yayın Grubu Başkanı Sn.Osman Gencer, EĞİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Sn.Samim Sivri, ve İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Sn.Emin Özler'e veda ziyaretinde bulundu.

8 Kasım 2006

9.Dönem Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısı EĞİAD dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

FAALİYETLER

21 Kasım 2006

DSP Genel Başkanı Sn. Zeki SEZER, EĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu Üyelerine dernek merkezinde bir nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır.

24 Kasım 2006

EĞİAD Üyelerinden Sn.Meltem OKATAN'ın hayata gözlerini kapamasının ikinci yıl dönümü olan 24 Kasım 2006 Cuma günü saat 11.00'de Pınarbaşı Hacılarkırı Mezarlığında, kabri başında bir çok EĞİAD üyesi arkadaşları ve dostunun katılımı ile bir anma töreni düzenlenmiştir.

9 Kasım 2006

Kültürpark Tenis Kulübü Başkanı Sn.Servet Yeşilpınar, EĞİAD Yönetim Kurulunu ziyaret etmiştir.

9 Kasım 2006

Yenigün Gazetesi Haber Müdürü Sn. Cemal Sevgi, EĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu'nu ziyaret etmiştir.

10 Kasım 2006

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülmekte olan Türkiye-İtalya eşleştirme Projesi kapsamında ülkemize gelen İtalya Emilia Romagna Bölgesi Hükümeti'nden Mario Cere ile Mario Montanari EĞİAD Yönetim Kurulu üyelerini ziyaret etmişlerdir.

21 Kasım 2006

Yeniasır Gazetesi ve Kültürpark Tenis Klübünün düzenlediği "Yeniasır Tenis Turnuvasının" ödül töreni ve tanıtım kokteyline Derneğimizi temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu katılmıştır.

28 Kasım 2006

EGİFED Kasım Ayı Yönetim Kurulu Toplantısı EĞİAD dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

29 Kasım 2006

Ticari bir kaygı gütmeyen hazırlanan, geniş kitlelere ulaşan ve üç ayda bir yayımlanan EĞİAD Yarın Dergisi 9.Dönem Yayın Kurulu Toplantısının ilki Karaca Otel'de yemekli bir organizasyonla gerçekleştirilmiştir.

1 Aralık 2006

Ernst&Young, Milliyet Gazetesi ve EĞİAD işbirliği ile düzenlenen; yaratıcılığı ve çalışkanlığı ile iş dünyasında büyük gelişme ve başarılar imza atan girişimcileri ödüllendirmek, dünya çapında girişimcilik ruhunu teşvik etmek amacıyla ortaya çıkan "Ernst & Young Dünya Yılın Girişimcisi Yarışması" 2007 yılı Yarışmalarının tanıtım toplantısı İzmir Hilton Oteli Balo Salonu'nda kahvaltılı basın toplantısı şeklinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu tanıtım toplantısına Ernst&Young Türkiye Genel Müdürü Sn. Osman Dinçbaş'ın ve Milliyet Gazetesi İcra Kurulu Üyesi Sn.Tijen Mergen'in yanı sıra Milliyet Gazetesi yazarları Sn.Güngör Uras ve Sn.Meral Tamer, Doğan Gazetecilik Ege Bölge Temsilcisi Sn.Bülent Zarif ve Ege Bölge Temsilcisi Yardımcısı Sn. Deniz Sipahi ile EĞİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu ve çok sayıda basın mensubu katılmıştır.

1 Aralık 2006

Ernst&Young Türkiye Genel Müdürü Sn. Osman Dinçbaş, Milliyet Gazetesi İcra Kurulu Üyesi Sn.Tijen Mergen, Milliyet Gazetesi yazarları Sn.Güngör Uras ve Sn.Meral Tamer, Doğan Gazetecilik Ege Bölge Temsilcisi Sn.Bülent Zarif ve Ege Bölge Temsilcisi Yardımcısı Sn. Deniz Sipahi EĞİAD Dernek Merkezi'ni ziyaret etmişlerdir.

2 Aralık 2006

İzmir'de sivil toplum duyarlılığı ve katılımını arttırmak amacıyla düzenlenen Sivil Toplum Kuruluşları Sempozyumunun dördüncüsü İzmir'de Toplumsal Duyarlılık "Sosyal ve Bireysel Girişimcilik" ana teması ile Ege Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Ekonomi Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, EĞİAD, ESİAD, Habitat Yerel Gündem 21 Gençlik Derneği, Ölçekli İşletmeler Serbest Meslek Mensubları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV)'nun desteği ile Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Salonunda gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Sempozyuma EĞİAD'ı temsilen EĞİAD Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Temel Aycan Şen "Girişimcinin Sosyal Sorumluluğu ve Sivil Toplum" konuşma konusu ile katılmıştır.

4 Aralık 2006

Eski Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Sn. Işlay Saygın, EĞİAD Dernek Merkezinde Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu Üyelerine nezaket ziyaretinde bulunmuştur.

5 Aralık 2006

Sanayi ve Ticaret İl Müdürü Sn. Engin Gürkan EĞİAD Dernek Merkezinde Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu Üyelerini ziyaret etmiştir.

6 Aralık 2006

9. Dönem Komisyonlarının ortak toplantısının ilki dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda her Komisyon kendi başkanını, başkan vekillerini, sayman ve sekreterlerini belirlemiştir. Buna göre; Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu Başkanı Sn. Alper Özmez; Sanayi,Hizmetler ve Tarım Komisyonu Başkanı Sn. Burçin Mustafa Kurdak; Kurumsal Yönetim ve Gelişim Komisyonu Başkanı Sn. Dr. Cüneyt Tuğrul, Dış İşleri Komisyonu Başkanı Sn. Seda Kaya Özsoy; Bölgesel Gelişim Komisyonu Başkanı Sn. Yelda BİLAL; Eğitim ve Danışmanlık Komisyonu Başkanı Sn. Baskın Kocabaş; Bilgi ve İletişim Teknolojileri Başkanı ise Sn. Okan Özaydın olarak belirlenmiştir.

FAALİYETLER

11 Aralık 2006

EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn. Kemal Çolakoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu Üyeleri İzmir Valisi Sayın Oğuz Kağan Köksal'ı ve İl Emniyet Müdürü Sn. Hüseyin Çapkın'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir.

11 Aralık 2006

EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sn. Kemal Çolakoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu Üyeleri Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Aziz Kocaoğlu'nu ve İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Ekrem Demirtaş'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir.

13 Aralık 2006

Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Temsilciliği Birinci Sekreteri Bayan Ulrike Hauer, EGİAD dernek merkezinde yapılan bir toplantıda EGİAD üyeleri ile biraraya gelmiştir. Toplantıda müzakere sürecinde ve sorumluluk alanına giren konulardaki son gelişmeler ele alınmış, EGİAD üyelerinin konu ile ilgili soruları yanıtlanmıştır.

18 Aralık 2006

Ege Genç İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri İzmir Ticaret Odası Meclis Başkanı Sn. Necip Kalkan ve Gümrükler Başmüdürü Sn. Nazım Bütün'e bir nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır.

18 Aralık 2006

Ege Genç İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri Ege İhracatçı Birlikleri Başkanlar Kurulu Başkanı Sn. Mustafa Türkmenoğlu'na bir nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır.

20 Aralık 2006

Eğitime gönül ve destek veren Sivil Toplum Örgütlerinin başında gelen Ege Genç İşadamları Derneği 2005-2006 Eğitim Öğretim yılında Aliğa Yenişakran İlköğretim Okuluna yaptığı üstün katkılardan dolayı , açılış törenlerinde bir plaket ile ödüllendirildi. Söz konusu plaket Aliğa İlçe Milli Eğitim Müdürü Sn. Yakup Tatlıcı tarafından EĞİAD Başkanı Sn. Cemal Elmasoğlu'na takdim edildi. Açılışa Sn. Elmasoğlu'nun yanısıra EĞİAD Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı.

27 Aralık 2006

Atasay Kuyumculuk, Dizayn Mobilya, Degrape Perde ve Arçelik Yücel Baysal sponsorluğunda; EĞİAD Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu organizasyonluğunda düzenlenen Yeni Yıl Kokteyli Atelier Michelle Alliance Restaurant'ta gerçekleştirildi. Protokol ve basın mensubu çok sayıda konunun yanısıra EĞİAD üyelerinin katılımı ile şenlenen ve sürpriz hediyelerle canlanan gece Yeni Yıl Pastasının kesilmesiyle son buldu.

10 Ocak 2007

17 yılı geride bırakan EĞİAD'ın temellerini atan kurucu ve tecrübeli üyeleri ile genç üyelerin buluştuğu, deneyim ve bilgilerin paylaşıldığı, EĞİAD'ın geleceğinin birlikte şekillendirildiği bir ortamı yaratmak amacıyla kurulan "EĞİAD Onur Kulübü" nün ilk toplantısı, Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu koordinatörlüğünde yemekli toplantı şeklinde Best Western Konak Otel'inde gerçekleştirilmiştir. EĞİAD Onur Kulübü'nün ilk toplantısının konukları 3.dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Alpan Ververi; 5. dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Uğur Barkan ile 3. ve 4. dönem Yönetim Kurulu Üyesi Sn.Turgut Ayker olmuştur.

29 Ocak 2007

EĞİAD Yönetim Kurulu Üyeleri, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Mehmet Ali Susam, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Tamer Taşkın ve EBSO Meclis Başkanı Sn. Ender Yorgancılar'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir.

29 Ocak 2007

EĞİAD Yönetim Kurulu Üyeleri, İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Tuğrul Yemişçi ve Meclis Başkanı Sayın Ayhan Baran'ı, ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Kasalı ve EGEV Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Yılmaz Temizocak'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir.

Berberoğlu Inaat

NARLIDERE KARDELEN KONUTLARI

Cumhuriyet Bulvarı No:45 Pamuk Plaza Konak

0 232 446 51 41 - 42 (pbx)

İnsan
otomobilinden
inince kaç kere
dönüp bakar?

Bir, üç, beş?

Passat sahiplerinin otomobilleriyle gurur duymaları için 6 yeni neden:

- 2005 "Bild am Sonntag - Altın Direksiyon" ödülü
- 2005 "Otomobil - Hürriyet Otoyolşam Orta Üst Segment Birinciliği"
- Ocak 2005 "Euro NCAP - 5 Yıldız"
- Ocak 2006 "Gelber Engel" ödülü
- Ocak 2006 "What Car - En İyi Aile Otomobili" ödülü
- Mart 2006 "Auto 1 - Avrupa'nın En İyi Otomobili" ödülü

Passat çok özel fiyat ve ödeme koşullarıyla Volkswagen Yetkili Satıcısı Gönen'de. Otomobiliyle gurur duymak isteyenlere...

Passat

Otomobil aşkına

Volkswagen Yetkili Satıcısı Gönen

Şehitler Cad. No: 145 35230 Alsancak - İZMİR Tel: (0232) 463 50 75 (pbx) Faks: (0232) 421 87 08
GÖNEN, BİR DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş. YETKİLİ SATICISIDIR.

Sizin potansiyeliniz. Bizim tutkumuz.

Microsoft

İŞİNİZE "Gerçek zamanlı bilgiler, doğru ve hızlı kararlar" **DİNAMİZM KATIN.**

**İş dünyasının dinamikleri sonsuz. Ama isterseniz,
Microsoft Dynamics™ ile hepsini kontrol edebilirsiniz.**

Microsoft Dynamics, finans yönetimi, müşteri ilişkileri yönetimi ve tedarik zinciri yönetimi için kullanıma hazır bir iş yönetim çözümleri dizisi sunuyor. Arayüzünün, çalışanlarınızın her gün kullandığı Microsoft yazılımlarına olan benzerliği sayesinde, öğrenmesi de kullanması da çok kolay. Ayrıntılı bilgi için: www.microsoft.com/turkiye/dynamics

Microsoft Dynamics™

Finans Yönetimi
Müşteri İlişkileri Yönetimi
Tedarik Zinciri Yönetimi